Nya

Testamentet.

Stockholm,
tryckt med stående stilar på Brittiska och Utländska
Bibel-Sällskapets bekostnad
hos
Samuel Rumstedt,
1866.

Digitized by Google

Nya Testamentets Böcker.

	Sid.	Cap.
S. Matthei Evangelium.	5	28
S. Marci Evangelium.	81	16
S. Luce Evangelium.	129	24
S. Johannis Evangelium.	210	21
Apostla Gerningar.	272	28
S. Pauli Epistlar:		
till de Romare.	351	16
1. till de Corinthier.	383	16
2. till de Corinthier	414	13
till de Galater.	435	6
till de Ephesier.	445	6
till de Philipper.	456	4
till de Colosser.	464	4
1. till de Thessalonicer.	471	5
2. till de Thessalonicer.	477	3
1. till Timotheum.	481	6
2. till Timotheum.	489	4
till Titum.	495	3
till Philemon	499	1
Epistelen till de Ebreer.	500	13
S. Petri 1. Epistel.	523	5
2. Epistel.	532	3
S. Johannis 1. Epistel.	537	5
2. Epistel.	545	1
3. Epistel.	546	1
S. Jacobs Epistel.	547	5
S. Jude Epistel.	555	1
S. Johannis Uppenbarelse.	557	22

776189

Digitized by Google

S. Matthei Evangelium.

I. Capitlet.

JEsu bördsbok, aflelse, namn, födelse.

Detta är boken af JEsu Christi börd, hwilken som är Davids son, Abrahams sons.

2. Abraham födde Isaac; Isaac födde Jacob; Jacob födde Juda, och hans bröder.

3. Juda födde Pharez och Zara, af Thamar; Pharez födde Hezrom; Hezrom födde Aram.

4. Aram födde Aminadab; Aminadab födde Nahasson; Nahasson födde Salmon.

5. Salmon födde Boas, af Rahab; Boas födde Obed, af Ruth; Obed födde Jesse.

6. Jesse födde Konung David. Konung David födde Salomon, af henne som war Urie hustru.

7. Salomon födde Roboam; Roboam födde Abia; Abia födde Asa.

8. Asa födde Josaphat; Josaphat födde Joram; Joram födde Osia.

9. Osia födde Joatham; Joatham födde Achas; Achas födde Ezechia.

10. Ezechia födde Manasse; Manasse födde Amon; Amon födde Josia.

11. Josia födde Jechonia och hans bröder, wid det Babyloniska fängelset.

12. Men efter det Babyloniska fängelset födde Jechonia Salathiel; Salathiel födde Zorobabel.

13. Zorobabel födde Abiud; Abiud födde Eliakim; Eliakim födde Asor.

14. Asor födde Zadok; Zadok födde Achim; Achim födde Eliud.

15. Eliud födde Eleazar; Eleazar födde Mattham; Mattham födde Jacob.

16. Jacob födde Joseph, Marie man, af hwilko är födder JEsus, som kallas Christus.

17. Så äro alle lederna, ifrån Abraham intill David, fjorton leder; ifrå David till det Babyloniska fängelset, ock fjorton leder; ifrå det Babyloniska fängelset intill Christum, ock fjorton leder.

Digitized by Google

18. JEsu Christi födelse gick så till. När Maria, hans moder, war trolofwad Joseph, förr än de kommo samman, fans hon wara hafwandes af den Heliga Anda.

19. Men efter Joseph war en from man, och wille icke röja henne, tänkte han hemliga öfwergifwa henne.

20. När han detta tänkte, si, då uppenbarades honom i sömnen HErrans Ängel, och sade: Joseph, Davids son, räds icke taga Maria, din hustru, till dig; ty det som är afladt i henne, det är af den Heliga Anda.

21. **Och hon skall föda en Son, och du skall kalla hans Namn JESUS**; ty han skall frälsa sitt folk ifrå deras synder.

22. Detta är allt skedt, på det fullbordas skulle det af HErranom sagdt är genom Propheten, som sade:

23. Si, en Jungfru skall warda hafwandes, och föda en son, och de skola kalla hans Namn EmmanuEl; det är så mycket sagdt: Gud med oss.

24. När Joseph waknade upp af sömnen, gjorde han som HErrans Ängel hade honom befallt, och tog sina hustru till sig.

25. Och kände henne intet, tilldeß hon födde sin första Son; och kallade hans Namn JESUS.

2. Capitlet.

De wise män. JEsu flykt. Herodis barnamord.

När JEsus war födder i BethLehem i Judiska landet, i Konung Herodis tid, si, då kommo wise män af österlanden till Jerusalem;

2. Och sade: Hwar är den nyfödde Juda-Konungen? Ty wi hafwe sett hans stjerno i österlanden, och äre komne att tillbedja honom.

3. När Konung Herodes det hörde, wardt han bedröfwad, och hele Jerusalems stad med honom;

4. Och lät församla alla de öfwerste Presterna, och Skriftlärda ibland folket, och frågade dem hwar Christus skulle födas.

5. Och de sade honom: I BethLehem, i Judiska landet; ty det är så skrifwet genom Propheten:

6. Och du BethLehem,

Digitized by Google

i Judiska landet, äst ingalunda den minste ibland Juda Förstar; ty utaf dig skall mig komma den Förste, som öfwer mitt folk, Israel, en Herre wara skall.

7. Då kallade Herodes lönliga de wisa männerna till sig, och besporde grannliga af dem, hwad tid stjernan syntes;

8. Och sände dem så till BethLehem, och sade: Farer dit, och bespörjer grannliga efter barnet; och när I det finnen, så säger mig det igen, att jag kan ock komma, och tillbedja honom.

9. När de hade hört Konungen, foro de åstad; och si, stjernan, som de sett hade i österlanden, gick för dem, så länge hon kom, och blef beståndandes öfwer der barnet war.

10. När de sågo stjernona, wordo de ganska glade;

11. Och gingo in i huset, och funno barnet med Maria deß moder; och föllo neder och tillbådo honom, och upplåto sina håfwor, och skänkte honom guld, rökelse och myrrham.

12. Sedan fingo de uppenbarelse i sömnen, att de skulle icke komma igen till Herodes; och foro så en annan wäg hem i sitt land igen.

13. När de woro bortfarne, si, då uppenbarades Herrans Ängel Joseph i sömnen, sägandes: Statt upp, och tag barnet och deß moder till dig, och fly in uti Egypti land, och blif der så länge jag säger dig till; ty det kommer dertill, att Herodes skall söka efter barnet, till att förgöra det.

14. Han stod upp, och tog barnet och deß moder, om nattena, till sig, och flydde in uti Egypti land;

15. Och blef der intill Herodis död, på det att fullbordas skulle det som sagdt war af HErranom genom Propheten, som sade: Utaf Egypten hafwer jag kallat min Son.

16. När Herodes nu såg, att han war beswiken af de wisa män, blef han ganska wred; och sände ut, och lät slå ihjäl all swenbarn i BethLehem, och i alla deß gränsor, de som twegge åra, och der förnedan

Digitized by Google

woro, efter den tiden som han hade granneliga besport af de wisa män.

17. Då blef fullkomnadt det som af Jeremia Propheten sagdt war, när han sade:

18. I höfdene wardt hörd en röst, stor klagomål, gråt och mycken skrän: Rachel gråter sin barn, och will icke låta hugswala sig; ty det war ute med dem.

19. Men när Herodes war död, si, då uppenbarades HErrans Ängel Joseph i sömnen, i Egypti land;

20. Och sade: Statt upp, och tag barnet och deß moder till dig, och far in i Israels land; ty de äro döde, som foro efter barnets lif.

21. Han stod upp, och tog barnet och deß moder till sig, och for in uti Israels land.

22. Men när han hörde, att Archelaus war rådandes i Judiska landet, i sin faders Herodis stad, räddes han fara dit; och fick befallning af Gud i sömnen, och for in uti Galilee landsändar;

23. Och kom, och bodde i den staden, som heter Nazareth; att det skulle fullkomnas som war sagdt genom Propheterna: Han skall kallas Nazareus.

3. Capitlet.

Johannes predikar, döper. JEsus döpes.

I den tiden kom Johannes Döparen, och predikade i öknene, i Judiska landet;

2. Och sade: Görer bättring; himmelriket är kommet hardt när.

3. Och han är den som Esaias Propheten talade om, och sade: Ens ropandes röst är i öknene: Bereder HErrans wäg, görer hans stigar rätta.

4. Men Johannes hade kläder af camelahår, och en lädergjording om sina länder; hans mat war gräshoppor, och wildhannog.

5. Då gick Jerusalems stad ut till honom, och hela Judiska landet, och all land som ligga utmed Jordan;

6. Och läto döpa sig af honom i Jordan, och bekände sina synder.

7. Då han såg många utaf de Phariseer och Sadduceer komma till sin dö-

Digitized by Google

pelse, sade han till dem: I huggormars afföda, ho hafwer eder föregifwit, att I skolen undfly den tillkommande wrede?

8. Gören fördenskull sådana frukt, som bättring tillhörer;

9. Och tänker icke, att I wilsen säga wid eder sjelfwa: Wi hafwom Abraham till fader; ty jag säger eder, att Gud är mägtig uppwäcka af deßa stenar Abrahe barn.

10. Nu är ock yxen satt till rotena på trän; derföre hwart och ett trä, som icke gör goda frukt, blifwer afhugget och kastadt i elden.

11. Jag döper eder i watten, till bättring; men den efter mig kommer, är starkare än jag, hwilkens skor jag icke är wärdig att bära; han skall döpa eder med den Heliga Anda, och med eld.

12. Och han hafwer sina kastoskofwel i sine hand, och han skall rensa sin loga, och han skall församla sitt hwete i ladona; men agnarna skall han uppbränna ewinnerlig eld.

13. Då kom JEsus af Galileen till Jordan, till Johannes, att han skulle låta döpa sig af honom.

14. Men Johannes förwägrade honom, och sade: Mig behöfwes, att jag worde döpt af dig; och du kommer till mig?

15. Då swarade JEsus, och sade till honom: Låt det nu så ske; så bör det sig wara med oß, att wi uppfylle alla rättfärdighet. Då tillstadde han honom det.

16. Och när JEsus war döpt, steg han straxt upp af wattnet; och si, då wardt honom himmelen öppnad, och han såg Guds Anda nederfara som en dufwa, och komma öfwer honom.

17. Och si, en röst af himmelen sade: **Denne är min kære Son, i hwilkom jag hafwer ett godt behag.**

4. Capitlet.

JEsus frestas, anträder sitt ämbete.

Då wardt JEsus förd af Andanom i öknena, på det han skulle försökas af djefwulen.

2. Och när han hade fastat i fyratio dagar och

Digitized by Google

fyratio nätter, så hungrade honom.

3. Och frestaren gick fram till honom, och sade: Äst du Guds Son, så säg, att deße stenar warda bröd.

4. Då swarade han, och sade: Det är skrifwet: Menniskan lefwer icke allenast wid bröd, utan af hwart och ett ord, som går af Guds mun.

5. Då tog djefwulen honom med sig till den heliga staden, och satte honom öfwerst på tinnarna af templet;

6. Och sade till honom: Äst du Guds Son, så gif dig härutföre; ty det är skrifwet: Han skall gifwa sinom Änglom befallning om dig; och de skola bära dig på sina händer, att du icke skall stöta din fot emot stenen.

7. Då sade JEsus till honom: Det är ock skrifwet: HErran din Gud skall du icke fresta.

8. Då tog åter djefwulen honom med sig uppå ett ganska högt berg, och wiste honom all rike i werldene, och deras härlighet;

9. Och sade till honom: Allt detta will jag gifwa dig, om du faller neder, och tillbeder mig.

10. Då sade JEsus till honom: Gack bort, Satan; ty det är skrifwet: HErran din Gud skall du tillbedja, och honom allena skall du tjena.

11. Då öfwergaf djefwulen honom; och si, Änglarna gingo fram, och tjente honom.

12. Då nu JEsus hörde, att Johannes war fången, drog han in i Galileen;

13. Och öfwergaf Nazareth, och kom, och bodde i Capernaum, som ligger wid hafwet, på gränsen wid Zebulon och Nephthalim;

14. På det att fullkomnas skulle det som sagdt war genom Esaia Propheten, som sade:

15. Det landet Zebulon, och det landet Nephthalim, wid hafsens wäg, på denna sidon Jordan, och den hedniska Galileen;

16. Folket, som satt i mörkret, hafwer sett ett stort ljus; och dem, som bodde i dödsens ängd och skugga, är ett ljus uppgånget.

17. Ifrå den tiden be-

Digitized by Google

gynte JEsus till att predika, och sade: Görer bättring; himmelriket är kommet hardt när.

18. När JEsus gick utmed det Galileiska hafwet, såg han twå bröder, Simon, som kallas Petrus, och Andreas, hans broder; de kastade sin nät i hafwet, ty de woro fiskare.

19. Och han sade till dem: Följer mig; jag will göra eder till menniskors fiskare.

20. De öfwergåfwo straxt näten, och följde honom.

21. Och när han gick fram bätter, såg han twå andra bröder, Jacob, Zebedei son, och Johannes, hans broder, i båten med deras fader Zebedeus, botande sin nät; och han kallade dem.

22. Straxt öfwergåfwo de båten, och sin fader, och följde honom.

23. Och JEsus gick omkring allt Galileiska landet, och lärde i deras Synagogor, och predikade Evangelium om riket, och botade allahanda sjukdom och krankhet i folket.

24. Och hans rykte gick öfwer hela Syrien; och de hade till honom alla de der kranke woro af mångahanda sjukdom, och wärkbrutna och besatta, och månaderasande och borttagna; och han gjorde dem alla helbregda.

25. Och honom följde mycket folk utaf Galileen, och utaf de tio städer, och utaf Jerusalem, och utaf Judeen, och utaf de land på denna sidon wid Jordan.

5. Capitlet.

JEsus lärer rätt bot, och lagens förstånd.

När han såg folket, steg han upp på ett berg; och som han hade satt sig, gingo hans Lärjungar fram till honom.

2. Då öppnade han sin mun, lärde dem, och sade:

3. Salige äro de som äro andelige fattige; ty himmelriket hörer dem till.

4. Salige äro de bedröfwade; ty de skola få hugswalelse.

5. Salige äro de saktmodige; ty de skola besitta jordena.

6. Salige äro de som

Digitized by Google

hungra och törsta efter rättfärdighetena; ty de skola bliswa mättade.

7. Salige äro de barmhertige; ty dem skall ske barmhertighet.

8. Salige äro de renhjertade; ty de skola se Gud.

9. Salige äro de fridsamme; ty de skola kallas Guds barn.

10. Salige äro de som lida förföljelse för rättwisones skull; ty dem hörer himmelriket till.

11. Salige ären I, när menniskorna försmäda och förfölja eder, och säga allt ondt emot eder, ljugande, för mina skull.

12. Gläds jens och fröjder eder; ty edor lön är stor i himmelen; förty de hafwa sammalunda förföljt Propheterna, som hafwa warit för eder.

13. I ären jordenes salt; är det så, att saltet mister sin sälto, hwarmed skall man då salta? Till intet mer är det nyttigt, utan att man kastar det ut, och låter det trampas af menniskomen.

14. I ären werldenes ljus; icke kan den staden döljas, som ligger på ett berg.

15. Icke tänder man heller ljus, och sätter det under ena skäppo, utan på en ljusastaka; att det lyser allom dem som i huset äro.

16. Så låter edart ljus lysa för menniskomen, att de måga se edra goda gerningar, och prisa edar Fader, som är i himmelen.

17. I skolen icke mena, att jag är kommen till att upplosa lagen, eller Propheterna; jag är icke kommen till att upplosa, utan till att fullborda.

18. Ty jag säger eder för sant: Tilldess att himmel och jord förgås, warder ej förgången den minste bokstafwen, icke heller en prick af lagen, förr än det är allt skedt.

19. Derföre, hwilken som upplosar ett af dessa minsta buden, och lärer så menniskorna, han skall kallas den minste i himmelriket; men hwilken som det gör och lärer, han skall kallas stor i himmelriket.

20. Ty jag säger eder, att utan edor rättfärdighet öfwergår de Skriftlärdas

Digitized by Google

och de Phariseers, då skolen I icke komma i himmelriket.

21. I hafwen hört, att dem gamlom sagdt är: Du skall icke dräpa; men hwilken som dräper, han skall wara skyldig under domen.

22. Men jag säger eder, att hwilken som förtörnas på sin broder, han skall wara skyldig under domen; men hwilken som säger: Racha till sin broder, han är skyldig under rådet; men hwilken som säger: Du dåre, han är skyldig till helwetes eld.

23. Derföre, om du offrar dina gåfwo på altaret, och kommer så ihåg, att din broder hafwer något emot dig;

24. Så lägg der dina gåfwo ned för altaret, och gack först bort, och förlika dig med din broder; och kom sedan, och offra dina gåfwo.

25. Du skall wara din trätobroder benägen till wänskap snart, medan du ännu äst med honom på wägen; att din trätobroder antwardar dig icke domarenom, och domaren antwardar dig tjenarenom, och du kastas så i häktelse.

26. Sannerliga säger jag dig, du warder der icke utkommandes, tilldeß du hafwer betalat den ytterSta skärfwen.

27. I hafwen hört, att det war sagdt dem gamlom: Du skall icke göra hor.

28. Men jag säger eder: Hwilken som ser på ena qwinno, till att begära henne, han hafwer allaredo gjort hor med henne i sitt hjerta.

29. Om så är, att ditt högra öga är dig till förargelse, så riF det ut, och kastat ifrå dig; det är dig bättre, att ett ditt ledamot förderfwas, än att din hela kropp skulle kastas till helwetes.

30. Är det ock så, att din högra hand är dig till förargelse, så hugg henne af, och kasta henne ifrå dig; det är dig bättre, att ett ditt ledamot förderfwas, än att hela kroppen kastas till helwetes.

31. Det är ock sagdt: Hwilken som öfwergifwer sina hustru, han skall gifwo henne ett skiljobref.

32. Men jag säger eder: Hwilken som helst öfwer-

gifwer sina hustru, utan för hors skull, han kommer henne till att göra hor; och hwilken ena öfwergifna tager till hustru, han gör hor.

33. Åter hafwen I hört, att det war sagdt dem gamlom: Du skall icke swärja dig men, utan skall hålla HErranom din ed.

34. Men jag säger eder, att I skolen allsintet swärja, hwarken wid himmelen, ty han är Guds stol;

35. Eller wid jordena, ty hon är hans fotapall; ej heller wid Jerusalem, ty det är en mägtig Konungs stad.

36. Ej heller skall du swärja wid ditt hufwud; ty du förmår icke göra ett hår hwitt eller swart.

37. Men edart tal skall wara: Ja, ja; nej, nej; hwad deröfwer är, det är af ondo.

38. I hafwen hört, att det är sagdt: Öga för öga, tand för tand.

39. Men jag säger eder, att I skolen icke stå det onda emot; utan är det så, att någor slår dig wid det högra kindbenet, så wänd honom ock det andra till.

40. Och om någor will gå till rätta med dig, och taga din kjortel ifrå dig, låt honom ock hafwa kåpona med.

41. Och om någor nödgar dig ena milo, så gack twå med honom.

42. Gif honom, som af dig bedes, och wänd dig icke ifrå honom, som något will låna af dig.

43. I hafwen hört, att det är sagdt: Du skall älska din nästa, och hata din fienda.

44. Men jag säger eder: Älsker edra owänner; wälsigner dem som eder banna, och görer wäl emot dem som eder hata; beder för dem som göra eder skada, och förfölja eder;

45. På det I skolen wara edar Faders barn, som är i himmelen; ty han låter sina sol uppgå öfwer onda och goda, och låter regna öfwer rättfärdiga och orättfärdiga.

46. Förty, om I älsken dem som eder älska, hwad fån I för lön? Göra ock icke de Publicaner det samma?

47. Om I hafwen eder

Digitized by Google

wänliga mot edra bröder allenaſt, hwad beſynnerligit gören J? Göra icke ock ſå de Publicaner?

48. Warer fördenſkull fullkomlige, ſåſom edar himmelſke Fader fullkomlig är.

6. Capitlet.

Almoſa. Bön. Faſta. Bukſorg.

Hafwer akt uppå edra almoſo, att J icke gifwen jenne för menniſkomen, på det J ſkolen warda ſedde af dem; annars hafwen J ingen lön när edar Fader, ſom är i himmelen.

2. När du nu gifwer almoſo, låt icke ſtöta i baſun för dig, ſom de ſkrymtare göra i Synagogorna, och uppå gatorna, att de ſkola warda priſade af menniſkomen; ſannerliga ſäger jag eder, de hafwa fått ſin lön.

3. Men när du will gifwa almoſo, ſå låt dina wenſtra hand icke weta, hwad den högra gör;

4. På det din almoſa bliſwer lönlig; och din Fader, ſom i löndom ſer, wedergäller dig det uppenbarliga.

5. Och när du beder, ſkall du icke wara ſom de ſkrymtare; förty de ſtå gerna i Synagogorna och i gatohörnen och bedja, att de ſkola bliſwa ſedde af menniſkomen; ſannerliga ſäger jag eder, de hafwa fått ſin lön.

6. Men när du beder, ſå gack in i din kammar, och ſlå dörrena till, och bed din Fader hemliga; och din Fader, ſom i löndom ſer, ſkall dig det wedergälla uppenbarliga.

7. Och när J bedjen, ſkolen J icke wara mångtalige, ſåſom Hedningarna; ty de mena, att de ſkola warda hörde för ſin många ords ſkull.

8. Warer fördenſkull dem icke like; edar Fader wet wäl hwad eder göres behof, förr än J bedjen honom.

9. Derföre ſkolen J bedja alltſå: **Fader wår, ſom äſt i himlom, helgadt warde ditt Namn.**

10. **Tillkomme ditt rike; ſke din wilje, ſåſom i himmelen, ſå ock på jordene.**

11. **Gif oß i dag wårt dagliga bröd.**

Digitized by Google

12. Och förlåt oß wåra skulder, såsom ock wi förlåtom dem oß skyldige äro.

13. Och inled oß icke i frestelse; utan fräls oß ifrån ondo. Ty riket är ditt, och magten, och härligheten, i ewighet: Amen.

14. Ty om I förlåten menniskomen deras brott, så förlåter ock edar himmelske Fader eder.

15. Men om I icke förlåten menniskomen deras brott, så skall edar Fader icke heller förlåta eder edor brott.

16. När som I fasten, skolen I icke wara som I woren bedröfwade, såsom de skrymtare; ty de förwandla sin ansigte, att de skola synas för menniskomen med sin fasto; sannerliga säger jag eder, de hafwa redo sin lön.

17. Men när du fastar, så smörj ditt hufwud, och twå ditt ansigte;

18. Att du icke synes för menniskomen med dine fasto, utan för din Fader, som lönligen är; och din Fader, som ser i löndom, wedergäller dig det uppenbarliga.

19. I skolen icke församla eder ägodelar på jordene, der mal och rost förderfwar dem, och der som tjufwar grafwa, och stjäla;

20. Utan församler eder ägodelar i himmelen, der hwarken rost eller mal förderfwar dem, och der tjufwar icke grafwa, eller stjäla.

21. Ty der edre ägodelar äro, der är ock edart hjerta.

22. Kroppsens ljus är ögat; är ditt öga enfaldigt, så warder din hele kropp ljus.

23. Men är ditt öga argt, så warder din hele kropp mörk. Är det nu så, att ljuset, som är i dig, är mörker, huru stort blifwer då mörkret sjelft?

24. Ingen kan tjena twå herrar; ty att han antingen skall hata den ena, och den andra älska; eller han håller sig intill den ena, och den andra föraktar han; I kunnen icke tjena Gudi och Mammon.

25. Derföre säger jag eder: Sörjer icke för edart lif, hwad I skolen äta och dricka; och icke för edar kropp, hwad I skolen klä-

da eder med. Är icke lifwet mer än maten, och kroppen mer än kläden?

26. Ser uppå foglarna under himmelen; de så intet, och intet skära de heller upp, och församla intet i ladorna; och edar himmelske Fader föder dem. Ären I icke mycket mer än de?

27. Hwilken ibland eder är, som med sin omsorg förmår sätta en aln till sina längd?

28. Och för hwars skull sörjen I för kläden? Skåder lilljorna på markene, hudu de wäxa; de arbeta intet, ej heller spinna.

29. Dock säger jag eder, att icke Salomo, i all sin härlighet, war så klädd som en af dem.

30. Kläder nu Gud så gräset på markene, hwilket dock i dag står, och i morgon kastas i ugnen, skulle han icke mycket mer göra det eder, o I klentrogne?

31. Så skolen I nu icke hafwa omsorg, sägande: Hwad skole wi äta? Eller, hwad skole wi dricka? Eller, hwad skole wi kläda oß med?

32. Ty allt sådant söka Hedningarna. Edar himmelske Fader wet wäl, ati allt detta göres eder behof.

33. Söker först efter Guds rike, och hans rättfärdighet, så faller eder allt detta till.

34. Sörjer icke förden skull för morgondagen; ty morgondagen hafwer sjelf sina omsorg med sig. Det är nog, att hwar dag hafwer sin egen plägo.

7. Capitlet.

Saligbetens hinder och grund.

Dömer icke, på det I icke skolen warda dömde.

2. Ty med den dom, som I dömen, skolen I dömde warda; och med det mått, som I mäten, skall eder mätet warda.

3. Huru ser du ett grand i dins broders öga, och warder icke warse en bjelke i ditt öga?

4. Eller, huru säger du dinom broder: Håll, jag will taga ut grandet af ditt öga; och si, en bjelke är i ditt öga?

5. Du skrymtare, kasta först ut bjelkan af ditt öga; sedan se till, huru du kan

Digitized by Google

uttaga grandet af dins bro-
ders öga.

6. I skolen icke gifwa hundomen det heligt är, och edra perlor skolen I icke kasta för swin, att de icke trampa dem med sina fötter, och wända sig om emot eder, och rifwa eder.

7. Beder, och eder skall warda gifwet; söker, och I skolen finna; klapper, och eder skall upplåtas.

8. Ty den som beder, han får; och den som söker, han finner; och honom, som klappar, warder upplåtet.

9. Eller, hwilken är den menniska ibland eder, att, om hans son bedes bröd af honom, som bjuder honom en sten?

10. Eller, om han bedes fisk, månn han då räcka honom en orm?

11. Är det nu så, att I, som ondeären, kunnen likwäl gifwa edor barn goda gåfwor, huru mycket mer warder edar Fader, som är i himmelen, gifwandes dem godt, som bedas af honom?

12. Allt det I nu wilen menniskorna skola göra eder, det görer I ock dem; ty detta är lagen och Propheterna.

13. Går in igenom den trånga porten; ty den porten är wid, och den wägen är bred, som drager till fördömelse; och de äro många, som gå på honom.

14. Och den porten är trång, och den wägen smal, som drager till lifwet; och få äro de, som finna honom.

15. Wakter eder för de falska Propheter, som komma till eder i fårakläder, men inwärtes äro de glupande ulfwar.

16. Utaf deras frukt skolen I känna dem; icke hemtar man windruswor af törne, ej heller fikon af tistel.

17. Så bär hwart och ett godt trä goda frukt, men ett ondt trä bär onda frukt.

18. Ett godt trä kan icke bära onda frukt; icke kan heller ett ondt trä bära goda frukt.

19. Hwart och ett trä, som icke bär goda frukt, skall afhuggas, och kastas i elden.

Digitized by Google

20. Derföre skolen I känna dem på deras frukt.

21. Icke warder hwar och en kommandes in i himmelriket, som säger till mig: HErre, HErre; utan den som gör mins Faders wilja, som är i himmelen.

22. På den dagen warda många sägande till mig: HErre, HErre, hafwe wi icke propheterat uti ditt Namn, och i ditt Namn utdrifwit djeflar, och i ditt Namn många kraftiga gerningar gjort?

23. Då skall jag bekänna dem: Jag kände eder aldrig; går ifrå mig, I ogerningsmän.

24. Derföre, hwar och en som hörer deßa min ord, och gör derefter, honom liknar jag wid en wis man, som sitt hus byggde på ett hälleberg.

25. Så föll slagregn, och kom flod, och wädret blåste, och stötte på huset, och föll dock icke omkull; ty det war grundadt på hälleberget.

26. Och hwar och en, som hörer af mig deßa ord, och gör icke derefter, han liknas wid en fåwitsk man, som byggde sitt hus på sanden.

27. Och föll slagregn, och kom flod, och wädret blåste, och stötte på huset; och det föll omkull, och deß fall war stort.

28. Och det begaf sig, när JEsus lyktade detta talet, wardt folket förskräckt öfwer hans lärdom.

29. Ty han predikade wäldeliga, och icke som de Skriftlärde.

8. Capitlet.

En spitelsk. Höfwitsmannens dräng. Petri swåra. Hafsens storm. Män, swin besatte.

När han nu gick neder af berget, följde honom mycket folk.

2. Och si, der kom en spitelsk man, och tillbad honom, och sade: HErre, will du, så kan du göra mig renan.

3. Då räckte JEsus ut sina hand, och tog på honom, sägandes: Jag will, war ren; och straxt wardt han ren utaf sin spitelsko.

4. Och JEsus sade till honom: Se till, att du säger det för ingom; utan gack bort, och låt Presten

Digitized by Google

se dig, och offra den gåfwo, som Mose budit hafwer, till ett wittnesbörd öfwer dem.

5. Men när JEsus gick in uti Capernaum, kom en höfwitsman till honom, och bad honom,

6. Sägandes: HErre, min tjenare ligger hemma borttagen, och hafwer stor wedermödo.

7. Då sade JEsus till honom: Jag will komma, och bota honom.

8. Då swarade höfwitsmannen, och sade: HErre, jag är icke wärdig, att du skall gå in under mitt tak; utan säg allenast ett ord, så blifwer min tjenare helbregda.

9. Ty jag är ock en menniska under annars mans wåld, och hafwer krigsknektar under mig; och jag säger till den ena: Gack; och han går; och till den andra: Kom; och han kommer; och till min dräng: Gör det; och han gör så.

10. När JEsus detta hörde, förundrade han sig, och sade till dem, som honom följde: Sannerliga säger jag eder, jag hafwer icke funnit sådana tro i Israel.

11. Men jag säger eder, att många warda kommande af östan och westan, och skola sitta med Abraham, Isaac, och Jacob i himmelriket.

12. Men rikssens barn skola warda utkastade i det yttersta mörkret; der skall wara gråt och tandagnisslan.

13. Och JEsus sade till höfwitsmannen: Gack, och som du tror, så ske dig; och i samma stundene blef hans tjenare helbregda.

14. Och när JEsus kom i Petri hus, och såg att hans swära låg, och hade skälfwosot;

15. Då tog han på hennes hand, och skälfwosoten öfwergaf henne; och hon stod upp, och tjente dem.

16. Och när aftonen kom, hade de till honom många, som woro besatte; och han dref ut andarna med ord, och alla dem, som ondt hade, botade han;

17. På det fullbordas skulle det som sagdt war genom Esaia Propheten, som säger: Han hafwer ta-

Digitized by Google

git på sig wåra skröplighet, och wåra sjukdomar hafwer han burit.

18. Och när JEsus såg mycket folk omkring sig, böd han, att man skulle fara utöfwer på hinsidon hafwet.

19. Och kom en Skriftlärd till honom, och sade till honom: Mästar, jag will följa dig ehwart du går.

20. Då sade JEsus till honom: Räfwarne hafwa kulor, och foglarna under himmelen näste; men menniskones Son hafwer intet der han må luta sitt hufwud till.

21. Och en annar af hans Lärjungar sade till honom: HErre, gif mig lof, att jag går först bort, och begrafwer min fader.

22. Då sade JEsus till honom: Följ du mig, och låt de döda begrafwa sina döda.

23. Och han steg i skeppet, och hans Lärjungar följde honom.

24. Och si, en stor storm wärte upp i hafwet, så att wågen slog utöfwer skeppet; och han sof.

25. Då gingo Lärjungarna till, och wäckte honom upp, sägande: HErre, fräls oß, wi förgås.

26. Då sade han till dem: I klentrogne, hwi rädens I? Och stod upp, och näpste wädret, och hafwet; och det wardt stilla lugnet.

27. Men menniskorna förundrade sig, och sade: Hwad är denne för en, att wädret och hafwet äro honom lydig?

28. Och när han kom på hinsidon hafwet, uti de Gergeseners landsändar, kommo twå besatte med djefwulen emot honom löpande, utgångne af grifter; och woro ganska gräselige, så att ingen kunde resa den wägen fram.

29. Och si, de ropade, och sade: Ack! JEsu, Guds Son, hwad hafwe wi med dig göra? Äst du kommen till att plåga oß förr än tid är?

30. Så gick der långt ifrån en stor swinahjord i bet.

31. Då bådo honom djeflarna, och sade: Är det så, att du drifwer oß ut, så lofwa oß, att wi farom uti den swinahjorden.

Digitized by Google

32. Då sade han till dem: Farer. Då foro de ut, och foro in i swinahjorden; och si, hele swinahjorden lopp, och brådstörte sig i hafwet, och drunknade i wattnet.

33. Men herdarne flydde bort, och gingo in i staden, och förkunnade alltsammans, och huru det war tillgånget med dem som besatte woro.

34. Och si, då gick hela staden ut emot JEsum; och då de sågo honom, bådo de, att han wille gå bort utu deras landsändar.

9. Capitlet.

En borttagen. Mattheus. Fasta. Blodgång. Jairi dotter. Twå blinde. En besatt dumbe.

Då steg han i skeppet, och for utöfwer igen, och kom uti sin stad.

2. Och si, de hade in för honom en borttagnan, som låg uti ene säng. När nu JEsus såg deras tro, sade han till den borttagna: War wid ett godt mod, min son, dina synder förlåtas dig.

3. Och si, somlige utaf de Skriftlärda sade wid sig sjelfwa: Denne häder Gud.

4. Men när JEsus såg deras tankar, sade han: Hwi tänken I ondt i edor hjerta?

5. Hwilket är lättare säga: Dina synder förlåtas dig; eller säga: Statt upp, och gack?

6. Men på det I skolen weta, att menniskones Son hafwer magt på jordene till att förlåta synder, sade han till den borttagna: Statt upp, tag dina säng, och gack i ditt hus.

7. Och han stod upp, och gick hem.

8. När folket det såg, förundrade de sig, och prisade Gud, som sådana magt hade gifwit menniskom.

9. Och när JEsus gick dädan, såg han en man sittandes wid tullen, som het Mattheus; och han sade till honom: Följ mig. Då stod han upp, och följde honom.

10. Och det begaf sig att, när han satt wid bord i hans hus, si, der kommo många Publicaner och syndare, och såto till bords med JEsu och hans Lärjungar.

11. När de Phariseer

Digitized by Google

det sägo, sade de till hans Lärjungar: Hwi äter edar mästare med Publicaner och syndare?

12. När JEsus det hörde, sade han till dem: De helbregda behöfwa icke läkare, utan de kranke;

13. Men går, och lärer hwad det är: Jag hafwer lust till barmhertighet, och icke till offer; jag är icke kommen till att kalla de rättfärdiga, utan syndare till bättring.

14. Då kommo till honom Johannis lärjungar, och sade: Hwi faste wi och Phariseerna så mycket, och dine Lärjungar fasta intet?

15. Då sade JEsus till dem: Hurn kan bröllopsfolket förja, så länge brudgummen är när dem? Men de dagar skola komma, att brudgummen skall tagas ifrå dem, och då skola de fasta.

16. Ingen lappar ett gammalt kläde med en ny klut; ty han rifwer likwäl kluten af klädena igen, och hålet blifwer wärre.

17. Ej heller låter man nytt win i gamla flaskor; annars gå flaskorna sönder, och winet spilles ut, och flaskorna förderfwas; utan man låter nytt win i nya flaskor, så blifwer både förwarad.

18. Wid han detta talade till dem, si, då kom en öfwerste, och tillbad honom, och sade: HErre, min dotter är nu straxt blifwen död; men kom, och lägg dina hand på henne, så blifwer hon lefwandes.

19. JEsus stod upp, och följde honom, och hans Lärjungar.

20. Och si, en qwinna, som hade lidit blodgång i tolf år, gick bakefter honom, och kom wid hans klädafäll;

21. Ty hon sade wid sig sjelf: Mätte jag allenast komma wid hans kläder, så blefwe jag helbregda.

22. Då wände JEsus sig om, och som han såg henne, sade han: War wid goda tröst, dotter, din tro hafwer hulpit dig. Och qwinnan wardt helbregda i samma stund.

23. Och när JEsus kom i öfwerstans hus, och såg piparena, och folket forlande,

24. Sade han till dem:

Digitized by Google

Går edra färde; pigan är icke död, men hon sofwer. Och de gjorde spe af honom.

25. När nu folket war utdrifwet, gick han in, och tog henne i handen; och pigan stod upp.

26. Och detta ryktet gick öfwer det hela landet.

27. Och när JEsus gick dädan, följde honom twå blinde; de ropade, och sade: O Davids Son, förbarma dig öfwer oß.

28. Och när han kom i huset, stego de blinde fram till honom; och JEsus sade till dem: Tron J, att jag kan detta göra eder? Då sade de till honom: Ja, HErre.

29. Då tog han på deras ögon, och sade: Ske eder efter edra tro.

30. Och deras ögon wordo öppnade; och JEsus hotade dem, sägandes: Ser till, att ingen får detta weta.

31. Men de gingo ut, och beryktade honom i det hela landet.

32. När deße woro utgångne, si, då hade de ena menniſko fram för honom, som war en dumbe och besatt.

33. Och när djefwulen war utdrifwen, talade dumben; och folket förundrade sig, och sade: Sådant hafwer aldrig warit sedt i Israel.

34. Men de Phariseer sade: Med den öfwerſta djefwulen drifwer han djeflar ut.

35. Och JEsus gick omkring i alla städer och byar, lärde i deras Synagogor, och predikade Evangelium om riket, och helade allahanda sjuko, och allahanda krankhet ibland folket.

36. Och när han såg folket, ömkade han sig öfwer dem, att de woro förlåtne och förskingrade, som de får som ingen herdan hade.

37. Då sade han till sina Lärjungar: Säden är mycken, och arbetarena äro få.

38. Beder fördenskull sädenes HErra, att han sänder arbetare i sina säd.

10. Capitlet.

Tolf Apoſtlar wäljas, läras, sändas.

Och han kallade sina tolf Lärjungar till sig, och gaf

gaf dem magt öfwer de orena andar, att de skulle drifwa dem ut, och bota allahanda sjukdom och allahanda krankhet.

2. Men deßa äro de tolf Apostlars namn: Den förste, Simon, som kallas Petrus, och Andreas, hans broder; Jacobus, Zebedei son, och Johannes, hans broder;

3. Philippus och Bartholomeus; Thomas och Mattheus, som hade warit en Publican; Jacobus, Alphei son, och Lebbeus, med det wedernamnet Thaddeus;

4. Simon af Cana, och Judas Ischarioth, den ock förrådde honom.

5. Deßa tolf sände JEsus ut, och böd dem, och sade: Går icke på Hedningarnas wäg, och går icke i de Samariters städer;

6. Utan går heldre till de borttappade får af Israels hus.

7. Men går, och prediker, och säger: Himmelriket är kommet hardt när.

8. Görer de sjuka helbregda, de spitelska rena; reser upp de döda; utdrifwer djeflar; I hafwen fått förgäfwes, så skolen I ock gifwa förgäfwes.

9. Hafwer icke guld, icke heller silfwer, icke heller penningar i edra pungar;

10. Och inga wägskräppo, och icke twå kjortlar, icke skor, och ingen staf; ty arbetaren är wärd sin mat.

11. Men hwar I gån in uti en stad eller by, så bespörjer om der några inne är, som deß wärdig är; och blifwer der, till deß I dragen dädan.

12. Men när I gån in i ett hus, så helser det.

13. Och är det så, att det huset är wärdigt, så kommer edar frid öfwer det; är det ock icke wärdigt, så kommer edar frid till eder igen.

14. Och der som ingen anammar eder, eller hörer eder ord, så går utaf det huset eller staden, och skudder stoftet utaf edra fötter.

15. Sannerliga säger jag eder: Sodome och Gomorre land warder drägeligare på domedag, än den stadenom.

16. Si, jag sänder eder såsom får ibland ulfwar; warer fördenskull snälle

Digitized by Google

såsom ormar, och enfaldige som dufwor.

17. Men wakter eder för menniskomen; ty de skola öfwerantwarda eder på sin Rådhus, och uti deras Synagogor skola de hudflänga eder.

18. Och I skolen warda framdragne för Förstar och Konungar, för mina skull, till wittnesbörd öfwer dem, och öfwer Hedningarna.

19. Och när som de nu öfwerantwarda eder, så warer icke bekymrade, huru eller hwad I skolen tala; ty det skall eder gifwas i samma stundene, hwad I tala skolen;

20. Förty det ären icke I som talen, utan det är edar Faders Ande som talar i eder.

21. Den ene brodren skall öfwerantwarda den andra till döden, och fadren sonen; och barnen skola sätta sig upp emot föräldrarna, och dräpa dem.

22. Och I skolen warda hatade af allom, för mitt Namns skull; men hwilken som står fast uti ändan, han skall blifwa salig.

23. När de förfölja eder i den ena staden, så flyr till den andra. Sannerliga säger jag eder: I skolen icke hafwa orkat fara omkring alla Israels städer, förrän menniskones Son kommer.

24. Lärjungen är icke öfwer mästaren, och icke heller tjenaren öfwer sin herra.

25. Det är lärjungaenom nog, att han är såsom hans mästare, och tjenarenom, att han är såsom hans herre. Hafwa de kallat husbonden Beelzebub, huru mycket mer skola de så kalla hans husfolk?

26. Rädens fördenskull intet för dem; ty det är intet fördoldt, som icke skall warda uppenbaradt, och intet lönligit, som icke skall blifwa wetterligit.

27. Hwad jag säger eder i mörkret, det säger i ljuset; och hwad som sägs eder i örat, det prediker på taken.

28. Och rädens icke för dem, som dräpa kroppen, och hafwa dock icke magt att dräpa själena; utan rädens mer honom, som kan förderfwa både själ och kropp i helwete.

Digitized by Google

29. Säljas icke två sparfwar för en skärf? Och en af dem faller icke på jordena, edar Fader förutan.

30. Äro ock edor hufwudhår all räknad.

31. Derföre skolen I icke rädas; I ären ju mer wärde än många sparfwar.

32. Derföre, hwar och en som mig bekänner för menniskom, honom will jag ock bekänna för min Fader, som är i himmelen.

33. Men den som mig wedersakar för menniskom, honom skall jag ock wedersaka för min Fader, som är i himmelen.

34. I skolen icke mena, att jag är kommen till att sända frid på jordena; jag är icke kommen till att sända frid, utan swärdet.

35. Ty jag är kommen till att göra menniskona skiljaktiga mot sin fader, och dottrena mot sina moder, och sonahustruna mot sina swärø;

36. Och menniskones eget husfolk warda hennes fiender.

37. Hwilken som älskar fader och moder mer än mig, han är mig icke wärd; och hwilken som älskar son eller dotter mer än mig, han är mig icke wärd.

38. Och hwilken som icke tager sitt kors på sig, och följer mig, han är mig icke wärd.

39. Hwilken som finner sitt lif, han skall borttappa det; och hwilken som borttappar sitt lif, för mina skull, han skall finna det.

40. Hwilken som eder anammar, han anammar mig; och hwilken som mig anammar, han anammar honom, som mig sändt hafwer.

41. Hwilken som anammar en Prophet, i en Prophets namn, han skall få en Prophets lön; och hwilken som anammar en rättfärdig, i ens rättfärdigs namn, han skall få ens rättfärdigs lön.

42. Och hwilken som gifwer enom af dessa minsta en bägare kallt watten dricka allenast, i ens Lärjungas namn, sannerliga säger jag eder, det skall icke blifwa honom olönt.

Digitized by Google

11. Capitlet.

Johannis bådskap. JEsu wittne, hot, ljufliga kallelse.

Och det begaf sig, när JEsus sådana bud till sina tolf Lärjungar fullkomnat hade, gick han dädan fram bätter, på det han skulle lära, och predika i deras städer.

2. När Johannes, som då war i fängelset, hörde Christi gerningar, sände han twå sina Lärjungar;

3. Och lät säga honom: Äst du den som komma skall, eller skolom wi förbida någon annan?

4. Då swarade JEsus, och sade till dem: Går, och säger Johanni igen, hwad I hafwen hört och sett:

5. De blinde se, de halte gå, de spitelske göras rene, och de döfwe höra; de döde resas upp, och dem fattigom warder predikadt Evangelium.

6. Och salig är den, som icke warder förargad i mig.

7. När som de gingo bort, begynte JEsus tala till folket om Johanne: hwad gingen I ut i öknena till att se? Willen I se en rö, som drifs hit och dit af wädret?

8. Eller hwad gingen I ut till att se? Willen I se ena menniſko i len kläder? Si, de som draga len kläder äro i Konungahusen.

9. Eller hwad gingen I ut till att se? Willen I se en Prophet? Ja, jag säger eder, mer än en Prophet.

10. Ty han är den samme, om hwilken skrifwet är: Si, jag sänder min Ängel för ditt ansigte, hwilken skall tillreda din wäg för dig.

11. Sannerliga säger jag eder: Ibland dem, som äro födde af qwinnor, är ingen uppkommen, som är större än Johannes Döparen; dock likwäl, den som är minst i himmelriket, han är större än han.

12. Men ifrå Johannis Döparens dagar, och till denna dagen, lider himmelriket wåld; och de wäldige rifwa det till sig.

13. Ty alle Propheterna, och lagen, hafwa spått intill Johannem.

14. Och om I wilsen

Digitized by Google

anammat, han är Elias, som komma skulle.

15. Den som hafwer öron till att höra, han höre.

16. Men wid hwem skall jag likna detta slägtet? Det är likt barnom, som uppå torget sitta, och ropa till sina stallbröder;

17. Och säga: Wi hafwe pipat för eder, och I willen intet dansa; wi hafwe sjungit sorgesång till eder, och I willen intet gråta.

18. Johannes är kommen, och hwarken åt eller drack; och de säga: Han hafwer djefwulen.

19. Menniskones Son är kommen, äter och dricker; och de säga: Si, hwilken fråßare och windrinkare är den mannen, Publicaners och syndares wän. Och wisdomenom warder rätt gifwet utaf sinom barnom.

20. Då begynte han till att förwita de städer, i hwilkom han hade gjort sina mesta krafter, och de hade likwäl intet bättrat sig:

21. We dig, Chorazin, we dig, Bethsaida; ty hade sådana krafter warit gjorda i Tyro och Sidon, som i eder gjorda äro, de hade längo uti säck och aska gjort syndabättring.

22. Dock säger jag eder, att Tyro och Sidoni skall drägeligare warda på domedag, än eder.

23. Och du Capernaum, som äst upphöjd allt intill himmelen, du skall bliswa nederstött allt intill helwete; förty, hade sådana krafter skett i Sodoma, som i dig skedde äro, det hade stått än i dag.

24. Dock säger jag eder: De Sodomeers lande skall drägeligare warda på domedag än dig.

25. I den tiden swarade JEsus, och sade: Jag prisar dig, Fader, himmelens och jordenes HErre, att du hafwer detta dolt för de wisa och förnumstiga, och hafwer det uppenbarat för de fåkunniga.

26. Ja, Fader, så hafwer warit behageligit för dig.

27. All ting äro gifwen mig i wåld af minom Fader; och ingen känner Sonen, utan Fadren; och ingen heller känner Fadren,

Digitized by Google

utan Sonen, och den som Sonen will det uppenbara.

28. **Kommer till mig, I alle som arbeten, och åren betungade; och jag will wederqwicka eder.**

29. Tager på eder mitt ok, och lärer af mig; ty jag är mild och ödmjuk af hjertat; och I skolen finna ro till edra själar.

30. Ty mitt ok är lustigt, och min börda är lätt.

12. Capitlet.

Ax plockas. Handen botas. JEsus flyr. Djefvulen drifs ut. Synd emot den Helga Anda. JEsu bröder.

I den tiden gick JEsus genom säd på Sabbathen; och hans Lärjungar woro hungrige, och begynte uppryckа ax, och äta.

2. När de Phariseer det sågo, sade de till honom: Si, dine Lärjungar göra det som icke lofligit är göra på Sabbathen.

3. Men han sade till dem: Hafwen I icke läsit hwad David gjorde, när han, och de som med honom woro, hungrade;

4. Huru han gick in i Guds hus, och åt skådobröden, som honom icke war lofligit äta; icke heller dem, som med honom woro, utan allenast Prestomen?

5. Eller hafwen I icke läsit i lagen, att på Sabbathen bryta Presterna Sabbathen i templet; och äro likwäl utan skuld?

6. Men jag säger eder, att här är den som är mer än templet.

7. Men wisten I hwad det wore: Jag hafwer lust till barmhertighet, och icke till offer, då dömden I icke de oskyldiga;

8. Ty menniskones Son är en HErre, deßlikes och öfwer Sabbathen.

9. Då gick han dädan fram bätter, och kom i deras Synagogo;

10. Och si, der war en man, som hade ena bortwisnada hand; och de sporde honom, sägande: Må man ock hela om Sabbathen? på det de måtte anklaga honom.

11. Då sade han till dem: Hwilken är den menniska ibland eder, som hafwer ett får, och om det faller i gropena om Sabbathen, går han icke och fattar uti det, och drager det upp?

Digitized by Google

12. Huru mycket bättre är nu en menniſka än ett får? Derföre må man ju göra wäl på Sabbathen.

13. Och ſade han till mannen: Räck ut dina hand; och han uträckte henne, och hon wardt färdig igen, ſåſom den andra.

14. Då gingo de Phariſeer ut, och lade råd emot honom, huru de måtte förgöra honom.

15. Men när JEſus det förnam, gick han dädan; och honom följde mycket folk, och han gjorde dem alla helbregda;

16. Och hotade dem, att de icke ſkulle uppenbara honom;

17. På det fullkomnas ſkulle det ſom ſagdt war genom Propheten Eſaias, ſom ſade:

18. Si, min tjenare, den jag utwalt haſwer; min käreſte, i hwilkom min ſjäl haſwer ett godt behag; jag ſkall ſätta min Anda på honom, och han ſkall förkunna Hedningomen domen.

19. Han ſkall icke kifwa eller ropa, och hans röſt ſkall man icke höra på gatomen.

20. Den rö, ſom kroßad är, ſkall han icke ſönderbryta; och wekan, ſom ryker, ſkall han icke utſläcka, tilldeß han utförer domen till en ſeger;

21. Och i hans Namn ſkola Hedningarna hoppas.

22. Då hades fram till honom en, ſom war beſatt med djeſwulen, han war blind och dumbe; den gjorde han helbregda, ſå att ſamme blinde och dumbe både talade och ſåg.

23. Och allt folket bleſ förſkräckt, och ſade: Är denne icke Davids Son?

24. Men när de Phariſeer det hörde, ſade de: Han utdriſwer icke djeflar, utan med Beelzebub, djeflarnas öfwerſta.

25. Då nu JEſus förſtod deras tankar, ſade han till dem: Hwart och ett rike, ſom är twedrägtigt emot ſig ſjelft, det bliſwer öde; och hwar och en ſtad, eller hus, ſom är twedrägtigt emot ſig ſjelft, bliſwer icke ſtåndandes.

26. Är det nu ſå, att Satan driſwer Satan ut, då är han twedrägtig emot

Digitized by Google

sig sjelf. Huru blifwer då hans rike beståndandes?

27. Och är det så, att jag drifwer djeflar ut med Beelzebub, med hwem drifwa då edor barn dem ut? Derföre skola de wara edra domare.

28. Men är det så, att jag drifwer djeflar ut med Guds Anda, då är ju Guds rike kommet till eder.

29. Eller, huru kan någor gå i ens mägtigs mans hus, och beröfwa honom hans boting bort, utan han först binder den mägtiga, och så sedan skinnar hans hus?

30. Hwilken som icke är med mig, han är emot mig; och hwilken som icke församlar med mig, han förskingrar.

31. Fördenskull säger jag eder: All synd och försmädelse blifwer menniskomen förlåten; men försmädelse emot Andan skall icke blifwa menniskomen förlåten.

32. Och hwilken som säger något emot menniskones Son, det warder honom förlåtet; men hwilken som säger något emot den Helga Anda, det warder honom icke förlåtet, hwarken i denna, eller i den tillkommande werld.

33. Görer antingen trät godt, så warder frukten god; eller ock görer trät ondt, så warder frukten ond; ty af fruktene känner man trät.

34. I huggormars afföda, huru kunnen I tala något godt, medan I ären sjelfwe onde? Ty der hjertat med fullt är, deraf talar munnen.

35. En god menniska bär godt fram af hjertans goda fatabur; och en ond menniska bär ondt fram af en ond fatabur.

36. Men jag säger eder, att för hwart och ett fåfängt ord, som menniskorna tala, skola de göra räkenskap på domedag.

37. Ty af din ord skall du blifwa rättfärdig hållen, och af din ord skall du warda fördömd.

38. Då swarade några utaf de Skriftlärda och de Phariseer, och sade: Mästar, wi wilje se tecken af dig.

39. Swarade han, och sade till dem: Detta wränga

Digitized by Google

och horiska slägtet söker efter tecken; och thy skall intet tecken gifwas, annat än Jone Prophetens tecken.

40. Ty såsom Jonas war i tre dagar och i tre nätter i hwalfiskens buk, så skall menniskones Son wara i tre dagar och i tre nätter i jordene.

41. De Ninivitiske män skola stå upp på domen med detta slägtet, och fördöma det; ty de bättrade sig efter Jone predikan; och si, här är mer än Jonas.

42. Drottningen af söderlanden skall stå upp på domen med detta slägtet, och fördöma det; ty hon kom ifrå jordenes ända, till att höra Salomons wisdom; och si, här är mer än Salomon.

43. När den orene anden är utfaren af menniskone, så wandrar han genom de rum, som torr äro; söker efter hwilo, och finner ingen.

44. Så säger han: Jag will komma igen i mitt hus, der jag utgick; och när han kommer, finner han det tomt, och rent sopadt, och prydt.

45. Så går han bort, och tager sju andra andar til sig, de som wärre äro än han sjelfwer; och då de der inkomma, bo de der; så blifwer den menniskones sista wärre än det första. Så warder ock tillgångandes med detta wrånga slägtet.

46. Wid han ännu talade till folket, si, hans moder och bröder stodo utanföre, och wille tala med honom.

47. Då sade en till honom: Si, din moder och dine bröder stå ute, och wilja tala med dig.

48. Då swarade han, och sade till den, som honom bådade: Hwilken är min moder, och hwilke äro mine bröder?

49. Och räckte ut handena åt sina Lärjungar, och sade: Si, min moder och mine bröder.

50. Ty hwar och en, som gör mins Faders wilja, som är i himmelen, han är min broder, och syster, och moder.

Digitized by Google

13. Capitlet.

Liknelser om Christi tyrkas och ords kraft. JEsus föraktas.

På den dagen gick JEsus ut af huset, och satte sig utmed hafwet.

2. Och der församlades mycket folk till honom, så att han steg uti ett skepp, och satte sig; och allt folket stod på strandene.

3. Och han talade med dem mångahanda i liknelser, sägandes: Si, en sädesman gick ut, och skulle så.

4. Och när han sådde, föll somt wid wägen; och kommo foglarna, och åto det upp.

5. Somt föll på stenören, der det hade icke mycken jord; och gick snart upp, ty det hade icke djupa jord.

6. Men när solen gick upp, förwißnade det; och efter det hade inga rötter, torkades det bort.

7. Och somt föll ibland törne; och törnebuskarna uppwärte, och förqwafde det.

8. Och somt föll i goda jord, och gjorde frukt; somt hundradefaldt, somt sextiofaldt, och somt tretiofaldt.

9. Hwilken som hafwer öron till att höra, han höre.

10. Då stego Lärjungarna fram, och sade till honom: Hwi talar du till dem med liknelser?

11. Då swarade han dem, och sade: Eder är gifwet att weta himmelrikets lönlighet; men dem är det icke gifwet.

12. Ty hwilken som hafwer, honom skall gifwas, att han skall nog hafwa; men den som icke hafwer, af honom skall ock warda taget det han hafwer.

13. Fördenskull talar jag dem till med liknelser; ty med seende ögon se de intet, och med hörande öron höra de intet; ty de förstår icke.

14. Och på dem warder fullkomnad Esaie prophetie, som säger: Med öronen skolen J höra, och skolen icke förstå; och med seende ögon skolen J se, och skolen icke förnimmat.

15. Ty detta folks hjerta är förstockadt, och deras öron höra illa, och deras ögon hafwa de igenlyckt; på det de icke ens skulle se med ögonen, och höra med öro-

Digitized by Google

nen, och förstått med hjertat, och omwända sig, att jag måtte hela dem.

16. Men salig äro edor ögon, att de se, och edor öron, att de höra.

17. Sannerliga säger jag eder, att många Propheter och rättfärdige hafwa begärat se det I sen, och fingo dock icke set, och höra det I hören, och fingo dock icke hörat.

18. Så hörer nu I denna liknelsen om sädesmannen.

19. Hwar någor hörer ordet om riket, och förstår det icke, så kommer den onde, och rifwer det bort, som sådt är i hans hjerta; det är den som wid wägen sådder war.

20. Men den som war sådder på stenören, är den som hörer ordet, och tager det strax gladeliga.

21. Men han hafwer ingen rot i sig sjelf, utan står till en tid; och när bedröfwelsen och förföljelsen påkomma för ordets skull, strax förargas han.

22. Men den som war sådder ibland törne, är den som hörer ordet; och dess werldenes bekymmer, och rikedomsens swek förqwäfwer ordet; och han blifwer utan frukt.

23. Men den som war sådder i goda jord, är den som hörer ordet, och förstår det; och bär också frukt, så att somt gör hundradefaldt, somt sextiofaldt, och somt tretiofaldt.

24. En annor liknelse satte han dem före, och sade: Himmelriket är likt ene menniſko, som sådde goda säd i sin åker;

25. Men då folket sof, kom hans owän, och sådde ogräs midt ibland hwetet; och gick sin wäg.

26. Då nu säden wäxte, och bar frukt, syntes ock ogräset.

27. Då gingo husbondans tjenare fram, och sade till honom: Herre, sådde du icke goda säd i din åker? Hwadan hafwer han då ogräs?

28. Då sade han till dem: Det hafwer owännen gjort. Sade tjenarena till honom: Will du, att wi gåm, och hemte det bort?

29. Då sade han: Nej, på det att, när I upprycken

Digitized by Google

ogräset, I icke skolen ock dermed upprycka hwetet.

30. Låter båda wäxa intill skördetiden; och i skördetiden will jag säga skördemännomen: Hemter först ogräset samman, och binder det i knippor, till att uppbrännas; men hwetet förssamler i mina lado.

31. En annor liknelse satte han dem före, och sade: Himmelriket är likt ett senapskorn, som en man tog, och sådde i sin åker;

32. Hwilket minst är af all frö; men när det warder uppwäxt, är det störst ibland krydder, och blifwer ett trä, så att foglarna under himmelen komma, och göra sin näste på deß qwistar.

33. En annor liknelse sade han till dem: Himmelriket är likt enom surdeg, hwilken en qwinna tog, och blandade i tre skäppor mjöl, tilldeß det blef alltsammans surt.

34. Detta allt talade JEsus i liknelser till folket; och utan liknelse talade han intet till dem;

35. Att det skulle fullkommas, som sagdt war genom Propheten, som sade: Jag skall öppna min mun i liknelser, och skall uttala det hemligit warit hafwer ifrå werldenes begynnelse.

36. Då skiljde JEsus folket ifrå sig, och kom hem. Och hans Lärjungar stego fram till honom, och sade: Uttyd oß denna liknelsen om åkrens ogräs.

37. Då swarade han, och sade till dem: Menniskones Son är den som den goda sädena sår.

38. Åkren är werlden; den goda säden äro riksens barn; ogräset äro hins ondas barn.

39. Owännen, som sådde, är djefwulen; skördetiden är werldenes ände; skördemännerna äro Änglarna.

40. Såsom nu ogräset hemtas samman, och brännes upp med eld, så skall det ske på denna werldenes ända.

41. Menniskones Son skall sända sina Änglar, och de skola förssamla all förargelse utaf hans rike, och dem som illa göra;

42. Och skola kasta dem uti en brinnande ugn; der skall wara gråt och tandagnißlan.

Digitized by Google

43. Då skola de rättfärdige skina såsom solen i deras faders rike. Hwilken öron hafwer till att höra, han höre.

44. Åter är himmelriket likt enom skatt, som förd old war uti en åker, hwilken en man fann, och förd olde honom; och af rätto glädje, som han hafwer deraf, går han bort, och säljer allt det han hafwer, och köper den åkren.

45. Åter är himmelriket likt enom köpman, som sökte efter goda perlor.

46. Och när han hade funnit ena kostéliga perlo, gick han bort, och sålde allt det han ägde, och köpte henne.

47. Åter är himmelriket likt ene not, som kastades i hafwet, och församlade allahanda fiskar.

48. Och när hon wardt full, drogo de henne till lands, och såto så och hemte ut de goda i sin käril; men de onda kastade de bort.

49. Så skall det ock ske på werldenes ända: Änglarna skola utgå, och skilja de onda ifrå de rättwisa;

50. Och kasta dem i en brinnande ugn; der skall wara gråt och tandagnißlan.

51. Då sade JEsus till dem: Förstoden J detta allt? Sade de till honom: Ja, HErre.

52. Då sade han till dem: Derföre, hwar och en Skriftlärd, som till himmelriket lärd är, han är lik en husbonda, som af sin fatabur bär fram nytt och gammalt.

53. Och det begaf sig, när JEsus hade lyktat dessa liknelser, gick han dädan;

54. Och kom i sitt fädernesland, och lärde i deras Synagogo; så att de ock förundrade sig storliga, och sade: Hwadan kommer denne sådana wisdom och krafter?

55. Är han icke en timbermans son? Heter icke hans moder Maria; och hans bröder, Jacob, och Joses, och Simon, och Judas?

56. Och hans systrar, äro de icke alla när oß? Hwadan kommer honom då allt detta?

57. Och de förargade sig öfwer honom. Men JEsus

Digitized by Google

sade till dem: En Prophet är icke föraktad, utan i sitt fädernesland, och i sitt hus.

58. Och han gjorde der icke många tecken, för deras otros skull.

14. Capitlet.

Johannes dräpes. Femtusend män spisas. JEsus går på wattnet.

I den tiden hörde Herodes Tetrarcha JEsu rykte;

2. Och sade till sina tjenare: Denne är Johannes Döparen; han är uppstånden ifrå de döda, derföre gör han sådana krafter.

3. Ty Herodes hade gripit Johannem, bundit och lagt honom i häktelse, för Herodias, sins broders Philippi hustrus, skull.

4. Förty Johannes hade sagt till honom: Dig är icke lofligit hafwa henne.

5. Och han hade gerna dräpit honom; men han räddes för folket; ty de höllo honom för en Prophet.

6. När då Herodes begick sin födelsedag, dansade Herodias dotter för dem; och det behagade Herodi.

7. Derföre lofwade han henne wid en ed, att han wille gifwa henne, hwad hon begärade.

8. Då sade hon, såsom hennes moder hade lärt henne tillförene: Gif mig här på ett fat Johannis Döparens hufwud.

9. Och Konungen blef bedröfwad; dock för edens skull, och för deras skull, som såto öfwer bord med honom, böd han, att det skulle gifwas henne;

10. Och sände bort, och lät afhugga Johannis hufwud i häktelset.

11. Och hans hufwud wardt framburet på ett fat, och gifwet pigone; och hon bar det till sina moder.

12. Och hans Lärjungar kommo, och togo hans lekamen, och begrofwo honom; och gingo sedan bort, och förkunnade det JEsu.

13. När JEsus det hörde, for han dädan med skepp, affärdes bort uti en ödemark. När folket det hörde, kommo de efter honom till fot ifrå städerna.

14. Och JEsus gick ut, och såg det myckna folket, och warkunnade sig öfwer dem, och gjorde deras kranka helbregda.

Digitized by Google

15. Och när det led åt aftonen, gingo hans Lärjungar till honom, och sade: Här är en ödemark, och tiden är förliden; låt folket gå ifrå dig, att de må gå bort i byarna, och köpa sig mat.

16. Då sade JEsus till dem: Det göres icke behof att de bortgå; gifwer I dem äta.

17. Då sade de till honom: Wi hafwe här icke mer än fem bröd, och twå fiskar.

18. Sade han: Tager mig dem hit.

19. Och han bröd folket sätta sig ned på gräset; och tog de fem bröd, och de twå fiskar, såg upp i himmelen, och tackade; bröt det, och gaf Lärjungomen bröden, och Lärjungarna gåfwo så folken.

20. Och de åto alle, och wordo mätte. Och de togo upp det öfwer war i stycken, tolf korgar fulla.

21. Och de som ätit hade woro wid femtusend män, förutan qwinnor och barn.

22. Och strax dref JEsus sina Lärjungar, att de skulle stiga i skeppet, och fara framföre utöfwer, så länge han skilde folket ifrå sig.

23. Och när han hade skiljt folket ifrå sig, gick han upp på ett berg allena, till att bedja; och när aftonen kom, war han der allena.

24. Men skeppet war då allaredo midt på hafwet, och led plats i wågene; förty wädret war emot.

25. Men i den fjerde wäktene om natten kom JEsus till dem, gångandes på hafwet.

26. Och när Lärjungarna sågo honom gå på hafwet, wordo de förfärade, och sade: Det är ett spökelse; och ropade af räddhåga.

27. Men JEsus talade dem strax till, och sade: Warer wid ett godt mod; det är jag, warer icke förfärade.

28. Då swarade honom Petrus, och sade: HErre, äret du, så bjud mig komma till dig uppå wattnet.

29. Då sade han: Kom. När Petrus då steg utaf skeppet, begynte han gå på wattnet, att han skulle komma till JEsum.

30. Men när han såg,

Digitized by Google

att wädret war starkt, wardt han förfärad; och som han begynte sjunka, ropade han, och sade: HErre, hjelp mig.

31. Och straxt räckte JEsus ut handena, och fattade uti honom, och sade till honom: O du klentrogne, hwi twiflade du?

32. Och när de woro inkomne i skeppet, stillade wädret sig.

33. Men de, som woro i skeppet, gingo fram, och tillbådo honom, och sade: Wisserliga äst du Guds Son.

34. Och när de woro öfwerfarne, kommo de uti det landet Genesaret.

35. Och när folket dersammastädz förnummo honom, sände de båd i hela landet deromkring, och hade alla sjuka till honom;

36. Och bådo honom, att de måtte allenast taga på hans klädafåll; och de, som togo deruppå, blefwo alle helbregda.

15. Capitlet.

Fädernas stadgar. Cananeiska qwinnan. Fyratusend män spisas.

Då kommo till JEsum de Skriftlärde, och de Pharisseer af Jerusalem, och sade:

2. Hwi bryta dina Lärjungar de äldstas stadgar? Förty de twå intet sina händer, när de skola äta bröd.

3. Han swarade, och sade till dem: Hwi bryten ock J Guds bud, för edra stadgars skull?

4. Ty Gud hafwer budit, och sagt: Du skall ära fader och moder; och hwilken som bannar fader eller moder, han skall döden dö.

5. Men J sägen: Hwar och en må säga till fader eller moder: Det är allt Gudi gifwet, som du skulle få af mig, dig till nytto. Dermed sker då, att ingen hedrar sin fader eller sina moder;

6. Och hafwen dermed gjort Guds bud till intet, för edra stadgars skull.

7. J skrymtare, Esaias hafwer rätt spått om eder, sägandes:

8. Detta folket nalkas mig med sin mun, och hedrar mig med sina läppar; men deras hjerta är långt ifrå mig.

9. Men de tjena mig

Digitized by Google

fåfängt, lärande den lärdom, som är menniskobud.

10. Och han kallade till sig folket, och sade till dem: Hörer, och förstår.

11. Det besmittar icke menniskona, som ingår genom munnen; utan det, som utgår af munnen, det besmittar menniskona.

12. Då stego hans Lärjungar fram, och sade till honom: Wetst du, att Phariseerna förargades, när de hörde detta ordet?

13. Han swarade, och sade: Hwar och en plantering, som min himmelske Fader icke planterat hafwer, skall uppryckas med rötter.

14. Låter fara dem; de äro blinde, och blindas ledare; hwar nu en blinder leder en blindan, så falla de både i gropena.

15. Då swarade Petrus, och sade till honom: Uttyd oss denna liknelsen.

16. Då sade JEsus: Ären J ock ännu oförståndige?

17. Förstån J icke ännu, att allt det, som ingår genom munnen, det går i buken, och hafwer sin naturliga utgång?

18. Men det, som går ut af munnen, det kommer ifrå hjertat; och det besmittar menniskona;

19. **Ty af hjertat utgå onda tankar, mord, hor, skörlefnad, tjufweri, falsk wittne, hädelse.**

20. Det äro de stycke som besmitta menniskona; men äta med otwagna händer besmittar icke menniskona.

21. Och JEsus gick dädan, och kom i Tyri och Sidons landsändar.

22. Och si, en Cananeisk qwinna kom af de landsändar, och ropade till honom, och sade: O HErre, Davids Son, förbarma dig öfwer mig; min dotter qwälis jämmerliga af djefwulen.

23. Men han swarade henne icke ett ord. Då stego hans Lärjungar fram, och bådo honom, och sade: Skilj henne ifrå dig; ty hon ropar efter oss.

24. Men han swarade, och sade: Jag är icke utsänd, utan till de borttappade får af Israels hus.

25. Men hon kom, och

Digitized by Google

tillbad honom, sägandes: HErre, hjelp mig.

26. Då swarade han, och sade: Det är icke höfweligit, att taga brödet ifrå barnen, och kasta det för hundarna.

27. Swarade hon: Ja, HErre; dock likwäl äta hundarna af de smulor, som falla utaf deras herrars bord.

28. Då swarade JEsus, och sade till henne: O qwinna, din tro är stor; ske dig som du will. Och hennes dotter blef helbregda i samma stund.

29. Och JEsus gick dädan länger fram, och kom till det Galileiska hafwet; och gick upp på ett berg, och satte sig der.

30. Och till honom kom mycket folk, och hade med sig halta, blinda, dumbar, lemmalösa och många andra, och kastade dem för JEsu fötter; och han gjorde dem helbregda;

31. Så att folket förundrade sig, när de sågo de dumbar tala, de lemmalösa färdiga, de halta gå, de blinda se; och prisade Israels Gud.

32. Och JEsus kallade sina Lärjungar till sig, och sade: Jag ömkar mig öfwer folket; ty de hafwa nu i tre dagar töfwat när mig, och hafwa intet äta; och jag will icke låta dem ifrå mig fastande, att de icke skola gifwas upp i wägen.

33. Då sade hans Lärjungar till honom: Hwar skole wi få här i öknene så mycket bröd, der wi kunne mätta så mycket folk med?

34. Sade JEsus till dem: Huru mång bröd hafwen J? De sade: Sju, och några små fiskar.

35. Då böd han folket sätta sig ned på jordena;

36. Och tog de sju bröd, och fiskarna, tackade, bröt, och gaf sina Lärjungar; och Lärjungarna gåfwo folkena.

37. Och de åto alle, och wordo mätte; och upptogo det öfwer war i styckom, sju korgar fulla.

38. Och de som åto woro fyratusend män, förutan qwinnor och barn.

39. Och när han hade skiljt folket ifrå sig, steg han till skepps, och kom uti den gränson wid Magdala.

Digitized by Google

16. Capitlet.

Tecken begäres, nekas. De Phariseers surdeg. Petri bekännelse. Christi och de Christnas lidande.

Då stego de Phariseer och Sadduceer fram, och frestade honom, begärandes att han wille låta dem se tecken af himmelen.

2. Men han swarade, och sade till dem: Om aftonen sägen I: Det blifwer klart wäder; förty himmelen är röd;

3. Och om morgonen: Det blifwer owäder i dag; ty himmelen är röd och olustig. I skrymtare, om himmelens skepelse kunnen I döma; kunnen I ock icke döma om tidsens tecken?

4. Det wrånga och horiska slägtet söker efter tecken; och tecken skall icke gifwas dem, utan Jone Prophetens tecken. Och så öfwergaf han dem, och gick sin wäg.

5. Och när hans Lärjungar woro komne utöfwer på den andra stranden, hade de förgätit taga bröd med sig.

6. Då sade JEsus till dem: Ser till, och förwarer eder för de Phariseers och Sadducéers surdeg.

7. Då tänkte de wid sig sjelfwa, och sade: Wi hafwe intet bröd tagit med oss.

8. När JEsus det förnam, sade han till dem: I klentrogne, hwad bekymrar det dock eder, att I icke hafwen tagit bröd med eder?

9. Förstån I icke ännu, eller minnens, om de fem bröd emellan de femtusend män, och huru många korgar I upptogen;

10. Icke heller om de sju bröd emellan de fyratusend män, och huru många korgar I då upptogen?

11. Huru kommer det då till, att I icke kunnen förstå, att jag icke sade eder om bröd, (då jag sade:) I skolen förwara eder för de Phariseers och Sadduceers surdeg?

12. Så förstodo de då, att han hade icke budit dem taga sig wara för brödes surdeg, utan för de Phariseers och Sadduceers lärdom.

13. Då kom JEs:us i den ängden Cesarea Philippi, och frågade sina Lärjungar, och sade: Hwem sä-

Digitized by Google

ger folket nig, menniſkones Son, wara?

14. Då ſade de: Somlige Johannem Döparen, ſomlige Eliam, ſomlige Jeremiam, eller en af Propheterna.

15. Sade han till dem: Hwem ſägen J mig då wara?

16. Då ſwarade Simon Petrus, och ſade: **Du äſt Chriſtus, lefwandes Guds Son.**

17. Då ſwarade JEſus, och ſade till honom: Salig äſt du, Simon, Jone ſon; ty kött och blod hafwer dig det icke uppenbarat, utan min Fader, ſom är i himmelen.

18. Och jag ſäger dig igen, att du äſt Petrus; och uppå detta hälleberget ſkall jag bygga mina förſamling; och helwetes portar ſkola icke warda henne öfwermägtige.

19. Och jag ſkall gifwa dig himmelrikets nycklar. Allt det du binder på jordene, det ſkall wara bundet i himmelen; och allt det du löſer på jordene, det ſkall wara löſt i himmelen.

20. Då böd han ſina Lärjungar, att de ſkulle för ingen ſäga, att han war JEſus Chriſtus.

21. Ifrå den tiden begynte JEſus förkunna ſina Lärjungar, huru han måſte gå till Jeruſalem, och lida mycket af de äldſta, och af de öfwerſta Preſterna, och af de Skriftlärda; och dräpas, och tredje dagen uppſtå igen.

22. Och Petrus tog honom affides, och begynte ſtraffa honom, och ſade: HErre, ſkona dig ſjelf; detta wederfares dig icke.

23. Då wände han ſig om, och ſade till Petrum: Gack bort ifrå mig, du Satan; du äſt mig till hinders; ty du beſinnar icke det Gudi tillhörer, utan det menniſkom tillhörer.

24. Då ſade JEſus till ſina Lärjungar: Hwilken ſom will följa mig, han wederſake ſig ſjelf, och tage ſitt kors uppå ſig, och följe mig.

25. Ty hwilken ſom will behålla ſitt lif, han ſkall miſta det; och hwilken ſom miſter ſitt lif, för mina ſkull, han ſkall finna det.

26. Hwad hjelper nu det

Digitized by Google

menniſkone, om hon förwärfwar hela werldena, och får dock ſkada till ſin ſjäl? Eller hwad kan menniſkan gifwa, der hon kan igenlöſa ſin ſjäl med?

27. Förty det ſkall ſke, att menniſkones Son ſkall komma i ſins Faders härlighet, med ſina Änglar; och då ſkall han löna hwarjom och enom efter hans gerningar.

28. Sannerliga säger jag eder: Här äro några ſtåndande, ſom icke ſkola ſmaka döden, tilldeß de få ſe menniſkones Son komma i ſitt rike.

17. Capitlet.

JEſu förklaring. En rasande botas. Chriſti död. Skatt gifwes.

Och ſex dagar derefter tog JEſus Petrum, och Jacobum, och Johannem, hans broder, till ſig; och hade dem affides upp på ett högt berg.

2. Och wardt förklarad för dem; och hans anſigte ſken ſom ſolen, och hans kläder woro hwit ſom ett ljus.

3. Och ſi, dem ſyntes Moſe, och Elias, talande med honom.

4. Då ſwarade Petrus, och ſade till JEſum: HErre, här är oß godt wara; will du, ſå wilje wi här göra tre hyddor; dig ena, och Moſi ena, och Elie ena.

5. Wid han ännu talade, ſi, en ljus ſky omſkyggde dem; och ſi, en röſt utur ſkyn ſade: **Denne är min kåre Son, i hwilkom jag hafwer ett godt behag; honom hörer.**

6. Och när Lärjungarna det hörde, föllo de på ſitt anſigte, och wordo ſwårliga förfärade.

7. Men JEſus gick till, och tog på dem, och ſade: Står upp, och rädens icke.

8. Men då de upplyfte ſina ögon, ſågo de ingen, utan JEſum allena.

9. Och när de gingo ned af berget, böd JEſus dem, och ſade: Säger för ingen denna ſynena, tilldeß menniſkones Son är uppſtånden ifrå de döda.

10. Och frågade honom hans Lärjungar, och ſade: Hwi ſäga då de Skriftlärda, att Elias måſte komma tillförene?

11. JEſus ſwarade, och ſade till dem: Elias ſkall ju

Digitized by Google

komma först, och skicka all ting i lag igen.

12. Men jag säger eder: Elias är allaredo kommen, och de kände honom intet; utan gjorde honom hwad de wille. Sammalunda skall ock menniskones Son lida af dem.

13. Då förstodo Lärjungarna, att han sade dem om Johanne Döparen.

14. Och när de kommo till folket, steg en man fram, böjde för honom sin knä;

15. Och sade: HErre, förbarma dig öfwer min son, ty han är månaderasande, och lider stor jämmer; ty han faller ofta i elden, och ofta i wattnet;

16. Och jag hade honom fram för dina Lärjungar, och de kunde intet hjelpa honom.

17. Då swarade JEsus, och sade: O du otrogna och genwördiga slägte, huru länge skall jag wara med eder? Huru länge skall jag lida eder? Hafwer honom hit.

18. Och JEsus hotade honom, och djefwulen gick ut af honom; och drängen wardt helbregda i samma stund.

19. Då gingo Lärjungarna till JEsum affides, och sade: Hwi kunde icke wi drifwa honom ut?

20. JEsus sade till dem: För edra otros skull. Sannerliga säger jag eder: Om J hafwen trona som ett senapskorn, då mågen J säga till detta berget: Gack hädan dit bort, och det skall gå; och eder warder intet omöjeligit.

21. Men detta slaget går icke ut, utan med bön och fasto.

22. Men då de wistades i Galileen, sade JEsus till dem: Det skall ske, att menniskones Son warder öfwerantwardad i menniskors händer;

23. Och de skola dräpa honom, och tredje dagen skall han stå upp igen. Och de wordo storliga bedröfwade.

24. Och när de kommo till Capernaum, gingo de, som skattpenningen plägade uppbära, till Petrum, och sade: Plägar icke edar mästare gifwa skattpenning?

25. Då sade han: Ja; och som han kom i huset,

Digitized by Google

förekom honom JEsus, och sade: Hwad synes dig, Simon? Af hwem taga jorderikes Konungar tull eller skatt? Af sin barn, eller af de fremmande?

26. Sade Petrus till honom: Af de fremmande. Då sade JEsus till honom: Så äro ju barnen fri.

27. Men på det wi icke skole förarga dem, så gack till hafwet, och kasta ut kroken; och den första fisk du får, tag. Och när du låter upp hans mun, warder du finnandes en penning; den tag, och få honom ut, för mig och dig.

18. Capitlet.

Förarga ingen. War försonlig.

I den tiden gingo Lärjungarna till JEsum, och sade: Hwilken är den störste i himmelriket?

2. Då kallade JEsus fram ett barn, och ställde det midt ibland dem;

3. Och sade: Sannerliga säger jag eder, utan I omwänden eder, och warden såsom barn, skolen I icke komma i himmelriket.

4. Hwilken nu sig sjelf så förnedrar, som detta barnet, han är den störste i himmelriket;

5. Och hwilken som undfår ett sådant barn i mitt Namn, han undfår mig.

6. Men hwilken som förargar en af deßa små, som tro på mig, honom wore bättre, att en qwarnsten wore bunden wid hans hals, och han sänktes ned i haffens djup.

7. We werldene för förargelses skull; ty förargelse måste ju komma; dock, we de menniſko, genom hwilka förargelse kommer.

8. Är det så, att din hand, eller din fot, är dig till förargelse, så hugg honom af, och kastan ifrå dig; bättre är dig ingå uti lifwet halt, eller lemmalös, än du skulle hafwa twå händer och twå fötter, och kastas i ewinnerlig eld.

9. Och är det så, att ditt öga är dig till förargelse, rif det ut, och kastat ifrå dig; bättre är dig, att du ingår uti lifwet enögder, än du skulle hafwa tu ögon, och kastas i helwetes eld.

10. Ser till, att I förakten ingen af deßa små; ty jag säger eder, att deras

Digitized by Google

Änglar i himmelen se alltid mins Faders ansigte i himlom.

11. **Ty menniskones Son är kommen till att frälsa det som förtappadt war.**

12. Huru synes eder? Om en menniska hade hundrade får, och ett af dem fore will; öfwergifwer hon icke de nio och nittio på bergen, och går bort, och söker efter det som for will?

13. Och händer det så, att hon finner det igen, sannerliga säger jag eder, hon gläds mera deröfwer, än öfwer de nio och nittio, som icke foro will.

14. Så är ock icke edar himmelske Faders wilje, att någor af deßa små skall borttappad warda.

15. Men om din broder syndar dig emot, så gack och straffa honom emellan dig och honom allena. Hörer han dig, så hafwer du förwärfwat din broder;

16. Men hörer han dig icke, så tag ännu med dig en eller twå, på det all sak skall bestå wid twegge eller tregge wittnes mun.

17. Hörer han dem icke, så säg det församlingene; hörer han icke församlingena, så håll honom såsom en Hedning och Publican.

18. Sannerliga säger jag eder: **Allt det I binden på jordene, det skall wara bundet i himmelen; och allt det I lösen på jordene, det skall wara löst i himmelen.**

19. Yttermera säger jag eder: Der twå af eder komma öfwerens på jordene, hwad ting det helst kan wara, som de bedja om, skall dem det wederfaras af minom Fader, som är i himlom.

20. **Ty hwar twå eller tre äro församlade i mitt Namn, der är jag midt ibland dem.**

21. Då steg Petrus fram till honom, och sade: HErre, huru ofta skall min broder synda emot mig, och jag skall förlåta honom det? Är sju resor nog?

22. Då sade JEsus till honom: Jag säger dig, icke sju resor, utan sjuttio sinom sju resor.

23. Fördenskull är himmelriket liknadt wid en Konung, som wille hålla räken-

Digitized by Google

räkenskap med sina tjenare.

24. Och när han begynte räkna, kom en fram för honom, som honom war skyldig tiotusend pund;

25. Och efter han hade icke der han kunde betala med, böd herren att han skulle säljas, och hans hustru, och barn, och allt det han ägde, och betalas med.

26. Då föll den tjenaren ned, och tillbad honom, och sade: Herre, haf tålamod med mig, jag will allt betala dig.

27. Då warkunnade herren sig öfwer den tjenaren, och lät honom lös, och gaf honom till det han war skyldig.

28. Då gick den tjenaren ut, och fann en af sina medtjenare, som honom war skyldig hundrade penningar; och han tog fatt på honom, och fick honom i halsen, drog honom, och sade: Betala det du äst skyldig.

29. Då föll hans medtjenare till hans fötter, och bad honom, sägandes: Haf tålamod med mig, jag will allt betala dig.

30. Men han wille icke; utan gick bort, och kastade honom i fängelse, så länge han betalade det han war skyldig.

31. Då nu andre hans medtjenare sågo det som skedde, tyckte dem det ganska illa wara, och kommo, och kungjorde sinom herra allt det skedt war.

32. Då kallade hans herre honom för sig, och sade till honom: Du skalkaktige tjenare, allt det du skyldig wast, gaf jag dig till, ty du bad mig;

33. Skulle du ock icke hafwa förbarmat dig öfwer din medtjenare, såsom jag förbarmade mig öfwer dig?

34. Och hans herre wardt wred, och antwardade honom bödlarna i händer, tilldeß det war allt betaladt, som han honom skyldig war.

35. Så skall ock min himmelske Fader göra eder, om I icke förlåten af edor hjerta, hwar och en sinom broder, det de bryta.

Digitized by Google

19. Capitlet.

Ägtenskaps band. Barns förmån. Lifsens wäg. Rikedoms bruk.

Och det begaf sig, när JEsus hade fullkomnat det talet, gick han ut af Galileen, och kom in i Judee landsändar, wid sidon af Jordan.

2. Och honom följde mycket folk; och han gjorde dem der helbregda.

3. Då gingo de Phariseer fram till honom, frestade honom, och sade till honom: Är det ock rätt, att man skiljer sig wid sina hustru, för allahanda sakers skull?

4. Då swarade han, och sade till dem: Hafwen J icke läsit, att den, som gjorde menniskona af begynnelsen, man och qwinno gjorde han dem?

5. Och sade: Förden skull skall man öfwergifwa fader och moder, och blifwa när sine hustru; och de tu wardo ett kött;

6. Så äro de icke nu tu, utan ett kött; det nu Gud hafwer sammanfogat, skall menniskan icke åtskilja.

7. Då sade de till honom: Hwi bød då Moses gifwa skiljobref, och öfwergifwa henne?

8. Sade han till dem: För edart hjertas hårdhets skull tillstadde Moses, att J måtten öfwergifwa edra hustrur; men af begynnelsen war det icke så.

9. Men jag säger eder: Hwar som skiljer sina hustru ifrå sig, utan för hors skull, och tager ena andra, han gör hor; och den som tager den öfwergifna, han gör hor.

10. Då sade hans Lärjungar till honom: Hafwer mansens sak sig så med hustrune, då är icke godt gifwa sig i ägtenskap.

11. Då sade han till dem: Hwar man tager icke detta ordet, utan de, hwilkom det blifwer gifwet;

12. Ty somlige snöpte äro, som så äro födde af moderlifwet; och somlige snöpte äro, som äro snöpte af menniskom; och somlige snöpte äro, som sig sjelfwa hafwa snöpt, för himmelrikets skull. Hwilken som kan tagat, han taget.

13. Då wordo barn burne till honom, att han

Digitized by Google

skulle lägga händer på dem, och bedja; men Lärjungarna näpste dem.

14. Då sade JEsus: Låter betämma barnen, och förmener dem icke komma till mig; ty sådana hörer himmelriket till.

15. Och när han hade lagt händer på dem, gick han dädan.

16. Och si, en gick fram, och sade till honom: Gode Mästar, hwad godt skall jag göra, att jag må få ewinnerligit lif?

17. Då sade han till honom: Hwi kallar du mig godan? Ingen är god, utan Gud allena; men will du ingå till lifwet, så håll budorden.

18. Sade han till honom: Hwilka? Sade JEsus: Du skall icke dräpa: Du skall icke bedrifwa hor: Du skall icke stjäla: Du skall icke bära falsk wittne.

19. Hedra din fader och dina moder; och du skall älska din nästa, såsom dig sjelf.

20. Då sade den unge mannen till honom: Allt detta hafwer jag hållit af min ungdom; hwad fattas mig ännu?

21. Sade JEsus till honom: Will du wara fullkomlig, så gack bort, sälj det du hafwer, och gif de fattiga, och du skall få en skatt i himmelen; och kom, och följ mig.

22. När den unge mannen hörde detta ordet, gick han bedröfwad bort; ty han hade många ägodelar.

23. Då sade JEsus till sina Lärjungar: Sannerliga säger jag eder: Dem rika är swårt gå in i himmelriket.

24. Och yttermera säger jag eder: Det är lättare, att en camel går genom ett nålsöga, än att en rik kommer i Guds rike.

25. När Lärjungarna detta hörde, wordo de ganska förfärade, och sade: Ho kan då warda salig?

26. Då såg JEsus till dem, och sade till dem: För menniskom är det omöjeligit; men för Gudi äro all ting möjelig.

27. Då swarade Petrus, och sade till honom: Si, wi hafwe öfwergifwit all ting, och följt dig; hwad skole wi få derföre?

28. Då sade JEsus till

Digitized by Google

dem: Sannerliga säger jag eder, att I, som mig hafwen efterföljt, i den nya födelsen, när menniskones Son warder sittandes på sins majestäts säte, då skolen ock I sitta på tolf säte, dömande de tolf Israels slägte.

29. Och hwar och en, som öfwergifwer hus, eller bröder, eller systrar, eller fader, eller moder, eller hustru, eller barn, eller åkrar, för mitt Namns skull, han skall få hundradefaldt, och ärfwa ewinnerligit lif;

30. Men många de främste blifwa de ytterste, och de ytterste de främste.

20. Capitlet.

Wingården. JEsu lidande. Lärjungarnas träta. Twå blinde.

Förty himmelriket är likt enom husbonda, som gick ut bittida om morgonen, till att leja sig arbetare i sin wingård.

2. Och när han hade warit öfwerens med arbetarena om en wiß dagspenning, sände han dem i sin wingård.

3. Sedan gick han ut wid tredje stunden, och såg några andra ståndande fåfänga på torget;

4. Och sade till dem: Går ock I uti min wingård; och hwad skäligit är, will jag gifwa eder.

5. Och de gingo. Och åter gick han ut wid sjette och nionde stunden, och gjorde sammaledes.

6. Men wid den ellofte stundena gick han ut, och fann några andra ståndande fåfänga, och sade till dem: Hwi stån I här hela dagen fåfänge?

7. De sade till honom: Ty ingen hafwer lejt oß. Då sade han till dem: Går ock I uti min wingård; och hwad skäligit är, skolen I få.

8. När aftonen kom, sade wingårdsherren till sin skaffare: Kalla fram arbetarena, och gif dem deras lön, begynnandes på de sista, intill de första.

9. Och när de kommo fram, som wid ellofte stundena komne woro, fick hwardera dagspenningen.

10. Men när de förste kommo, mente de, att de skulle fått mer; och fingo ock hwardera dagspenningen.

Digitized by Google

11. Och när de så fingo, knorrade de emot husbondan;

12. Och sade: Deße siste hafwa arbetat en timma, och du gjorde dem lika med oß, som hafwa burit dagsens tunga och hettan.

13. Då swarade han enom af dem, och sade: Min wän, jag gör dig ingen orätt; wast du icke öfwerens med mig om en wiß dagspenning?

14. Tag det dig tillhörer, och gack din wäg; men jag will gifwa denna siste så mycket som dig.

15. Eller må jag icke göra uti min ting hwad jag will? Ser du fördenskull illa ut, att jag så god är?

16. Alltså warda de ytterste de främste, och de främste de ytterste. **Ty många äro kallade; men få äro utwalde.**

17. Och så drog JEsus upp till Jerusalem, och tog de tolf Lärjungarna till sig på wägen, och sade till dem:

18. Si, wi farom upp till Jerusalem, och menniskones Son skall öfwerantwardas dem öfwersta Prestomen, och dem Skriftlärdom; och de skola döma honom till döden.

19. Och de skola öfwerantwarda honom Hedningomen, till att begabbas, och hudflängas, och korsfästas; och tredje dagen skall han uppstå igen.

20. Då steg Zebedei söners moder fram till honom, med sina söner, tillbad honom, och begärade något af honom.

21. Då sade han till henne: Hwad will du? Sade hon till honom: Låt deßa twå mina söner sitta i ditt rike; den ena på dina högra hand, och den andra på dina wenstra.

22. Då swarade JEsus, och sade: J weten icke hwad J bedjen; kunnen J dricka den kalken, som jag skall dricka, och döpas med det dopet, som jag döpes med? Då sade de till honom: Ja, wäl.

23. Sade han till dem: Min kalk skolen J wißt dricka, och döpas med det dop, som jag döpes med; men sitta på mina högra hand och wenstra, står icke mig till att gifwa, utan

Digitized by Google

dem som det tillredt är af minom Fader.

24. När de tio det hörde, wordo de mißlynte på de twå bröderna.

25. Då kallade JEsus dem till sig, och sade: I weten, att werldslige Förstar äro rådande, och de, som herrar äro, hafwa magtena.

26. Så skall det icke wara ibland eder; utan den, som will wara mägtig ibland eder, han ware edar tjenare.

27. Och hwilken ibland eder will wara den främste, han ware edar dräng.

28. Såsom menniskones Son är icke kommen, på det han will låta tjena sig; utan att han will tjena, **och gifwa sitt lif till återlösning för många.**

29. Och när de gingo utaf Jericho, följde honom mycket folk.

30. Och si, twå blinde sato wid wägen; och när de hörde, att JEsus gick der fram, ropade de, och sade: Ack! HErre, Davids Son, förbarma dig öfwer oß.

31. Men folket näpste dem, att de skulle tiga. Då ropade de deßmer, och sade: Ack! HErre, Davids Son, förbarma dig öfwer oß.

32. Då stadnade JEsus, och kallade dem, och sade: Hwad wilsen I, att jag skall göra eder?

33. De sade till honom: HErre, att wår ögon måtte öppnas.

34. Då warkummade sig JEsus öfwer dem, och tog på deras ögon; och straxt fingo de sina syn, och följde honom.

21. Capitlet.

JEsus inrider, renar templet straffar Phariseerna.

Och när de nalkades Jerusalem, och kommo till Bethphage, wid Oljoberget, sände JEsus twå sina Lärjungar;

2. Och sade till dem: Går i byn, som ligger för eder; och straxt warden I finnande ena åsninno bundna, och fålan när henne; löser dem, och leder till mig.

3. Och om någor talar eder till, så säger: HErren behöfwer dem; och straxt släpper han dem.

4. Detta är allt skedt, att det skulle fullkomnas,

Digitized by Google

som sagdt är genom Propheten, som sade:

5. Säger till dottrena Zion; **Si, din Konung kommer till dig, saktmodig,** ridandes på ene åsninno, och på en arbetes åsninnos fåla.

6. Lärjungarna gingo bort, och gjorde som JEsus hade dem befallt;

7. Och ledde till honom åsninnona och fålan; och lade sin kläder på dem, och satte honom deruppå.

8. Mycket folk bredde sin kläder på wägen; de andre skäro qwistar af trän, och strödde på wägen.

9. Men folket, som förregick, och de, som efterföljde, ropade och sade: Hosianna, Davids Sone; wälsignad ware han, som kommer i HErrans Namn; Hosianna i höjdene.

10. Och när han kom in i Jerusalem, upprörde sig hela staden, och sade: Ho är denne?

11. Då sade folket: Denne är JEsus, den Propheten af Nazareth i Galileen.

12. Och gick JEsus in i Guds tempel, och dref ut alla de der köpte och sålde i templet, och omstötte wexlareborden, och dufwomånglarenas säte;

13. Och sade till dem: Det är skrifwet: Mitt hus skall kallas ett bönehus; men J hafwen gjort ena röfwarekulo deraf.

14. Och till honom kommo blinde och halte i templet; och han gjorde dem helbregda.

15. När de öfwerste Presterna och de Skriftlärde sågo de under, som han gjorde, och barnen, som ropade i templet, sägande: Hosianna, Davids Sone, blefwo de misslynte;

16. Och sade till honom: Hörer du hwad deße säga? Då sade JEsus till dem: Hwi icke? Hafwen J aldrig läsit: Af barnas och spenabarnas mun hafwer du fullkomnat lofwet?

17. Då öfwergaf han dem, och gick utu staden till Bethanien, och blef der.

18. Om morgonen, när han gick in i staden igen, hungrade honom.

19. Och han fick se ett fikonaträ wid wägen, och gick dertill, och fann intet deruppå, utan allenast löf;

Digitized by Google

och sade till det: Wäxe aldrig härefter frukt på dig. Och fikonaträt blef straxt torrt.

20. Och när Lärjungarna sågo det, förundrade de sig, och sade: Huru är det fikonaträt så snart torkadt?

21. Då swarade JEsus, och sade till dem: Sannerliga säger jag eder: Om I hafwen trona, och twiflen intet, så warden I icke allenast görande sådant, som med fikonaträt skedde; utan jemwäl, om I sägen till detta berget: Häf dig upp, och kasta dig i hafwet, då skall det ske;

22. **Och allt det I bedjen i bönene, troendes, det skolen I få.**

23. Och när han kom i templet, gingo de öfwerste Presterna och de äldste i folket till honom, der han lärde, och sade: Af hwad magt gör du detta? Och hwilken hafwer gifwit dig denna magten?

24. Då swarade JEsus, och sade till dem: Jag will ock spörja eder ett ord; om I sägen mig det, will jag ock säga eder, af hwad magt jag detta gör:

25. Hwadan war Johannis döpelse? Af himmelen eller af menniskom? Då tänkte de wid sig sjelfwa, och sade: Sägom wi, af himmelen, då säger han till oss: Hwi trodden I då honom icke?

26. Sägom wi ock, af menniskom, så rädes wi folket; ty alle höllo Johannes för en Prophet.

27. Då swarade de JEsu, och sade: Wi wete det icke. Sade han till dem: Icke heller säger jag eder, af hwad magt jag detta gör.

28. Men hwad synes eder? En man hade två söner, och gick till den första, och sade: Son, gack, och arbeta i dag i min wingård.

29. Han swarade, och sade: Jag will icke. Sedan ångrade honom det, och gick åstad.

30. Och gick han till den andra, och sade sammalunda. Då swarade han, och sade: Ja, Herre; och gick intet.

31. Hwilken af de två gjorde det fadren wille? De sade till honom: Den förste. Sade JEsus till dem: Sannerliga säger jag eder,

Digitized by Google

att Publicaner och skökor skola gå i himmelriket förr än J.

32. Johannes kom till eder, och lärde eder rätta wägen, och J trodden honom intet; men Publicaner och skökor trodde honom; och ändock J det sågen, hafwen J dock sedan ingen bättring gjort, att J mätten trott honom.

33. Hörer en annor liknelse: Det war en husbonde, som planterade en wingård, och gärde der gård omkring, och grof en preß derinne, och byggde ett torn, och utlesde honom wingårdsmännom, och for utländes.

34. När nu fruktenes tid kom, sände han sina tjenare till wingårdsmännerna, att de skulle uppbära hans frukt.

35. Då togo wingårdsmännerna fatt på hans tjenare; den ena hudflängde de, den andra slogo de ihjäl, den tredje stenade de.

36. Åter sände han andra tjenare, flera än de första; och de gjorde dem sammaledes.

37. På det sista sände han sin son till dem, och sade: De hafwa ju ena försyn för min son.

38. Men när wingårdsmännerna sågo sonen, sade de emellan sig: Denne är arfwingen; kommer, låter oß slå honom ihjäl, och så få wi hans arfwedel.

39. Och de togo fatt på honom, drefwo honom ut af wingården, och slogo honom ihjäl.

40. När nu wingårdsherren kommer, hwad skall han göra åt de wingårdsmännerna?

41. Sade de till honom: De onda skall han illa förgöra, och leja sin wingård androm wingårdsmännom, de som gifwa honom fruktena i rättom tid.

42. Då sade JEsus till dem: Hafwen J aldrig läsit i Skriftene? **Den stenen, som byggningsmännerna bortkastade, han är blifwen en hörnsten; af HErranom är detta skedt, och är underligit för wår ögon.**

43. Derföre säger jag eder, att Guds rike skall tagas från eder, och warda gifwet Hedningomen, som göra deß frukt.

Digitized by Google

44. Och hwilken som faller på denna stenen, han warder kroßad; men uppå hwilken han faller, den slår han sönder i stycker.

45. Och när de öfwerste Presterna och Pharisseerna hörde hans liknelser, förnummo de, att han talade om dem.

46. Och de wille hafwa tagit fatt på honom; men de räddes för folket, ty de höllo honom för en Prophet.

22. Capitlet.

Bröllopskläder. Kessarens skatt. Uppståndelsen. Yppersta budet. Christi Fader.

Och swarade JEsus, och talade dem åter till genom liknelser, sägandes:

2. Himmelriket är likt enom Konung, som gjorde bröllop åt sin son;

3. Och sände ut sina tjenare, att de skulle kalla dem, som budne woro till bröllopet; och de wille icke komma.

4. Åter sände han ut andra tjenare, sägandes: Säger dem som budne äro: Si, jag hafwer tillredt min måltid; mine oxar och min gödeboskap äro slagtad, och all ting äro redo; kommer till bröllop.

5. Men de försummade det; och gingo bort, den ene till sin afwelsgård, den andre till sin köpenskap.

6. Och somlige togo fatt på hans tjenare, hädde och dråpo dem.

7. När Konungen det hörde, wardt han wred, och sände ut sina härar, och förgjorde de dråpare, och brände upp deras stad.

8. Då sade han till sina tjenare: Bröllopet är tillredt; men de, som woro budne, woro icke wärdige.

9. Derföre går ut på wägarna, och alla de J finnen, kaller till bröllopet.

10. Och tjenarena gingo ut på wägarna, och församlade alla, så många de funno, både onda och goda; och borden wordo all fullsatt.

11. Då gick Konungen in, att han skulle bese gästerna, och såg der en man, som war icke klädd i bröllopskläder;

12. Och sade till honom: Min wän, huru kom du härin, och hafwer icke bröllopskläder? Och han tigde.

13. Då sade Konungen

Digitized by Google

till tjenarena: Binder honom händer och fötter, och kaster honom i det ytterſta mörkret; der ſkall wara gråt och tandagnißlan.

14. Ty många äro kallade, och få utkorade.

15. Då gingo de Phariſeer bort, och lade råd, huru de måtte beſlå honom med orden;

16. Och ſände ſina lärjungar till honom, med de Herodianer, och ſade: Mäſtar, wi wete, att du äſt ſannfärdig, och lärer Guds wäg rätt, och du rädes för ingen; ty du ſer icke efter menniſkors perſon.

17. Så ſäg oß: Huru ſynes dig? Är det rätt, att man giſwer Keſſarenom ſkatt, eller ej?

18. När JEſus märkte deras ſkalkhet, ſade han: Hwi freſten J mig, J ſkrymtare?

19. Låter mig ſe myntet på ſkattpenningen. Och de fingo honom penningen.

20. Och han ſade till dem: Hwars beläte och öfwerſkrift är detta?

21. De ſade till honom: Keſſarens. Då ſade han till dem: Så giſwer Keſſarenom det Keſſarenom tillhörer, och Gudi det Gudi tillhörer.

22. När de det hörde, förundrade de ſig; och öfwergåfwo honom, gångande ifrå honom.

23. På den dagen gingo till honom de Sadduceer, ſom ſäga, att ingen uppſtändelſe är; och frågade honom,

24. Sägande: Mäſtar, Moſe ſade: Om någor bliſwer död barnlös, då ſkall hans broder taga hans huſtru till ägta, och uppwäcka ſinom broder ſäd.

25. När oß woro ſju bröder; den förſte tog ſig huſtru, och blef död; och efter han hade ingen ſäd, lefde han ſina huſtru ſinom broder.

26. Sammalunda ock den andre, och den tredje, allt intill den ſjunde.

27. Siſt af allom blef ock qwinnan död.

28. När nu uppſtändelſen ſker, hwilkens huſtru af de ſju bliſwer hon? Ty de haſwa alle haft henne.

29. Då ſwarade JEſus, och ſade till dem: J faren wille, och weten icke Skriftena, ej heller Guds kraft.

Digitized by Google

30. Ty i uppståndelsen hwarken tager man sig hustru, eller qwinna gifs manne; utan de äro lika som Guds Änglar i himmelen.

31. Men om de dödas uppståndelse hafwen I icke läsit, hwad eder sagdt är af Gudi, som sade:

32. Jag är Abrahams Gud, och Isaacs Gud, och Jacobs Gud? Gud är icke de dödas Gud, utan deras som lefwande äro.

33. Och när folket sådant hörde, förundrade de sig öfwer hans lärdom.

34. När de Phariseer hörde, att han hade stoppat de Sadduceer munnen till, församlade de sig.

35. Och en af dem, som war en Skriftlärd, frestade honom, sägandes:

36. Mästar, hwilket är det yppersta budet i lagen?

37. Då sade JEsus till honom: **Du skall älska HErran din Gud, af allt ditt hjerta, och af allo dine själ, och af all din håg.**

38. Detta är det yppersta och största budet.

39. Det andra är dessu lilt: **Du skall älska din nästa som dig sjelf.**

40. På dessa tu buden hänger all lagen och Propheterna.

41. När nu de Phariseer woro tillhopa, frågade dem JEsus;

42. Och sade: Hwad synes eder om Christo? Hwars son är han? Sade de till honom: Davids.

43. Då sade han till dem: Hwi kallar då David honom i Andanom HErra, sägandes:

44. HErren sade till min HErra: Sätt dig på mina högra hand, tilldess jag lägger dina fiendar dig till en fotapall.

45. Efter nu David kallar honom HErra, huru är han då hans son?

46. Och ingen kunde swara honom ett ord; och ifrå den dagen dristade sig ej heller någor att fråga honom något mer.

23. Capitlet.

We öfwer de Skriftlärda och Jerusalem.

Då talade JEsus till folket, och till sina Lärjungar,

2. Sägandes: På Mose

stol sitta de Skriftlärde och Phariseer.

3. Allt det de bjuda eder hålla, det håller och görer; men efter deras gerningar görer icke; ty de säga, och göra intet.

4. De binda tunga och odrägeliga börder tillsamman, och lägga menniskomen på härdarna; men de wilja icke sjelfwe röra dem med ett finger.

5. Men alla sina gerningar göra de, på det de skola warda sedde af menniskomen; de göra sina tänkeskrifter breda, och fållarna på sin kläder stora;

6. De sitta gerna främst wid borden, och i Synagogorna;

7. Och wilja gerna warda helsade på torgen, och heta af menniskomen: Rabbi, Rabbi.

8. Men I skolen icke låta kalla eder Rabbi; ty en är edar Mästare, Christus, och Iären alle bröder.

9. Och I skolen ingen fader kalla eder på jordene; ty en är edar Fader, som är i himlom.

10. Och I skolen icke låta kalla eder Mästare; ty en är edar Mästare, Christus.

11. Den som är ypperst ibland eder, han skall waro edar tjenare.

12. **Ty den sig upphöjer, han skall warda förnedrad; och den sig förnedrar, han skall warda upphöjd.**

13. We eder, Skriftlärde och Phariseer; I skrymtare, som tillsluten himmelriket för menniskomen: I gån icke der sjelfwe in, och dem som in wilja tillstädjen I icke ingå.

14. We eder, Skriftlärde och Phariseer; I skrymtare, som uppäten enkors hus, förebärande långa böner; fördenskull skolen I få desto hårdare fördömelse.

15. We eder, Skriftlärde och Phariseer; I skrymtare, som faren omkring watten och land, att I skolen göra en Proselyt; och när han gjord är, gören I honom till helwetes barn, dubbelt mer än I sjelfweären.

16. We eder, blinde ledare, ty I sägen: Hwilken som swär wid templet, det är intet; men den som swär

Digitized by Google

wid guldet i templet, han är saker.

17. I galne och blinde, hwilket är yppare, guldet, eller templet, som helgar guldet?

18. Och hwilken som swär wid altaret, det är intet; men den der swär wid offret, som deruppå är, han är saker.

19. I galne och blinde, hwilket är yppare, offret, eller altaret, som helgar offret?

20. Derföre, den som swär wid altaret, han swär wid det sjelft, och wid allt det derpå är.

21. Och den som swär wid templet, han swär wid det sjelft, och wid honom, som deruti bor.

22. Och den som swär wid himmelen, han swär wid Guds stol, och wid honom, som deruppå sitter.

23. We eder, Skriftlärde och Phariseer; I skrymtare, som gören tiond af mynto, dill och kumin, och låten bestå det som swäraſt är i lagen, nämliga domen, barmhertigheten och tron; detta skulle man göra, och det andra icke låta.

24. I blinde ledare, som silen myggor, och uppswälgen camelen.

25. We eder, Skriftlärde och Phariseer; I skrymtare, som gören drickekaret och fatet rent utantill; men innantill äro all ting full med rof och orenlighet.

26. Du blinde Phariseer, gör först rent det som är innantill i drickekaret, och i fatet, att det utwärtes är må ock rent warda.

27. We eder, Skriftlärde och Phariseer; I skrymtare, som ären like de grafwar, som utantill äro hwitmenade, hwilka utwärtes synas dägeliga; men innantill äro de fulla med de dödas ben och all orenlighet.

28. Så synes ock I utwärtes för menniskomen rättfärdige; men inwärtes ären I fulle med skrymteri och odygd.

29. We eder, Skriftlärde och Phariseer; I skrymtare, som uppbyggen Propheternas grafwar, och pryden de rättfärdigas grifter;

30. Sägande: Hade wi warit i wåra fäders tid, wi skullom icke hafwa warit

Digitized by Google

delaktige med dem i Propheternas blod.

31. Så betygen I då öfwer eder sjelfwa, att I ären deras barn, som Propheterna dräpo.

32. Nu wäl, uppfyller ock I edra fäders mått.

33. I ormar, I huggormars afföda, huru skolen I undfly helwetes fördömelse?

34. Derföre, si, jag sänder till eder Propheter, och wisa och Skriftlärda; och somliga af dem skolen I dräpa och korsfästa, och somliga af dem skolen I hudflänga i edra Synagogor, och förfölja ifrå den ena staden till den andra;

35. På det öfwer eder skall komma allt rättfärdigt blod, som är utgjutet på jordene, ifrå dens rättfärdiga Abels blod, intill Zacharie, Barachie sons, blod, hwilken I dräpen emellan templet och altaret.

36. Sannerliga säger jag eder, att allt detta skall komma uppå detta slägtet.

37. Jerusalem, Jerusalem, du som dräper Propheterna, och stenar dem som äro sände till dig; huru ofta hafwer jag welat församla din barn, lika som hönan församlar sina kycklingar under sina wingar, och I willen icke?

38. Si, edart hus skall eder blifwa öde.

39. Ty jag säger eder: Efter denna tiden skolen I icke se mig, tilldeß I skolen säga: Wälsignad ware han, som kommer i HErrans Namn.

24. Capitlet.

Jerusalems förstöring. Werldenes ände.

Då gick JEsus sin wäg utaf templet; och hans Lärjungar gingo till honom, att de skulle låta honom se templets byggning.

2. Då sade JEsus till dem: Sen I icke allt detta? Sannerliga säger jag eder: Här skall icke låtas en sten på den andra, som icke blifwer nederbruten.

3. Och när han satt på Oljoberget, gingo hans Lärjungar till honom afsides, och sade: Säg oß, när detta skall ske? Och hwad warder för tecken till din tillkommelse, och werldenes ända?

Digitized by Google

4. Då swarade JEsus, och sade till dem: Ser till, att ingen förförer eder.

5. Ty många skola komma i mitt Namn, och säga: Jag är Christus; och skola förföra många.

6. I skolen få höra örlig, och rykte af örlig. Ser till, att I blifwen icke förskräckte; ty allt detta måste ske, men det är icke straxt änden.

7. Det ena folket skall resa sig upp emot det andra, och det ena riket emot det andra; och skola blifwa pestilentier, och hunger, och jordbäfning, mångastädes.

8. Då skall nöden aldraförst begynnas.

9. Då skola de öfwerantwarda eder uti twång, och dräpa eder; och I skolen blifwa hatade af all folk, för mitt Namns skull.

10. Och då skola många förargas, och inbördes den ena förråda den andra, och inbördes hata hwarannan.

11. Och många falske Propheter skola uppkomma, och förföra många.

12. Och efter det ondskan får öfwerhanden, warder kärleken i mångom förkolnad.

13. **Men den som blifwer fast uti ändan, han warder salig.**

14. Och detta Evangelium om riket skall warda predikadt i hela werldene, till ett wittnesbörd öfwer all folk; och då skall änden komma.

15. När I nu sån se förödelsens styggelse, af hwilko sagdt är genom Daniel Propheten, ståndande i det helga rummet; den som läs det, han gifwe akt deruppå;

16. De som då i Judiska landet äro, fly de på bergen;

17. Och den som är uppå taket, han stige icke ned, till att taga något ut af sitt hus;

18. Och den som är ute på markene, gånge icke tillbaka efter sin kläder.

19. Men we dem som hafwande äro, och dem som dia gifwa, i den tiden.

20. Men beder, att edor flykt sker icke om wintren, eller om Sabbathen.

21. Ty då skall warda en stor wedermöda, så att hon hafwer icke warit så-

Digitized by Google

dana ifrå werldenes begynnelse och till denna tiden, ej heller warda skall.

22. Och om de dagar icke worde förstäckte, då worde intet kött frälst; men för de utwaldas skull skola de dagar warda förstäckte.

23. Om någor säger då till eder: Si, här är Christus, eller der; så tror det intet.

24. Ty falske Christi och falske Propheter skola uppkomma, och skola göra stor tecken och under; så att, om möjeligit wore, skola ock de utwalde förförde warda.

25. Si, jag hafwer sagt eder det framföreåt.

26. Derföre, om de då säga till eder: Si, han är uti öknene; går icke ut: Si, han är i kammaren; tror det icke.

27. Ty såsom ljungelden går ut af öster, och synes allt intill wester; så warder ock menniskones Sons tillkommelse.

28. Men der som åtelen är, dit församla sig ock örnarna.

29. Men straxt efter den tidsens wedermödo skall solen bliswa mörk, och månen skall icke gifwa sitt sken, och stjernorna skola falla af himmelen, och himlarnas krafter skola bäswa.

30. Och då skall synas menniskones Sons tecken i himmelen; och då skola all slägte på jordene jämra sig, och skola se menniskones Son komma i himmelens sky, med stora kraft och härlighet.

31. Och han skall utsända sina Änglar, med höga basunaröst; och de skola församla hans utwalda ifrå de fyra wäder; ifrå den ena himmelens ända till den andra.

32. Af fikonaträt lären en liknelse: När nu deß qwistar knoppas, och löfwet begynner springa ut, så weten J, att sommaren är hardt när;

33. Så ock, när J sen allt detta, så weter, att det är hardt för dörrene.

34. Sannerliga säger jag eder: Detta slägtet skall icke förgås, förrän allt detta sker.

35. **Himmel och jord skola förgås; men min ord skola icke förgås.**

36. Men om den dagen och om den stundena wet

Digitized by Google

ingen, icke Änglarna i himmelen, utan min Fader allena.

37. Men lika som det war i Noe tid, så skall ock menniskones Sons tillkommelse wara.

38. Ty såsom de woro i de dagar för flodena; de åto och drucko, togo hustrur, och gäfwos mannom, intill den dagen, då Noe gick i arken;

39. Och wiste intet af, förr än floden kom, och tog dem allasamman bort; så skall ock menniskones Sons tillkommelse wara.

40. Då skola twå wara ute på markene; den ene blifwer upptagen, den andre blifwer qwarlåten.

41. Twå skola mala på ene qwarn; den ene blifwer upptagen, den andre blifwer qwarlåten.

42. Waker fördenskull; ty I weten icke, hwad stund edar HErre warder kommandes.

43. Men det skolen I weta, att wiste husbonden, hwad stund tjufwen skulle komma, förwisso wakade han, och läte icke uppbryta sitt hus.

44. Derföre warer I ock redo; ty, den stund I icke menen, warder menniskones Son kommandes.

45. Hwilken är nu en trogen och snäll tjenare, som herren hafwer satt öfwer sitt husfolk, att han skall gifwa dem mat i rättom tid?

46. Salig är den tjenaren, som hans herre finner så görande, när han kommer.

47. Sannerliga säger jag eder, han skall sätta honom öfwer alla sina ägodelar.

48. Men om så är, att den onde tjenaren säger i sitt hjerta: Min herre kommer icke ännu brådt;

49. Och begynner så slå sina medtjenare; ja, äta och dricka med de druckna;

50. Så kommer dens tjenarens herre, den dag han icke wäntar honom, och den stund han icke menar;

51. Och skall sönderhugga honom, och gifwa honom hans lön med skrymtare. Der skall wara gråt och tandagnisslan.

Digitized by Google

25. Capitlet.

Tio jungfrur. Trogen, otrogen tjenare. Ytterſta domen.

Då warder himmelriket likt tio jungfrur, ſom togo ſina lampor, och gingo ut emot brudgummen.

2. Men fem af dem woro wiſa, och fem fåwitſka.

3. De fåwitſka togo ſina lampor, och togo inga oljo med ſig;

4. Men de wiſa togo oljo i ſin kärille, ſamt med lampomen.

5. Då nu brudgummen dröjde, bleſwo de alla ſömniga, och ſofwo.

6. Men om midnattstid wardt ett anſkri: Si, brudgummen kommer; går ut emot honom.

7. Då ſtodo alla de jungfrurna upp, och redde ſina lampor till.

8. Då ſade de fåwitſka till de wiſa: Gifwer oß af edra oljo; ty wåra lampor ſlockna.

9. Då ſwarade de wiſa, ſägande: Ingalunda; på det både oß och eder icke ſkall fattas; utan går heldre till dem ſom ſälja, och köper till eder ſjelfwa.

10. När de gingo och ſkulle köpa, kom brudgummen; och de, ſom redo woro, gingo in med honom i bröllopet, och dörren tillſtängdes.

11. På det ſiſta kommo ock de andra jungfrurna, och ſade: Herre, Herre, lät upp för oß.

12. Då ſwarade han, och ſade: Sannerliga ſäger jag eder: Jag känner eder intet.

13. Waker fördenſkull; ty I weten hwarken dag eller ſtund, när menniſkones Son är kommandes.

14. Ty lika ſom en man, den utländes for, kallade ſina tjenare, och fick dem ſina ägodelar i händer;

15. Och fick enom fem pund, enom tu, och enom ett, hwarjom efter hans magt; och for ſtraxt bort.

16. Då gick den bort, ſom fem pund hade fått, och handlade med dem; och wann annor fem pund.

17. Sammalunda ock den ſom tu hade fått, wann ock annor tu.

18. Men den ſom ett hade fått, gick bort, grof i jordena, och bortgömde ſins herras penningar.

Digitized by Google

19. En lång tid dereftter kom de tjenares herre, och höll räkenſkap med dem.

20. Då ſteg han fram, ſom hade fått fem pund, och bar fram annor fem pund, och ſade: Herre, du ſick mig fem pund; ſi, annor fem pund hafwer jag wunnit med dem.

21. Då ſade hans herre till honom: Ack! du gode och trogne tjenare, öfwer en ringa ting hafwer du warit trogen, jag ſkall ſätta dig öfwer mycket; gack in i dins herras glädje.

22. Då gick ock den fram, ſom hade fått tu pund, och ſade: Herre, du ſick mig tu pund; ſi, annor tu pund hafwer jag wunnit dermed.

23. Då ſade hans herre till honom: Ack! du gode och trogne tjenare, öfwer en ringa ting hafwer du warit trogen, jag ſkall ſätta dig öfwer mycket; gack in i dins herras glädje.

24. Då kom ock den fram, ſom hade fått ett pund, och ſade: Herre, jag wiſſte, att du äſt en ſträng man; du uppſkär der du intet ſådde, och upphemtar der du intet ſtrödde.

25. Och jag fruktade mig, gick bort, och gömde ditt pund i jordene; ſi, här hafwer du det dig tillhörer.

26. Då ſwarade hans herre, och ſade till honom: Du onde och late tjenare; wiſſte du, att jag uppſkär der jag intet ſådde, och upphemtar der jag intet ſtrödde;

27. Så ſkulle du hafwa fått wexlarena mina penningar; och när jag hade kommit, hade jag ju fått mitt med winning.

28. Derföre tager af honom pundet, och gifwer honom, ſom tio pund hafwer.

29. Ty hwarjom och enom, ſom hafwer, ſkall warda gifwet, och han ſkall hafwa nog; men den ſom icke hafwer, det ſom han hafwer, ſkall ock tagas ifrå honom.

30. Och den onyttiga tjenaren kaſter uti det ytterſta mörkret; der ſkall wara gråt och tandagnißlan.

31. Men när menniſkones Son kommer i ſitt majeſtät, och alle helige Änglar med honom, då ſkall han ſitta på ſins härlighets ſtol.

32. Och för honom ſkola förſamlas all folk; och han ſkall ſkilja dem, den ena ifrå

Digitized by Google

den andra, såsom en herde skiljer fåren ifrå getterna.

33. Och fåren skall han ställa på sina högra sido, och getterna på den wenstra.

34. Då skall Konungen säga till dem, som äro på hans högra sido: Kommer, I mins Faders wälsignade, och besitter det riket, som eder tillredt är ifrå werldenes begynnelse.

35. Ty jag war hungrig, och I gåfwen mig äta; jag war törstig, och I gåfwen mig dricka; jag war huswill, och I herbergaden mig;

36. Nakot, och I klädden mig; sjuk, och I söktен mig; jag war i häktelse, och I kommen till mig.

37. Då skola de rättfärdige swara honom, och säga: HErre, när sågom wi dig hungrigan, och spisadom dig; eller törstigan, och gåfwom dig dricka?

38. När sågom wi dig wara huswillan, och herbergadom dig; eller nakotan, och kläddom dig?

39. Eller när sågom wi dig sjukan, eller i häktelse, och kommom till dig?

40. Då skall Konungen swara, och säga till dem: Sannerliga säger jag eder: Det I hafwen gjort enom af deßa minsta mina bröder, det hafwen I gjort mig.

41. Då skall han ock säga till dem på wenstra sidone: Går bort ifrå mig, I förbannade, uti ewinnerlig eld, som djeflenom och hans änglom tillredd är.

42. Ty jag war hungrig, och I gåfwen mig icke äta; jag war törstig, och I gåfwen mig icke dricka.

43. Jag war huswill, och I herbergaden mig icke; nakot, och I klädden mig icke; jag war sjuk och i häktelse, och I sökten mig icke.

44. Då skola ock de swara honom, och säga: HErre, när säge wi dig hungrigan, eller törstigan, eller huswillan, eller nakotan, eller sjukan, eller i häktelse, och hafwom icke tjent dig?

45. Då skall han swara dem och säga: Sannerliga säger jag eder: Hwad I icke hafwen gjort enom af deßa minsta, det hafwen I ock icke gjort mig.

46. Och deße skola då gå uti ewiga pino; men de rättfärdige i ewinnerligit lif.

Digitized by Google

26. Capitlet.

Christus smord, fåld. Deß Påska, Nattward, ångest, bön, fångslande, förhör. Petri fall.

Och det begaf sig, när JEsus hade lyktat all deßa ord, sade han till sina Lärjungar:

2. J weten, att twå dagar härefter warder Påska; och menniskones Son skall öfwerantwardas till att korsfästas.

3. Då församlade sig de öfwerste Presterna, och de Skriftlärde, och de äldste i folket, uti den öfwersta Prestens palats, som het Caiphas;

4. Och rådslogo, huru de måtte få gripa JEsum med list, och dräpa honom.

5. Dock sade de: Icke i högtiden, att ett upplopp icke warder i folkena.

6. Då nu JEsus war i Bethanien, i den spitelska Simons hus;

7. Steg en qwinna fram till honom, och hade ett glas med dyr smörjelse; och göt det på hans hufwud, der han satt wid bord.

8. Då hans Lärjungar det sågo, wordo de mißlynte, och sade: Hwad gjordes denna förspillning behof?

9. Denna smörjelse måtte man hafwa wäl dyrt sålt, och gifwit de fattiga.

10. När JEsus det förnam, sade han till dem: Hwi gören J denna qwinnone illa tillfrids? ty hon hafwer gjort med mig en god gerning.

11. J hafwen alltid fattiga när eder; men alltid hafwen J icke mig.

12. Det hon hafwer utgjutit denna smörjelsen på min lekamen, det hafwer hon gjort mig till begrafning.

13. Sannerliga säger jag eder, hwar som helst i hela werldene detta Evangelium warder predikadt, skall ock detta, som hon gjorde, sagdt warda henne till åminnelse.

14. Då gick en af de tolf, som het Judas Ischarioth, bort till de öfwersta Presterna;

15. Och sade: Hwad wiljen J gifwa mig, att jag förråder eder honom? Och de wordo öfwerens med honom om tretio silfpenningar.

16. Och ifrå den tiden sökte han tillfälle, att han måtte förråda honom.

Digitized by Google

17. Men på första Sötbrödsdagen gingo Lärjungarna till JEsum, och sade till honom: Hwar will du, att wi skole tillreda dig äta Påskalambet?

18. Då sade han: Gär in i staden till en, och säger honom: Mästaren låter säga dig: Min tid är hardt när; när dig will jag hålla Påska, med mina Lärjungar.

19. Och Lärjungarna gjorde som JEsus befallde dem, och tillredde Påskalambet.

20. Och om aftonen satte han sig till bords med de tolf.

21. Och wid de åto, sade han: Sannerliga säger jag eder, en af eder skall förråda mig.

22. Då wordo de swärliga bedröfwade, och begynte hwar i sin stad säga till honom: HErre, icke är jag den samme?

23. Då swarade han, och sade: Den, som med mig doppade handena i fatet, han skall förråda mig.

24. Menniskones Son warder gående, som skrifwet är om honom; men we den menniske, af hwilke menniskones Son warder förrådd; det wore de menniskone bättre, att hon aldrig hade född warit.

25. Då swarade Judas, som förrådde honom, och sade: Mästar, icke är jag den samme? Sade han till honom: Du sadet.

26. **Men när de åto, tog JEsus brödet; tackade, och bröt, och gaf Lärjungomen, och sade: Tager, äter; detta är min lekamen.**

27. **Och han tog kalken, och tackade, gaf dem, och sade: Dricker häraf alle.**

28. **Ty detta är min blod, deß nya Testamentsens, hwilken utgjuten warder för mångom, till syndernas förlåtelse.**

29. Jag säger eder: Härefter skall jag icke dricka af denna winträs frukt, intill den dagen jag warder det drickandes nytt med eder i mins Faders rike.

30. Och när de hade sagt loffången, gingo de ut till Oljeberget.

31. Då sade JEsus till dem: I denna nattene skolen I alle förargas i mig;

Digitized by Google

ty det är skrifwet: Jag skall slå herdan, och fåren af hjorden skola warda förskingrade.

32. Men när jag är uppstånden igen, will jag gå fram för eder i Galileen.

33. Då swarade Petrus, och sade till honom: Om än alle förargades i dig, så skall jag dock likwäl aldrig förargas.

34. Sade JEsus till honom: Sannerliga säger jag dig, att i deßo nattene, förr än hanen gal, skall du neka mig tre resor.

35. Sade Petrus till honom: Om jag skulle än dö med dig, will jag icke neka dig. Sammaledes sade ock alle Lärjungarna.

36. Då kom JEsus med dem på den platsen, som kallas Gethsemane, och sade till Lärjungarna: Sitter här, så länge jag går dit bort, och beder.

37. Och han tog Petrum till sig, och de twå Zebedei söner, och begynte bedröfwas och ängslas.

38. Då sade JEsus till dem: Min själ är bedröfwad intill döden; bliswer här, och waker med mig.

39. Och han gick illet ifrå dem, föll ned på sitt ansigte, bad, och sade: Min Fader, är det möjeligit, så gånge denne kalken ifrå mig; dock icke som jag will, utan som du.

40. Och han kom till Lärjungarna, och fann dem sofwande; och sade till Petrum: Så förmådden I icke waka ena stund med mig?

41. Waker och beder, att I fallen icke uti frestelse; anden är wilsog, men köttet är swagt.

42. Åter gick han bort annan gång, och bad, sägandes: Min Fader, om det är icke möjeligit, att denne kalken går ifrå mig, med mindre jag dricker honom, så ske din wilje.

43. Så kom han, och fann dem åter sofwande; ty deras ögon woro tung.

44. Och han lät då bliswa dem, och gick åter bort, och bad tredje gången, sägandes samma orden.

45. Då kom han till sina Lärjungar, och sade till dem: Ja, sofwer nu, och hwiler eder; si, stunden är kommen, och menniskones

Digitized by Google

Son

Son skall antwardas i syndares händer.

46. Står upp, och låter oß gå; si, den är här, som mig förråder.

47. Och wid han än talade; si, då kom Judas, en af de tolf, och med honom en stor skare, med swärd och med stafrar, utsände af de öfwersta Presterna, och af de äldsta i folket.

48. Men den, som förrådde honom, hade gifwit dem ett tecken, sägandes: Hwilken jag kyßer, den äret; tager honom.

49. Då steg han hastigt fram till JEsum, och sade: Hel Rabbi; och kyßte honom.

50. Då sade JEsus till honom: Min wän, hwarefter kommer du? Då stego de fram, och båro händer på JEsum, och grepo honom.

51. Och si, en af dem, som woro med JEsu, räckte ut handena, drog ut sitt swärd, och slog dens öfwersta Prestens tjenare, och afslog hans öra.

52. Då sade JEsus till honom: Stick ditt swärd i sitt rum; ty alle de som taga till swärd, de skola förgås med swärd.

53. Eller menar du, jag kunde icke bedja min Fader, att han skickade till mig mer än tolf legioner Änglar?

54. Huru bleſwe då Skriften fullkomnad, att så ske skall?

55. I samma stundene sade JEsus till skaran: Lika som till en röfware ären I utgångne, med swärd och stafrar, till att taga fatt på mig; hwar dag hafwer jag suttit när eder i templet, lärandes, och I hafwen icke gripit mig.

56. Men detta är allt skedt, på det Propheternas skrifter skulle fullkomnas. Då öfwergåfwo alle Lärjungarna honom, och flydde.

57. Men de, som hade gripit JEsum, ledde honom till den öfwersta Presten Caiphas, der de Skriftlärde och de äldste församlade woro.

58. Men Petrus följde honom långt efter, intill den öfwersta Prestens palats; och gick in, och satte sig när tjenarena, på det han skulle se ändan.

59. Men de öfwerste Pre-

Digitized by Google

sterne, och de äldste, och hela Rådet, sökte falsk wittnesbörd emot JEsum, att de måtte dräpa honom; och funno intet.

60. Och ändock många falsk wittne kommo fram, funno de likwäl intet. På det sista kommo tu falsk wittne;

61. Och sade: Denne hafwer sagt: Jag kan bryta ned Guds tempel, och bygga det upp i tre dagar.

62. Och den öfwerste Presten stod upp, och sade till honom: Swarar du intet till det som deße wittna emot dig?

63. Men JEsus tigde. Och den öfwerste Presten swarade, och sade till honom: Jag beswär dig wid lefwandes Gud, att du säger oß, om du äst Christus, Guds Son.

64. Sade JEsus till honom: Du sade det. Dock säger jag eder: Härefter skolen I få se menniskones Son sitta på kraftenes högra hand, och komma i himmelens sky.

65. Då ref den öfwerste Presten sin kläder sönder, och sade: Han hafwer hädat Gud; hwad görs oß nu mer wittne behof? Si, nu hörden I hans hädelse.

66. Hwad synes eder? Då swarade de, och sade: Han är saker till döden.

67. Då spottade de i hans ansigte, och slogo honom med näfwarna; somlige kindpustade honom;

68. Och sade: Spå oß, Christe, hwilken är den som dig slog.

69. Men Petrus satt utanföre i palatset; och der kom till honom en tjenstegwinna, och sade: Du wast ock med JEsu af Galileen.

70. Men han nekade för allom, och sade: Jag wet icke hwad du säger.

71. Och när han gick ut genom dörrena, såg honom en annor (tjenstegwinna), och sade till dem som der woro: Denne war ock med JEsu Nazareno.

72. Åter nekade han, och swor: Jag känner icke mannen.

73. Och litet efter stego de fram, som der stodo, och sade till Petrum: Wißerliga äst du ock en af dem; ty ditt tungomål röjer dig.

74. Då begynte han

Digitized by Google

förbanna sig, och swärja, att han kände icke mannen. Och strax gol hanen.

75. Då kom Petrus ihåg JEsu ord, som han hade sagt honom: Förr än hanen gal, skall du neka mig tre resor; och gick ut, och gret bitterliga.

27. Capitlet.

Judas hänger sig. Christi dom, krona, kors, död, begrafning.

Men om morgonen höllo alle öfwerste Presterna, och de äldste i folket, råd emot JEsum, att de måtte dräpa honom.

2. Och ledde honom bundnan, och öfwerantwardaden landshöfdinganom Pontio Pilato.

3. När Judas, som honom förrådde, såg att han war dömder, ångrade det honom, och bar igen de tretio silfpenningar till de öfwersta Presterna, och till de äldsta;

4. Och sade: Jag hafwer illa gjort, att jag hafwer förrådt menlöst blod. Då sade de: Hwad kommer det oss wid? Der må du se dig om.

5. Och han kastade silfpenningarna i templet, och gick sin wäg; och gick bort, och hängde sig sjelf.

6. Men de öfwerste Presterna togo silfpenningarna, och sade: Man må icke kasta dem i offerkistona; ty det är blods wärd.

7. Och när de hade hållit råd, köpte de dermed en krukomakares åker, till främmandes begrafning;

8. Af hwilko den platsen heter Blodplats, intill denna dag.

9. Då wardt fullkomnadt det som sagdt war genom Jeremias Propheten, som sade: Och de hafwa tagit tretio silfpenningar, der den sålde med betalad wardt, hwilken de köpte af Israels barn.

10. Och de hafwa dem gifwit för en krukomakares åker, som HErren mig befallt hade.

11. Och JEsus stod för landshöfdinganom; och landshöfdingen frågade honom, och sade: Äst du Judarnas Konung? Då sade JEsus till honom: Du säger det.

12. Och när han anklagades af de öfwersta Pre-

Digitized by Google

sterna, och af de äldsta, swarade han intet.

13. Då sade Pilatus till honom: Hörer du icke, huru mycket de betyga emot dig?

14. Och han swarade honom icke till ett ord, så att landshöfdingen förundrade sig storliga.

15. Men om högtidsdagen plägade landshöfdingen gifwa folkena en fånga lös, hwilken som de begärade.

16. Och hade han på den tid en beryktad fånga, som het Barabbas.

17. Och när de woro församlade, sade Pilatus till dem: Hwilken wiljen I att jag skall gifwa eder lös, Barabbam, eller JEsum, som kallas Christus?

18. Ty han wißte, att de hade öfwerantwardat honom för afunds skull.

19. Och när han satt på domstolen, sände hans hustru till honom, och lät säga honom: Befatta dig intet med denna rättfärdiga mannen; jag hafwer mycket lidit i dag i sömnen för hans skull.

20. Men de öfwerste Presterna, och de äldste, gäfwo folkena in, att de skulle begära Barabbam, och förgöra JEsum.

21. Då swarade landshöfdingen, och sade till dem: Hwilken af deßa twå wiljen I att jag skall gifwa eder lös? De sade: Barabbam.

22. Då sade Pilatus till dem: Hwad skall jag då göra af JEsu, som kallas Christus? Sade de till honom alle: Låt korsfästa honom.

23. Då sade landshöfdingen: Hwad hafwer han dock illa gjort? Då skriade de ännu mer, och sade: Låt korsfästa honom.

24. Men när Pilatus såg, att han kunde intet skaffa, utan sorlet blef ju mer, tog han watten, och twådde sina händer för folkena, och sade: Oskyldig är jag i denna rättfärdiga mansens blod; I mågen se eder der om.

25. Då swarade allt folket, och sade: Hans blod komme öfwer oß, och öfwer wår barn.

26. Då gaf han dem Barabbam lös; men JEsum lät han hudfänga, och

Digitized by Google

öfverantwardade honom, att han skulle korsfästas.

27. Då togo landshöfdingans krigsknektar Jesum till sig, in på Rådhuset, och församlade hela skaran till honom;

28. Och afklädde honom, och klädde på honom en purpurmantel;

29. Och wredo samman en törnekrona, och satte på hans hufwud, och gingo honom en rö i sina högra hand, och böjde knä för honom, och begabbade honom, och sade: Hel Judarnas Konung.

30. Och de spottade på honom, och togo rön, och slogo dermed hans hufwud.

31. Och när de hade begabbat honom, klädde de mantelen af honom, och klädde på honom hans kläder, och ledde honom bort till att korsfästan.

32. Och när de gingo ut, funno de en man af Cyrene, som het Simon; honom twingade de till att han skulle bära hans kors.

33. Och då de kommo till det rummet, som kallas Golgatha, det är, till hufwudskallaplatsen,

34. Gåfwo de honom ättiko dricka, blandad med galla; och när han smakade det, wille han icke dricka.

35. Men sedan de hade korsfäst honom, bytte de hans kläder, och kastade lott derom; på det fullbordas skulle det som sagdt war genom Propheten: De hafwa bytt min kläder emellan sig, och på min klädnad hafwa de kastat lott.

36. Och de säto der, och togo wara på honom.

37. Och de satte hans sak, skrifwen öfwer hans hufwud: Denne är Jesus, Judarnas Konung.

38. Och då wordo twå röfware korsfäste med honom, den ene på den högra sidon, och den andre på den wenstra.

39. Men de, som gingo der fram, hädde honom, och riste sin hufwud;

40. Och sade: Du, som bryter ned Gudstempel, och bygger det i tre dagar upp, hjelp dig sjelf: äst du Guds Son, så stig ned af korset.

41. Sammaledes ock de öfwerste Presterna, med de Skriftlärda och de äldsta, begabbade honom och sade

Digitized by Google

42. Andra hafwer han hulpit, sig sjelf kan han icke hjelpa; är han Israels Konung, så stige nu ned af korset, och wi wilje tro honom.

43. Han hafwer tröst på Gud; han frälse nu honom, om han är något om honom; ty han hafwer sagt: Jag är Guds Son.

44. Det samma kastade ock röfwarena honom före, som med honom korsfäste woro.

45. Och ifrå sjette timman wardt ett mörker öfwer hela landet, intill nionde timman.

46. Och wid den nionde timman ropade JEsus med höga röst, och sade: Eli, Eli, Lama Sabachthani? det är: Min Gud, min Gud, hwi hafwer du öfwergifwit mig?

47. Men några, som der stodo, när de det hörde, sade de: Han åkallar Elias.

48. Och straxt lopp en af dem, och tog en swamp, och fyllde honom med ättika, och satte den på en rö, och gaf honom dricka.

49. Men de andre sade: Håll, låt se om Elias kommer, och hjelper honom.

50. Åter ropade JEsus med höga röst, och gaf upp andan.

51. Och si, förlåten i templet remnade i tu stycker, ifrån ofwan och ned igenom; och jorden skalf, och hällebergen remnade.

52. Och grafwarna öppnades; och många de heligas lekamen, som sofwit hade, stodo upp;

53. Och gingo ut af sina grafwar, efter hans uppståndelse, och kommo i den heliga staden, och uppenbarades mångom.

54. Men höfwitsmannen, och de som med honom woro, och waktade på JEsum, när de sågo jordbäfningen, och de ting som skedde, räddes de swårliga, och sade: Wißerliga war denne Guds Son.

55. Och der woro många qwinnor, ståndande långt ifrån, och sågo uppå, de som hade följt JEsum af Galileen, och tjent honom.

56. Ibland hwilka war Maria Magdalena, och Maria, Jacobi och Jose moder, och Zebedei söners moder.

57. Men om aftonen

Digitized by Google

kom en rik man af Arimathia, benämnd Joseph, hwilken ock war JEsu Lärjunge.

58. Han gick till Pilatum, och beddes JEsu lekamen; då böd Pilatus, att han skulle warda honom gifwen.

59. Och när Joseph hade tagit lekamen, swepte han honom i ett rent linkläde;

60. Och lade honom i sina nya graf, som han uthuggit hade uti ett hälleberg; och wälte en stor sten för dörrena åt grafwene, och gick sina färde.

61. Då woro der Maria Magdalena, och den andra Maria, sittande emot grafwena.

62. Dagen efter tillredelsedagen kommo tillsamman de öfwerste Presterna, och de Phariseer, inför Pilatus;

63. Och sade: Herre, oß kommer ihåg, att den förföraren sade, när han än lefde: Efter tre dagar will jag stå upp.

64. Bjud fördenskull, att man förwarar grafwena, intill tredje dagen, att hans Lärjungar icke komma, och stjäla honom bort, och säga folkena: Han är uppstånden ifrån de döda; och blifwer så den sista willan wärr än den första.

65. Då sade Pilatus till dem: Der hafwen J waktena; går, och förwarer, som J kunnen.

66. Då gingo de bort, och förwarade grafwena med wäktare, och beseglade stenen.

28. Capitlet.

Christus uppstånden. Wakten bestucken. Döpa befaldt.

Om Sabbathsaftonen, i gryningen på första Sabbathen, kom Maria Magdalena, och den andra Maria, till att bese grafwena.

2. Och si, det wardt en stor jordbäfning; ty HErrans Ängel steg ned af himmelen, och gick fram, och wälte stenen ifrå dörrene, och satte sig på honom;

3. Och han war påseendes som en ljungeld, och hans kläde hwit som en snö.

4. Och wäktarena blefwo förskräckte af räddhåga, och wordo som de hade warit döde.

Digitized by Google

5. Men Ängelen swarade, och sade till qwinnorna: Rädens icke; ty jag wet, att I söken JEsum, som war korsfäster.

6. Han är icke här; han är uppstånden, som han sagt hade; kommer, och ser rummet, der HErren war lagder uti.

7. Och går snart, och säger hans Lärjungom, att han är uppstånden ifrå de döda; och si, han skall gå fram för eder uti Galileen; der skolen I se honom; si, jag hafwer sagt eder det.

8. Och de gingo snarliga ifrå grafwene, med rädd- håga och stor glädje, löpande, till att kungörat hans Lärjungom.

9. Och wid de gingo, till att kungörat hans Lärjungom, si, då mötte JEsus dem, och sade: Hel eder. Då gingo de fram, och togo på hans fötter, och tillbådo honom.

10. Då sade JEsus till dem: Rädens icke; går, och kungörer det mina bröder, att de gå till Galileen; der skola de få se mig.

11. När de gingo hort, si, några af wäktarena kommo i staden, och kungjorde dem öfwerste Prestenom allt det som skedt war.

12. Och de församlade sig med de äldsta, och rådgjorde; och gäfwo krigsknektarna en stor summo penningar;

13. Och sade: Säger, hans Lärjungar kommo om nattena, och stulo honom bort, medan wi sofwo.

14. Och om det kommer för landshöfdingan, wilje wi stilla honom, och begå det så, att I skolen wara utan fara.

15. Och de togo penningarna, och gjorde som de woro lärde. Och detta talet är beryktadt ibland Judarna intill denna dag.

16. Men de ellofwa Lärjungarna gingo till Galileen, upp på ett berg, som JEsus hade dem förelagt.

17. Och när de sågo honom, tillbådo de honom; men somlige twiflade.

18. Och JEsus gick fram, och talade med dem, och sade: **Mig är gifwen all magt i himmelen, och på jordene.**

19. **Går fördenskull ut, och lärer all folk; och dö-**

Digitized by Google

per dem, i Namn Fadors, och Sons, och dens Helga Andas.

20. Och lärer dem hålla allt det jag hafwer eder befallt; och si, jag är när eder alla dagar, intill werldenes ända.

Ände på S. Matthei Evangelium.

S. Marci Evangelium.

1. Capitlet.

Jesus döpt, frestad, predikar, kallar Lärjungar, helar kranka.

Detta är begynnelsen af JEsu Christi, Guds Sons, Evangelio;

2. Såsom skrifwet är i Propheterna; Si, jag sänder min Ängel framför ditt ansigte, hwilken bereda skall din wäg för dig;

3. Ens ropandes röst är i öknene: Bereder HErrans wäg; görer hans stigar rätta.

4. Johannes war i öknene, döpte, och predikade bättringens döpelse, till syndernas förlåtelse.

5. Och till honom gingo ut hela Judiska landet, och de utaf Jerusalem; och läto sig alle döpa af honom i Jordans flod, och bekände sina synder.

6. Och Johannes war klädd med camelahår, och med en lädergjording om sina länder; och åt gräshoppor och wildhannog;

7. Och predikade, och sade: En kommer efter mig, som starkare är än jag, hwilkens skotwänger jag icke wärdig är att nederfalla och upplösa.

8. Jag döper eder med watten; men han skall döpa eder med dem Helga Anda.

9. Och det begaf sig i de dagar, att JEsus kom utaf Galileen ifrå Nazareth, och lät sig döpa af Johanne i Jordan.

10. Och strax steg han upp utu wattnet, och såg himlarna öppnas, och Andan, såsom en dufwo, nederkomma öfwer honom.

11. Och en röst kom af himmelen: Du äst min käre Son, i hwilkom mig wäl behagar.

Digitized by Google

12. Och Anden dref honom straxt uti öknena;

13. Och han war i öknene i fyratio dagar, och frestades af Satana; och war med wilddjuren; och Änglarna tjente honom.

14. Men sedan Johannes wardt fången, kom JEsus uti Galileen, och predikade Evangelium om Guds rike,

15. Sägandes: Tiden är fullkomnad, och Guds rike är för handene; bättrer eder, och tror Evangelio.

16. När han gick utmed det Galileiska hafwet, såg han Simon, och Andream, hans broder, kasta sin nät i hafwet; ty de woro fiskare.

17. Och JEsus sade till dem: Följer mig, och jag will göra eder till menniskofiskare.

18. Straxt gåfwo de sin nät öfwer, och följde honom.

19. Och då han gick dädan litet fram bätter, såg han Jacobum, Zebedei son, och Johannem, hans broder, att de i båtenom byggde sin nät.

20. Och straxt kallade han dem; då öfwergåfwo de sin fader, Zebedeum, uti båten, med legodrängarna, och följde honom.

21. Och de gingo till Capernaum; och straxt, om Sabbatherna, gick han in i Synagogon, och lärde.

22. Och de förundrade storliga på hans lärdom; förty han lärde wäldeliga, och icke såsom de Skriftlärde.

23. Och i deras Synagogo war en menniska besatt med den orena andan; och han ropade,

24. Och sade: Ack! hwad hafwe wi med dig beställa, JEsu Nazarene? Äst du kommen till att förderfwa oß? Jag wet ho du äst, nämliga den Guds Helige.

25. Och JEsus näpste honom, sägandes: Tig, och gack ut af menniskone.

26. Då ref den orene anden honom, och ropade högt, och for ut af honom.

27. Och alle förundrade sig swårliga, så att de spordе hwarannan till, och sade: Hwad är detta? Hwad ny lärdom är detta? Ty han bjuder de orena andar med wäldighet, och de lyda honom.

28. Och hans rykte gick

Digitized by Google

straxt allt omkring Galilee gränsor.

29. Och de gingo straxt utu Synagogon, och kommo uti Simons och Andree hus, med Jacobo och Johanne.

30. Och Simons swära låg sjuk i skälfwo; och straxt sade de honom om henne.

31. Då gick han till, och reste henne upp, och tog henne wid handena; och i det samma öfwergaf skälfwosjukan henne, och hon gick sedan och tjente dem.

32. Om aftonen, då solen nedergången war, hade de till honom allahanda sjuka, och dem som qwaldes af djeflar;

33. Och hele staden war församlad för dörrena.

34. Och han gjorde många helbregda, som kranke woro af allahanda sjukdom; och dref ut många djeflar, och tillstadde icke djeflarna tala; ty de kände honom.

35. Och om morgonen, ganska bittida för dag, stod han upp och gick ut; och JEsus gick bort uti ett öde rum, och der bad han.

36. Och Simon kom efter farandes, och de med honom woro.

37. Och då de funno honom, sade de till honom: Alle söka dig.

38. Sade han dem: Låt oss gå uti nästa städerna, att jag ock der predikar; ty fördenskull är jag kommen.

39. Och han predikade i deras Synagogor, öfwer hela Galileen, och utdref djeflar.

40. Och till honom kom en spitelsk man, och bad honom, föll på knä för honom, och sade till honom: Will du, så kan du göra mig ren.

41. Då warkunnade sig JEsus öfwer honom, och uträckte sina hand, och tog uppå honom, och sade: Jag will, war ren.

42. Och när han det sagt hade, gick straxt spitelskan af honom, och han wardt ren.

43. Och JEsus hotade honom, och sänden straxt ifrå sig;

44. Och sade honom: Se till, att du säger ingom detta; utan gack bort, och wisa dig Prestenom, och offra, för din rening, det Mose budit hafwer, till ett wittnesbörd öfwer dem.

45. Men då han utgan-

Digitized by Google

gen war, begynte han förkunna mycket, och berykta det som skedt war; så att han icke nu mer kunde uppenbarliga gå in uti staden, utan blef ute i öde rum; och de kommo till honom af alla ändar.

2. Capitlet.

En borttagen. Matthæus. Fastos, nöds lag.

Och efter några dagar gick han åter in i Capernaum; och det spordes, att han war i huset.

2. Och strax församlades der många, så att de icke rum hade, icke heller utanför dörrene; och han hade tal för dem.

3. Och de hade fram för honom en borttagnan, den der framburen war af fyra.

4. Och då de icke kunde komma till honom, för folkets skull, refwo de taket på huset, der han war; och gjorde ett hål på taket, och med tåg släppte neder sängen, der den borttagne uti låg.

5. När JEsus såg deras tro, sade han till den borttagna: Min son, dina synder äro dig förlåtne.

6. Så woro der några utaf de Skriftlärde sittande, som tänkte i sitt hjerta:

7. Hwi talar denne sådana hädelse? Ho kan förlåta synder, utan allena Gud?

8. Och strax JEsus förnam det i sinom Ande, att de sådant tänkte wid sig sjelfwa, sade han till dem: Hwi tänken I sådant i eder hjerta?

9. Hwilket är lättare säga till den borttagna: Dina synder ware dig förlåtna; eller säga: Statt upp, och tag dina säng, och gack?

10. Men på det I skullen weta, att menniskones Son hafwer magt på jorden förlåta synder, sade han till den borttagna:

11. Dig säger jag: Statt upp; tag dina säng, och gack i ditt hus.

12. Och strax stod han upp, tog sina säng, och gick ut i allas deras åsyn; så att alle undrade storliga, och prisade Gud, sägande: Sådant sågo wi aldrig.

13. Och han gick åter ut till hafwet; och allt folket kom till honom, och han lärde dem.

Digitized by Google

14. Och då JEsus gick der fram, såg han Levi, Alphei son, sittandes vid tullen, och sade till honom: Följ mig. Och han stod upp, och följde honom.

15. Och det begaf sig, då han satt till bords i hans hus, åto och dessliknes många Publicaner och syndare tillbords med JEsu och hans Lärjungar; ty de woro många, som hade följt honom.

16. Och då de Skriftlärde och Pharisæer sågo, att han åt med de Publicaner och syndare, sade de till hans Lärjungar: Hwi äter och dricker han med Publicaner och syndare?

17. När JEsus det hörde, sade han till dem: De der helbregda äro, behöfwa icke läkare, utan de som kranke äro; jag är icke kommen till att kalla de rättfärdiga, utan syndare, till bättring.

18. Och Johannis lärjungar och de Pharisæers fastade mycket; och de kommo, och sade till honom: Hwi fasta Johannis lärjungar och de Pharisæers, och dine Lärjungar fasta intet?

19. Sade JEsus till dem: Bröllopsfolket, kunna de fasta, så länge brudgummen är med dem? Så länge de hafwa brudgummen när sig, kunna de icke fasta.

20. Men de dagar skola komma, att brudgummen skall warda ifrå dem tagen; och då skola de fasta i de dagar.

21. Och ingen sömmar en klut af nytt kläde på gammalt kläde; förty han rifwer dock det nya stycket ifrå det gamla, och hålet warder wärre.

22. Och ingen låter nytt win i gamla flaskor; annars slår det nya winet flaskorna sönder, och winet spilles ut, och flaskorna förderfwas; utan nytt win skall man låta i nya flaskor.

23. Och det begaf sig, att han på Sabbathen gick genom säd; och hans Lärjungar begynte, wid de gingo, taga af axen.

24. Och de Pharisæer sade till honom: Si, hwi göra de om Sabbathen det som icke lofligt är?

25. Då sade han till dem: Hafwen I aldrig läsit, hwad David gjorde, då

Digitized by Google

honom omträngde, och war hungrig, han och de der med honom woro?

26. Huru han gick in i Guds hus, under den öfwerſta Preſten Abjathar, och åt ſkådobröden, hwilka ingom woro loſlige äta, utan Preſtomen; och gaf deßlikes dem ſom med honom woro.

27. Och han ſade till dem: Sabbathen är gjord för menniſkones ſkull, och icke menniſkan för Sabbathens ſkull.

28. Så är nu menniſkones Son en HErre, deßlikes ock öfwer Sabbathen.

3. Capitlet.

Wißnad hand. JEſus flyr. De tolf wäljas. Synd emot den Heliga Anda. Chriſti bröder.

Och han gick åter in uti Synagogon; och der war en man, ſom hade ena bortwißnada hand.

2. Och de waktade på honom, om han ock ſkulle bota honom om Sabbathen; på det att de ſkulle få anklaga honom.

3. Då ſade han till mannen, ſom den wißna handen hade: Gack hitfram.

4. Och ſade till dem: Hwilketdera är loſligit, göra wäl om Sabbathen, eller göra illa; hjelpa liſwet, eller dräpa? Då tigde de.

5. Då ſåg han uppå dem med wrede, och förömkade ſig öfwer deras hjertas blindhet, och ſade till mannen: Räck ut dina hand; och han räckte henne ut; och handen wardt honom färdig igen, ſåſom den andra.

6. Men de Phariſeer gingo ut, och höllo ſtraxt råd med de Herodianer, emot honom, huru de kunde förgöra honom.

7. Men JEſus, med ſina Lärjungar, gick affſides bort till hafwet; och honom följde ett ſtort tal folk, utaf Galileen, och utaf Judeen;

8. Och utaf Jeruſalem, och utaf Idumeen, och utaf hinſidon Jordan, och de der bodde wid Tyrus och Sidon, en ganſka ſtor hop folk, ſom kommo till honom, när de hörde af hans gerningar.

9. Och ſade han till ſina Lärjungar, att de ſkulle fly honom en båt, för folkets ſkull, att de icke ſkulle tränga honom.

Digitized by Google

10. Förty han gjorde många helbregda, så att de öfwerföllo honom, och wille taga på honom, så många som några plågo hade.

11. Och de orene andar, när de sågo honom, föllo de neder för honom, och ropade, sägande: Du äst Guds Son.

12. Och han hotade dem hårdeliga, att de icke skulle uppenbara honom.

13. Och han steg upp på ett berg, och kallade till sig hwilka han wille; och de kommo till honom.

14. Och då skickade han tolf, att de skulle wara med honom, och att han skulle utsända dem till att predika;

15. Och att de skulle hafwa magt till att bota sjukdomar, och utdrifwa djeflar.

16. Och gaf Simon det namnet Petrus;

17. Och Jacobus, Zebedei son, Johannes, Jacobs broder, och nämnde dem Boanerges, det är sagdt: Tordöns barn;

18. Och Andreas och Philippus, och Bartholomeus, och Mattheus, och Thomas, och Jacobus, Alphei son, och Thaddeus, och Simon Cananeus;

19. Och Judas Ischarioth, den honom ock förrådde.

20. Och de kommo i huset; och folket församlade sig åter, så att de icke tid hade till att äta.

21. Och när de detta hörde, som honom åkomne woro, gingo de ut, och wille taga fatt på honom, och sade: Han kommer ifrå sig.

22. Men de Skriftlärde, som af Jerusalem nederkomne woro, sade: Han hafwer Beelzebub, och med den öfwersta djefwulen drifwer han djeflar ut.

23. Då kallade han dem till sig, och sade till dem i liknelser: Huru kan en Satan den andra utdrifwa?

24. Och om ett rike söndradt warder emot sig sjelft, då kan det riket icke stå;

25. Och der ett hus är söndradt emot sig sjelft, det huset kan icke blifwa ståndandes.

26. Sätter nu Satan sig upp emot sig sjelf, och är söndrad, då kan han icke blifwa beståndandes, utan det är då ute med honom.

27. Ingen kan infalla uti en starks hus, och taga

Digitized by Google

hans hustyg bort, utan han först binder den starka; och så plinnar han hans hus.

28. Sannerliga säger jag eder: Alla synder warda menniskors barnom förlåtna; och försmädelse, dermed de försmäda;

29. Men den der försmäder den Heliga Anda, han hafwer ingen förlåtelse i ewig tid, utan blifwer saker till ewig fördömelse.

30. Ty de sade: Han hafwer den orena andan.

31. Och då kommo hans bröder och hans moder, och stodo ute; och sände några till honom, som honom utkalla skulle.

32. Och folket satt när honom, och de sade till honom: Si, din moder och dine bröder äro derute, och söka efter dig.

33. Han swarade dem, och sade: Ho är min moder och mine bröder?

34. Och då han omkringsett hade på Lärjungarna, som der kringom honom såto, sade han: Si, min moder och mine bröder.

35. Ty den som gör Guds wilja, han är min broder, och min syster, och min moder.

4. Capitlet.

Liknelser om Guds ords och rikes art. Hafwet stilladt.

Och han begynte åter lära wid hafwet; och till honom församlades mycket folk, så att han måste stiga uti ett skepp, och satt der på hafwet; och allt folket blef på landet wid hafwet.

2. Och han lärde dem mycket genom liknelser; och sade till dem uti sin predikan:

3. Hörer till: Si, en sädesman gick ut till att så.

4. Och hände sig, wid han sådde, föll somt wid wägen; och foglarna under himmelen kommo, och åto det upp.

5. Men somt föll på stenören, der icke mycken jord war; och det gick strart upp, ty der war icke djup jord.

6. Men då solen gick upp, förwissnade det; och efter det war icke wäl berotadt, förtorkades det.

7. Och somt föll i törne; och törnen wärte upp, och förqwafde det; och det bar ingen frukt.

8. Och somt föll i goda jord, och det bar frukt, som

Digitized by Google

uppgick, och wäxte; ett bar tretiofaldt, och ett sextiofaldt, och ett hundradefaldt.

9. Och han sade till dem: Den der öron hafwer till att höra, han höre.

10. Då han nu allena war, sporde de som med honom woro, med de tolf, honom till om denna liknelsen.

11. Och han sade till dem: Eder är gifwet att weta Guds rikes hemlighet; men dem der utantill äro sker all ting genom liknelser;

12. På det de skola med seende ögon se, och dock likwäl icke förnimmat; och med hörande öron höra; och dock icke förståt; på det de sig icke ens skola omwända, och synderna dem förlåtna warda.

13. Och han sade till dem: Förstån I icke denna liknelsen? Huru wiljen I då förstå alla liknelser?

14. Sädesmannen sår ordet.

15. Men deße äro de som wid wägen äro, der ordet sådt warder; och de hafwa det hört, straxt kommer Satan, och tager bort ordet, som sådt war i deras hjertan.

16. Alltså äro ock de som på stenören sådde äro; då de hafwa hört ordet, anamma de det straxt med fröjd;

17. Och de hafwa inga rötter i sig, utan stå till en tid; då någor bedröfwelse kommer uppå, eller förföljelse, för ordets skull, straxt förargas de.

18. Och deße äro de som i törne sådde äro; de der höra ordet;

19. Och denna werldenes omsorger, och de bedrägelige rikedomar, och mycken annor begärelse, gå derin, och förqwäfwa ordet, och det warder ofruktsamt.

20. Och deße äro de som uti goda jord sådde äro; de de ordet höra, och anammat, och bära frukt, somt tretiofaldt, och somt sextiofaldt, och somt hundradefaldt.

21. Och han sade till dem: Icke warder ett ljus upptändt fördenskull, att man skall sätta det under ena skäppo, eller under bordet? Sker det icke fördenskull, att det skall uppsättas på ljusastakan?

22. Ty intet är fördoldt,

Digitized by Google

som icke uppenbaras skall; ej heller hemligit, som icke skall uppkomma.

23. Den der öron hafwer till att höra, han höre.

24. Och han sade till dem: Ser till, hwad I hören; med hwad mått I mälen, der skola andra mäla eder med; och eder warder ändå tillgifwet, I som hören detta.

25. Ty den der hafwer, honom warder gifwet; och den der icke hafwer, af honom skall ock taget warda det han hafwer.

26. Och han sade: Så är Guds rike, som en man kastar ena säd i jordena;

27. Och sofwer, och står upp, natt och dag; och säden går upp, och wäxer, så att han der intet af wet.

28. Ty jorden bär utaf sig sjelf, först brodd, sedan ax, sedan fullbordadt hwete i axena.

29. När nu frukten mogen är, straxt brukar han lian; ty skördetiden är för handen.

30. Och han sade: Wid hwem skole wi likna Guds rike? Och med hwad liknelse skole wi beteckna det?

31. Det är såsom ett senapskorn, hwilket, då det sådt warder i jordena, är det mindre än all annor frö på jordene;

32. Och då det sådt är, går det upp, och warder större än all annor kryddor, och får stora grenar, så att foglarna under himmelen måga bo under deß skugga.

33. Och med många sådana liknelser sade han dem ordet, efter som de förmådde hörat;

34. Och utan liknelse talade han intet till dem; men Lärjungomen utlydde han all ting affides.

35. Och den samma dagen, då aftonen wardt, sade han till dem: Låt oß fara utöfwer på den andra stranden.

36. Så läto de folket gå, och togo honom, med skeppet, der han redo uti war; woro ock deßlikes någor annor skepp med honom.

37. Och der uppwäxte en stor storm, och wågen slog in i skeppet, så att det förfylldes.

38. Och han sof bak i skeppet på ett hyende; då

Digitized by Google

wäckte de honom upp, och sade till honom: Mästar, sköter du intet derom, att wi förgås?

39. Och då han uppwäckt war, näpste han wädret, och sade till hafwet: Tig, och war stilla. Och wädret saktade sig, och wardt ett stort lugn.

40. Och han sade till dem: Hwarföre ären I så rädde? Huru kommer det till, att I icke hafwen trona?

41. Och de wordo ganska förskräckte, och sade emellan sig: Ho är denne? Ty wädret och hafwet äro honom lydig.

5. Capitlet.

Man och swin besatte. Blodgång stillad. Jairi dotter.

Så kommo de öfwer hafwet, in i de Gadareners ängd.

2. Och strax han steg utu skeppet, lopp emot honom, utu grifter, en man, besatt med den orena andan;

3. Den der plägade bo uti grifter; och ingen kunde honom binda med kedjor.

4. Förty han hade många resor warit bunden med fjettrar och kedjor; och kedjorna woro sletna af honom, och fjettrarna sönderslagne; och ingen kunde späka honom.

5. Och han war alltid, dag och natt, på bergen, och i grifterna, ropade, och slog sig sjelf med stenar.

6. Då han nu såg JEsum fjerran ifrå sig, lopp han till, och föll neder för honom;

7. Och ropade med höga röst, och sade: Hwad hafwer jag med dig göra, JEsu, den högstas Guds Son? Jag beswär dig wid Gud, att du icke qwäl mig.

8. Då sade han till honom: Far ut af menniskone, du orene ande.

9. Och sporde han honom: Hwad är ditt namn? Swarade han, och sade: Legio är mitt namn; förty wi äre många.

10. Och han bad honom storliga, att han icke skulle drifwa honom bort utu den ängden.

11. Och der war wid bergen en stor swinahjord, den der gick och födde sig.

12. Och djeflarna bådo honom alle, sägande: Sänd

Digitized by Google

oss i swinen, att wi må fara in uti dem.

13. Och JEsus tillstadde dem det straxt. Och de orene andar drogo straxt ut, och foro in uti swinen; och hjorden brådstörte sig i hafwet; och de woro wid tutusend, och wordo förbränkte i hafwet.

14. Men de som skötte swinen flydde, och förkunnade det in i staden, och på bygdene; och de gingo ut till att se hwad skedt war;

15. Och kommo till JEsum, och sågo honom, som hade besatt warit och haft legionen, sittandes kläddan, och wid sin skäl; och woro förfärade.

16. Och de som det sett hade, förtälde dem hwad den besatta wederfaret war, och om swinen.

17. Och de begynte bedja honom, att han skulle draga utur deras ängd.

18. Och då han war stigen till skepps, bad honom den som hade besatt warit, att han måtte wara när honom;

19. Men JEsus tillstadde det icke, utan sade till honom: Gack dina färde uti ditt hus till dina, och förkunna dem, huru stor ting HErren hafwer gjort med dig, och hafwet miskundat sig öfwer dig.

20. Och han gick sina färde, och begynte förkunna uti de tio städer, huru stor ting JEsus med honom gjort hade. Och alle förundrade sig.

21. Och då JEsus war öfwerfaren igen med skeppet, församlades till honom mycket folk; och war wid hafwet.

22. Och si, det kom en af Synagogones öfwerstar, benämnd Jairus; och då han fick se honom, föll han ned för hans fötter;

23. Och bad honom storliga, och sade: Min dottet är i sitt yttersta; jag beder dig, att du kommer, och lägger händer på henne, att hon måtte wederfås, och lefwa.

25. Och han gick med honom; och honom följde mycket folk, och de trängde honom.

25. Och der war en qwinna, som hade haft blodgång i tolf år;

26. Och hade mycket li-

Digitized by Google

dit af mångom läkarom, och förtärt dermed allt sitt, och hade dock ingen hjelp förnummit; utan det wardt heldre wärre med henne.

27. Då hon hörde om JEsu, kom hon ibland folket bakefter, och tog på hans kläder;

28. Ty hon sade: Kunde jag åtminstone taga på hans kläder, då worde jag helbregdo.

29. Och strax förtorkades hennes blods källa; och hon kände det i kroppen, att hon botad war utaf den plågon.

30. Och JEsus kändet strax i sig sjelf, att kraft utgången war af honom; och wände sig om ibland folket, och sade: Ho kom wid min kläder?

31. Och hans Lärjungar sade till honom: Ser du icke, folket tränger dig på alla sidor, och du säger: Ho kom wid mig?

32. Och han såg omkring efter henne, som det gjort hade.

33. Men qwinnan fruktade och bäfwade; ty hon wiste, hwad med henne skedt war; och kom, och föll neder för honom, och sade honom alla sanningena.

34. Då sade han till henne: Dotter, din tro hafwer gjort dig helbregda; gack med frid, och war helbregda af dine plågo.

35. Wid han ännu talade, kommo några ifrå Synagogones öfwersta, och sade: Din dotter är död; hwi gör du Mästaren yttermera omak?

36. Men strax JEsus hörde talet, som sades, sade han till Synagogones öfwersta: Frukta dig intet; allenast tro.

37. Och han tillstadde icke, att honom några följa skulle, förutan Petrus och Jacobus, och Johannes, Jacobi broder.

38. Och så kom han i Synagogones öfwerstas hus, och fick se sorlet, och dem som mycket förjde och greto.

39. Och han gick in, och sade till dem: Hwad sorlen J, och gråten? Pigan är icke död; men hon sofwer.

40. Och de gjorde gäck af honom. Då dref han alla ut, och tog med sig pigones fader och moder, och dem

Digitized by Google

som med honom woro, och gick in der pigan låg.

41. Och fattade pigona wid handena, sägande till henne: Talitha kumi; det uttydes: Piga, jag säger dig, statt upp.

42. Och straxt stod pigan upp, och gick; och hon war wid tolf år gammal. Och de wordo öfwermätton förskräckte.

43. Och han förböd dem strängeliga, att ingen skulle det weta; och böd gifwa henne äta.

6. Capitlet.

JEsus föraktas. De tolf utsändas. Johannes dräpes. Femtusend män spisas. JEsus går på wattnet.

Och han gick ut dädan, och kom in uti sitt fädernesland; och hans Lärjungar följde honom.

2. Och när Sabbathen kom, begynte han lära i Synagogon; och många, som det hörde, förundrade sig storliga, sägande: Hwadan kommer honom detta? Och hwad wisdom är denne, som honom gifwen är, och sådana krafter, som ske igenom hans händer?

3. Är icke denne den timbermannen, Marie Son, Jacobi broder, och Joses, och Jude, och Simons? Äro ock icke hans systrar här när oß? Och de förargades på honom.

4. Då sade JEsus till dem: En Prophet warder icke föraktad, utan i sitt fädernesland, och ibland sina fränder, och sitt folk.

5. Och han kunde der ingen kraft göra, utan det, att han lade händerna på några få sjuka, och botade dem.

6. Och han förundrade sig på deras otro; och han gick omkring i byarna allestädes deromkring, och lärde.

7. Och han kallade för sig de tolf, tog till att utsända dem, twå och twå; gifwandes dem magt emot de orena andar;

8. Och böd dem, att de intet skulle taga med sig till wägs, utan käppen allena; icke skräppo, icke bröd, inga penningar i pungen;

9. Utan de skulle wara skodde; och att de icke skulle kläda sig uti twå kjortlar;

10. Och sade till dem: Hwar som helst I ingån

Digitized by Google

uti ett hus, blifwer der, tilldeß I dragen dädan.

11. Och hwilken som icke anammar eder, eller icke hörer eder, går derut, och skudder af eder det stoft, som är under edra fötter, till wittnesbörd öfwer dem. Sannerliga säger jag eder: Drägeligare warder Sodome och Gomorre på domedag, än dem stadenom.

12. Och de gingo ut, och predikade, att man skulle bättra sig;

13. Och utdrefwo många djeflar, och smorde många kranka med oljo, och botade dem.

14. Och fick Konung Herodes detta höra; ty hans namn war redo kunnigt; och sade: Den Johannes, som döpte, är uppstånden ifrå de döda; och derföre gör han sådana krafter.

15. Somlige sade: Det är Elias; och somlige sade: Det är en Prophet, eller såsom en af Propheterna.

16. Då Herodes sådant hörde, sade han: Denne är Johannes, som jag halshögg; han är uppstånden ifrå de döda.

17. Ty Herodes hade sändt bort, och låtit gripa Johannes, och satt honom i fängelset, för Herodias, fins broders Philippi hustrus skull; ty han hade tagit henne till hustru;

18. Men Johannes sade till Herodes: Dig är icke lofligit att hafwa dins broders hustru.

19. Men Herodias gick efter hans argesta, och hade gerna dräpit honom; och kunde dock icke komma deß wid;

20. Ty Herodes fruktade Johannem, wetandes, att han war en from och helig man; och aktade honom, och lydde honom i mång stycke, och hörde honom gerna.

21. Då nu en belägen dag kom, att Herodes på sin födelsedag gaf de öfwersta, och höfwitsmän, och de yppersta i Galileen, en aftonkost,

22. Gick Herodias dotter in, och dansade; och det behagade Herodi, och dem der med honom såto wid bordet. Då sade Konungen till pigona: Bed utaf mig hwad du will, jag will gifwa dig det;

Digitized by Google

23. Och swor henne en ed: Hwad du bedjandes warder af mig, will jag gifwa dig, allt intill hälften af mitt rike.

24. Hon gick ut, och sade till sina moder: Hwad skall jag bedja? Hon sade: Johannis Döparens hufwud.

25. Och hon gick straxt med hast in till Konungen, och bad, sägandes: Jag will, att du gifwer mig nu straxt, på ett fat, Johannis Döparens hufwud.

26. Då wardt Konungen bedröfwad; dock, för edens skull, och för deras skull, som der såto wid bordet, wille han icke wisa henne af.

27. Utan straxt sände Konungen bödelen, och böd inhemta hans hufwud. Han gick åstad, och halshögg honom i fängahuset.

28. Och bar fram hans hufwud på ett fat, och fick pigone; och pigan fick det sine moder.

29. Då hans lärjungar det sporde, kommo de, och togo hans lekamen upp, och begrofwo honom.

30. Och Apostlarna församlades till JEsum, och förkunnade honom all stycke; och hwad de gjort och lärt hade.

31. Då sade han till dem: Kommer J allene afsides med mig uti ödemarken, och hwiler eder något litet; ty der woro många, som gingo till och ifrå, så att de hade icke tid till att äta.

32. Och så for han bort afsides till skepps uti ödemarken.

33. Och folket såg, att de foro sina färde; och många kände honom, och lupo dit tillsammans af alla städer, till fot, och kommo fram förr än de, och församlades till honom.

34. Så gick JEsus ut, och fick se det myckna folket, och warkunnade sig öfwer dem; förty de woro såsom får, de ingen herdan hade; och begynte lära dem mycket.

35. Och då nu dagen war fast framliden, gingo hans Lärjungar till honom, och sade: Här är öknen, och tiden är fast förliden;

36. Släpp dem ifrå dig, att de måga gå bort i byarna

Digitized by Google

arna och torpen här omkring, och köpa sig bröd; ty de hafwa intet äta.

37. Då swarade han dem, och sade: Gifwer I dem äta. Då sade de till honom: Skole wi gå bort, och köpa för tuhundrade penningar bröd, och gifwa dem äta?

38. Då sade han till dem: Huru många bröd hafwen I? Går, och ser till. Och sedan de hade sett till, sade de: Fem, och twå fiskar.

39. Då böd han dem, att de skulle sätta sig alle i matskap, i gröna gräset.

40. Och de satte sig i hopar, hundrade och hundrade, femtio och femtio.

41. Och så tog han de fem bröd och de twå fiskar; och upplyfte sin ögon till himmelen, tackade, och bröt bröden, och sick sinom Lärjungom, att de skulle lägga för dem; och de twå fiskar bytte han emellan dem alla.

42. Och de åto alle, och wordo mätte;

43. Och togo sedan upp tolf korgar fulla med stycken, och af fiskomen.

44. Och de der ätit hade, woro wid femtusend män.

45. Och straxt dref han sina Lärjungar, att de skulle gå till skepps, och fara för honom öfwer hafwet till Bethsaida, medan han skilde folket ifrå sig.

46. Och när han hade skilt dem ifrå sig, gick han dädan upp på ett berg, till att bedja.

47. Och då aftonen kom, war skeppet midt på hafwet, och han på landet allena.

48. Och han såg att de hade plats med roende; ty wädret war dem emot. Och wid fjerde wäkten om nattena kom han till dem, gångandes på hafwet; och han wille gå framom dem.

49. Och när de sågo honom gångandes på hafwet, mente de det hade warit ett spökelse, och ropade;

50. Ty de sågo honom alle, och wordo förskräckte. Då talade han dem straxt till, och sade till dem: Warer wid en god tröst, jag äret; warer icke rädde.

51. Och han steg upp till dem i skeppet, och wädret stillade sig; och de wor-

Digitized by Google

do storliga förskräckte, förundrande wid sig sjelfwa öfwermåtton.

52. Ty de hade icke fått förstånd af bröden; ty deras hjerta war förblindadt.

53. Och då de öfwerfarne woro, kommo de till det landet Genesaret, och lade der i hamn.

54. Och när de gingo utu skeppet, kände de honom strax;

55. Och lupo omkring allan den landsändan; och begynte omkringföra de sjuka på sängar, dit de hörde han war.

56. Och hwar han ingick, i byar, eller städer, eller torp, der lade de krankа på gatorna, och bådo honom, att de åtminstone måtte taga på hans klädefåll; och så många, som komme wid honom, de woro do helbregda.

7. Capitlet.

De äldstas bud. Rätt smitta. En Grekisk qwinna. Döf dumbe.

Och till honom församlades de Phariseer, och några af de Skriftlärda, som ifrå Jerusalem komne woro.

2. Och då de fingo se, att somlige hans Lärjungar åto bröd med menliga, det är, med otwagna händer, straffade de det;

3. Ty de Phariseer och alle Judar äta icke, utan de alltid twå händerna, hållande de äldstas stadgar;

4. Och när de komne äro utaf torget, äta de icke, utan de äro twagne. Och mycket sådant är, som de hafwa tagit sig uppå att hålla, som är, att twå dryckekar, och krukor, och koppparkar, och bord.

5. Sedan frågade honom de Phariseer och de Skriftlärde: Hwi wandra icke dine Lärjungar efter de stadgar, som de äldste uppåbudit hafwa; utan äta bröd med otwagna händer?

6. Då swarade han, och sade till dem: Wäl hafwer Esaias propheterat om eder, I skrymtare, som skrifwet är: Detta folket ärar mig med läpparna; men deras hjerta är långt ifrå mig.

7. Men fåfängt dyrka de mig, lärande den lärdom, som är menniskors bud;

8. Ty I bortkasten Guds bud, och hållen menniskors

Digitized by Google

stadgar, som är, att twå krukor, och dryckckar; och mycket sådant gören J.

9. Och han sade till dem: Skönliga bortkasten J Guds bud, på det att J skolen hålla edar stadga.

10. Ty Mose hafwer sagt: Ära din fader och dina moder; och: Den der bannar fader eller moder, han skall döden dö.

11. Men J sägen: En menniska må säga till fader och moder: Corban, det är sagdt: Gudi är det gifwet, som dig af mig skulle hafwa kommit till nytto;

12. Och tillåten så icke, att han något gör sinom fader, eller sine moder;

13. Och gören Guds ord omintet med edar stadga, som J uppålagt hafwen. Och mycket sådant gören J.

14. Och han kallade till sig allt folket, och sade till dem: Hörer mig alle, och förstår

15. Intet går utanefter in i menniskona, det henne besmitta kan; men det som går utaf menniskone, det är det som besmittar menniskona.

16. Den der hafwer öron till att höra, han höre.

17. Och då han skiljdes ifrå folket, och kom i huset, frågade hans Lärjungar honom om liknelsen.

18. Och han sade till dem: Ären J också oförståndige? Förstån J icke ännu, att allt det utanefter ingår i menniskona, det kan icke besmitta henne?

19. Ty det går icke in i hennes hjerta, utan i buken; och hafwer sin naturliga utgång, der all mat med rensas.

20. Och han sade: Det utaf menniskone går, det besmittar menniskona;

21. Ty innanefter, utu menniskors hjerta, utgå onda tankar, hor, boleri, mandråp,

22. Stöld, girighet, swet, listighet, otuktighet, ondt öga, hädelse, högfärd, galenskap;

23. All denna onda stycke gå innanefter ut, och de besmitta menniskona.

24. Så stod han upp dädan, och gick in Tyri och Sidons gränsor; och gick in uti ett hus, och wille att det ingen weta skulle.

Digitized by Google

och kunde dock icke blifwa fördold.

25. Ty en qwinna, hwilkens dotter hade en oren anda, straxt hon fick höra om honom, kom hon, och föll ned för hans fötter.

26. Och det war en Grekisk qwinna, utaf Syrophenice, och bad honom, att han wille utdrifwa djefwulen af hennes dotter.

27. Men JEsus sade till henne: Låt barnen först mätta warda; det är icke höfweligit, att man tager barnens bröd och kastar för hundarna.

28. Då swarade hon, och sade till honom: Ja, HErre; dock äta hundarna, under bordet, utaf barnens smulor.

29. Då sade han till henne: För detta talets skull, gack; djefwulen är utgången af dine dotter.

30. Och då hon kom i sitt hus, fann hon djefwulen utgången wara, och dottrena liggande på sängene.

31. Och då han åter utgick ifrå Tyri och Sidons gränsor, kom han till det Galileiska hafwet, midt genom de landsändar wid de tio städer.

32. Och de hade fram för honom en döfwan, den der ock en dumbe war; och bådo honom, att han wille lägga handena på honom.

33. Då tog han honom afsides ut ifrå folket, och satte sina finger i hans öron, och spottade ut, dermed han tog på hans tunga;

34. Och såg upp i himmelen, suckade, och sade till honom: Hephethah, det är sagdt: Upplåt dig.

35. Och straxt öppnades hans öron, och hans tungos band wardt löst, och han talade redeliga.

36. Och böd han dem, att de skulle ingom sägat; men ju mer han det förböd, ju mer de förkunnade det.

37. Och de förundrade sig öfwermåtton, sägande: Allt hafwer han wäl beställt; de döfwa låter han höra, och dumbar tala.

8. Capitlet.

Fyratusend män spisas. Tecken nekas. Blind botas. Christus bekänd. Petrus näpst. Bekännelsens frukt.

Uti de dagar, då folket war ganska mycket, och

Digitized by Google

hade intet det de äta kunde, kallade JEsus till sig sina Lärjungar, och sade till dem:

2. Jag warkunnar mig öfwer folket; ty de hafwa nu i tre dagar töfwat när mig, och hafwa intet äta;

3. Och om jag låter dem fastande gå hem, gifwas de upp i wägen; ty somlige utaf dem woro komne långwäga.

4. Och hans Lärjungar swarade honom: Hwar tager man bröd här i öknene, der man dem med mätta kan?

5. Då sporde han dem: Huru mång bröd hafwen J? Swarade de: Sju.

6. Och han böd folket sätta sig ned på jordena; och han tog de sju bröd, tackade, bröt, och gaf sina Lärjungar, att de skulle lägga dem fram; och de lade fram för folket.

7. Hade de ock några små fiskar; och då han wälsignat hade, bad han ock lägga dem fram.

8. Så åto de, och wordo mätte; och de togo upp sju korgar med afleftwor, som öfwer woro.

9. Och de der ätit hade, woro wid fyratusend; och så lät han fara dem.

10. Och strax steg han till skepps med sina Lärjungar, och kom intill de landsändar Dalmanutha.

11. Och de Phariseer gingo ut, och begynte disputera med honom, frestande honom, och begärande af honom tecken af himmelen.

12. Då suckade han i sinom Anda, och sade: Hwi söker detta slägtet tecken? Sannerliga säger jag eder: Deßo slägte skall intet tecken gifwas.

13. Så gaf han dem öfwer; och gick åter i skeppet, och for utöfwer.

14. Och de hade förgätit taga bröd, så att de hade icke mer än ett bröd med sig i skeppet.

15. Då böd han dem, sägandes: Ser till, wakter eder för de Phariseers surdeg, och för Herodis surdeg.

16. Och de tänkte hit och dit, sägande emellan sig: Det äret, wi hafwe intet bröd.

17. Då JEsus det förnam, sade han till dem: Hwad bekymren J eder,

Digitized by Google

att I hafwen icke bröd? Kunnen I ännu intet akta, eller förstå? Hafwen I ännu edor hjerta förblindadt?

18. Hafwandes ögon, och sen intet? och hafwandes öron, och hören intet?

19. Och minnens I icke, då jag bröt fem bröd ibland femtusend, huru många korgar upptogen I fulla med aflefwor? Sade de: Tolf.

20. Och då jag bröt sju bröd ibland fyratusend, huru många korgar upptogen I utaf de aflefwor? De sade: Sju.

21. Och han sade till dem: Hwi förstån I då intet?

22. Och han kom till Bethsaida; och de hade fram för honom en blindan, och bådo honom, att han wille taga på honom.

23. Och så tog han den blinda wid handena, och ledde honom utu byn; och spottade i hans ögon, och lade händer på honom, och frågade honom, om han något såg.

24. Då såg han upp, och sade: Jag ser folket gå, lika som det wore trä.

25. Sedan lade han åter händerna på hans ögon, och gjorde det så, att han fick synen igen; och wardt så botad, att han sedan såg klarliga alla.

26. Och han lät gå honom hem, och sade: Gack intet in i byn, och säg icke heller det någrom derinne

27. Och JEsus gick ut, och hans Lärjungar, till de byar wid Cesarea, som kallas Philippi; och i wägen frågade han sina Lärjungar, sägandes till dem: Hwem säger folket mig wara?

28. De swarade: Johannes Döparen; och somlige Elias; och somlige en af Prophéterna.

29. Då sade han till dem: Hwem sägen I mig wara? Swarade Petrus, och sade till honom: Du äst Christus.

30. Då hotade han dem, att de skulle ingom säga om honom;

31. Och begynte till att underwisa dem, att menniskones Son skulle mycket lida, och förkastas af de äldsta, och af de öfwersta Presterna, och af de Skriftlär-

Digitized by Google

da, och dödas; och efter tre dagar uppstå igen.

32. Och talade han det talet uppenbart. Då tog Petrus honom till sig, och begynte näpsa honom.

33. Då wände han sig om, och såg på sina Lärjungar, och näpste Petrum, sägandes: Gack bort ifrå mig, du Satan; ty du begärar icke det Gudi tillhörer, utan det menniskor tillhörer.

34. Och kallade han till sig folket, med sina Lärjungar, och sade till dem: Den mig will följa, han försake sig sjelf, och tage sitt kors uppå sig, och följe mig.

35. Ty den som will behålla sitt lif, han skall mista det; och den som mister sitt lif, för mina och Evangelii skull, han skall det behålla.

36. Ty hwad hjelper det menniskone, om hon kunde winna hela werldena, och toge skada till sin själ?

37. Eller hwad kan en menniska gifwa, der hon sin själ med lösa må?

38. Men den som blyges wid mig och min ord, uti detta horiska och syndiga slägtet, wid honom skall ock menniskones Son blygas, när han kommer i sins Faders härlighet, med de helga Änglar.

9. Capitlet.

Christi förklaring. Elias. En stum besatt. Christi död. Lärjungarnas träta. Förargelse.

Och han sade till dem: Sannerliga säger jag eder, några äro ibland dem som här stå, de der icke skola smaka döden, tilldeß de få se Guds rike komma med kraft.

2. Och efter sex dagar tog JEsus Petrum, Jacobum och Johannem, till sig; och hade dem allena upp på ett högt berg afsides, och wardt förklarad för dem.

3. Och hans kläder wordo klar, och ganska hwit såsom snö, att ingen färgare på jordene kan göra dem så hwit.

4. Och dem syntes Elias med Mose, och de talade med JEsu.

5. Då swarade Petrus, sägandes till JEsum: Rabbi, här är oß godt att wara; låt oß göra här tre

Digitized by Google

hyddor, dig en, Mosi en, och Elie en.

6. Men han wißte icke hwad han sade; ty de woro häpne wordne.

7. Och en sky kom, som öfwerskyggde dem; och en röst kom utaf skyn, och sade: **Denne är min käre Son; honom hörer.**

8. Och i det samma som de sågo sig om, sågo de ingen wara der när dem, utan allena JEsus.

9. Men då de gingo neder af berget, böd han dem, att de skulle ingom säga hwad de sett hade, förr än menniskones Son wore uppstånden ifrå de döda.

10. Och de behöllo det ordet när sig, och befrågade emellan sig, hwad det skulle wara, att han sade: uppstå ifrå de döda.

11. Och de sporde honom, sägande: Hwad är det, som de Skriftlärde säga, att Elias måste komma först?

12. Men han swarade, och sade till dem: Elias skall ju komma först, och sätta all ting i lag igen; och att menniskones Son skall mycket lida, och föraktad warda, såsom skrifwet är.

13. Men jag säger eder: Elias är kommen, och de gjorde honom allt det de wille, såsom skrifwet war om honom.

14. Då han kom till sina Lärjungar, såg han mycket folk omkring dem, och de Skriftlärda disputerande med dem.

15. Och straxt allt folket såg honom, wordo de häpne; och lupo till, och helsade honom.

16. Och han sporde de Skriftlärda: Hwad disputeren J med dem?

17. Och en af folket swarade, och sade: Mästar, jag hafwer haft min son hit till dig, den der hafwer en stum anda;

18. Och då han tager honom fatt, far han illa med honom; och han fradgas, och gnißlar med sina tänder, och förtwinar. Jag talade med dina Lärjungar, att de skulle drifwa honom ut; och de kunde icke.

19. Då swarade han honom, och sade: O J otrogna slägte; huru länge skall jag wara när eder? Huru länge skall jag lida eder? Leder honom hit till mig.

Digitized by Google

20. Och de ledden fram till honom. Då anden fick se honom, straxt for han illa med honom; och föll neder på jordena, och wälte sig, och fradgades.

21. Då sporde han hans fader till: Huru länge är, sedan detta kom honom uppå? Då sade han: Utaf barndom.

22. Och han hafwer ofta kastat honom i elden, och i wattnet, att han måtte förgöra honom; men förmår du något, så warkunna dig öfwer oß, och hjelp oß.

23. JEsus sade till honom: Om du tro kan; all ting äro möjelig honom, som tror.

24. Och straxt ropade drängsens fader, med gråtande tårar, sägandes: HErre, jag tror; hjelp mina otro.

25. När JEsus såg, att folket lopp till med, näpste han den orena andan, och sade till honom: Du ande, döfwer och dumbe, jag bjuder dig, gack ut af honom, och gack intet mer härefter in uti honom.

26. Så ropade anden, och for ganska illa med honom, och gick ut. Och han wardt som han hade warit död; så att många sade: Han är död.

27. Då tog JEsus honom wid handena, och reste honom upp; och han stod upp.

28. Och när han kom hem i huset, frågade hans Lärjungar honom afsides: Hwi förmådde icke wi utdrifwa honom?

29. Sade han till dem: Detta slägtet kan med ingen ting utfara, utan med bön och fasto.

30. Och de gingo dädan, och wandrade genom Galileen; och han wille icke, att någor skulle wetat.

31. Ty han underwiste sina Lärjungar, och sade till dem: Menniskones Son skall warda öfwerantwardad i menniskors händer, och de skola döda honom; och då han är dödad, skall han på tredje dagen uppstå.

32. Men de förstodo intet hwad han sade, och torde icke spörja honom.

33. Så kom han till Capernaum; och när han war kommen i huset, sporde han dem: Hwad handladen I eder emellan i wägen?

Digitized by Google

34. Men de tigde; förty de hade handlat emellan sig i wägen, hwilken af dem ypperst war.

35. Och då han hade satt sig, kallade han de tolf, och sade till dem: Hwilken som will den främste wara, han skall wara ytterst af allom, och allas tjenare.

36. Och så tog han ett barn, och ställde det midt ibland dem. Och då han hade tagit det i sin famn, sade han till dem:

37. Hwilken som anammar ett sådant barn i mitt Namn, han anammar mig; och hwilken mig anammar, han anammar icke mig, utan honom som mig sändt hafwer.

38. Men Johannes swarade honom, sägandes: Mästar, wi sågom en utdrifwa djeflar uti ditt Namn, och han följer oß icke; och wi förbödo honom det, efter han icke följer oß.

39. Då sade JEsus: Förbjuder honom icke; ty ingen är den som gör krafter i mitt Namn, som snarliga kan tala ondt på mig;

40. Förty den der icke är mot oß, han är med oß.

41. Men hwilken som gifwer eder dricka en bägare watten, i mitt Namn, derföre, att J Christo tillhören, sannerliga säger jag eder, han skall ingalunda mista sin lön.

42. Och hwilken som förargar en af de små, som tro på mig, bättre wore honom, att wid hans hals hängdes en qwarnsten, och han bortkastades uti hafwet.

43. Nu, om din hand wore dig till förargelse, hugg henne af: Bättre är dig enhändtan ingå uti lifwet, än att du hafwer twå händer, och far till helwetet, uti ewig eld;

44. Der deras matk icke dör, och elden icke utsläckes.

45. Och om din fot wore dig till förargelse, hugg honom af: Dig är bättre, att du ingår uti lifwet halter, än att du hafwer twå fötter, och warder kastad till helwetet, uti ewig eld;

46. Der deras matk icke dör, och elden icke utsläckes.

47. Och om ditt öga wore dig till förargelse, rif det ut: Bättre är dig, att du enögder ingår uti Guds rike, än att du skulle hafwa

Digitized by Google

tu ögon, och bortkastas i helwetes eld;

48. Der deras matk icke dör, och elden icke utsläckes.

49. Ty hwar och en måste med eld saltad warda, och allt offer måste med salt saltas.

50. Salt är ett godt ting. Hwar nu saltet mister sin sälto, hwarmed skall man salta? Hafwer salt uti eder, och hafwer frid emellan eder inbördes.

10. Capitlet.

Ägta skilnad. Små barn. Rikas fara. Zebedei söner. Bartimeus.

Och då han stod upp dädan, kom han uti Judee landsändar, wid sidon af Jordan. Och folket församlades åter till honom; och åter lärde han dem, såsom hans seder war.

2. Då gingo de Phariseer till, och frågade honom: Är det ock mannenom lofligit skilja sina hustru ifrå sig? frestande honom.

3. Då swarade han, och sade till dem: Hwad hafwer Mose budit eder?

4. Sade de: Mose tillstadde skrifwa ett skiljobref, och öfwergifwa henne.

5. Swarade JEsus, och sade till dem: För edor hiertas hårdhets skull, skref han eder detta budet.

6. Men af första skapelsen hafwer Gud gjort dem man och qwinno;

7. Fördenskull skall man öfwergifwa sin fader och moder, och blifwa wid sina hustru;

8. Och de tu warda ett kött; så äro de nu icke tu, utan ett kött.

9. Hwad Gud hafwer tillhopafogat, det skall menniskan icke åtskilja.

10. Och i huset frågade hans Lärjungar honom på nytt om samma ärende.

11. Och han sade till dem: Hwilken som skiljer sina hustru ifrå sig, och tager ena andra, han bedrifwer hor emot henne.

12. Och om qwinnan öfwergifwer sin man, och tager en annan, hon bedrifwer hor.

13. Och de hade barn till honom, att han skulle taga på dem; men Lärjungarna näpste dem, som dem fram hade.

14. Men när JEsus det såg, wardt han mißlynt,

Digitized by Google

och sade till dem: Låter barnen komma till mig, och förmener dem icke; ty sådana hörer Guds rike till.

15. Sannerliga säger jag eder: Hwilken som icke undfår Guds rike såsom ett barn, han kommer der aldrig in.

16. Och han tog dem upp i famnen, och lade händerna på dem, och wälsignade dem.

17. Och då han dådan utgången war på wägen, lopp en till, och föll på knä för honom, och frågade honom: Gode Mästar, hwad skall jag göra, att jag måtte få ewinnerligit lif?

18. Men JEsus sade till honom: Hwi kallar du mig godan? Ingen är god utan en, det är Gud.

19. Budorden wetst du: Du skall icke bedrifwa hor: Du skall icke dräpa: Du skall icke stjäla: Du skall icke tala falskt wittnesbörd: Du skall ingen bedraga: Ära din fader och moder.

20. Då swarade han, och sade till honom: Mästar, det hafwer jag allt hållit utaf min ungdom.

21. JEsus såg på honom, och älskade honom, och sade till honom: Ett fattas dig; gack bort, sälj allt det du hafwer, och gif de fattiga, och du skall få en skatt i himmelen; och kom, följ mig, och tag korset uppå dig.

22. Och han wardt bedröfwad af talet, och gick bort förjandes; ty han hade många ägodelar.

23. Och JEsus såg sig om, och sade till sina Lärjungar: Huru swårliga kunna de rike komma in uti Guds rike!

24. Men hans Lärjungar wordo förskräckte af hans ord. Då swarade åter JEsus, och sade till dem: Huru swårt är det, kära barn, dem som sätta sina tröst på sina rikedomar, ingå uti Guds rike.

25. Lättare är en camel gå igenom ett nålsöga, än en rik gå in uti Guds rike.

26. Men de förundrade sig öfwermåtton, och sade wid sig sjelfwa: Ho kan då warda salig?

27. Men JEsus såg på dem, och sade: För menniskom är det omöjeligit; men

Digitized by Google

icke för Gud; ty när Gudi äro all ting möjelig.

28. Och Petrus begynte säga till honom: Si, wi hafwe öfwergifwit all ting, och följt dig.

29. Swarade JEsus, och sade: Sannerliga säger jag eder: Ingen är den som hafwer öfwergifwit hus, eller bröder, eller systrar, eller fader, eller moder, eller hustru, eller barn, eller åkrar, för min och Evangelii skull;

30. Den icke får hundradefaldt igen, nu i denna tiden hus, och bröder, och systrar, och mödrar, och barn, och åkrar, med förföljelsen; och i tillkommande werld ewinnerligit lif.

31. Men många de som de främste äro warda de ytterste, och de ytterste de främste.

32. Och de woro på wägen, gångande upp till Jerusalem; och JEsus gick för dem, och de woro förskräckte, och gingo efter honom, fruktande sig. Så tog JEsus åter till sig de tolf, och begynte säga dem, hwad honom öfwergå skulle:

33. Si, wi gåm upp till Jerusalem; och menniskones Son skall öfwerantwardas de öfwersta Presterna, och de Skriftlärda; och de skola fördöma han till döds, och öfwerantwardan Hedningomen;

34. Och de skola begabba han, och hudflänga han, bespotta han, och döda han; och tredje dagen skall han uppstå igen.

35. Då gingo till honom Jacobus och Johannes, Zebedei söner, och sade: Mästar, wi wilje att du gör oß hwad som helst wi bedje.

36. Sade han till dem: Hwad wiljen I jag skall göra eder?

37. Sade de till honom: Gif oß, att wi sitte, den ene på dine högra hand, och den andre på dine wenstra, uti din härlighet.

38. Men JEsus sade till dem: I weten icke hwad I bedjen; kunnen I dricka den kalken, som jag dricker; och döpas med den döpelsen, der jag med döpes?

39. Då sade de till honom: Ja, kunne wi så. Sade JEsus till dem: Den kalken jag dricker, skolen I

Digitized by Google

ock dricka; och med den döpelse, der jag med döpes, skolen I döpas;

40. Men sitta på mine högra och wenstra hand, står icke mig till att gifwa; utan dem händer det, som det beredt är.

41. När de tio hörde detta, begynte de wara illa tilfrids med Jacobo och Johanne.

42. Men JEsus kallade dem till sig, och sade till dem: I weten, att werldslige Förstar äro rådande, och de mägtige ibland dem hafwa wälde;

43. Men det skall icke så wara ibland eder; utan den, som ibland eder will ypperst wara, han skall wara edar tjenare.

44. Och den, som ibland eder will wara den främste, han skall wara allas dräng;

45. Ty ock menniskones Son är icke kommen, på det han skulle låta tjena sig; utan på det han wille tjena, och gifwa sitt lif till återlösning för många.

46. Och de kommo till Jericho. Och då han gick ut af Jericho, och hans Lärjungar, och en mägtig stor hop folk; då satt der wid wägen en blinder, Bartimeus, Timei son, tiggandes.

47. Och när han hörde, att det war JEsus af Nazareth, begynte han ropa, och säga: JEsu, Davids Son, warkunna dig öfwer mig.

48. Och många näpste honom, att han skulle tiga; men han ropade deßmer: Davids Son, warkunna dig öfwer mig.

49. Så stadnade JEsus, och lät kalla honom. Och de kallade den blinda, och sade till honom: War wid ett godt mod; statt upp, han kallar dig.

50. Han kastade ifrå sig sin mantel, stod upp, och kom till JEsum.

51. Då swarade JEsus, och sade till honom: Hwad will du, att jag skall göra dig? Den blinde sade till honom: Rabboni, att jag måtte få min syn.

52. JEsus sade till honom: Gack, din tro hafwer gjort dig helbregda. Och strax fick han sin syn, och följde JEsum i wägen.

Digitized by Google

11. Capitlet.

Christi intåg, hunger, nit. Trones kraft. Phariseernas fråga.

Och då de kommo in mot Jerusalem, till Bethphage och Bethanien, wid Oljoberget, utsände han twå af sina Lärjungar;

2. Och han sade till dem: Går i byn, som för eder är; och strart I kommen derin, warden I finnande en fåla bunden, der ännu ingen menniska på sutit hafwer; löser honom, och hafwer honom hit.

3. Och om någor säger till eder: Hwi gören I detta? säger: HErren behöfwer honom; och då skall han straxt sända honom hit.

4. Så gingo de bort, och funno fålan bunden för dörrene, wid wägamotet, och löste honom.

5. Och somlige, som der stodo, sade till dem: Hwad gören I, att I lösen fålan?

6. Då sade de till dem, såsom JEsus hade budit dem; och så läto de betämma dem.

7. Och de hade fålan till JEsum, och kastade sin kläder på honom; och han satte sig deruppå.

8. Och många bredde sin kläder på wägen; och somlige skåro qwistar af trän, och strödde på wägen.

9. Och de der föregingo, och der efterfölsde, ropade, och sade: Hosianna! wälsignad ware den, som kommer i HErrans Namn.

10. Wälsignad ware wårs faders Davids rike, som kommer i HErrans Namn; Hosianna i höjdene!

11. Och HErren gick in i Jerusalem, och i templet, och beså all ting. Och när det led åt aftonen, gick han ut till Bethanien, med de tolf.

12. Och dagen derefter, då de gingo ut ifrå Bethanien, hungrade honom.

13. Och han fick se ett fikonaträ der långt ifrå, som löf hade; dit kom han, om han till äfwentyrs måtte finna der något uppå; och då han kom dit, fann han der intet annat än löf; ty det war icke då tid till fikon.

14. Och JEsus swarade, och sade till det: Äte aldrig någor härefter frukt af dig

Digitized by Google

till ewig tid. Och hans Lärjungar hörde det.

15. Och de kommo till Jerusalem. Och JEsus gick in i templet, och begynte utdrifwa dem som sålde och köpte i templet; och förstörde de wexlares bord, och deras stolar som dufwor sålde;

16. Och stadde icke till, att någor bar något genom templet.

17. Och han lärde, och sade till dem: Är icke skrifwet: Mitt hus skall kallas ett bönehus allom folkom? Men J hafwen gjort det till en röfwarekulo.

18. Och de Skriftlärde och öfwerste Presterna fingo det höra; och begynte söka efter, huru de kunde förgöra honom; men de fruktade för honom; ty allt folket förundrade sig på hans lärdom.

19. Och då aftonen kom, gick han utu staden.

20. Och om morgonen gingo de der framom, och sågo fikonaträt förtorkadt wara intill roten.

21. Då kom Petrus det ihåg, och sade till honom: Rabbi, si, det fikonaträt, som du bannade, är förtorkadt.

22. JEsus swarade, och sade till dem: Hafwer trona till Gud.

23. Sannerliga säger jag eder: Hwilken som helst sade till detta berg: Häf dig upp, och kasta dig i hafwet; och han twiflade intet i sitt hjerta, utan trodde så ske skola som han sade; honom skall ske allt det han säger.

24. Derföre säger jag eder: Allt det J bedjen i edra böner, tror att J fån det, så skall det ske eder.

25. Och när J stån och bedjen, så förlåter, om J något hafwen emot någon; på det edar Fader, som i himmelen är, skall ock förlåta eder edra brister.

26. Men om J icke förlåten, så skall icke heller edar Fader, som är i himmelen, förlåta det J bryten.

27. Och som de kommo åter till Jerusalem, och han gick i templet, kommo till honom de öfwerste Presterna, och de Skriftlärde, och de äldste;

28. Och de sade till honom: Af hwad magt gör

Digitized by Google

du detta? Och hwilken haf-
wer gifwit dig denna mag-
ten, att du detta göra skall?

29. JEsus swarade, och
sade till dem: Jag will ock
något spörja eder; swarer
mig, så will jag säga eder,
af hwad magt jag detta gör.

30. Johannis döpelse,
war den af himmelen, eller
af menniskor? Swarer mig.

31. Och de tänkte wid
sig, och sade: Säge wi, af
himmelen; då säger han:
Hwi trodden I honom icke
då?

32. Men säge wi, att
den war af menniskom, rä-
des wi för folket; ty alle
höllo Johannes för en sann
Prophet.

33. Och så swarade de,
sägande till JEsum: Wi
wete det icke. Swarade
JEsus, och sade till dem:
Icke heller säger jag eder,
af hwad magt jag detta gör.

12. Capitlet.

Lejd wingård. Skattpenningen. Uppståndelsen. Yppersta budet. Christi Fader. Offerkistan.

Och han begynte tala
dem till i liknelser: En
man plantade en wingård,
och gärde deromkring en
gård, och grof en preß, och
byggde ett torn, och lejde
honom ut wingårdsmän-
nom; och for så ut i främ-
mande land.

2. Och då rätta tiden
war, sände han sin tjenare
till wingårdsmännerna, att
han skulle anamma, af win-
gårdsmännerna, utaf win-
gårdsens frukt;

3. Men de togo honom,
och slogo honom, och läto
honom gå ifrå sig tom-
händtan.

4. Åter sände han till
dem en annan tjenare; den
kastade de hufwudet sönder
med sten, och läto honom
gå ifrå sig försmäddan.

5. Åter sände han en
annan, den dräpo de; och
många andra, somliga hud-
flängde de, och somliga
dräpo de.

6. Så hade han ännu
en enda son, den han kär
hade; honom sände han ock
till dem på det sista, sägan-
des: De hafwa ju en för-
syn för min son.

7. Men wingårdsmän-
nerna sade emellan sig:
Denne är arfwingen; kom-
mer, låter oß dräpa honom,
så warder arfwedelen wår.

Digitized by Google

8. Då togo de honom, och dråpo honom, och kastaden utu wingården.

9. Hwad skall nu wingårdsherren göra? Han skall komma, och förgöra wingårdsmännerna, och få wingården androm.

10. Hafwen I ock icke läsit denna Skriften? **Den stenen, som byggningsmännerna bortkastade, är worden en hörnsten;**

11. **Af HErranom är detta gjordt, och är underligit för wår ögon.**

12. Och de sökte efter att gripa honom; men de räddes för folket; ty de förstodo, att han sade denna liknelsen om dem. Så gåfwo de honom öfwer, och gingo sin wäg.

13. Och sände de till honom några af de Phariseer, och de Herodianer, att de skulle gripa honom i orden.

14. Då de kommo, sade de till honom: Mästar, wi wete, att du äst sannfärdig, och sköter om ingen; ty du ser icke efter menniskors person, uran lärer Guds wäg rätt: Är det ock rätt, att man gifwer Kejsarenom skatt, eller icke? Skole wi gifwan, eller icke gifwan?

15. Men han förstod deras skrymtan, och sade till dem: Hwi fresten I mig? Tager hit penningen, att jag må se honom.

16. Och de bäro honom fram. Då sade han till dem: Hwars beläte och öfwerskrift är detta? Sade de till honom: Kejsarens.

17. Då swarade JEsus, och sade till dem: Så gifwer Kejsarenom hwad Kejsarenom tillhörer, och Gudi det Gudi tillhörer. Och de förundrade sig på honom.

18. Så kommo de Sadduceer till honom, hwilke säga, att ingen uppståndelse är, och sporde honom, sägande:

19. Mästar, Mose hafwer skrifwit oß: Om någors mans broder dör, och låter hustru efter sig, och låter ingen barn efter sig, då skall hans broder taga hans hustru, och uppwäcka sinom broder säd.

20. Det woro sju bröder; och den förste tog sig hustru, och han blef död, och lefde ingen säd efter sig;

21. Och den andre tog

Digitized by Google

henne, och blef död; den icke heller lefde säd efter sig; och den tredje sammalunda;

22. Så att sju togo henne, och lefde dock ingen säd. Sist af allom dödde ock hustrun.

23. Hwilkensderas hustru skall hon nu wara i uppståndelsen, då de skola uppstå? Ty sju hade haft henne till hustru.

24. Swarade JEsus, och sade till dem: J faren wille, derföre att J icke weten Skriftena, ej heller Guds kraft.

25. Ty då de uppståndne äro ifrå de döda, tager man sig icke hustru, och icke gifs heller hustru manne; utan de äro såsom Änglar, som i himmelen äro.

26. Men om de döda, att de skola uppstå, hafwen J icke läsit i Mose bok, huruledes Gud talade med honom i buskanom, sägandes: Jag är Abrahams Gud, och Isaacs Gud, och Jacobs Gud?

27. Han är icke de dödas Gud, utan deras Gud, som lefwa. Så faren J nu mycket wille.

28. Då gick en fram af de Skriftlärda, den derpå hört hade, huru de tillhopa disputerat hade, och hade sett, att han hade wäl swarat dem, och sporde honom till: Hwilket är det ypperste af all budorden?

29. JEsus swarade honom: Det ypperste af all budorden är detta: Hör, Israel; HErren wår Gud är allena HErre;

30. Och du skall älska din HErra Gud, af allt ditt hjerta, och af allo dine själ, och af all din håg, och af allo dine magt. Detta är det ypperste budet.

31. Och det andra är deßo likt: Älska din nästa som dig sjelf. Intet annat bud är större än deßa.

32. Och den Skriftlärde sade till honom: Mästar, du hafwer allt rätt sagt, att Gud är en, och ingen annar är förutan honom;

33. Och att älska honom af allt hjerta, och af allt förstånd, och af allo själ, och af allo magt, och älska sin nästa som sig sjelf, det är mer än bränneoffer, och all offer.

34. Då JEsus såg, att han wisliga swarat hade,

Digitized by Google

sade han till honom: Du äst icke långt ifrå Guds rike. Och sedan torde ingen fråga honom.

35. Och swarade JEsus, och sade, lärandes i templet: Huru säga de Skriftlärde, att Christus är Davids Son?

36. Ty David, genom den Helga Anda, säger: HErren sade till min HErra: Sätt dig på min högra hand, tilldeß jag hafwer satt dina owänner dig till en fotapall.

37. Så kallar nu David honom HErra; hwadan är han då hans Son? Och en stor del af folket hörde honom gerna.

38. Och han lärde dem, och sade till dem: Wakter eder för de Skriftlärda; de gå gerna i sid kläder, och låta gerna helsa sig på torgen;

39. Och sitta gerna främst i Synagogorna, och främst wid bordet i gästabåden;

40. Hwilke uppäta enkors hus, förebärande långa böner; deße skola få deß swårare fördömelse.

41. Och satte sig JEsus twärtemot offerkistona, och såg uppå huruledes folket lade penningar i kistona; och många rike lade mycket in.

42. Och en fattig enka kom, och lade in twå skärfwar, det war en penning.

43. Då kallade han sina Lärjungar till sig, och sade till dem: Sannerliga säger jag eder, denna fattiga enkan lade mer in i kistona, än alle de andre, som der inlade.

44. Ty de hafwa alle inlagt af det dem öfwerlopp; men hon inlade, utaf sin fattigdom, allt det hon hade, alla sina näring.

13. Capitlet.

Templets förstöring. Werldenes ände.

Och då han gick ut af templet, sade till honom en af hans Lärjungar: Mästar, se hurudana stenar, och hurudana byggning är detta.

2. JEsus swarade, och sade till honom: Ser du denna stora byggningen? En sten warder icke qwarliggandes på den andra, den icke afbruten warder.

3. Och då han satt på

Digitized by Google

Oljeberget, twärtemot templet, frågade honom Petrus, och Jacobus, och Johannes, och Andreas, afsides:

4. Säg oß, när detta skall ske? Och hwad tecken är dertill, när detta skall allt fullbordas?

5. Swarade JEsus, och begynte säga: Ser till, att ingen bedrager eder.

6. Ty många warda kommande i mitt Namn, sägande: Jag är Christus; och de skola bedraga många.

7. Men när I fån höra örlig, och örligs rykte, warer icke bedröfwade; ty det måste så ske; men det är icke strax änden.

8. Det ena folket skall uppsätta sig emot det andra, och det ena riket emot det andra; och jordbäfning skall warda mångastäds; och hunger och förskräckelser skola warda. Detta är begynnelsen till wedermödon.

9. Men tager I eder wara; ty de skola öfwerantwarda eder in på Rådhusen och Synagogorna; och I skolen wardа hudflängde, och framdragne för Förstar och Konungar, för mina skull, till ett wittnesbörd öfwer dem.

10. Och Evangelium måste först predikadt warda för all folk.

11. När de nu draga eder fram, och öfwerantwarda eder, så hafwer ingen omsorg, hwad I skolen säga; och tänker der intet på framföreåt; utan, hwad eder ingifwet warder i samma stunden, det taler; ty det ären icke I, som talen, utan den Helge Ande.

12. Och den ene brodren skall öfwerantwarda den andra i döden, och fadren sonen; och barnen skola sig uppsätta mot föräldrarna, och hjelpa till att döda dem.

13. Och I skolen warda förhatade af allom, för mitt Namns skull; men den som härdar intill ändan, han warder salig.

14. Men då I fån se förödelsens styggelse, deraf sagdt är genom Propheten Daniel, ståndandes der det icke skall; (den det läs, han förstå det) de som då äro i Judeen, de fly upp på bergen.

15. Men den der är på taket, han gånge icke neder

Digitized by Google

i huſet, och gånge icke in, till att taga något utu ſitt hus.

16. Och den ſom är på åkren, han wände icke tillbaka, till att taga ſin kläder.

17. We dem, ſom hafwande äro, eller dia gifwa, i de dagar.

18. Men beder, att edor flykt icke ſker om winteren;

19. Ty i de dagar warder ſådana bedröfwelſe, att ſlik hafwer icke warit, ifrå kreaturens begynnelſe, dem Gud ſkapat hafwer, intill nu; och ej heller warder.

20. Och hwar HErren icke hade förkortat de dagar, wordé intet kött ſaligt; men för de utkorades ſkull, ſom han utkorat hafwer, förkortade han dagarna.

21. När då någor wille ſäga till eder: Si, här är Chriſtus; eller ſi, han är der; tror det intet;

22. Ty falſke Chriſti och falſke Propheter ſkola upphäfwa ſig, och ſkola göra tecken och under, ſå att de ock ſkola förföra de utkorada, om möjeligit wore.

23. Men tager J eder wara; ſi, jag hafwer ſagt eder all ting framföreåt.

24. Men i de dagar, efter den bedröfwelſen, ſkall ſolen förmörkas, och månen ſkall icke gifwa ſitt ſken;

25. Och himmelens ſtjernor ſkola nederfalla; och himmelens krafter ſkola bäfwa.

26. Och då ſkola de ſå ſe menniſkones Son komma i ſkyn, med ſtor magt och härlighet.

27. Och då ſkall han ſända ſina Änglar, till att förſamla ſina utkorada, ifrå fyra wäder; ifrå jordenes ända intill himmelens ända.

28. Lärer af fikonaträt en liknelſe: När nu deſſ qwiſt är klen, och begynner bära löf, ſå weten J, att ſommaren är när;

29. Sammalunda ock, när J ſen detta ſke, ſå weter, att det är när för dörrene.

30. Sannerliga ſäger jag eder, att detta ſlägtet ſkall icke förgås, förr än allt detta ſkedt är.

31. **Himmel och jord ſkola förgås; men min ord ſkola icke förgås.**

32. Men om den dagen, och den ſtunden, wet ingen; icke Änglarna, ſom i him-

Digitized by Google

melen äro, ej heller Sonen; utan Fadren allena.

33. Ser till, waker och beder; ty I weten icke, när tiden är.

34. Såsom en man, den der drog bort i främmande land, och lät blifwa sitt hus, och gaf sina tjenare magt, och hwarjom och enom sina syssla, och bød dörrawaktaren, att han skulle waka.

35. Waker fördenskull; ty I weten icke, när husbonden kommer, antingen om aftonen, eller midnattstid, eller i hönsgälden, eller om morgonen;

36. Att, då han kommer hastcliga, han icke skall finna eder sofwande.

37. Men hwad jag säger eder, det säger jag allom: Waker.

14. Capitlet.

Christus smord, såld; håller Påska, Nattward; kämpar, beder, fängslas, dömes, förnekas.

Och twå dagar derefter instundade Påska och Sötbrödsdagarna; och de öfwerste Presterna och de Skriftlärde sökte efter, huru de kunde swikliga få fatt på honom, och döda honom.

2. Men de sade: Icke om högtidsdagen, att ett upplopp icke sker ibland folket.

3. Och då han war i Bethanien, i den spitelska Simons hus, wid han satt till bords, kom en qwinna, som hade ett glas med oförfalskadt och kostcligit narduse smörjelse; hon bröt glaset sönder, och utgöt det på hans hufwud.

4. Så woro der några, som icke togo det wäl wid sig, och sade: Hwarefter förspilles denna smörjelsen?

5. Ty det måtte wäl warit såldt mer än för trehundrade penningar, och gifwet fattigom; och läto illa på henne.

6. Då sade JEsus: Låter henne med frid; hwi gören I henne illa tillfreds? Hon hafwer gjort en god gerning på mig;

7. Ty I hafwen alltid fattiga när eder; och när som helst I wiljen, kunnen I göra dem till godo; men mig hafwen I icke alltid.

8. Det hon kunde, det gjorde hon; hon är förekommen att smörja min lekamen till begrafning.

Digitized by Google

9. Sannerliga säger jag eder: Hwar detta Evangelium predikadt warder uti hela werldene, skall ock detta, som hon gjorde, sagdt warda, henne till åminnelse.

10. Och Judas Ischarioth, en af de tolf, gick bort till de öfwersta Presterna, på det han skulle förråda honom dem i händer.

11. När de det hörde, wordo de glade, och lofwade honom, att de wille gifwa honom penningar; och han sökte, huru han lämpeligast kunde förråda honom.

12. På första Sötbrödsdagen, då man offrade Påskalambet, sade hans Lärjungar till honom: Hwar will du, att wi skole gå och reda till, att du äter Påskalambet?

13. Och han sände twå af sina Lärjungar, och sade till dem: Går in i staden, och der möter eder en man, bärandes ena kruko watten; följer honom efter;

14. Och hwar han ingår, säger till husbondan: Mästaren låter säga dig: Hwar är gästahuset, der jag med minom Lärjungom kan äta Påskalambet?

15. Och han skall wisa eder en stor sal, beredd och tillpyntad; der reder till för oss.

16. Och hans Lärjungar gingo ut, och kommo in i staden, och funno som han dem sagt hade; och tillredde Påskalambet.

17. Då nu aftonen wardt, kom han med de tolf.

18. Och wid de såto till bords, och åto, sade JEsus: Sannerliga säger jag eder, en af eder, som äter med mig, skall förråda mig.

19. Men de begynte wara illa tillfrids, och sade till honom, hwar i sin stad: Är det jag? och den andre: Är det jag?

20. Han swarade och sade till dem: En af de tolf, den som tager i fatet med mig.

21. Ja, menniskones Son warder så gångandes, som skrifwet är om honom; men we de menniska, genom hwilken menniskones Son warder förrådder; de menniska wore bättre, att hon icke wore född.

22. Och wid de åto, tog JEsus brödet; tackade, och bröt det, och gaf dem,

Digitized by Google

dem, och sade: Tager, äter, detta är min lekamen;

23. Och tog kalken, och tackade, och gaf dem; och de drucko deraf alle.

24. Och sade han till dem: Detta är min blod, deß nya Testamentsens, hwilken för många utgjuten warder.

25. Sannerliga säger jag eder: Härefter skall jag icke dricka af winträs frukt, intill den dagen, att jag dricker det nytt i Guds rike.

26. Och då de hade sagt lofsången, gingo de ut på Oljoberget.

27. Och JEsus sade till dem: I skolen alle i denna nattene förargas på mig; ty det är skrifwet: Jag skall slå herdan, och fåren warda förskingrad.

28. Men då jag är uppstånden, will jag gå fram för eder uti Galileen.

29. Då sade Petrus till honom: Om än alle förargades, skall jag icke förargas.

30. JEsus sade till honom: Sannerliga säger jag dig, i dag, i denna natt, förr än hanen hafwer två reser galit, skall du tre reser försaka mig.

31. Då sade han ändå ytterligare: Ja, skulle jag än dö med dig, jag skall icke försaka dig. Sammalunda sade de ock alle.

32. Och de kommo på den platsen, som kallades Gethsemane. Och han sade till sina Lärjungar: Sitter här, så länge jag går afsides, till att bedja.

33. Och så tog han med sig Petrum, och Jacobum, och Johannem, och begynte till att förskräckas och ängslas;

34. Och sade till dem: Min själ är bedröfwad allt intill döden; blifwer här, och waker.

35. Och han gick litet fram bätter, och föll ned på jordena, och bad att, om möjeligit wore, skulle den stunden undgå honom;

36. Och sade: Abba, Fader; all ting äro dig möjelig; unddrag mig denna kalken; dock icke hwad jag will, utan hwad du will.

37. Och han kom, och fann dem sofwande, och sade till Petrum: Simon, sof-

Digitized by Google

wer du? Förmådde du icke waka ena stund?

38. Waker, och beder, att I icke kommen uti frestelse; anden är wiljog, men köttet är swagt.

39. Och så gick han åter bort, och bad; och talade samma orden.

40. Och då han kom igen, fann han dem åter sofwande; ty deras ögon woro tung; och de wißte icke hwad de honom swarade.

41. Och han kom tredje gången, och sade till dem: Ja, sofwer nu, och hwiler eder; det är nog, stunden är kommen; si, menniskones Son warder öfwerantwardad uti syndares händer.

42. Står upp, låt oß gå; si, den mig förråder, är hårdt när.

43. Och straxt, med samma orden, steg Judas fram, den der en war af de tolf; och med honom ett stort tal folk, med swärd och stafrar, ifrå de öfwersta Presterna, och de Skriftlärda, och de äldsta.

44. Så hade den, som förrådde honom, gifwit dem ett tecken, sägandes: Hwilken jag kyßer, den äret; tager fatt på honom, och förer honom warliga.

45. Och som han kom, trädde han hasteliga fram till honom, och sade till honom: Rabbi, Rabbi; och kyßte honom.

46. Då båro de händer på honom, och grepo honom.

47. Men en, af de der när stodo, drog ut sitt swärd, och slog öfwersta Prestens tjenare, och högg honom ett öra af.

48. Och JEsus swarade, och sade till dem: Såsom till en röfware åren I utgångne, med swärd och stafrar, till att gripa mig.

49. Jag hafwer hwar dag warit när eder i templet, och lärt, och I togen intet fatt på mig; men detta sker, på det att Skrifterna skola fullbordas.

50. Och Lärjungarna gäfwo honom då alle öfwer, och flydde.

51. Men en unger man följde honom, klädd på blotta kroppen uti ett linkläde; och unge män grepo honom.

52. Men han lät fara

Digitized by Google

linkläded, och kom undan ifrå dem naken.

53. Så ledde de JEsum till den öfwersta Presten, och med honom församlades alle öfwerste Presterna, och de äldste, och Skriftlärde.

54. Och Petrus följde längt efter honom, tilldeß han kom uti den öfwersta Prestens palats; och satte sig ibland tjenarena, och wärmde sig wid ljuset.

55. Men de öfwerste Presterna, och hela Rådet, sökte efter wittne emot JEsum, att de måtte låta döda honom; och kunde dock ingen finna;

56. Ty många hade burit falskt wittnesbörd emot honom; dock gjorde deras wittnesbörd icke fylleſt.

57. Då stodo några upp, och bäro falskt wittnesbörd emot honom, och sade:

58. Wi hörde honom säga: Jag will nederslå detta templet, som är med händer uppbygdt, och i tre dagar sätta ett annat upp igen, utan händer uppbygdt.

59. Och deras wittnesbörd gjorde ändå icke fylleſt.

60. Då stod den öfwerste Presten upp ibland dem, och frågade JEsum, sägandes: Swarar du intet? Hwad wittna deße emot dig?

61. Men han tigde, och swarade platt intet. Åter sporde den öfwerste Presten, och sade till honom: Äst du Christus, dens wälsignades Son?

62. JEsus sade: Jag är jå; och I skolen få se menniskones Son sitta på kraftenes högra hand, och komma i himmelens sky.

63. Då ref den öfwerste Presten sin kläder sönder, och sade: Hwad behöfwe wi nu mera wittne?

64. I hörden hädelsen: Hwad synes eder? Då fördömde de honom alle, att han war saker till döds.

65. Och somlige begynte till att spotta på honom, och förtäcka hans ansigte, och slå honom med näfwarna, sägande till honom: Spå till. Och tjenarena kindpustade honom.

66. Och Petrus war nedre i palatset; då kom en öfwersta Prestens tjenstequinna;

Digitized by Google

67. Och då hon fick se Petrum wärma sig, såg hon på honom, och sade: Du wast ock med JEsu Nazareno.

68. Då nekade han, och sade: Jag känner honom intet; ej heller wet jag hwad du säger. Och så gick han ut i gården, och hanen gol.

69. Och qwinnan såg honom åter, och begynte säga till de der när stodo: Denne är utaf dem.

70. Då nekade han åter. Och litet derefter talade de åter till Petrum, som när stodo: Sannerliga äst du utaf dem; ty du äst ock en Galileisk man, och ditt mål lyder derefter.

71. Då begynte han till att förbanna sig, och swärja: Jag känner icke denna mannen, der J om talen.

72. Och åter gol hanen. Då begynte Petrus draga till minnes det ordet, som JEsus hade sagt till honom: Förr än hanen hafwer galit twå resor, skall du försaka mig tre resor. Och han begynte till att gråta.

15. Capitlet.

Christi dom, krona, kors, död, begrafning.

Och straxt om morgonen höllo de öfwerste Presterna råd, med de äldsta och Skriftlärda, och med hela Rådet; och bundo JEsum, och ledde honom bort, och antwardade honom Pilato.

2. Och Pilatus frägade honom: Äst du den Judarnas Konung? Då swarade han, och sade till honom: Du säger det.

3. Och öfwerste Presterna anklagade honom om mång ting.

4. Då frågade åter Pilatus honom, och sade: Swarar du intet? Si, huru mång stycke de wittna på dig.

5. Men JEsus swarade sedan platt intet; så att Pilatus förundrade sig.

6. Så plägade han i Påskahögtidene gifwa dem en fånga lös, hwilken de helst begärade.

7. Så war der en, benämnd Barabbas, som gripen war med somliga, de der ett upplopp gjort hade,

Digitized by Google

och hade uti upploppet bedrifwit ett dråp.

8. Då ropade folket, och begynte bedja, att han skulle göra dem, som hans plägsed alltid war.

9. Swarade Pilatus, sägandes: Wilen J, att jag skall eder lös gifwa Judarnas Konung?

10. Ty han wiste, att de öfwerste Presterna hade utaf afund öfwerantwardat honom.

11. Men öfwerste Presterna eggade folket, att han heldre skulle gifwa dem Barabbam lös.

12. Pilatus swarade åter, och sade till dem: Hwad wilen J då att jag skall göra honom, den J kallen Judarnas Konung?

13. Då ropade de åter: Korsfäst honom.

14. Pilatus sade till dem: Hwad hafwer han då illa gjort? Då ropade de ännu fastare: Korsfäst honom.

15. Så wille då Pilatus göra folkena fylleft, och gaf dem Barabbam lös; och öfwerantwardade dem JEsum, att han skulle hudstängas och korsfästas.

16. Då hade krigsknektarna honom in uti Rådhuset, och kallade tillhopa hela skaran;

17. Och klädde honom uti ett purpurkläde, och wredo tillhopa ena krono af törne, och satte på honom;

18. Och begynte till att helsa honom: Hel, Judarnas Konung;

19. Och slogo hans hufwud med en rö, och spottade på honom; föllo på knä, och tillbådo honom.

20. Och när de hade så begabbat honom, afklädde de honom purpurklädet, och klädde honom uti sin egen kläder; och ledde honom ut till att korsfästan.

21. Då twingade de en man, som der framgick, benämnd Simon af Cyrene, Alexandri och Rufi fader, den af markene inkom, att han måste bära hans kors.

22. Och de ledde honom på det rummet Golgatha; det är, om man det uttyder, hufwudskallaplatsen.

23. Och de gåfwo honom bemyrrhadt win dricka; men han tog det intet till sig.

Digitized by Google

24. Och när de hade korsfäst honom, bytte de hans kläder, kastandes lott på dem, hwad hwar få skulle.

25. Och det war wid tredje timman; och de korsfäste honom.

26. Och det man skylde honom före, war skrifwet öfwer hans hufwud, nämliga: Judarnas Konung.

27. Och de korsfäste med honom twå röfware, en på hans högra, och den andra på hans wenstra sido.

28. Och så blef Skriften fullbordad, som säger: Ibland ogerningsmän wardt han räknad.

29. Och de, som gingo der framom, hädde honom, och riste sin hufwud, och sade: Twi dig! Skönliga slår du omkull templet, och i tre dagar uppbygger det.

30. Fria dig sjelfwan, och stig neder af korset.

31. Sammalunda ock de öfwerste Presterna, gjorde spe af honom emellan sig, med de Skriftlärda, och sade: Androm hafwer han hulpit, sig sjelfwom kan han icke hjelpa.

32. Christus, Israels Konung, stige nu neder af korset, att wi måtte det se, och tro. Och de der korsfäste woro med honom, försmädde honom ock.

33. Och i sjette timman wardt ett mörker öfwer allt landet, till nionde timman.

34. Och i nionde timman ropade JEsus med höga röst, sägandes: Eloi, Eloi, Lamma Sabachthani? Det är uttydt: Min Gud, min Gud, hwi hafwer du öfwergifwit mig?

35. Och somlige, de der när stodo, och hörde det, sade: Si, Eliam kallar han.

36. Så lopp en till med en swamp, upfylldan med ättiko; den satte han på en rö, och böd honom dricka, och sade: Håll, låt se om Elias kommer, till att taga honom neder.

37. Då ropade JEsus med höga röst, och gaf upp andan.

38. Och förlåten i templet remnade i tu stycke, ifrån öfwerst och neder igenom.

39. Då höfwitsmannen, som stod der när gentemot honom, såg, att han med ett sådant rop gaf upp an-

Digitized by Google

dan, sade han: Sannerliga war denne mannen Guds Son.

40. Och woro ock qwinnor der, som långt ifrå detta skådade; ibland hwilka war Maria Magdalena, och Maria, litsle Jacobs och Jose moder, och Salome;

41. Hwilka ock, medan han war i Galileen, hade följt honom, och tjent honom; och många andra, som med honom uppfarit hade till Jerusalem.

42. Då aftonen kom, efter det war tillredelsedagen, den som går för Sabbathen,

43. Kom Joseph, bördig af den staden Arimathia, en ärlig rådherre, den ock wänte efter Guds rike; han tog sig dristighet till, och gick in till Pilatum, och beddes af honom JEsu lekamen.

44. Då förundrade Pilatus, att han allaredo war död; och kallade till sig höfwitsmannen, och frågade, om han längesedan död war.

45. Och då han det förnummit hade af höfwitsmannenom, gaf han Joseph lekamen.

46. Och han köpte ett linkläde, och tog honom ned, och swepten uti linklädet, och lade honom ned uti ena graf, som uthuggen war uti ett hälleberg; och wälte en sten för grafwenes dörr.

47. Men Maria Magdalena, och Maria Jose, sågo till hwart han lades.

16. Capitlet.

Christi uppståndelse. Hedningarnas kallelse. Christi himmelsfärd.

Och då Sabbathen framgången war, köpte Maria Magdalena, och Maria Jacobi, och Salome, wälluktande krydder, på det de skulle komma och smörja honom.

2. Och på den ena Sabbathen kommo de till grafwena, ganska bittida, då solen uppgick;

3. Och sade emellan sig sjelfwa: Ho skall wälta oss stenen ifrå grafwenes dörr?

4. Och då de sågo till, sågo de stenen wara afwältad, den ganska stor war.

5. Och när de ingångne woro uti grafwena, sågo de en ung man sittandes på högra sidon, klädd i ett sidt

Digitized by Google

hwitt kläde; och de wordo förfärade.

6. Men han sade till dem: Warer icke förfärade; I söken JEsum af Nazareth, som korsfäst war; han är uppstånden, han är icke här; si rummet, der de hade lagt honom.

7. Men går bort, och säger hans Lärjungar, och Petro, att han går fram för eder uti Galileen; der skolen I få se honom, såsom han eder sagt hafwer.

8. Och de gingo hastéliga derut, och flydde ifrå grafwene; ty dem war bäfning och häpenhet påkommen; icke heller sade de något för någrom, ty de rädes.

9. Men när JEsus uppstånden war om morgonen, på första Sabbathsdagen, syntes han först Marie Magdalene, af hwilka han sju djeflar utdrifwit hade.

10. Hon lopp bort, och bådade dem som plägade wara med honom, de der förjande och gråtande woro.

11. Och de samme, när de hörde att han war lefwandes, och war sedder af henne, trodde de intet.

12. Derefter, då twå af dem wandrade ut åt landsbygden, syntes han dem uti en annor skepelse.

13. Och de gingo ock bort, och bådade det dem androm; och de trodde icke heller dem.

14. Sedan, när de ellofwa fåto till bords, syntes han dem, och förekastade dem deras otro och hjertas hårdhet, att de icke trott hade dem, som hade sett honom wara uppstånden;

15. Och sade till dem: Går ut i hela werldena, och prediker Evangelium allom kreaturom.

16. **Den der tror, och blifwer döpt, han skall warda salig; men den der icke tror, han skall warda fördömd.**

17. Men dem som tro, skola deßa tecken efterfölja: Genom mitt Namn skola de utdrifwa djeflar; de skola tala med nya tungor;

18. De skola fördrifwa ormar; och om de dricka något det dödeligit är, skall det dem intet skada; på de kranka skola de lägga händerna, så warder det bättre med dem.

Digitized by Google

19. Då nu HErren JEsus med dem talat hade, wardt han upptagen i himmelen, och sitter på Guds högra hand.

20. Men de gingo ut, och predikade allestäds; och HErren werkade med dem, och stadfäste ordet med efterföljande tecken.

Ände på S. Marci Evangelium.

S. Luce Evangelium.

1. Capitlet.

Johannes, JEsus aflas. Johannes födes, omskäres. Zacharie loffång.

Efter många hafwa tagit sig före att beskrifwa de ting, som ibland oß aldrawißast äro;

2. Såsom de oß sagt hafwa, som af begynnelsen det med sin ögon sågo, och sjelfwe en del woro af det de sade;

3. Syntes ock mig, sedan jag af begynnelsen all ting granneliga utfrågat hafwer, ordenteligen skrifwa dig till, min gode Theophile;

4. Att du må förfara wißa sanningen om de stycker, der du om underwister äst.

5. Uti Herodis, Judee Konungs tid, war en Prest, utaf Abie skifte, benämnd Zacharias; och hans hustru, af Aarons döttrar, benämnd Elisabet.

6. De woro både rättfärdige för Gud, wandrande i all HErrans bud och stadgar, ostraffeliga.

7. Och de hade inga barn; ty Elisabet war ofruktsam, och både woro de framlidne i sin ålder.

8. Så begaf det sig, då han i sitt skifte skulle hålla sitt Prestaämbete för Gudi,

9. Efter Presterskapets sed, och det föll på honom, att han skulle upptända rökelse, gick han in i HErrans tempel;

10. Och allt folket war utantill, och bad, så länge rökelsen skedde.

11. Så syntes honom HErrans Ängel, ståndandes på högra sidon wid rökaltaret.

Digitized by Google

12. Och Zacharias wardt förskräckt, då han såg honom; och en räddhåga föll öfwer honom.

13. Då sade Ängelen till honom: War icke förfärad, Zacharia; ty din bön är hörd, och din hustru Elisabet skall föda dig en son, hwilkens namn du skall kalla Johannes.

14. Och dig skall warda glädje och fröjd; och många skola fröjdas af hans födelse;

15. Ty han skall warda stor för HErranom; win och starka drycker skall han icke dricka; och skall straxt i moderlifwet uppfylld warda med den Helga Anda;

16. Och han skall omwända många af Israels barn till HErran, deras Gud.

17. Och han skall gå för honom, med Elie anda och kraft, till att omwända fädernas hjerta till barnen, och de ohöriga till de rättfärdigas sinnelhet; och göra HErranom ett beredt folk.

18. Då sade Zacharias till Ängelen: Hwaraf skall jag detta weta? Ty jag är gammal, och min hustru är framliden i åldren.

19. Ängelen swarade, och sade till honom: Jag är Gabriel, som står i Guds åsyn, och är utsänd till att tala dig till, och båda dig denna goda tidenden.

20. Och si, du skall warda mållös, och skall intet kunna tala, intill den dagen då detta sker; derföre, att du icke trodde minom ordom, hwilke skola fullkomnad warda i sin tid.

21. Och folket förbidde Zachariam, och förundrade sig, att han så länge dwaldes i templet.

22. Men då han utgick, kunde han intet tala med dem; och så förmärkte de, att han hade sett någon syn i templet; och han tecknade dem, och blef mållös.

23. Och det begaf sig, då hans ämbetes dagar ute woro, gick han hem i sitt hus.

24. Och efter de dagar wardt hans hustru Elisabet hafwandes; och fördolde sig i fem månader, och sade:

25. Så hafwer nu HErren gjort med mig, i de dagar då han såg till mig,

Digitized by Google

på det han skulle borttaga min försmädelse ibland menniskorna.

26. Uti sjette månaden wardt Gabriel Ängel utsänd af Gudi, uti en stad i Galileen, benämnd Nazareth;

27. Till en jungfru, som förlofwad war enom man, hwilkens namn war Joseph, af Davids hus; och jungfrunes namn Maria.

28. Och Ängelen kom in till henne, och sade: Hel, full med nåd! HErren är med dig; wälsignad du ibland qwinnor!

29. Då hon såg honom, wardt hon förfärad af hans tal; och tänkte uppå, hurudana helsning detta war.

30. Då sade Ängelen till henne; Frukta dig icke, Maria; ty du hafwer funnit nåd för Gudi.

31. Si, du skall afla i ditt lif, och föda en son, hwilkens Namn du skall kalla JESUS.

32. Han skall warda stor, och kallas dens Höghstas Son; och HErren Gud skall gifwa honom hans faders Davids säte;

33. Och han skall wara en Konung öfwer Jacobs hus i ewig tid; och på hans rike skall ingen ände wara.

34. Då sade Maria till Ängelen: Huru skall detta tillgå? Ty jag wet af ingen man.

35. Ängelen swarade, och sade till henne: Den Helge Ande skall komma öfwer dig, och dens Höghstas kraft skall öfwerskygga dig; derföre ock det Helga, som af dig födt warder, skall kallas Guds Son.

36. Och si, Elisabet, din fränka, hafwer ock aflat en son i sin ålderdom; och detta är sjette månaden åt henne, som hetes wara ofruktsam;

37. Ty för Gud är ingen ting omöjelig.

38. Då sade Maria: Si, HErrans tjenarinna; warde mig efter ditt tal. Och Ängelen skiljdes ifrå henne.

39. Uti de dagar stod Maria upp, och gick i bergsbygdena med hast, uti Jude stad;

40. Och kom uti Zacharie hus, och helsade Elisabet.

41. Och det begaf sig, då Elisabet hörde Marie

Digitized by Google

helsning, sprang barnet uti hennes lif. Och Elisabet wardt uppfylld med den Helga Anda;

42. Och hon ropade med höga röst, och sade: Wälsignad du ibland qwinnor, och wälsignad dins lifs frukt.

43. Och hwadan kommer mig detta, att mins HErras moder kommer till mig?

44. Si, då rösten af dine helsning kom i mine öron, sprang barnet af glädje i mitt lif.

45. Och salig äst du, som trodde; ty all ting warda fullbordad, som dig sagd äro af HErranom.

46. Och Maria sade: Min själ prisar storliga HErran;

47. Och min ande fröjdar sig i Gudi, minom Frälsare;

48. Ty han hafwer sett till sine tjenarinnos ringhet; si, härefter warda all slägte mig saliga kallandes.

49. Ty den Mägtige hafwer gjort mägtig ting med mig, och hans Namn är heligt;

50. Och hans barmhertighet warar ifrå slägte till slägte, öfwer dem som frukta honom.

51. Han hafwer bedrifwit magt med sinom arm, och förskingrat dem, som högfärdige äro uti deras hjertas sinne.

52. De mägtige hafwer han satt af sätet, och uppsatt de ringa.

53. De hungriga hafwer han med god ting uppfyllt, och de rika hafwer han låtit toma blifwa.

54. Han hafwer upptagit sin tjenare Israel, tänkandes på sina barmhertighet;

55. Såsom han sagt hafwer till wåra fäder, Abraham och hans säd, till ewig tid.

56. Och Maria blef när henne wid tre månader; och gick så hem i sitt hus igen.

57. Så wardt då Elisabet tiden fullbordad, att hon skulle föda; och hon födde en son.

58. Och hennes grannar och fränder fingo höra, att HErren hade gjort stor barmhertighet med henne; och fröjdade sig med henne.

59. Och det begaf sig, på åttonde dagen kommo de till att omskära barnet; och

Digitized by Google

kallade honom, efter hans fader, Zacharias.

60. Då swarade hans moder, och sade: Ingalunda; men han skall heta Johannes.

61. Då sade de till henne: Uti dine slägt är ingen, som hafwer det namnet.

62. Så tecknade de hans fader, hwad han wille kalla honom.

63. Och han äskade ena taflo, der han uti skref, sägandes: Johannes är hans namn; och alle förundrade sig derpå.

64. Och strax öppnades hans mun, och hans tunga; och han talade, lofwandes Gud.

65. Och stor fruktan kom öfwer alla deras grannar; och ryktet om allt detta gick ut öfwer alla Judiska bergsbygdena.

66. Och alle de, som det hörde, sattet i sitt hjerta, sägande: Hwad månn warda utaf detta barnet? Ty HErrans hand war med honom.

67. Och hans fader Zacharias wardt uppfylld med den Helga Anda, propheterade, och sade:

68. Lofwad ware HErren, Israels Gud; ty han hafwer besökt och förloßat sitt folk;

69. Och hafwer upprättat oß salighetenes horn, uti sins tjenares Davids hus;

70. Såsom han i förtiden talat hafwer, genom sina helga Propheters mun;

71. Att han skulle frälsa oß ifrå wåra owänner, och utur allas deras hand, som hata oß;

72. Och bewisa barmhertighet med wåra fäder, och minnas på sitt helga Testamente;

73. Och på den ed, som han sworit hafwer wårom fader Abraham, att gifwa oß;

74. Att wi, frälste utur wåra owänners hand, måtte honom tjena utan fruktan;

75. I helighet och rättfärdighet, för honom, i alla wåra lifsdagar.

76. Och du barn skall kallas dens Högstas Prophet; du skall gå för HErranom, till att bereda hans wägar;

77. Och gifwa hans folke salighetenes kunskap, till deras synders förlåtelse;

Digitized by Google

78. Genom wår Guds innerliga barmhertighet, genom hwilken uppgången af höjdene hafwer oß besökt;

79. Till att uppenbaras dem, som sitta i mörkret och dödsens skugga, och styra wåra fötter på fridsens wäg.

80. Och barnet wäxte upp, och stärktes i Andanom; och wistades i öknene, till den dagen han skulle framkomma för Israels folk.

2. Capitlet.

JEsus föds, omskoren, i templet kändd. Simeon. Hanna. JEsus tolf år gammal.

Det begaf sig i den tiden, att af Kejsar Augusto utgick ett bud, att all werlden skulle beskattas.

2. Och denna beskattning war den första, och skedde under den höfdingen öfwer Syrien, Cyrenio.

3. Och de gingo alle, hwar uti sin stad, till att låta beskatta sig.

4. Så for ock Joseph upp af Galileen, af den staden Nazareth, in uti Judiska landet, till Davids stad, som heter BethLehem; ty han war af Davids hus och slägt;

5. På det han skulle låta beskatta sig, med Maria, sin trolofwada hustru, hwilken hafwandes war.

6. Så begaf sig, medan de woro der, wordo dagarna fullbordade, att hon skulle föda.

7. Och hon födde sin förstfödda Son, och swepte honom i lindakläder, och lade honom neder i en krubbo; ty dem war icke rum i herbergena.

8. Och i den samma ängden woro några herdar, de der wakade, och höllo wård om nattena öfwer sin hjord.

9. Och si, HErrans Ängel stod när dem, och HErrans klarhet kringsken dem; och de wordo storliga förfärade.

10. Och sade Ängelen till dem: Warer icke förfärade; si, jag bådar eder stor glädje, hwilken allo folkena wederfaras skall;

11. Ty i dag är eder födder Frälsaren, som är Christus HErren, i Davids stad.

12. Och detta skall wara eder för tecken: I skolen finna barnet swept i lindakläder, nederlagdt i en krubbo.

Digitized by Google

13. Och strax wardt med Ängelen ett stort tal af den himmelska härskaran, de der lofwade Gud, och sade:

14. **Ära ware Gud i höjdene, och frid på jordene, och menniskomen en god wilje.**

15. Och det begaf sig, att Änglarna foro ifrå dem upp i himmelen, och herdarna begynte säga emellan sig: Låter oß nu gå till BethLehem, och se det som wi hafwe hört skedt wara, det HErren oß uppenbarat hafwer.

16. Och de gingo hastéliga, och funno Maria, och Joseph, och barnet nederlagdt i krubbon.

17. Och då de det sett hade, beryktade de ut hwad dem sagdt war om detta barnet.

18. Och alle, de det hörde, förundrade sig på de ting, som dem sagd woro af herdarna.

19. Men Maria gömde alla deßa ord, betraktandes dem i sitt hjerta.

20. Och herdarna gingo tillbaka igen, prisade och lofwade Gud öfwer allt det de hört och sett hade, såsom dem sagdt war.

21. Och då åtta dagar woro framgångne, att barnet skulle omskäras, kalladdes hans namn JESUS; hwilket så kalladt war af Ängelen, förr än han aflad wardt i moderlifwet.

22. Och då deras renselsedagar woro fullkomnade, efter Mose lag, hade de honom till Jerusalem, på det de skulle bära honom fram för HErran;

23. Såsom skrifwet är i HErrans lag: Allt mankön, som först öppnar moderlifwet, skall kallas heligt HErranom;

24. Och på det de skulle offra, såsom sagdt war i HErrans lag, ett par turturdufwor, eller twå unga dufwor.

25. Och si, i Jerusalem war en man, benämnd Simeon, och den mannen war rättfärdig och gudfruktig, och wänte efter Israels tröst; och den Helge Ande war med honom.

26. Och han hade fått swar af den Helga Anda, att han icke skulle se döden, utan han hade sett tillförene HErrans Christ.

27. Och han kom af An-

Digitized by Google

dans tillskyndelse i templet. Och föräldrarna bäro in barnet JEsum, att de skulle göra för honom, såsom sedwänja war i lagen.

28. Då tog han honom i sin famn, och lofwade Gud, och sade:

29. HErre, nu låter du din tjenare fara i frid, efter som du sagt hafwer;

30. Ty min ögon hafwa sett dina saligher;

31. Hwilka du beredt hafwer för allo folke;

32. Ett Ljus till Hedningarnas upplysning, och ditt folk Israel till pris.

33. Och Joseph och hans moder förundrade sig på det, som sades om honom.

34. Och Simeon wälsignade dem, och sade till Maria, hans moder: Si, denne är satt till ett fall och uppståndelse mångom i Israel, och till ett tecken, hwilko emot sagdt warder.

35. Ja, ett swärd skall ock gå igenom dina själ, på det mång hjertans tankar skola uppenbaras.

36. Och der war en Prophetißa, benämnd Hanna, Phanuels dotter, af Assers slägte; hon war kommen till en stor ålder, och hade lefwat i sju år med sin man, ifrå sin jungfrudom;

37. Och war nu en enka, wid fyra och åttatio år; hon kom aldrig bort utu templet, tjenandes Gudi, med fasto och böner, natt och dag.

38. Hon kom ock dertill i samma stundene, och prisade HErran; och talade om honom till alla dem, som i Jerusalem wänte förloßning.

39. Och då de all ting fullbordat hade, efter HErrans lag, drogo de in i Galileen igen, uti sin stad Nazareth.

40. Men barnet wärte upp, och förstärktes i Andanom, och uppfylldes med wishet; och Guds nåd war med honom.

41. Och hans föräldrar gingo årliga till Jerusalem, till Påskahögtiden.

42. Och då han wardt tolf åra gammal, och de uppfarne woro till Jerusalem, efter högtidenes sedwänjo;

43. Och de fullkomnat hade dagarna, och gingo hem igen, blef pilten JEsus

Digitized by Google

qwar i Jerusalem; och Joseph och hans moder wiſte der intet af.

44. Men de mente, att han war i ſällſkapet; och de gingo ena dagsled, och ſökte honom ibland fränder och wänner.

45. Och då de icke funno honom, gingo de till Jerusalem igen, och ſökte honom.

46. Så begaf det ſig, efter tre dagar funno de honom i templet, ſittandes midt ibland de lärare, hörandes dem, och frågandes dem;

47. Och alle, de honom hörde, förſkräckte ſig öfwer hans förſtånd och ſwar.

48. Och då de ſågo honom, förundrade de ſig; och hans moder ſade till honom: Min Son, hwi gjorde du oß detta? Si, din fader och jag hafwe ſökt efter dig, förjande.

49. Och han ſade till dem: Hwad är det, att J ſökten mig? Wiſten J icke, att uti de ſtycker, ſom min Fader tillhöra, bör mig wara?

50. Och de förſtodo icke ordet, ſom han med dem talade.

51. Och ſå for han ned med dem, och kom till Nazareth, och war dem underdånig; men hans moder gömde all deßa ord uti ſitt hjerta.

52. Och JEſus wäxte till i wisdom, ålder och nåde, för Gud och menniſkor.

3. Capitlet.

Johannes lärer, döper. JEſu dop och fäder.

Uti femtonde årena af Tiberii Keſſaredöme, då Pontius Pilatus war landshöfding i Judeen, och Herodes war Tetrarcha i Galileen, och Philippus, hans broder, Tetrarcha i Itureen, och i den ängden Trachonitis, och Lyſanias Tetrarcha i Abilene;

2. Under de öfwerſta Preſterna Hannas och Caiphas, kom Guds befallning till Johannes, Zacharie ſon, i öknene.

3. Och han kom i alla den ängden wid Jordan, och predikade bättringenes döpelſe, till ſyndernas förlåtelſe;

4. Såſom ſkrifwet är i den boken af Eſaie Prophetens ordom, den der ſä-

Digitized by Google

ger: Uti öknen är en ropandes röst: Bereder HErrans wäg; görer hans stigar rätta.

5. Alla dalar skola uppfyllas, och all berg och backar skola förnedras; och det krokot är, skall rätt warda, och det ojemnt är, skall wändas i släta wägar;

6. Och allt kött skall se Guds salighet.

7. Så sade han då till folket, som utgick till att döpas af honom: I huggormars afföda, ho hafwer eder föregifwit, att I undkomma skolen den tillkommande wrede?

8. Görer fördenskull tillbörlig bättrings frukt; och tager eder icke före att säga wid eder sjelf: Wi hafwe Abraham till fader; ty jag säger eder: Gud är mägtig uppwäcka Abrahe söner af deßa stenar.

9. Och nu är allaredo yxen satt till rotena på trän; hwart och ett trä, som icke bär goda frukt, warder afhugget, och kastadt i elden.

10. Och folket frågade honom, sägande: Hwad skole wi då göra?

11. Swarade han, och sade till dem: Den der twå kjortlar hafwer, han gifwe den som ingen hafwer; och den der mat hafwer, göre sammalunda.

12. Så kommo ock de Publicaner, till att döpas, och sade till honom: Mästar, hwad skole då wi göra?

13. Sade han till dem: Kräfwer icke mer ut, än eder förelagdt är.

14. Frågade ock krigsmän honom, sägande: Hwad skole då wi göra? Sade han till dem: Görer ingom öfwerwåld och orätt, och låter eder nöja åt edor lön.

15. Så begynte då folket hafwa en gißan, och alle tänkte i sin hjerta om Johanne, om han icke war Christus.

16. Då swarade Johannes, och sade till alla: Jag döper eder i watten; men en warder kommandes, som starkare är än jag, hwilkens skoremmar jag icke wärd är att upplösa; han skall döpa eder med dem Helga Anda, och med eld;

17. Hwilkens kastoskofwel är uti hans hand, och han skall rensa sin loga, och församla hwetet uti sina la-

Digitized by Google

do; men agnarna skall han uppbränna uti ewig eld.

18. Och många annor stycke förmanade han, och predikade för folket.

19. Då Herodes Tetrarcha wardt straffad af honom, för Herodias, sins broders Philippi hustrus skull, och för allt det onda, som Herodes gjorde;

20. Öfwer allt detta, lade han Johannem i häktelse.

21. Och det begaf sig, då allt folket lät sig döpa, och JEsus wardt ock döpt, och bad, öppnades himmelen.

22. Och den Helge Ande kom ned i lekamlig hamn, såsom en dufwa, på honom; och en röst kom af himmelen, som sade: **Du äst min älskelige Son; uti dig behagar mig.**

23. Och JEsus begynte wara wid tretio år; och han wardt hållen för Josephs son, hwilken war Eli son;

24. Hwilken war Matthats son; hwilken war Levi son; hwilken war Melchi son; hwilken war Janna son; hwilken war Josephs son;

25. Hwilken war Mattathie son; hwilken war Amos son; hwilken war Naums son; hwilken war Esli son; hwilken war Nagge son;

26. Hwilken war Maaths son; hwilken war Mattathie son; hwilken war Semei son; hwilken war Josephs son; hwilken war Juda son;

27. Hwilken war Johanna son; hwilken war Rhesa son; hwilken war Zorobabels son; hwilken war Salathiels son; hwilken war Neri son;

28. Hwilken war Melchi son; hwilken war Addi son; hwilken war Kosams son; hwilken war Elmodams son; hwilken war Ers son;

29. Hwilken war Jose son; hwilken war Eliezers son; hwilken war Jorims son; hwilken war Matthats son; hwilken war Levi son;

30. Hwilken war Simeons son; hwilken war Juda son; hwilken war Josephs son; hwilken war Jonans son; hwilken war Eliakims son;

31. Hwilken war Melea son; hwilken war Mainans son; hwilken war Matthatha son; hwilken war Na-

Digitized by Google

thans son; hwilken war Davids son;

32. Hwilken war Jesse son; hwilken war Obeds son; hwilken war Boas son; hwilken war Salmons son; hwilken war Naassons son;

33. Hwilken war Aminadabs son; hwilken war Arams son; hwilken war Esroms son; hwilken war Phares son; hwilken war Juda son;

34. Hwilken war Jacobs son; hwilken war Isaacs son; hwilken war Abrahams son; hwilken war Thara son; hwilken war Nachors son;

35. Hwilken war Sarcuchs son; hwilken war Ragau son; hwilken war Phalegs son; hwilken war Ebers son; hwilken war Sala son;

36. Hwilken war Cainans son; hwilken war Arphaxads son; hwilken war Sems son; hwilken war Noe son; hwilken war Lamechs son;

37. Hwilken war Mathusala son; hwilken war Enochs son; hwilken war Jareds son; hwilken war Maleleels son; hwilken war Cainans son;

38. Hwilken war Enos son; hwilken war Seths son; hwilken war Adams son; hwilken war Guds.

4. Capitlet.

JEsus frestas, lärer, utdrifwes, helar.

Sedan gick JEsus ifrå Jordan igen, full med den Helga Anda, och wardt hafder af Andanom uti öknena;

2. Och frestades i fyratio dagar af djefwulen, och åt intet i de dagar; utan då de ändade woro, sedan hungrade honom.

3. Då sade djefwulen till honom: Äst du Guds Son, så säg till denna stenen, att han warder bröd.

4. Då swarade JEsus, och sade till honom: Det är skrifwet: Menniskan lefwer icke allenast af bröd, utan af hwart och ett Guds ord.

5. Och djefwulen hade honom på ett högt berg, och wiste honom all rike i werldene, uti ett ögnablick.

6. Och djefwulen sade till honom: Dig will jag gifwa all denna magten, och deras härlighet; ty de

Digitized by Google

äro mig i händer gifwen, och hwem jag will, gifwer jag dem.

7. Will du nu falla ned, och tillbedja mig, så skola de all höra dig till.

8. JEsus swarade, och sade till honom: Gack bort ifrå mig, Satan; ty det är skrifwet: Din HErra Gud skall du tillbedja, och honom allena skall du dyrka.

9. Och hade han honom till Jerusalem, och satte honom uppå tinnarna af templet, och sade till honom: Äst du Guds Son, så gif dig här nedföre.

10. Ty det är skrifwet: Han skall befalla sina Änglar om dig, att de skola förwara dig;

11. Och bära dig på sina händer, att du icke stöter din fot emot stenen.

12. Då swarade JEsus och sade till honom: Det är sagdt: Du skall icke fresta HErran din Gud.

13. Och sedan djefwulen hade fullkomnat all frestelsen, for han ifrå honom till en tid.

14. Och JEsus kom, genom Andans kraft, in i Galileen igen; och ryktet gick ut om honom i all den ängden deromkring.

15. Och han lärde i deras Synagogor, och wardt prisad af allom.

16. Och han kom till Nazareth, der han uppfödder war; och gick om Sabbathsdagen in i Synagogon, som hans sedwänja war; och stod upp, och wille läsa.

17. Då wardt honom fången Esaie Prophetens bok; och då han lät upp bokena, fann han det rummet, der skrifwet står:

18. HErrans Ande är öfwer mig, derföre, att han hafwer smort mig; till att förkunna Evangelium dem fattigom hafwer han sändt mig, till att läka de förkroßada hjerta; till att predika de fångar frihet, och dem blindom syn, och dem sönderslagnom förloßning;

19. Till att predika HErrans behageliga år.

20. Sedan lade han boken tillhopa, och fick tjenarenom, och satte sig; och allas deras ögon, som i Synagogone wore, aktade på honom.

21. Då begynte han till

Digitized by Google

att säga till dem: I dag är denna Skrift fullbordad för edor öron.

22. Och de bäro honom alle wittnesbörd, och förundrade sig på de nådefulla ord, som gingo af hans mun, och sade: Är icke denne Josephs son?

23. Då sade han till dem: Wißerliga mågen I säga till mig denna liknelsen: Läkare, läk dig sjelfwan; huru stor ting hafwe wi hört i Capernaum skedd wara; gör ock sådana här i ditt fädernesland.

24. Sade han: Sannerliga säger jag eder: Ingen Prophet är afhållen i sitt fädernesland.

25. Men jag säger eder i sanning: Många enkor woro i Israel, uti Elie tid, då himmelen igenlyckt war i tre år och sex månader, då stor hunger war öfwer hela landet.

26. Och till ingen af dem wardt Elias sänd; utan till ena enko uti Sareptha Sidons.

27. Och många spitelske woro i Israel, i Elisei Prophetens tid; och ingen af dem wardt ren gjord, förutan Naeman af Syrien.

28. Och alle de i Synagogon woro, uppfylldes med wrede, då de detta hörde;

29. Och uppreste sig emot honom, och drefwo honom utu staden, och ledde honom ut öfwerst på klinten af berget, der deras stad på bygder war, och wille störta honom der utföre;

30. Men han gick midt igenom dem sin wäg.

31. Och han kom ned till den staden Capernaum i Galileen; och der lärde han dem om Sabbatherna.

32. Och de förundrade sig på hans lärdom; ty med hans tal war wäldighet.

33. Och uti Synagogon war en menniska, besatt med en oren djefwuls anda; och han ropade med höga röst,

34. Sägandes: Hej, hwad hafwe wi med dig, JEsu Nazarene? Äst du kommen till att förderfwa oß? Jag wet ho du äst, nämliga den Guds Helige.

35. Och JEsus näpste honom, sägandes: War tyst, och gack ut af honom. Och djefwulen kastade honom midt ibland dem, och gick

Digitized by Google

ut af honom, och gjorde honom ingen skada.

36. Och en förfärelse kom öfwer dem alla; och de talade inbördes med hwarannan, sägande: Hwad skall detta wara? Ty han bjuder de orena andar med magt och wäldighet, och de gå ut.

37. Och ryktet gick ut om honom allestädes i de landsändar deromkring.

38. Då JEsus uppstod utu Synagogon, gick han in i Simons hus. Och Simons swära betwingades med stora skälfwosot; då bådo de honom för henne.

39. Och han trädde in till henne, och näpste skälfwone; och skälfwan öfwergaf henne; och hon stod straxt upp, och tjente dem.

40. Då solen nedergick, alle de som hade sjukt folk af allahanda sjukor, ledde dem till honom; och han lade händerna på hwar och en, och gjorde dem helbregda.

41. Foro ock så djeflarna ut af mångom, ropade och sade: Du äst Christus, Guds Son; då näpste han dem, och stadde icke till att de skulle tala; ty de wiße, att han war Christus.

42. Då dager wardt, gick han ut i ödemarken; och folket sökte honom, och kommo till honom, och förhöllo honom, att han icke skulle gå ifrå dem.

43. Då sade han till dem: Andra städer måste jag ock predika Guds rike; ty jag är dertill sänd.

44. Och han predikade uti de Synagogor i Galileen.

5. Capitlet.

Petri fiskafänge. En spitelsk, en borttagen. Rätt fasta. Mattheus.

Och det begaf sig, då folket föll honom öfwer, på det de skulle höra Guds ord; och han stod utined sjön Genesaret.

2. Och han såg twå båtar stå i sjöstranden; men fiskarena woro utgångne af dem, till att twå sin nät.

3. Då gick han in uti en båt, som war Simons, och bad honom, att han skulle lägga litet ut ifrå landet. Och han satte sig, och lärde folket utu båten.

4. Då han wände igen tala, sade han till Simon: Lägg ut på djupet, och kaster eder nät ut till drägt.

5. Då swarade Simon,

Digitized by Google

och sade till honom: Mästar, wi hafwe arbetat hela nattena, och fått intet; men på din ord will jag kasta ut näten.

6. Och då de det gjorde, beslöto de en mägta stor hop fiskar; och deras nät gick sönder.

7. Och de winkade till sina stallbröder, som woro uti den andra båten, att de skulle komma och hjelpa dem. Och de kommo, och uppfyllde båda båtarna, så att de begynte sjunka.

8. Då Simon Petrus det såg, föll han till JEsu knä, sägandes: HErre, gack ut ifrå mig; ty jag är en syndig menniska.

9. Ty en förskräckelse war kommen öfwer honom, och öfwer alla de med honom woro, för detta fiskafängets skull, som de fått hade;

10. Sammalunda ock öfwer Jacobum och Johannem, Zebedei söner, som Simons stallbröder woro. Då sade JEsus till Simon: War icke förfärad; härefter skall du taga menniskor.

11. Och de förde båda båtarna i land, och öfwergåfwo alltsammans, och följde honom.

12. Så begaf det sig, då han war uti en stad, och si, der war en man full med spitelsko; när han fick se JEsum, föll han ned på sitt ansigte, och bad honom, sägandes: HErre, om du will, kan du göra mig renan.

13. Då räckte han ut handena, och tog på honom, sägandes: Jag will, war ren. Och straxt gick spitelskan bort af honom.

14. Och han böd honom, att han det för ingom säga skulle; utan gack (sade han), och wisa dig Prestenom, och offra för din renselse, efter som Mose budit hafwer, dem till wittnesbörd.

15. Och ryktet gick ändå widare ut om honom; och mycket folk församlade sig, att de skulle höra honom, och bliswa botade af honom ifrå deras krankheter.

16. Men han gick afsides bort i ödemarkena, och bad.

17. Och det begaf sig på en dag, då han lärde, och der woro de Phariseer och Skriftlärde sittande, som komne woro utaf alla städer

Digitized by Google

der i Galileen, och Judeen, och af Jerusalem; och HErrans kraft war till att göra dem helbregda.

18. Och si, några män bäro ena menniſko på en säng, hwilken borttagen war; och de sökte efter, huru de skulle komma honom in, och läggan framför honom.

19. Och då de icke funno, för folkets skull, på hwilko sidon de skulle bäst komma honom in, stego de upp på taket, och släppte honom ned genom taket, med sängen, midt för JEsum.

20. Och då han såg deras tro, sade han till honom: Menniſka, dina synder warda dig förlåtna.

21. Och de Skriftlärde och Phariseer begynte tänka, sägande: Ho är denne, som talar Guds hädelse? Ho kan förlåta synder, utan Gud allena?

22. Då JEsus förnärkte deras tankar, swarade han, och sade till dem: Hwad tänken I uti edor hjerta?

23. Hwilket är lättare säga: Dina synder warda dig förlåtna; eller säga: Statt upp, och gack?

24. Men på det I skolen weta, att Menniſkones Son hafwer magt på jordene förlåta synder, sade han till den borttagna: Dig säger jag, statt upp, tag dina säng, och gack i ditt hus.

25. Och han stod straxt upp för deras ögon, tog sängen, deruti han legat hade, och gick sina färde hem i sitt hus, och prisade Gud.

26. Och de förskräcktes alle, och lofwade Gud, och wordo fulle med fruktan, sägande: Wi hafwe sett i dag sällsynt ting.

27. Sedan gick han ut, och fick se en Publican, benämnd Levi, sittandes wid tullen, och sade till honom: Följ mig.

28. Han stod upp, och följde honom, och öfwergaf alltsamman.

29. Och Levi gjorde honom ett stort gästabåd i sitt hus; och der woro en stor hop Publicaner, och andre som med dem till bords såto.

30. Och de Skriftlärde och Phariseer knorrade emot hans Lärjungar, sägande: Hwi äten I och dricken med Publicaner och syndare?

31. Då swarade JEsus,

Digitized by Google

och sade till dem: De behöfwa icke läkare, som helbregda äro, utan de som kranke äro.

32. Jag är icke kommen till att kalla de rättfärdiga, utan syndare, till bättring.

33. Då sade de till honom: Hwi fasta Johannis lärjungar så ofta, och bedja så mycket, sammalunda ock de Phariseers lärjungar; men dine Lärjungar äta och dricka?

34. Sade han till dem: Icke kunnen I drifwa bröllopsfolket till att fasta, så länge brudgummen är när dem?

35. Men de dagar skola komma, att brudgummen warder tagen ifrå dem; då skola de fasta i de dagar.

36. Och han sade ock till dem en liknelse: Ingen sätter en klut af nytt kläde på gammalt kläde; annars söndersliter han det nya, och den kluten af det nya skickar sig icke efter det gamla.

37. Och ingen låter nytt win i gamla flaskor; annars slår det nya winet flaskorna sönder, och spilles ut, och flaskorna blifwa förderfwade;

38. Utan nytt win skall man låta uti nya flaskor, och så blifwa de båda förwarad.

39. Och ingen, som dricker gammalt win, begärar straxt nytt; ty han säger: Det gamla är bättre.

6. Capitlet.

Sabbaths lag. De tolf walde. Sann, osann salighet. Christelig wandel.

Och det begaf sig på en Eftersabbath, att han gick igenom säd; och hans Lärjungar ryckte upp ax, och gnuggade sönder med händerna, och åto.

2. Då sade somlige af de Phariseer till dem: Hwi gören I det som icke är lofligit göra om Sabbatherna?

3. Swarade JEsus, och sade till dem: Hafwen I icke läsit hwad David gjorde, då han hungrade, och de med honom woro?

4. Huru han gick in i Guds hus, och tog skådobröden, och åt, och gaf deßlikes dem som med honom woro; hwilket ingom lofligit war att äta, utan allenast Prestomen.

5. Och sade han till dem:

Digitized by Google

Menniskones Son är en HErre, deßlikes ock öfwer Sabbathen.

6. Och det begaf sig på en annan Sabbath, att han gick in uti Synagogon, och lärde; och der war en menniska, hwilkens högra hand war borttwinad.

7. Och de Skriftlärde och Phariseer waktade på honom, om han någon helbregda gjorde på Sabbathen, att de måtte finna något, der de kunde anklagan före.

8. Men han förstod deras tankar, och sade till menniskona, som den twinada handen hade: Statt upp, och gack fram. Han stod upp, och gick fram.

9. Då sade JEsus till dem: Jag skall spörja eder: Må man göra wäl om Sabbatherna, eller göra illa; hjelpa lifwet, eller förspillat?

10. Och han såg sig om på dem alla, och sade till menniskona: Räck ut dina hand. Han ock så gjorde. Och hans hand wardt honom färdig, såsom den andra.

11. Men de wordo uråsinnige, och talades wid emellan sig, hwad de skulle göra åt JEsus.

12. Så hände det uti de dagar, att han utgick uppå ett berg till att bedja; och blef der öfwer nattena i bönen till Gud.

13. Och då dager wardt, kallade han sina Lärjungar; och utwalde tolf af dem, hwilka han ock kallade Apostlar:

14. Simon, den han ock kallade Petrus, och Andreas, hans broder, Jacobus och Johannes, Philippus och Bartholomeus,

15. Mattheus och Thomas, Jacobus, Alphei son, och Simon, som kallas Zelotes,

16. Och Judas, Jacobs (son), och Judas Ischariothes, den ock förrädaren war.

17. Och han gick neder med dem, och stod på en plats i markene, och hele hopen af hans Lärjungar, och ganska mycket folk utaf allt Judiska landet, och Jerusalem, och ifrå Tyrus och Sidon, som wid hafwet ligga;

18. Hwilke komne woro,

Digitized by Google

på det de wille höra honom, och warda botade af sina sjukdomar. Och de, som qwalde woro af de orena andar, wordo helbregda.

19. Och allt folket sor efter att taga på honom; ty af honom gick kraft, som alla botade.

20. Och han lyfte upp sin ögon öfwer sina Lärjungar, och sade: Salige ären I fattige; ty Guds rike hörer eder till.

21. Salige ären I, som nu hungren; ty I skolen blifwa mättade. Salige ären I, som nu gråten; ty I skolen le.

22. Salige warden I, då menniskorna hata eder, och affkilja eder, och banna eder, och bortkasta edart namn, såsom det ondt wore, för menniskones Sons skull.

23. Glädjens och fröjdens på den dagen; ty si, edor lön är mycken i himmelen; sammalunda hafwa deras fäder ock gjort Prophetomen.

24. Men we eder, som rike ären; ty I hafwen edar hugnad.

25. We eder, som mätte ären; ty I skolen hungra. We eder, som nu len; ty I skolen gråta och sörja.

26. We eder, då alla menniskor lofwa eder; ty sammalunda hafwa ock deras fäder gjort dem falska Prophetomen.

27. Men eder, som hören, säger jag: Älsker edra owänner; görer dem godt, som hata eder;

28. Wälsigner dem som eder banna, och beder för dem som eder orätt göra.

29. Den dig slår på det ena kindbenet, dem håll ock det andra till; och den dig tager manteln ifrå, honom förhåll icke heller kjortelen.

30. Hwarjom och enom, som något begärar af dig, honom gif; och af den, som dina ting tager ifrå dig, beds intet igen.

31. Och såsom I wilen, att menniskorna skola göra eder, görer ock I dem sammalunda.

32. Och om I älsken dem, som eder älska, hwad tack hafwen I deruföre? Ty syndarena älska ock dem, af hwilka de älskade warda.

33. Och om I gören dem godt, som eder godt gö-

Digitized by Google

ra, hwad tack hafwen I derföre? Ty syndarena göra det ock.

34. Och om I lånen dem, der I hoppens få något igen, hwad tack hafwen I derföre? Ty syndarena låna ock syndarom, på det de skola få lika igen.

35. Utan heldre älsker edra owänner, och gören wäl, och låner, förhoppandes der intet af; och edor lön skall wara mycken, och I skolen wara dens Högstas barn; ty han är mild emot de otacksamma och onda.

36. Warer förden skull barmhertige, såsom edar Fader ock barmhertig är.

37. Dömer icke, så warden I icke dömde; fördömer icke, så warden I icke fördömde; förlåter, så warder eder förlåtet.

38. Gifwer, så warder eder gifwet; ett godt mått, wäl stoppadt, skakadt och öfwerflödande, skall man gifwa uti edart sköt; ty med samma mått, som I mäten, skola andre mäta eder.

39. Och han sade till dem en liknelse: Kan ock en blinder leda en blindan? Falla de icke både i gropena?

40. Lärjungen är icke öfwer sin mästare; men hwar och en är fullkommen, då han är såsom hans mästare.

41. Hwad ser du ett grand uti dins brodors öga; men en bjelka uti ditt eget öga warder du intet warse?

42. Eller huru kan du säga till din broder: Broder, håll, jag will borttaga grandet, som uti ditt öga är; och du ser icke sjelf bjelkan uti ditt öga? Du skrymtare, tag först bort bjelkan utu ditt öga, och sedan se till, att du kan uttaga grandet, som är i dins broders öga.

43. Ty det är icke godt trä, som gör onda frukt; ej heller ondt trä, som gör goda frukt.

44. Ty hwart och ett trä warder kändt af sine frukt; ty icke hemtar man heller fikon af törne; ej heller hemtar man winbär af tistelen.

45. En god menniska bär godt fram utaf sins hjertas goda fatabur, och en ond menniska bär ondt

Digitized by Google

fram utaf sins hjertas onda fatabur; ty deraf hjertat fullt är, det talar munnen af.

46. Hwad kallen J mig HErra, HErra; och gören dock icke hwad jag säger eder?

47. Hwilken som kommer till mig, och hörer min ord, och gör derefter, jag will låta eder se, hwem han lik är.

48. Han är lik enom man, som bygger ett hus; hwilken grof djupt, och lade grundwalen på hälleberget; då floden kom, strömmade hon inpå huset, och kunde dock intet röra det; ty det war grundadt på hälleberget.

49. Men den der hörer, och icke gör, han är lik enom man, som byggde sitt hus på jordena, utan grundwal; der strömmade floden inpå, och straxt föll det; och deß hus fall war stort.

7. Capitlet.

Höfwitsmannens dräng. Enkan i Nain. Johannis bådskap. Synderskan.

Då han all sin ord uttalat hade för folket, gick han till Capernaum.

2. Och en höfwitsmans tjenare låg dödssjuk, och han war honom kär.

3. Då han hörde af JEsu, sände han de äldsta af Judarna till honom, och bad honom, att han wille komma, och göra hans tjenare helbregda.

4. Då de kommo till JEsum, bådo de honom fliteliga, sägande: Han är wärd, att du gör honom det;

5. Ty han hafwer wårt folk kärt, och hafwer byggt oß Synagogon.

6. Då gick JEsus med dem. Och då han icke långt war ifrå huset, sände höfwitsmannen sina wänner till honom, och sade: HErre, gör dig icke omak; ty jag är icke wärdig, att du går under mitt tak;

7. Hwarföre jag ock icke räknade mig sjelfwan wärdigan till att komma till dig; utan säg med ett ord, så warder min tjenare helbregda.

8. Ty jag är ock en man, stadder under härskap, och hafwer krigsknektar under mig; och jag säger till den ena: Gack, och han går; och till den andra: Kom, och

Digitized by Google

han kommer; och till min tjenare: Gör det, och han gör så.

9. Då JEsus detta hörde, förundrade han sig på honom, och wände sig om, och sade till folket, som följde honom: Det säger jag eder, så stora tro hafwer jag icke funnit i Israel.

10. Och de som utsände woro, gingo hem igen, och funno tjenaren helbregda, som sjuk war.

11. Så begaf det sig sedan, att han gick uti den staden, som kallas Nain; och med honom gingo många hans Lärjungar, och mycket folk.

12. Då han nu kom intill stadsporten, si, då bars der ut en döder, sine moders ende son, och hon war enka; och en stor hop folk af staden gick med henne.

13. Då HErren såg henne, warkunnade han sig öfwer henne, och sade till henne: Gråt icke.

14. Och han gick till, och tog på bårena; och de som båro, stadnade. Då sade han: Jag säger dig, unger man, statt upp.

15. Och den döde satte sig upp, och begynte tala; och han fick honom hans moder.

16. Och en räddhåga kom öfwer alla, och de prisade Gud, sägande: En stor Prophet är uppkommen ibland oß, och Gud hafwer sökt sitt folk.

17. Och detta ryktet om honom gick ut öfwer allt Judiska landet, och all de land deromkring.

18. Och Johannis lärjungar underwiste honom om allt detta.

19. Och han kallade till sig twå af sina lärjungar, och sände dem till JEsum, sägandes: Äst du den som komma skall, eller skole wi wänta någon annan?

20. Då männerna kommo till honom, sade de: Johannes Döparen sände oß till dig, sägandes: Äst du den som komma skall, eller skole wi wänta en annan?

21. På samma tiden gjorde han många helbregda af sjukdomar och plågor och onda andar; och gaf mångom blindom syn.

22. Då swarade JEsus, och sade till dem: Går, och

Digitized by Google

säger Johanni igen, hwad I sett och hört hafwen: De blinde se, de halte gå, de spitelske warda rene, de döfwe höra, de döde stå upp igen, dem fattigom warder Evangelium predikadt;

23. Och salig är den som icke förargas på mig.

24. Och då Johannis sändebåd woro sin wäg gångne, begynte JEsus tala till folket om Johanne: Hwad gingen I ut i öknen till att se? Willen I se en rö, som drifs af wädret?

25. Eller hwad gingen I ut till att se? Willen I se en menniſko, klädd i len kläder? Si, de som hafwa härlig kläder uppå, och lefwa i kräslighet, äro i Konungsgårdarna.

26. Eller hwad gingen I ut till att se? Willen I se en Prophet? Ja, säger jag eder, och mer än en Prophet.

27. Han är den, derom ſkrifwet är: Si, jag sänder min Ängel för ditt ansigte, hwilken din wäg bereda skall för dig.

28. Ty jag säger eder, att ibland dem, som af qwinnor födde äro, är ingen större Prophet uppkommen än Johannes Döparen; dock likwäl, den der minſt är i Guds rike, han är större än han.

29. Och allt folket, som honom hörde, och de Publicaner, gåfwo Gudi rätt, och läto sig döpa med Johannis döpelse.

30. Men de Phariſeer och de lagkloke föraktade Guds råd emot sig sjelfwa, och läto sig intet döpa af honom.

31. Sedan sade HErren: Wid hwem skall jag dock likna menniſkorna af detta slägtet? Och hwem äro de like?

32. De äro like wid barn, som sitta på torget, och ropa emot hwarannan, och säga: Wi hafwe pipat för eder, och I hafwen intet dansat; wi hafwe sjungit sorgesång för eder, och I greten intet.

33. Ty Johannes Döparen kom, och hwarken åt bröd, eller drack win; och I sägen: Han hafwer djefwulen.

34. Menniſkones Son är kommen, äter och dricker; och I sägen: Si, den man-

Digitized by Google

nen är en fråßare och windrinkare, de Publicaners och syndares wän.

35. Och wisdomenom warder rätt gifwet af all sin barn.

36. Så bad honom en af de Phariseer, att han skulle få sig mat med honom; och han gick uti Phariseens hus, och satt der till bords.

37. Och si, en qwinna i staden, som hade warit en synderska, då hon förnam, att han till bords satt i Phariseens hus, bar hon dit ett glas med smörjelse;

38. Och stod bakför honom wid hans fötter, gråtandes, och begynte wäta hans fötter med tårar, och torkade med sitt hufwudhår; och kyßte hans fötter, och smorde dem med smörjelse.

39. Då den Phariseen, som honom budit hade, såg detta, sade han wid sig sjelf: Wore denne en Prophet, wißerliga wißte han, ho och hurudana denna qwinnan är, som handterar honom; ty hon är en synderska.

40. Då swarade JEsus, och sade till honom: Simon, jag hafwer något säga dig. Han sade: Mästar, säg.

41. En man hade två gäldenärar; en war honom skyldig femhundrade penningar, och den andre femtio.

42. När de icke magt hade att betala, gaf han dem bådom till. Säg nu, hwilken af dem warder honom mera älskandes?

43. Swarade Simon, och sade: Jag menar, att den som han gaf mera till. Då sade han till honom: Rätt dömde du.

44. Och så wände han sig till qwinnona, och sade till Simon: Ser du denna qwinnona? Jag gick in i ditt hus; du hafwer intet watten gifwit mig till mina fötter; men hon hafwer wätt mina fötter med tårar, och torkat med sitt hufwudhår.

45. Du hafwer icke kyßt mig; men hon, sedan jag här ingick, hafwer icke låtit af kyßa mina fötter.

46. Mitt hufwud hafwer du icke smort med oljo; men hon hafwer smort mina fötter med smörjelse.

47. Hwarföre säger jag dig: Henne warda många synder förlåtna; ty hon äl-

Digitized by Google

skade mycket; men den som mindre förlåtes, han älskar mindre.

48. Sedan sade han till henne: Synderna förlåtas dig.

49. Då begynte de, som med honom till bords såto, säga wid sig: Ho är denne, som ock synder förlåter?

50. Då sade han till qwinnona: Din tro hafwer frälst dig; gack med frid.

8. Capitlet.

Ordets åhörares art. Hafwets storm. Män, swin besatte. Blodgång. Jairi dotter.

Och det begaf sig derefter, att han wandrade i städer och byar, predikade och förkunnade Evangellium om Guds rike; och de tolf med honom;

2. Dertill några qwinnor, som han hade helbregda gjort ifrå de onda andar och krankheter, nämliga Maria, som kallas Magdalena, af hwilka sju djeflar utgångne woro;

3. Och Joanna, Chuse hustru, Herodis fogdes, och Susanna, och många andra, som honom tjente af sina ägodelar.

4. Då nu mycket folk kom tillhopa, och utaf städerna sökte till honom, talade han genom liknelse:

5. En sädesman gick ut till att så sina säd; och wid han sådde, föll somt wid wägen, och wardt förtrampadt, och foglarna under himmelen åto det.

6. Och somt föll på hälleberget, och då det uppgick, förtorkades det; ty det hade ingen wätska.

7. Och somt föll ibland törne, och törnen gingo med upp, och förqwafde det.

8. Och somt föll i goda jord; och det gick upp, och gjorde hundradefald frukt. Då han detta sade, ropade han: Den der hafwer öron till att höra, han höre.

9. Då frågade honom hans Lärjungar, hurudana denna liknelsen war.

10. Han sade till dem: Eder är gifwet weta Guds rikes hemlighet, men dem androm genom liknelse; på det att, ändock de se, skola de likwäl icke se, och ändock de höra, skola de likwäl icke förstå.

11. Så är nu denna liknelsen. Säden är Guds ord;

Digitized by Google

12. Men de som wid wägen, det äro de som höra; sedan kommer djefwulen, och tager bort ordet utu deras hjerta, att de icke tro skola, och blifwa frälste.

13. Men de som på hälleberget, det äro de som, när de höra, anamma de ordet med glädje, och de hafwa inga rötter; de der tro till en tid, och då frestelsen påkommer, falla de derifrå.

14. Men det som föll ibland törnen, äro de som höra; och gå bort, och warda förqwafde af omsorger, och rikedomar, och lissens wällust; och bära ingen frukt.

15. Men det uti goda jord, äro de som höra ordet, och behålla det uti ganska godt hjerta; och bära frukt i tålamod.

16. Men ingen upptänder ett ljus, och skyler det under något kar, eller sätter under bänken; utan sätter det på ljusastakan, att de, som ingå, skola få se ljuset.

17. Ty det är intet lönligit, som icke skall warda uppenbart; och intet fördoldt, det icke skall kunnigt warda, och uppkomma skall i ljuset.

18. Ser fördenskull till, huru I hören; ty den der hafwer, honom warder gifwet, och den der intet hafwer, det han menar sig hafwa, det skall ock tagas ifrå honom.

19. Så gingo till honom hans moder och hans bröder; och kunde dock icke komma till honom, för folkets skull.

20. Då wardt honom bådadt, och sagdt: Din moder och dine bröder stå härute, och wilja se dig.

21. Swarade han, och sade till dem: Min moder och mine bröder äro deße, som höra Guds ord, och görat.

22. Så begaf det sig på en dag, att han steg uti ett skepp, med sina Lärjungar, och sade till dem: Låt oß fara öfwer sjön. Och de lade utaf.

23. Sedan wid de foro öfwer, somnade han; och der reste upp ett stort wäder på sjön; och de förfylldes, och woro i stor fara.

24. Då gingo de till, och wäckte honom upp, sä-

Digitized by Google

gande: Mästar, Mästar, wi förgås. Då stod han upp, och näpste wädret och wattnens wåg; och så wände det igen, och blef stilla.

25. Och han sade till dem: Hwar är edar tro? Men de fruktade, och förundrade, sägande emellan sig: Ho må denne wara? Ty han bjuder både wädrena och wattnena; och de lyda honom.

26. Och de foro till de Gadareners ängd, hwilken är twärtöfwer Galileen.

27. Och då han utgången war af skeppet på landet, mötte honom en man utaf staden, hwilken hade haft djefwulen i lång tid; och han hade inga kläder på, ej heller blef i husen, utan i grifter.

28. Då han såg JEsum, ropade han, och föll ned framför honom, och sade med höga röst: Hwad hafwer jag göra med dig, JEsu, dens högstas Guds Son? Jag beder dig, att du icke qwäl mig.

29. Ty han böd dem orena andanom, att han skulle fara ut af mannenom; ty han hade länge plågat honom; och han wardt bunden i kedjor, och förwarad i fjettrar, och slet sönder banden, och wardt drifwen af djefwulen bort i öknen.

30. Då frågade JEsus honom, och sade: Hwad är ditt namn? Han sade: Legio; ty många djeflar woro inkomne i honom.

31. Och de bådo honom, att han icke skulle bjuda dem fara uti afgrunden.

32. Men der war en stor swinahjord, som der gick och födde sig på berget. Då bådo de honom, att han wille tillstädja dem fara in i swinen; och han tillstadde dem det.

33. Då foro djeflarne utu menniskone, och foro in uti swinen; och hjorden brådstörte sig uti sjön, och fördränkte sig.

34. Men när de, som waktade swinen, sågo hwad der skedde, flydde de, och båro tidenden i staden, och på bygdena.

35. Då gingo de ut, till att se hwad der skedt war, och kommo till JEsum; och funno mannen, der djeflarna utaf farne woro, klädd

Digitized by Google

och wid sin sinne, sittandes wid JEsu fötter; och wordo förfärade.

36. Och de, som det sett hade, förkunnade dem deßlikes, huruledes den besatte war helbregda worden.

37. Och hele hopen af de Gadareners omliggande bådo honom, att han wille fara ifrå dem; ty dem war en stor räddhåge påkommen. Då steg han till skepps, och for tillbaka igen.

38. Men manner, der djeflarna woro utaf farne, bad honom, att han måtte blifwa när honom. Men JEsus sände honom ifrå sig, sägandes:

39. Gack uti ditt hus igen, och säg utaf, huru stor ting Gud med dig gjort hafwer. Och han gick bort, och förkunnade öfwer hela staden, huru stor ting JEsus hade gjort med honom.

40. Och det begaf sig, då JEsus kom igen, undfick honom folket; ty alle wänte efter honom.

41. Och si, der kom en man, som het Jairus, och war en öfwerste för Synagogon; han föll ned för JEsu fötter, bedjandes honom, att han wille gå i hans hus;

42. Ty han hade ena enda dotter, wid tolf åra gammal, och hon begynte själas; men i wägen, wid han gick dit, trängde honom folket.

43. Och en qwinna, som blodgång hade haft i tolf år, och hade förtärt allt det hon ägde på läkare, och kunde dock botas af ingom;

44. Hon gick bakefter, och tog på hans klädefåll; och straxt stillades hennes blodgång.

45. Och JEsus sade: Ho är den, som tog på mig? Då de alle nekade, sade Petrus, och de med honom woro: Mästar, folket tränger dig, och omakar dig, och du säger: Ho tog på mig?

46. Då sade JEsus: Någor hafwer ju tagit på mig; ty jag kände, att kraft gick af mig.

47. Då qwinnan såg, att det icke war lönligit, kom hon skälfwandes, och föll ned för hans fötter, och förkunnade för allo folkena, för hwad saks skull hon hade tagit på honom, och

Digitized by Google

huruledes hon blef straxt helbregda.

48. Då sade han till henne: War tröst, min dotter, din tro hafwer frälst dig; gack med frid.

49. Wid han ännu talade, kom en utaf öfwerstans hus för Synagogon, sägandes till honom: Din dotter är död; gör icke Mästaren omak.

50. Då JEsus hörde det ordet, sade han till pigones fader: Räds intet; utan tro allenast, och hon warder helbregda.

51. Då han kom i huset, stadde han ingom ingå med sig, utan Petrum, Jacobum och Johannem, och fadren och modren till pigona.

52. Men de greto alle, och jämrade sig öfwer henne. Då sade han: Gråter icke; pigan är icke död, men hon sofwer.

53. Då gjorde de spe af honom, wäl wetandes att hon war död.

54. Men han dref dem alla ut, och tog henne wid handena, och ropade, sägandes: Piga, statt upp.

55. Och hennes ande kom igen, och hon stod straxt upp; och han böd gifwa henne mat.

56. Och hennes föräldrar förskräcktes. Men han böd dem, att de ingom säga skulle, hwad der skedt war.

9. Capitlet.

JEsus sänder de tolf; spisar femtusend män; bekännes, förklaras, utdrifwer andar; förkunnar sin död.

Sedan kallade JEsus tillhopa de tolf, och gaf dem magt och wäld öfwer alla djeflar, och att de sjukdomar bota kunde;

2. Och sände dem ut till att predika Guds rike, och göra de sjuka helbregda;

3. Och sade till dem: Tager intet med eder till wägs, icke käpp, eller skräppo, icke bröd, icke penningar; hafwer ej heller twå kjortlar.

4. Och i hwad hus I ingån, der blifwer, tilldeß I dragen dädan.

5. Och hwilke icke anamma eder, så går ut af den staden, och skudder ock stoftet af edra fötter, till wittnesbörd öfwer dem.

6. Och de gingo ut, och

Digitized by Google

wandrade omkring i byarna, predikade Evangelium, och gjorde helbregda allestäds.

7. Då fick Herodes Tetrarcha höra allt det som bedrefs af honom, och honom begynte mißhaga; ty det sades af somligom, att Johannes war uppstånden af döda;

8. Af somligom, att Elias war uppenbarad; af somligom, att någor Prophet af de gamla war uppstånden.

9. Och Herodes sade: Johannem hafwer jag halshuggit; men ho är denne, der jag sådant af hörer? Och begärade se honom.

10. Och Apostlarna kommo igen, och förtäljde honom allt det de gjort hade. Då tog han dem med sig, och gick afsides uti ena ödemark, som ligger wid den staden, som kallas Bethsaida.

11. Då folket det förnam, kommo de efter honom; och han undfick dem, och talade med dem om Guds rike, och gjorde dem helbregda, som det behöfde.

12. Men dagen begynte warda framliden; då gingo de tolf fram, och sade till honom: Låt folket ifrå dig, att de gå uti köpstäderna, och nästa bygdena, der de måga gästa, och finna mat; ty wi äre här i ödemarkene.

13. Han sade till dem: Gifwer I dem äta. Då sade de: Wi hafwe icke flera bröd än fem, och twå fiskar; utan att wi gå bort, och köpe mat till allt detta folket.

14. Och woro de icke långt ifrå femtusend män. Då sade han till sina Lärjungar: Låter dem sätta sig ned, i hwart matskapet femtio.

15. Och de gjorde så, och läto dem alla sätta sig ned.

16. Då tog han de fem bröd och de twå fiskar; upplyfte sin ögon i himmelen, tackade deröfwer, bröt, och fick Lärjungarna, att de skulle sedan läggat fram för folket.

17. Och de åto alle, och wordo mätte. Sedan wardt upptaget det som dem öfwerlopp, tolf korgar fulle med stycker.

18. Och det begaf sig,

Digitized by Google

då han war allena i sina böner, woro ock några hans Lärjungar med honom; dem frågade han, och sade: Hwem säga folket mig wara?

19. Då swarade de, och sade: Johannes Döparen; somlige Elias, och somlige, att någon Prophet af de gamla är uppstånden.

20. Då sade han till dem: Hwem sägen då I mig wara? Swarade Petrus, och sade: Du äst Guds Christ.

21. Och han hotade dem, och förböd, att de skulle det någrom säga;

22. Och sade: Menniskones Son måste mycket lida, och bortkastas af de äldsta, och öfwersta Presterna, och Skriftlärda, och dräpas, och tredje dagen uppstå igen.

23. Sade han ock till dem alla: Hwilken mig efterfölja will, han wedersäge sig sjelf, och tage sitt kors på sig hwar dag, och följe mig.

24. Ty den, som will behålla sitt lif, han skall mista det; och ho som mister sitt lif för mina skull, han skall det behålla.

25. Och hwad kommer det menniskone till godo, om hon wunne hela werldena, och förtappar sig sjelf, eller gör skada på sig sjelf?

26. Hwilken som blyges wid mig och min ord, wid honom skall ock menniskones Son blygas, då han kommer i sin, och sins Faders, och de heliga Änglars härlighet.

27. Men jag säger eder förwisso, att några äro af dem som här stå, de der icke skola smaka döden, tilldeß de få se Guds rike.

28. Så begaf det sig, wid åtta dagar efter deßa orden, att han tog till sig Petrum, och Johannem, och Jacobum; och gick upp på ett berg till att bedja.

29. Och wid han bad, wardt hans ansigte förwandladt, och hans klädnad war hwit och skinande.

30. Och si, två män talade med honom, som woro Moses och Elias;

31. Och syntes i härlighet, och talade om hans afgång, som han fullborda skulle i Jerusalem.

32. Men Petrus, och de med honom woro, för-

Digitized by Google

tyngdes af sömn; då de uppwaknade, sågo de hans klarhet, och de twå män stå när honom.

33. Och det begaf sig, då de gingo ifrå honom, sade Petrus till JEsum: Mästar, oß är godt här wara; låt oß göra tre hyddor, en till dig, och en till Mosen, och en till Eliam; och wißte icke hwad han sade.

34. Och wid han så sade, kom en sky, och kringskygade dem; och de wordo förfärade, wid de wordo inwefwade i skyn.

35. Och en röst hördes utu skynom, den der sade: **Denne är min älskelige Son; honom hörer.**

36. Och i det samma rösten hördes, funno de JEsum wara allena. Och de tigde, och förkunnade ingom, i de dagar, något af det de sett hade.

37. Så hände sig dagen derefter, då de gingo ned af berget, mötte honom mycket folk.

38. Och si, en man af folket ropade, och sade: Mästar, jag beder dig, se till min son; ty han är mitt enda barn.

39. Si, anden begriper honom, och straxt ropar han; och han sliter honom, så att han fradgas; och han far med nöd ifrå honom, då han honom slitit hafwer.

40. Och jag bad dina Lärjungar, att de skulle utdrifwa honom; och de kunde icke.

41. Då swarade JEsus, och sade: O! du otrogna och genstörtiga slägte, huru länge skall jag wara när eder, och lida eder? Haf din son hit.

42. Och wid han nu framgick, ref och slet djefwulen honom. Men JEsus näpste den orena andan, och gjorde pilten helbregda, och fick honom sinom fader igen.

43. Och alle wordo förskräckte öfwer Guds härlighet. Då alle undrade på allt det han gjorde, sade han till sina Lärjungar:

44. Fatter deßa orden uti edor öron; ty det skall ske, menniskones Son warder öfwerantwardad i menniskors händer.

45. Men de förstodo icke detta ordet; och det war förboldt för dem, att de det icke kunde förstå; och de

Digitized by Google

fruktade att fråga honom om det ordet.

46. Och kom ibland dem en tanke, hwilkendera skulle störst wara.

47. Då JEsus såg deras hjertas tankar, tog han ett barn, och ställde det när sig;

48. Och sade till dem: Hwilken som anammar detta barnet i mitt Namn, han anammar mig; och den mig anammar, han anammar honom, som mig sändt hafwer; men den der minst är ibland eder alla, han skall wara störst.

49. Då swarade Johannes, och sade: Mästar, wi sågom en, som utdref djeflar under ditt Namn, och wi förbödom honom det; efter det han icke följer med oß.

50. Sade JEsus till honom: Förbjuder honom intet; ty den der icke emot oß är, han är med oß.

51. Och det begaf sig, då tiden fullbordad war, att han skulle hädantagen warda, wände han sitt ansigte till att fara åt Jerusalem.

52. Och han sände båd framför sig; de gingo, och kommo intill en stad, som de Samariter uti bodde, att de skulle reda för honom.

53. Och de undfingo honom intet; ty han hade wändt sitt ansigte till att draga till Jerusalem.

54. Då hans Lärjungar, Jacobus och Johannes, det sågo, sade de: HErre, will du, så wilje wi säga, att elden måtte komma ned af himmelen, och förtära dem, såsom ock Elias gjorde?

55. Men JEsus wände sig om, och näpste dem, sägandes: J weten icke, hwars andas J ären;

56. Ty menniskones Son är icke-kommen till att förderfwa menniskornas själar, utan till att frälsa dem. Och de gingo dädan uti en annan by.

57. Och det begaf sig, wid de gingo på wägen, sade en till honom: Jag will följa dig, hwart du går, HErre.

58. Sade JEsus till honom: Räfwarna hafwa kulor, och foglarna under himmelen näste; men menniskones Son hafwer icke der han kan luta sitt hufwud till.

Digitized by Google

59. Men han sade till en annan: Följ mig. Då sade han: HErre, låt mig först gå bort, och begrafwa min fader.

60. Då sade JEsus till honom: Låt de döda begrafwa sina döda; men du, gack, och förkunna Guds rike.

61. En annar sade: HErre, jag will följa dig; men låt mig först gå, och skilja mig ifrå dem som i mitt hus äro.

62. Sade JEsus till honom: Hwilken som sätter sin hand till plogen, och ser tillbaka, han är icke beqwäm till Guds rike.

10. Capitlit.

De sjutio Lärjungar. Ordets lopp. Lifsens wäg. Marthe bekymmer.

Sedan skickade HErren andra sjutio; och sände dem twå och twå framför sig, i alla städer och rum, dit han komma wille;

2. Och sade till dem: Säden är stor, men arbetarena äro få; beder fördenskull sädenes HErra, att han utsänder arbetare i sina säd.

3. Går; si, jag sänder eder såsom lamb ibland ulfwar.

4. Bärer ingen säck, ej heller skräppo, ej heller skor; och helser ingen i wägen.

5. Uti hwad hus I kommen, säger först: Frid ware deßo huse.

6. Och om der några är fridsens barn, så skall eder frid blifwa på honom; hwar ock icke, så kommer han till eder igen.

7. Uti det samma hus blifwer, äter och dricker hwad eder föresätts; ty arbetaren är sin lön wärd. Går icke utu hus i hus.

8. Och uti hwad stad i kommen, och de anamma eder, äter hwad eder föresätts;

9. Och görer de sjuka helbregda, som der äro, och säger till dem: Guds rike är kommet hardt när eder.

10. Uti hwad stad I kommen, och de icke anamma eder, så går ut på hans gator, och säger:

11. Det stoft, som lådde wid oß af edar stad, skake wi af på eder; dock skolen I weta, att Guds rike war kommet hardt när eder.

12. Jag säger eder, att

Digitized by Google

Sodome skall drägeligare warda på den dagen, än dem stadenom.

13. We dig, Chorazin; we dig, Bethsaïda; ty hade sådana krafter warit gjorda uti Tyro och Sidon, som de gjorde äro uti eder, länge sedan hade de suttit uti säck och aska, och gjort syndabättring.

14. Dock skall Tyro och Sidoni drägeligare warda på domenom än eder.

15. Och du, Capernaum, som upphäfwen äst allt intill himmelen, du skall nedstört warda till helwete.

16. Hwilken eder hörer, han hörer mig; och den eder föraktar, han föraktar mig; men den mig föraktar, han föraktar honom, som mig sändt hafwer.

17. Men de sjutio kommo igen med glädje, och sade: HErre, djeflarna äro oss ock underdånige i ditt Namn.

18. Då sade han till dem: Jag såg Satanam falla af himmelen, såsom en ljungeld.

19. Si, jag hafwer gifwit eder magt att trampa på ormar och scorpioner, och öfwer all fiendans kraft; och eder skall intet warda skadandes.

20. Dock frösder eder icke deraf, att andarna äro eder underdånige; utan frösder eder, att edor namn äro skrifwen i himmelen.

21. I samma stunden fröjdade sig JEsus i Andanom, och sade: Jag prisar dig, Fader, himmelens och jordenes HErre, att du hafwer detta förbolt för de wisa och kloka, och hafwer det uppenbarat för de fåkunniga; ja, Fader; ty så hafwer warit behageligt för dig.

22. All ting äro mig antwardad af minom Fader; och ingen wet ho Sonen är, utan Fadren; och ho Fadren är, utan Sonen, och den som Sonen will det uppenbara.

23. Och han wände sig om till sina Lärjungar afsides, och sade: Salige äro de ögon, som se det I sen.

24. Ty jag säger eder: Många Propheter och Konungar åstundade se det I sen, och fingo dock icke set; och höra det I hören, och fingo dock icke hörat.

25. Och si, en lagklok

Digitized by Google

stod upp, och frestade honom, sägandes: Mästar, hwad skall jag göra, att jag må få ewinnerligit lif?

26. Då sade han till honom: Hwad är skrifwet i lagen? Huru läs du?

27. Swarade han, och sade: **Du skall älska din HErra Gud, af allt ditt hjerta, och af allo dine själ, och af alla dina krafter, och af allom dinom häg; och din nästa, som dig sjelf.**

28. Då sade han till honom: Rätteliga swarade du; gör det, så får du lefwa.

29. Då wille han göra sig sjelfwan rättfärdigan, och sade till JEsum: Hwilken är då min näste?

30. Då swarade JEsus, och sade: En man for ned af Jerusalem till Jericho, och kom i röfwarehänder; och de klädde af honom, och sårgade honom, och gingo dädan, och läto honom ligga halfdödan.

31. Så hände sig, att en Prest for neder åt samma wägen; och då han fick se honom, gick han framom honom.

32. Sammalunda ock en Levit, då han kom till det samma rummet, gick han fram, och såg på honom; och gick sedan framom honom.

33. Men en Samaritan reste samma wägen, och kom till honom; och när han såg honom, warkunnade han sig öfwer honom;

34. Och gick till, och förband hans sår, och göt der olja och win in; och laden på sin ök, och förde honom till herberget, och skötte honom.

35. Den andra dagen for han dädan, och tog fram twå penningar, och gaf wärdenom, och sade till honom: Sköt honom; och hwad du mer kostar på honom, will jag betala dig, när jag kommer igen.

36. Hwilken af dessa tre synes dig nu hafwa warit hans näste, som för röfwarena kommen war?

37. Sade han: Den som bewiste honom barmhertighet. Då sade JEsus till honom: Gack, och gör du sammaledes.

38. Men det begaf sig, då de wandrade, gick han uti en liten stad; och en qwin-

Digitized by Google

na, benämnd Martha, undfick honom uti sitt hus.

39. Och hon hade en syster, benämnd Maria; hon satte sig wid JEsu fötter, och hörde hans ord.

40. Men Martha bekymrades med idkelig tjenst. Hon gick fram, och sade: HErre, sköter du intet derom, att min syster låter mig tjena allena? Så säg henne nu, att hon hjelper mig.

41. Swarade JEsus, och sade till henne: Martha, Martha, du hafwer omsorg och bekymmer om mångahanda;

42. Men ett är nödtorftigt: Maria hafwer utkorat den goda delen, hwilken henne icke skall ifråtagas.

11. Capitlet.

Bedja läres. Satan drifs ut. Tecken nekas. We öfwer Phariseerna.

Och det begaf sig, att han bad uti ett rum; då han wände igen, sade en af hans Lärjungar till honom: HErre, lär oss bedja, såsom ock Johannes lärde sina Lärjungar.

2. Då sade han till dem: När I bedjen, säger så: **Fader wår, som äst i himlom, helgadt warde ditt Namn. Tillkomme ditt rike. Ske din wilje, såsom i himmelen, så ock på jordene.**

3. **Gif oss alltid wårt dageliga bröd.**

4. **Och förlåt oss wåra synder; ty ock wi förlåte allom, som oss skyldige äro. Och inled oss icke uti frestelse; utan fräls oss ifrån ondo.**

5. Och sade han till dem: Hwilken är ibland eder, som hafwer en wän, och han går till honom om midnattstid, och säger till honom: Käre wän, låna mig tre bröd;

6. Ty min wän är kommen till mig, wägfarandes, och jag hafwer intet lägga för honom.

7. Och den, som innanföre är, swarar, och säger: Gör mig icke omak; dörren är nu stängd, och min barn äro med mig i säng; jag kan icke stå upp, och få dig det.

8. Jag säger eder: Om han än icke uppstår, och får honom det, derföre att han är hans wän; likwäl, derföre att han så trägen är, står han upp, och får ho-

Digitized by Google

nom så mycket han behöfwer.

9. Så säger ock jag eder: Beder, och eder skall gifwet warda; söker, och I skolen finna; klapper, och eder skall warda upplåtet.

10. Ty den der beder, han får; och den der söker, han finner; och den der klappar, honom warder upplåtet.

11. Hwilken iblandt eder är den fader, om hans son bedes bröd af honom, som gifwer honom en sten? Eller om han bedes fisk, månn han gifwa honom en orm för fisk?

12. Eller om han bedes ägg, månn han få honom en scorpion?

13. Kunnen nu I, som ondeären, gifwa edor barn goda gåfwor; huru mycket mer skall edar himmelske Fader gifwa den Helga Anda dem som bedja honom?

14. Och han utdref en djefwul, som war en dumbe; och när djefwulen war utdrifwen, talade dumben; och folket förundrade sig.

15. Men somlige af dem sade: Han utdrifwer djeflar med Beelzebub, djeflarnas öfwerste.

16. Och somlige frestade honom, begärandes af honom tecken af himmelen.

17. Men efter han wiste deras tankar, sade han till dem: Hwart och ett rike, som söndrar sig emot sig sjelft, det warder förödt, och hus faller på hus.

18. Är ock nu Satan söndrad emot sig sjelf, huru warder då hans rike ståndandes? efter I sägen, att jag utdrifwer djeflar med Beelzebub.

19. Men om jag utdrifwer djeflar med Beelzebub, med hwem drifwa då edor barn dem ut? Derföre skola de wara edra domare.

20. Men om jag utdrifwer djeflar med Guds finger, så är ju Guds rike kommet till eder.

21. Då en stark bewäpnad bewarar sitt hus, så blifwer det i frid, som han äger.

22. Men der en starkare tillkommer, och öfwerwinner honom, tager han bort all hans wapen, der han tröste uppå, och skifter hans rof.

23. Den icke med mig är, han är emot mig; och

Digitized by Google

den icke församlar med mig, han förskingrar.

24. När den orene anden går ut af menniskone, wandrar han kring om torra platser, söker efter hwila, och finner ingen. Då säger han: Jag will komma igen uti mitt hus, der jag utgick.

25. Och när han kommer, finner han det rent sopadt, och wäl tillpyntadt.

26. Då går han åstad, och tager till sig sju andra andar, som skadeligare äro än han; och de gå derin, och bo der; och den menniskones sista warder wärre än det första.

27. Och det begaf sig, då han detta sade, hof en qwinna sina röst upp ibland folket, och sade till honom: Salig är den qweden, som dig burit hafwer, och de spenar, som du ditt hafwer.

28. Men han sade: Ja, salige äro de som höra Guds ord, och gömma det.

29. Då folket trängdes intill, begynte han säga: Detta är ett ondt slägte; de begära tecken, och tecken skall dem icke gifwet warda, utan Jone Prophetens tecken.

30. Ty såsom Jonas war de Nineviter ett tecken, så skall ock menniskones Son wara deßo slägte.

31. Drottningen af söderlanden skall uppstå på domen, med de män af detta slägtet, och skall fördöma dem; ty hon kom ifrå werldenes ända, till att höra Salomons wisdom; och si, här är mer än Salomon.

32. De Ninevitiske män skola uppstå på domen, med detta slägtet, och skola fördöma det; ty de gjorde bättring efter Jone predikan; och si, här är mer än Jonas.

33. Ingen upptänder ett ljus, och sätter det uti något hemligit rum, eller under en skäppo; utan på ljusastakan, att de, som inkomma, skola få se af ljuset.

34. Ögat är kroppsens ljus; när nu ditt öga är enfald.gt, så warder ock all din kropp ljus; är det ock argt, så warder ock din kropp mörk.

35. Derföre se till, att ljuset, som i dig är, icke warder mörker.

36. Om nu din kropp är

Digitized by Google

är allsammans ljus, och hafwer ingen del af mörkret, så warder han allersamman ljus; och upplyser dig, såsom en klar ljungeld.

37. Och wid han talade, bad honom: en Pharisee, att han skulle få sig mat med honom. Då gick han in med honom, och satte sig till bords.

38. Men då Phariseen såg, att han icke twådde sig, förr än han gick till bords, förundrade han sig.

39. Då sade HErren till honom: I Phariseer gören rent det som utwärtes är på dryckekaret och fatet; och det inwärtes är i eder, är fullt med rof och ondsko.

40. I dårar, den som gjorde det utwärtes är, hafwer han ock icke gjort det inwärtes är?

41. Dock gifwer almoso af det I hafwen; och si, så äro eder all ting ren.

42. We eder, Phariseer; ty I gören tiond af mynto och ruto, och allahanda kål; och domen, och Guds kärlek låten I blifwa tillbaka; ja, man måste detta göra, och dock det andra icke låta.

43. We eder, Phariseer; ty I sitten gerna främst i Synagogorna, och wiljen helsade warda på torgen.

44. We eder, Skriftlärde och Phariseer, I skrymtare; ty I ären såsom de grifter, som intet synas, de folket går uppå, och wet der intet af.

45. Då swarade en af de lagkloka, och sade till honom: Mästar, du försmäder ock oss med dessa orden.

46. Då sade han: We ock eder, I lagkloke; ty I läggen bördor på menniskorna, hwilka de icke draga kunna, och I tagen icke sjelfwa på bördona med ett edart finger.

47. We eder, I som byggen de Propheters grifter; men edre fäder slogo dem ihjäl.

48. Sannerliga, I bettygen, att I hållen deraf, som edre fäder gjort hafwa; ty de slogo dem ihjäl, och I byggen deras grifter upp.

49. Derföre säger ock Guds wisdom: Jag skall sända till dem Propheter och Apostlar; och af dem skola de några döda och förfölja;

50. På det att af detta

Digitized by Google

slägtet skall utkrafdt warda alla Propheters blod, som utgjuten är, sedan werlden war skapad;

51. Ifrån Abels blod, intill Zacharie blod, som förgjordes emellan altaret och templet; wißerliga säger jag eder, warder det utkrafdt af detta slägtet.

52. We eder, I lagkloke; ty I hafwen fått nyckelen till förståndet; sjelfwe gån I intet in, och förwägren dem som ingå wilja.

53. När han nu detta sade till dem, begynte de lagkloke och Phariseer gå hårdt åt honom, och listeliga fråga honom om mång stycker, med försåt;

54. Sökandes efter, att de något weda kunde af hans mun, der de måtte beklaga honom före.

12. Capitlet.

Skrymteri. Rädsla. Girighet. Buksorg. Waksamhet. Försonlighet.

När nu församladt wardt otaliga myckei folk, så att de trampade på hwarannan, begynte han säga till sina Lärjungar: Först tager eder wara för de Phariseers surdeg, som är skrymteri.

2. Ty intet är fördoldt, som icke warder uppenbaradt; och intet lönligit, som icke uppkommer.

3. Derföre, hwad I sagt hafwen i mörkret, det skall warda hördt i ljuset; och det I talat hafwen i örat i kamrarna, det skall predikadt warda ofwanpå taken.

4. Men jag säger eder, minom wännom: Rädens icke för dem som döda kroppen, och sedan hafwa de intet hwad de mer göra kunna.

5. Men jag will wisa eder, hwem I skolen rädas: Rädens honom som, sedan han dödat hafwer, hafwer han ock magt att bortkasta till helwetet; ja, säger jag eder, honom rädens.

6. Köpas icke fem sparfwar för twå små penningar? Och en af dem är icke förgäten för Gudi.

7. Ja, edor hufwudhår äro ock all räknad; derföre frukter eder intet; I ären bättre än månge sparfwar.

8. Men jag säger eder: Hwilken mig bekänner för menniskor, honom skall ock

Digitized by Google

menniskones Son bekänna inför Guds Änglar.

9. Men den mig nekar för menniskor, han skall ock nekad warda för Guds Änglar.

10. Och den der talar ett ord emot menniskones Son, det skall warda honom förlåtet; men den som häder den Helga Anda, det skall icke förlåtas.

11. När de nu draga eder fram i Synagogorna, och för Öfwerheten, och för de wäldiga; hafwer ingen omsorg, hwad och hurudes I swara, eller hwad I säga skolen;

12. Ty den Helge Ande skall lära eder, i samma stunden, hwad I säga skolen.

13. Då sade en af folket till honom: Mästar, säg minom broder, att han byter med mig arfwedelen.

14. Sade han till honom: Menniska, ho hafwer skickat mig till domare eller skiftare öfwer eder?

15. Och han sade till dem: Ser till, och tager eder wara för girighet; ty ens (menniskos) lif hänger icke derpå, att hon många ägodelar hafwer.

16. Och sade han en liknelse till dem, sägandes: Det war en riker man, hwilkens åker bar frukt nog.

17. Då tänkte han wid sig sjelf, sägandes: Hwad skall jag göra? Ty jag hafwer icke, der jag kan lägga mina frukt uti;

18. Och sade: Detta will jag göra: Jag will rifwa omkull mina lador, och bygga upp större; och dit will jag församla allt det mig wäxt är, och mina ägodelar;

19. Och säga till min själ: Själ, du hafwer mycket godt förwaradt intill mång år; gör dig goda dagar, ät, drick, war glad.

20. Men Gud sade till honom: Du dåre, i denna natt skall man kalla dina själ ifrå dig; ho skall då få det du tillredt hafwer?

21. Alltså går det ock honom, som sig församlar ägodelar, och icke är rik för Gudi.

22. Och han sade till sina Lärjungar: Derföre säger jag eder: Hafwer icke omsorg för edart lif, hwad I äta skolen; eller för edar kropp, hwad I skolen kläda eder med.

Digitized by Google

23. Lifwet är mer än maten, och kroppen mer än kläden.

24. Ser på korparna; ty de så intet, ej heller uppskära; de hafwa hwarken källare eller lado, och Gud föder dem; huru mycket ären I bättre än foglarna?

25. Hwilken af eder kan med sin omsorg föröka till sin wäxt en aln?

26. Kunnen I nu icke det som minst är, hwarföre hafwen I då omsorg för det andra?

27. Ser på liljorna, huru de wäxa; de arbeta intet, och ej heller spinna; men jag säger eder: Icke Salomon i all sin härlighet war så klädd, som en af dem.

28. Efter nu Gud så kläder gräset, som i dag wäxer på markene, och i morgon kastas i ugnen; huru mycket mer skall han kläda eder, I klentrogne?

29. Derföre fråger ock I intet efter, hwad I skolen äta, eller dricka; och farer icke i höjdena;

30. Ty efter allt detta söka Hedningarna i werldene; men edar Fader wet wäl, att I sådant behöfwen;

31. Utan söker heldre efter Guds rike, så faller eder allt detta till.

32. Frukta dig icke, du klene hjord; ty edar Faders godwilje är så, att han will gifwa eder riket.

33. Säljer hwad I hafwen, och gifwer almoso; gören eder säcker, som icke föråldras; en skatt, som aldrig minskas i himmelen, der tjufwen aldrig tillkommer, ej heller någor mal förderfwar.

34. Ty der edar skatt är, der blifwer ock edart hjerta.

35. Låter edra länder wara omgjordade, och edor ljus brinnande;

36. Och warer I de menniskor like, som wänta sin herra, då han igenkomma skall ifrå bröllopet; att, när han kommer, och klappar, låta de honom straxt upp.

37. Salige äro de tjenare, hwilka herren finner wakande, då han kommer; sannerliga säger jag eder: Han skall uppförta sig, och låta dem sitta till bords, och han skall då gå och tjena dem.

38. Och om han kommer uti den andra wäkten,

Digitized by Google

och uti den tredje wäkten, och finner så; salige äro de tjenare.

39. Men detta skolen I weta, att, om husbonden wiste på hwad stund tjufwen komma skulle, förwisso wakade han, och icke tillstadde uppbryta sitt hus.

40. Derföre warer ock I redo; ty den stund, I icke tänken, skall menniskones Son komma.

41. Då sade Petrus till honom: HErre, säger du till oss denna liknelsen, eller ock till alla?

42. Då sade HErren: Hwar finner man en trogen och snäll skaffare, den hans herre sätter öfwer sitt tjenstafolk, att han dem i rättan tid gifwer hwad dem behörer?

43. Salig är den tjenaren, den herren finner så göra, då han kommer.

44. Sannerliga säger jag eder, han skall sätta honom öfwer allt det han äger.

45. Men om den tjenaren sade i sitt hjerta: Min herre dröjer fast att komma igen; och begynte slå tjenarena och tjenarinnorna, och äta, och dricka, och warda drucken;

46. Så kommer dens tjenarens herre, på den dagen han det sig icke förmodar, och på den stundene den han icke wet; och skall hugga honom i stycker, och skall sätta hans lott med de otrogna.

47. Men den tjenaren, som wiste sin herras wilja, och icke beredde sig, och icke gjorde efter hans wilja, han skall lida mycken hugg;

48. Men den der icke wiste, och gjorde dock det som hugg wärdt war, han skall få hugg lida; ty dem som mycket gifwet är, af honom skall mycket warda utkrafdt; och hwem mycket befaldt är, af honom skall warda mycket äskadt.

49. Jag är kommen till att upptända en eld på jordene; och hwad will jag heldre, än att han allaredan brunne?

50. Men jag måste med en döpelse döpas; och huru ängslas jag, tilldeß hon fullbordad warder?

51. Menen I, att jag är kommen till att sända frid på jordena? Nej, säger

Digitized by Google

sag eder; utan wißerliga twedrägt.

52. Ty härefter skola fem wara skiljaktige uti ett hus; tre emot två, och två emot tre.

53. Fadren skall wara emot sonen, och sonen emot fadren; modren emot dottrena, och dottren emot modrena; swäran emot sina sonahustru, och sonahustrun emot sina swäro.

54. Sade han ock till folket: När I sån se en sky uppgå westerut, straxt sägen I: Regn kommer; och det sker så.

55. Och när I sen sunnanwäder blåsa, sägen I: Det blifwer warmt; och det sker så.

56. I skrymtare, himmelens och jordenes skepelse kunnen I bepröfwa; hwi pröfwen I icke då denna tiden?

57. Hwi dömen I icke ock utaf eder sjelfwa, hwad rätt är?

58. När du nu går med din trätobroder till öfwerstan, så winnlägg dig i wägen, att du blifwer honom fri; att han tilläfwentyrs icke drager dig fram för domaren, och domaren antwardar dig stockmästaren, och stockmästaren kastar dig i fängelset.

59. Jag säger dig: Du warder der icke utkommandes, tilldeß du betalat hafwer den ytterste skärfwen.

13. Capitlet.

Bot nödig. Krumpen qwinna. Ordets kraft. Få salige. Jerusalems we.

På samma tid woro der några tillstädes, som bådade honom om de Galileer, hwilkas blod Pilatus hade blandat med deras offer.

2. Då swarade JEsus, och sade till dem: Menen I, att deße Galileer woro syndare för alla Galileer, efter de sådant ledo?

3. Nej, säger jag eder; utan om I icke bättren eder, skolen I alle sammalunda förgås.

4. Eller de aderton, som tornet i Siloa föll uppå, och drap dem, menen I, att de brottslige woro för alla menniskor, som bo i Jerusalem?

5. Nej, säger jag eder; utan om I icke bättren eder,

stolen I alle sammalunda förgås.

6. Sade han ock denna liknelsen: En man hade ett fikonaträ planteradt i sin wingård, och han kom och sökte frukt derpå, och fann ingen.

7. Då sade han till wingårdsmannen: Si, nu i tre år hafwer jag kommit, och sökt frukt på detta fikonaträt, och jag finner ingen; hugg det bort; hwarefter skall det förhindra jordena?

8. Han swarade, och sade till honom: Herre, låt stå det ännu i detta året, så länge jag grafwer omkring det, och göder det;

9. Om det så kunde bära frukt; hwar ock icke, så hugg det sedan bort.

10. Och han lärde om Sabbathen uti en Synagogo.

11. Och si, der war en qwinna, som hade haft krankhetenes anda i aderton år; och war krumpen, och förmådde icke upplyfta hufwudet.

12. När JEsus såg henne, kallade han henne till sig, och sade till henne: Qwinna, war fri af dine krankhet.

13. Och han lade händerna på henne, och straxt reste hon sig upp, och prisade Gud.

14. Då swarade öfwersten för Synagogon, och war wred, att JEsus helade på Sabbathen, och sade till folket: Sex dagar äro, der I mågen arbeta på; kommer på dem, och låter hela eder; icke på Sabbathen.

15. Då swarade HErren honom, och sade: Du skrymtare, löser icke hwar och en af eder om Sabbathen sin oxa eller åsna ifrå krubbone, och leder bort att wattna?

16. Måtte man då icke lösa af detta bandet, på Sabbathen, denna Abrahams dotter, hwilken Satan bundit hafwer, si, nu i aderton år?

17. Och då han detta sade, skämde sig alle, som honom emotståndit hade, och allt folket gladde sig af de härliga gerningar, som gjordes af honom.

18. Så sade han då: Hwem är Guds rike likt?

Digitized by Google

Och wid hwad skall jag likna det?

19. Det är likt wid ett senapskorn, som en man tog, och sådde i sin örtagård; och det wäxte, och blef ett stort trä, och foglarna under himmelen bodde på deß qwistar.

20. Och åter sade han: Wid hwad skall jag likna Guds rike?

21. Det är likt enom surdeg, hwilken en qwinna tog, och lade in uti tre skäppor mjöl, tilldeß det surnade alltsammans.

22. Och han gick igenom städer och byar, och lärde, och tog wägen åt Jerusalem.

23. Och en sade till honom: HErre, äro de ock få, som warda salige? Då sade han till dem:

24. Winnlägger eder derom, att I kunnen ingå igenom den trånga porten; ty många, säger jag eder, skola söka derefter, att de må inkomma, och skola dock icke kunna.

25. Sedan husbonden hafwer uppståndit, och låtit dörren igen; och I begynnen stå ute, och bulta på dörren, sägande: Herre, Herre, låt upp för oß; och han swarar, och säger till eder: Jag wet intet af eder, hwadan I ären;

26. Då skolen I begynna säga: Wi hafwom ätit och druckit med dig, och du hafwer lärt på wåra gator.

27. Och han skall säga: Jag säger eder, jag wet intet af eder, hwadan I ären; går ifrå mig, alle I ogerningsmän.

28. Och der skall wara gråt och tandagnißlan; när I fån se Abraham, Isaac och Jacob, och alla Propheterna, i Guds rike; och eder utdrifwas.

29. Och de skola komma ifrån östan och westan, och nordan och sunnan, och skola sitta till bords i Guds rike.

30. Och si, det äro några ytterste, som skola warda de främste; och några främste, som skola warda de ytterste.

31. Samma dagen gingo några Phariseer fram, och sade till honom: Skynda dig, och gack hädan; ty Herodes will dräpa dig.

32. Då sade han till dem: Går, och säger dem

Digitized by Google

räfwenom: Si, jag utdrifwer djeflar, och helar i dag, och i morgon; och tredje dagen warder det ändadt med mig.

33. Dock likwäl måste jag ännu wandra i dag, och i morgon, och öfwermorgon; ty det kan icke wara, att en Prophet förgås annorstädes än i Jerusalem.

34. Jerusalem, Jerusalem, du som dräper Propheterna, och stenar dem som sändas till dig; huru ofta wille jag församla din barn, likawißt som foglen sitt näste under sina wingar; och J willen icke?

35. Si, edart hus skall warda eder öde; och säger jag eder, att J skolen icke se mig, tilldeß tiden kommer, att J warden sägande: Wälsignad är han, som kommer i HErrans Namn.

14. Capitlet.

Wattusigtig. Bordlära. Stor nattward. Rätt Barsunge.

Och det hände sig, att han kom uti ens mans hus, som war en öfwerste för de Phariseer, om en Sabbath, till att få sig mat; och de waktade på honom.

2. Och si, en wattusigtig menniska war der för honom.

3. Då swarade JEsus, och sade till de lagkloka och Phariseer: Må man någon hela om Sabbathen?

4. Och de tigde. Men han tog honom till sig, och gjorde honom helbregda; och lät gån.

5. Och han swarade, sägandes till dem: Hwilkens eders åsne eller oxe faller uti brunnen, och går han icke straxt till att draga honom ut, om Sabbathsdagen?

6. Och de kunde intet swara honom dertill.

7. Då sade han ock till dem, som budne woro, en liknelse; märkandes, huru de sökte efter att sitta främst, sägandes till dem:

8. När du blifwer buden af någrom till bröllop, så sätt dig icke i främsta rummet; att icke tilläfwentyrs någor kommer, som buden är af honom, och är ärligare är än du;

9. Och då kommer han, som både dig och honom budit hafwer, och säger till dig: Gif denna rum; och

Digitized by Google

då måste du med blygd begynna sitta ned bätter;

10. Utan heldre, när du warder buden, gack, och sätt dig i ytterstа rummet; att då han kommer, som dig budit hafwer, må han säga till dig: Min wän, sitt upp bätter; och då sker dig heder för dem, som der med dig till bords sitta.

11. Ty hwar och en, som upphöjer sig, han skall warda förnedrad; och den sig förnedrar, han skall warda upphöjd.

12. Sade han ock deßlikes till honom, som honom budit hade: När du gör middagsmåltid, eller nattward, bjud icke dina wänner, eller dina bröder, eller dina fränder, eller dina grannar, som rike äro; att de icke bjuda dig igen, och löna dig dina wälgerning;

13. Utan heldre, då du gör gästabåd, kalla de fattiga, sjuka, halta, blinda.

14. Och salig äst du; ty de förmå icke löna dig igen; men dig warder igenlönt i de rättfärdigas uppståndelse.

15. Men då en af dem, som wid bordet såto, detta hörde, sade han till honom: Salig är den, som äter bröd i Guds rike.

16. Då sade han till honom: En man hade tillredt en stor nattward, och bjöd många;

17. Och utsände sin tjenare, den stund nattwarden skulle stå, att han skulle säga dem som budne woro: Kommer; ty all ting äro nu redo.

18. Och de begynte allesammans ursaka sig. Den förste sade till honom; Jag hafwer köpt ett jordagods, och jag måste gå ut och se det; jag beder dig, gör min ursäkt.

19. Och den andre sade: Jag hafwer köpt fem par oxar, och jag måste gå bort och försöka dem; jag beder dig, gör min ursäkt.

20. Och den tredje sade: Jag hafwer tagit mig hustru, och derföre kan jag icke komma.

21. Och tjenaren kom, och sade sin herra allt detta igen. Då wardt husbonden wred, och sade till sin tjenare: Gack snarliga ut på gator och gränder i staden, och de fattiga, och

Digitized by Google

krymplingar, halta och blinda haf härin.

22. Och tjenaren sade: Herre, jag hafwer gjort som du bød, och här är ännu rum.

23. Då sade herren till tjenaren: Gack ut på wägar och gårdar, och nödga dem att komma härin, på det att mitt hus måtte warda fullt.

24. Ty jag säger eder, att ingen af de män, som budne woro, skall smaka min nattward.

25. Och gick mycket folk med honom; och han wände sig om, och sade till dem:

26. Hwilken som kommer till mig, och icke hatar sin fader och moder, och hustru, och barn, och bröder, och systrar, och dertill sitt eget lif, han kan icke wara min Lärjunge.

27. Och hwilken som icke bär sitt kors, och följer mig, han kan icke wara min Lärjunge.

28. Hwilken är den af eder, som will bygga ett torn, och icke först sitter och öfwerlägger bekostningen, om han hafwer det han behöfwer, till att fullborda det med?

29. Att, då han hafwer lagt grundwalen, och icke kan fullborda det, alle de som få set, icke skola begynna göra spe af honom;

30. Och säga: Denne mannen hafwer begynt bygga, och förmådde icke fullbordat.

31. Eller hwad Konung will gifwa sig till örligs, och strida emot en annan Konung, sitter han icke först och tänker, om han förmår med tiotusend möta honom, som kommer emot honom med tjugutusend?

32. Annars, medan hin ännu långt borto är, sänder han bådskap till honom, och beder om frid.

33. Sammalunda, hwar och en af eder, som icke wedersakar allt det han äger, han kan icke wara min Lärjunge.

34. Saltet är godt; men om saltet mister sin sälto, med hwad skall man då salta?

35. Det är hwarken nyttigt i jordene, eller i dyngone; utan man kastar det bort. Den der öron hafwer till att höra, han höre.

Digitized by Google

15. Capitlet.

Förloradt får, penning, son.

Och till honom gingo alle-handa Publicaner och syndare, att de måtte höra honom.

2. Och de Phariseer och Skriftlärde knorrade och sade: Denne undfår syndare, och äter med dem.

3. Då sade han till dem denna liknelsen, sägandes:

4. Hwilken är den man ibland eder, som hafwer hundrade får, och om han tappar bort ett af dem, låter han icke de nio och nittio uti öknene, och går efter det som borto är, tilldeß han finner det?

5. Och då han hafwer det funnit, lägger han det på sina axlar med glädje.

6. Och när han kommer hem i sitt hus, kallar han tillhopa sina wänner och grannar, och säger till dem: Glädjens med mig; ty jag hafwer funnit mitt får, som borttappadt war.

7. Jag säger eder, att sammalunda warder ock glädje i himmelen öfwer en syndare, den sig bättrar, mer än öfwer nio och nittio rättfärdiga, som ingen bättring behöfwa.

8. Eller hwad qwinna är, som hafwer tio penningar, om hon borttappar en af dem, tänder hon icke upp ljus, och sopar huset, och söker granneliga, tilldeß hon finner honom?

9. Och då hon funnit hafwer, kallar hon tillhopa sina wänner och grannqwinnor, och säger: Glädjens med mig; ty jag hafwer funnit min penning, som jag tappat hade.

10. Sammalunda, säger jag eder, warder glädje för Guds Änglom öfwer en syndare, som sig bättrar.

11. Och han sade: En man hade två söner.

12. Och den yngre af dem sade till fadren: Fader, få mig den parten af ägodelarna, som mig tillkommer. Och han bytte ägodelarna dem emellan.

13. Och icke många dagar derefter, då den yngre sonen hade lagt all sin ting tillhopa, for han långt bort i främmande land; och der förfor han sina ägodeler, och lefde öfwerflödeliga.

14. Och sedan han all

Digitized by Google

förtärt hade, wardt en stor hunger i det landet; och han begynte lida nöd;

15. Och gick bort, och gaf sig till en borgare der i landet; och han sände honom till sin afwelsgård, att han skulle sköta hans swin.

16. Då begärade han uppfylla sin buk med draf, der swinen med föddes; och honom gaf ingen.

17. Då besinnade han sig sjelf, och sade: Huru många mins faders legodränger hafwa bröd nog; och jag förgås här i hunger.

18. Jag will stå upp, och gå till min fader, och säga till honom: Fader, jag hafwer syndat i himmelen, och för dig.

19. Jag är icke nu wärd kallas din son; gör mig såsom en af dina legodränger.

20. Och så stod han upp, och kom till sin fader. Och då han ännu långt ifrå war, såg honom hans fader, och begynte warkunna sig öfwer honom, och lopp emot honom, föll honom om halsen och kyßte honom.

21. Och sonen sade till honom: Fader, jag hafwer syndat i himmelen, och för dig; och är icke wärd härefter kallas din son.

22. Då sade fadren till sina tjenare: Bärer fram den yppersta klädningen, och kläder honom deruti; och får honom en ring på hans hand, och skor på hans fötter.

23. Och hafwer hit den gödda kalfwen, och slagter honom; wi wilje äta, och göra oß glad.

24. Ty denne min son war död, och hafwer fått lif igen; han war borttappad, och är funnen igen. Och de begynte göra sig glad.

25. Men den äldre hans son war ute på markene; och när han kom, och nalkades husena, hörde han sjungas och dansas;

26. Och kallade en af sina tjenare, och frågade honom, hwad det war.

27. Då sade han till honom: Din broder är kommen; och din fader lät slagta den gödda kalfwen, att han hafwer honom helbregda igen.

28. Då wardt han wred, och wille icke gå in. Då

Digitized by Google

gick hans fader ut, och bad honom.

29. Swarade han, och sade till fadren: Si, jag tjenar dig i så många år, och hafwer aldrig gångit af ditt bud; och du gaf mig aldrig ett kid, att jag måtte göra mig glad med mina wänner.

30. Men sedan denne din son kommen är, som sina ägodelar hafwer förtärt med skökor, hafwer du till honom slagtat den gödda kalfwen.

31. Då sade han till honom: Min son, du äst alltid när mig, och allt det mitt är, det är ditt.

32. Man måste nu gläds jas och frösdas; ty denne din broder war död, och fick lif igen; och war borttappad, och är igenfunnen.

16. Capitlet.

Otrogen fogde. Rätt Mammon. Rike mannen och Lazarus.

Sade han ock till sina Lärjungar: Det war en riker man, som hade en gårdsfogda; den wardt beryktad för honom, att han förfor hans ägodelar.

2. Då kallade han honom, och sade till honom: Hwi hörer jag sådant af dig? Gör räkenskap af ditt fögderi; ty du måste icke länger wara min fogde.

3. Då sade fogden wid sig sjelf: Hwad skall jag göra? Ty min herre tager ifrå mig fögderiet; grafwa orkar jag icke, tigga blyges jag.

4. Nu wäl, jag wet hwad jag will göra, att, då jag warder satt af mitt fögderi, måga de anamma mig uti sin hus.

5. Då kallade han till sig alla sins herras gäldenärar, och sade till den förste: Huru mycket äst du min herra skyldig?

6. Sade han: Hundrade tunnor oljo. Då sade han till honom: Tag ditt bref, och sätt dig snart ned, och skrif femtio.

7. Sedan sade han till den andra: Huru mycket äst du skyldig? Sade han till honom: Hundrade pund hwete. Sade han till honom: Tag ditt bref, och skrif åttatio.

8. Och herren prisade den orätta fogdan, att han wisliga gjorde; ty denna werldenes barn äro wisare

Digitized by Google

än Ljusens barn, uti sitt slägte.

9. Och jag säger eder: Gören eder wänner af den orätta Mammon, på det att, när I behöfwen, skola de anamma eder uti ewinnerliga hyddor.

10. Den der trogen är i det minsta, han är ock trogen i det mer är; och den i det minsta orätt är, han är ock orätt i det mer är.

11. Åren I nu icke trogne uti den orätta Mammon, ho will då betro eder om det sannskyldiga?

12. Och om I åren icke trogne uti ens annars, ho will få eder det edart är?

13. Ingen tjenare kan tjena twå herrar; ty antingen skall han hata den ena, och älska den andra; eller ock hålla sig intill den ena, och förakta den andra. I kunnen icke tjena Gudi och Mammon.

14. Allt detta hörde ock de Phariseer, som girige woro, och gjorde spe af honom.

15. Och han sade till dem: I åren de som gören eder sjelfwa rättfärdiga för menniskom; men Gud wet eder hjerta; ty det som för menniskom högt är, der styges Gud wid.

16. Lagen och Propheterna hafwa propheterat intill Johannem; ifrå den tiden warder Guds rike förkunnadt genom Evangelium, och hwar man gör wåld på det.

17. Men snarare skola himmel och jord förgås, än en titel af lagen falla.

18. Den der öfwergifwer sina hustru, och tager ena andra, han bedrifwer hor; och den der tager henne, som af mannen öfwergifwen är, han bedrifwer hor.

19. Det war en riker man, som klädde sig i purpur och kosteligt linkläde, och lefde hwar dag kräseliga.

20. Och det war ock en fattig, benämnd Lazarus, den der låg för hans dörr, full med sår;

21. Begärandes släcka sin hunger af de smulor, som föllo af dens rika mansens bord. Dock kommo hundar, och slekte hans sår.

22. Så hände det sig, att den fattige blef död, och wardt förder af Änglarne

Digitized by Google

uti Abrahams ſköt. Blef ock den rike död, och wardt begrafwen.

23. Som han nu i helwetet och i pinone war, lyfte han ſin ögon upp, och ſick ſe Abraham långt ifrån, och Lazarum i hans ſköt;

24. Ropade han, och ſade: Fader Abraham, warkunna dig öfwer mig, och ſänd Lazarum, att han doppar det yttерſta af ſitt finger i watten, och ſwalar mina tungo; ty jag pinas ſwårliga i denna låganom.

25. Då ſade Abraham: Min ſon, tänk uppå, att du hade godt medan du lefde, och Lazarus hade deremot ondt; men nu hafwer han hugnad, och du pinas.

26. Och öfwer allt detta, är emellan oß och eder befäſt ett ſtort ſwalg, ſå att de, ſom wilja fara hädan till eder, de komma deß icke wid; ej heller fara dädan, och hitöfwer till oß.

27. Då ſade han: Så beder jag då dig, fader, att du ſänder honom uti mins faders hus;

28. Ty jag hafwer fem bröder, att han förwarar dem, att de ock icke komma uti detta pinorummet.

29. Sade Abraham till honom: De hafwa Moſen och Propheterna, höre dem.

30. Då ſade han: Nej, fader Abraham; men kommer någor till dem af de döda, då bättra de ſig.

31. Då ſade han till honom: Höra de icke Moſen och Propheterna, ſå tro de icke heller, om någor af de döda uppſtode.

17. Capitlet.

Förſonlighet. Lydnad. Tiospitelſke. Chriſti dag.

Och han ſade till ſina Lärjungar: Det är omöjeligit, att icke ſkulle komma förargelſer; men we honom, genom hwilken de komma.

2. Bättre wore honom, att en qwarnſten hängdes wid hans hals, och worde kaſtad i hafwet, än han ſkulle förarga en af deßa ſmå.

3. Wakter eder. Om din broder bryter dig emot, ſå ſtraffa honom, och om han bättrar ſig, ſå förlåt honom det.

4. Och om han bryter

Digitized by Google

dig emot sju resor om dagen, och han sju resor om dagen wänder sig om igen till dig, sägandes: Mig ångrar det; så förlåt honom.

5. Och Apostlarna sade till HErran: Förök oß trona.

6. Då sade HErren: Om J haden trona såsom ett senapskorn, och sade till detta mulbärsträd: Ryck dig upp, och försätt dig i hafwet; då lydde det eder.

7. Hwilken af eder hafwer en tjenare, som går wid plogen, eller waktar boskap, då han kommer hem af markene, att han säger till honom: Gack straxt, och sitt till bords?

8. Utan säger han icke heldre till honom: Red till nattwarden, och uppskörta dig, och tjena mig medan jag äter och dricker; och sedan ät du och drick.

9. Männ han tacka dem samma tjenarenom, att han gjorde som honom budet war? Nej, menar jag.

10. Sammalunda ock J, när J haswen gjort allt det som eder budet är, så säger: Wi äre onyttige tjenare; wi worom pligtige att göra.

11. Och det begaf sig, då han gick till Jerusalem, for han midt igenom Samarien och Galileen.

12. Och då han kom uti en by, mötte honom tio spitelske män, de stodo långt ifrån;

13. Och de upphöjde sina röst, sägande: JEsu Mästar, warkunna dig öfwer oß.

14. När han dem såg, sade han till dem: Går, och wiser eder Presterna. Och hände sig, wid de gingo, wordo de rene.

15. Men en af dem, då han såg, att han war ren worden, kom han igen, och prisade Gud med höga röst;

16. Och föll på sitt ansigte för hans fötter, tackandes honom; och han war en Samarit.

17. Då swarade JEsus, och sade: Woro icke tio rene gjorde? Hwar äro då de nio?

18. Ingen är funnen, som kom igen, till att prisa Gud, utan denne främlingen.

19. Och sade till honom:

Digitized by Google

Statt upp, gack, din tro hafwer frälst dig.

20. Och då han frågad wardt af de Phariseer, när Guds rike komma skulle, swarade han dem, och sade: Guds rike kommer icke med utwärtes åthäfwor.

21. Ej heller warder man sägande: Si här, eller, si der äret; ty si, Guds rike är inwärtes i eder.

22. Och han sade till Lärjungarna: Den tid skall komma, att I skolen begära se en af menniskones Sons dagar, och I skolen icke få sen.

23. Och de skola säga till eder: Si här, si der; går icke åstad, och följer icke heller.

24. Ty såsom ljungelden ljungar ofwan af himmelen, och lyser öfwer allt det under himmelen är; alltså skall ock menniskones Son wara på sin dag.

25. Men tillförene måste han mycket lida, och förkastas af detta slägtet.

26. Och såsom det skedde uti Noe tid, så skall det ock ske uti menniskones Sons dagar.

27. De åto, drucko; män togo hustrur, och qwinnor gåfwos mannom, intill den dagen, då Noe gick in i arken; och floden kom, och förgjorde dem alla.

28. Sammalunda ock, såsom det skedde uti Loths tid; de åto, drucko, köpte, sålde, planterade, byggde.

29. Men den dagen, då Loth gick ut af Sodoma, regnade eld och swafwel af himmelen, och förgjorde dem alla.

30. Efter det sättet warder det ock gående på den dagen, när menniskones Son skall uppenbaras.

31. På den dagen, den som är på taket, och hans boting i huset, han stige icke neder till att taga dem; sammalunda ock, den i marken är, gånge icke tillbaka igen efter det han left hafwer.

32. Kommer ihåg Loths hustru.

33. Hwilken som far efter att förwara sin själ, han skall mista henne; och den som mister henne, han fordrar henne till lifs.

34. Jag säger eder: I den natten skola twå ligga uti ene säng; den ene war-

Digitized by Google

der upptagen, och den andre warder qwarlåten.

35. Två skola mala tillhopa; den ene warder upptagen, och den andre warder qwarlåten.

36. Två skola wara i marknę; den ene warder upptagen, och den andre warder qwarlåten.

37. Då swarade de, och sade till honom: Hwar då, HErre? Sade han till dem: Der som åtelen är, dit församlas ock örnarna?

18. Capitlet.

Wrång domare. Phariſee och Publican. Små barn. De rikas fara. Jeſu lidande. En blind.

Sade han ock en liknelſe till dem derom, att man ſkall alltid bedja, och icke förtröttas;

2. Sägandes: En domare war uti en ſtad, den icke fruktade Gud, och ej heller hade förſyn för några menniſko.

3. Så war i ſamma ſtad en enka; hon kom till honom, och ſade: Hjelp mig ifrå min trätobroder.

4. Och han wille icke till någon tid. Sedan ſade han wid ſig: Ändock jag icke fruktar Gud, ej heller hafwer förſyn för någon menniſko;

5. Dock, fördenſkull att denna enkan öfwerfaller mig ſå ſwåra, måſte jag fly henne rätt, att hon icke ſkall komma på det ſiſta, och ropa på mig.

6. Och ſade HErren: Hörer här, hwad den orätta domaren ſäger.

7. Skulle ock icke Gud hämnas ſina utkorade, ſom ropa till honom dag och natt; ſkulle han hafwa tålamod dermed?

8. Jag ſäger eder, att han ſkall hämnas dem ſnarliga. Dock likwäl, då menniſkones Son kommer, månn han ſkall finna tro på jordene?

9. Sade han ock till ſomliga, ſom tröſte på ſig ſjelfwa, att de wore rättfärdige, och förſmådde andra, denna liknelſen:

10. Två män gingo upp i templet till att bedja; den ene en Phariſee, och den andre en Publican.

11. Phariſeen ſtod och bad ſå wid ſig ſjelf: Jag tackar dig Gud, att jag är icke ſåſom andra menniſkor,

röfware, orättfärdige, horkarlar, eller ock såsom denne Publicanen.

12. Jag fastar två resor i weckone, och gifwer tiond af allt det jag äger.

13. Och Publicanen stod långt ifrå, och wille icke lyfta sin ögon upp till himmelen; utan slog sig för sitt bröst, och sade: Gud, miskunda dig öfwer mig syndare.

14. Jag säger eder: Denne gick dådan hem igen rättfärdigad, mer än den andre; ty den sig upphöjer, han warder förnedrad, och den sig förnedrar, han warder upphöjd.

15. Så båro de ock barn till honom, att han skulle taga på dem; då hans Lärjungar det sågo, näpste de dem.

16. Men JEsus kallade dem till sig, och sade: Låter barnen komma till mig, och förmener dem icke; ty sådana hörer Guds rike till.

17. Sannerliga säger jag eder: Hwilken som icke tager Guds rike som ett barn, han skall icke komma derin.

18. Och frågade honom en öfwerste, sägandes: Gode Mästar, hwad skall jag göra, att jag må få ewinnerligit lif?

19. Sade JEsus till honom: Hwi kallar du mig godan? Ingen är god, utan allena Gud.

20. Budorden wetst du: Du skall icke bedrifwa hor: Du skall icke dräpa: Du skall icke stjäla: Du skall icke säga falskt wittnesbörd: Du skall ära din fader och dina moder.

21. Då sade han: Allt detta hafwer jag hållit af min ungdom.

22. Då JEsus det hörde, sade han till honom: Än fattas dig ett; sälj bort allt det du hafwer, och skift emellan de fattiga, och du skall få en skatt i himmelen; och kom, och följ mig.

23. Då han det hörde, wardt han storliga bedröfwad; ty han war ganska rik.

24. Då JEsus såg honom wara mägta bedröfwad, sade han: O! med huru stor plats komma de i Guds rike, som penningar hafwa;

25. Ty snarare kan en

Digitized by Google

camel gå igenom ett nålsöga, än en riker komma in i Guds rike.

26. Då sade de som det hörde: Ho kan då warda salig?

27. Men han sade: **Det omöjeligit är för menniskom, det är möjeligit för Gud.**

28. Då sade Petrus: Si, wi hafwe all ting öfwergifwit, och följt dig.

29. Sade han till dem: Sannerliga säger jag eder; ingen är den som hafwer öfwergifwit hus, eller föräldrar, eller bröder, eller hustru, eller barn, för Guds rikes skull,

30. Den icke skall igenfå mycket mer i denna tiden, och i tillkommande werld ewinnerligit lif.

31. Då tog JEsus till sig de tolf, och sade till dem: Si, wi gåm upp till Jerusalem, och all ting skola fullbordad warda, som skriftwen äro af Propheterna om menniskones Son.

32. Ty han skall öfwerantwardas Hedningom, och begabbas, och försmädas, och bespottas.

33. Och sedan de hafwa hudflängt honom, skola de döda honom; och tredje dagen skall han uppstå igen.

34. Men de förstodo der intet af, och talet war dem så fördoldt, att de icke förstodo hwad som sades.

35. Så hände sig, att när han kom in mot Jericho, satt en blinder wid wägen, och tiggde.

36. Och när han hörde folket framgå, frågade han hwad det war?

37. Då sade de till honom, att JEsus af Nazareth gick der fram.

38. Då ropade han, och sade: JEsu, Davids Son, warkunna dig öfwer mig.

39. Men de, som föregingo, näpste honom, att han skulle tiga; men han ropade deßmer: Davids Son, warkunna dig öfwer mig.

40. Då stadnade JEsus, och bød leda honom till sig. Då han kom fram, frågade han honom,

41. Sägandes: Hwad will du, att jag skall göra dig? Då sade han: HErre, att jag måtte få min syn.

42. Och JEsus sade till honom: Haf dina syn; din tro hafwer frälst dig.

Digitized by Google

43. Och straxt fick han sin syn igen, och följde honom, prisandes Gud. Och allt folket, som detta sågo, lofwade Gud.

19. Capitlet.

Zacheus. Tio pund. Jesu intåg, gråt, och nit för templet.

Och han drog in, och gick igenom Jericho.

2. Och si, der war en man, benämnd Zacheus; han war en öfwerste för de Publicaner, och war rik;

3. Och sökte efter, att han skulle få se JEsum, ho han war; men han kom icke deß wid, för folkets skull; ty han war liten till wäxt.

4. Så lopp han framföre, och steg upp uti ett mulbärträ, på det han skulle få se honom; ty han skulle gå der fram.

5. Och när JEsus kom till den platsen, såg han upp, och fick se honom, och sade till honom: Zachee, stig snarliga ned; ty i dag måste jag gästa i ditt hus.

6. Han steg snarliga ned, och undfick honom gladeliga.

7. Och när de det sågo, knorrade de alle, att han ingången war till att gästa när en syndare.

8. Men Zacheus steg fram, och sade till HErren: Si, HErre, hälftena af mina ägodelar gifwer jag de fattiga; och om jag hafwer någon bedragit, det gifwer jag fyradubbelt igen.

9. Då sade JEsus till honom: I dag är deßo huse salighet wederfaren; efter han är ock Abrahams son.

10. Ty menniskones Son är kommen, till att uppsöka och frälsa det som förtappadt war.

11. När de nu detta hörde, sade han ändå en liknelse, efter han war hardt när wid Jerusalem, och de mente, att Guds rike skulle straxt uppenbaradt warda.

12. Så sade han då: En ädla man for långt bort i främmande land, till att intaga sig ett rike, och komma igen.

13. Då kallade han till sig tio sina tjenare, och fick dem tio pund, och sade till dem: Handler härmed, tilldeß jag igen kommer.

14. Men hans borgare hatade honom, och sände

Digitized by Google

bådskap efter honom, sägande: Wi wilje icke, att denne skall råda öfwer oss.

15. Och det begaf sig, att han kom igen, och hade fått riket. Då böd han kalla de tjenare till sig, som han hade fått penningarna, att han måtte weta, huru hwar och en af dem handlat hade.

16. Så kom den förste, och sade: Herre, ditt pund hafwer förwärfwat tio pund.

17. Och han sade till honom: Ack! du gode tjenare, uti en liten ting hafwer du warit trogen; du skall hafwa magt öfwer tio städer.

18. Och den andre kom, och sade: Herre, ditt pund hafwer wunnit fem pund.

19. Och han sade till honom: War ock du satter öfwer fem städer.

20. Och den tredje kom, och sade: Herre, se här ditt pund, som jag hade bewarat uti en swetteduk.

21. Jag war rädder för dig; ty du äst en sträng man; du tager det upp, som du icke hafwer nederlagt, och uppskär det du icke hafwer sått.

22. Sade han till honom: Af din egen mun dömer jag dig, du onde tjenare; wiste du, att jag är en sträng man, upptager det jag intet nederlade, och uppskär det jag intet sådde;

23. Hwi fick du då icke mina penningar in i wexlobänken; att, när jag komme, måtte jag ju kraft dem igen med ocker?

24. Och han sade till dem som der när stodo: Tager det pundet ifrå honom, och får honom, om hafwer tio pund.

25. Då sade de till honom: Herre, han hafwer tio pund.

26. Ty jag säger eder, att den som hafwer, honom skall warda gifwet; och den som icke hafwer, honom skall ock warda ifråtaget det han hafwer.

27. Dock de mina owänner, som icke wille, att jag skulle råda öfwer dem, leder hit, och dräper dem här för mig.

28. Och då han detta sagt hade, gick han dådan, och reste upp åt Jerusalem.

29. Och det begaf sig, att, när han kom till Bethphage och Bethanien, wid

Digitized by Google

det berget som kallas Oljoberget, sände han två sina Lärjungar;

30. Sägandes: Går in i byn, som för eder ligger; när I kommen derin, skolen I finna en åsnafåla bunden, der ännu ingen menniska på suttit hafwer; löser honom, och hafwer honom hit.

31. Och om någor frågar eder, hwi I lösen honom; så säger till honom: Ty HErren behöfwer honom.

32. Så gingo de åstad, som sände woro, och funno, som han hade sagt dem.

33. Och när de löste fålan, sade hans herrar till dem: Hwi lösen I fålan?

34. Då sade de: Ty HErren behöfwer honom.

35. Och de ledde honom till JEsum; lade sin kläder på fålan, och satte JEsum deruppå.

36. Och der han framfor, bredde de sin kläder på wägen.

37. Och då han när kom, och drog ned för Oljoberget, begynte hele hopen af hans Lärjungar med fröjd och höga röst lofwa Gud, öfwer alla de krafter, som de sett hade;

38. Sägandes: Wälsignad ware han, som kommer en Konung i HErrans Namn; frid ware i himmelen, och ära i höjden.

39. Och några ibland folket, som woro af de Phariseer, sade till honom: Mästar, näps dina Lärjungar.

40. Men han swarade, och sade till dem: Jag säger eder: Om de tigde, skulle stenarna ropa.

41. Och då han kom fram, och fick se staden, gret han öfwer honom.

42. Och han sade: Om du ock wiste, hwad din frid tillhörer, så worde du det wiserliga i denna dinom dag betänkandes; men nu är det fördoldt för din ögon.

43. Ty den tid skall komma öfwer dig, att dine owänner skola dig belägga, och skansa kringom dig, och tränga dig på alla sidor.

44. Och de skola nederslå dig till jorden, och din barn, som i dig äro; och de skola icke låta igen i dig sten på sten, derföre att du icke kände kunde den tiden, der du uti sökt war.

Digitized by Google

45. Så gick han in i templet, och begynte utdrifwa dem, som derinne sålde och köpte;

46. Sägandes till dem: Det är skrifwet: Mitt hus är ett bönehus; men I hafwen det gjort till en röfwarekulo.

47. Och han lärde hwar dag i templet. Men de öfwerste Presterna, och de Skriftlärde, och de ypperste ibland folket, sökte efter att de kunde förgöra honom;

48. Och de kunde icke finna, hwad de skulle göra; ty allt folket höll sig intill honom, och hörde honom.

20. Capitlet.

Johannis dop. Wingårdsmännen. Skattpenningen. Sadduceerna. Christi ätt.

Och det begaf sig på en af de dagar, att han lärde folket i templet, och predikade Evangelium; då församlade sig de öfwerste Presterna, och de Skriftlärde, med de äldsta;

2. Och sade till honom: Säg oss, af hwad magt gör du detta? Eller ho är den som hafwer dig gifwit denna magten?

3. Swarade JEsus, och sade till dem: Jag will ock spörja eder ett ord; swarer I mig:

4. War Johannis döpelse af himmelen, eller af menniskor?

5. Då begynte de tänka wid sig, sägande: Sägom wi, af himmelen; då säger han: Hwi trodden I icke honom då?

6. Men sägom wi, af menniskor; då stenar oss allt folket; ty de hålla det ju så före, att Johannes war en Prophet.

7. Ty swarade de, att de icke wisste, hwadan det war.

8. Då sade JEsus till dem: Icke heller säger jag eder, med hwad magt jag detta gör.

9. Och han begynte säga till folket denna liknelsen: En man planterade en wingård, och fick honom ut wingårdsmannom, och for bort i främmande land i lång tid.

10. När tid war, sände han en tjenare till wingårdsmännerna, att de skulle låta honom få af wingårdsens frukt; men wingårds-

Digitized by Google

männerna hudflängde honom, och sänden ifrå sig med toma händer.

11. Sedan sände han ock en annan tjenare; den hudflängde de ock, och försmädde honom, och sänden ifrå sig med toma händer.

12. Åter sände han den tredje; den gjorde de ock såran, och dreswo honom ut.

13. Då sade wingårdsherren: Hwad skall jag göra? Jag will sända min älskeliga son; kanhända att, då de se honom, haswa de försyn för honom.

14. Då wingårdsmännerna fingo se honom, tänkte de wid sig sjelfwa, sägande: Denne är arfwingen; kommer, wi wilje slå honom ihjäl, att arfwedelen må blifwa wår.

15. Och så dreswo de honom utu wingården, och dråpo honom. Hwad skall nu wingårdsherren göra dem samma?

16. Han skall komma, och förgöra deßa wingårdsmännerna, och utså wingården androm. När de detta hörde, sade de: Bort det.

17. Då såg han på dem, och sade: Hwad är då det som skrifwet står: Den stenen, som byggningsmännerna bortkastade, han är worden en hörnsten?

18. Hwilken som faller uppå den stenen, han warder kroßad; men den han uppå faller, honom slår han all sönder i stycker.

19. Och öfwerste Presterna, med de Skriftlärda, sökte efter att de kunde få taga fatt på honom i samma stunden; men de räddes för folket; ty de förstodo, att han hade sagt denna liknelsen emot dem.

20. Och de aktade på honom, och sände ut wäktare, som lätos wara rättfärdige; på det de skulle taga honom wid orden, och öfwerantwarda honom herrskapet, och i landsherrans wåld.

21. Och de frågade honom, sägande: Mästar, wi wete, att du säger och lärer det rätt är, och ser icke till personen, utan lärer Guds wäg rätt.

22. Är det rätt, att wi gifwe Kejsaren skatt, eller ej?

23. Då han förmärkte

Digitized by Google

deras illfundighet, sade han till dem: Hwi fresten J mig?

24. Låter mig få se penningen; hwars beläte och öfwerskrift hafwer han? Swarade de, och sade: Kejsarens.

25. Sade han till dem: Så gifwer nu Kejsarenom det Kejsarenom tillhörer, och Gudi det Gudi tillhörer.

26. Och de kunde icke straffa hans tal, för folket; utan förundrade sig på hans swar, och tigde.

27. Då gingo några fram till honom af de Sadduceer, hwilke der neka uppståndelsen, och frågade honom,

28. Sägande: Mästar Moses hafwer skrifwit oß, att om någors mans broder blifwer död, den hustru hafwer, och dör barnlös, att hans broder skall taga hans hustru, och uppwäcka sinom broder säd.

29. Så woro nu sju bröder; och den förste tog sig hustru, och blef död barnlös.

30. Och den andre tog henne, och blef ock deßlikes död barnlös.

31. Den tredje tog henne; sammalunda ock alle sju, och läto inga barn efter sig, och blefwo döde.

32. Sist, efter dem alla, blef ock qwinnan död.

33. Uti uppståndelsen, hwilkensderas hustru skall hon wara, efter det sju hade haft henne till hustru?

34. Då swarade JEsus, och sade till dem: Denna werldenes barn taga sig hustrur, och gifwas mannom.

35. Men de som warda wärdige till den werldena, och till uppståndelsen ifrå de döda, de hwarken taga hustrur, eller gifwas manne;

36. Och ej heller kunna de mera dö; ty de warda like med Änglarna, och äro Guds barn, medan de äro uppståndelsens barn.

37. Men att de döde uppstå, bewisade Moses wid buskan, då han kallade HErran, Abrahams Gud, och Isaacs Gud, och Jacobs Gud.

38. Gud är icke de dödas, utan de lefwandes Gud; ty honom lefwa alle.

39. Då swarade några af de Skriftlärda, sägande: Mästar, du sade rätt.

Digitized by Google

40. Och de djerfdes icke yttermera något fråga honom.

41. Men han sade till dem: Huru säga de Christum wara Davids Son?

42. Och sjelfwer David säger i Psalmboken: HErren sade till min HErra: Sätt dig på mina högra hand;

43. Tilldeß jag nederlägger dina owänner dig till en fotapall.

44. Så kallar nu David honom HErra; huru är han då hans Son?

45. Då sade han till sina Lärjungar, uti allt folkens åhöro:

46. Tager eder wara för de Skriftlärda, som wilja gå uti sid kläder, och wilja gerna warda helsade på torgen, och sitta främst i Synagogorna, och sitta främst i gästabåden.

47. De uppfräta enkors hus, förebärandes långa böner; de skola få deß större fördömelse.

21. Capitlet.

Enkans offer. Stadens förstöring. Werldenes ände.

Och han såg till, aktandes på huru de rike lade sina gåfwor uti offerkistona.

2. Så fick han ock se ena fattiga enko, som lade der två skärfwar in.

3. Och han sade: Sannerliga säger jag eder: Denna fattiga enkan lade mer in, än alle de andre;

4. Ty de hafwa alle inlagt, till Guds offer, af det dem till öfwerlopps är; men hon hafwer, af sin fattigdom, inlagt allt det hon ägde.

5. Och då somlige sade om templet, att det war prydt med härliga stenar och klenodier, sade han:

6. De dagar warda kommande, att utaf allt det I sen, skall icke låtas sten uppå sten, den icke skall afbruten warda.

7. Då frågade de honom, och sade: Mästare, när skall detta ske? Och hwad tecken är, när detta ske skall?

8. Sade han: Ser till, att I icke warden förförde; ty många skola komma under mitt Namn, och säga: Jag äret; och tiden instundar. Följer dem icke efter.

9. Men när I hören

Digitized by Google

örlig och uppror, warer icke förfärade; ty sådant måste först ske, men det är icke straxt änden.

10. Och han sade till dem: Folk skall resa sig upp emot folk, och rike emot rike.

11. Och stor jordbäfning skall warda mångastäds, och hunger, och pestilentier; och förskräckelse, och stor tecken skola ske utaf himmelen.

12. Men för allt detta skola de taga fatt på eder, och förfölja eder, och öfwerantwarda eder in på sin Råd, och i häktelse; dragandes eder för Konungar och Förstar, för mitt Namns skull.

13. Och det skall eder wederfaras till ett wittnesbörd.

14. Så häller det fast uti edor hjerta, att I ingen omsorg hafwen, huru I skolen förswara eder;

15. Ty jag skall gifwa eder mun och wisdom, der alle de, som sätta sig emot eder, icke skola kunna emot säga, ej heller emot stå.

16. I skolen ock öfwerantwardas af föräldrar, och af bröder, fränder och wänner; och de skola döda somliga af eder.

17. Och I skolen warda hatade af allom, för mitt Namns skull;

18. Och ett hår af edart hufwud skall icke förgås.

19. I skolen behålla edra själar genom edart tålamod.

20. När I nu sen, att Jerusalem warder belagdt med en här, då skolen I weta, att deß förödelse är för handen.

21. De då äro i Judeen, de fly upp åt bergen; och de der midt inne äro, de gånge ut; och de som ute i landet äro, de gånge icke derin;

22. Ty att då äro hämndadagarne, att fullbordas skall allt det som skrifwet är.

23. Men we dem som hafwande äro, och dem som dia gifwa i de dagar; ty stor plåga warder på jordene, och wrede öfwer detta folk.

24. Och de skola falla för swärdsegg, och fångne bortförde warda till allahanda folk; och Jerusalem skall förtrampadt warda af Hedningom, tilldeß Hed-

Digitized by Google

ningarnes tid fullkomnad warder.

25. Och skola ske tecken i solen, och i månan, och i stjernorna; och på jordene warder folkena ångest, och de skola förtwifla. Och hafwet och wågen skola mycket bullra;

26. Och menniskorna borttorkas, för räddhågas skull, deraf att de förbida det som hela werldena öfwergå skall; ty himmelens krafter skola bäfwa.

27. Och då skola de få se menniskones Son komma i skyn, med magt och stora härlighet.

28. Men då detta begynner ske, ser upp, och lyfter edor hufwud upp; ty då nalkas edor förloßning.

29. Och han sade dem en liknelse: Ser på fikonaträt och all trä.

30. När de nu knoppas, kunnen J då se och weta af eder sjelf, att sommaren är när.

31. Alltså ock J, när J sen detta ske, skolen J weta, att Guds rike är när.

32. Sannerliga säger jag eder: Detta slägtet skall icke förgås, förr än det allt skedt är:

33. Himmel och jord skola förgås; men min ord skola icke förgås.

34. Men wakter eder, att edor hjerta icke förtungad warda med swalg och dryckenskap, och med detta lefwernes omsorg, så att den dagen kommer eder för hastigt uppå.

35. Ty han warder kommandes, såsom en snara, öfwer alla som bo på jordene.

36. Så waker nu alltid, och beder, att J mågen undfly allt detta som komma skall, och stå för menniskones Son.

37. Och han lärde om dagen i templet; men om nattena gick han ut, och wistades på Oljoberget.

38. Och allt folket war bittida uppe till honom i templet, till att höra honom.

22. Capitlet.

JEsus säljes, håller Påska, Nattward, stillar träta, swettas blod, fångas, förnekas, dömes.

Då tillstundade Sötbrödshögtiden, den Påska kallas.

Digitized by Google

2. Och de öfwerste Presterna och Skriftlärde sökte efter, huru de kunde dräpa honom; men de fruktade för folket.

3. Och gick Satanas in uti Judas, som kallades Ischarioth, och war en af de tolf.

4. Han gick bort, och talade med de öfwersta Presterna och föreståndarena, huruledes han skulle fly honom dem i händer.

5. Och de gladdes, och woro öfwerens med honom, att de skulle gifwa honom penningar.

6. Och han lofwade dem det, och sökte efter lägligher, att han måtte öfwerantwarda honom dem utan buller.

7. Så kom då Sötbrödsdagen, på hwilkom man måste offra Påskalambet.

8. Då sände han Petrum, och Johannem, sägandes: Går, och bereder oß Påskalambet, att wi det äte.

9. Då sade de till honom: Hwar will du, att wi skole bereda det?

10. Sade han till dem: Si, när I kommen in i staden, warder eder mötandes en man, som bär ena wattukruko; följer honom i huset, der han ingår;

11. Och säger husbondanom: Mästaren låter säga dig: Hwar är herberget, der jag må äta Påskalambet med mina Lärjungar?

12. Och han skall wisa eder en storan sal bereddan; reder der till.

13. De gingo åstad, och funno som han dem sagt hade; och redde till Påskalambet.

14. Och då tid war, satte han sig ned, och de tolf Apostlar med honom.

15. Och han sade till dem: Jag hafwer med mycken åstundan begärat äta detta Påskalambet med eder, förr än jag lider.

16. Ty jag säger eder, att jag härefter icke skall äta deraf, tilldeß det fullkomnadt warder i Guds rike.

17. Och han tog kalken, tackade, och sade: Tager honom, och skifter eder emellan;

18. Ty jag säger eder, att jag icke skall dricka det af winträ kommet är, tilldeß Guds rike kommer.

Digitized by Google

19. Och han tog brödet; tackade, och bröt, och gaf dem, sägandes: Detta är min lekamen, som för eder gifwen warder; det görer till min åminnelse;

20. Sammalunda ock kalken, efter Nattwarden, sägandes: Detta är kalken, det nya Testamentet i mitt blod, som för eder utgjutet warder.

21. Dock si, mins förrädares hand är med mig på bordet.

22. Och menniskones Son warder gångandes, efter som det beslutet är; dock we den menniska, af hwilko han warder förrädder.

23. Och de begynte fråga emellan sig, hwilken den war af dem som det göra skulle.

24. Så wardt ock en träta emellan dem, hwilkendera skulle synas wara ypperst.

25. Då sade han till dem: Werldslige Konungar regera; och de, som magtena hafwa, kallas nådige herrar;

26. Men J icke så; utan den som störst är ibland eder, han skall wara som den yngste, och den der ypperst är, han ware såsom en tjenare.

27. Ty hwilkendera är större, den som sitter, eller den som tjenar? Är icke han, som sitter? Men jag är midt ibland eder, såsom den som tjenar.

28. Men J ären de samme, som med mig blifwit hafwen uti mina frestelser.

29. Och jag will beställa eder rket, såsom min Fader hafwer det beställt mig;

30. Att J skolen äta och dricka öfwer mitt bord, i mitt rke; och skolen sitta på stolar, och döma tolf Israels slägter.

31. Och HErren sade: Simon, Simon, si, Satanas hafwer begärat eder, att han skulle sålla eder såsom hwete;

32. Men jag hafwer bedit för dig, att din tro skall icke omintet warda; och när du nu omwänder äst, så styrk dina bröder.

33. Då sade han till honom: HErre, jag är redebogen gå med dig, både i häktelse och i döden.

Digitized by Google

34. Då sade han: Jag säger dig, Petre, i dag skall icke hanen gala, förr än du tre resor nekar att känna mig.

35. Och han sade till dem: När jag sände eder utan säck, utan skräppo, och utan skor, hafwer eder något fattats? Då sade de: Intet.

36. Då sade han till dem: Men nu, ho som säck hafwer, han tage honom, sammalunda ock skräppo; och den der icke hafwer, han sälje sin kjortel, och köpe swärd.

37. Ty jag säger eder, att det ännu måste fullbordas på mig, som skrifwet är: Han är räknad ibland ogerningsmän; ty hwad som skrifwet är om mig, det hafwer en ända.

38. Då sade de: HErre, si, här äro tu swärd. Då sade han till dem: Det är nog.

39. Och han gick ut, som hans seder war, till Oljoberget; och hans Lärjungar följde honom till det rummet.

40. Och då han kom dit, sade han till dem: Beder, att I icke kommen uti frestelse.

41. Och han gick ifrå dem wid paß ett stenkast, och föll ned på sin knä, och bad,

42. Sägandes: Fader, är så din wilje, tag denna drycken ifrå mig; dock likwäl ske icke min wilje, utan din.

43. Och syntes honom en Ängel af himmelen, och styrkte honom.

44. Och han wardt betagen af en mägta stor ångest, och bad länge; och hans swett war såsom blodsdroppar, löpande ned på jorden.

45. Och då han uppstod af bönene, och kom till sina Lärjungar, fann han dem sofwande af bedröfwelse;

46. Och sade till dem: Hwi sofwen I? Står upp, och beder, att I icke kommen uti frestelse.

47. Wid han ännu talade, si, en hop med folk, och en utaf de tolf, som het Judas, gick för dem, och trädde fram till JEsum, till att kyßa honom.

48. Men JEsus sade till honom: Juda, förräder

Digitized by Google

du menniskones Son med kyssande?

49. Då sågo de, som när woro, hwad på färde war, och sade till honom: HErre, skole wi taga till swärds?

50. Och en af dem slog öfwersta Prestens tjenare, och högg af hans högra öra.

51. Då swarade JEsus, och sade: Låter kommat härtill; och så tog han på hans öra, och helade honom.

52. Och JEsus sade till de öfwersta Presterna, och föreståndarena i templet, och till de äldsta, som till honom komne woro: Såsom till en röfware ären I utgångne, med swärd och med stafrar;

53. Andock jag hafwer dagliga warit med eder i templet, och I kommen edra händer intet wid mig; men detta är edar stund, och mörkrens magt.

54. Så grepo de honom, och ledden, och haden in i öfwersta Prestens hus. Men Petrus följde långt efter.

55. Då gjorde de en eld midt i palatset, och såto derwid; och Petrus satte sig ibland dem.

56. Då en tjensteqwinna fick se honom, sittandes wid ljuset, såg hon på honom, och sade: Denne war ock med honom.

57. Då nekade han honom, och sade: Qwinna, jag känner honom intet.

58. Och litet efter såg honom en annar, och sade: Du äst ock af dem. Men Petrus sade: Menniska, jag är det icke.

59. Och litet derefter, wid en timma, kom en annar, och sannade det samma, sägandes: Sannerliga war han ock med honom; ty han är ock en Galileisk man.

60. Och Petrus sade: Menniska, jag wet icke hwad du säger. Och i det samma, wid han ännu talade, gol hanen.

61. Och HErren wände sig om, och såg på Petrum; och då begynte Petrus tänka på HErrans ord, huru han honom sagt hade: Förr än hanen hafwer galit, skall du tre resor neka mig.

62. Och Petrus gick ut, och gret bitterliga.

Digitized by Google

63. Och de män, som höllo JEsum, begabbade honom, och slogo honom;

64. Bundo för hans ögon, slogo hans ansigte, och frågade honom, sägande: Spå, ho är den som dig slog?

65. Och mycken annor förhädelse sade de till honom.

66. Och som det dagades, församlade sig de äldste i folket, och de öfwerste Presterna, och de Skriftlärde, och hade honom in för sitt Råd,

67. Sägande: Äst du Christus, säg det oß? Och han sade till dem: Om jag eder det säger, så tron I det intet;

68. Frågar jag ock, så swaren I intet; ej heller släppen I mig.

69. Härefter skall menniskones Son sitta på Guds krafts högra hand.

70. Då sade de alle: Så äst du ju Guds Son? Sade han: I sägen att jag så är.

71. Då sade de: Hwarefter begärom wi ännu wittnesbörd? Wi hafwe sjelfwe hört det af hans mun.

23. Capitlet.

Christus förhöres af Herodes och Pilatus, dömes, korsfästes, dör, begrafwes.

Då stod upp hele hopen af dem, och ledde honom bort till Pilatum;

2. Och begynte till att klaga på honom, sägande: Denna hafwe wi beslagit dermed, att han förwänder folket, och förbjuder gifwa Kessarenom skatt, och säger sig wara Christus en Konung.

3. Och Pilatus frågade honom, sägandes: Äst du Judarnas Konung? Då swarade han honom, och sade: Du säger det.

4. Då sade Pilatus till öfwersta Presterna, och till folket: Jag finner ingen brott med denna mannen.

5. Men de höllo sitt tal fram, sägande: Han gör uppror ibland folket, lärandes öfwer allt Judiska landet, begynnandes i Galileen, och sedan allt hit.

6. Då Pilatus hörde nämnas Galileen, frågade han, om han war en Galileist man.

7. Och då han förnam,

Digitized by Google

att han war under Herodis wälde, förſände han honom till Herodes; ty han war ock i Jeruſalem på den tiden.

8. Då Herodes fick ſe JEſum, wardt han ganſka glad; ty han hade i lång tid haft åſtundan till att ſe honom; ty han hade mycket hört om honom, och hoppades få ſe något tecken göras af honom.

9. Och han frågade honom om mång ſtycker; men han ſwarade honom intet.

10. Stodo ock öfwerſte Preſterna, och de Skriftlärde, och klagade ſwårliga på honom.

11. Men Herodes med ſitt folk föraktade honom, och begabbade honom, och klädde honom uti ett hwitt kläde, och ſände honom igen till Pilatum.

12. Och Pilatus och Herodes wordo wänner emellan ſig på ſammma dag; ty emellan dem hade tillförene warit owänſkap.

13. Då kallade Pilatus tillhopa de öfwerſta Preſterna, och föreſtåndarena, och folket;

14. Och ſade till dem: I haſwen fått mig denna mannen, ſåſom den der haſwer förwändt folket; och ſi, jag haſwer förhört honom i edor närwaro, och finner dock ingen af de ogerningar med denna mannen, der I anklagen honom före;

15. Och ej heller Herodes; ty jag förſände eder till honom; och ſi, man kunde intet komma på honom, det döden wärdt war.

16. Derföre will jag näpſan, och ſläppan.

17. Ty han ſkulle om högtidena giſwa dem en lös.

18. Då ropade hele hopen, och ſade: Tag denna af wägen, och gif oß Barabbam lös;

19. Den der låg i fängelſet, för ett upplopps ſkull, ſom i ſtaden ſkedt war, och för ett mandråp.

20. Åter talade Pilatus till dem, och wille giſwa JEſum lös.

21. Då ropade de, och ſade: Korsfäſt, korsfäſt honom.

22. Då ſade han tredje reſona till dem: Hwad haſwer han då illa gjort? Jag finner ingen dödsſak med

Digitized by Google

honom; derföre will jag näpsan, och giftwan lös.

23. Men de lade åt med stort rop, och begärade, att han skulle korsfästas; och deras och de öfwersta Presternas rop wardt ju mer och mer.

24. Då dömde Pilatus, att så ske skulle som de begärade;

25. Och gaf dem lös den i fängelset satt war för upploppets och dråpets skull, den de begärat hade; men JEsum öfwerantwardade han deras wilja.

26. Och då de ledde honom ut, fingo de en fatt, som het Simon af Cyrene, den der kom af markene; honom lade de korset uppå, att han skulle bära det efter JEsum.

27. Men honom följde en stor hop folk, och qwinnor, de der greto, och ömkade sig öfwer honom.

28. Då wände sig JEsus om till dem, och sade: I Jerusalems döttrar, gråter icke öfwer mig; utan gråter öfwer eder sjelfwa, och öfwer edor barn.

29. Ty si, de dagar warda kommande i hwilkom de skola säga: Saliga äro de ofruktsamma, och de qweder, som intet födt hafwa, och de spenar, som ingom hade dia gifwit.

30. Då skola de begynna säga till bergen: Faller öfwer oß; och till högarna: Skyler oß.

31. Ty är detta skedt på det färska trät, hwad skall då ske på det torra?

32. Leddes der ock ut twå andre ogerningsmän med honom, till att aflifwas.

33. Och då de kommo till det rummet, som kallas hufwudskallaplatsen, der korsfäste de honom, och de ogerningsmän med honom; den ena på den högra sidon, den andra på den wenstra.

34. Och sade JEsus: Fader, förlåt dem det; ty de weta icke hwad de göra. Och de bytte hans kläder, kastandes lott på dem.

35. Och folket stod och såg uppå; och de öfwerste, samt med dem, begabbade honom, sägande: Androm hafwer han hulpit, hjelpe sig nu sjelfwom, om han är Christus, den Guds utkorade.

Digitized by Google

36. Begabbade honom ock krigsknektarna, och gingo till, och räckte ättiko till honom;

37. Sägande: Äst du Judarnas Konung, så hjelp dig sjelf.

38. War ock en öfverskrift skriswen öfwer honom, med Grekiska, Latinska och Ebreiska bokstäfwer: Denne är Judarnas Konung.

39. Men en af de ogerningsmän, som upphängde woro, hädde honom, och sade: Äst du Christus, så hjelp dig sjelf, och oß.

40. Då swarade den andre, straffade honom, och sade: Fruktar du icke heller Gud, du, som äst i samma fördömelsen?

41. Och är det wäl rätt med oß; ty wi lide det wåra gerningar wärda äro; men denne hafwer intet ondt gjort.

42. Och sade han till JEsum: HErre, tänk på mig, då du kommer i ditt rike.

43. Och sade JEsus till honom: Sannerliga säger jag dig, i dag skall du wara med mig i paradis.

44. Och war detta wid sjette timman; och ett mörker wardt öfwer hela landet, allt intill nionde timman.

45. Och solen miste sitt sken; och förlåten i templet remnade midt i tu.

46. Och JEsus ropade med höga röst, och sade: Fader, jag befaller min anda i dina händer; och då han hade det sagt, gaf han upp andan.

47. Då höfwitsmannen såg hwad der skedde, prisade han Gud, och sade: Sannerliga war denne en rättfärdig man.

48. Och allt folket, som ditgånget war, att se härpå, då de sett hade hwad der skedde, slogo de sig för sin bröst, och gingo hem igen.

49. Men alle hans kände wänner, och qwinnor, som honom följt hade af Galileen, stodo långt ifrån, och sågo derpå.

50. Och si, en man, benämnd Joseph, en rådherre, den war en god och rättfärdig man;

51. Och hade icke samtyckt deras råd och gerning; och han war bördig af den Judarnas stad Arimathia;

Digitized by Google

den der ock åstundade efter Guds rike;

52. Han gick till Pilatum, och beddes JEsu lekamen;

53. Och tog honom ned, swepte honom uti ett linkläde, och laden ned i ena graf, som uthuggen war uti sten, der än då ingen hade uti lagd warit.

54. Och det war tillredelsedagen, och Sabbathen begynte gå uppå.

55. Och följde der några qwinnor efter, som med honom komna woro af Galileen, och besågo grafwena, och huruledes hans lekamen lagd war;

56. Och gingo sedan tillbaka igen, och tillredde wälluktandes krydder och smörjelse; men om Sabbathen woro de stilla, som budet war i lagen.

24. Capitlet.

JEsus uppstår, uppenbaras, far till himla.

På den ena Sabbathen, ganska bittida om morgonen, kommo de till grafwena, bärande de wälluktande krydder, som de tillredt hade, och några med dem.

2. Så funno de stenen afwältad ifrå grafwene;

3. Och gingo in, och funno intet HErrans JEsu lekamen.

4. Och det begaf sig att, då de derom bekymrade woro, si, så stodo när dem twå män i skinande kläder.

5. Då wordo de förfärade, och slogo sin ansigte neder åt jordene. Då sade de till dem: Hwi söken I den lefwande ibland de döda?

6. Han är icke här, han är uppstånden: Kommer ihåg, huru han sade eder, då han ännu war i Galileen;

7. Sägandes: Menniskones Son måste öfwerantwardas i syndiga menniskors händer, och korsfästas; och uppstå på tredje dagen.

8. Och så begynte de komma ihåg hans ord;

9. Och gingo tillbaka ifrå grafwene, och bådade detta allt dem ellofwa, och allom dem androm.

10. Och det war Maria Magdalena, och Johanna, och Maria Jacobi, och andra, som med dem woro, de detta sade till Apostlarna.

Digitized by Google

11. Och deras ord syntes för dem såsom galenskap; och de trodde dem intet.

12. Men Petrus stod upp, och lopp till grafwena; och då han lutade sig derin, fick han se linkläden liggande allena; och gick sina färde, förundrandes wid sig sjelf hwad der skedt war.

13. Och si, twå af dem ginge på samma dagen till en by, som låg wid sextio stadier wägs ifrå Jerusalem, benämnd Emaus.

14. Och de talade hwar med annan, om allt det som skedt war.

15. Och hände sig, då de talades wid, och befrågade hwarannan, nalkades ock JEsus, och gick med dem.

16. Men deras ögon woro förhållen, att de icke kände honom.

17. Då sade han till dem: Hwad är det för tal, som J hafwen eder emellan, wid J gån, och ären bedröfwade?

18. Då swarade endera, som het Cleophas, och sade till honom: Äst du allena ibland främmande män i Jerusalem, som icke wet hwad der skedt är i deßa dagar?

19. Sade han till dem: Hwad? Sade de till honom: Om JEsu Nazareno, som war en Prophet, mägtig både i gerningar och ord, för Gudi, och allo folkena;

20. Och huruledes de öfwerste Presterna, och wåre förmän, öfwerantwardade honom i dödsens fördömelse, och korsfäste honom.

21. Men wi hoppades, att han skulle wara den som förloßa skulle Israel; och öfwer allt detta är nu tredje dagen, sedan det skedde.

22. Och några qwinnor af wåra hafwa förskräckt oß, de der bittida om morgonen hade kommit till grafwena;

23. Och då de icke funno hans lekamen, kommo de, och sade, att de ock Änglasyn sett hade, hwilke sagt hade, att han lefwer.

24. Och några af dem, som med oß woro, gingo bort till grafwen, och funno såsom qwinnorna sagt hade; men honom funno de intet.

25. Då sade han till

Digitized by Google

dem: O! J galne, och senhjertade till att tro, uti allt det som Propheterna sagt hafwa.

26. Skulle icke Christus sådant lida, och sedan ingå uti sin härlighet?

27. Och han begynte på Mose, och alla Propheterna, och gjorde uttydelse för dem i alla Skrifter, som woro om honom.

28. Och de begynte nalkas intill byn, dit de wille; och han låts som han wille gå länger fram.

29. Och de nödgade honom, sägande: Blif när oß; ty det lider åt aftonen, och dagen är förlden. Och så gick han in, till att blifwa när dem.

30. Och det begaf sig, då han satt till bords med dem, tog han brödet; tackade, bröt det, och fick dem.

31. Och deras ögon öppnades, att de kände honom; och så förswann han utu deras åsyn.

32. Och de sade emellan sig: War icke wårt hjerta brinnande i oß, då han talade med oß i wägen, och uttydde oß Skrifterna?

33. Och i samma stunden stodo de upp, och gingo till Jerusalem igen, och funno församlade de ellofwa, och de som med dem woro;

34. De der sade: HErren är sannerliga uppstånden, och är synter af Simone.

35. Och de förtälde hwad skedt war i wägen, och huru han wardt känd af dem, i det han bröt brödet.

36. Som de nu härom talade, stod JEsus sjelf midt ibland dem, och sade till dem: Frid ware eder.

37. Då wordo de förfärade, och fruktade, menandes, att de sågo en anda.

38. Då sade han till dem: Hwi ären J förfärade? Och hwi uppstiga sådana tankar uti edor hjerta?

39. Ser mina händer, och mina fötter, att det är jag sjelf: Tager på mig, och skåder; ty anden hafwer icke kött och ben, såsom J sen mig hafwa.

40. Och då han hade det sagt, wiste han dem händer och fötter.

41. Och som de ännu icke trodde, för glädjes skull, utan förundrade sig, sade

Digitized by Google

han till dem: Hafwen I här något att äta?

42. Då fingo de honom fram ett stycke stekt fisk, och något af en hannogskako.

43. Och han tog det, och åt deraf i deras åsyn.

44. Och han sade till dem: Detta äro de ord, som jag sade till eder, då jag ännu war med eder, att allt måste fullbordas, som skrifwet är i Mose lag, och i Propheterna, och i Psalmerna, om mig.

45. Då öppnade han dem deras sinne, att de förstodo Skrifterna;

46. Och sade till dem: Så är det skrifwet, och så måste Christus lida, och tredje dagen uppstå ifrå de döda;

47. Och predikas i hans Namn bättring, och syndernas förlåtelse, ibland all folk, begynnande på Jerusalem.

48. Och I ären wittne till allt detta.

49. Och si, jag will sända öfwer eder mins Faders löfte; men I skolen blifwa i staden Jerusalem, tilldeß I warden beklädde med kraft af höjdene.

50. Och han hade dem ut till Bethanien, och upplyfte sina händer, och wälsignade dem.

51. Och skedde, då han dem wälsignat hade, skiljdes han ifrå dem, och uppfor i himmelen.

52. Och de tillbådo honom; och gingo sedan in i Jerusalem igen, med stora glädje;

53. Och woro alltid i templet, prisade och lofwade Gud: Amen.

Ände på S. Luce Evangelium.

S. Johannis Evangelium.

1. Capitlet.

Christi person. Johannis wittnesbörd. Andreas. Petrus. Philippus. Nathanael.

I begynnelsen war Ordet, och Ordet war när Gudi; och Gud war Ordet.

2. Det samma war i begynnelsen när Gudi.

3. Genom det äro all ting gjord; och thy för-

Digitized by Google

utan är intet gjordt, det gjordt är.

4. I thy war lifwet; och lifwet war menniskornas ljus;

5. Och ljuset lyser i mörkret; och mörkret hafwer det icke begripit.

6. En man war sänd af Gudi, som het Johannes;

7. Han kom till wittnesbörd, på det han skulle wittna om Ljuset, att alle skulle tro genom honom.

8. Icke war han Ljuset; men (han war sänd) till att wittna om Ljuset.

9. Det war det sanna Ljuset, hwilket upplyser alla menniskor, som komma i werlden.

10. I werldene war det, och igenom det är werlden gjord; och werlden kände det icke.

11. Han kom till sitt eget, och hans egne anammade honom icke.

12. Men allom dem, som honom anammade, gaf han magt att blifwa Guds barn, dem som tro på hans Namn;

13. Hwilke icke af blod, icke heller af köttslig wilja, icke heller af någors mans wilja, utan af Gudi födde äro.

14. Och Ordet wardt kött, och bodde ibland oß; och wi sågom hans härlighet, såsom enda Sonens härlighet af Fadrenom, full med nåd och sanning.

15. Johannes wittnar om honom, ropar, och säger: Denne waret, om hwilken jag sagt hafwer: Efter mig skall komma, den för mig warit hafwer; ty han war förr än jag;

16. Och af hans fullhet hafwe wi alle fått, och nåd för nåd.

17. Ty genom Mosen är Lagen gifwen; nåd och sanning är kommen genom JEsum Christum.

18. Ingen hafwer någon tid sett Gud; ende Sonen, som är i Fadrens sköt, han hafwer det kungjort.

19. Och detta är Johannis wittnesbörd, då Judarna sände Prester och Leviter af Jerusalem, att de skulle fråga honom: Hwo äst du?

20. Och han bekände, och försakade icke; och bekände han: Icke är jag Christus.

Digitized by Google

21. Då frågade de honom: Hwad då; äst du Elias? Han sade: Jag är det icke. Äst du en Prophet? Och han swarade: Nej.

22. Då sade de till honom: Ho äst du, att wi måge gifwa dem swar, som oß sändt hafwa? Hwad säger du om dig sjelf?

23. Sade han: Jag är ens ropandes röst i öknene: Rödjer HErrans wäg, som Esaias Propheten sagt hafwer.

24. Och de, som sände woro, woro af de Pharisseer.

25. Och de frågade honom, och sade till honom: Hwi döper du då, medan du äst icke Christus, icke heller Elias, icke heller en Prophet?

26. Swarade dem Johannes, och sade: Jag döper med watten; men midt ibland eder står den I icke kännen.

27. Han är den som efter mig komma skall, hwilken för mig warit hafwer; hwilkens skotwäng jag icke wärdig är upplösa.

28. Detta skedde i Bethabara, på hinsidon Jordan, der Johannes döpte.

29. Dagen derefter såg Johannes JEsum komma till sig, och sade: **Si, Guds Lamb, som borttager werldenes synd.**

30. Denne äret, om hwilken jag sagt hafwer: Efter mig skall komma en man, den för mig warit hafwer; ty han war förr än jag;

31. Och jag kände honom icke; men på det han skulle warda uppenbar i Israel, fördenskull är jag kommen, till att döpa med watten.

32. Och Johannes wittnade, och sade: Jag såg Andan nederkomma i dufwoliknelse af himmelen, och blef på honom;

33. Och jag kände honom icke; men den som mig sände, till att döpa med watten, han sade till mig: Ofwer hwilken du får se Andan nederkomma, och blifwa på honom, han är den som döper med den Helga Anda.

34. Och jag såg det, och wittnade, att han är Guds Son.

35. Dagen derefter stod

Digitized by Google

åter Johannes, och två af hans lärjungar.

36. Och som han fick se JEsum gå, sade han: Si, Guds Lamb.

37. Och de två hans lärjungar hörde honom tala, och följde JEsum.

38. Då wände JEsus sig om, och såg dem följa sig, och sade till dem: Hwad söken J? Då sade de till honom: Rabbi (det betyder Mästar), hwar wistas du?

39. Då sade han till dem: Kommer, och ser. De kommo, och sågo, hwar han wistades, och blefwo den dagen när honom; och det war wid tionde timman.

40. Och war Andreas, Simonis Petri broder, en af de två, som hade hört af Johanne; och följde JEsum.

41. Han fann först sin broder Simon, och sade till honom: Wi hafwe funnit Meßiam, det betyder, den Smorda.

42. Och han hade honom till JEsum. Då JEsus fick se honom, sade han: Du äst Simon, Jona son; du skall heta Cephas, det betyder hälleberg.

43. Dagen derefter wille JEsus gå ut i Galileen; och fann Philippum, och sade till honom: Följ mig.

44. Och war Philippus af Bethsaida, Andree och Petri stad.

45. Philippus fann Nathanael, och sade till honom: Den som Mose hafwer skrifwit om i lagen, och Propheterna, hafwe wi funnit, JEsum, Josephs son af Nazareth.

46. Och Nathanael sade till honom: Kan något godt komma af Nazareth? Philippus sade till honom: Kom, och se.

47. JEsus såg Nathanael komma till sig, och sade om honom: Si, en rätt Israelit, i hwilkom intet swek är.

48. Då sade Nathanael till honom: Hwaraf känner du mig? JEsus swarade, och sade till honom: Förr än Philippus kallade dig, då du wast under fikonaträt, såg jag dig.

49. Nathanael swarade, och sade till honom: Rabbi, du äst Guds Son; Du äst Israels Konung.

50. JEsus swarade, och

Digitized by Google

sade till honom: Efter det jag sade dig, att jag såg dig under fikonaträt, tror du; större ting, än deße äro, skall du få se;

51. Och sade till honom: Sannerliga, sannerliga säger jag eder: Härefter skolen I få se himmelen öppen, och Guds Änglar fara upp och neder öfwer menniskones Son.

2. Capitlet.

Bröllop i Cana. Templet renſadt. Första Påskan.

Och på tredje dagen wardt ett bröllop i Cana i Galileen; och JEſu moder war der.

2. Wardt ock deßlikes JEſus buden, och hans Lärjungar, till bröllopet.

3. Och då winet begynte fattas, sade JEſu moder till honom: De hafwa intet win.

4. Då sade JEſus till henne: Qwinna, hwad hafwer jag med dig? Min tid är icke ännu kommen.

5. Då sade hans moder till tjenarena: Hwad han säger eder, det görer.

6. Så woro der sex stenkrukor, som satta woro efter sättet om Judarnas rening, hållandes hwardera tu eller tre mått.

7. Då sade JEſus till dem: Fyller upp krukorna med watten; och de fyllde dem öfwerfulla.

8. Och han sade till dem: Låter nu uti, och bärer till kökemästaren; och de båro.

9. När då kökemästaren smakade winet, som watten warit hade, och icke wißte hwadan det kommet war; men tjenarena, som wattnet öst hade, wißte det, kallade han brudgummen;

10. Och sade till honom: Hwar man sätter först fram det goda winet, och när de äro wordne druckne, då det som sämre är. Du hafwer gömt det goda winet allt härtill.

11. Detta war det första tecken, som JEſus gjorde i Cana i Galileen, och uppenbarade sina härlighet; och hans Lärjungar trodde på honom.

12. Derefter for han ned till Capernaum, han och hans moder, och hans bröder, och hans Lärjungar; och blefwo der i få dagar.

13. Och war Judarnas

Digitized by Google

Påska hardt när; och JEsus for upp till Jerusalem;

14. Och fann i templet dem som sålde fä, och får, och dufwor, och wexlare sittande.

15. Då gjorde han ena gißel af tåg, och dref dem alla ut af templet, med får och fä, och bortspillde wexlarenas penningar, och störte borden omkull.

16. Och sade till dem som dufwor sålde: Hafwer detta bort hädan, och gören icke af mins Faders hus ett marknadshus.

17. Då kommo hans Lärjungar ihåg det som skrifwet är: Dins hus nitälskan hafwer frätit mig.

18. Då swarade Judarna, och sade till honom: Hwad tecken låter du oß se, att du skall detta göra?

19. Swarade JEsus, och sade till dem: Slår detta templet neder, och i tre dagar will jag det upprätta.

20. Då sade Judarna: I sex och fyratw år är detta templet uppbygdt, och du will det upprätta i tre dagar!

21. Men han sade om sins kropps tempel.

22. Och när han war uppstånden ifrå de döda, kommo hans Lärjungar ihåg, att han hade det sagt dem; och trodde Skriftene, och det tal, som JEsus sagt hade.

23. Då han nu war i Jerusalem, om Påskana, på högtidsdagen, trodde många på hans Namn, då de sågo hans tecken, som han gjorde.

24. Men JEsus betrodde icke sig sjelfwan dem; ty han kände alla;

25. Och behöfde icke, att någor skulle wittna om menniskona; ty han wißte wäl hwad i menniskone war.

3. Capitlet.

JEsus och Nicodemus. Johannes och hans lärjungar.

Och war en man af de Phariseer, som het Nicodemus, en öfwerste ibland Judarna.

2. Han kom till JEsum om nattena, och sade till honom: Rabbi, wi wete, att du äst kommen af Gudi för en lärare; ty ingen kan göra de tecken, som du gör, utan Gud är med honom.

3. JEsus swarade, och

Digitized by Google

sade till honom: Sannerliga, sannerliga säger jag dig: Utan en blifwer född på nytt, kan han icke se Guds rike.

4. Då sade Nicodemus till honom: Huru kan en menniska födas, när hon är gammal? Icke kan hon på nytt gå in i sine moders lif, och födas?

5. Swarade JEsus: Sannerliga, sannerliga säger jag dig: **Utan en warder född af watten och Andanom, kan han icke ingå i Guds rike.**

6. Det som är född af kött, det är kött; och det som är född af Andanom, det är Ande.

7. Förundra icke, att jag sade dig, att J måsten födas på nytt.

8. Wädret blås hwart det will, och du hörer deß röst; och du wetst icke, hwadan det kommer, eller hwart det far; alltså är hwar och en, som af Andanom född är.

9. Nicodemus swarade, och sade till honom: Huru kan detta ske?

10. JEsus swarade, och sade till honom: Äst du en mästare i Israel, och wetst icke detta?

11. Sannerliga, sannerliga säger jag dig: Wi tale det wi wete, och det wi hafwe sett, det wittne wi; och wårt wittnesbörd anammen J icke.

12. Tron J icke, när jag säger eder om jordisk ting; huru skolen J då tro, om jag säger eder om himmelsk ting?

13. Och ingen far upp i himmelen, utan den som for neder af himmelen, menniskones Son, som är i himmelen.

14. Och såsom Moses upphöjde ormen i öknene, alltså måste ock menniskones Son warda upphöjd;

15. På det att hwar och en, som tror på honom, skall icke förgås, utan få ewinnerligit lif.

16. **Ty så älskade Gud werldena, att han utgaf sin enda Son, på det att hwar och en, som tror på honom, skall icke förgås, utan få ewinnerligit lif.**

17. Ty icke hafwer Gud sändt sin Son i werldena, att han skall döma werldena, utan på det att werl-

Digitized by Google

den

den skall warda salig genom honom.

18. Hwilken som tror på honom, han warder icke dömd; men hwilken som icke tror, han är redo dömd, efter det han icke trodde i Guds enda Sons Namn.

19. Men detta är domen, att Ljuset är kommet i werldena, och menniskorna älskade mer mörkret än Ljuset; ty deras gerningar woro onda.

20. Ty hwar och en, som illa gör, hatar ljuset, och kommer icke till ljuset, att hans gerningar skola icke warda straffade.

21. Men den som gör sanningena, han kommer till ljuset, att hans gerningar skola warda uppenbara; ty de äro gjorde i Gudi.

22. Derefter kom JEsus och hans Lärjungar i Judiska landet, och wistades der med dem, och döpte.

23. Döpte ock deßlikes Johannes i Enön, hardt wid Salim; ty der war mycket watten, och de kommo, och läto döpa sig;

24. Ty Johannes war icke än då kastad i häktelse.

25. Då kom upp ett spörsmål ibland Johannis lärjungar, samt med Judarna, om reningen;

26. Och kommo till Johannem, och sade till honom: Rabbi, den som war när dig på hinsidon Jordan, den du wittnade om, si, han döper, och alle komma till honom.

27. Johannes swarade, och sade: Menniskan kan intet taga, utan det warder henne gifwet af himmelen.

28. J ären sjelfwe min wittne, att jag sade: Icke är jag Christus; utan jag är sänd för honom.

29. Den som brudena hafwer, han är brudgummen; men brudgummens wän, som står och hörer honom, han fröjdar sig af brudgummens röst; denna min fröjd är nu fullbordad.

30. Honom bör wäxa till, och mig bör förminskas.

31. Den som ofwanefter kommer, han är öfwer alla; den af jordene är, han är af jord, och af jordene talar han; den af himmelen kommer, han är öfwer alla.

32. Och det han hafwer sett och hört, det wittnar

Digitized by Google

han; och hans wittnesbörd anammar ingen.

33. Den som anammar hans wittnesbörd, han hafwer beseglat, att Gud är sannfärdig.

34. Ty den Gud sändt hafwer, han talar Guds ord; ty Gud gifwer icke Andan efter mått.

35. Fadren älskar Sonen, och allt hafwer han gifwit honom i händer.

36. Hwilken som tror Sonenom, han hafwer ewinnerligit lif; men den som icke tror Sonenom, han skall icke få se lifwet; utan Guds wrede blifwer öfwer honom.

4. Capitlet.

Samariterna omwände. Konungsmannens son.

Då nu HErren förnam, att Phariseerna hade hört, att JEsus gjorde flera Lärjungar, och döpte, än Johannes;

2. (Ändock JEsus döpte icke sjelf, utan hans Lärjungar;)

3. Öfwergaf han Judeen, och drog åter in i Galileen.

4. Så måste han gå genom Samarien.

5. Och när han kom till en stad i Samarien, som kallas Sichar, wid en bolstad, som Jacob gaf sinom son Joseph;

6. Och der war Jacobs brunn; och efter det JEsus war trötter af wägen, satte han sig så ned wid brunnen; och det war wid sjette timman.

7. Då kom en qwinna af Samarien, till att hemta watten. Sade JEsus till henne: Gif mig dricka;

8. Ty hans Lärjungar woro gångne in i staden, till att köpa mat.

9. Då sade den Samaritiska qwinnan till honom: Huru bedes du, som äst en Jude, dricka af mig, som är en Samaritisk qwinna? Ty Judarna hafwa ingen handel med de Samariter.

10. JEsus swarade, och sade till henne: Förstode du Guds gåfwo, och ho den är, som säger till dig: Gif mig dricka; då beddes du af honom, och han gåfwe dig lefwandes watten.

11. Sade qwinnan till honom: HErre, icke hafwer du det du kan tagat med, och brunnen är djup.

Digitized by Google

per; hwadan hafwer du då lefwandes watten?

12. Mån du wara mer än wår fader Jacob, som gaf oß brunnen, och drack af honom, med sin barn, och sin boskap?

13. Då swarade JEsus, och sade till henne: Hwar och en som dricker af detta wattnet, han warder törstig igen;

14. Men hwilken som dricker af det watten, som jag honom gifwer, han skall icke törsta till ewig tid; utan det watten, som jag honom gifwer, skall blifwa i honom en källa med springande watten i ewinnerligit lif.

15. Då sade qwinnan till honom: HErre, gif mig det wattnet, att jag icke törster, eller behöfwer komma hit efter watten.

16. Sade JEsus till henne: Gack, kalla din man, och kom hit.

17. Swarade qwinnan, och sade: Jag hafwer ingen man. Sade JEsus till henne: Du sade rätt, jag hafwer ingen man;

18. Ty du hafwer haft fem män, och den du nu hafwer, är icke din man; det sade du sant.

19. Då sade qwinnan till honom: HErre, jag ser, att du äst en Prophet.

20. Wåre fäder hafwa tillbedit på detta berget, och I sägen, att i Jerusalem är det rum, der man tillbedja skall.

21. JEsus sade till henne: Qwinna, tro mig; den tid kommer, att hwarken på detta berget, eller i Jerusalem, skolen I tillbedja Fadren.

22. I weten icke hwad I tillbedjen; men wi weten hwad wi tillbedje; ty saligheten är af Judomen.

23. Men den tid kommer, och är nu allaredo, att rätte tillbedjare skola tillbedja Fadren i Andanom och sanningen; ty Fadren will ock sådana hafwa, som honom tillbedja skola.

24. Gud är en Ande; och de honom tillbedja, skola tillbedja honom i Andanom och i sanningen.

25. Då sade qwinnan till honom: Jag wet, att Meßias skall komma, som kallas Christus; när han

Digitized by Google

kommer, warder han oß all ting underwisandes.

26. Sade JEsus till henne: Jag är den samme, som talar med dig.

27. Och i det samma kommo hans Lärjungar, och undrade derpå, att han talade med qwinnone; dock sade ingen: Hwad frågar du, eller hwad talar du med henne?

28. Då lät qwinnan stå sina kruko, och gick in i staden, och sade till det folket:

29. Kommer, och ser en man, som mig hafwer sagt allt det jag hafwer gjort. Männ han icke wara Christus?

30. Då gingo de af staden, och kommo till honom.

31. Deremellan bådo Lärjungarna honom, sägande: Rabbi, ät.

32. Sade han till dem: Jag hafwer mat att äta, der J intet af weten.

33. Då sade Lärjungarna emellan sig: Männ någor hafwa burit honom äta?

34. Sade JEsus till dem: Min mat är det, att jag gör hans wilja, som mig sändt hafwer, och fullbordar hans werk.

35. Sägen J icke, fyra månader äro ännu, och skördatimmen kommer? Si, jag säger eder: Lyfter upp edor ögon, och beser markena; ty hon begynner hwitna till skörd.

36. Och den der uppskär, han tager lön, och församlar frukt till ewinnerligit lif; på det att både den som sår, och den som uppskär, skola tillsammans glädjas.

37. Ty här är det ordet sant, att en annar är den som sår, och en annar som uppskär.

38. Jag sände eder uti att uppskära, det J hafwen intet arbetat; andre hafwa arbetat, och J ären ingångne i deras arbete.

39. Och många Samariter af den staden trodde på honom, för qwinnones tals skull, som wittnade, att han hade sagt henne allt det hon hade gjort.

40. När nu de Samariter kommo till honom, bådo de honom, att han wille blifwa när dem; och han blef der i twå dagar.

Digitized by Google

41. Och mycket flere trodde för hans ords skull;

42. Och sade till qwinnona: Nu tro wi icke för ditt tals skull; ty wi hafwe sjelfwe hört, och wete, att han är wisst Christus, werldenes Frälsare.

43. Men twå dagar derefter gick han dädan, och drog in i Galileen;

44. Ty JEsus wittnade sjelf, att en Prophet warder intet afhållen i sitt fädernesland.

45. Och när han kom i Galileen, undfingo de Galileer honom, efter de all ting sett hade, som han gjort hade i Jerusalem, på högtidsdagen; ty de hade ock warit till högtidsdagen.

46. Så kom åter JEsus i Cana i Galileen, der han hade gjort win af watten. Och der war en Konungsman, hwilkens son låg sjuk i Capernaum.

47. När han hörde, att JEsus war kommen af Judeen till Galileen, gick han till honom, och bad honom, att han wille komma ned, och göra hans son helbregda; ty han låg för döden.

48. Då sade JEsus till honom: Utan I sen tecken och under, tron I icke.

49. Konungsmannen sade till honom: HErre, kom ned, förr än min son dör.

50. Sade JEsus till honom: Gack, din son lefwer. Då trodde mannen ordena, som JEsus sade till honom, och gick.

51. Och i det han gick ned, mötte honom hans tjenare, och bebådade honom, sägande: Din son lefwer.

52. Då besporde han med dem, hwad stund det war wordet bättre med honom. Och de sade till honom: I går, på sjunde timman, öfwergaf skälfwan honom.

53. Då förstod fadren, att det war den timmen, i hwilkom JEsus hade sagt till honom: Din son lefwer. Och han trodde, och allt hans hus.

54. Detta är nu det andra tecknet, som JEsus gjorde, när han kom af Judeen i Galileen.

5. Capitlet.

Bethesda. Christi persons och werks förswar.

Derefter war en Judarnas högtid; och JE-

Digitized by Google

sus for upp till Jerusalem.

2. Men i Jerusalem är en dam, wid fårahuset, som het på Ebreisko Bethesda, och hade fem skjul;

3. Deruti lågo en stor hop sjuke, blinde, halte, borttwinade, och bidde efter att wattnet skulle röras.

4. Ty en Ängel steg ned i dammen på en wiß tid, och rörde wattnet; den der nu först steg ned i wattnet, sedan det war rördt, han blef helbregda, ehwad sjukdom han hade.

5. Så war der en man, som hade warit sjuk i åtta och tretio år.

6. Då JEsus fick se honom der han låg, och förnam, att han nu i lång tid hade legat sjuk, sade han till honom: Will du blifwa helbregda?

7. Swarade den sjuke honom: HErre, jag hafwer ingen, som hafwer mig i dammen, när wattnet är rördt; men förr än jag kommer, då är en annar stigen in för mig.

8. Då sade JEsus till honom: Statt upp, tag din säng, och gack.

9. Och straxt blef den mannen helbregda, och tog sin säng, och gick; och det war på en Sabbathsdag.

10. Då sade Judarna till honom, som war worden helbregda: Det är Sabbath; dig är icke lofligit bära sängena.

11. Swarade han dem: Den som gjorde mig helbregda, han sade till mig: Tag din säng, och gack.

12. Då sporde de honom: Ho är den mannen, som dig sade: Tag din säng, och gack?

13. Men han, som helbregda war worden, wißte icke ho han war; ty JEsus war undanwiken, efter mycket folk war i det rummet.

14. Derefter fann JEsus honom i templet, och sade till honom: Si, du äst worden helbregda; synda icke härefter, att dig icke wederfars något wärre.

15. Då gick den mannen bort, och sade Judomen, att JEsus war den som honom hade helbregda gjort;

16. Och derföre förföljde Judarna JEsum, och sökte efter att döda honom, efter

Digitized by Google

han detta gjorde på Sabbathen.

17. Då swarade JEsus dem: Min Fader werkar intill nu; och jag werkar ock.

18. Derföre sökte Judarna ändå mer efter att döda honom; ty han ej allenast bröt Sabbathen, utan ock sade Gud wara sin Fader, görandes sig sjelf lik med Gud.

19. Då swarade JEsus, och sade till dem: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, Sonen kan intet göra af sig sjelf, utan det han ser Fadren göra; ty allt det han gör, det gör ock Sonen.

20. Ty Fadren älskar Sonen, och wisar honom allt det han gör; och warder än wisandes honom större werk än dessa äro, att I skolen undra derpå.

21. Ty såsom Fadren uppwäcker de döda, och gör dem lefwande; så gör ock Sonen lefwande hwem han will.

22. Ty icke dömer heller Fadren någon; utan hafwer all dom gifwit Sonenom;

23. På det alle skola hedra Sonen, såsom de hedra Fadren. Hwilken som icke hedrar Sonen, han hedrar icke Fadren, som honom sändt hafwer.

24. Sannerliga, sannerliga säger jag eder: **Hwilken som hörer mitt tal, och tror honom, som mig sändt hafwer, han hafwer ewinnerligit lif**, och kommer icke i domen; utan är gången ifrå döden till lifwet.

25. Sannerliga, sannerliga säger jag eder: Den tid skall komma, och är nu allaredo, att de döde skola höra Guds Sons röst; och de henne höra, de skola lefwa.

26. Ty såsom Fadren hafwer lif i sig sjelfwom, så hafwer han ock gifwit Sonenom hafwa lif i sig sjelfwom;

27. Och hafwer desslikes gifwit honom magt att döma; derföre, att han menniskones Son är.

28. Förundrer eder icke öfwer detta; ty den stund skall komma, i hwilka alle de i grifterna äro, skola höra hans röst.

29. Och de som wäl hafwa gjort, skola framgå

Digitized by Google

till liffens uppståndelse; men de som illa hafwa gjort, till domens uppståndelse.

30. Intet kan jag göra af mig sjelf. Som jag hörer, så dömer jag, och min dom är rätt; ty jag söker icke min wilja, utan Fadrens wilja, som mig sändt hafwer.

31. Om jag wittnar om mig sjelf, då är mitt wittnesbörd icke sant.

32. En annar är, som wittnar om mig; och jag wet, att det wittnesbörd sant är, som han wittnar om mig.

33. I sänden till Johannes, och han gaf wittnesbörd till sanningen;

34. Men jag tager intet wittnesbörd af menniſko; utan säger detta, på det I skolen warda salige.

35. Han war ett brinnande och skinande ljus; och I willen en tid långt fröjdas i hans ljus.

36. Men jag hafwer ett större wittnesbörd än Johannis wittnesbörd; ty de werk, som Fadren hafwer gifwit mig att jag skall fullborda, de samma werk, som jag gör, wittna om mig, att Fadren hafwer sändt mig.

37. Och Fadren, som mig sände, han hafwer wittnat om mig; I hafwen hwarken någon tid hört hans röst, eller sett hans skepelse.

38. Och hans ord hafwen I icke bliſwandes i eder; ty I tron icke honom, som han sändt hafwer.

39. Ransaker Skrifterna; ty I menen eder hafwa ewinnerligit lif i dem; och de äro de som wittna om mig.

40. Och I wilen icke komma till mig, att I måtten få lif.

41. Jag tager ingen pris af menniſkor.

42. Men jag känner eder, att I icke hafwen Guds kärlek uti eder.

43. Jag är kommen i mins Faders Namn, och I anammen mig icke; kommer en annar i sitt eget namn, den warden I anammande.

44. Huru kunnen I tro, I som tagen pris hwar af androm; och den pris, som kommer allena af Gudi, söken I intet?

45. I skolen icke mena,

Digitized by Google

att jag skall anklaga eder för Fadren; det är en som eder anklagar, nämliga Moses, den I hoppens uppå.

46. Haden I trott Mosi, så haden I ock trott mig; ty om mig hafwer han skrifwit.

47. Men tron I icke hans skrifter, huru skolen I då tro min ord?

6. Capitlet.

Femtusend män spisas. Lissens bröd.

Derefter for JEsus öfwer det Galileiska hafwet, som är wid den staden Tiberias.

2. Och mycket folk följde honom, derföre att de sågo hans tecken, som han gjorde med dem som sjuke woro.

3. Och gick JEsus på ett berg, och satte sig der med sina Lärjungar.

4. Och då tillstundade Påska, Judarnas högtid.

5. Då lyfte JEsus upp sin ögon, och såg att mycket folk kom till honom, och sade till Philippum: Hwar få wi köpa bröd, att deße må äta?

6. Det sade han, till att försöka honom; ty han wiste wäl hwad han wille göra.

7. Swarade honom Philippus: För tuhundrade penningar bröd wore dem icke nog, till att hwar finge ett litet stycke.

8. Då sade till honom en af hans Lärjungar, Andreas, Simon Petri broder:

9. Här är en pilt, som hafwer fem bjuggbröd, och twå fiskar; men hwad förslår det ibland så många?

10. Sade JEsus: Låter folket sätta sig. Och på det rummet war mycket gräs. Då satte sig ned wid femtusend män.

11. Och JEsus tog bröden, tackade, och fick Lärjungomen, och Lärjungarna skifte ibland dem som säto; sammaledes ock af fiskarna, så mycket han wille.

12. Då de woro mätte, sade han till sina Lärjungar: Hemter tillhopa stycken, som öfwerblifne äro, att de icke förfaras.

13. Så hemte de tillhopa, och uppfyllde tolf korgar med stycken, som öfwer woro af fem bjuggbröd, efter dem som ätit hade.

14. När nu de menni-

Digitized by Google

skorna sågo, att JEsus hade gjort tecknet, sade de: Wißerliga är denne den Propheten, som komma skall i werldena.

15. När då JEsus förnam, att de wille komma och taga honom, och göra honom till Konung, gick han åter affsides bort uppå berget, han sjelf allena.

16. Och när aftonen kom, gingo hans Lärjungar ned till hafwet;

17. Och stego till skepps, och foro öfwer hafwet till Capernaum; och det war redo mörkt wordet, och JEsus war icke till dem kommen.

18. Då blåste ett stort wäder, och wågen begynte gå.

19. När de nu rott hade wid fem och tjugu eller tretio stadier, fingo de se JEsum gå på hafwet, och nalkas skeppet; och de wordo förfärade.

20. Då sade han till dem: Det är jag, rädens icke.

21. Och de wille hafwa tagit honom in i skeppet; och i det samma war skeppet wid landet, som de foro till.

22. Dagen derefter, när folket, som stod på hinsidon hafwet, såg att der war intet annat skepp än det ena, som hans Lärjungar woro uti stegne, och att JEsus war icke instigen med sina Lärjungar i skeppet, utan hans Lärjungar woro bortfarne allena;

23. Men annor skepp kommo af Tiberias, hardt till det rummet, der de hade ätit brödet, genom HErrans tacksägelse;

24. När då folket såg, att JEsus war icke der, ej heller hans Lärjungar, stego de ock i skeppen, och kommo till Capernaum, och sökte JEsum.

25. Och då de funno honom på hinsidon hafwet, sade de till honom: Rabbi, när komst du hit?

26. Swarade JEsus dem, och sade: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, J söken mig icke fördenskull, att J hafwen sett tecken; utan fördenskull, att J hafwen ätit af brödet, ochären wordne mätte.

27. Werker icke den mat, som förgås, utan den som blifwer till ewinnerligit lif,

Digitized by Google

den menniskones Son eder gifwa skall; ty honom hafwer Gud Fader beseglat.

28. Då sade de till honom: Hwad skole wi göra, att wi werka kunne Guds werk?

29. Swarade JEsus, och sade till dem: Det är Guds werk, att I tron på den han sändt hafwer.

30. Då sade de till honom: Hwad tecken gör du då, att wi se kunne, och tro dig? Hwad werkar du?

31. Wåre fäder åto Manna i öknene, som skrifwet är: Han gaf dem bröd af himmelen till att äta.

32. Då sade JEsus till dem: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, icke gaf Mose eder det brödet af himmelen; men min Fader gifwer eder det rätta brödet af himmelen.

33. Ty det är Guds bröd, som nederkommer af himmelen, och gifwer werlden lif.

34. Då sade de till honom: HErre, gif oß alltid detta brödet.

35. Sade JEsus till dem: Jag är lifsens bröd; hwilken som kommer till mig, han skall icke hungra; och hwilken som tror på mig, han skall aldrig törsta.

36. Men jag hafwer sagt eder, att I hafwen ock sett mig; och tron dock icke.

37. Allt det min Fader gifwer mig, det kommer till mig; och den till mig kommer, honom kastar jag icke ut.

38. Ty jag är nederkommen af himmelen, icke att jag skall göra min wilja, utan hans wilja, som mig sändt hafwer.

39. Och det är mins Faders wilje, som mig sändt hafwer, att jag intet borttappa skall af allt det han mig gifwit hafwer; utan att jag skall uppwäcka det på ytterste dagen.

40. Detta är nu hans wilje, som mig sändt hafwer, att hwar och en, som ser Sonen, och tror på honom, han skall hafwa ewinnerligit lif; och jag skall uppwäcka honom på ytterste dagen.

41. Då knorrade Judarna deröfwer, att han sade: Jag är det brödet, som nederkommet är af himmelen;

42. Och sade: Är icke

Digitized by Google

denne JEsus, Josephs son, hwilkens fader och moder wi känne? Huru säger han då: Jag är nederkommen af himmelen?

43. Då swarade JEsus, och sade till dem: Knorrer icke emellan eder.

44. Ingen kan komma till mig, utan Fadren, som mig sändt hafwer, drager honom; och jag skall uppwäcka honom på ytterste dagen.

45. Det är skrifwet i Propheterna: De skola alle warda lärde af Gudi. Hwar och en, som det nu hört hafwer af Fadren, och lärt det, han kommer till mig.

46. Icke så, att någor hafwer sett Fadren; utan den, som är af Gudi, han hafwer sett Fadren.

47. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, hwilken som tror på mig, han hafwer ewinnerligit lif.

48. Jag är lifsens bröd.

49. Edre fäder åto Manna i öknene, och äro blefne döde.

50. Detta är det brödet, som nederkommer af himmelen, på det den deraf äter, skall icke dö.

51. Jag är det lefwandes brödet, som nederkommer af himmelen; hwilken som äter af detta brödet, han skall lefwa ewinnerliga; och det brödet, som jag gifwa skall, är mitt kött, hwilket jag gifwa skall för werldenes lif.

52. Då kifwade Judarna emellan sig, sägande: Huru kan denne gifwa oß sitt kött till att äta?

53. Sade JEsus till dem: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, utan I äten menniskones Sons kött, och dricken hans blod, då hafwen I icke lif i eder.

54. Hwilken som äter mitt kött, och dricker min blod, han hafwer ewinnerligit lif; och jag skall uppwäcka honom på ytterste dagen.

55. Ty mitt kött är den rätta maten, och min blod är den rätte drycken.

56. Hwilken som äter mitt kött, och dricker min blod, han blifwer i mig, och jag i honom.

57. Såsom lefwandes Fadren hafwer mig sändt, och jag lefwer för Fadrens skull; så ock den, som äter

Digitized by Google

mig, han skall ock lefwa för mina skull.

58. Detta är det brödet, som af himmelen nederkommet är; icke såsom edre fäder åto Manna, och äro blefne döde; den som äter detta brödet, han skall lefwa ewinnerliga.

59. Detta sade han i Synagogon, då han lärde i Capernaum.

60. Men många af hans Lärjungar, när de detta hörde, sade: Detta är ett hårdt tal; ho kan det höra?

61. Så, efter JEsus wißte wid sig sjelf, att hans Lärjungar knorrade deröfwer, sade han till dem: Förtörnar detta eder?

62. Huru skall då ske, när J warden seende menniskones Son uppstiga dit han förra war?

63. Anden är den som gör lifaktig; köttet är intet nyttigt; de ord, jag säger eder, äro ande, och äro lif.

64. Men några af eder äro, som icke tro. Ty JEsus wißte wäl af begynnelsen, hwilka de woro som icke trodde, och hwilken honom förråda skulle.

65. Och han sade: Fördenskull sade jag eder, att ingen kan komma till mig, utan det warder honom gifwet af minom Fader.

66. Ifrå den tiden gingo många af hans Lärjungar tillrygga, och wandrade intet länger med honom.

67. Då sade JEsus till de tolf: Icke wilsen J ock gå bort?

68. Swarade honom Simon Petrus: HErre, till hwem skole wi gå? Du hafwer ewiga lifsens ord;

69. Och wi tro, och hafwe förnummit, att du äst Christus, lefwandes Guds Son.

70. Swarade dem JEsus: Hafwer jag icke eder tolf utwalt? Och en af eder är en djefwul.

71. Men det sade han om Juda Simons Ischarioth; ty han war den som honom förråda skulle, och war en af de tolf.

7. Capitlet.

Löfhyddohögtiden. Folket oense om JEsu person.

Derefter wistades JEsus i Galileen; ty han wille icke wistas i Judeen,

Digitized by Google

derföre att Judarna foro efter att dräpa honom.

2. Och war då hardt wid Judarnas löfhyddo-högtid.

3. Då sade hans bröder till honom: Gack hädan, och gack in i Judeen, att dine Lärjungar må ock se din werk, som du gör.

4. Ty ingen, som will uppenbar wara, förhandlar något hemliga; om du det gör, så uppenbara det för werldene.

5. Ty hans bröder trodde icke heller på honom.

6. Då sade JEsus till dem: Min tid är icke än kommen; men edar tid är alltid redo.

7. Werlden kan icke hata eder; men mig hatar hon; ty jag bär wittne om henne, att hennes werk äro ond.

8. Går I upp till denna högtidsdagen; jag will icke ännu gå upp till denna högtiden; ty min tid är icke ännu fullbordad.

9. Då han hade detta sagt till dem, blef han i Galileen.

10. Men när hans bröder woro uppgångne, då gick han ock upp till högtiden, dock icke uppenbarliga, utan så hemliga.

11. Då sökte Judarna efter honom i högtidene, och sade: Hwar är han?

12. Och mycket mummel war ibland folket om honom; ty somlige sade: Han är god; och somlige sade: Nej; men han förför folket.

13. Dock talade ingen uppenbarliga om honom, för Judarnas rädslos skull.

14. Då nu half högtiden war öfwerstånden, gick JEsus upp i templet, och lärde.

15. Och Judarna förundrade sig, och sade: Huru kan denne Skrift, efter han är icke lärd?

16. Swarade dem JEsus, och sade: Min lärdom är icke min, utan hans, som mig sändt hafwer.

17. Hwilken som will lyda hans wilja, han warder förnimmandes, om denna lärdom är af Gudi, eller om jag talar af mig sjelf.

18. Hwilken som talar af sig sjelf, han söker sin egen pris; men den som söker hans pris, som honom hafwer sändt, han är sann-

Digitized by Google

färdig, och orättfärdighet är icke i honom.

19. Gaf icke Moses eder lagen? Och likwäl gör ingen af eder lagen fullt. Hwi söken J efter att döda mig?

20. Swarade folket, och sade: Du hafwer djefwulen; ho söker efter att döda dig?

21. Swarade JEsus, och sade till dem: Jag gjorde ena gerning, och der undren J alle på.

22. Fördenskull gaf Moses eder omskärelsen; icke, att hon är af Mose, utan af fäderna; och likwäl omskären J menniskona om Sabbathen.

23. Tager nu menniskan omskärelsen om Sabbathen, på det att Mose lag icke skall warda bruten; på mig blifwen J mißlynte, att jag gjorde hela menniskona helbregda om Sabbathen?

24. Dömer icke efter ansigtet; utan dömer en rätt dom.

25. Då sade några af Jerusalem: Är icke denne den de fara efter att döda?

26. Och si, han talar fritt, och de tala intet till honom. Weta nu wäre öfwerste förwißo, att han är wißt Christus?

27. Dock wi wete hwadan denne är; men när Christus kommer, wet ingen hwadan han är.

28. Då ropade JEsus i templet, lärde, och sade: Ja, J kännen mig, och J weten hwadan jag är; och jag är icke kommen af mig sjelf, utan den mig sändt hafwer, han är sannfärdig, den J icke kännen.

29. Men jag känner honom; ty jag är af honom, och han sände mig.

30. Då foro de efter att gripa honom; dock kom ingen sina händer wid honom; ty hans tid war icke än då kommen.

31. Men många af folket trodde på honom, och sade: När Christus kommer, icke warder han mer tecken görandes, än denne gjort hafwer?

32. Så hörde de Phariseer, att folket mumlade sådant om honom; och sände Phariseerna och de öfwerste Presterna tjenarena ut, till att gripa honom.

33. Då sade JEsus till dem: Jag är ännu en liten

Digitized by Google

tid när eder; och så går jag bort till honom, som mig sändt hafwer.

34. I skolen söka mig, och intet finna mig; och der jag är, dit kunnen I icke komma.

35. Då sade Judarna emellan sig: Hwart will denne gå, att wi skole icke finna honom? Månn han wilja gå ut ibland Hedningarna, som här och der förströdde äro, och lära Hedningarna?

36. Hwad är det för ett tal, som han sade: I skolen söka mig, och intet finna mig? Och, der jag är, dit kunnen I icke komma?

37. Men på ytterſta dagen i högtidene, den ock störſt war, stod JEſus, och ropade, sägandes: Hwilken som törſter, han komme till mig, och dricke.

38. Hwilken som tror på mig, såsom Skriften säger, af hans qwed skola flyta lefwandes wattens strömmar.

39. Men det sade han om Andan, hwilken de få skulle, som på honom trodde; ty den Helge Ande war icke än då på färde; ty JEſus war icke ännu förklarad.

40. Då nu många af folket hörde detta talet, sade de: Denne är sannerliga en Prophet.

41. En part sade: Denne är Christus. Men somlige sade: Icke skall Christus komma af Galileen?

42. Säger icke Skriften, att Christus skall komma af Davids säd, och af den staden BethLehem, der David war?

43. Och wardt en twedrägt ibland folket för hans skull.

44. Och somlige af dem wille gripa honom; men ingen kom händer wid honom.

45. Då kommo tjenarena till öfwerſta Presterna, och Phariſeerna; och de sade till dem: Hwi hafwen I icke haft honom hit?

46. Tjenarena swarade: Aldrig hafwer någor menniſka så talat, som denne mannen.

47. Swarade dem Phariſeerna: Ären I icke ock förförde?

48. Icke hafwer någor af öfwerſtarna, eller Phariſeerna, trott på honom?

Digitized by Google

49. Utan detta folket, som icke wet lagen, är förbannadt.

50. Då sade till dem Nicodemus, den som kom till honom om nattene, hwilken war en af dem:

51. Icke dömer wår lag någon menniſko, med mindre man förſt förhörer honom, och får weta hwad han gör.

52. Swarade de, och sade till honom: Äſt du icke ock en Galilee? Ranſaka, och ſe, att af Galileen är ingen Prophet uppkommen.

53. Och ſå gick hwar och en hem till ſitt.

8. Capitlet.

Horkonan. JEſu perſon, ämbete. Judarnas genſägelſe.

Då gick JEſus ut på Oljoberget.

2. Och om morgonen bittida kom han åter i templet, och allt folket kom till honom; och han ſatte ſig, och lärde dem.

3. Då hade de Skriftlärde och Phariſeer till honom ena qwinno, ſom war beſlagen med hor; och när de hade ledt henne fram,

4. Sade de till honom: Mäſtar, denna qwinnan är beſlagen med hor;

5. Och Moſe hafwer budit oß i lagen, att ſådana ſkola ſtenas; men hwad ſäger du?

6. Detta ſade de, till att förſöka honom, att de kunde anklaga honom. Då böjde JEſus ſig ned, och ſkref med fingret på jordena.

7. När de nu ſå ſtodo faſt på ſin frågo, reſte han ſig upp, och ſade till dem: Hwilken af eder utan ſynd är, han kaſte förſta ſtenen på henne.

8. Och böjde ſig åter ned, och ſkref på jordena.

9. När de detta hörde, och woro i ſamwetet öfwertygade, gingo de ut, hwar efter annan, begynnandes på de äldſta intill de ſiſta; och JEſus blef allena, och qwinnan der ſtåndandes.

10. När JEſus reſte ſig upp, och ſåg ingen utan qwinnona, ſade han till henne: Qwinna, hwar äro dine åklagare? Hafwer ingen dömt dig?

11. Sade hon: HErre, ingen. Sade JEſus: Icke

Digitized by Google

heller dömer jag dig. Gack bort, och synda icke härefter.

12. Åter talade JEsus till dem, sägandes: Jag är werldens Ljus; den mig följer, han skall icke wandra i mörkret, utan han skall få lifsens ljus.

13. Då sade Phariseerna till honom: Du wittnar om dig sjelf; ditt wittnesbörd är icke sant.

14. Swarade JEsus, och sade till dem: Om jag än wittnar om mig sjelf, så är mitt wittnesbörd sant; ty jag wet hwadan jag kommen är, och hwart jag går; men I weten icke hwadan jag kommer, och hwart jag går.

15. I dömen efter köttet; jag dömer ingen.

16. Och om jag än dömde, är min dom rätt; ty jag är icke allena, utan jag och Fadren, som mig sändt hafwer.

17. Är ock så skrifwet i edor lag, att twegge menniskors wittnesbörd är sant.

18. Jag är den som bär wittnesbörd om mig sjelf; bär ock Fadren, som mig sändt hafwer, wittnesbörd om mig.

19. Då sade de till honom: Hwar är din Fader? JEsus swarade: I kännen hwarken mig, eller min Fader. Om I kände mig, då kände I ock min Fader.

20. Deßa ord talade JEsus wid offerkistona, lärandes i templet; och ingen tog fatt på honom, ty hans tid war icke ännu kommen.

21. Då sade åter JEsus till dem: Jag går bort, och I skolen söka mig, och skolen dö uti edra synder. Dit jag går, kunnen I icke komma.

22. Då sade Judarna: Månn han då wilja dräpa sig sjelf, medan han säger: Dit jag går, kunnen I icke komma?

23. Och han sade till dem: I ären nedanefter, och jag är ofwanefter; I ären af deßo werldene, jag är icke af deßo werldene.

24. Så hafwer jag nu sagt eder, att I skolen dö i edre synder; ty om I icke tron, att det är jag, skolen I dö i edra synder.

25. Då sade de till honom: Ho äst du? Och JEsus sade till dem: Aldra-

Digitized by Google

först jag, som talar med eder.

26. Jag hafwer mycket, som jag måtte tala, och döma om eder; men den mig sändt hafwer, är sannfärdig, och det jag hafwer hört af honom, det talar jag i werldene.

27. Men de förstodo icke, att han talade till dem om Fadren.

28. Då sade JEsus till dem: När I hafwen upphöjt menniskones Son, då skolen I förstå, att det är jag, och att jag gör intet af mig sjelf; utan hwad Fadren hafwer lärt mig, det talar jag.

29. Och den mig sändt hafwer, är med mig. Fadren låter mig icke bliswa allena; ty jag gör alltid det honom täckt är.

30. När han detta talade, trodde många på honom.

31. Då sade JEsus till de Judar, som trodde på honom: Om I bliswen wid min ord, så ären I mine rätte Lärjungar;

32. Och I skolen förstå sanningen; och sanningen skall göra eder fri.

33. De swarade honom: Wi äre Abrahams säd, och hafwe aldrig någors trälar warit; huru säger då du: I skolen warda fri?

34. Swarade dem JEsus: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, att hwar och en, som syndena gör, han är syndenes träl.

35. Men trälen bliswer icke i huset ewinnerliga; sonen bliswer ewinnerliga.

36. Om Sonen gör eder fri, så ären I rättsliga fri.

37. Jag wet, att I ären Abrahams säd; men I faren efter att döda mig; ty mitt tal hafwer intet rum i eder.

38. Jag talar det jag hafwer sett när minom Fader; och I gören det I hafwen sett när edar fader.

39. Swarade de och sade till honom: Abraham är wår fader. Sade JEsus till dem: Woren I Abrahams barn, då gjorden I Abrahams gerningar.

40. Nu faren I efter att döda mig, som är den man den eder hafwer sagt sanningena, hwilka jag hört

Digitized by Google

hafwer af Gudi; det gjorde icke Abraham.

41. I gören edars faders gerningar. Då sade de till honom: Wi äre icke oägta födde; wi hafwe en Fader, nämliga Gud.

42. JEsus sade till dem: Wore Gud edar Fader, så älskaden I ju mig; ty af Gudi är jag utgången och kommen; ty jag är icke heller kommen af mig sjelf; men han hafwer mig sändt.

43. Hwi känner I icke mitt tal? Ty I kunnen icke höra mitt tal.

44. I ären af den fadren djefwulen, och edars faders begär wilje I efterfölja. Han hafwer warit en mandråpare af begynnelsen, och blef icke ståndandes i sanningene; ty sanningen är icke i honom. När han talar lögnena, talar han af sitt eget; ty han är lögnaktig, och deß fader.

45. Men efter det jag säger eder sanningena, tron I mig intet.

46. Hwilken af eder straffar mig för synd? Säger jag nu eder sanningena, hwi tron I mig icke?

47. Den der af Gudi är, han hörer Guds ord; derföre hören I icke, att I icke ären af Gudi.

48. Då swarade Judarna, och sade till honom: Säge wi icke rätt, att du äst en Samarit, och hafwer djefwulen?

49. JEsus swarade: Jag hafwer icke djefwulen; men jag prisar min Fader, och I hafwen försmädat mig.

50. Jag söker icke efter min pris; den är wäl till, som derefter söker, och dömer.

51. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, hwilken som gömmer mitt tal, han skall icke se döden till ewig tid.

52. Då sade Judarna till honom: Nu hafwe wi förstått, att du hafwer djefwulen. Abraham är döder, och Propheterna, och du säger: Hwilken som gömmer min ord, han skall icke smaka döden ewinnerliga.

53. Äst du mer än wår fader Abraham, som döder är? Propheterna äro ock döde; hwem gör du dig sjelfwan?

54. JEsus swarade: Är

Digitized by Google

det så, att jag prisar mig sjelf, så är min pris intet; min Fader är den som mig prisar, hwilken I sägen wara eder Gud.

55. Och I kännen honom dock intet; men jag känner honom; och om jag sade, att jag icke kände honom, worde jag en ljugare, lika som I; men jag känner honom, och håller hans tal.

56. Abraham eder fader fröjdades, att han skulle få se min dag; han såg honom, och wardt glad.

57. Då sade Judarna till honom: Femtio år hafwer du icke ännu, och Abraham hafwer du sett!

58. JEsus sade till dem: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, förr än Abraham war född, är jag.

59. Då togo de upp stenar, till att kasta honom. Men JEsus gömde sig undan; och gick ut af templet.

9. Capitlet.

En blind botas. Phariseerna förargas.

Och gick JEsus framom, och såg en man, som war blind född.

2. Och hans Lärjungar sporde honom till, och sade: Rabbi, hwilken syndade, denne, eller hans föräldrar, att han skulle födas blind?

3. JEsus swarade: Hwarken hafwer denne syndat, eller hans föräldrar; men på det Guds werk skolo uppenbaras på honom.

4. Jag måste werka hans werk, som mig sändt hafwer, medan dagen är; natten kommer, då ingen kan werka.

5. Så länge jag är i werldene, är jag werldenes Ljus.

6. Då han detta sagt hade, spottade han på jordena, och gjorde en träck af spotten, och smorde med träcken på dens blindas ögon;

7. Och sade till honom: Gack bort, och twå dig i dammen Siloa (det betyder Sänder). Han gick, och twådde sig; och kom igen, och hade sin syn.

8. Då sade grannarna, och de som honom förr sett hade, att han war en tiggare: Är icke denne den som satt och tiggde?

9. Somlige sade: Det

är han; somlige sade: Han är honom liker. Men han sjelf sade: Det är jag.

10. Då sade de till honom: Huru wordo din ögon öppnad?

11. Swarade han, och sade: Den mannen, som kallas JEsus, gjorde en träck, och smorde min ögon, och sade till mig: Gack till dammen Siloa, och twå dig. Och när jag gick, och twådde mig, fick jag synen.

12. Då sade de till honom: Hwar är han? Sade han: Jag wet det icke.

13. Då hade de honom, som blind hade warit, till de Phariseer.

14. Och det war på en Sabbath, när JEsus gjorde träcken, och öppnade hans ögon.

15. Åter spordo honom ock de Phariseer, huru han hade fått synena. Han sade till dem: Han lade mig träck på ögonen, och jag twådde mig, och hafwer nu min syn.

16. Då sade några af de Phariseer: Denne mannen är icke af Gudi, efter han icke håller Sabbathen. Somlige sade: Huru kan en syndig menniska göra deßa tecken? Och en twedrägt war emellan dem.

17. Åter sade de till den blinda: Hwad säger du om honom, att han hafwer öppnat din ögon? Då sade han: En Prophet är han.

18. Men Judarne trodde icke om honom, att han hade warit blind, och hade fått synena, tilldeß de kallade föräldrarna, hans, som synen hade fått;

19. Och spordo dem till, och sade: Är denne eder son, den I sägen wara blind född? Huru ser han nu?

20. Då swarade dem hans föräldrar, och sade: Wi wete, att denne är wår son, och att han war blind född.

21. Men huru han nu ser, wete wi icke; eller hwem hans ögon öppnat hafwer, wete icke wi; han är åldrig nog, spörjer honom till; tale sjelf för sig.

22. Detta sade hans föräldrar derföre, att de räddes för Judarna; ty Judarna hade då redo beslutit emellan sig, att hwilken som bekände honom wara Chri-

Digitized by Google

stus, han skulle utkastas af Synagogon.

23. Fördenskull sade hans föräldrar: Han är åldrig nog, spörjer honom sjelf.

24. Åter kallade de mannen, som hade warit blind, och sade till honom: Gif Gudi ärona; wi wete, att denne mannen är en syndare.

25. Swarade han, och sade: Om han är en syndare, wet jag icke; ett wet jag, att jag war blind, och ser nu.

26. Åter sade de till honom: Hwad gjorde han dig? Huru öppnade han din ögon?

27. Han swarade dem: Jag sade det nu eder; hörden I det icke? Hwi wilsen I nu åter höra det? Wilsen I ock warda hans Lärjungar?

28. Då bannade de honom, och sade: War du hans Lärjunge; wi äre Mose lärjungar.

29. Wi wete, att Gud hafwer talat till Mosen; men hwadan denne är, wete wi icke.

30. Då swarade den mannen, och sade till dem: Det är ju underligit, att I icke skolen weta hwadan han är; och likwäl hafwer han öppnat min ögon.

31. Wi wete, att Gud icke hörer syndare; utan den som är gudfruktig, och följer hans wilja efter, honom hörer han.

32. Ifrå werldenes begynnelse är icke hördt, att någor hafwer dens ögon öppnat, som hafwer warit blind född.

33. Wore han icke af Gudi, så kunde han intet göra.

34. De swarade, och sade till honom: Du äst aller födder i synd, och will lära oß! Och så drefwo de honom ut.

35. Och fick JEsus höra, att de honom utdrifwit hade; och när han fann honom, sade han till honom: Tror du på Guds Son?

36. Han swarade, och sade: HErre, ho är han, att jag må tro på honom?

37. Och JEsus sade till honom: Du hafwer sett honom, och det är den som talar med dig.

Digitized by Google

38. Då sade han: HErre, jag tror; och han tillbad honom.

39. Och JEsus sade: Till en dom är jag kommen i denna werldena; att de, som icke se, skola warda seende, och de, som se, skola warda blinde.

40. Och några af de Phariseer, som woro med honom, hörde detta, och sade till honom: Månne wi ock wara blinde?

41. Sade JEsus till dem: Woren J blinde, då haden J icke synd; men nu sägen J: Wi se; derföre blifwer edor synd.

10. Capitlet.

Den gode herden. JEsus är Christus.

Sannerliga, sannerliga säger jag eder: Hwilken icke går in genom dörrena i fårahuset, utan stiger annorstädz in, han är en tjuf, och en röfware.

2. Men hwilken som går in genom dörrena, han är herden till fåren.

3. För honom låter dörrawården upp, och fåren höra hans röst; och sin egen får kallar han wid namn, och leder dem ut.

4. Och när han hafwer släppt sin egen får ut, går han för dem, och fåren följa honom efter; ty de känna hans röst.

5. Men den främmande följa de icke, utan fly ifrå honom; ty de känna icke deras röst, som främmande äro.

6. Denna liknelsen sade JEsus till dem; men de förstodo icke hwad det war, som han sade dem.

7. Åter sade JEsus till dem: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, jag är dörren för fåren.

8. Alle de som för mig komne äro, de äro tjufwar och röfware; men fåren hörde dem intet.

9. Jag är dörren; hwilken som ingår igenom mig, han skall blifwa salig; och skall ingå och utgå, och finna bet.

10. Tjufwen kommer icke, utan till att stjäla, slagta och förgöra; jag är kommen, på det de skola hafwa lif, och öfwernog hafwa.

11. Jag är den gode herden,

Digitized by Google

herden; den gode herden låter sitt lif för fåren.

12. Men den som legder är, och icke är herden, hwilkom fåren icke tillhöra, ser ulfwen komma, och öfwergifwer fåren, och flyr; och ulfwen bortrycker och förskingrar fåren.

13. Men den legde flyr; ty han är legd, och wårdar intet om fåren.

14. Jag är den gode herden, och känner min får, och min känna mig;

15. Såsom Fadren känner mig, och jag känner Fadren; och jag låter mitt lif för fåren.

16. Jag hafwer ock annor får, som icke äro af detta fårahuset; dem måste jag ock draga härtill, och de skola höra mina röst; och det skall warda ett fårahus, och en herde.

17. Fördenskull älskar Fadren mig, att jag låter mitt lif, på det jag skall åter tagat igen.

18. Ingen tager det af mig; men jag låter det af mig sjelf; jag hafwer magt att låta det, och jag hafwer magt taga det igen. Detta budet fick jag af minom Fader.

19. Då wardt åter en twedrägt ibland Judarna, för detta talets skull.

20. Många af dem sade: Han hafwer djefwulen, och är ursinnig; hwi hören I honom?

21. Somlige sade: Sådana ord äro icke dens mans, som djefwulen hafwer; icke kan djefwulen öppna de blindas ögon.

22. Så wardt då i Jerusalem kyrkomeßa; och det war winter.

23. Och JEsus gick i templena, i Salomons förhus.

24. Då kringhwärfde Judarna honom, och sade till honom: Huru länge förhalar du med oß? Säg oß fri, om du äst Christus.

25. JEsus swarade dem: Jag hafwer sagt eder det, och I tron det icke; gerningarna, som jag gör i mins Faders Namn, de bära wittne om mig.

26. Men I tron det icke; ty I ären icke af min får, såsom jag sade eder.

27. Min får höra mina

Digitized by Google

röst, och jag känner dem, och de följa mig;

28. Och jag gifwer dem ewinnerligit lif, och de skola icke förgås ewinnerliga; ingen skall heller rycka dem utu mine hand.

29. Min Fader, som mig dem gifwit hafwer, är större än alle; och ingen kan rycka dem utaf mins Faders hand.

30. Jag och Fadren äro ett.

31. Då togo åter Judarna stenar, till att stena honom.

32. JEsus swarade dem: Jag hafwer många goda gerningar bewist eder af minom Fader; för hwilka af dem stenen I mig?

33. Judarna swarade honom, och sade: För god gernings skull sten wi dig icke, utan för hädelsens skull; och att du, som äst en menniska, gör dig sjelf till Gud.

34. JEsus swarade dem: Är icke skrifwet i edor lag: Jag sade, I ären gudar?

35. Hafwer han nu kallat dem gudar, till hwilka Guds ord skedde; och Skriften kan icke warda omintet;

36. Och I sägen dock till honom, som Fadren helgat hafwer, och sändt i werldena: Du häder Gud; derföre att jag säger: Jag är Guds Son?

37. Gör jag icke mins Faders gerningar, så tror mig intet.

38. Men gör jag dem, tror då gerningarna, om I icke wilen tro mig; på det I skolen förstå, och tro, att Fadren är i mig, och jag i honom.

39. Åter foro de efter att gripa honom, och han gick utu deras händer;

40. Och drog åter bort på hinsidon Jordan, till det rummet der Johannes hade först döpt; och blef der.

41. Och många kommo till honom, och sade: Johannes gjorde intet tecken; men allt det Johannes om denna sagt hafwer, är sant.

42. Och trodde många der på honom.

11. Capitlet.

Lazarus uppwäckt. Caiphas propheterar.

Och låg en man krank, benämnd Lazarus, af

Digitized by Google

Bethanien, af Marie och hennes syſters Marthe by.

2. Och war Maria den ſom ſmorde HErran med ſmörjelſe, och torkade hans fötter med ſitt hår; hwilkens broder Lazarus låg ſjuk.

3. Då ſände hans ſyſtrar till honom, och ſade: HErre, ſi, den du kär hafwer, ligger ſjuk.

4. När JEſus det hörde, ſade han: Denne ſjukdomen är icke till döds, utan till Guds äro; att Guds Son ſkall deraf ärad warda.

5. Och hade JEſus Martham, och hennes ſyſter, och Lazarum kär.

6. När han då hörde, att han war ſjuk, blef han der i ſamma rummet twå dagar.

7. Dereſter ſade han till Lärjungarna: Låt oß åter gå in i Judeen.

8. Lärjungarna ſade till honom: Rabbi, nu wille Judarna ſtena dig; och åter går du dit?

9. JEſus ſwarade: Äro icke tolf timmar om dagen? Hwilken ſom wandrar om dagen, han ſtöter ſig icke; ty han ſer denna werldenes ljus.

10. Men den ſom wandrar om nattena, han ſtöter ſig; ty ljuſet är icke i honom.

11. Detta talade han; och ſedan ſade han till dem: Lazarus, wår wän, ſofwer; men jag går att uppwäcka honom af ſömnen.

12. Då ſade hans Lärjungar: HErre, ſofwer han, ſå warder det bättre med honom.

13. Men JEſus talade om hans död; och de mente, att han hade talat om lekamlig ſömn.

14. Så ſade då JEſus uppenbarliga: Lazarus är död.

15. Och jag gläds för edra ſkull, att jag icke war der, på det I tro ſkolen; men låter oß gå till honom.

16. Då ſade Thomas, ſom kallas Twilling, till Lärjungarna: Låt ock oß gå, att wi må dö med honom.

17. Då kom JEſus, och fann honom redo hafwa legat fyra dygn i grafwena.

18. Och war Bethanien icke långt ifrån Jeruſalem, wid femton ſtadier wägs.

19. Och många af Ju-

Digitized by Google

darna woro komne till Martha och Maria, att de skulle hugswala dem öfwer deras broder.

20. När Martha hörde att JEsus kom, lopp hon emot honom; men Maria satt hemma.

21. Då sade Martha till JEsum: HErre, hade du warit här, hade min broder icke blifwit död.

22. Men jag wet ännu, att allt det du bedes af Gudi, det warder Gud gifwandes dig.

23. Sade JEsus till henne: Din broder skall stå upp igen.

24. Sade Martha till honom: Jag wet, att han skall uppstå i uppståndelsen, på ytterста dagen.

25. Sade JEsus till henne: **Jag är uppståndelsen och lifwet; hwilken som tror på mig, han skall lefwa, om han än död blefwe;**

26. Och hwar och en som lefwer, och tror på mig, han skall icke dö ewinnerliga; tror du det?

27. Sade hon till honom: Ja, HErre; jag tror, att du äst Christus, Guds Son, som komma skulle i werldena.

28. Och när hon detta hade sagt, gick hon bort, och kallade Maria, sina syster, lönliga, och sade: Mästaren är kommen, och kallar dig.

29. När hon det hörde, stod hon strax upp, och kom till honom.

30. Ty JEsus war icke än då kommen in i byn; utan war på samma rum, der Martha hade kommit emot honom.

31. Då nu Judarna, som med henne woro i huset, och hugswalade henne, sågo Maria, att hon stod hastеliga upp och gick ut, följde de henne, och sade: Hon går till grafwena, att hon skall gråta der.

32. Då Maria kom dit som JEsus war, och såg honom, föll hon till hans fötter, och sade till honom: HErre, hade du warit här, wore min broder icke död.

33. När JEsus såg henne gråta, och Judarna, som woro komne med henne, ock gråta, förbittrade han sig i Andanom, och bedröfwades i sig sjelf;

Digitized by Google

34. Och sade: Hwar laden I honom? Säde de till honom: HErre, kom och se.

35. Och JEsus gret.

36. Då sade Judarna: Si, huru kär hade han honom!

37. Men somlige af dem sade: Kunde icke han, som öppnade dens blindas ögon, hafwa så gjort, att denne icke hade blifwit död?

38. Då förbittrades åter JEsus i sig sjelf, och kom till grafwena. Och det war en kula; och en sten lagd deruppå.

39. Sade JEsus: Tager bort stenen. Sade till honom Martha, hans syster som död war: HErre, han luktar redo; ty han hafwer warit död i fyra dygn.

40. JEsus sade till henne: Sade jag icke dig, att, om du trodde, skulle du få se Guds härlighet?

41. Då togo de stenen bort af rummet, der den döde lagder war. Och JEsus hof upp sin ögon, och sade: Fader, jag tackar dig, att du hafwer hört mig.

42. Dock wet jag, att du hörer mig alltid; men för folkets skull, som här omkring står, säger jag det, på det de tro skola, att du mig sändt hafwer.

43. Och då han det sagt hade, ropade han med höga röst: Lazare, kom ut.

44. Och han, som död war, kom ut, bunden om händer och fötter med swepeklåde; och hans ansigte war förtäckt med en swetteduk. JEsus sade till dem: Löser honom, och låter honom gå.

45. Då trodde många af Judarna på honom, som komne woro till Maria, och sågo det JEsus gjorde.

46. Men somlige gingo bort till de Phariseer, och sade dem hwad JEsus hade gjort.

47. Då församlade de öfwerste Presterna och Phariseerna ett Råd, och sade: Hwad göre wi? Ty denne mannen gör många tecken.

48. Låte wi honom så blifwa, då tro alle på honom; och de Romare komma, och taga bort wårt land och folk.

49. Men en af dem, wid namn Caiphas, som war öfwerste Prest på det

Digitized by Google

året, sade till dem: I weten intet;

50. Ej heller besinnen I, att oß är bättre att en man dör för folket, än allt folket skulle förgås.

51. Det sade han icke af sig sjelf; men efter han war öfwerste Prest om det året, propheterade han; ty JEsus skulle dö för folket;

52. Och ej allenast för folket, utan att han församla skulle Guds barn, som förströdde woro.

53. Ifrå den dagen rådslogo de emellan sig, att de skulle döda honom.

54. Så wandrade nu icke JEsus mer uppenbarliga ibland Judarna; utan gick dädan i den landsändan wid öknen, i en stad som heter Ephrem; och wistades der med sina Lärjungar.

55. Och instundade då Judarnas Påska; och månge gingo utaf landet upp till Jerusalem, för Påska, att de skulle rena sig.

56. Då sökte de efter JEsum, och talades wid emellan sig, ståndande i templet: Hwad synes eder, att han är icke kommen till högtidsdagen?

57. Och hade öfwerste Presterna och de Phariseer budit på, att hwilken som wißte hwar han wore, skulle han det kungöra, att de måtte gripa honom.

12. Capitlet.

JEsus smörjes, inrider, predikar om sin död, om tro och otro.

Sex dagar för Påska kom JEsus till Bethanien, der Lazarus hade warit död, den han uppwäckte ifrå de döda.

2. Der gjorde de honom en nattward; och Martha tjente, men Lazarus war en af dem som med honom wid bord såto.

3. Då tog Maria ett pund smörjelse, af kosteligit oförfalskadt nardus, och smorde JEsu fötter, och torkade hans fötter med sitt hår; och huset uppfylldes med lukt af smörjelsen.

4. Då sade en af hans Lärjungar, Judas Simons Ischarioth, som honom förråda skulle:

5. Hwi wardt icke denna smörjelsen såld för trehundrade penningar, och gifwet fattigom?

6. Det sade han, icke

Digitized by Google

att honom wärdade något om de fattiga; utan förty han war en tjuf, och hade pungen, och bar det giftwet wardt.

7. Då sade JEsus: Låt henne bliftwa; hon hafwer det bewarat till mins begrafwelses dag.

8. Ty I hafwen alltid fattiga när eder; men mig hafwen I icke alltid.

9. Så förnam mycket folk af Judarna, att han war der; och kommo dit, icke allenaft för JEsu skull, utan ock att de skulle se Lazarum, den han uppwäckt hade ifrå de döda.

10. Då rådslogo de öfwerste Presterna, att de ock skulle dräpa Lazarum;

11. Ty många af Judarna gingo bort för hans skull, och trodde på JEsum.

12. Dagen derefter, när folket, som då mycket kommet war till högtidsdagen, hörde att JEsus kom till Jerusalem;

13. Togo de palmqwistar, och gingo ut emot honom, och ropade: Hosianna! Wälsignad han som kommer i HErrans Namn, Israels Konung.

14. Och fick JEsus ena åsninno, och satte sig deruppå; såsom skrifwet är:

15. Räds icke, du dotter Zion; si, din Konung kommer, sittandes på en åsninnos såla.

16. Detta förstodo hans Lärjungar icke med det första; utan då JEsus war förklarad, kommo de ihåg, att detta war skrifwet om honom, och att de hade detta gjort honom.

17. Wittnade ock folket om honom, som med honom warit hade, när han kallade Lazarum utaf grafwene, och wäckte honom upp ifrå de döda.

18. Fördenskull kom ock folket emot honom, att de hörde, han hade gjort det tecknet.

19. Då sade Phariseerna emellan sig: I sen, att I intet kunnen skaffa; si, hela werlden löper efter honom.

20. Woro ock några Greker, af dem som uppfarne woro att tillbedja i högtideue;

21. De gingo till Philippum, som war af Bethsaida i Galileen; och bådo

Digitized by Google

honom, sägande: Herre, wi wille se JEsum.

22. Philippus kom, och sade det för Andreas; Andreas och Philippus sade det åter till JEsum.

23. JEsus swarade dem, sägandes: Tiden är kommen, att menniskones Son skall warda förklarad.

24. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, utan hwetekornet, som faller i jordena, warder dödt, så blifwer det allena; men warder det dödt, så bär det mycken frukt.

25. Hwilken som älskar sitt lif, han skall mista det; och hwilken som hatar sitt lif i denna werldene, han skall behålla det till ewinnerligit lif.

26. Den mig tjenar, han följe mig; och hwar jag är, der skall ock min tjenare wara. Hwilken mig tjenar, honom skall min Fader ära.

27. Nu är min själ bedröfwad; och hwad skall jag säga? Fader, hjelp mig utu denna stundene. Dock är jag fördenskull kommen till denna stundena.

28. Fader, förklara ditt Namn. Då kom en röst af himmelen, och sade: Jag hafwer det förklarat; och skall ännu förklarat.

29. Folket, som stod och hörde det, sade: Det war en tordön. Somlige sade: En Ängel talade med honom.

30. Swarade JEsus, och sade: Denna rösten kom icke för mina skull, utan för edra skull.

31. Nu går domen öfwer denna werldena; nu skall denna werldenes Förste utkastas.

32. Och om jag warder upphöjd ifrå jordene, skall jag draga alla till mig.

33. Men det sade han, till att beteckna med hwad död han dö skulle.

34. Swarade honom folket: Wi hafwa hört af lagen, att Christus blifwer ewinnerliga; huru säger då du, menniskones Son måste upphöjas? Ho är denne menniskones Son?

35. Då sade JEsus till dem: Än är Ljuset med eder till en kort tid; wandrer medan I hafwen Ljuset, att mörkret begriper eder icke. Hwilken som wandrar

Digitized by Google

i mörkret, han wet icke hwart han går.

36. Medan I hafwen Ljuset, tror på Ljuset, att I mån blifwa Ljusens barn. Detta sade JEsus; och gick bort, och dolde sig för dem.

37. Och ändock han gjorde så mång tecken för dem, likwäl trodde de intet på honom;

38. Att det talet skulle fullkomnas, som Esaias Propheten sagt hade: HErre, ho tror wår predikan; och hwem är HErrans arm uppenbarad?

39. Derföre kunde de icke tro; ty Esaias hafwer åter sagt:

40. Han hafwer förblindat deras ögon, och förhärdt deras hjerta; att de icke skola se med ögonen, och icke förstå med hjertat, och omwända sig, att jag måtte hela dem.

41. Detta sade Esaias, när han såg hans härlighet, och talade om honom.

42. Dock likwäl trodde ock många af de öfwersta på honom; men de bekände det icke, för de Phariseers skull, att de icke skulle utkastas af Synagogon.

43. Ty de höllo mer af menniskors pris, än af Guds pris.

44. Då ropade JEsus, och sade: Den som tror på mig, han tror icke på mig, utan på honom som mig sändt hafwer.

45. Och den mig ser, han ser honom som mig sändt hafwer.

46. Jag är kommen i werldena för ett Ljus, att hwar och en, som tror på mig, skall icke blifwa i mörkret.

47. Och hwilken som hörer min ord, och icke tror, icke dömer jag honom; ty jag är icke kommen till att döma werldena; utan att jag skall frälsa werldena.

48. Hwilken mig föraktar, och tager icke min ord, han hafwer den honom döma skall; det talet, jag talat hafwer, skall döma honom på ytterste dagen.

49. Ty jag hafwer icke talat af mig sjelf; utan Fadren, som mig sändt hafwer, han hafwer budit mig hwad jag skall säga, och hwad jag skall tala.

Digitized by Google

50. Och jag wet, att hans bud är ewinnerligit lif; derföre, hwad jag talar, det talar jag såsom Fadren hafwer sagt mig.

13. Capitlet.

Fötterna twås. Sämja befalles. Jude beta. Petri fall.

För Påskahögtiden, efter JEsus wiste att hans tid war kommen, att han gå skulle af denna werldene till Fadren, såsom han hade älskat sina, som woro i werldene, så älskade han dem uti ändan;

2. Och då Nattwarden war gjord, och djefwulen hade redo ingifwit Jude Simons Ischarioth i hjertat, att han skulle förråda honom;

3. Wiste ock JEsus, att Fadren hade allt gifwit honom i händer, och att han war utgången af Gudi, och gick till Gud;

4. Stod han upp af Nattwarden, och lade af kläden; och tog ett linnet kläde, och band om sig.

5. Sedan lät han watten i ett bäcken, och begynte twå Lärjungarnas fötter, och torkade med det linna klädet, som han war ombunden med.

6. Så kom han då till Simon Petrus. Och han sade till honom: HErre, skulle du twå mina fötter?

7. JEsus swarade, och sade till honom: Det jag gör, wetst du icke nu; härefter skall du det få weta.

8. Petrus sade till honom: Aldrig skall du twå mina fötter. JEsus swarade honom: Om jag icke twår dig, då hafwer du ingen del med mig.

9. Då sade till honom Simon Petrus: HErre, icke allenast mina fötter, utan ock händer och hufwud.

10. JEsus sade till honom: Den som twagen är, honom görs icke behof, utan att twå fötterna; men han är all ren; och J ären rene, dock icke alle.

11. Ty han wiste hoden war, som honom förråda skulle; derföre sade han: J ären icke rene alle.

12. Sedan han då hade twagit deras fötter, och tagit sin kläder på sig igen, och satt sig, sade han åter till dem: Weten J hwad jag eder gjort hafwer?

Digitized by Google

13. I kallen mig Mästare och HErre; och I sägen rätt; ty jag är ock så.

14. Hafwer nu jag, som är eder HErre och Mästare, twagit edra fötter, så skolen I ock inbördes twå hwarannars fötter.

15. Jag hafwer gifwit eder efterdömelse, att, såsom jag gjorde eder, så skolen I ock göra.

16. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, tjenaren är icke förmer än hans herre; icke är heller sändabådet förmer än han, som honom sändt hafwer.

17. Om I detta weten, salige ären I om I det gören.

18. Icke talar jag om eder alla; jag wet hwilka jag hafwer utkorat; men på det att Skriften skall warda fullkomnad: Den der äter bröd med mig, han trampade mig med sin fot.

19. Nu säger jag eder det, förr än det sker, att, när det är skedt, skolen I tro att det är jag.

20. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, hwilken som undfår den jag sänder, han undfår mig; men hwilken som mig undfår, han undfår honom som mig sändt hafwer.

21. När JEsus hade detta sagt, wardt han bedröfwad i Andanom, och betygade, och sade: Sannerliga, sannerliga säger jag eder, att en af eder skall förråda mig.

22. Då sågo Lärjungarna hwar på annan, och woro twehågse, om hwem han talade.

23. Och war en af hans Lärjungar, som satt wid bordet intill JEsu bröst, den JEsus hade kär;

24. Till honom winkade Simon Petrus, att han fråga skulle, ho den war som han talade om.

25. När han nu låg intill JEsu bröst, sade han till honom: HErre, hwilken äret?

26. Swarade JEsus: Den äret, som jag räcker indoppade brödet. Och när han hade indoppat brödet, gaf han det Jude Simons Ischarioth;

27. Och efter den betan for Satan in i honom. Så sade då JEsus till honom: Det du gör, gör snart.

Digitized by Google

28. Men ingen af dem, som wid bordet såto, förstod, till hwad han sade honom det.

29. Ty somlige mente, efter Judas hade pungen, att JEsus hade sagt honom: Köp hwad behof görs till högtidsdagen; eller, att han skulle gifwa de fattiga något.

30. När han då tagit hade den betan, gick han straxt ut; och det war natt.

31. Då han war utgången, sade JEsus: Nu är menniskones Son förklarad, och Gud är förklarad i honom.

32. Är nu Gud förklarad i honom, så skall ock Gud förklara honom i sig sjelfwom, och skall snart förklara honom.

33. Kära barn, jag är ännu en liten tid när eder; I skolen söka mig; och såsom jag sade Judomen: Dit jag går, kunnen I icke komma; så säger jag ock nu eder.

34. Ett nytt bud gifwer jag eder, att I älsken eder inbördes, såsom jag hafwer älskat eder; på det I ock skolen älska eder inbördes.

35. Deraf skola alle förstå, att I ären mine Lärjungar, om I hafwen kärlek inbördes.

36. Då sade Simon Petrus till honom: HErre, hwart går du? Swarade honom JEsus: Dit jag går, kan du nu icke följa mig; men härefter skall du följa.

37. Sade Petrus till honom: HErre, hwi kan jag icke nu följa dig? Mitt lif will jag låta för dig.

38. JEsus swarade honom: Skulle du låta ditt lif för mig? Sannerliga, sannerliga säger jag dig, hanen skall icke gala, förr än du hafwer tre resor nekat mig.

14. Capitlet.

JEsu döds nytta. Tro, kärlek. bön. Den Helge Ande. Rätt frid.

Och han sade till sina Lärjungar: Edart hjerta ware icke bedröfwadt; tron I på Gud, så tror ock på mig.

2. I mins Faders hus äro många boningar; om så icke wore, säger jag dock eder, att jag går bort, till att bereda eder rum.

Digitized by Google

3. Och om jag än går bort, till att bereda eder rum, skall jag likwäl komma igen, och taga eder till mig; att, hwar jag är, der skolen I ock wara.

4. Och hwart jag går, weten I, och wägen weten I.

5. Thomas sade till honom: HErre, wi wete icke hwart du går; och huru kunne wi weta wägen?

6. JEsus sade till honom: Jag är wägen, sanningen och lifwet; ingen kommer till Fadren, utan genom mig.

7. Känden I mig, så känden I ju ock min Fader; och nu kännen I honom, och hafwen sett honom.

8. Philippus sade till honom: HErre, låt oß se Fadren, så hafwe wi nog.

9. Sade JEsus till honom: Jag är så lång tid när eder, och du känner mig icke; Philippe, den mig ser, han ser Fadren; och huru säger du: Låt oß se Fadren?

10. Tror du icke, att jag är i Fadrenom, och Fadren i mig? Orden, som jag talar till eder, talar jag icke af mig sjelf; Fadren, som är i mig, han gör gerningarna.

11. Tror mig, att jag är i Fadrenom, och Fadren i mig; eljest, tror mig för gerningarnas skull.

12. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, den der tror på mig, de gerningar som jag gör, skall ock han göra; och skall göra större än deßa; ty jag går till Fadren.

13. Och allt det I bedjen i mitt Namn, det skall jag göra; på det att Fadren skall prisad warda i Sonenom.

14. Hwad I bedjen i mitt Namn, det skall jag göra.

15. Älsken I mig, så håller min bud.

16. Och jag skall bedja Fadren, och han skall gifwa eder en annan Hugswalare, att han skall blifwa när eder ewinnerliga;

17. Sanningenes Anda, den werlden icke kan undfå; ty hon ser honom icke, och känner honom icke; men I kännen honom; ty han blifwer när eder, och skall wara i eder.

Digitized by Google

18. Jag skall icke låta eder wara faderlösa; jag skall komma till eder.

19. Ån är en liten tid, och werlden ser mig icke mer. Men I skolen se mig; ty jag lefwer; I skolen ock lefwa.

20. På den dagen skolen I förstå, att jag är i minom Fader; och I i mig, och jag i eder.

21. Den min bud hafwer, och håller dem, han är den mig älskar; och den mig älskar, han skall warda älskad af minom Fader; och jag skall älska honom, och honom skall jag uppenbara mig.

22. Sade till honom Judas, icke den Ischarioth: HErre, hwad är det då, att du skall uppenbara dig oß, och icke werldene?

23. Swarade JEsus, och sade till honom: Den mig älskar, han warder hållandes min ord, och min Fader skall älska honom; och wi skole komma till honom, och blifwa boende när honom.

24. Men den mig icke älskar, han håller icke min ord; och det ordet I hören, är icke mitt, utan Fadrens, som mig sändt hafwer.

25. Detta hafwer jag talat till eder, medan jag hafwer warit när eder.

26. Men Hugsvalaren, den Helge Ande, hwilken Fadren skall sända i mitt Namn, han skall lära eder all ting, och påminna eder allt det jag eder sagt hafwer.

27. Friden låter jag eder; min frid gifwer jag eder; icke gifwer jag eder, såsom werlden gifwer. Edart hjerta ware icke bedröfwadt, ej heller rädes.

28. I hörden, att jag sade eder: Jag går bort, och kommer åter till eder. Haden I mig kär, då gladdens I ju, att jag sade: Jag går till Fadren; ty Fadren är större än jag.

29. Och nu sade jag eder det, förr än det sker, att I tro skolen, när det skedt är.

30. Häreftter talar jag icke mycket med eder; ty denna werldenes Förste kommer, och i mig hafwer han intet.

31. Men på det att werlden skall förstå, att jag hafwer Fadren kär, och så gör

Digitized by Google

som Fadren mig budit hafwer, står upp, låter oß gå hädan.

15. Capitlet.

Förmaning till beständighet i tro, kärlek, tålamod.

Jag är ett sant winträ, och min Fader är en wingårdsman.

2. Hwar och en gren i mig, som icke bär frukt, den tager han bort; och hwar och en, som bär frukt, den renſar han, att han mer frukt bära ſkall.

3. Nu ären I rene, för det tals ſkull, ſom jag hafwer talat med eder.

4. Bliſwer i mig, och jag i eder; ſåſom grenen kan icke bära frukt af ſig ſjelf, med mindre han bliſwer i winträt, ſå kunnen icke heller I, utan I bliſwen i mig.

5. Jag är winträt, I ären grenarna; den ſom bliſwer i mig, och jag i honom, han bär mycken frukt; ty mig förutan kunnen I intet göra.

6. Hwilken ſom icke bliſwer i mig, han ſkall bortkaſtas, ſåſom en gren, och förtorkas; och man binder dem ſamman, och kaſtar i elden, och de brinna.

7. Om I bliſwen i mig, och min ord bliſwa i eder, allt det I wiljen, mågen I bedas, och det ſkall ſke eder.

8. Derutinnan är min Fader priſad, att I bären mycken frukt, och warden mine Lärjungar.

9. Såſom Fadren hafwer älſkat mig, ſå hafwer jag ock älſkat eder; bliſwer i min kärlek.

10. Om I hållen min bud, ſå bliſwen I i minom kärlek; ſåſom ock jag hafwer hållit mins Faders bud, och bliſwer i hans kärlek.

11. Detta hafwer jag talat till eder, att min glädje ſkall bliſwa i eder, och edor glädje fullkommen warda.

12. Detta är mitt bud, att I ſkolen älſka eder inbördes, ſåſom jag hafwer älſkat eder.

13. Ingen hafwer större kärlek, än att en låter ſitt lif för ſina wänner.

14. I ären mina wänner, om I gören hwad jag bjuder eder.

15. Härefter ſäger jag icke att I ären tjenare, ty

Digitized by Google

tjenaren wet icke hwad hans herre gör; men wänner hafwer jag kallat eder, ty allt det jag hafwer hört af minom Fader, hafwer jag kungjort eder.

16. I hafwen icke utkorat mig; men jag hafwer utkorat eder, och tillskickat eder, att I skolen gå, och göra frukt, och edor frukt skall blifwa; på det att hwad I bedjen Fadren i mitt Namn, det skall han gifwa eder.

17. Detta bjuder jag eder, att I älsken eder inbördes.

18. Om werlden hatar eder, så weter, att hon hafwer hatat mig förr än eder.

19. Woren I af werldene, så älskade werlden det hennes wore; men efter det I icke ären af werldene, utan jag hafwer eder utwalt ifrå werldene, derföre hatar werlden eder.

20. Kommer ihåg min ord, som jag hafwer sagt eder: Tjenaren är icke förmer än hans herre; hafwa de förföljt mig, så skola de ock förfölja eder; hafwa de hållit min ord, så warda de ock hållande edor.

21. Men allt detta skola de göra eder för mitt Namns skull; ty de känna icke honom, som mig sändt hafwer.

22. Hade jag icke kommit, och talat med dem, så hade de icke synd; men nu hafwa de ingen ursäkt för sina synd.

23. Den mig hatar, han hatar ock min Fader.

24. Hade jag icke gjort de gerningar ibland dem, som ingen annar gjort hafwer, så hade de icke synd; men nu hafwa de sett det, och hata dock både mig och min Fader.

25. Dock är det skedt, att det talet fullkomnas skall, som i deras lag skrifwet är: De hafwa hatat mig utan sak.

26. Men när Hugswalaren kommer, den jag skall sända eder af Fadrenom, sanningenes Ande, som utgår af Fadrenom, han skall bära wittnesbörd om mig.

27. I skolen ock deßlikes wittna; ty I hafwen warit med mig af begynnelsen.

Digitized by Google

16. Capitlet.

Christnas tvång. Christi bortgång. Den Helge Andes ämbete.

Detta hafwer jag sagt eder, på det I icke skolen förargas.

2. De skola utskjuta eder af Synagogorna; men den tid skall komma, att den eder dräper, skall mena sig göra Gudi tjenst dermed.

3. Och detta skola de göra eder; ty de känna icke Fadren, ej heller mig.

4. Men detta hafwer jag sagt eder, att, när den tiden kommer, skolen I komma ihåg, att jag hafwer det sagt eder. Detta hafwer jag icke sagt eder af begynnelsen; ty jag war med eder.

5. Men nu går jag till honom, som mig sändt hafwer; och ingen af eder spör mig, hwart jag går.

6. Men efter det jag hafwer detta sagt eder, är edart hjerta wordet fullt med bedröfwelse.

7. Dock säger jag eder sanningen: Eder är nyttigt, att jag bortgår; ty om jag icke bortgår, kommer icke Hugswalaren till eder; men går jag bort, så skall jag sända honom till eder.

8. Och när han kommer, skall han straffa werldena för synd, och för rättfärdighet, och för dom.

9. För synd; ty de tro icke på mig.

10. Men för rättfärdighet; ty jag går till Fadren, och härefter sen I mig intet

11. Men för dom; ty denna werldenes Förste är nu dömd.

12. Jag hafwer ännu mycket säga eder; men I kunnen det icke nu bära.

13. Men när han kommer, som är sanningenes Ande, han skall leda eder uti all sanning; ty han skall icke tala af sig sjelf; men hwad han hörer, det skall han tala, och det som ske skall, skall han förkunna eder.

14. Han skall prisa mig, ty af mino skall han taga, och förkunna eder.

15. Allt det Fadren hafwer, det är mitt; fördenskull sade jag, att han skall taga af mino, och förkunna eder.

16. Någon liten tid, och I sen mig intet; och åter en liten tid, och I sen mig; ty jag går till Fadren.

Digitized by Google

17. Då sade några af hans Lärjungar emellan sig: Hwad är det han säger oß? En liten tid, och I sen mig intet; och åter: En liten tid, och I fån se mig; och att jag går till Fadren?

18. Då sade de: Hwad är det han säger: En liten tid? Wi wete icke hwad han talar.

19. Då märkte JEsus, att de wille spörja honom, och sade till dem: Derom frågen I emellan eder, att jag sade: En liten tid, och I sen mig intet; och åter: En liten tid, och I fån se mig.

20. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, I skolen gråta, och jämra eder; men werlden skall glädjas. I skolen warda bedröfwade; men edor sorg skall wändas i glädje.

21. När qwinnan föder barn, hafwer hon sorg; ty hennes stund är kommen; men när hon hafwer födt barnet, kommer hon sin bedröfwelse intet ihåg; ty hon gläds, att menniskan är född i werldena.

22. Så hafwen I ock nu bedröfwelse; men jag skall åter se eder, och edart hjerta skall glädjas, och ingen skall taga edor glädje ifrån eder.

23. Och på den dagen skolen I intet spörja mig. Sannerliga, sannerliga säger jag eder, allt det I bedjen Fadren i mitt Namn, skall han gifwa eder.

24. Härtill hafwen I icke bedit i mitt Namn; beder, och I skolen få, att edor glädje må warda fullkommen.

25. Detta hafwer jag talat till eder med förtäckt ord; den tid skall komma, att jag icke skall tala med eder med förtäckt ord, utan uppenbarliga skall jag förkunna eder om min Fader.

26. På den dagen skolen I bedja i mitt Namn; och jag säger icke eder, att jag skall bedja Fadren för eder.

27. Ty Fadren sjelf hafwer eder kär, efter det I haden mig kär, och trodden, att jag är utgången af Gudi.

28. Jag gick ut af Fadren, och kom i werldena; åter öfwergifwer jag werldena, och går till Fadren.

29. Sade hans Lärjun-

Digitized by Google

gar till honom: Si, nu talar du uppenbarliga, och säger inga förtäckt ord.

30. Nu wete wi, att du wetst all ting, och dig görs icke behof, att någor spör dig; derföre tro wi, att du äst utgången af Gudi.

31. Swarade JEsus dem: Nu tron J?

32. Si, tiden tillstundar, och är redo kommen, att J warden förskingrade, hwar och en till sitt, och låten mig blifwa allena; men jag är icke allena; ty Fadren är med mig.

33. Detta hafwer jag talat med eder, att J skolen hafwa frid i mig; i werldene hafwen J twång; men warer wid en god tröst, jag hafwer öfwerwunnit werldena.

17. Capitlet.

Christus beder för sig, Lärjungarna och församlingen.

Detta talade JEsus, och lyfte upp sin ögon till himmelen, och sade: Fader, stunden är kommen; förklara din Son, att din Son förklarar ock dig.

2. Såsom du hafwer gifwit honom magt öfwer allt kött, att allom dem, som du hafwer honom gifwit, skall han gifwa ewinnerligit lif.

3. Och detta är ewinnerligit lif, att de känna dig allena sannan Gud, och den du sändt hafwer, JEsum Christum.

4. Jag hafwer förklarat dig på jordene; jag hafwer fullbordat det werk, som du mig gifwit hafwer, att jag göra skulle.

5. Och nu, Fader, förklara du mig när dig sjelfwom, med den klarhet, som jag hade när dig, förr än denna werlden war.

6. Jag hafwer uppenbarat ditt Namn menniskomen, som du hafwer mig gifwit af werldene; de woro dine, och du hafwer gifwit mig dem, och de hafwa hållit din ord.

7. Nu hafwa de förstått, att allt det du mig gifwit hafwer, är af dig.

8. Ty de ord du hafwer mig gifwit, hafwer jag gifwit dem, och de togo wid dem; och hafwa sannerliga förstått, att jag är utgången af dig, och hafwa trott, att du mig sändt hafwer.

9. Jag beder för dem;

Digitized by Google

för werldene beder jag icke, utan för dem som du hafwer mig gifwit; ty de äro dine.

10. Och allt mitt är ditt, och ditt är mitt; och jag är förklarad i dem.

11. Och nu är jag icke mer i werldene; men de äro i werldene, och jag kommer till dig. Helge Fader, förwara, genom ditt Namn, dem som du mig gifwit hafwer, att de blifwa ett, såsom ock wi.

12. När jag war med dem i werldene, förwarade jag dem i ditt Namn; dem du mig gifwit hafwer, hafwer jag förwarat, och ingen af dem är borttappad, utan det förlorade barnet, att Skriften skulle fullbordas.

13. Nu kommer jag till dig, och talar detta i werldene; på det de skola hafwa mina fullkomliga glädje i sig.

14. Jag hafwer fått dem din ord, och werlden hafwer hatat dem, efter de icke äro af werldene; såsom ock jag icke är af werldene.

15. Icke beder jag, att du skall taga dem af werldene; utan att du förwarar dem ifrån ondo.

16. De äro icke af werldene; såsom ock jag icke är af werldene.

17. Helga dem i dine sanning; ditt tal är sanning.

18. Såsom du hafwer mig sändt i werldena, så hafwer ock jag sändt dem i werldena.

19. Och jag helgar mig sjelf för dem; att de skola ock warda helgade i sanningene.

20. Men icke beder jag allenast för dem; utan ock för dem, som genom deras ord skola tro på mig;

21. Att de skola alle wara ett, såsom du, Fader, i mig, och jag i dig; att de ock skola wara ett i oss, på det att werlden skall tro, att du hafwer mig sändt.

22. Och jag hafwer gifwit dem den härlighet, som du mig gifwit hafwer; att de skola wara ett, såsom ock wi ärom ett;

23. Jag i dem, och du i mig; att de skola wara fullkomne uti ett; och att werlden skall förstå, att du mig sändt hafwer, och äl-

Digitized by Google

skade dem, såsom du ock mig älskade.

24. Fader, jag will, att der jag är, skola ock de wara med mig, som du mig gifwit hafwer; att de skola se mina härlighet, den du mig gifwit hafwer; ty du hafwer älskat mig, förr än werlden war skapad.

25. Rättwise Fader, werlden hafwer icke känt dig; men jag hafwer känt dig; och dessse hafwa förstått, att du mig sändt hafwer.

26. Och jag hafwer kungjort dem ditt Namn, och skall kungöra; på det att den kärlek, som du hafwer älskat mig med, skall wara i dem, och jag i dem.

18. Capitlet.

Christus lider i örtagården, hos Caiphas och Pilatum.

Då JEsus hade detta sagt, gick han ut med sina Lärjungar, öfwer den bäcken Kedron; der war en örtagård, i hwilken han ingick, och hans Lärjungar.

2. Så wisste ock Judas, som förrådde honom, rummet; ty JEsus plägade ofta komma dit med sina Lärjungar.

3. Då nu Judas hade tagit med sig skaran, och de öfwersta Presternas och Phariseernas tjenare, kom han dit med lyktor, och bloß, och wärjor.

4. Och efter JEsus wiste allt det honom wederfaras skulle, gick han fram, och sade till dem: Hwem söken I?

5. Swarade de honom: JEsum af Nazareth. Sade JEsus till dem: Jag äret. Stod ock Judas, som honom förrådde, med dem.

6. När han då sade till dem: Jag äret; stego de tillrygga, och föllo till jordena.

7. Då sporde han dem åter till: Hwem söken I? De sade: JEsum af Nazareth.

8. JEsus swarade: Jag sade eder, att det är jag; söken I mig, så låter dessa gå.

9. På det de ord skulle warda fullkomnad, som han sagt hade: Af dem du mig gifwit hafwer, borttappade jag ingen.

10. Då hade Simon Petrus ett swärd, och drog det ut, och högg till öfwer-

Digitized by Google

sta Prestens dräng, och högg hans högra öra af; och war drängens namn Malchus.

11. Då sade JEsus till Petrum: Stick ditt swärd i skidona; skall jag icke dricka den kalken, som min Fader mig gifwit hafwer?

12. Men skaran, och höfwitsmannen, och Judarnas tjenare togo fatt på JEsum, och bundo honom;

13. Och ledde honom bort, först till Hannas; ty han war Caiphe swär, hwilken i det året war öfwerste Prest.

14. Och Caiphas war den som hade gifwit Judomen rådet, att det war nyttigt, att en menniska dödde för folket.

15. Och följde Simon Petrus JEsum, och en annar Lärjunge; den samme Lärjungen war känder med öfwersta Presten, och gick in med JEsu i öfwersta Prestens palats.

16. Men Petrus stod utanför dörrene. Då gick den andre Lärjungen ut, som känder war med öfwersta Presten, och talade med dörrawärdinnan, och hade Petrum in.

17. Då sade dörrawärdinnan till Petrum: Äst icke ock du af denna menniskos Lärjungar? Han sade: Jag är det icke.

18. Men drängarna, och tjenarena, som hade gjort en koleld, ty det war kallt, stodo och wärmde sig; med dem stod ock Petrus, och wärmde sig.

19. Då sporde öfwerste Presten JEsum om hans Lärjungar, och om hans lärdom.

20. JEsus swarade honom: Jag hafwer uppenbarliga talat för werldene; jag hafwer alltid lärt i Synagogon, och i templet, der alle Judar komma tillsamman; och hemliga hafwer jag intet talat.

21. Hwi spör du mig? Spör dem till, som hört hafwa, hwad jag hafwer talat till dem; si, de weta hwad jag hafwer sagt.

22. När han detta sade, gaf en af tjenarena, som der när stodo, JEsu en kindpust, sägandes: Skall du så swara öfwersta Presten?

23. JEsus swarade honom: Hafwer jag illa talat, så wittna om ondt; men

Digitized by Google

hafwer jag wäl talat, hwi slår du mig?

24. Och Hannas hade sändt honom bundnan till öfwersta Presten Caiphas.

25. Men Simon Petrus stod och wärmde sig. Då sade de till honom: Äst icke ock du af hans Lärjungar? Han nekade, och sade: Jag är det icke.

26. Då sade till honom en af öfwersta Prestens tjenare, dens frände, som Petrus hade huggit örat af; Såg icke jag dig med honom i örtagården?

27. Då nekade åter Petrus det; och strax gol hanen.

28. Då ledde de JEsum ifrå Caiphas inför Rådhuset; och det war om morgonen; och de gingo icke in i Rådhuset, att de icke skulle warda besmittade, utan att de måtte äta Påskalambet.

29. Då gick Pilatus ut till dem, och sade: Hwad klagomål hafwen I emot denna mannen?

30. Då swarade de, och sade till honom: Wore han icke en ogerningsman, så hade wi icke öfwerantwardat dig honom.

31. Då sade Pilatus till dem: Tager I honom, och dömer honom efter eder lag. Då sade till honom Judarna: Oss är icke lofligt att döda någon;

32. På det JEsu tal skulle fullkommas, som han sagt hade, då han gaf tillkänna, med hwad död han dö skulle.

33. Då gick Pilatus åter in i Rådhuset, och kallade JEsum, och sade till honom: Äst du Judarnas Konung?

34. JEsus swarade: Säger du det af dig sjelf, eller hafwa andre sagt dig det om mig?

35. Pilatus swarade: Icke är jag en Jude; ditt folk, och de öfwerste Presterna, hafwa dig mig öfwerantwardat; hwad hafwer du gjort?

36. JEsus swarade: Mitt rike är icke af denna werldene; om mitt rike wore af denna werldene, då fäktade ju mine tjenare derom, att jag icke wordt Judomen öfwerantwardad; men mitt rike är icke hädan.

37. Då sade Pilatus till honom: Så äst du dock

Digitized by Google

en Konung? JEsus swarade: Du säger det; jag är en Konung; dertill är jag född, och är dertill kommen i werldena, att jag skall wittna med sanningene. Hwar och en, som är af sanningene, han hörer mina röst.

38. Sade Pilatus till honom: Hwad är sanning? Och när han det sagt hade, gick han åter till Judarna, och sade till dem: Jag finner ingen sak med honom.

39. I hafwen sedwänjo, att jag skall gifwa eder en lös om Påska; wiljen I då icke, att jag skall gifwa eder Judarnas Konung lös?

40. Åter ropade de alle, och sade: Icke denna, utan Barabbam. Och Barabbas war en röfware.

19. Capitlet.

Christus dömd, hudflängd, krönt, korsfäst, död och begrafwen.

Då tog Pilatus JEsum, och hudflängde honom.

2. Och krigsknektarna wredo samman ena krono af törne, och satte på hans hufwud, och hängde ett purpurkläde på honom;

3. Och sade: Hel, Judarnas Konung! Och gåfwo honom kindpustar.

4. Då gick åter Pilatus ut, och sade till dem: Si, jag hafwer honom ut till eder, att I förstå skolen, att jag finner ingen sak med honom.

5. Då gick JEsus ut, och bar ena törnekrono, och ett purpurkläde. Och han sade till dem: Si menniskan!

6. När de öfwerste Presterna och tjenarena sågo honom, ropade de, och sade: Korsfäst, korsfäst. Pilatus sade till dem: Tager I honom, och korsfäster; ty jag finner ingen sak med honom.

7. Judarna swarade honom: Wi hafwe lag, och efter wår lag skall han dö; ty han hafwer gjort sig sjelf till Guds Son.

8. Då Pilatus hörde det talet, fruktade han ännu mer;

9. Och gick åter in i Rådhuset, och sade till JEsum: Hwadan äst du? JEsus swarade honom intet.

10. Då sade Pilatus till honom: Talar du intet med mig? Wetst du icke, att jag hafwer magt att korsfästa

Digitized by Google

fästa dig, och hafwer magt att släppa dig?

11. JEsus swarade: Du hade ingen magt öfwer mig, wore hon dig icke gifwen ofwanefter; förden skull hafwer han större synd, som mig hafwer dig öfwerantwardat.

12. Och ifrå den tiden sökte Pilatus efter att gifwa honom lös; men Judarna ropade, och sade: Gifwer du honom lös, så äst du icke Kejsarens wän; ty den som sig gör till Konung, han är emot Kejsaren.

13. När Pilatus hörde det talet, hade han JEsum ut, och satte sig på domstolen, på det rum, som kallas Lithostrotos; på Ebreisko Gabbatha.

14. Och det war Påska tillredelsedag, wid sjette timman; och han sade till Judarna: Si, edar Konung.

15. Då ropade de: Tag bort, tag bort, korsfäst honom. Pilatus sade till dem: Skall jag korsfästa edar Konung? Swarade öfwerste Presterna: Wi hafwe ingen Konung, utan Kejsaren.

16. Då öfwerantwardade han honom dem, att han skulle korsfästas. Då togo de JEsum, och ledde honom bort.

17. Och han bar sitt kors, och gick ut på det rum, som kallas hufwudskallaplatsen; på Ebreisko Golgatha.

18. Der korsfäste de honom, och twå andra med honom, hwar på sina sids; och JEsum midt uti.

19. Då skref Pilatus en öfwerskrift, och satte på korset. Och war så skrifwet: JEsus af Nazareth, Judarnas Konung.

20. Denna öfwerskriften läste många af Judarna; ty rummet, der JEsus war korsfäst, war hardt wid staden; och det war skrifwet på Ebreisko, och Grekisko, och Latin.

21. Då sade Judarnas öfwerste Prester till Pilatum: Skrif icke, Judarnas Konung; utan, att han hafwer sagt: Jag är Judarnas Konung.

22. Pilatus swarade: Hwad jag hafwer skrifwit, det hafwer jag skrifwit.

23. Då nu krigsknektar-

Digitized by Google

na hade korsfäst JEsum, togo de hans kläder, och gjorde fyra delar, en del hwarjom krigsknekt, och kjortelen med; men kjortelen war icke sömmad, utan wirkad, ifrån öfwerst och allt igenom.

24. Då sade de emellan sig: Skärom honom icke sönder, utan kastom lott om honom, hwem han skall tillhöra; att Skriften skulle warda fullkommad, som säger: De hafwa bytt min kläder emellan sig, och kastat lott på min kjortel. Och detta gjorde krigsknektarna.

25. Då stodo wid JEsu kors hans moder, och hans moders syster, Maria Cleophe hustru, och Maria Magdalena.

26. Och när JEsus fick se modrena, och Lärjungan, den han älskade, der när ständande, sade han till sina moder: Qwinna, si, din son.

27. Sedan sade han till Lärjungan: Si, din moder. Och ifrå den tiden tog Lärjungen henne till sig.

28. Sedan, efter JEsus wisste, att nu all ting woro fullkommad, att Skriften skulle fullbordas, sade han: Mig törster.

29. Då stod der ett kärl, fullt med ättika; och de uppfyllde en swamp med ättika, och kringlade isop, och höllo det honom för munnen.

30. Då nu JEsus hade tagit ättikona, sade han: Det är fullkommadt; och böjde ned hufwudet, och gaf upp anden.

31. Men efter det war tillredelsedagen, att kropparna icke skulle blifwa qwar på korset öfwer Sabbathen, ty samma Sabbathsdag war stor, bådo Judarna Pilatum, att deras ben skulle sönderslås, och de borttagas.

32. Då kommo krigsknektarna, och sönderslogo dens förstas ben, och dens andras, som war korsfäst med honom.

33. När de kommo till JEsum, och sågo honom allaredo wara död, slogo de icke hans ben sönder;

34. Utan en af krigsknektarna stack upp hans sido med ett spjut; och straxt gick ut blod och watten.

35. Och den detta såg, hafwer det wittnat, och hans

Digitized by Google

wittnesbörd är sant; och han wet, att han säger sant, på det I ock tro skolen.

36. Och skedde detta, på det Skriften skulle fullbordas: I skolen intet ben sönderslå på honom.

37. Och åter säger en annor Skrift: De skola se, i hwem de stungit hafwa.

38. Derefter bad Pilatum Joseph af Arimathia, som war JEsu Lärjunge, dock löndigen, för Judarnas rädslos skull, att han måtte taga JEsu lekamen; och Pilatus tillstadde det. Alltså kom han, och tog JEsu lekamen.

39. Kom ock deßlikes Nicodemus, som tillförene hade kommit till JEsum om nattena, och bar en blandning af myrrham och aloe, wid hundrade pund.

40. Så togo de då JEsu lekamen, och swepte den i linkläder, med wälluktande krydder, såsom Judarna pläga begrafwa.

41. Och war på det rummet, der han korsfäst war, en örtagård, och i örtagården en ny graf, der ännu ingen hade warit uti lagd;

42. Der lade de då JEsum, för Judarnas tillredelsedags skull, efter grafwen war när.

20. Capitlet.

Christus uppstår, wisar sig för Maria, Lärjungomen, Thome.

På den ena Sabbathen kom Maria Magdalena om morgonen, då ännu mörkt war, till grafwena, och såg stenen wara borte af grafwene.

2. Då lopp hon, och kom till Simon Petrum, och till den andra Lärjungan som JEsus älskade, och sade till dem: De hafwa tagit HErran bort utaf grafwene, och wi wete icke hwart de hafwa lagt honom.

3. Då gick Petrus ut, och den andre Lärjungen, och kommo till grafwena.

4. Både lupo de tillika; och den andre Lärjungen lopp före, snarare än Petrus, och kom först till grafwena.

5. Och när han lutade sig ned, fick han se lakanen lagd; dock gick han icke in.

6. Så kom då Simon Petrus efter honom, och

Digitized by Google

gick in i grafwena, och såg lakanen lagd;

7. Och swetteduken, som hade warit om hans hufwud, icke lagd när lakanen, utan affides i ett rum tillhopaswept.

8. Då gick ock den andre Lärjungen in, som förr war kommen till grafwena, och såg det, och troddet.

9. Ty de förstodo icke än då Skriftena, att han skulle uppstå ifrå de döda.

10. Och Lärjungarna gingo åter tillhopa igen.

11. Men Maria stod och gret utanför grafwene. Wid hon nu så gret, lutade hon sig in i grafwena;

12. Och fick se twå Änglar i hwit kläder, sittande, den ene wid hufwudet, och den andre wid fötterna, der de hade lagt JEsu lekamen.

13. De sade till henne: Qwinna, hwad gråter du? Sade hon till dem: De hafwa tagit bort min HErra; och jag wet icke hwart de hafwa lagt honom.

14. När hon detta sade, wände hon sig tillbaka, och fick se JEsum ståndande; och wiste icke att det war JEsus.

15. Sade JEsus till henne: Qwinna, hwad gråter du? Hwem söker du? Hon mente, att det hade warit örtagårdsmästaren, och sade till honom: Herre, hafwer du burit honom bort? Säg mig hwart du hafwer lagt honom, och jag will tagan.

16. JEsus sade till henne: Maria. Då wände hon sig om, och sade till honom: Rabbuni; det är, Mästar.

17. Sade JEsus till henne: Kom icke wid mig; ty jag är icke ännu uppfaren till min Fader; men gack till mina bröder, och säg dem: Jag far upp till min Fader, och edar Fader; och till min Gud, och edar Gud.

18. Maria Magdalena kom, och bådade Lärjungomen, att hon hade sett HErran, och att han hade sagt henne detta.

19. Men om aftonen, på den samma Sabbathen, då dörrarna woro lyckta, der Lärjungarna woro församlade, för Judarnas rädslos skull, kom JEsus, och stod midt ibland dem,

Digitized by Google

och sade till dem: Frid ware eder.

20. Och när han hade detta sagt, lät han dem se händerna, och sina sido. Då wordo Lärjungarna glade, att de sågo HErran.

21. Då sade JEsus åter till dem: Frid ware eder; såsom Fadren hafwer mig sändt, så sänder ock jag eder.

22. När han detta sagt hade, blåste han på dem, och sade till dem: **Tager den Helga Anda;**

23. **Hwilkom I förlåten synderna, dem förlåtas de; och hwilkom I behållen dem, dem äro de behållna.**

24. Men Thomas, en af de tolf, hwilken kallas Twilling, war icke med dem, när JEsus kom.

25. Då sade de andre Lärjungarna till honom: Wi sågom HErran. Sade han till dem: Utan jag ser hålen efter spikarna i hans händer, och stinger mitt finger i hålen efter spikarna, och stinger min hand i hans sido, tror jag det icke.

26. Och åtta dagar derefter woro åter hans Lärjungar inne, och Thomas med dem; då kom JEsus, wid dörrarna woro lyckta, och stod midt ibland dem, och sade: Frid ware eder.

27. Sedan sade han till Thomas: Räck hit ditt finger, och se mina händer, och räck hit dina hand, och stick henne i mina sido; och war icke twifwelaktig, utan trogen.

28. Thomas swarade, och sade till honom: Min HErre, och min Gud.

29. JEsus sade till honom: Efter du såg mig, Thoma, tror du; salige äro de som icke se, och dock tro.

30. Gjorde ock JEsus många annor tecken, i sina Lärjungars åsyn, som i denna bokene icke äro skrifna.

31. Men deßa äro skrifna, **på det I tro skolen, att JEsus är Christus, Guds Son; och att I, genom trona, skolen hafwa lif i hans Namn.**

21. Capitlet.

Christus wid Galileiska hafwet.

Derefter uppenbarade åter JEsus sig för Lärjungarna, wid Tiberias

Digitized by Google

haf; och uppenbarade han sig i så mätto:

2. Simon Petrus, och Thomas, som kallas Twilling, woro tillsamman, och Nathanael, som war af Cana i Galileen, och Zebedei söner, och twå andre af hans Lärjungar.

3. Sade Simon Petrus till dem: Jag will gå och fiska. De sade till honom: Wi gåm ock med dig. De gingo ut, och stego straxt i båten; och i den natten fingo de intet.

4. Då nu morgon war, stod JEsus på strandene; dock wiste Lärjungarna icke, att det war JEsus.

5. Sade JEsus till dem: Barn, hafwen J något till mats? De swarade honom: Nej.

6. Då sade han till dem: Kaster ut nätet på högra sidona om båten, så warden J finnande. Då kastade de ut; och kom så mycken fisk, att de förmådde det icke draga.

7. Då sade den Lärjungen, som JEsus älskade, till Petrum: HErren äret. När Simon Petrus hörde, att det war HErren, band han om sig kjortelen, ty han war naken, och gaf sig i sjön.

8. Men de andre Lärjungarna kommo med båten; ty de woro icke långt ifrå landet, utan wid paß tuhundrade alnar; och drogo fiskanätet.

9. Och när de woro stigne på landet, sågo de der wara lagda glöd, och en fisk derpå, och bröd.

10. JEsus sade till dem: Tager hit af de fiskar, som J nu fingen.

11. Simon Petrus steg in, och drog nätet upp på landet, fullt med stora fiskar, hundrade femtio och tre; och ändock de woro så många, gick likwäl nätet icke sönder.

12. Sade JEsus till dem: Kommer, och äter. Och ingen af Lärjungarna djerfdes till att spörja honom: Ho äst du? efter de wiste, att det war HErren.

13. Då kom JEsus, och tog brödet, och gaf dem; och fisken sammaledes.

14. Detta war nu tredje reson, att JEsus uppenbarades sinom Lärjungom, sedan han war uppstånden ifrå de döda.

Digitized by Google

15. Då de nu hade ätit, sade JEsus till Simon Petrum: Simon Jona, älskar du mig mer än deße? Han sade till honom: Ja, HErre, du wetst, att jag älskar dig. Sade han till honom: Föd min lamb.

16. Åter sade han till honom: Simon Jona, älskar du mig? Han sade till honom: Ja, HErre, du wetst, att jag älskar dig. Sade han till honom: Föd min får.

17. Sade han till honom tredje reson: Simon Jona, älskar du mig? Petrus wardt bedröfwad, att han sade tredje reson till honom: Älskar du mig? och sade till honom: HErre, du wetst all ting; du wetst, att jag älskar dig. Sade JEsus till honom: Föd min får.

18. Sannerliga, sannerliga säger jag dig, när du wast ung, omgjordade du dig sjelf, och gick hwart du wille; men då du warder gammal, skall du uträcka dina händer, och en annar skall omgjorda dig, och leda dig dit du icke will.

19. Men det sade han, gifwandes tillkänna, med hwad död han skulle prisa Gud. Och då han hade detta sagt, sade han till honom: Följ mig.

20. Petrus wände sig om, och såg den Lärjungan följa, som JEsus älskade; hwilken ock i Nattwarden låg intill hans bröst, och sade: HErre, hwilken är den dig förråder?

21. Då Petrus såg honom, sade han till JEsum: HErre, hwad skall då denne?

22. Sade JEsus till honom: Om jag wille att han skulle blifwa, tilldeß jag kommer, hwad kommer det dig wid? Följ du mig.

23. Då gick ett tal ut ibland bröderna: Denne Lärjungen dör icke. Och JEsus sade icke till honom: Han dör icke; utan, om jag wille, att han skulle blifwa, tilldeß jag kommer, hwad kommer det dig wid?

24. Denne är den Lärjungen, som wittnar härom, och den detta skrifwit hafwer; och wi wete, att hans wittnesbörd är sant.

25. Åro ock många anor ting, som JEsus gjor-

Digitized by Google

de, hwilka om de, det ena med det andra, skrefwos, tror jag att werlden skulle icke kunna begripa de böcker, som skrifwas skulle: Amen.

Ände på S. Johannis Evangelium.

Apostla Gerningar,

Af S. Luca beskrifna.

1. Capitlet.

Christi himmelsfärd. Matthias wald.

Tillförene hafwer jag talat, min gode Theophile, om allt det JEsus begynte både göra och lära;

2. Intill den dagen han upptagen wardt, sedan han Apostlomen, som han utwalt hade, genom den Helga Anda, hade gifwit befallning;

3. Hwilkom han ock efter sin pino betedde sig lefwandes, med mångahanda bewisning, då han lät sig se af dem i fyratio dagar, och talade med dem om Guds rike.

4. Och då han hade församlat dem, böd han dem, att de icke skulle gå utaf Jerusalem, utan förbida Fadrens löfte, der I af hört hafwen (sade han) af mig.

5. Ty Johannes döpte i watten; men I skolen döpte warda i dem Helga Anda, icke många dagar härefter.

6. Då de nu församlade woro, frågade de honom, sägande: HErre, skall du i denna tiden upprätta igen Israels rike?

7. Då sade han till dem: Det hörer icke eder till att weta tid och stund, som Fadren hafwer satt i sine magt;

8. Men I skolen undfå dens Helga Andas kraft, som öfwer eder komma skall; och skolen wara min wittne i Jerusalem, och i hela Judeen och Samarien, och (sedan) intill jordenes ända.

9. Och när han detta sagt hade, wardt han i deras åsyn upptagen; och en sky tog honom bort utaf deras syn.

Digitized by Google

10. Och som de uppsågo i himmelen efter honom, wid han uppfor; si, twå män stodo när dem, klädde i hwit kläder;

11. De der ock sade: I Galileiske män, hwi stån I och sen upp i himmelen? Denne JEsus, som upptagen är ifrån eder i himmelen, han skall så komma, som I honom sett hafwen uppfara i himmelen.

12. Sedan gingo de till Jerusalem igen, ifrå berget som heter Oljoberget, hwilket ligger ifrå Jerusalem wid en Sabbaths reso;

13. Och då de inkommo, stego de upp i salen, der de stadigt blefwo, Petrus och Jacobus, Johannes och Andreas, Philippus och Thomas, Bartholomeus och Mattheus, Jacobus Alphei och Simon Zelotes, och Judas Jacobi.

14. Alle deße woro stadigt tillhopa, endrägtige i böner och förmanelse; samt med qwinnomen, och med Maria, JEsu moder, och med hans bröder.

15. Uti de dagar stod Petrus upp ibland Lärjungarna, och sade; och war hopen af namnen tillsamman wid tjugu och hundrade:

16. I män och bröder, den Skriften måste fullbordas, som den Helge Ande långo sagt hade genom Davids mun, om Judas, som deras ledsagare war som grepo JEsum.

17. Ty han war räknad i wårt tal, och hade fått med oß detta ämbetet.

18. Och han förwärfde en åker för orättfärdig lön; och upphängde sig, och remnade midt itu, och alle hans inelfwor gåfwo sig ut.

19. Och det är uppenbart wordet allom dem som bo i Jerusalem; så att den åkren kallas på deras mål Akeldama, det är, blods åker.

20. Ty det är skrifwet i Psalmboken: Deras hemman warde öde, och ingen ware, som deruti bor; och hans ämbete så en annar.

21. Så måste nu en af deßa män, som med oß warit hafwa, i allan den tid, som HErren JEsus ut och in gick med oß;

22. Ifrå Johannis döpelse till den dagen att

Digitized by Google

han ifrån oß tagen wardt, med oß ett wittne warda till hans uppståndelse.

23. Och de satte twå i walet, Joseph, som kallas Barsabas, med det wedernamnet Justus, och Matthiam;

24. Och bådo, och sade: Du HErre, som känner allas hjerta, wisa ut, hwilken af deßa twå du utwalt hafwer;

25. Att han skall få denna tjensten, och Apostlaämbetet, der Judas ifrå fallen är, att han skulle bortgå i sitt rum.

26. Och de kastade lott derom, och lotten föll på Matthiam; och han wardt räknad till de ellofwa Apostlar.

2. Capitlet.

Den Helga Ande utgjutes. Petrus predikar. Tretusend omwände.

Och då Pingesdagen fullkomnad war, woro de alle endrägteliga tillsammans.

2. Och war hastigt ett dön af himmelen, såsom ett mägtigt stort wäder kommit hade; och uppfylde allt huset, der de såto.

3. Och dem syntes sönderdelada tungor, såsom af eld; och blef sittandes på hwar och en af dem.

4. Och de wordo alle uppfyllde af dem Helga Anda, och begynte till att tala med annor tungomål, efter som Anden gaf dem att tala.

5. Så woro i Jerusalem boende Judar, gudfruktige män af allahanda folk, som under himmelen är.

6. Då nu denna rösten skett hade, kom tillsammans mycket folk, och wordo förhäpne; ty de hörde dem tala hwar och en med sitt eget mål;

7. Och wordo alle förskräckte, och förundrade sig, sägande emellan sig: Si, äro icke alle deße, som tala, Galileiske?

8. Huru höre wi då hwar och en sitt tungomål, der wi uti födde äre?

9. Parther och Meder, och Elamiter, och de som bo uti Mesopotamien, och i Judeen, och Cappadocien, Ponto och Asien;

Digitized by Google

10. Phrygien och Pamphylien, Egypten, och i de Lybye landsändar wid Cyrenen, och de utländningar af Rom;

11. Judar och Proselyter, Ereter och Araber; wi höre dem med wåra tungor tala Guds dråpeliga werk.

12. Och förskräckte de sig alle, och förundrade sig, sägande emellan sig: Hwad månn detta wilja wara?

13. Och somlige gjorde gäck af dem, och sade: Deße äro fulle med sött win.

14. Då stod Petrus upp, med de ellofwa, och hof upp sin röst, och talade till dem: J Judiske män, och J alle som bon i Jerusalem; detta skall eder wetterligit wara, och anammer min ord i edor öron.

15. Ty deße äro icke druckne, såsom J menen; efter det är tredje timmen på dagen;

16. Utan det är det som sagdt är genom Propheten Joel:

17. Och det skall ske uti de ytterste dagarna, säger Gud: Jag skall utgjuta af minom Anda öfwer allt kött· och edre söner och edra döttrar skola prophetera; och edre ynglingar skola se syner, och edre äldste skola drömma drömmar.

18. Och öfwer mina tjenare, och öfwer mina tjenarinnor skall jag i de dagar utgjuta af minom Anda; och de skola prophetera.

19. Och jag skall gifwa under ofwan i himmelen, och tecken neder på jordene; blod och eld, och rökdamb.

20. Solen skall wändas i mörker, och månen i blod, förr än den store och uppenbarlige HErrans dag kommer.

21. Och skall ske, att hwar och en som åkallar HErrans Namn, han skall bliswa salig.

22. J män af Israel, hörer deßa orden: JEsum af Nazareth, den man, som när eder af Gudi bewisad är, med krafter, och under, och tecken, som Gud hafwer gjort genom honom ibland eder; såsom J ock sjelfwe weten;

Digitized by Google

23. Honom, efter han af Guds betänkta råd och försyn utgifwen war, hafwen J tagit genom onda mäns händer, korsfäst och dödat.

24. Den hafwer Gud uppwäckt, och lossat dödsens sweda; efter omöjeligit war, att han skulle behållas af honom.

25. Ty David säger om honom: Jag hafwer alltid föresatt HErran för min ögon; ty han är mig på högra handene, att jag icke skall rörd warda.

26. Fördenskull är mitt hjerta gladt, och min tunga fröjdar sig; skall också mitt kött hwilas i förhoppning.

27. Ty du öfwergifwer icke mina själ i helwete; och tillstäder icke att din Helige skall se förgängelse.

28. Du hafwer mig kungjort lifsens wägar; du skall uppfylla mig med fröjd för ditt ansigte.

29. J män och bröder, man må fritt tala med eder om den Patriarchen David; han är död och begrafwen, och hans graf är när oss intill denna dag.

30. Efter han nu war en Prophet, och wisste att Gud hade lofwat honom med en ed att han af hans länds frukt skulle, efter köttet, uppwäcka Christum, till att sitta på hans säte;

31. Såg han det framföreåt, och talade om Christi uppståndelse, att hans själ icke är öfwergifwen uti helwete; icke heller hans kött hafwer sett förgängelse.

32. Denna JEsum hafwer Gud uppwäckt; der wi alle wittne till äro.

33. Medan han nu med Guds högra hand upphöjd är, och löfte fått hafwer af Fadrenom om den Helga Anda, hafwer han utgjutit detta J nu sen och hören.

34. Ty icke hafwer David uppfarit i himmelen; men han säger: HErren sade till min HErra, sätt dig på mina högra hand;

35. Tilldeß jag nederlägger dina owänner dig till en fotapall.

36. Så skall nu hela Israels hus weta förwisso, att denna JEsum, som J korsfäst hafwen, hafwer

Digitized by Google

Gud gjort till en HErra och Christ.

37. Då de detta hörde, fingo de ett styng i hjertat; och sade till Petrum, och till de andra Apostlarna: J män och bröder, hwad skole wi göra?

38. Sade Petrus till dem: Görer bättring, och hwar och en af eder låte sig döpa i JEsu Christi Namn, till syndernas förlåtelse; och J skolen undfå den Helga Andas gåfwo.

39. Ty eder är löftet gjordt, och edrom barnom, och allom dem som fjerran äro, hwilka HErren, wår Gud, härtill kallandes warder.

40. Betygade han ock med mång annor ord, och förmanade dem, sägandes: Låter hjelpa eder ifrå detta onda slägtet.

41. De som då gerna anammade hans tal, de läto sig döpa; och kommo till hopen, på den dagen, wid tretusende själar.

42. Och blefwo de stadigt ståndande uti Apostlarnas lärdom, och i delaktighet, och i bröds brytelse, och i böner.

43. Och en fruktan kom uppå hwarjo och ena själ; och mång under och tecken gjordes af Apostlarna.

44. Och alle de, som trodde, woro tillsammans, och hade all ting menlig.

45. Sina egodelar och håfwor sålde de, och delade dem med alla, såsom hwar och en behöfde.

46. Och hwar dag woro de stadigt och endrägteliga i templet; och bröto bröd här och der i husen, ätandes med hwarannan i frögd; och lofwade Gud i deras hjertans enfaldighet.

47. Och de hade ynnest när allt folket. Och HErren förökade hwar dag församlingen med dem som salige wordo.

3. Capitlet.

En krympling botas. Predikar om Christo.

Så gingo Petrus och Johannes tillhopa upp i templet, wid böneståndet, som war den nionde timmen.

2. Och der war en man, ofärdig allt ifrå sine moders lif, som lät sig bära; den satte de hwar dag för

Digitized by Google

dörrena åt templet, som het den sköna, att han skulle bedas almoso af dem som ingingo i templet.

3. Då han fick se Petrum och Johannem, att de wille gå in i templet, bad han dem om almoso.

4. Då såg Petrus på honom, med Johanne, och sade: Se på oß.

5. Då såg han på dem, förhoppandes att han skulle något få af dem.

6. Då sade Petrus: Silfwer och guld hafwer jag icke; men det jag hafwer, det gifwer jag dig: I JEsu Christi Nazareni Namn, statt upp, och gack.

7. Och tog honom wid högra handena, och reste honom upp; och straxt wordo hans fötter och ben stadig.

8. Han sprang upp, och stod, och gick, och följde dem in i templet; gick och sprang hit och dit, prisandes Gud.

9. Då fick allt folket se honom, att han gick och lofwade Gud;

10. Och kände honom, att han war den samme, som plägade sitta efter almoso, wid den sköna dörrena för templet; och wordo fulle med undersamhet och förskräckelse, öfwer det honom wederfaret war.

11. Då nu denne mannen, som ofärdig warit hade, och helbregda gjord war, höll sig intill Petrum och Johannem, lopp allt folket till dem i förhuset, som kallas Salomons, och förundrade sig.

12. Då Petrus det såg, swarade han till folket: I män af Israel, hwi undren I häruppå? Eller hwi sen I på oß, lika wißt som wi af wår egen kraft eller förtjenst hade det åstadkommit, att denne hafwer fått sin gång?

13. Abrahams, och Isaacs, och Jacobs Gud, wåra fäders Gud, hafwer förklarat sin Son JEsum, hwilken I öfwerantwardat hafwen, och förnekat inför Pilatus, då han dömde, att han skulle gifwas lös.

14. Men I förnekaden den Helga och Rättfärdiga; och båden, att mandråparen skulle gifwas eder.

15. Och lifsens Förste dråpen I. Den hafwer Gud

nu uppwäckt ifrå de döda; till hwilket wi wittne äre;

16. Och hafwer genom trona på hans Namn, på denna, som I sen och kännen, stadfäst sitt Namn; och tron, som är genom honom, hafwer gifwit denna hans helbregda, i allas edra åsyn.

17. Nu, käre bröder, wet jag wäl, att I det gjort hafwen af fåkunnighet, såsom ock edre öfwerste.

18. Men Gud, som genom alla sina Propheters mun föresagt hafwer, att Christus skulle lida, han hafwer nu så fullbordat det.

19. Så bättrer eder nu, och wänder eder om, på det edra synder måga afskrapade warda;

20. Att wederqwickelsens tid då kommer för HErrans ansigte, när han sändandes warder den eder nu tillförene predikad är, JEsum Christum;

21. Hwilken himmelen intaga måste, till den tid att igen upprättadt warder allt det Gud sagt hafwer, genom alla sina helga Propheters mun, af werldenes begynnelse.

22. Ty Moses hafwer sagt till fäderna: **HErren, edar Gud, skall eder uppwäcka en Prophet utaf edra bröder, såsom mig; honom skolen I höra i allt det han eder sägandes warder.**

23. Och det skall ske, att hwar och en själ, som icke hörer den Propheten, hon skall utkastas ifrå folket.

24. Och alle Propheterna, ifrå Samuel, och sedan så många som talat hafwa, hafwa båda deßa dagarna.

25. I ären Propheternas och förbundsens barn, det Gud hafwer gjort med wåra fäder, sägandes till Abraham: I dine säd skola all folk på jordene wälsignad warda.

26. Eder först och främst hafwer Gud uppwäckt sin Son, JEsum, och sändt honom till att wälsigna eder, att hwar och en af eder skulle sig omwända ifrå sine ondsko.

4. Capitlet.

Lärjungarna tagas fast, förhöras, hotas. Församlingenes bön, endrägt.

Då de nu talade till folket, kommo dertill

Presterna, och föreståndaren i templet, och de Sadduceer;

2. Och togo det illa wid sig, att de lärde folket, och förkunnade, i JEsu, uppståndelsen ifrå de döda;

3. Och togo fatt på dem, och satte dem i häktelse, till annan dagen; ty det war redo aftonen.

4. Men många af dem, som orden hört hade, trodde; och wardt talet på männerna wid femtusend.

5. Så begaf det sig dagen derefter, att deras öfwerste och äldste, och Skriftlärde i Jerusalem;

6. Och Hannas öfwerste Prest, och Caiphas, och Johannes, och Alexander, och så många som woro af öfwersta Prestaslägtet, församlade sig;

7. Och hade dem fram för sig, och frågade dem: Af hwad magt, eller i hwad namn, hafwen J detta gjort?

8. Petrus, full med den Helga Anda, sade till dem: J öfwerste för folket, och äldste i Israel;

9. Efter wi i dag blifwe dömde för denna wälgerningen på denna sjuka mannen, genom hwilka han är helbregda worden;

10. Så skall det eder allom wetterligit wara, och allo Israels folke, att genom JEsu Christi Nazareni Namn, den J korsfäst hafwen, den Gud uppwäckt hafwer ifrå de döda, står nu denne helbregda för eder.

11. Han är den stenen, som af eder, byggningsmännerna, förkastad är; och är worden en hörnsten;

12. **Och i ingom androm är salighet; ty det är icke heller något annat Namn under himmelen menniskomen gifwet, i hwilko wi skole salige warda.**

13. När de sågo sådana allwarlighet i Petro och Johanne, och funno dock, att de woro olärde och lekmän, förundrade de sig, och drogo känslo på dem, att de hade warit med JEsu.

14. Och mannen sågo de ståndandes der när dem, som helbregda war gjorder; ty de kunde der intet emot säga;

15. Utan bödo dem gå ut af Rådet, och handlade sedan emellan sig;

16. Sägande: Hwad skole wi göra åt deßa männerna? Ty ett uppenbart tecken är gjordt af dem, och är kunnigt allom dem som bo i Jerusalem; och wi kunne icke neka det.

17. Men på det att det icke skall widare utkomma ibland folket, wilje wi allwarliga förbjuda dem, att de härefter icke tala i detta Namnet för någro menniſko.

18. Och de kallade dem, och bödo, att de ingalunda mer tala eller lära skulle i JEſu Namn.

19. Då swarade Petrus och Johannes, och sade till dem: Om det är rättfärdigt för Gudi, att wi höre eder mer än Gud, derom mån I sjelfwe döma;

20. Ty wi kunne icke förtiga det wi sett och hört hafwe.

21. Då hotade de dem, och läto gå dem, intet finnandes huruledes de kunde pina dem, för folkets skull; ty alle prisade Gud för det som skedt war.

22. Ty mannen war öfwer fyratio år, på hwilkom detta helbregda tecknet skedt war.

23. Sedan de läto dem gå, kommo de till sina, och kungjorde dem allt det de öfwerste Presterna och äldste till dem sagt hade.

24. Då de det hörde, upphofwo de endrägteligo sina röst till Gud, och sade: HErre, du äst Gud, som gjort hafwer himmel och jord, hafwet, och allt det som deruti är;

25. Du, som genom din tjenares Davids mun sagt hafwer: Hwi hafwa Hedningarna uppreſt sig, och folket tagit sig före det fåfängt är?

26. Jorderikes Konungar trädde tillhopa, och Förstarna församlade sig ihop, emot HErran, och emot hans Christ.

27. Sannerliga församlade sig emot din heliga Son, JEſum, den du smort hafwer, både Herodes, och Pontius Pilatus, med Hedningarna och Israels folk;

28. Till att göra hwad din hand och råd tillförene beslutit hade, att ske skulle.

29. Och nu, HErre, se till deras trug, och gif dina tjenare, att de med alla tröst tala din ord;

Digitized by Google

30. Uträckandes dina hand dertill, att sundhet, och tecken, och under måga göras genom din helga Sons JEsu Namn.

31. Och då de bedit hade, rördes rummet, der de uti församlade woro; och de wordo alle fulle af dem Helga Anda, och talade Guds ord med tröst.

32. Och uti hela hopen, som trodde, war ett hjerta och en själ; och ingen af dem sade något wara sitt af det han ägde; utan all ting woro dem menlig.

33. Och Apostlarna bäro med stora kraft wittnesbörd till HErrans JEsu Christi uppståndelse; och stor nåd war öfwer dem alla.

34. Och ingen war heller ibland dem, som något fattades; ty så många, som åkrar eller hus ägde, de sålde dem, och bäro wärdet för det som de sålt hade;

35. Och lade fram för Apostlarnas fötter; och delades hwarjom och enom, efter som honom behof war.

36. Men Joses, som ock kallades af Apostlarna Barnabas, det uttydt är, hugswalelsens son, en Levit, bördig af Cypren;

37. Han hade en åker, den sålde han; och bar fram wärdet, och ladet för Apostlarnas fötter.

5. Capitlet.

Ananie död. Apostlarna fängslas, förloßas. Gamaliels råd.

Men en man, benämnd Ananias, med Saphira sin hustru, sålde sina ägor;

2. Och hade lagt affides något af wärdet, med sine hustrus wetskap; och en del bar han fram, och lade för Apostlarnas fötter.

3. Då sade Petrus: Anania, hwi hafwer Satanas uppfyllt ditt hjerta, att du skulle ljuga för dem Helga Anda, och undstinga somt af wärdet för åkren?

4. Du hade wäl kunnat behållan, då du honom hade; och då han såld war, war han ock i ditt wåld. Hwarföre hafwer du sådant företagit i ditt hjerta? Du hafwer icke ljugit för menniskor, utan för Gudi.

5. Då Ananias hörde deßa orden, föll han ned, och gaf upp andan; och en

Digitized by Google

stor räddhåge kom öfwer alla dem som detta hörde.

6. Då stodo unge män upp; togo honom af wägen, bäro honom bort, och begrofwon.

7. Wid tre stunder derefter kom ock hans hustru, och wiſste icke hwad skedt war, och gick in.

8. Då swarade Petrus henne: Säg mig, hafwen J ock för så mycket sålt åkren? Då sade hon: Ja, hafwe wi så.

9. Då sade Petrus till henne: Hwarföre woren J öfwerens, att J skullen frefsta HErrans Anda? Si, deras fötter, som hafwa begrafwit din man, äro för dörrene, och de skola ock straxt bära dig ut.

10. Och straxt föll hon ned för hans fötter, och gaf upp andan. Då gingo de unge män in, och funno henne död; och bäro henne ut, och jordade henne när hennes man.

11. Och en stor räddhåge kom öfwer hela församlingena, och öfwer alla dem som detta hörde.

12. Och igenom Apostlarnas händer gjordes mång tecken och under ibland folket; och de woro endrägteliga alle uti Salomons förhus.

13. Men ingen annar djerfdes gifwa sig intill dem; utan folket höll mycket af dem.

14. Och hopen wärte mer till, af dem som trodde HErranom, både män och qwinnor;

15. Så att de utbäro på gatorna sjuka menniſkor, och lade dem i sängar, och på bårar, att, då Petrus kom gångandes, måtte åtminstone hans skugge skygga på någon af dem.

16. Och församlade sig en stor hop af näsla städerna till Jerusalem, och förde dit sjuka, och de som besatte woro med de orena andar; och de wordo alle helbregda.

17. Då stod den öfwerste Presten upp, och alle de med honom woro, hwilke äro det parti, som kallas de Sadduceers; och wordo fulle med nit;

18. Och togo fatt på Apostlarna, och satte dem uti allmänneligit fängelse.

19. Men HErrans Än-

Digitized by Google

gel lät dörrena upp på fängahuset om nattena, och hade dem ut, och sade:

20. Gån, och stån i templet, och säger folkena all de ord, som detta lifwet tillhöra.

21. Då de detta hört hade, gingo de bittida om morgonen i templet, och begynte till att lära. Då kom den öfwerste Presten, och de med honom woro, och kallade Rådet tillhopa, och alla de äldsta ibland Israels barn; och sände till fängahuset, att de skulle hemta dem.

22. Då tjenarena kommo, och funno dem icke i fängahuset, kommo de igen, och bådade dem,

23. Sägande: Fängahuset funne wi ju granneliga igenläst, och wäktarena ståndande utanför dörrene; men då wi upplåste, funno wi der ingen.

24. Då öfwerste Presten, och templets föreståndare, och andre öfwerste Presterna hörde detta talet, begynte de warda twehågse om dem, hwad deraf warda wille.

25. Då kom en, och bådade dem: Si, de män, som I insatt haden i fängahuset, de äro i templet, stå och lära folket.

26. Då gick föreståndaren med tjenarena, och hade dem fram utan wåld; ty de räddes för folket, att de skulle stena dem.

27. Och då de hade ledt dem dit, hade de dem fram för Rådet; och den öfwerste Presten frågade dem,

28. Sägandes: Hafwe wi icke en tid och annan budit eder, att I icke skullen lära i detta Namnet? Och si, I hafwen uppfyllt Jerusalem med edar lärdom, och wilen draga öfwer oß denna mansens blod.

29. Då swarade Petrus, och Apostlarna, och sade: **Man måste mer lyda Gud**, än menniskor.

30. Wåra fäders Gud hafwer uppwäckt JEsum, den I dräpit hafwen, och upphängt på träd;

31. Den hafwer Gud med sina högra hand upphöjt, för en Höfding och Frälsare, till att gifwa Israel bättring och syndernas förlåtelse.

32. Och wi äro honom

Digitized by Google

för wittne till det wi sägom; så ock den Helge Ande, den Gud gifwit hafwer dem som honom lydaktige äro.

33. Då de detta hörde, skar det dem i hjertat, och de begynte rådslå, att de måtte dräpa dem.

34. Då stod en Phariseé upp i Rådet, benämnd Gamaliel, en lagkloker, den ibland allt folket mycket afhållen war, och bad att Apostlarna skulle som snarast gå affides ut;

35. Och sade till dem: I män af Israel, ser till hwad I gören med deßa män.

36. För deßa dagar hof Theudas sig upp, sägandes sig någon wara; honom föll en hop folk till, wid fyrahundrad; han wardt ihjälslagen, och alle de, som trodde honom, wordo förskingrade, och kommo till intet.

37. Efter honom hof Judas sig upp af Galileen, i de dagar då beskattningen skedde; han afwände mycket folk efter sig; han blef ock borto, och alle de som honom lydt hade, wordo förskingrade.

38. Och nu säger jag eder: Kommer intet wid deßa männerna, utan låter dem betämma; ty är detta råd eller werk af menniskor, så warder det wäl omintet;

39. Men är det af Gudi, så kunnen I icke slå det neder, såframt I wiljen icke finnas strida emot Gud.

40. Då föllo de alle intill hans råd; och kallade Apostlarna, läto hudflänga dem, och bödo dem, att de icke skulle tala i JEsu Namn; och läto gå dem.

41. Men de gingo med fröjd ifrå Rådet, att de woro wärdige lida smälek för hans Namns skull;

42. Och höllo hwar dag uppå, utan återwändo, att lära och predika Evangelium om JEsu Christo, uti templet, och i all hus.

6. Capitlet.

Sju skaffare. Stephanus anklagas.

Uti de dagar, då hopen af Lärjungarna förökades, begynte de Greker knorra emot de Ebreer, derföre, att deras enkor wordo föraktade uti den dagliga tjenstene.

Digitized by Google

2. Då kallade de tolf hela hopen af Lärjungarna tillsamman, och sade: Det är icke tillbörligit, att wi skole öfwergifwa Guds ord, och akta hwad på bordet komma skall.

3. Söker fördenskull ut, käre bröder, sju män af eder, som godt rykte hafwa, och fulle äro med dem Helga Anda och wisdom; dem wilje wi befalla detta ärendet.

4. Men wi wilje akta på bönen, och att förkunna Guds ord.

5. Och det talet täcktes wäl hela hopen; och de utwalde dertill Stephanus, som war en man full med tro och dem Helga Anda; och Philippus, och Prochorus, och Nicanor, och Timon, och Parmenas, och Nicolaus, som war en Proselyt af Antiochien.

6. Dem hade de fram för Apostlarna. Och de bådo, och lade händer på dem.

7. Och Guds ord förkofrade sig, och hopen af Lärjungarna war ganska stor i Jerusalem; och en stor hop af Presterna wordo trone lydaktige.

8. Men Stephanus, som war full med tro och starkhet, gjorde under och stor tecken ibland folket.

9. Då reste sig några upp af den Synagogon, som kallades de Libertiners, och de Cyreners, och de Alexandriners, och de Cilicers, och Asianers, och begynte till att disputera med Stephanus.

10. Och de förmådde icke stå emot den wisdom, och den Anda, som talade.

11. Då undersatte de några män, som skulle säga: Wi hafwe hört honom säga hädisk ord emot Moses, och emot Gud.

12. Och de eggade folket, och de äldsta och de Skriftlärda; och gingo till, och togo fatt på honom, och hade honom inför Rådet;

13. Och drogo fram falsk wittne, de der sade: Denne mannen wänder icke igen att tala hädisk ord emot detta helga rummet, och emot lagen;

14. Ty wi hörde honom säga: JEsus af Nazareth skall kullslå detta rummet, och skall förwandla de stadgar, som Moses hafwer fått oß.

Digitized by Google

15. Och alle de på Rådet såto, sågo på honom, och sågo hans anfigte lika wißt som en Ängels anfigte.

7. Capitlet.

Stephani predikan, martyrdöd.

Då sade den öfwerste Presten: Hafwer detta sig ock så?

2. Då sade han: I män, bröder och fäder, hörer härtill. Härlighetenes Gud syntes wårom fader Abraham, medan han war i Mesopotamien, förr än han bodde i Haran;

3. Och sade till honom: Gack utu ditt land, och ifrå dine slägt; och kom i det land, som jag will wisa dig.

4. Då for han ut af de Chaldeers land, och bodde i Haran; och dädan, då hans fader war död, lät han föra honom hit i detta land, der I nu uti bin;

5. Och gaf honom ingen arfwedel härinne, icke en fot bredt. Och han lofwade honom, att han skulle honom det gifwa till att besitta, och hans säd efter honom, den tid han ännu inga barn hade.

6. Men Gud sade allt så: Din säd skall warda främmande, uti främmande land; och de skola hafwa dem under sig i träldom, och fara illa med dem, i fyrahundrade år.

7. Och det folk, som de tjena skola, will jag döma, sade Gud; och sedan skola de gå derut, och skola tjena mig i detta rum.

8. Och han gaf honom omskärelsens förbund; och han födde Isaac, och omskar honom på åttonde dagen; och Isaac födde Jacob; och Jacob födde de tolf Patriarcher.

9. Och de Patriarcher sålde Joseph, för afunds skull, in uti Egypten; och Gud war med honom.

10. Och han halp honom utur all hans bedröfwelse, och gaf honom nåd och wisdom inför Pharao, Konungen i Egypten; och han satte honom till höfwitsman öfwer Egypten, och öfwer allt sitt hus.

11. Så kom hunger öfwer hela Egypti land och Canaan, och stor twång; och wåre fäder funno ingen föda.

12. Men då Jacob hör-

Digitized by Google

de, att uti Egypten war korn, sände han wåra fäder första gången ut.

13. Och då han åter sände dem ut, wardt Joseph känder af sina bröder; och Pharao wardt underwist om Josephs slägt.

14. Då sände Joseph, och kallade sin fader Jacob till sig, och all sin slägt, till fem och sjutio själar.

15. Och Jacob for ned till Egypten; och blef död, han och wåre fäder;

16. Och wordo förde till Sichem, och lades i griften, som Abraham köpt hade, för penningar, af Hemors barn, som war Sichems (son).

17. Då nu tiden tillstundade om löftet, om hwilket Gud hade sworit Abraham, wärte folket, och wardt förökadt uti Egypten;

18. Tilldeß der uppkom en annar Konung, den intet wißte af Joseph.

19. Han gick wårt slägte efter med list, och for illa med wåra fäder, så att de utkasta måste sin barn, att de icke skulle blifwa lefwande.

20. Samma tiden wardt Moses född, och han war Gudi täcker; och wardt fostrader i sins faders hus, i tre månader.

21. Då han sedan utkastad wardt, tog Pharaos dotter honom upp, och födde honom upp sig för en son.

22. Och wardt Moses lärd i all den wisdom, som de Egyptier hade; och war mägtig i ord och gerningar.

23. Men då han wardt fyratio år gammal, kom honom i hjertat, att han wille hese sina bröder, Israels barn.

24. Och då han såg, att enom af dem skedde orätt, halp han honom, och hämnade hans skada, som orätt skedde, och slog den Egyptien.

25. Och han mente, att hans bröder skulle förstå, att Gud, genom hans hand, skulle frälsa dem; men de förstodo det intet.

26. Och dagen derefter syntes han iblandt dem, der de trätte tillhopa; och wille förlika dem, sägandes: I män, I ären bröder, hwi gören I hwarannan orätt?

27. Men den som orätt gjorde sinom nästa, han stötte honom bort, sägandes:

Digitized by Google

des: Ho hafwer satt dig till höfwitsman och domare öfwer oß?

28. Männ du wilja slå mig ihjäl, såsom du slog den Egyptien i går?

29. Då flydde Moses, för detta talets skull, och wardt en främling uti det landet Madian; der han twå söner födde.

30. Och efter fyratio år syntes honom HErrans Ängel i öknene, wid det berget Sina, uti en brinnande låga, utu buskanom.

31. Då Moses det såg, förundrade han sig om den synena; men då han gick fram, och skulle skåda, skedde HErrans röst till honom:

32. Jag är dina fäders Gud, Abrahams Gud, Isaacs Gud, och Jacobs Gud. Då wardt Moses förfärad, och torde icke se dit.

33. Då sade HErren till honom: Lös dina skor af dina fötter; ty det rum, som du står uppå, är ett heligt land.

34. Jag hafwer wäl sett mins folks twång, som är uti Egypten, och hafwer hört deras suckan, och är nederstigen till att frälsa dem; så kom nu hit, jag will sända dig uti Egypten.

35. Denna Moses, som de försakade, sägande: Ho gjorde dig till höfwitsman och domare? honom (säger jag) hafwer Gud sändt för en höfwitsman och förloßare, genom Angelens hand, som honom syntes i buskanom.

36. Han förde dem ut, görandes under och tecken uti Egypten, och uti röda hafwet, och uti öknene, i fyratio år.

37. Denne är Moses, som sade till Israels barn: En Prophet skall HErren, edar Gud, uppwäcka eder af edra bröder, såsom mig; honom skolen I höra.

38. Denne war den som uti församlingen i öknene war med Angelen, som talade med honom på Sina berg, och med wåra fäder; han undfick lifsens ord, till att gifwa oß;

39. Hwilkom edre fäder wille icke lydaktige wara; utan drefwo honom ifrå sig, och wände sig om med sitt hjerta till Egypten;

40. Sägande till Aaron:

Digitized by Google

Gör oß gudar, som gå för oß; ty wi wete icke hwad denna Mosi wederfaret är, som oß utfört hafwer af Egypti land.

41. Och gjorde de en kalf, i de dagar; och offrade offer till afgudar, och fröjdade sig öfwer sina händers werk.

42. Då wände Gud sig om, och gaf dem der till, att de dyrkade himmelens härskap; såsom skrifwet står i Propheternas bok: I Israels hus, hafwen I ock i de fyratio år offrat mig i öknene offer och fä?

43. Och I upptogen Molochs tabernakel, och edars Guds Remphans stjerno; de beläte, som I gjort haden, till att tillbedja dem; och jag skall bortkasta eder utom Babylonien.

44. Wåre fäder hade wittnesbördsens tabernakel uti öknene; såsom han dem förskickat hade, sägandes till Mosen, att han skulle göra det efter den eftersyn, som han sett hade;

45. Hwilket ock wåre fäder anammade, och förde det med Josua uti det land, som Hedningarna innehade, hwilka Gud utdref för wåra fäders ansigte, intill Davids tid;

46. Hwilken fann nåd för Gudi, och bad, att han måtte finna ett tabernakel till Jacobs Gud.

47. Men Salomon byggde honom ett hus.

48. Dock den Allrahögste bor icke uti de tempel, som med händer gjord äro; såsom Propheten säger:

49. Himmelen är mitt säte, och jorden är min fotapall. Hwad hus wilen I då bygga mig, säger HErren; eller hwad rum är till mina hwilo?

50. Hafwer icke min hand gjort detta alltsammans?

51. I hårdnackade, och oomskorne i hjertat och öron, I stån alltid emot den Helga Anda; såsom edra fäder, sammalunda ock I.

52. Hwilken af Propheterna hafwa icke edra fäder förföljt? De hafwa ihjälslagit dem som förkunnade dens Rättfärdigas tillkommelse, hwilkens förrädare och dråpare I nu woren;

Digitized by Google

53. I, som undfingen lagen genom Änglaskickelse; och höllen den intet.

54. Då de detta hörde, skar det dem i deras hjerta, och beto samman tänderna öfwer honom.

55. Men han, full af dem Helga Anda, såg upp i himmelen, och fick se Guds härlighet, och JEsum stå på Guds högra hand.

56. Och han sade: Si, jag ser himmelen öppen, och menniskones Son stå på Guds högra hand.

57. Då ropade de med höga röst, och höllo sin öron till, och stormade alle tillika till honom;

58. Och dreswo honom utu staden, och stenade honom. Och wittnen lade sin kläder af wid en ung mans fötter, som het Saulus.

59. Och de stenade Stephanum; och han åkallade, och sade: HErre JEsu, anamma min anda.

60. Och så böjde han sin knä neder, och ropade med höga röst: HErre, räkna dem icke denna synden. Och när han hade det sagt, afsomnade han.

8. Capitlet.

Saulus förföljer. Samarien omwändes. Simon och kamereraren döpas.

Och Saulus hade samtyckt hans död. Men på samma tid wardt en stor förföljelse emot den församling, som war i Jerusalem; och de wordo alle förströdde omkring i Judee land, och i Samarien, förutan Apostlarna.

2. Och några gudfruktige män skötte Stephanum, och hade stor grät öfwer honom.

3. Men Saulus tog till att förröda församlingena; gick hit och dit i husen, och drog fram män och qwinnor, och lät sätta dem i fängelse.

4. Men de som förströdde woro, foro omkring och predikade ordet.

5. Och Philippus kom ned uti en stad i Samarien, och predikade för dem om Christo.

6. Men folket gäfwo akt uppå hwad Philippus sade; hörandes endrägteliga, och seendes de tecken, som han gjorde;

Digitized by Google

7. Ty de orene andar foro ut af mångom, som med dem besatte woro, ropande med höga röst; och många borttagne och ofärdige wordo helbregda.

8. Och i den staden wardt stor glädje.

9. Så war der en man, benämnd Simon, som tillförene uti den staden plägade bruka trolldom, och hade förwillt det Samaritiska folket, sägandes sig wara mycket myndigan.

10. Till honom höllo sig alle, både små och store, sägande: Denne är Guds kraft, hwilken stor är.

11. Men de höllo sig derföre till honom, att han i lång tid hade förwillt dem med sin trolldom.

12. När de nu trodde Philippo, som predikade om Guds rike, och om JEsu Christi Namn, wordo der både män och qwinnor döpte.

13. Då trodde ock Simon med; och när han döpt war, höll han sig intill Philippum; och då han såg sådana tecken och krafter ske, förundrade han sig storliga.

14. Då nu Apostlarna, som i Jerusalem woro, fingo höra, att Samarien hade anammat Guds ord, sände de till dem Petrum och Johannem.

15. När de kommo derned, bådo de för dem, att de skulle få den Helga Anda.

16. Ty han war icke än då fallen på någondera; utan de woro allenast döpte i HErrans JEsu Namn.

17. Då lade de händer på dem, och de fingo den Helga Anda.

18. När Simon såg, att den Helge Ande gafs dermed, att Apostlarna lade händer på dem, böd han dem penningar,

19. Sägandes: Gifwer ock mig den magten, att hwem som helst jag lägger händer uppå, han får den Helga Anda.

20. Då sade Petrus till honom: Det du fördömd worde med dina penningar; efter du menar, att Guds gåfwa kan fås för penningar.

21. Du hafwer hwarken del eller lott i detta ordet; ty ditt hjerta är icke rätt för Gudi.

22. Derföre bättra dig

Digitized by Google

af denna dine ondsko, och bed Gud, att dig dins hjertas tankar måga förlåtna warda;

23. Ty jag ser, att du äst full med bitter galla, och bebunden i wrånghet.

24. Då swarade Simon, och sade: Beder I HErran för mig, att mig intet öfwergår af det I saden.

25. Och sedan de hade betygat, och talat HErrans ord, wände de om igen åt Jerusalem; och predikade Evangelium i många städer i Samarien.

26. Men HErrans Ängel talade till Philippum, och sade: Statt upp, och gack söderut, den wägen, som löper nederåt ifrå Jerusalem till Gaza, som öde är.

27. Så stod han upp, och gick. Och si, en Ethiopisk man, en kamererare, och wäldig när Drottning Candaces uti Ethiopien, hwilken hon hade satt öfwer alla sina häfwor, han war kommen till Jerusalem, der att tillbedja;

28. Och for hem igen, satt på sin wagn, och las den Propheten Esaias.

29. Då sade Anden till Philippus: Gack fram, och gif dig intill denna wagnen.

30. Då lopp Philippus fram, och hörde honom läsa Propheten Esaias, och sade: Förstår du ock hwad du läs?

31. Då sade han: Huru skulle jag förstå, utan mig någor wistet? Och bad Philippum, att han skulle uppstiga, och sitta när sig.

32. Och det han las i Skriftene war detta: Såsom ett får wardt han ledder till att slagtas, och såsom ett lamb är tyst för honom, som klipper det, så hafwer han icke öppnat sin mun.

33. I hans förnedring är hans dom borttagen; men ho kan uttala hans lifs längd? Ty hans lif är borttaget af jordene.

34. Då swarade kamereraren Philippo, och sade: Jag beder dig, om hwem hafwer Propheten detta sagt, om sig, eller om någon annan?

35. Då öppnade Philippus sin mun, och begynte af denna Skriftene predika Evangelium för honom om JEsu.

Digitized by Google

36. Och wid de foro framåt wägen, kommo de till ett watten; och kamereraren sade: Si, wattnet; hwad hindrar, att jag icke döpes?

37. Då sade Philippus: Om du tror af allt hjerta, så må det wäl ske. Han swarade, och sade: Jag tror JEsum Christum wara Guds Son.

38. Och han lät hålla wagnen; och de stego ned i wattnet, både Philippus och kamereraren; och han döpte honom.

39. Och när de gingo upp utu wattnet, tog HErrans Ande Philippum bort, och kamereraren såg honom intet sedan; utan for sin wäg, och war glad.

40. Och Philippus wardt funnen i Azot; och wandrade omkring, och predikade Evangelium i alla städer, tilldeß han kom till Cesarea.

9. Capitlet.

Saulus omwänd. Eneas botad. Tabitha uppwäckt.

Men Saulus hade ännu i sinnet trug och slag emot HErrans Lärjungar; och gick till öfwersta Presten;

2. Och han beddes af honom bref till de Synagogor i Damasco, att hwem han finna kunde af denna wägen, män eller qwinnor, dem skulle han föra bundna till Jerusalem.

3. Och wid han war i wägen, och nalkades intill Damascum, då kringsken honom hastiga ett sken af himmelen.

4. Och han föll ned på jordena, och hörde ena röst, sägandes till sig: Saul, Saul, hwi förföljer du mig?

5. Då sade han: Ho äst du, HErre? Sade HErren: Jag är JEsus, den du förföljer; dig är swårt att spjerna emot udden.

6. Då skalf han, och bäfwade, och sade: HErre, hwad will du jag skall göra? Sade HErren till honom: Statt upp, och gack in i staden, och der skall dig warda sagdt, hwad du göra skall.

7. Och de män, som woro i sällskap med honom, stodo förskräckte, hörandes wäl röstena, och dock likwäl sågo de ingen.

Digitized by Google

8. Då stod Saulus upp af jordene, och upplät sin ögon, och kunde dock ingen se; utan de togo honom wid handena, och ledde honom in i Damascum.

9. Och han war i tre dagar så att han såg intet, och intet åt, ej heller drack.

10. Så war uti Damasco en Lärjunge, benämnd Ananias; till honom sade HErren uti en syn: Anania. Och han sade: HErre, här är jag.

11. Och HErren sade till honom: Statt upp, och gack in på den gaton, som kallas den Rätta, och sök uti Juda hus en som heter Saulus, af Tarsen; ty si, han beder.

12. Och han hafwer sett i synen en man, som heter Ananias, inkomma, och lägga handena på sig, att han skulle få sin syn igen.

13. Då swarade Ananias: HErre, jag hafwer hört af mångom om denna mannen, huru mycket ondt han gjort hafwer dinom heligom uti Jerusalem;

14. Och här hafwer han nu magt af de öfwersta Presterna, till att binda alla de som åkalla ditt Namn.

15. Då sade HErren till honom: Gack; ty han är mig ett utkoradt redskap, att han skall bära mitt Namn inför Hedningar, och för Konungar, och för Israels barn.

16. Och jag skall wisa honom, huru mycket han lida skall för mitt Namns skull.

17. Och Ananias gick åstad, och kom i huset, lade händer på honom, och sade: Saul, käre broder, HErren hafwer sändt mig, JEsus, som syntes dig i wägen som du kom, att du skall få din syn igen, och uppfyllas med dem Helga Anda.

18. Och straxt föllo af hans ögon såsom fjäll, och han fick sin syn, och stod upp, och lät döpa sig;

19. Och tog mat till sig, och förstärkte sig. Och war Saulus med de Lärjungar, som i Damasco woro, i några dagar.

20. Och straxt begynte han i Synagogorna predika Christum, att han war Guds Son.

21. Och förundrade sig

Digitized by Google

alle, som honom hörde, och sade: Är icke denne, som i Jerusalem förstörde alla de som åkalla detta Namnet; och hit är kommen deruppå, att han skulle föra dem bundna till öfwersta Presterna?

22. Men Saulus förkofrade sig ju mer och mer; och öfwerwann de Judar, som bodde i Damasco, bewisandes, att denne war Christus.

23. Efter många dagar gingo Judarna till råds emellan sig, att de skulle dräpa honom.

24. Men Saulus wardt förwarad om deras försåt; och de waktade i portarna dag och natt, att de skulle få dräpa honom.

25. Men Lärjungarna togo honom om natten, och släppte honom öfwer muren, och läto honom neder uti en korg.

26. När Saulus kom till Jerusalem, böd han till att gifwa sig intill Lärjungarna; och de woro alle rädde för honom, icke troendes att han war worden Lärjunge.

27. Men Barnabas tog honom till sig, och hade honom bort till Apostlarna; och förtälde dem, huru han hade sett HErran i wägen, och att han hade talat med honom; och huru han hade manliga bewist sig, i JEsu Namn, uti Damasco.

28. Och war han sedan med dem i Jerusalem, gick ut och in, och talade trösteliga i HErrans JEsu Namn;

29. Och talade och disputerade emot de Greker. Men de sökte efter att dräpa honom.

30. Då bröderna det förnummo, fordrade de honom intill Cesareen, och läto honom fara till Tarsum.

31. Så hade då nu församlingarna frid öfwer hela Judeen, och Galileen, och Samarien, och förkofrade sig, wandrandes i HErrans räddhåga, och uppfyldes med den Helga Andas tröst.

32. Så hände sig att, då Petrus wandrade allestädes omkring, kom han ock till de heliga, som bodde i Lydda.

33. Der fann han en man, benämnd Eneas, som nu i åtta år legat hade på

Digitized by Google

sång, och han war borttagen.

34. Och Petrus sade till honom: Enea, bote dig JEsus Christus; statt upp, och bädda åt dig sjelfwom; och straxt stod han upp.

35. Och honom sågo alle, som bodde i Lydda, och i Sarona, och wordo omwände till HErran.

36. Men i Joppe war en lärjunginna, benämnd Tabitha; det uttydes Dorcas, det är, en rå; hon war full med goda gerningar, och almosor, som hon gaf.

37. Så hände sig i de dagar, att hon wardt sjuk, och blef död; och de twådde henne, och lade henne i salen.

38. Och efter Lydda war icke långt ifrå Joppe, och Lärjungarna hörde, att Petrus war der, sände de twå män till honom, och bådo, att han wille göra sig det omak och komma till dem.

39. Då stod Petrus upp, och kom till dem. Och då han war kommen, hade de honom in i salen; och kringom honom stodo alla enkor gråtande, och wiste honom kjortlar och kläder, som Dorcas hade gjort dem, medan hon war med dem.

40. Då dref Petrus dem alla ut, och föll ned på sin knä, och bad; och wände sig om till kroppen, och sade: Tabitha, statt upp. Då öppnade hon sin ögon; och som hon fick se Petrum, satte hon sig upp igen.

41. Och han räckte henne handena, och reste henne upp; och kallade de heliga, och enkorna, och antwardade dem henne lefwandes.

42. Och det wardt kunnigt öfwer hela Joppe; och många begynte tro på HErran.

43. Så begaf sig, att han blef i många dagar i Joppe, när en som het Simon, som war en lädermakare.

10. Capitlet.

Cornelii, Petri syn, samtal, predikan, dop.

Uti Cesareen war en man, benämnd Cornelius, en höfwitsman af den skaran, som het den Walske;

2. Gudelig och gudfruktig med allt sitt hus, gifwandes folkena mycken al-

Digitized by Google

moso, och bedjandes Gud alltid.

3. Han såg uti en syn uppenbarliga, wid nionde timman på dagen, Guds Ängel inkomma till sig, och säga till sig: Corneli.

4. Då såg han uppå honom, och wardt förfärad, och sade: Hwad äret, Herre? Då sade han till honom: Dina böner och dina almosor äro uppkomne i åminnelse för Gud.

5. Så sänd nu några män till Joppe, och kalla till dig Simon, som ock kallas Petrus;

6. Han gästar när en, som heter Simon lädermakare, och hans hus är wid hafwet; den skall säga dig hwad du göra skall.

7. Och då Ängelen, som talade med Cornelio, war bortgången, kallade han till sig twå sina tjenare, och en gudfruktig krigsknekt, af dem som togo wara på honom;

8. Och förtälde dem allt detta, och sände dem till Joppe.

9. På den andra dagen, då de woro på wägen, och begynte lida intill staden. gick Petrus upp i salen, till att bedja, wid sjette timman.

10. Och som han wardt hungrig, wille han få sig mat; och wid de tillredde, kom en dwale öfwer honom;

11. Och han såg himmelen öppen, och nederkomma till sig ett fat, såsom ett stort linnet kläde, tillhopabundet i alla fyra hörnen, nederlåtet på jorden;

12. Uti hwilko woro allahanda fyrafött djur på jorden, och wilddjur, och de som krypande äro, och de som flygande äro under himmelen.

13. Och en röst skedde till honom: Statt upp, Petre; slagta, och ät.

14. Då sade Petrus: Ingalunda, HErre; ty jag hafwer aldrig ätit något menligit, eller orent.

15. Och rösten sade andra reson till honom: Det Gud hafwer rent gjort, det behöfwer du icke kalla menligit.

16. Och detta skedde ock så tredje reson; och wardt fatet sedan igen upptaget i himmelen.

17. Och då Petrus begynte bekymrad warda wid

Digitized by Google

sig sjelf, hwad syn detta skulle wara, som han sett hade; si, männerna, som sände woro af Cornelio, woro för dörrene, och frågade efter Simons hus;

18. Och kallade de en ut, och sporde, om Simon, som ock kallades Petrus, war der till herberge.

19. Och wid Petrus tänkte på synena, sade Anden till honom: Si, der äro tre män, som söka efter dig.

20. Så statt nu upp, och stig ned, och gack med dem, intet twiflandes; ty jag hafwer sändt dem.

21. Så steg Petrus ned till männerna, som sände woro af Cornelio till honom, och sade: Si, jag är den som I söken; för hwad sak ären I komne?

22. Swarade de: Cornelius, den höfwitsmannen, som är en rättfärdig och gudfruktig man, och hafwer wittnesbörd af allt Judiska folket, hafwer fått befallning af en helig Ängel, att han skulle kalla dig uti sitt hus, och höra ord af dig.

23. Då kallade han dem in, och behöll dem der till herberges. Dagen derefter for Petrus med dem; och några bröder af Joppe följde honom.

24. Och den andra dagen kommo de in uti Cesareen; och Cornelius förbidde dem, och hade kallat tillhopa sina fränder, och sina bäste wänner.

25. Och då dertill kom, att Petrus skulle ingå, gick Cornelius emot honom, och föll ned för hans fötter, och tillbad honom.

26. Men Petrus reste honom upp, sägandes: Statt upp; jag är ock en menniska.

27. Och som han hade talat med honom, gick han in, och fann der många, som församlade woro;

28. Och sade till dem: I weten, att icke plägar lofligit wara, att en Judisk man må umgå eller komma till någon främmande; men Gud hafwer mig underwist, att jag inga menniska skall räkna menliga eller orena.

29. Derföre är jag ock otwifwelaktteligen kommen, sedan jag wardt kallad af eder. Så frågar jag eder

Digitized by Google

nu, för hwad sak hafwen I kallat mig?

30. Då sade Cornelius: Fyra dagar sedan fastade jag intill denna stunden, och bad i mitt hus wid nionde timman; och si, en man stod för mig i skinande kläder;

31. Och sade: Corneli, din bön är hörd, och Gud hafwer tänkt uppå dina almosor.

32. Så sänd nu några till Joppe, och kalla till dig Simon, som ock kallas Petrus; han gästar uti Simons lädermakares hus, utmed hafwet; när han kommer, skall han tala med dig.

33. Så sände jag ock straxt till dig, och du gjorde wäl att du kom. Så äre wi nu här alle för Gudi, till att höra allt det dig af Gudi befaldt är.

34. Då öppnade Petrus sin mun, och sade: **Nu förnimmer jag i sanning, att när Gudi är intet anseende till personen;**

35. **Utan i allahanda folk den som fruktar honom, och gör rättfärdigheten, han är honom täck.**

36. I weten wäl om det talet, som Gud utsändt hafwer till Israels barn, bebådandes frid genom JEsum Christum, hwilken är HErre öfwer allt;

37. Om hwilket tal beryktadt är öfwer hela Judiska landet, och först begynt af Galileen, efter den döpelsen som Johannes predikade;

38. Huru Gud hafwer smort JEsum af Nazareth med den Helga Anda, och kraft; hwilken wandrade omkring, görandes wäl, och hjelpandes allom som besatte woro af djefwulen; ty Gud war med honom.

39. Och wi äre wittne till allt det han gjort hafwer i Judiska landet, och i Jerusalem; den dräpo de, och hängde på träd.

40. Denna hafwer nu Gud uppwäckt på tredje dagen, och låtit honom warda uppenbar;

41. Icke allo folkena, utan oss, som Gud tilförene till wittne utwalt hade; wi, som åtom och druckom med honom, sedan han war uppstånden ifrå de döda.

42. Och han bød oss,

Digitized by Google

att wi skulle predika för folket, och wittna, att han är den som af Gudi tillskickad är, till en domare öfwer lefwande och döda.

43. Honom bära alle Propheterna wittnesbörd, att hwar och en som tror på honom, han skall få syndernas förlåtelse genom hans Namn.

44. Wid Petrus ännu talade deßa orden, föll den Helge Ande på alla dem som talet hörde.

45. Och de trogne af omskärelsen, som med Petro komne woro, förundrade sig att den Helga Andas gåfwa wardt ock utgjuten öfwer Hedningarna;

46. Ty de hörde dem tala med tungomål, och prisa Gud.

47. Då swarade Petrus: Kan någor förbjuda, att deße icke döpas i watten, som fått hafwa den Helga Anda, så wäl som wi?

48. Och så lät han döpa dem i HErrans Namn. Och de bådo honom, att han skulle blifwa när dem i några dagar.

11. Capitlet.

Petri förswar. Ordet utspridt. Christne nämnas. Agabus.

Då fingo Apostlarna, och de bröder som med dem woro i Judeen, höra att ock Hedningarne anammade Guds ord.

2. Och då Petrus kom upp till Jerusalem, begynte de som woro af omskärelsen kifwa med honom,

3. Sägande: Du hafwer ingångit till de män, som förhud hafwa, och hafwer ätit med dem.

4. Då begynte Petrus förtälja dem af begynnelsen, det ena med det andra, sägandes:

5. Jag war i Joppe stad bedjandes; då kom jag uti en dwala, och såg ena syn; nämliga ett fat nederkomma, såsom ett stort linnet kläde, fyrahörnadt, nederlåtet af himmelen; och det kom in till mig.

6. Och när jag gaf der akt uppå med ögonen, wardt jag warse, och fick se fyrafött djur på jordene, och wilddjur, och de der krypande äro, och de der flygande äro under himmelen;

Digitized by Google

7. Och hörde en röst, sägandes till mig: Statt upp, Petre; slagta, och ät.

8. Och jag sade: Ingalunda, HErre; ty intet menligit eller orent hafwer någon tid kommit i min mun.

9. Swarade mig åter rösten af himmelen: Det Gud hafwer rent gjort, det måste du icke räkna menligit.

10. Och det skedde tre resor; och wardt allt åter upptaget i himmelen.

11. Och si, i det samma woro tre män för huset, der jag uti war, de der sände woro till mig af Cesareen.

12. Och sade Anden till mig, att jag skulle gå med dem, och twifla intet. Då följde mig ock dessa sex bröderna, och wi kommo uti mansens hus.

13. Och han förtälde för oss, att han hade sett en Ängel i sitt hus, den der för honom stod, och sade till honom: Sänd ut några män till Joppe, och kalla till dig Simon, som ock kallas Petrus.

14. Den skall säga dig ord, hwarmed du skall frälst warda, och allt ditt hus.

15. När jag hade begynt mitt tal, föll den Helge Ande ned på dem, såsom han ock i förstone nederföll på oss.

16. Så kom mig ihåg det HErren sagt hade: Johannes hade döpt eder i watten; men I skolen döpte warda i dem Helga Anda.

17. Efter nu Gud hafwer gifwit dem lika gåfwo med oss, som troddom på HErran JEsum Christum; ho är jag, att jag kunde stå emot Gud?

18. När de detta hörde, tigde de, och prisade Gud, sägande: Så hafwer ock nu Gud gifwit Hedningomen bättring till lifs.

19. Och de som förströdde woro, för den bedröfwelsens skull, som påkommen war för Stephani skull, wandrade omkring allt intill Phenicen, och Cypren, och Antiochien, talandes ordet för ingom, utan allenast för Judomen.

20. Och woro några män ibland dem, af Cypren och Cyrenen; när de kommo till Antiochien, talade de ock

Digitized by Google

till de Greker, predikandes HErran JEsum.

21. Och HErrans hand war med dem; och en stor hop togo wid trona, och omwände sig till HErran.

22. Så kommo då tidende härom för den församling, som war i Jerusalem; då sände de Barnabam, att han skulle fara till Antiochien.

23. När han der kom, och fick se Guds nåd, wardt han glad; och förmanade dem alla, att de af hjertat skulle faste blifwa, och hålla sig intill HErran;

24. Ty han wor en god man, och full med den Helga Anda, och tro. Och en stor hop med folk förökades intill HErran.

25. Sedan for Barnabas till Tarsen, och wille uppsöka Saulum.

26. Då han honom fann, tog han honom med sig till Antiochien. Och så begaf det sig, att de ett helt år omgingo med den församlingene, och lärde mycket folk; och att Lärjungarna begynte först der i Antiochien kallas Christne.

27. Och uti de dagar kommo några Propheter till med af Jerusalem till Antiochien.

28. Och en af dem, benämnd Agabus, stod upp, och underwiste dem genom Andan, att en stor hunger komma skulle öfwer hela werldena; hwilken som skedde under den Kejsaren Claudius.

29. Då satte Lärjungarna sig före, efter som hwar förmådde, att sända något till hjelp till de bröder, som bodde i Judeen;

30. Hwilket de ock gjorde; och sände till de äldsta, genom Barnabe och Sauli hand.

12. Capitlet.

Jacob dräpes. Petrus frälsas. Herodes uppäter af matkar.

På samma tid tog Konung Herodes fatt på några af församlingene, till att pina dem.

2. Och drap han Jacobum, Johannis broder, med swärd.

3. Och då han såg, att det behagade Judomen wäl, tog han ock fatt på Petrus; och det war om Sötebrödsdagarna.

Digitized by Google

4. Då han nu fick fatt på honom, satte han honom i fängelse, antwardandes honom fyra qwarter krigsknektar, till att förwaran; aktandes efter Påskana hafwa honom ut för folket.

5. Och Petrus förwarades i fängelset. Men församlingen hade bön till Gud för honom, utan återwändo.

6. När nu Herodes wille haft honom före, i den samma nattene sof Petrus emellan två krigsknektar, bunden med två kedjor; och waktarena woro för dörrene, och togo wara på fängelset.

7. Och si, HErrans Ängel stod för honom, och ett sken lyste i huset, och stötte Petrum på sidona, och wäckte honom upp, sägandes: Statt upp snarliga. Och kedjorna föllo af hans händer.

8. Och sade Ängelen till honom: Bind om dig, och tag dina skor uppå; han ock så gjorde. Och han sade till honom: Tag din kjortel uppå, och följ mig.

9. Och så gick han ut, och följde honom; och wiste icke att det war sant, som skedde af Ängelen, utan mente att han hade sett en syn.

10. Och de gingo fram genom den första och andra wakten, och kommo till jernporten, som drog åt staden; den öppnades dem af sig sjelf; och de gingo derut, dragandes framåt en gato långt; och i det samma kom Ängelen ifrå honom.

11. Då Petrus kom till sig igen, sade han: Nu wet jag förwisso, att HErren hafwer sändt sin Ängel, och tagit mig utu Herodis hand, och ifrån all Judiska folkens åstundan.

12. Och då han besinnade sig, kom han till Marie hus, som war Johannis moder, den ock kallades Marcus; och der woro många församlade, och bådo.

13. Då Petrus klappade på porten, gick en piga ut att höra ho der war, benämnd Rode.

14. Och då hon kände Petri röst, lät hon icke upp porten, för glädjes skull; utan lopp in, och bådade dem att Petrus stod för porten.

Digitized by Google

15. Då sade de till henne: Du äst icke wid din sinne. Då stod hon fast derpå, att det war så. Då sade de: Hans Ängel äret.

16. Men Petrus höll uppå att klappa. När de då upplätо, fingo de se honom, och förundrade sig.

17. Då tecknade han dem med handene, att de skulle tiga; och förtälde dem, huru HErren hade frälst honom utu fängelset; och han sade: Görer Jacobo och bröderna båd härom. Sedan gick han derut, och drog bort på en annan stad.

18. Men då dager wardt, war icke litet bekymmer ibland krigsknektarna, hwad af Petro skulle wordit.

19. Och Herodes hade båd efter honom, och fann honom icke; ty lät han ransaka wakterna, och hafwa dem bort. Och for ned af Judeen till Cesareen, och dwaldes der.

20. Och Herodes war illa tillfrids med dem af Tyro och Sidon. Men de kommo endrägteliga till honom, och talade wid Blastum, som Konungens kamererare war, och begärade frid; ty deras landsände hade sin näring af Konungens land.

21. Då bestämde Herodes en dag, och klädde sig uti Konungslig kläder, och satte sig på domstolen, och hade ett tal till dem;

22. Och folket ropade: Guds röst är detta, och icke menniskors.

23. Och straxt slog honom HErrans Ängel, derföre att han icke gaf Gudi ärona; och han wardt uppfräten af matkar, och gaf upp andan.

24. Men Guds ord wärte och förökades.

25. Men Barnabas och Saulus foro igen till Jerusalem, och fingo den undsättning ifrå sig; och togo med sig Johannes, som ock kallades Marcus.

13. Capitlet.

Paulus lärer Hedningarna, omwänder Sergius, predikar i Antiochia.

Och woro uti den församling i Antiochien några Propheter och Lärare; ibland dem war Barnabas, och Simeon, som kallades Niger; och Lucius

Digitized by Google

af Cyrenen, och Manahen, som war uppfödd med Herode Tetrarcha; och Saulus.

2. När de samme tjente HErranom, och fastade, sade den Helge Ande: Skiljer mig ut Barnabam och Saulum, till det werk, som jag hafwer kallat dem till.

3. Då fastade de, och bådo, och lade händer på dem, och läto dem fara.

4. Och som de sände woro af den Helga Anda, drogo de till Seleuciam; och seglade dädan intill Cypren.

5. Och då de woro i den staden Salamine, predikade de Guds ord uti Judarnas Synagogor; och Johannem hade de för en tjenare.

6. Och då de öfwerfarit hade öna allt intill (den staden) Paphum, funno de der en trollkarl, som war en falsk Prophet, en Jude, som het BarJesus.

7. Han war med landshöfdinganom, som het Sergius Paulus, hwilken en förståndig man war. Han kallade till sig Barnabam och Saulum, och begärade höra Guds ord.

8. Men trollkarlen Elymas, ty hans namn uttydes så, stod dem emot, och wille wända landshöfdingan ifrå trone.

9. Men Saulus, den ock Paulus het, full med den Helga Anda, såg på honom;

10. Och han sade: O du djefwulsbarn, full med allt bedrägeri, och med alla list, fiende till allt det rättfärdigt är, du låter icke af att förwända HErrans rätta wägar.

11. Och nu, si, HErrans hand är öfwer dig, och du skall warda blind, och icke se solena en tid långt. Och strax föll på honom töcken och mörker; och han gick omkring, sökandes efter att några måtte tagan wid handena, och ledan.

12. Då landshöfdingen såg hwad skedt war, trodde han, och förundrade sig öfwer HErrans lärdom.

13. Då Paulus, och de med honom woro, foro ifrå Papho, kommo de till Pergen i Pamphylien; och Johannes skiljdes ifrå dem, och for igen till Jerusalem.

14. Men de drogo genom de landsändar ifrå

Digitized by Google

Pergen, och kommo till Antiochien, i det landet Pisidien; och gingo in uti Synagogon om Sabbathsdagen, och satte sig.

15. Och sedan lagen war läsen, och Propheterna, sände de öfwerste af Synagogon till dem, sägande: I män och bröder, hafwen I något att tala till folkets förmanelse, så taler.

16. Då stod Paulus upp, och gaf tecken med handene, att de skulle wara tyste, och sade: I män af Israel, och I som frukten Gud, hörer härtill.

17. Detta folks Israels Gud hafwer utwalt wåra fäder, och upphöjt folket, då de främlingar woro uti Egypti land, och fört dem derut med högom arm.

18. Och wid fyratio år långt led han deras seder uti öknen;

19. Och nederlade sjuhanda folk uti Canaans land; och skifte deras land emellan dem med lott.

20. Och sedan, wid femtio och fyrahundrade år, gaf han dem domare, intill Propheten Samuel.

21. Och derefter begärade de Konung; och Gud gaf dem Saul, Kis son, en man af BenJamins slägte, i fyratio år.

22. Sedan satte han honom af, och uppsatte öfwer dem David till en Konung, hwilkom han gaf wittnesbörd, och sade: Jag hafwer funnit David, Jesse son, en man efter mitt hjerta; han skall göra all min wilja.

23. Af hans säd hafwer Gud upptagit Israels Frälsare, JEsum, efter som han lofwat hade;

24. Såsom Johannes predikade Israels folke döpelse till bättring, förr än han begynte.

25. Och när Johannes hade uppfyllt sitt lopp, sade han: Den I hållen mig före, den är jag icke; men si, han kommer efter mig, hwilkens skor jag icke wärdig är draga af hans fötter.

26. I män och bröder, Abrahams slägtes barn, och de som ibland eder frukta Gud, eder är denna saligheténes ord sändt.

27. Ty de som bodde i Jerusalem, och deras öfwerste, efter de icke kände

Digitized by Google

honom, eller Propheternas röster, som alla Sabbather läsas, uppfyllde de dem med sin dom.

28. Och ändock de ingen dödssak funno med honom, beddes de likwäl af Pilato, att han skulle dräpa honom.

29. Och när de hade fullbordat allt det som skrifwet war om honom, togo de honom neder af trät, och lade honom i grafwena.

30. Men Gud hafwer uppwäckt honom ifrå de döda;

31. Och han hafwer warit sedder i många dagar af dem, som med honom uppkomne woro ifrå Galileen till Jerusalem, hwilke hans wittne äro till folket.

32. Och wi förkunnom eder, att det löfte som till fäderna gjordt war, det hafwer Gud fullkomnat oß, deras barnom, i det han uppwäckt hafwer JEsum.

33. Såsom i andra Psalmen skrifwet är: Du äst min Son, i dag hafwer jag födt dig.

34. Men att han uppwäckte honom ifrå de döda, så att han icke skall mer igenkomma till förgänglighet, sade han så: Den nåd, som David lofwad är, skall jag eder troliga hålla.

35. Derföre säger han ock annorstädes: Du skall icke tillstädja, att din helige skall se förgängelse.

36. Ty då David i sinom tid hade tjent Guds wilja, afsomnade han, och wardt lagd till sina fäder, och såg förgängelse.

37. Men den som Gud uppwäckt hafwer, han såg ingen förgängelse.

38. Så skall eder nu wetterligit wara, I män och bröder, att genom honom warder eder förkunnad syndernas förlåtelse;

39. Och af allo der I icke med kunden rättfärdige warda, uti Mose lag; men hwilken som tror på denna, han warder rättfärdigad.

40. Så ser nu till, att eder icke öfwerkommer det som sagdt är i Propheterna:

41. Ser till, I föraktare, och förundrer eder, och warder till intet; ty jag skall werka i edra dagar ett werk, det I icke tro skolen, om någor det eder förtäljer.

42. När nu Judarna

Digitized by Google

woro gångne utu Synagogon, bådo Hedningarna, att de wille hafwa deßa orden för dem på nästa Sabbathen.

43. Då folket war åtskildt, följde Paulum och Barnabam många Judar och gudfruktige Proselyter; till hwilka de talade, och rådde dem, att de skulle blifwa stadige i Guds nåd.

44. Men på nästa Sabbathen derefter församlade sig så när hele staden, till att höra Guds ord.

45. Och när Judarna sågo folket, wordo de fulle med nit, och sade twärtemot det som Paulus sade, emotsägandes och talandes hädelse.

46. Då togo Paulus och Barnabas tröst till sig, och sade: Eder borde man först säga Guds ord; men efter det J drifwen det ifrån eder, och hållen eder owärdiga till ewinnerligit lif, si, så wilje wi wända oß till Hedningarna.

47. Ty HErren hafwer så budit oß: Jag hafwer satt dig Hedningomen för ett Ljus, att du skall wara salighet intill jordenes ända.

48. Och Hedningarna hörde detta med glädje, och prisade HErrans ord; och trodde så många som beskärde woro till ewinnerligit lif.

49. Och HErrans ord wardt utspridt öfwer allo den ängden.

50. Men Judarna togo till att egga gudeliga och ärliga qwinnor, och de öfwersta i staden; och uppwäckte förföljelse emot Paulum och Barnabam, och drefwo dem utu sina landsändar.

51. Men de skuddade stoftet af sina fötter på dem, och kommo till Iconien. Och Lärjungarna wordo uppfyllde med fröjd och den Helga Anda.

14. Capitlet.

Paulus i Iconien, Lystra, Antiochien, &c.

Så hände sig uti Iconien, att de kommo tillsammans, och predikade uti Judarnas Synagogo; så att en mägtig stor hop af Judarna, och jemwäl af Grekerna, begynte tro.

2. Men de Judar, som icke trodde, uppwäckte och

Digitized by Google

rette Hedningarnas sinne emot bröderna.

3. Så blefwo de der i lång tid, och handlade stadeliga, i HErranom, som wittnesbörd gaf till sina nåds ord, och lät ske tecken och under genom deras händer.

4. Och begynte den menige man i staden söndra sig; så att somlige höllo med Judomen, och somlige med Apostlomen.

5. Och wardt ett upplopp gjordt af Hedningarna, och Judarna, och deras öfwerstar, så att de wille öfwerfalla dem med wåld, och stena dem;

6. Hwilket då de förnummo, flydde de till de städer i Lycaonien, Lystra och Derben, och den ängden allt deromkring;

7. Och predikade der Evangelium.

8. Och en man i Lystra, krank i sina fötter, satt der ofärdig ifrå sine moders lif, och hade aldrig gångit.

9. Denne hörde Paulum tala. Så såg han på honom, och förmärkte, att han hade tro till att få sina helbregdo.

10. Ty sade han till honom med höga röst: Upprätt dig på dina fötter. Och han sprang upp, och begynte till att gå.

11. Då folket såg det Paulus gjort hade, upphofwo de sina röst på Lycaoniskt mål, sägande: Gudar äro komne ned till oß i menniskoliknelse.

12. Och de kallade Barnabam Jupiter; men Paulum kallade de Mercurius, efter han förde ordet.

13. Och Jupiters Prest, som war för deras stad, hade oxar och kransar fram för dörrena, och wille samt med folket offra.

14. Då Apostlarna, Paulus och Barnabas, det hörde, refwo de sin kläder sönder, och sprungo ut ibland folket, ropandes,

15. Och sägandes: I män, hwi gören I detta? Wi äre ock menniskor, lika som I, dödelige; och förkunnom eder Evangelium, att I skolen omwändas ifrå denna fåfängheten intill lefwandes Gud, som gjort hafwer himmel och jord, och hafwet, och allt det uti dem är;

Digitized by Google

16. Hwilken i framliden tid hafwer låtit alla Hedningar gå sina egna wägar;

17. Andock han icke lät sig sjelfwan wara utan wittnesbörd, i det han gjorde wäl emot oß, gifwandes oß regn och fruktsam tid af himmelen; uppfyllandes wår hjerta med mat, och glädje.

18. Och då de detta sade, stillte de folket med plats, att de icke offrade till dem.

19. Så kommo der några Judar till utaf Antiochien och Iconien; hwilke så bestämplade med folket, att de stenade Paulum, och släpade honom utu staden, menandes att han war död.

20. Och wid Lärjungarna stodo der omkring honom, reste han sig upp, och gick in i staden. Och dagen derefter färdades han dädan med Barnabas till Derben;

21. Och predikade Evangelium i den staden. Och då de der många lärt hade, kommo de igen till Lystra, och Iconien, och Antiochien;

22. Styrkandes Lärjungarnas själar, och förmanandes att de skulle blifwa stadige i trone; och att igenom mycken bedröfwelse måste wi ingå i Guds rike.

23. Och när de hade utwalt Presser för hwar och en församling, och hade bedit och fastat, befallde de dem HErranom, den de uppå trodde.

24. Och de foro igenom Pisidien, och kommo in uti Pamphylien.

25. Och då de predikat hade i Perge, foro de neder till (den staden) Attalien.

26. Och dädan seglade de till Antiochien, dädan de uti Guds nåd befallde woro till det werk som de uträttat hade.

27. Och då de der kommo, hade de tillhopa församlingena, och underwiste dem, hwad Gud med dem gjort hade; och att han upplåtit hade trones dörr för Hedningomen.

28. Och de blefwo der med Lärjungarna ett godt skifte.

15. Capitlet.

Mötet i Jerusalem. Paulus och Barnabas skiljas.

Och kommo några neder af Judeen, och lärde

Digitized by Google

bröderna: Utan I låten eder omskära efter Mose sätt, så kunnen I icke blifwa salige.

2. Då wardt en twedrägt och träta, icke den minsta, så att Paulus och Barnabas föllo emot dem; och derföre skickade de att Paulus och Barnabas, och några andre af dem, skulle uppfara till Apostlarna, och till Presterna i Jerusalem, för detta spörsmålets skull.

3. Och så wordo de förfordrade af församlingene, och foro genom Phenicen och Samarien, och förtälde Hedningarnas omwändelse; och gjorde dermed allom bröbromen stor glädje.

4. När de nu kommo till Jerusalem, wordo de undfångne af församlingene, och af Apostlarna, och de Aldsta; och de förkunnade allt det Gud hade gjort med dem.

5. Då reste sig upp några af de Phariseers parti, som wid trona tagit hade, sägande att man måste omskära dem, och bjuda uppå att man hålla skulle Mose lag.

6. Då församlade sig Apostlarna och Presterna, till att ransaka om detta ärendet.

7. Och när nu fast derom frågadt war, stod Petrus upp, och sade till dem: I män och bröder, I weten, att uti förgången tid ibland oß hafwer Gud utwalt, att Hedningarna hörde Evangelii ord, genom min mun, och trodde.

8. Och Gud, som hjertat känner, wittnade med dem, gifwandes dem den Helga Anda, så wäl som oß;

9. Och gjorde ingen åtskilnad emellan oß och dem; utan rengjorde deras hjerta genom trona.

10. Hwi fresten I då nu Gud, att I wilen lägga det ok på Lärjungarnas hals, det hwarken wåra fäder eller wi bära kunde?

11. Utan genom HErrans JEsu Christi nåd tro wi, att wi skole salige warda, såsom ock de.

12. Då tigde hele hopen, och hörde på Barnabas och Paulus, som förtälde, hwad tecken och under Gud genom dem ibland Hedningarna gjort hade.

13. När de tystnade, swarade Jacobus, och sade: I män

Digitized by Google

J män och bröder, hörer mig.

14. Simeon hafwer förtäljt, huruledes Gud först sökt hafwer, och anammat ett folk till sitt Namn utaf Hedningarna.

15. Och med honom draga öfwerens Propheternas ord, såsom skrifwet är:

16. Derefter will jag komma igen, och åter uppbygga Davids tabernakel, som förfallet är; och will bota de refwor, som derpå äro, och upprätta det;

17. Att det som qwart är af menniskorna skola spörja efter HErran, och deßlikes alle Hedningar, öfwer hwilka mitt Namn nämndt är, säger HErren, som allt detta gör.

18. Gudi äro all hans werk kunnig, ifrå werldenes begynnelse.

19. Derföre besluter jag, att man icke skall bekymra dem som af Hedningarna omwändas till Gud;

20. Utan att man skrifwer dem till, att de hafwa återhåll af afgudars besmittelse, och af boleri, och af det som förqwafdt är, och af blod.

21. Ty Moses hafwer af ålder i alla städer dem som honom predika uti Synagogorna, der han på alle Sabbather läsen warder.

22. Då beleſwade Apostlarna och Presterna med hela församlingene, att man utwalde några män af dem, och sände till Antiochien med Paulo och Barnaba; nämliga Judas, som kalladeſ Barsabas, och Silas, som woro ypperste männerna ibland bröderna.

23. Och de fingo dem bref i händerna, wid detta sinnet: Wi Apostlar, och äldste, och bröder, önskom dem bröderom, som äro af Hedningomen uti Antiochien, och Syrien, och Cilicien, helso.

24. Efter wi hört hafwe, att några äro utgångne af oß, och hafwa förwillt eder med läro, och förwändt edra själar, bjudandes att J skolen låta eder omskära, och hålla lagen, dem wi det icke befallt hafwe;

25. Derföre syntes oß endrägteliga i wåra församling att taga några män ut, och sända till eder med

Digitized by Google

oß älskeligom Barnaba och Paulo;

26. Som äro de män, som sina själar utsatt hafwa, för wårs HErras JEsu Christi Namn.

27. Så sände wi nu Judas och Silas, de som ock med munnen skola säga eder det samma.

28. Ty dem Helga Anda och oß syntes ingen yttermera tunga lägga på eder, utan deßa stycken som af nödene äro;

29. Nämliga, att J hafwen återhåll af thy som afgudom offradt är, och af blod, och af det förqwafdt är, och af boleri; för hwilken stycke om J eder förwaren, så gören J wäl. Farer wäl.

30. När de nu hade fått sin afsked, kommo de till Antiochien; och församlade den meniga man, och fingo dem brefwet.

31. När de det läsit hade, wordo de glade af den tröstен.

32. Men Judas och Silas, efter de ock woro Propheter, förmanade de bröderna med mång ord, och styrkte dem;

33. Och bleßwo der i någon tid; och wordo sedan igensände med frid ifrå bröderna till Apostlarna.

34. Och Silas täcktes att blifwa der.

35. Men Paulus och Barnabas wistades i Antiochien, lärandes och förkunnandes HErrans ord, med mångom androm.

36. Men efter några dagar sade Paulus till Barnabas: Wi wilje fara tillbaka igen, och beße wåra bröder, i alla städer der wi HErrans ord förkunnat hafwe, huru de hafwa sig.

37. Men Barnabas rådde, att de skulle taga med sig Johannem, den ock Marcus kallades.

38. Då wille icke Paulus, att den skulle följa dem, som hade trädt ifrå dem i Pamphylien, och icke följt dem till werket.

39. Och så skarp wardt deras träta, att den ene skiljdes ifrå den andra. Och Barnabas tog Marcum till sig, och seglade till Cypren.

40. Men Paulus utwalde Silam, och for sina färde, befallder i Guds nåd af bröderna;

Digitized by Google

41. Och wandrade omkring i Syrien och Cilicien, styrkandes församlingarna.

16. Capitlet.

Paulus i Lystra, Mysien, Troade, Philippis.

Och han kom till Derben, och Lystra; och si, der war en Lärjunge, benämnd Timotheus, en Judisk qwinnos son, den der trogen war; men fadren war en Grek.

2. Den samme hade ett godt rykte af de bröder, som woro i Lystris, och Iconien.

3. Då wille Paulus, att han skulle fara med honom; och tog och omskar honom, för de Judars skull som woro i de rum; ty de wiste alle, att hans fader war en Grek.

4. Och der de foro genom städerna, befallde de dem hålla de stadgar, som af Apostlarna och Presterna i Jerusalem beslutne woro.

5. Och wordo de församlingar stadfäste i trone, och förökades på talet hwar dag.

6. Då de wandrade genom Phrygien och Galatie landskap, wardt dem förment, af dem Helga Anda, tala ordet i Asien.

7. Derföre foro de in i Mysien, och bödo till att fara in i Bithynien; och Anden tillstadde dem icke.

8. Men då de hade farit genom Mysien, foro de ned till Troadem.

9. Och en syn syntes Paulo om nattena. En Macedonisk man stod och bad honom, sägandes: Far in i Macedonien, och hjelp oss.

10. Och straxt han hade sett synena, tänkte wi till att fara in i Macedonien; och woro wisse deruppå, att HErren hade kallat oss till att predika Evangelium för dem.

11. Då wi nu seglade af Troade, kommo wi wår rätta kos till Samothracien, och dagen derefter till Neapolis;

12. Och dädan till Philippos, som är ypperste staden i Macedonien, och är en fristad. Och wistades wi uti den staden några dagar.

13. Och om Sabbathsdagen gingo wi ut af staden till älfwena, der man plägade bedja; och satte oss

Digitized by Google

ned, och talade med qwinnor, som der tillsamman kommo.

14. Och en gudelig qwinna, benämnd Lydia, en purpurkrämerska, utaf de Thyatirers stad, lydde till; och HErren öppnade hennes hjerta, att hon gaf akt på det Paulus sade.

15. Och hon lät sig döpa, och allt sitt hus; och bad dem, sägandes: Om J hållen mig derföre, att jag tror på HErran, så kommer i mitt hus, och blifver der. Och hon nödgade oß.

16. Och hände sig, då wi gingom till bönen, mötte oß en piga, som hade en spådomsanda, och hon drog sina herrar mycken bätning till, med sin spådom.

17. Hon följde Paulum och oß efter, och ropade, sägandes: Deßa männerna äro högsta Guds tjenare, de der eder förkunna saligheteues wäg;

18. Och det gjorde hon i många dagar. Men Paulus tog detta illa wid sig, och wände sig om, sägandes till andan: Jag bjuder dig, wid JEsu Christi Namn, att du far ut af henne. Och han for ut i samma stund.

19. Då hennes herrar sågo, att hoppet war borto till deras bätning, togo de fatt på Paulus och Silas, och drogo dem på torget till de öfwerste;

20. Och antwardade dem Rådherrarna i händer, sägande: Deße männerna göra ena willo i wår stad, efter de aro Judar;

21. Och lära det sätt, som oß icke höfwes anamma eller hålla, efter wi äre Romerske.

22. Och folket lopp ihop emot dem; och Rådherrarna refwo deras kläder sönder, och läto hudflänga dem med ris.

23. Och när de hade mycket slagit dem, kastade de dem i fängelse, och befallde fängawaktaren, att han skulle granneliga taga wara på dem.

24. Då, efter han fick så sträng befallning, kastade han dem in i innersta fängahuset, och slog en stock öfwer deras fötter.

25. Om midnattstid woro Paulus och Silas i sina böner, och lofwade Gud

Digitized by Google

med sång; och fångarna hörde dem.

26. Och med hast wardt en stor jordbäfning, så att grundwalen i fångahuset bäfwade; och straxt wordo alla dörrarna öppna, och allas deras bojor wordo lösa.

27. Då waknade fångawaktaren, och fick se dörrarna på fångahuset öppna, och drog sitt swärd ut, willandes dräpa sig sjelf; och mente, att fångarna woro bortflydde.

28. Då ropade Paulus med höga röst, sägandes: Gör dig sjelfwom intet ondt; ty wi äre alle här.

29. Då beddes han ett ljus, och gaf sig derin, och föll ned för Pauli och Sile fötter, bäfwandes.

30. Och han hade dem ut, och sade: Herrar, hwad skall jag göra, att jag må blifwa salig?

31. Då sade de: Tro på HErran JEsum, så blifwer du och ditt hus saligt;

32. Och talade för honom HErrans ord, och för allom dem som i hans huse woro.

33. Och i samma stunden om natten tog han dem till sig, och twådde deras sår; och lät sig straxt döpa, och allt sitt folk.

34. Och hade dem hem i sitt hus, och gaf dem mat; fröjdandes sig, att han med allt sitt hus trodde Gudi.

35. Då dager wardt, sände Rådherrarna stadstjenarena, sägande: Släpp de männerna ut.

36. Detta talet förkunnade fångawaktaren Paulo: Rådherrarna hafwa budit, att J skolen släppas; går fördenskull ut, och farer i frid.

37. Då sade Paulus till dem: De hafwa hudflängt oß uppenbarliga, utan lag och dom, ändock wi äre Romerske, och kastat oß i fängelse; och wilja nu hemliga hafwa oß härut! Nej, icke så; utan komme sjelfwe, och tage oß härut.

38. Då bådade stadstjenarena Rådherrornen dessa ord. Då wordo de förfärade, hörande att de woro Romerske;

39. Och kommo dit, och förmante dem; och togo dem ut, bedjande att de utgå skulle af staden.

Digitized by Google

40. Då gingo de utu fängelset, och kommo till Lydia; och när de hade sett bröderna, och styrkt dem, foro de sina färde.

17. Capitlet.

Paulus i Thessalonica, Berea, Athen.

Och då de foro genom Amphipolis och Apollonien, kommo de till Thessalonica, der en Judasynagoga war.

2. Der gick Paulus in till dem, efter som hans seder war; och i tre Sabbather talade han för dem utu Skrifterna;

3. Förklarade och bewiste, att Christus måste lida, och uppstå ifrå de döda; och att denne är Christus JEsus, hwilken jag (sade han) förkunnar eder.

4. Och somlige af dem trodde, och gåfwo sig intill Paulum och Silam; deßlikes ock en mägta stor hop af gudfruktiga Greker, och dertill de yppersta qwinnor, wäl många.

5. Då wordo de otrogne Judar fulle med nit, och togo till sig några arga skalkar lös parti; och samlade sig i en rota, och gjorde ett upplopp i staden, trängande sig intill Jasons hus, och wille draga dem derut för folket.

6. Och då de icke funno dem, drogo de Jason och några bröder till de öfwersta i staden, och ropade: Deße, som hela werldena förwilla, äro ock nu hitkomne;

7. Och dem hafwer Jason hemliga undfångit; och de alle göra emot Kessarens bud, och säga af en annan Konung, som är JEsus.

8. Och de upprette folket, och öfwerstarna i staden, som sådant hörde.

9. Och de anammade en ursäkt af Jason, och af de andra, och släppte dem.

10. Men bröderna släppte strax om nattena ut Paulus och Silas, och läto dem fara till Berea. När de kommo dit, gingo de in i Judarnas Synagogo;

11. Ty de woro de ädlaste ibland dem i Thessalonica; de anammade ordet ganska wilje liga, alla

Digitized by Google

dagar sökande i Skrifterna, om det ock så hade sig.

12. Och många af dem trodde, och ärliga Grekiska qwinnor och män, wäl många.

13. Men när de Judar i Thessalonica förnummo, att Guds ord wardt ock i Berea af Paulo förkunnadt, kommo de dit, och upprette också der folket.

14. Och straxt läto bröderna Paulum ut, att han gick allt intill hafwet; men Silas och Timotheus blefwo der qware.

15. Men de som förfordrade Paulum, följde honom till Athen; och de fingo befallning till Silas och Timotheus, att de skulle med hast komma till honom, och foro sina färde.

16. Och då Paulus förbidde dem i Athen, wardt hans ande upptänd i honom, då han såg staden afgudadyrkan undergifwen wara.

17. Och disputerade han med de Judar och de gudfruktiga uti Synagogon, och på torget, hwar dag, med dem som kommo till honom.

18. Och några Philosophi, nämliga de Epicureer och Stoiker, begynte kämpas med honom. Och somlige sade: Hwad will denne sqwalkraren säga? Och somlige sade: Det synes, som han wille förkunna några nya gudar; derföre att han förkunnade dem Evangelium om JEsu, och uppståndelsen.

19. Och de togo fatt på honom, och ledde honom på domplatsen, sägande: Måge wi icke weta, hwad denne nye lärdomen är, som du lärer?

20. Ty du gifwer wår öron ny stycker före; så wilje wi nu weta, hwad det wara skall.

21. Och de af Athen, och alle de främmande, som der wistades, aktade på intet annat än att säga eller höra något nytt.

22. Då stod Paulus midt på domplatsen, och sade: J män af Athen, jag ser, att J uti all stycke omgån med wantro;

23. Ty jag hafwer gångit omkring, och skådat edor gudsdyrkan, och fann ett altare, derpå skrifwet stod:

Digitized by Google

Dem okända Gudenom. Den J nu dyrken owetande, honom förkunnar jag eder.

24. Gud, som hafwer gjort werldena, och allt det derutiär, efter han är HErre öfwer himmel och jord, bor han icke uti de tempel, som med händer uppbyggd äro;

25. Ej heller dyrkas med menniskohänder, behöfwandes någon ting, efter han gifwer allom lif, anda och allt;

26. Och hafwer gjort allt menniskoslägtet af ett blod, till att bo på hela jordene; och satt dem före beskärda tider, och skickat huru widt och långt de bo skola;

27. På det att de skola söka HErran, om de måtte kunna kännan och finnan, ändock han är icke långt ifrå hwarjom och enom af oß.

28. Ty i honom lefwe wi, röroms och hafwe warelse; såsom ock några af edra Poeter sagt hafwa: Ty wi äre ock hans slägte.

29. Äre wi nu Guds slägte, så skole wi icke tänka, att Gudomen är lik wid guld och silfwer, eller stenar konsteliga uthuggna, eller wid menniskors fund.

30. Och ändock Gud hafwer öfwersett härtillbags sådana fåwitskhets tid, förkunnar han dock nu menniskomen, att alle alleständs skola bättra sig.

31. Ty han hafwer satt en dag före, på hwilken han skall döma jordenes krets med rättfärdighet, genom den man i hwilkom han det beslutit hafwer, gifwandes allom trona före, i det han honom uppwäckt hade ifrå de döda.

32. Då de hörde nämnas de dödas uppståndelse, gjorde somlige der gäck af; och somlige sade: Wi wilje än yttermera höra dig derom.

33. Och så gick Paulus ut ifrå dem.

34. Och några män höllo sig intill honom, och trodde; ibland hwilka war Dionysius, en af Rådet, och en qwinna, benämnd Damaris, och andre med dem.

Digitized by Google

18. Capitlet.

Paulus i Corintho, Epheso, Cesarea, Jerusalem, Antiochia, Galatia, &c. Apollos.

Derefter for Paulus af Athen, och kom till Corinthus;

2. Och der fann han en Juda, benämnd Aquila, bördig af Ponto, den nyligen kommen war af Walland, och Priscilla, hans hustru; ty Claudius hade budit uppå, att alle Judar skulle fara ut af Rom; och höll han sig intill dem;

3. Ty han war af samma handtwerk; och blef när dem, och arbetade, och war deras handtwerk att göra paulun.

4. Och disputerade han uti Synagogon på alla Sabbather, dragandes dertill både Judar och Greker.

5. Och då Silas och Timotheus kommo ifrå Macedonien, twingade Anden Paulus att betyga Judomen, att JEsus war Christus.

6. Och då de sade deremot, och talade hädelse, skakade han kläden, och sade till dem: Edart blod ware öfwer edart hufwud; härefter går jag nu oskyldig till Hedningarna.

7. Och så gick han dädan, och kom uti ens mans hus, som het Justus, den der war en gudfruktig man, hwilkens hus war hardt wid Synagogon.

8. Men Crispus, öfwersten för Synagogon, trodde HErranom, med allt sitt hus; och många Corinthier, som på hörde, trodde, och läto sig döpa.

9. Och sade HErren till Paulum uti en syn om natten: Frukta dig intet, utan tala, och tig icke;

10. Ty jag är med dig, och ingen skall bjuda till att göra dig skada; ty jag hafwer mycket folk i denna staden.

11. Så blef han der ett år och sex månader, lärandes dem Guds ord.

12. Men då Gallion war landshöfding öfwer Achaja, reste Judarna sig upp endrägteliga emot Paulum, och hade honom fram för domstolen,

13. Sägande: Denne mannen gifwer menniske-

Digitized by Google

men in att dyrka Gud emot lagen.

14. Och som Paulus nu aktade upplåta sin mun, sade Gallion till Judarna: Wore några orätt skedd, eller några dråpelig ogerning, wore wäl tillbörligit, att jag hörde eder, I Judar;

15. Men är något spörsmål om ord och namn, och om edor lag, der mågen I sjelfwe se eder om; ty deröfwer will jag ingen domare wara.

16. Och han dref dem ifrå domstolen.

17. Då togo alle Grekerna fatt på Sosthenes, öfwerstan för Synagogon, och slogo honom framför domstolen; och Gallion sköte der intet om.

18. Sedan Paulus hade då warit der i lång tid, helsade han bröderna, och seglade sina färde till Syrien, och följde honom Priscilla och Aqvila; och han rakade sitt hufwud i Kenchrea, ty han hade ett löfte;

19. Och kom dädan till Ephesum, och der lät han dem blifwa; men han gick in i Synagogon, och disputerade med Judarna.

20. Och de bådo honom, att han skulle blifwa i längre tid när dem; då wille han icke;

21. Utan han helsade dem, sägandes: Jag måste ju ändteliga wara i Jerusalem i den högtiden, som instundar; men sedan will jag komma till eder igen, om Gud will. Och så for han ifrån Epheso.

22. Och han kom till Cesareen; och då han hade warit uppe, och helsat församlingena, for han ned till Antiochien.

23. Och sedan han der i någon tid warit hade, for han sina färde, och wandrade allt bortåt genom Galatiska landet och Phrygien, styrkandes alla Lärjungarna.

24. Då kom till Ephesum en Jude, benämnd Apollos, bördig af Alexandrien, en wältalig man, och mägtig i Skrifterna.

25. Denne war underwist i HErrans wäg; och talade, upptänder i Andanom, och försummade icke lära det HErranom tillhörde, och wiste allenast säga af Johannis döpelse.

Digitized by Google

26. Och han begynte dristeliga tala uti Synagogon. Då Priscilla och Aqvila hörde honom, togo de honom till sig, och uttydde för honom ännu grundeligare Guds wäg.

27. Och då han wille färdas till Achaja, skrefwo bröderna, och förmanade Lärjungarna, att de skulle undfå honom. Och då han framkom, war han den som trodde mycket till tröst genom nåden.

28. Ty han öfwerwann Judarna skarpeliga, och uppenbarliga bewisade med Skrifterna, att JEsus war Christus.

19. Capitlet.

Lärjungarna i Epheso. Tyranni skola. Beswärjarnes böcker. Demetrii uppror.

Och begaf sig, medan Apollos war i Corintho, att Paulus wandrade genom de öfra landen, och kom till Ephesum; der fann han några Lärjungar.

2. Och han sade till dem: Hafwen I fått den Helga Anda, sedan I trodden? Då sade de till honom: Wi hafwe icke ens hört om någor Helig Ande är till.

3. Och han sade till dem: Hwarmed ären I då döpte? De sade: Med Johannis döpelse.

4. Då sade Paulus: Johannes döpte med bättringenes döpelse, och sade folkena, att de skulle tro på den som komma skulle efter honom, det är, på Christum JEsum.

5. Och att, då de det hörde, läto de döpa sig i HErrans JEsu Namn.

6. Och då Paulus lade händer på dem, kom den Helige Ande öfwer dem; och de begynte tala med tungomål, och propheterade.

7. Och alle deße woro wid tolf män.

8. Och han gick in i Synagogon, och talade dristeliga i tre månader, disputerade, och rådde till Guds rike.

9. Och efter det några af dem wordo förhärde, och icke trodde, utan talade illa om den wägen för den meniga man, gick han ifrå dem, och afskiljde Lärjungarna, disputerandes dageliga uti

Digitized by Google

ens mans skola, som het Tyrannus.

10. Och detta gick så till i tu år; så att alle de, som bodde i Asien, hörde HErrans JEsu ord, både Judar och Greker.

11. Och Gud gjorde icke ringa krafter genom Pauli händer;

12. Så att de ock togo swettedukar och skörte, som wid hans kropp hade kommit, och lade på de sjuka; och sjukdomen gick utaf dem, och de onde andar foro ut.

13. Så woro några Judar beswärjare, som foro omkring; de togo sig före åkalla HErrans JEsu Namn öfwer dem, som hade de onda andar, sägande: Wi besvärje eder wid JEsum, den Paulus predikar.

14. Och ibland dem, som detta gjorde, woro en Judes sju söner, Sceve, öfwersta Prestens.

15. Då swarade den onde anden, och sade: JEsum känner jag wäl, och Paulum wet jag wäl; men ho ären J?

16. Och mannen, som den onde anden uti war, sprang uppå dem, och wardt dem öfwermägtig; och kastade dem under sig, så att de nakne och sargade undflydde utaf det huset.

17. Och detta wardt allom wetterligit, både Judom och Grekom, som bodde i Epheso; och en räddhåge föll öfwer dem alla, och HErrans JEsu Namn wardt storliga prisadt.

18. Och många af dem, som trodde, kommo och bekände, och förkunnade hwad de uträttat hade.

19. Men många af dem, som förwetna konster brukat hade, bäro fram böckerna, och brände upp i hwars mans åsyn; och då deras wärde räknadt wardt, wardt det funnet till femtiotusend penningar.

20. Så fast wäxte då HErrans ord, och kom till magt.

21. Då detta skedt war, satte Paulus sig före i Andanom, att fara genom Macedonien och Achaja till Jerusalem, sägandes: När jag hafwer warit der, måste jag ock se Rom.

22. Då sände han till Macedonien två af dem som honom tjente, nämliga

Digitized by Google

Timotheum och Erastum; men sjelf blef han qwar till en tid i Asien.

23. På den tiden wardt icke litet buller om den wägen.

24. Ty det war en guldsmed, benämnd Demetrius, som gjorde silftempel till Diana, der de en stor winning af hade, som det handtwerk brukade;

25. Hwilka han tillhopakallade, och de der slikt arbete plägade bruka, och sade: J män, J weten, att wi hafwe wår näring af detta handtwerket;

26. Och J sen och hören, att denne Paulus hafwer bedragit, ej allenast i Epheso, utan sånär i hela Asien, och förwändt mycket folk, sägandes, att det är icke gudar, som göras med menniskohänder.

27. Och warder icke allenast gällandes den delen af wårt handtwerk, att det nederläggs; utan jemwäl ock att den stora gudinnones Diane tempel warder för intet hållet; och måtte då ske, att hennes härlighet afkommer, den dock hela Asien och hela werlden dyrkar.

28. När de detta hörde, wordo de fulle med wrede, och ropade, sägande: Stor är de Ephesiers Diana.

29. Och i hela staden wardt ett upplopp; och de föllo hastéliga till, alle med ett mod, in på skådoplatsen, och togo fatt på Gajus och Aristarchus, som woro af Macedonien, och af Pauli sällskap.

30. Och Paulus wille gångit in i hopen till folket; då wille Lärjungarna det icke tillstädja.

31. Sände ock några af de Öfwersta i Asien, som hans wänner woro, till honom, och bådo, att han skulle icke gifwa sig in på platsen.

32. Och andre ropade annat; ty menigheten war förbistrad, och mesta delen wisste icke, för hwad sak de woro församlade.

33. Och somlige af folket drogo Alexandrum fram, den Judarna framstötte. Då tecknade Alexander med handene, att de skulle wara tyste, och aktade förswara sig för folket.

34. När de förnummo att han war en Jude, ro-

Digitized by Google

pade de alle med en mun, sånär i två timmar, sägande: Stor är de Ephesiers Diana.

35. Då cancelleren hade stillat folket, sade han: I män af Epheso, ho är den menniska, som icke wet, att Ephesiers stad dyrkar den stora gudinnan Diana, och det beläte som af himmelen nederkommet är?

36. Så, efter der säger ingen emot, måsten I stilla eder, och intet orådeligit företaga.

37. I hafwen dragit deßa männerna fram, som hwarken äro kyrkoröfware, eller edor gudinnos försmädare.

38. Om Demetrius, och de med honom äro af hans handtwerk hafwa sak emot någon, så hafwer man Råd, och rättgång, och fogdar; der måga de klaga och swara hwarannan.

39. Men hafwen I om något annat handla, då må det åtskiljas uti någon tillbörlig samqwäm.

40. Ty det är fara att wi komme i skuld, för det upplopp som i dag skedt är, efter ingen sak på färde är, der wi kunne någon skäl af taga till detta upplopp. Och då han det sagt hade, lät han folket gå.

20. Capitlet.

Paulus lärer i Grekland; uppwäcker Eutychum; kallar Presterna ifrån Epheso.

Då nu upploppet wardt stilladt, kallade Paulus Lärjungarna till sig, och helsade dem, och for sina färde, till att draga in uti Macedonien.

2. Och när han hade wandrat genom de landsändar, och förmanat dem med mycket tal, kom han in i Grekeland;

3. Och han blef der i tre månader. Och efter Judarna hade satt försåt för honom, när han skulle fara in i Syrien, fick han för råd att wända om igen genom Macedonien.

4. Och följde honom allt intill Asien Sopater af Bereen; och af Thessalonica Aristarchus, och Secundus, och Gajus af Derbe, och Timotheus; och af Asien Tychicus, och Trophimus.

5. Deße foro framföre, och bidde oß i Troade.

Digitized by Google

6. Men wi seglade af Philippis, efter Påskadagarna, och kommom till dem Troade inman fem dagar; och töfwade der i sju dagar.

7. På en Sabbath, då Lärjungarna kommo tillsammans, till att bryta brödet, hade Paulus ett tal för dem, efter han wille annan dagen färdas, och fördröjde han talet intill midnatt.

8. Och många ljus woro upptänd i salen, der de församlade woro.

9. Så satt der en yngling uti ett fenster, benämnd Eutychus, och war förtyngd af swår sömn; och wid Paulus länge talade, tog sömnen honom så swårliga, att han föll ned af tredje bottnen, och wardt upptagen död.

10. Då steg Paulus ned, och lade sig på honom, och tog omkring honom, och sade: Warer icke bedröfwade; ty själen är ännu uti honom.

11. Sedan gick han upp igen, och bröt brödet, och åt; och talade sedan länge med dem, tilldeß det dagades; och så färdades han.

12. Och hade de den ynglingen fram lefwandes; och woro deraf icke litet tröstade.

13. Men wi stegom till skepps, och forom dädan till Asson, aktande der intaga Paulum; ty han hade så skickat, och han wille fara landwägen.

14. När wi tillhopakommom i Asson, togom wi honom in, och kommom sedan till Mitylenen.

15. Dädan seglade wi, och kommom dagen näste-ster in mot Chium; och så dagen derefter kommom wi till Samum, och töfwade i Trogillio; och nästa dagen efter kommom wi till Miletum.

16. Ty Paulus hade satt sig före att segla framom Ephesus, på det att han icke skulle förtöfwa sig i Asien; ty han hastade sig, om möjeligit hade warit, att han kunde warit i Jerusalem om Pingsdagarna.

17. Och sände han af Mileto båd till Ephesum, och kallade till sig Presterna i församlingene.

18. När de kommo till honom, sade han till dem:

Digitized by Google

I weten, huruledes jag hafwer warit när eder alltid, ifrå första dagen jag kom in i Asien;

19. Tjenandes HErranom med all ödmjukhet, och med många tårar och frestelser, som mig wederfores af Judarnas försåt;

20. Så att jag hafwer intet försummat, det eder kunde wara till nytto, att jag ju hafwer förkunnat eder, och lärt eder uppenbarliga och synnerliga;

21. Betygandes både för Judar och Greker den bättring som är inför Gud, och den tro som är till wår HErra JEsum Christum.

22. Och nu si, jag, bunden i Andanom, färdas till Jerusalem, icke wetandes hwad mig der öfwergå skall;

23. Utan att den Helge Ande i alla städer betygar och säger, att bojor och bedröfwelse står mig före.

24. Dock aktar jag det intet, ej heller är mig sjelfwom mitt lif kärt; på det jag skall fullkomna mitt lopp med glädje, och det ämbete som jag anammat hafwer af HErranom JEsu, till att betyga Evangelium om Guds nåd.

25. Och nu si, jag wet, att härefter sån I icke se mitt ansigte, I alle, der jag framfarit hafwer och predikat Guds rike.

26. Derföre betygar jag eder på denna dagen, att jag oskyldig är för allas blod;

27. Ty jag hafwer icke försummat, med mindre jag hafwer förkunnat eder allt Guds råd.

28. Så hafwer nu akt på eder, och på allan hjorden, i hwilkom den Helge Ande hafwer eder satt till Biskopar, att regera Guds församling, hwilka han hafwer förwärfwat med sitt blod.

29. Ty jag wet det, att, sedan jag skiljs ifrån eder, skola komma ibland edar swåra ulfwar, de der hjorden icke spara skola.

30. Och af eder sjelfwom skola män uppkomma, som tala skola det orätt är, och draga Lärjungar till sig.

31. Derföre waker, och tänker uppå, att jag i tre år, natt och dag, icke hafwer

Digitized by Google

återwändt förmana hwar och en med tårar.

32. Och nu, bröder, befaller jag eder Gudi, och hans nåds orde, hwilken mägtig är uppbygga eder, och gifwa eder arfwedel bland allom dem som helgade warda.

33. Ingens mans silfwer, eller guld, eller kläder hafwer jag begärat.

34. Men I weten sjelfwe, att deßa händerna hafwa tjent till min nödtorft, och deras som med mig woro.

35. All ting hafwer jag wist eder, att så måste man arbeta, och upptaga de swaga, och tänka på HErrans JEsu ord, som han sade: Saligare är gifwa än taga.

36. Och när han detta sagt hade, föll han på sin knä, och bad med allom dem.

37. Och wardt en stor gråt med allom dem; och de föllo Paulo om halsen, och kyßte honom;

38. Sörjande mest för det ordets skull, som han sagt hade, att de skulle icke mer få se hans ansigte. Och så följde de honom till skeppet.

21. Capitlet.

Paulus reser till Jerusalem; renar sig, fasttages, föres i lägret.

Som nu skedde, att wi lade af dädan, och foro ifrå dem, kommom wi rätta kosen till Coum; och dagen näster efter till Rhodum, och dädan till Patara.

2. Och der fingo wi ett skepp, som aktade sig till Phenicien, der stego wi uti; och ladom utaf.

3. Och som Cypren begynte komma oß i sigte, låtom wi det på wänstra handene, och segladom till Syrien, och kommom till Tyrum; ty der loßade skeppet upp laddningena.

4. Och efter wi funno der Lärjungar, blefwo wi der i sju dagar. Och de sade Paulo genom Andan, att han skulle icke fara upp till Jerusalem.

5. Och då de dagar förlupne woro, drogo wi wåra färde; och de följde oß alle, samt med hustrur och barn, tilldeß wi kommom utu staden; och på stranden föllo wi på knä, och bådom.

6. Och sedan wi hade helsat hwarannan, gingo

Digitized by Google

wi till skepps; och de gingo till sitt igen.

7. Men wi höllo seglatsen fram ifrå Tyro, och kommom neder till Ptolemais; och der helsade wi bröderna, och blefwo der en dag med dem.

8. Dagen derefter kommom wi, som worom med Paulo, till Cesareen; och gingom in uti Philippi Evangelistens hus, hwilken en war af de sju, och blefwom när honom.

9. Och han hade fyra döttrar, jungfrur som propheterade.

10. Och medan wi worom der i många dagar, kom der en Prophet till utaf Judeen, benämnd Agabus.

11. Då han war kommen till oß, tog han Pauli bälte, och band sig fötter och händer, och sade: Det säger den Helge Ande, den man, som detta bältet tillhörer, skola Judarna så binda i Jerusalem, och antwarda honom i Hedningahänder.

12. När wi detta hörde, bådom wi, och de som utaf den staden woro, att han icke skulle draga upp till Jerusalem.

13. Då swarade Paulus, och sade: Hwad gören J, gråtandes, och bedröfwandes mitt hjerta? Jag är redebogen icke allenast bindas, utan jemwäl dö i Jerusalem, för HErrans JEsu Namns skull.

14. Och efter han lät intet säga sig, gåfwo wi oß tillfrids, sägande: Warde HErrans wilje.

15. Efter de dagar redde wi oß till, och forom upp till Jerusalem.

16. Och kommo några Lärjungar med oß af Cesareen, de der med sig hade en gamlan Lärjunga, som war af Cypren, benämnd Mnason, när hwilkom wi gästa skulle.

17. Och när wi kommom till Jerusalem, undfingo oß bröderna gerna.

18. Dagen derefter gick Paulus med oß in till Jacobum; och alle de äldste församlades.

19. Då han dem helsat hade, förtälde han dem alltsammans, det ena med det andra, som Gud gjort hade, genom hans tjenst, ibland Hedningarna.

20. Då de det hörde,

Digitized by Google

prisade de HErran, och sade till honom: Du ser, kære broder, huru mång tusend Judar äro som tro; och alle hafwa nit om lagen.

21. Och de hafwa hört af dig, att du lärer alla de Judar, som bo ibland Hedningarna, att de skola träda ifrå Mose lag; sägandes, att de icke skola omskära sin barn, och icke wandra efter som want är.

22. Hwad är det då? Den menige man måste ändtliga församlas; ty de få wäl höra, att du äst kommen.

23. Så gör nu, som wi säge dig; wi hafwe här fyra män, som löfte hafwa på sig;

24. Dem tag till dig, och rena dig med dem, och bekosta der något uppå, att de raka sitt hufwud; och deraf kunna alle weta, att det är intet som de hört hafwa om dig; utan att du ock så wandrar, att du ock håller lagen.

25. Men de Hedningar, som wid trona tagit hafwa, dem hafwe wi tillskrifwit, och beslutit att de intet sådant behöfwa att hålla; utan att de taga sig wara för det afgudom offradt är, och för blod, och för det som förqwafdt är, och för boleri.

26. Dagen derefter tog Paulus männerna till sig, och lät rena sig med dem; och gick in i templet, förkunnandes, att reningsdagarna woro fullbordade, tilldeß utoffradt war för hwar och en af dem.

27. Då de sju dagar när ute woro, och de Judar, som woro af Asien, fingo se honom i templet, upprette de allt folket, och togo fatt på honom,

28. Ropande: I män af Israel, hjelper; detta är den man, som alla allestädes lärer, emot folket, emot lagen, och emot detta rummet; och derutöfwer hafwer han dragit Greker in i templet, och gjort detta helga rummet oskärdt.

29. Ty de hade sett Trophimus af Epheso i staden med honom, och mente att Paulus hade haft honom in i templet.

30. Och wardt ett upplopp i hela staden, och folket församlades, och togo Paulum, och drogo honom

Digitized by Google

utu templet. Och straxt wordo portarna tilläste.

31. Och som de wille dräpit honom, fick den öfwerste höfwitsmannen för krigsfolket båd, huru hela Jerusalem war uppreſt.

32. Då tog han straxt till sig krigsknektarna och höfwitsmännerna, och kom löpandes till dem; och när de fingo se höfwitsmannen och krigsknektarna, wände de igen att slå Paulum.

33. Och gick höfwitsmannen fram, och tog fatt på honom, och lät binda honom med twå kedjor; och spørde ho han war, eller hwad han gjort hade.

34. Men ibland folket ropade den ene så, och den andre så; och efter han kunde intet förfara det wißt war, för forlets skull, lät han föra honom i lägret.

35. Och när han kom till trapporna, hände sig att krigsknektarna måste bära honom, för öfwerwåldz skull, som gick af folkena.

36. Ty der följde ganska mycket folk efter, och ropade: Tag bort honom.

37. Och som nu Paulus begynte komma in i lägret, sade han till höfwitsmannen: Må jag ock tala med dig? Då sade han: Kan du tala Grekiſko?

38. Äſt icke du den Egyptiſke mannen, som för deßa dagar gjorde ett upplopp, och hade ut i öknena fyratusend mördare?

39. Då sade Paulus: Jag är en Judiſk man, af Tarsen i Cilicien, en borgare i den namnkunniga staden; jag beder dig, städ till att jag må tala till folket.

40. Och han tillstadde det. Då stod Paulus på trappone, och tecknade till folket med handene. Då nu wardt en stor tyſta, talade han till dem på Ebreiſkt mål, sägandes:

22. Capitlet.

Pauli ätt, parti, wandel, borgerskap.

Män, bröder och fäder, hörer min ursäkt, som jag nu gör för eder.

2. Och då de hörde, att han talade på Ebreiſko till dem, deßmer ljud gåfwo de honom. Och han sade:

3. Jag är en Judiſk man, född i Tarsen i Cilicien, men uppfödd här i

Digitized by Google

staden, wid Gamaliels fötter, granneliga lärder uti fädernas lag, hafwandes nit om Gud, såsom ock I alle i denna dag;

4. Och hafwer förföljt denna wägen allt intill döden, bindandes och kastandes i fängelse både män och qwinnor.

5. Såsom ock öfwerste Presten mig wittne är, och hele hopen af de äldsta; af hwilkom jag hade tagit bref till bröderna, och for till Damascum, att föra ock dem, som der woro, bundna till Jerusalem, att de skulle blifwa näpste.

6. Så hände sig, wid jag war på wägen, och kom in mot Damascum, wid middagstid, att ett stort sken af himmelen ljungade kring om mig hastiga.

7. Och jag föll ned på jordena, och hörde ena röst, sägandes till mig: Saul, Saul, hwi förföljer du mig?

8. Och jag swarade: Ho äst du, HErre? Sade han till mig: Jag är JEsus af Nazareth, den du förföljer.

9. Och de, som med mig woro, sågo skenet, och wordo förfärade; men röstena hörde de intet, hans som talade med mig.

10. Då sade jag: HErre, hwad skall jag göra? Då sade HErren till mig: Statt upp, och gack in i Damascum; och der skall dig sagdt warda om allt det dig förelagdt är till att göra.

11. Och efter jag såg intet, för den klarhetens skull, som gick af det skenet, wardt jag ledd wid handena af mina följare, som med mig woro, och kom in i Damascum.

12. Och der war en gudfruktig man efter lagen, benämnd Ananias, ett godt rykte hafwandes när alla Judar, som der bodde.

13. Han kom till mig, och stod, och sade till mig: Saul, käre broder, haf din syn igen. Och i samma stundene fick jag min syn, och såg honom.

14. Då sade han: Wåra fäders Gud hafwer beredt dig, att du skall känna hans wilja, och se den Rättfärdiga, och höra röstena af hans mun;

15. Ty du skall wara honom ett wittne för alla

menniſkor, om det du ſett och hört haſwer.

16. Och nu, hwad töfwar du? Statt upp, och låt dig döpa, och twå af dina ſynder, åkallandes HErrans Namn.

17. Då hände ſig, att när jag war kommen igen till Jeruſalem, och bad i templet, att jag wardt tagen uti ena ſyn;

18. Och ſåg honom, ſägandes till mig: Låt lida dig, och gack ſnarliga utu Jeruſalem; ty de warda icke anammande ditt wittnesbörd om mig.

19. Och jag ſade: HErre, de weta ſjelfwe, att jag drog i häktelſe, och hudflängde alleſtäds i Synagogorna dem ſom trodde på dig.

20. Och då dins wittnes Stephani blod utgjutet wardt, war jag ock med, och ſamtyckte hans död, och waktade deras kläder ſom dråpo honom.

21. Och han ſade till mig: Gack ty jag will ſända dig fjerran bort till Hedningarna.

22. Men de hörde honom allt intill detta ordet. Då upphofwo de ſina röſt, och ſade: Tag bort ſådana menniſko af jordene; ty det är icke tillbörligit, att han ſkall lefwa.

23. Och då de ſå ropade, och kaſtade ſin kläder af, och hofwo ſtoft upp i wädret,

24. Bät höfwitsmannen leda honom in i lägret, och böd att han ſkulle hudfläng gas, och ranſakas, att han måtte få weta för hwad ſak de hade ſå ropat på honom.

25. Och då han honom bundit hade med tåg, ſade Paulus till underhöfwitsmannen, ſom när ſtod: Mågen I ock hudflänga någon Romerſk man, och odömdan?

26. Då underhöfwitsmannen det hörde, gick han till öfwerſta höfwitsmannen, och bådade honom, ſägandes: Hwad will du göra? ty denne mannen är en Romare.

27. Då gick öfwerſte höfwitsmannen till honom, och ſade. Säg mig, äſt du en Romare? Då ſade han: Ja.

28. Då ſwarade höfwitsmannen: Jag haſwer köpt detta borgerſkapet med

Digitized by Google

en stor summo. Då sade Paulus: Jag är ock födder (en Romare).

29. Och straxt gingo de ifrå honom, som skulle hafwa ransakat honom; och höfwitsmannen begynte frukta, sedan han fick weta, att han war en Romare, och att han hade bundit honom.

30. Dagen derefter wille han weta förwiß, för hwad sak han war beklagad af Judomen; och löste honom utu banden, och lät öfwersta Presterna komma tillhopa, och hela Rådet, och lät Paulum komma fram för dem.

23. Capitlet.

Paulus för Rådet, slagen, tröstad, fräls, förd till Felicem.

Då såg Paulus på Rådet, och sade: J män och bröder, jag hafwer wandrat för Gudi uti ett godt sammwet, allt intill denna dag.

2. Då böd den öfwerste Presten Ananias dem som der när stodo, att de skulle slå honom på munnen.

3. Då sade Paulus till honom: Gud skall slå dig, du hwitmenada wägg. Sitter du och skall döma mig efter lagen, och bjuder slå mig emot lagen?

4. Och de der när stodo sade: Bannar du Guds öfwersta Prest?

5. Då sade Paulus: Jag wiße icke, käre bröder, att han war öfwerste Prest; ty det är skrifwet: Du skall icke banna dins folks öfwersta.

6. Och efter Paulus wäl wiße, att en part af dem woro Sadduceer, och annan parten Phariseer, ropade han inför Rådet: J män och bröder, jag är en Pharisee, och en Pharisees son; jag warder dömder för hoppets och de dödas uppståndelses skull.

7. Och då han det sagt hade, wardt en twedrägt emellan de Phariseer och de Sadduceer; och hopen wardt söndrad.

8. Ty de Sadduceer säga, att ingen uppståndelse är, och ingen Ängel, och ingen Ande; men de Phariseer bekänna båda.

9. Och så wardt ett stort rop. Och de Skriftlärde, af det Phariseiska parti, stodo upp, och begynte käm-

Digitized by Google

pas, och sade: Wi finnom intet ondt med denna mannen; om så kan hända, att Anden hafwer talat med honom, eller en Ängel, så låt oß icke strida emot Gud.

10. Och efter det begynte warda ett stort upplopp, fruktade öfwerste höfwitsmannen, att de skulle sönderslita Paulum; och lät krigsknektarna gå ned, och rycka honom bort ifrå dem, och föra honom i lägret.

11. Om nattena derefter stod HErren när honom, och sade: War wid ett godt mod, Paule; ty såsom du hafwer wittnat om mig i Jerusalem, så måste du ock wittna i Rom.

12. Då dager wardt, slogo sig tillhopa några af Judarna, och förbannade sig, att de hwarken äta eller dricka skulle, tilldeß de hade dräpit Paulum;

13. Och woro mer än fyratio män, som så hade sworit sig tillhopa.

14. Deße gingo till de öfwersta Presterna, och till de äldsta, och sade: Wi hafwe wid förbannelse bepligtat oß sjelfwa ingen ting smaka, tilldeß wi hafwe dräpit Paulum.

15. Så mån J nu förkunna öfwersta höfwitsmannenom och Rådet, att han hafwer honom fram för oß i morgon, lika som wi wille få weta något wißare om honom; men förr än han kommer fram, äre wi redo till att dräpa honom.

16. Då Pauli systerson hörde sådana försåt, kom han, och gick in i lägret, och bådade det Paulo.

17. Då kallade Paulus till sig en af de underhöfwitsmän, och sade: Haf denna ynglingen bort till öfwersta höfwitsmannen; ty han hafwer något underwisa honom.

18. Och han tog honom med sig, och hade honom till öfwersta höfwitsmannen, och sade: Paulus, som bunden är, kallade mig till sig, och bad att jag skulle hafwa denna ynglingen till dig, som något hafwer säga dig.

19. Då tog öfwersta höfwitsmannen honom wid handena, och gick afsides med honom, och frågade honom: Hwad är det som du hafwer underwisa mig?

Digitized by Google

20.

20. Då sade han: Judarna hafwa samfällt sig, att de wilja bedja dig, att du skall i morgon låta Paulum komma ut för Rådet, såsom de wille utfråga något wißare om honom.

21. Men lyd dem intet; ty mer än fyratio män af dem wilja wara i försåt för honom, de sig förbannat hafwa, att de icke skola äta eller dricka, tilldeß de hafwa dräpit honom; och nu äro de redo, och wänta att du det utlofwa skall.

22. Sedan lät öfwersta höfwitsmannen ynglingen gå sina färde, och böd honom, att han för ingom säga skulle, att han honom sådant underwist hade;

23. Och kallade till sig twå underhöfwitsmän, och sade: Görer redo tuhundrade krigsknektar, att de fara till Cesareen; och sjutio resenärer, och tuhundrade skyttar, till tredje timman på natten.

24. Och tillreder någon fartyg, der man kan sätta Paulum uppå, att de måga föra honom oskaddan till landshöfdingan Felicem.

25. Och skref ett bref wid detta sinnet:

26. Claudius Lysias, dem mägtiga landshöfdinganom Felici, helso.

27. Denna mannen hade Judarna gripit, och wille dödat honom; och der kom jag till med krigsfolket, och tog honom ifrå dem, efter jag förnam, att han war en Romare.

28. Och när jag wille weta sakena, som de hade emot honom, lät jag honom komma inför deras Råd.

29. Så fann jag, att han skyllder wardt om någor spörsmål i deras lag; och dock ingen skuld hade, som död eller häktelse wärd war.

30. Och wardt mig underwist om försåt, som Judarna hade beställt för honom; och straxt sände jag honom till dig, och böd hans åklagare, att hwad de hafwa emot honom, det skola de säga dig. Far wäl.

31. Då togo krigsknektarna Paulum, efter som dem befaldt war, och förde honom om nattena till Antipatridem.

32. Och dagen derefter

läto de resenärerna följa honom, och de kommo igen i lägret.

33. När de kommo till Cesareen, och fingo landshöfdingan brefwet, hade de ock deßlikes Paulum fram för honom.

34. Då landshöfdingen hade läfit brefwet, och frågat honom af hwad land han war, och hade förstått att han war af Cilicien, sade han:

35. Jag will höra dig, när dine åklagare komma ock tillstädes. Och lät förwara honom uti Herodis Rådhus.

24. Capitlet.

Tertulli klagan. Pauli förswar. Felix förskräckt.

Efter fem dagar for öfwerste Presten Ananias ned, med de äldsta, och med en förespråkare, benämnd Tertullus; deße gingo till landshöfdingen emot Paulum.

2. Och då han war förekallad, begynte Tertullus klaga, och säga:

3. Att wi lefwe i mycken rolighet under dig, och mång ting beställas i goda måtto, i deßo folke, genom dina försigtighet, högmägtige Felix, det anamme wi alltid och allestädes gerna, med all tacksägelse.

4. Men på det att jag icke alltför länge skall förhålla dig, beder jag dig, att du hörer oß några få ord, för din dygds skull.

5. Wi hafwe funnit denna mannen wara skadelig, den upplopp uppwäcker allom Judom öfwer hela werldena, och är en mästare för de Nazareners parti;

6. Den ock tillbudit hafwer göra templet oskärdt; den wi ock gripit hade, och wille dömt honom efter wår lag.

7. Men höfwitsmannen Lysias kom dertill med stora magt, och tog honom utu wåra händer;

8. Bjudandes, att hans åklagare skulle komma till dig, af hwilkom du kan sjelfwer utfråga och låta dig underwisa om all ärende, der wi klage honom före.

9. Och Judarna sade ock dertillmed, att så war.

10. Då swarade Paulus, när landshöfdingen tecknade honom att han

Digitized by Google

skulle tala: Efter jag nu wäl wet, att du nu i många år hafwer domare warit för detta folk, will jag med deß friare mod förswara mig.

11. Ty du kan wäl märka, att icke är mer än tolf dagar, sedan jag kom upp till Jerusalem, till att bedja.

12. Och hwarken funno de mig i templet disputera med någrom, eller göra något upplopp ibland folket, hwarken i Synagogorna, eller i staden;

13. Och icke heller kunna de bewisa de stycker, der de klaga mig före.

14. Dock bekänner jag för dig, att jag så dyrkar mina fäders Gud, efter den wägen som de kalla parti, att jag tror allt det i lagen och Propheterna skrifwet är;

15. Och hafwer samma hoppet till Gud, der de ock sjelfwe efter wänta, som är, att de dödas uppståndelse skall ske, både de rättfärdigas, och orättfärdigas.

16. Ja, för samma saks skull lägger jag mig winn om hafwa ett obesmittadt samwet, inför Gud och inför menniskor alltid.

17. Men nu, efter många år, kom jag, och skulle föra några almosor till mitt folk, och offer;

18. I hwilkom de funno mig, att jag lät rena mig i templet, utan allt upplopp och buller.

19. Men några Judar woro af Asien, hwilke nu borde wara här tillstädes för dig, och klaga, om de något hade emot mig.

20. Eller säge deße samme, om de funno några oskäl med mig, medan jag står här för Rådet;

21. Utan för detta ena ordets skull, då jag stod ibland dem, och ropade om de dödas uppståndelse, dömes jag af eder i dag.

22. Då Felix detta hörde, förhalade han dem, wäl wetandes huru fatt war om denna wägen, och sade: Då höfwitsmannen Lysias kommer härned, will jag mig underwisa låta om edra sak;

23. Och befallde underhöfwitsmannen, att han skulle förwara Paulum, och låta honom hafwa ro, och ingen af hans förmena att wara honom till tjenst, eller gå till honom.

Digitized by Google

24. Efter några dagar kom Felix, med sin hustru Drusilla; och hon war en Judinna. Då kallade han Paulum före, och hörde honom om trona på Christum.

25. Men då Paulus talade om rättfärdighet, och om kyskhet, och om den tillkommande domen, wardt Felix förskräckt, och sade: Gack dina färde i denna resone; när jag får beläglig tid dertill, will jag låta kalla dig.

26. Men han förhoppades också, att han skulle få penningar af Paulo, på det han skulle gifwa honom lös, för hwilka saks skull han ock ofta kallade honom till sig, och talade med honom.

27. Då nu tu år woro förlupna, kom Porcius Festus i Felix stad; men Felix wille göra Judomen till wilja, och lät Paulum blifwa efter sig fången.

25. Capitlet.

Paulus anklagas inför Festo, skjuter sig till Kejsaren, befalles Agrippa.

Då nu Festus war kommen i landet, for han efter tre dagar upp ifrå Cesareen till Jerusalem.

2. Då kommo den öfwerste Presten och de yppersta af Judarna till honom emot Paulum, och förmanade honom;

3. Och bådo om ynnest emot honom, att han wille kalla honom till Jerusalem; och de satte försåt för honom, till att dräpa honom i wägen.

4. Då swarade Festus, att Paulus skulle wäl förwaras i Cesareen; men innan en kort tid wille han draga dit igen.

5. De som nu kunna ibland eder (sade han), komme ditned med oß; och klage då på honom, om de hafwa något emot honom.

6. Och sedan han hade töfwat der när dem mer än i tio dagar, for han ned till Cesareen; och dagen derefter satt han för rätta, och lät Paulum komma fram.

7. Då han framkommen war, stodo de Judar kringom honom, som af Jerusalem nederkomne woro; och bäro många och swår klagomål före emot Paulum, som de icke bewisa kunde.

Digitized by Google

8. Och han försvarade sig, att han intet brutit hade, hvarken emot Judalagen, eller emot templet, eller emot Kejsaren.

9. Då ville Festus göra Judomen till wilja, och svarade Paulo, och sade: Will du fara upp till Jerusalem, att der härom stå till rätta för mig?

10. Sade Paulus: Jag står för Kejsarerätt, och der bör mig dömas; Judomen hafwer jag ingen orätt gjort, såsom du ock sjelfwer bäst wetst.

11. Men hafwer jag någrom gjort skada, eller något, det döden wärdt är, begått, då wedersakar jag icke dö. Är det ock intet sådant, som de åklaga mig före, kan ingen gifwa mig dem så bort; jag skjuter mig till Kejsaren.

12. Då hade Festus samtal med Rådet, och svarade: Till Kejsaren hafwer du skjutit dig, till Kejsaren skall du ock fara.

13. Och då några dagar woro framlidne, foro Konung Agrippa och Bernice ned till Cesareen, och skulle helsa Festum.

14. Och medan de dwaldes der i många dagar, förtälde Festus Konungenom Pauli sak, sägandes: Felix hafwer låtit här efter sig en man fången;

15. Om hwilken, då jag kom till Jerusalem, underwiste mig de öfwerste Presterna, och Judarnas äldste, begärandes dom emot honom.

16. Och jag svarade dem: Det är icke de Romerskas sed bortgifwa några menniſko till att förgöras, förr än den, som anklagad warder, hafwer åklagareno jemte sig, och får rum till att försvara sig i sakene;

17. Derföre, då de hit kommo, utan all fördröjelse, dagen derefter satt jag för rätta, och hade mannen före.

18. Då åklagarena kommo före, bäro de ingen sak fram, den jag hade tänkt.

19. Men de hade några spörsmål med honom om sina wantro, och om en som kallades JEsus, den död war, och Paulus stod deruppå att han lefde.

20. Men då jag icke förstod mig i sakene, sade jag

Om han wille fara till Jerusalem, och der stå till rätta derom.

21. Och efter Paulus hade skottsmål, att Kejsaren skulle känna om hans sak, lät jag förwara honom, tilldeß jag kunde sända honom till Kejsaren.

22. Då sade Agrippa till Festum: Jag wille ock gerna höra mannen. I morgon, sade han, skall du få höran.

23. Dagen efter kom Agrippa och Bernice, med stort ståt, och gingo in på Rådhuset, med höfwitsmännerna, och de yppersta i staden; och wardt Paulus efter Festi befallning framhafder.

24. Och sade Festus: Konung Agrippa, och I män alle, som med oß tillstädes ären: Här sen I den mannen, om hwilken hele hopen af Judarna hafwer bedit mig, både i Jerusalem och här, ropandes, att honom borde icke lefwa länger.

25. Men jag fann honom intet bedrifwit hafwa, det döden wärdt war;

26. Men efter han sköt sig till Kejsaren, så aktar jag ock sända honom. Men hwad skall jag skrifwa Herranom om honom, det wißt är, hafwer jag icke; hwarföre hafwer jag nu honom här fram för eder, och mest för dig, Konung Agrippa, att, när derom ransakadt är, må jag hafwa hwad jag skrifwa skall.

27. Ty mig synes orätt wara att sända någon fången, och icke dermed gifwa sakena tillkänna, för hwilka han anklagad är.

26. Capitlet.

Paulus berättar för Agrippa sin omwändelse.

Då sade Agrippa till Paulum: Dig tillstädjes, att du talar för dig. Då räckte Paulus sina hand ut, och talade för sig:

2. Jag håller mig nu lyckſaligan, att jag skall förswara mig i dag inför dig, Konung Agrippa, i all de stycker, der jag öfwer anklagad warder af Judomen;

3. Aldramest medan jag wet, att du äst förståndig på de sedwänjor och spörsmål, som ibland Judarna äro; hwarföre beder jag

dig, att du wille höra mig tåleliga.

4. Mitt lefwerne ifrån ungdomen, huru det af begynnelsen ibland detta folk i Jerusalem warit hafwer, weta alle Judar,

5. Som mig förr känt hafwa, om de wilja bestå; ty jag hafwer warit en Pharisee, hwilket är det strängesta parti uti wår Gudstjenst.

6. Och nu står jag här för rätten, för hoppets skull till det löfte, som skedt är till wåra fäder af Gudi;

7. Till hwilket de tolf wår slägte förhoppas sig komma skola, tjenande Gudi stadeliga, natt och dag; för detta hopps skull, Konung Agrippa, warder jag anklagad af Judomen.

8. Hwi warder det hållet af eder otroligit, om Gud uppwäcker de döda?

9. Jag mente wäl hos mig sjelf, att jag mycket göra skulle, stridandes emot JEsu Nazareni Namn;

10. Som jag ock gjorde i Jerusalem; och många heliga kastade jag i fängelse, dertill jag magt tagit hade af de öfwersta Presterna; och då de dräpne wordo, förde jag domen.

11. Och i alla Synagogor pinade jag dem ofta, och nödgade dem till hädelse; och war dem så mycket ondsinnig, att jag förföljde dem ock uti de främmande städer.

12. För hwilka sak, när jag for till Damascum, med öfwersta Presternas magt och förlof;

13. Wid middagstid, o Konung, såg jag i wägen ett sken af himmelen, klarare än solskenet, skinandes kringom mig, och dem som med mig foro.

14. Och när wi alle föllo ned till jordena, hörde jag ena röst tala till mig, och säga på Ebreisko: Saul, Saul, hwi förföljer du mig? Dig är swårt att spjerna emot udden.

15. Då sade jag: Ho äst du, HErre? Sade han: Jag är JEsus, den du förföljer.

16. Men res dig upp, och statt på dina fötter; ty dertill hafwer jag uppenbarat mig för dig, att jag skall skicka dig till en tjenare, och wittne om det du

Digitized by Google

sett hafwer; och deßlikes om det jag dig ännu uppenbara skall;

17. Och will frälsa dig för folket, och för Hedningarna, till hwilka jag nu sänder dig;

18. Att du skall öppna deras ögon, att de skola omwändas ifrå mörkret till ljuset, och ifrå Satans magt till Gud; att de skola få syndernas förlåtelse, och lott ibland dem som helgade äro, genom trona till mig.

19. Så war jag icke ohörig den himmelska synena, Konung Agrippa;

20. Utan begynte förkunna först för dem som woro i Damasco och Jerusalem, och öfwer allt Judiska landet, och sedan deßlikes Hedningomen, att de skulle bättra sig, och omwända sig till Gud, görandes sådana gerningar som bättring tillhörde.

21. För den sakens skull grepo Judarna mig i templet, och bödo till att dräpa mig.

22. Dock hafwer jag njutit Guds hjelp dertill, att jag ännu står i denna dag, betygandes både små och stora; intet annat sägandes, än det Propheterna sagt hafwa att ske skulle, och Moses:

23. Att Christus lida skulle, och wara den förste af de dödas uppståndelse, och förkunna ett ljus folkena, och Hedningomen.

24. Då han nu sådant för sig swarat hade, sade Festus med höga röst: Du äst rasande, Paule; mycken konst hafwer gjort dig rasande.

25. Och sade han: Min gode Feste, jag är intet rasande, utan talar sann och förnuftig ord.

26. Ty Konungen wet detta wäl, för hwilkom jag ock trösteliga talar; ty jag håller det så före, att intet deraf är honom förboldt; ty det är icke skedt lönliga.

27. Tror du Propheterna, Konung Agrippa? Jag wet, att du tror.

28. Då sade Agrippa till Paulum: Fögo ting fattas, att du talar så för mig, att jag warder Christen.

29. Och sade Paulus: Jag både wäl af Gudi, ehwad der fattas fögo eller mycket uti, att ej allenast

Digitized by Google

du, utan ock alle de, som mig höra i dag, worde sådane som jag är, undantagne deßa banden.

30. Och när han detta talat hade, stod Konungen upp, och landshöfdingen, och Bernice, och de som säto der med dem.

31. Och wid de gingo afsides, talade de emellan sig, sägande: Denne mannen hafwer intet gjort, det döden eller band wärdt är.

32. Och sade Agrippa till Festum: Denne mannen måtte wäl wordit lös gifwen, hade han icke skjutit sig till Kejsaren.

27. Capitlet.

Pauli Romerska resa, sjönöd, förloßning.

Sedan nu beslutet war, att wi skulle segla till Walland, antwardade de Paulum och några andra fångar underhöfwitsmannenom, som het Julius, af den Kejserliga skaran.

2. Och som wi stego uti ett Adramytiskt skepp, och skulle segla utmed Asien, lade wi af; och med oß blef Aristarchus, en Macedonisk man, af Thessalonica.

3. Och dagen derefter lade wi till Sidon. Och Julius for wäl med Paulo, och tillstadde att han gick till sina wänner, och lät göra sig till godo.

4. Och när wi lade dädan, seglade wi utmed Cypren; ty wädret war oß emot.

5. Och seglade wi öfwer hafwet, som är emot Cilicien och Pamphylien, och kommom intill Myra, som är i Lycien.

6. Och der fick höfwitsmannen ett skepp, som war af Alexandria, och segla skulle till Walland; der satte han oß in.

7. Och då wi långsamliga seglat hade i många dagar, och som nogast komma kunde in mot Gnidum, för motwäders skull, seglade wi in under Creta, wid Salmone;

8. Och kommom som nogast framom, och intill ett rum, som kallades Sköna hamn; och war staden Lasea icke långt derifrå.

9. Då nu mycken tid war förlupen, och seglatsen begynte wara farlig, derföre att ock fastan war allaredo

förliden, förmanade Paulus dem,

10. Och sade till dem: I män, jag ser, att seglatsen will wara med wedermödo, och stor skada, icke allenast till skepp och gods, utan jemwäl på wårt lif.

11. Men höfwitsmannen trodde skepparenom, och styrmannenom, mer än det Paulus sade.

12. Och efter der war icke hamn till att ligga i winterläge, föllo de mesta parten på det rådet att lägga dädan, att de, om någorlunda ske kunde, måtte komma till Phenicen, och ligga der i winterläge; den hamnen är på Creta, för sydwest och nordwest.

13. Och som nu sunnanwäder begynte blåsa, mente de hafwa efter sin wilja; och då de lade ifrån Asson, seglade de utmed Creta.

14. Men icke långt efter stack sig upp emot dem ett illigt wäder, som kallas nordost.

15. Och då skeppet wardt begripet, och kunde icke begå sig för wädret, läto wi drifwa för wädret;

16. Och kommom under ena ö, som kallas Clauda, och kundom med plats få in båten.

17. Då de tagit den upp, brukade de hjelp, och bundo skeppet; och då de fruktade att det skulle komma på sandrefwelen, kastade de ut ett hinderfat, och läto så wräka.

18. Och som stormen gick oß swårliga uppå, kastade de dagen derefter godset ut.

19. Och tredje dagen kastade wi skeppredskapen ut med wåra händer.

20. Och då hwarken sol eller stjernor syntes många dagar, och stormen låg oß swårliga uppå, war oß allt hopp borto om wår wälfärd.

21. Och då de nu i lång tid intet ätit hade, stod Paulus upp midt ibland dem, och sade: I män, det hade wäl tillbörligit warit, att I haden hört mig, och icke lagt ifrå Creta, och icke kommit oß denna wedermödon och skadan uppå.

22. Och nu förmanar jag, att I waren wid ett godt mod; ty ingom af eder skall något skada till lifwet, utan allena skeppet.

Digitized by Google

23. Ty i denna nattene stod Guds Ängel när mig, den jag tillhörer, och den jag dyrkar, och sade:

24. Frukta dig intet, Paule, du måste komma fram för Kejsaren; och si, Gud hafwer gifwit dig alla de som segla med dig.

25. Derföre warer wid ett godt mod, I män; ty jag tror Gudi, att så sker, som mig sagdt är.

26. Uppå ena ö skole wi wräkne warda.

27. Då fjortonde natten kom, och wi forom uti Adria, wid midnattstid, tyckte skeppsmännerna att dem syntes ett land;

28. Och kastade ut lodet, och funno tjugu famnar djup; och kommo litet länger fram, och kastade åter lodet, och funno femton famnar djup.

29. Och så fruktade de, att de skulle komma på något skarpt grund, och kastade fyra ankare ut af bakskeppet, och önskade att dagas skulle.

30. Då sökte skeppsmännerna efter, huru de skulle komma sina färde utu skeppet, och kastade ut båten i hafwet, under det sken, att de wille föra ut ankare af framskeppet.

31. Då sade Paulus till höfwitsmannen och till krigsknektarna: Utan deße bliswa i skeppet, så warden I icke behållne.

32. Då höggo krigsknektarna af fästona till båten, och läto honom fara.

33. Och som dagen begynte synas, rådde Paulus dem allom, att de skulle få sig mat, och sade: Detta är fjortonde dagen, att I hafwen förbidt, och bliswit fastande, och hafwen intet tagit till eder;

34. Hwarföre råder jag eder, att I fån eder mat; ty det hörer edra wälfärd till; ty ingens edars ett hår skall falla af hans hufwud.

35. Och när han det sagt hade, tog han brödet, och tackade Gud i allas deras åsyn; och då han det brutit hade, begynte han äta.

36. Då wordo de alle wid ett bättre mod, och begynte ock de äta.

37. Och wi woro i skeppet, alle tillhopa, tuhundrade sex och sjutio själar.

Digitized by Google

38. Och då de woro mätte, lättade de skeppet, och kastade ut hwete i hafwet.

39. När dager wardt, kände de intet landet; men de wordo warse ena wik, i hwilko en strand war, dit de mente wilja låta drifwa skeppet, om de kunde.

40. Och när de hade upptagit ankaren, gåfwo de sig till sjös, och upplöste roderbanden, och hade upp seglet till wäders, och läto gå åt strandene.

41. Dock kommo de på en refwel, och skeppet stötte; och framskeppet blef ståndandes fast orörligit, men bakskeppet loßades af wågene.

42. Men krigsknektarna tyckte råd wara slå fångarna ihjäl, att, då de utsummo, icke skulle några undfly.

43. Men höfwitsmannen wille förwara Paulum, och stillte dem ifrå det rådet, och bad att de, som simma kunde, skulle gifwa sig först ut åt landet;

44. Och de andre, somlige på bräder, och somlige på skeppswraket. Och dermed skedde, att de undsluppo alle behållne i land.

28. Capitlet.

Paulus ormbiten; botar Publii fader, kommer till Rom, predikar Judomen.

Och då de undkomne woro, fingo de weta, att ön het Melite.

2. Och folket bewiste oß icke liten äro, undfångandes oß alla; och upptände en god eld, för regnets skull som oß öfwerkommet war, och för köldens skull.

3. Och då Paulus bar tillhopa en hop med ris, och lade på elden, kröp en huggorm ut ifrå wärman, och stack hans hand.

4. Men då folket såg ormen hängandes wid hans hand, sade de emellan sig: Denne mannen måste wara en mandråpare, hwilken hämnden icke tillstäder lefwa, ändock han nu undkommen är för hafwet.

5. Men han skuddade ormen i elden, och honom skadde der intet af.

6. Men de mente ske skola, att han skulle uppswälla, eller straxt falla neder och dö. Då de länge

Digitized by Google

wänte derefter, och sågo att honom intet ondt wederfors, wände de sig uti ett annat sinne, och sade att han war en gud.

7. Och der icke långt ifrå hade den öfwerste öfwer öna, benämnd Publius, en afwelsgård; den undfick oß till herberge, och for wäl med oß i tre dagar.

8. Och hände sig, att Publii fader låg sjuk i skälfwosot och bukref; till honom gick Paulus in, och när han hade bedit, lade han händer på honom, och gjorde honom helbregda.

9. Och då det war skedt, kommo ock andre, de som sjukdom hade der på öne, och gingo fram, och wordo helbregda.

10. Hwilke oß gjorde mycken äro; och när wi forom wåra färde dådan, läto de komma in med oß hwad nödtorftigt war.

11. Efter tre månader seglade wi wåra färde uti ett skepp ifrån Alexandria, som der under ön hade legat i winterläge; uti hwilkets baner stod Castor och Pollux.

12. Och när wi kommom till Syracusa, blefwo wi der i tre dagar.

13. Dädan seglade wi omkring, och kommom till Regium. Och en dag derefter bläste sunnanwäder upp, så att wi kommom den andra dagen derefter till Puteolos.

14. Och efter wi funno der bröder, wordo wi bedne, att wi skulle blifwa när dem i sju dagar; och så kommo wi till Rom.

15. Och då bröderna fingo höra om oß, gingo de emot oß intill Appii forum, och till Tretabern. När Paulus dem såg, tackade han Gudi, och tog tröst till sig.

16. Och när wi kommom in i Rom, öfwerantwardade underhöfwitsmannen fångarna öfwerhöfwitsmannenom; men Paulo wardt tillstadt wara för sig sjelf, med en krigsknekt som tog wara på honom.

17. Efter tredje dagen kallade Paulus tillhopa de yppersta af Judarna. Och när de kommo, sade han till dem: J män och bröder, ändock jag intet gjort hade emot wårt folk, eller emot

Digitized by Google

fädernas stadgar, wardt jag likwäl bunden öfwerantwardad utur Jerusalem i de Romares händer;

18. Hwilke, då de mig ransakat hade, wille de släppt mig, efter ingen dödssak fans med mig.

19. Men efter Judarna sade deremot, nödgades jag skjuta mig till Kejsaren; icke så att jag något hafwer, der jag will anklaga mitt folk före.

20. För denna sakens skull hafwer jag kallat eder, att jag måtte se eder, och tala med eder; ty för Israels hopps skull är jag ombunden med denna kedjon.

21. Då sade de till honom: Wi hafwe hwarken fått bref om dig af Judeen; ej heller hafwer någor af bröderna dädan kommit, och bebådat oß, eller talat något ondt om dig.

22. Och begäre wi nu af dig höra, huru du det hafwer före; ty om detta partit är oß wetterligit, att allestäds sägs deremot.

23. Och då de hade satt honom en dag före, kommo de en stor hop till honom i herberget, hwilkom han uttydde och betygade Guds rike; och gaf dem före om JEsu, utaf Mose lag, och utaf Propheterna, ifrå morgonen och intill aftonen.

24. Och somlige trodde det som sades; och somlige trodde icke.

25. Och som de icke drogo öfwerens, gingo de dädan, då Paulus dem ett ord sagt hade, att den Helge Ande rätt talat hafwer till wåra fäder, genom Propheten Esaias,

26. Sägandes: Gack till detta folket, och säg: I skolen höra med öronen, och icke förstå; och se med ögonen, och icke kunna besinnat.

27. Ty detta folks hjerta är förhärdt, och de höra swårliga med sin öron, och sin ögon hafwa de igenlyckt; att de icke någon tid skola se med ögonen, och höra med öronen, och förstå med hjertat, att de måtte omwändas, att jag dem hela måtte.

28. Så skall eder nu wetterligit wara, att denna Guds salighet är sänd till Hedningarna, och de skola hörat.

29. Och när han hade

det sagt, gingo Judarna ut ifrå honom, och hade emellan sig mycken disputering.

30. Men Paulus blef i hela tu år uti det hus han lest hade, och undfick alla de som ingingo till honom;

31. Predikandes Guds rike, och lärde om HErran JEsu, med all tröst; och ingen förböd honom det.

Ände på Apostla Gerningar.

S. Pauli Epistel till de Romare.

1. Capitlet.

Pauli person, helsning. Sann rättfärdighet. Hedna afguderi, synder.

Paulus, JEsu Christi tjenare, kallad till Apostel, afskild till att predika Guds Evangelium;

2. Hwilket han tillförene utlofwat hafwer, genom sina Propheter i den Helga Skrift,

3. Om sin Son, den född är af Davids säd, efter köttet;

4. Hwilken är krafteliga bewisad Guds Son, efter Andan som helgar, deraf att han stod upp ifrå de döda, nämliga JEsus Christus, wår HErre;

5. Genom hwilken wi hafwe fått nåd, och Apostlaämbete, till att upprätta trones lydno ibland alla Hedningar, i hans Namn;

6. Ibland hwilka J och ären kallade af JEsu Christo;

7. Allom dem som i Rom äro, Guds käreste om, kalladom heligom. Nåd ware med eder, och frid af Gudi wårom Fader, och HErranom JEsu Christo.

8. I förstone tackar jag min Gud, genom JEsum Christum, för eder alla, att i hela werldene talas om edra tro.

9. Ty Gud är mitt wittne, hwilkom jag tjenar i minom anda, uti Evangelio som är om hans Son, att jag utan återwände tänker på eder;

10. Bedjandes alltid i mina böner, att jag dock någon tid måtte få en lyckosam wäg, om Gud wille, till att komma till eder.

11. Ty jag åstundar se eder, på det jag måtte några andeliga gåfwo dela med eder, till att styrka eder;

12. Det är, att jag, samt med eder, måtte få hugswalelse genom begges wåra tro, edra och mina.

13. Jag will icke dölja för eder, bröder, att jag hafwer ofta haft i sinnet komma till eder, ändock jag hafwer warit förhindrad allt härtill; på det jag måtte ock någon frukt skaffa ibland eder, såsom ibland andra Hedningar.

14. Jag är pligtig både Greker och Barbarer, både wisa och owisa.

15. Derföre, så mycket mig står till görandes, är jag redebogen att jag ock predikar eder Evangelium, som i Rom ären.

16. **Ty jag skämmes icke wid Christi Evangelium; ty det är Guds kraft, allom dem till saligh het som tro; Judomen först, så ock Grekomen;**

17. Derföre, att derutinnan warder Guds rättfärdighet uppenbar, af tro i tro; som skrifwet är: **Den rättfärdige skall lefwa af sine tro.**

18. Ty Guds wrede af himmelen warder uppenbar öfwer alla menniskornas ogudaktighet och orättfärdighet, de der förhålla sanningena i orättfärdighet.

19. Ty det som förstås kan om Gud, är dem uppenbart; ty Gud hafwer dem det uppenbarat;

20. Dermed att hans osynliga wäsende, och hans ewiga kraft och Gudom warder beskådad, när de besinnas af gerningarna, nämliga af werldenes skapelse; så att de äro utan ursäkt;

21. Medan de förstodo Gud, och hafwa icke prisat honom som en Gud, och ej heller tackat; utan wordo fåfängelige i sina tankar, och deras oförnuftiga hjerta är wordet mörkt.

22. Då de höllo sig för wisa, äro de wordne dårar;

23. Och hafwa förwandlat dens oförgängeliga Guds härlighet uti beläte, det ej allenast gjordt war efter förgängeliga menniskors, utan jemwäl efter

Digitized by Google

foglars, och fyrafötts och krypande djurs liknelse.

24. Derföre hafwer ock Gud öfwergifwit dem i deras hjertans lustar, uti orenlighet, till att skämma sin lekamen inbördes;

25. Hwilke förwandlat hafwa Guds sanning i lögn; och hafwa ärat och dyrkat de ting, som skapad äro, öfwer honom som den skapat hafwer, hwilken är wälsignad ewinnerliga: Amen.

26. Derföre hafwer ock Gud öfwergifwit dem i skamliga lustar; ty deras qwinnor hafwa förwandlat den naturliga brukningena uti den, som är emot naturen.

27. Sammaledes ock männerna hafwa öfwergifwit den naturliga qwinnones brukning, och hafwa brunnit i sin lusta till hwarannan; man med man bedrifwit slemhet, och fått, som tillbörligit war, deras willos rätta lön i sig sjelfwom.

28. Och såsom de intet aktade hafwa Gud i känslo, hafwer Gud öfwergifwit dem i ett wrångt sinne, till att bedrifwa obeqwämlig ting;

29. Fulle med all orättfärdighet, boleri, arghet, girighet, ondsko; fulle med afund, mord, kif, swek, otukt;

30. Örnataßlare, baktalare, Guds föraktare, wåldswerkare, högfärdige, stolte, illfundige, föräldrarnen olydige;

31. Oförnuftige, ordlöse, okärlige, trolöse, obarmhertige;

32. Hwilke, ändå de Guds rättwiso weta, att de som sådant göra äro wärde döden, likwäl göra de det icke allenast, utan ock hålla med dem som det göra.

2. Capitlet.

Guds dom öfwer Hedningar och Judar.

Derföre äst du utan ursäkt, o menniska, eho du äst som dömer. Ty med det samma du dömer en annan, fördömer du dig sjelf, efter du gör det samma som du dömer.

2. Ty wi wete, att Guds dom är rätt öfwer dem som sådana göra.

3. Eller menar du, o

Digitized by Google

menniſka, ſom dömer dem ſom ſådana göra, och gör detſamma, att du ſkall kunna undfly Guds dom?

4. Eller föraktar du hans godhets, tålſamhets och långmodighets rikedom, icke förſtåndandes, att Guds mildhet lockar dig till bättring?

5. Utan efter dina hårdhet, och obotfärdiga hjerta, ſamkar du dig ſjelfwom wrede, på wredenes dag, när Guds rättwiſa dom bliſwer uppenbar.

6. Hwilken giſwa ſkall hwarjom och enom efter hans gerningar;

7. Nämliga pris och äro, och oförgängeligit wäſende dem, ſom med tålamod, uti goda gerningar, fara efter ewigt lif.

8. Men dem ſom enträtne äro, och icke wilja lyda ſanningene, utan lyda orätthetene, ogunſt och wrede;

9. Bedröfwelſe och ångeſt öfwer hwar och en menniſkos ſjäl, ſom illa gör; förſt Judarnas, Grekernas ockſå.

10. Men heder, och ära, och frid hwarjom och enom, ſom wäl gör; förſt Judomen, Grekomen ockſå.

11. Ty Gud ſer icke efter perſonen.

12. Alle de ſom utan lag ſyndat hafwa, de warda ock utan lag förtappade; och alle ſom uti lagen hafwa ſyndat, de warda med lagen dömde;

13. Ty de äro icke rättfärdige för Gudi, ſom höra lagen; utan de ſom göra efter lagen, de warda rättfärdige hållne.

14. Derföre, om Hedningarna, ſom icke hafwa lagen, göra dock af naturen det lagen innehåller, deſamme, ändock de icke hafwa lagen, äro de likwäl ſig ſjelfwom lag;

15. Hwilke bewiſa lagens werk wara ſkrifwet i deras hjertan, der deras ſamwet bär dem wittne, och deras tankar, ſom ſig inbördes anklaga, eller ock urſaka;

16. På den dagen, när Gud menniſkornas lönligheter döma ſkall, genom JEſum Chriſtum, efter mitt Evangelium.

17. Si, du kallas en Jude, och förlåter dig på

Digitized by Google

lagen, och berömmer dig af Gudi;

18. Och wetst hans wilja; och efter du äst underwisster i lagen, pröfwar du hwad bäst är;

19. Och beröfster dig wara en ledare dem som blinde äro, och dem ett ljus som i mörkret äro;

20. Dem en tuktomästare, som dåraktige äro; dem en lärare, som enfaldige äro; och hafwer formen till det som wetandes och rätt är i lagen.

21. Nu lärer du andra, och lärer dig intet sjelf. Du predikar: Man skall icke stjäla; och du stjäl.

22. Du säger: Man skall icke göra hor; och du bedrifwer hor. Du stygges wid afguderi; och du beröfwar Gudi det honom tillhörer.

23. Du berömmer dig af lagen, och wanhedrar Gud med lagens öfwerträdning;

24. Ty för edra skull warder Guds Namn förfmädadt ibland Hedningarna, såsom skrifwet är.

25. Omskärelsen doger, om du håller lagen; men håller du icke lagen, så är din omskärelse worden en förhud.

26. Om nu förhuden håller lagens rättfärdighet, månn icke hans förhud blifwa räknad för omskärelse?

27. Och dermed sker då, att det som af naturen är förhud, och fullkomnar lagen, skall döma dig, som under bokstafwen och omskärelsen bryter lagen.

28. Ty det är icke Jude, som utwärtes är Jude; ej heller det omskärelse, som utwärtes sker på köttet;

29. Utan det är Jude, som inwärtes dolder är; och hjertans omskärelse är omskärelse, den som sker i andanom, och icke efter bokstafwen; hwilkens pris icke är af menniskom, utan af Gudi.

3. Capitlet.

Juda förmån. Den sanna rättfärdigheten.

Hwad fördel hafwa då Judarna? Eller hwad är omskärelsen nyttig?

2. Jo, ganska mycket. Först, att dem hafwer warit betrodt det Gud talat hafwer.

Digitized by Google

3. Hwad magt ligger derpå, att somlige af dem icke trodde? Skulle deras otro göra Guds trohet omintet?

4. Bort det. **Ware heldre Gud sannfärdig, och hwar och en menniſka lögnaktig; ſåſom ſkrifwet är: På det du blifwer rättfärdig i din ord, och öfwerwinner, när du dömes.**

5. Är det nu ſå, att wår orättfärdighet priſar Guds rättfärdighet; hwad wilje wi ſäga? Är då Gud orättfärdig, ſom wredgas deröfwer? Jag talar efter menniſkoſätt.

6. Bort det; ty huru kunde Gud då döma werldena?

7. Ty om Guds ſanning worde yppare af mine lögn, honom till pris, hwi ſkulle jag då ännu dömas ſom en ſyndare;

8. Och icke heldre göra, ſåſom wi wardom förſmädde, och ſom några ſäga, att wi ſkole ſäga: Låt oß göra ondt, på det der kommer godt af. Hwilkas fördömelſe är all rätt.

9. Huru är då derom? Hafwe wi någon fördel för dem? Allsingen. Ty wi hafwe det nu bewiſat, att både Judar och Greker äro alle under ſynd;

10. Som ſkrifwet ſtår: **Den är icke till ſom rättfärdig är, icke en.**

11. **Ingen är ock den ſom förſtändig är; ingen är ſom aktar Gud.**

12. **Alle hafwa afwikit; alleſamman äro onyttige wordne; ingen är ſom godt gör, icke till en.**

13. **Deras ſtrupe är en öppen graf; deras tungor bruka de till ſwek; huggormaetter under deras läppar.**

14. **Deras mun är full med bannor och bitterhet;**

15. **Deras fötter ſnare till att utgjuta blod;**

16. **Förtryckelſe och wedermöda i deras wägar;**

17. **Och fridſens wäg weta de icke.**

18. **Guds räddhåge är icke för deras ögon.**

19. **Så wete wi, att allt det lagen ſäger, det ſäger hon till dem ſom under lagen äro; att hwar och en mun ſkall tillſtoppas, och all werlden ſkall**

Digitized by Google

för Gudi brottslig warda;

20. Derföre, att intet kött kan af lagsens gerningar warda rättfärdigt för honom; ty af lagen känner man syndena.

21. Men nu är Guds rättfärdighet, utan lagsens tillhjelp, uppenbar worden, bewist genom lagen och Propheterna;

22. Den Guds rättfärdighet, säger jag, som kommer af JEsu Christi tro till alla, och öfwer alla de som tro; ty här är ingen åtskilnad.

23. Allesamman äro de syndare, och hafwa intet berömma sig af för Gudi;

24. Och warda rättfärdige utan förskyllan, af hans nåd, genom den förloßning som i Christo JEsu skedd är;

25. Hwilken Gud hafwer satt för en nådastol, genom trona i hans blod, i hwilko han låter se sina rättfärdighet, i thy att han förlåter synderna, som blefna woro under Guds tålamod;

26. Till att låta se i denna tiden sina rättfärdighet; på det han allena skall wara rättfärdig, och göra den rättfärdigan, som är af JEsu tro.

27. Hwar är nu din berömmelse? Hon är uteslyckt. Med hwad lag? Med gerningarnas lag? Nej; utan med trones lag.

28. Så hålle wi nu det, att menniskan warder rättfärdig af trone, utan lagsens gerningar.

29. Eller är Gud alleaast Judarnas Gud? Är han ock icke Hedningarnas Gud? Jo wißerliga, ock Hedningarnas;

30. Efter det en Gud är, som gör omskärelsen rättfärdig af trone, och förhudena genom trona.

31. Göre wi då lagen omintet med trone? Bort det; utan wi upprättom lagen.

4. Capitlet.

Abrahams rättfärdighet, tro.

Hwad säge wi då wår fader Abraham efter köttet hafwa funnit?

2. Det säge wi: Är Abraham rättfärdig worden af gerningarna, så hafwer

han det han må berömma sig af; men icke för Gudi.

3. Men hwad säger Skriften? **Abraham trodde Gudi, och det wardt honom räknadt till rättfärdighet.**

4. Men honom, som håller sig wid gerningarna, warder lönen icke räknad af nåd, utan af pligt.

5. Men honom, som icke håller sig wid gerningarna, utan tror på honom som den ogudaktiga gör rättfärdigan, hans tro warder honom räknad till rättfärdighet;

6. Såsom ock David säger, att saligheten är **dens menniskos, hwilko Gud tillräknar rättfärdighetena, utan gerningar.**

7. **Salige äro de, som deras orättfärdigheter äro förlåtna, och deras synder äro öfwerskylda.**

8. **Salig är den man, som Gud ingen synd tillräknar.**

9. Månn nu denna saligheten allenast wara kommen öfwer omskärelsen, eller ock öfwer förhudena? Wi säge ju, att Abrahe wardt tron räknad till rättfärdighet.

10. Huru blef hon honom då tillräknad? När han war i omskärelsen, eller när han war i förhudene? Icke i omskärelsen, utan i förhudene.

11. Men han tog omskärelsens tecken för ett insegel till trones rättfärdighet, hwilka han hade i förhudene; att han skulle wara allas deras fader, som i förhudene trodde, att sådant skulle ock räknas dem för rättfärdighet;

12. Deßlikes ock omskärelsens fader, icke dem allenast som äro af omskärelsen, utan ock dem som wandra i trones fotspår, som war i wår faders Abrahams förhud.

13. Ty det löftet, att han skulle warda werldenes arfwinge, är icke skedt Abrahe och hans säd igenom lagen, utan igenom trones rättfärdighet.

14. Ty om de, som lyda till lagen, äro arfwingar, så är tron omyttig worden, och löftet är blifwet omintet.

15. Ty lagen kommer

Digitized by Google

wrede åstad; ty der ingen lag är, der är icke heller öfwerträdelse.

16. Derföre måste det wara af trone, att det skall wara af nåd, och löftet fast bliswa allo sädene; icke honom allenast som är af lagen, utan ock honom som är af Abrahams tro, hwilken är allas wåra fader;

17. Som skrifwet är: **Jag hafwer satt dig till en fader öfwer många Hedningar, för Gudi, den du trott hafwer,** hwilken de döda gör lefwande, och kallar de ting, som icke äro, lika som de woro.

18. Och han trodde på det hopp, der intet hopp war, att han skulle warda många Hedningars fader, som sagdt war till honom: Så skall din säd wara.

19. Och han wardt icke swag i trone, och aktade icke sin halfdöda kropp, ty han war när hundrade åra gammal; ej heller Saras halfdöda qwed;

20. Ty han twiflade intet på Guds löfte med otro; utan wardt stark i trone, gifwandes Gudi äro-

21. Och war fullwiss derpå, att den som lofwade, han war ock mägtig det att hålla.

22. Derföre war det ock räknadt honom till rättfärdighet.

23. Så är detta icke allenast skrifwet för hans skull, att honom tillräknadt wardt;

24. Utan ock för wåra skull, som det också tillräknadt warder, när wi trom på honom, som wår HErra JEsum uppwäckte ifrå de döda;

25. **Hwilken för wåra synders skull är utgifwen, och för wåra rättfärdighets skull uppwäckt.**

5. Capitlet.

Rättfärdighets frukter. Adam syndenes, Christus rättfärdighetenes ursprung.

Medan wi nu rättfärdige wordne äro af trone, hafwe wi frid med Gud, genom wår HErra JEsum Christum;

2. Genom hwilken wi hafwe ock en tillgång i trone till denna nåd, som wi uti stå, och berömmom oss af hoppet, som wi hafwe, till

Digitized by Google

den härlighet som Gud gifwa skall.

3. Och icke det allenast; utan wi berömmom oß ock i bedröfwelsen, wetande att bedröfwelse gör tålamod;

4. Och tålamod gör förfarenhet; förfarenhet gör hopp;

5. Men hoppet låter icke komma på skam; ty Guds kärlek är utgjuten i wår hjerta, genom den Helga Anda som oß gifwen är.

6. Ty ock Christus, den stund wi ännu swage worom efter tiden, hafwer lidit döden för oß syndare.

7. Nu will näppliga någor dö för det som rätt är; för det som godt är torde tilläfwentyrs någor dö.

8. Derföre bepriſar Gud sin kärlek till oß, att Christus är död för oß, när wi ännu woro syndare.

9. Så warde wi ju mycket mer behållne genom honom för wredene, efter wi äre rättfärdige gjorde i hans blod.

10. Ty efter wi wordom förlikte med Gudi, genom hans Sons död, den stund wi ännu woro owänner; mycket mer, efter wi äre förlikte, blifwe wi nu behållne genom hans lif.

11. Icke allenast det; utan wi berömmom oß ock af Gudi, genom wår HErra JEsum Christum, genom hwilken wi nu förlikningen fått hafwe.

12. Derföre, såsom igenom ena menniſko är synden kommen i werlden, och för syndenes skull döden; och är så döden kommen öfwer alla menniſkor, efter de alle syndat hafwa.

13. Ty synden war wäl i werldene allt intill lagen; men der ingen lag är, der aktas icke synden;

14. Utan döden war wäldig, allt ifrån Adam intill Mosen, öfwer dem ock, som icke hade syndat i sådana öfwerträdelse som Adam, hwilken är hans likneſse som tillkommande war.

15. Men det hafwer sig icke så med gåfwone, som med syndene; ty om igenom ens (menniſkos) synd äro många döde, så är mycket mer Guds nåd och gåfwa mångom rikeliga wederfaren genom JEsum Christum,

Digitized by Google

stum, som den ena menniskan war i nådene.

16. Och är icke gåfwan allenast öfwer ena synd, såsom förderfwet är kommet för dens ena syndarens ena synd; ty domen är kommen af ene synd till fördömelse, men gåfwan af många synder till rättfärdighet.

17. Ty om döden hafwer, för ens synds skull, wäldig warit igenom en; mycket mer skola de, som undfå nådenes och gåfwones fullhet till rättfärdighet, wara wäldige i lifwena genom en, JEsum Christum.

18. Ty såsom, för ens synds skull, är fördömelse kommen öfwer alla menniskor; så kommer ock, igenom ens rättfärdighet, lifvets rättfärdning öfwer alla menniskor.

19. Ty såsom, för ene menniskos olydno, äro många wordne syndare; så warda ock, för ens lydnos skull, många rättfärdige.

20. Men lagen är också härmed inkommen, att synden skulle öfwerflöda; men der synden öfwerflödde, der öfwerflödde då nåden mycket mer;

21. På det att, såsom synden hafwer wäldig warit till döden, så skulle ock nåden wäldig wara genom rättfärdighetena till ewinnerligit lif, genom JEsum Christum.

6. Capitlet.

Ny hörsamhet fordras af en rättfärdigan.

Hwad wilje wi då säga? Skole wi blifwa i syndene, på det nåden skall öfwerflöda?

2. Bort det; wi som äre döde ifrå syndene, huru skulle wi ännu lefwa i henne?

3. Weten J icke, att alle wi som äre döpte till Christum JEsum, wi äre döpte till hans död?

4. Så äre wi ju begrafne med honom, genom dopet, i döden; att, såsom Christus är uppwäckt ifrå de döda, genom Fadrens härlighet, så skole ock wi wandra i ett nytt lefwerne.

5. Ty om wi, samt med honom, inplantade wardom till en lika död, så warde wi ock uppståndelsen like

6. Wetande, att wår gamla menniſka är korsfäſt med honom, på det att ſyndakroppen ſkall warda omintet, att wi icke härefter ſkole tjena ſyndene.

7. Ty den ſom döder är, han är rättfärdigad ifrå ſyndene.

8. Äre wi nu döde med Chriſto, ſå tro wi, att wi ock ſkole lefwa med honom;

9. Wetande, att Chriſtus, ſom ifrå de döda uppwäckt är, dör intet mer; döden får intet mer magt öfwer honom.

10. Ty det han blef död, blef han ſyndene död en gång; men det han lefwer, lefwer han Gudi.

11. Så håller ock I eder derföre, att Iären döde ſyndene, och lefwen Gudi, genom Chriſtum JEſum, wår HErra.

12. Så låter nu icke ſyndena wäldig wara i edar dödeliga lekamen, ſå att I henne efterföljen uti hennes luſtar.

13. Och gifwer icke ſyndene edra lemmar till orättfärdighetens wapen; utan gifwer eder ſjelfwa Gudi, lika ſom de der döde hafwa warit, och nu lefwa; och edra lemmar Gudi, till rättfärdighetenes wapen.

14. Ty ſynden ſkall icke warda wäldig öfwer eder, efter Iären icke under lagen, utan under nådene.

15. Huru då? Skole wi ſynda, medan wi äre icke under lagen, utan under nådene? Bort det.

16. Weten I icke, att hwem I gifwen eder för tjenare till att lyda, hans tjenare ären I, ſom I lydige ären, ehwad det är mer ſyndene, till döden, eller lydnone, till rättfärdighetena?

17. Men lofwad ware Gud, att I hafwen warit ſyndenes tjenare, och ären dock af hjertat lydige wordne, uti den lärdoms eftерſyn, ſom I ären gifne till.

18. Men nu, medan I ären friade ifrå ſyndene, ären I rättfärdighetenes tjenare wordne.

19. Jag talar härom efter menniſkors ſätt, för edra köttsliga ſkröplighets ſkull. Lika ſom I hafwen edra lemmar gifwit orenlighetene och orättfärdighetene till tjenſt, ifrå den ena orätt-

Digitized by Google

färdighetene till den andra; så gifwer ock nu edra lemmar rättfärdighetene till tjenst, att de måga warda helige.

20. Ty då I woren syndenes tjenare, då woren I frie ifrå rättfärdighetene.

21. Hwad gagn haden I då af det, der I nu blygens wid? Ty till sådant är döden ändalykten.

22. Men nu, medan I ären frie wordne ifrå syndene, och wordne Guds tjenare, hafwen I edor frukt, att I helige warden; och till ändalykt, ewinnerligit lif.

23. **Ty syndenes lön är döden; men Guds gåfwa är det ewiga lifwet, genom Christum JEsum, wår HErra.**

7. Capitlet.

Trones frihet. Lagens nytta. Köttsens och Andans strid.

Weten I icke, käre bröder (ty jag talar med dem som lagen weta), att lagen regnerar öfwer menniskona, så länge hon lefwer?

2. Ty en qwinna, som i mans wåld är, så länge mannen lefwer, är hon bunden till lagen; men om mannen dör, så blifwer hon lös ifrå mansens lag.

3. Men om hon är med en annan man, medan hennes man lefwer, då warder hon kallad en horkona; men dör mannen, så är hon fri ifrå lagen, att hon icke warder en horkona, om hon är när en annan man.

4. Så ären ock I, mine bröder, dödade ifrå lagen, genom Christi lekamen; att I skolen wara när enom androm, nämliga när honom som är uppstånden ifrå de döda, på det wi skole göra Gudi frukt.

5. Ty då wi worom köttslige, då woro de syndiga begärelser, som lagen uppwäckte, mägtig i wåra lemmar, att göra dödenom frukt.

6. Men nu äre wi friade ifrå lagen, döde ifrå henne som oß höll fångna; så att wi skole tjena uti ett nytt wäsende, efter andan, och icke uti det gamla wäsende, efter bokstafwen.

7. Hwad wilje wi då säga? Är lagen synd? Bort det; men syndena kände jag

Digitized by Google

icke, utan af lagen; ty jag hade intet wißt af begärelsen, hade icke lagen sagt: Du skall icke begära.

8. Då tog synden tillfälle af budordet, och uppwäckte i mig all begärelse; ty utan lagen war synden död.

9. Och jag lefde fordom utan lag; men när budordet kom, fick synden lif igen;

10. Och jag wardt död; så fans då, att budordet, som mig war gifwet till lifs, det war mig till döds.

11. Ty synden tog tillfälle af budordet, och beswek mig, och drap mig dermed.

12. Så är wäl lagen helig, och budordet heligt, och rättfärdigt, och godt.

13. Är då det, som godt är, wordet mig till döds? Bort det; men synden, på det hon skulle synas wara synd, hafwer med det godt är werkat döden i mig; på det synden skulle warda öfwermåtton syndig genom budordet.

14. Ty wi wete, att lagen är andelig; men jag är kötslig, sålder under syndena.

15. Ty jag wet icke hwad jag gör; ty jag gör icke hwad jag will, utan det jag hatar, det gör jag.

16. Om jag nu gör det jag icke will, så samtycker jag, att lagen är god.

17. Så gör icke nu jag det, utan synden som bor i mig.

18. Ty jag wet, att i mig, det är, i mitt kött, bor icke godt; wiljan hafwer jag, men att göra godt, det finner jag icke.

19. Ty det goda, som jag will, det gör jag intet; utan det onda, som jag icke will, det gör jag.

20. Om jag nu gör det jag icke will, så gör icke nu jag det, utan synden som bor i mig.

21. Så finner jag nu mig en lag, jag som will göra det godt är, att det onda låder wid mig.

22. Ty jag hafwer lust till Guds lag, efter den inwärtes menniskona;

23. Men jag ser en annor lag i mina lemmar, som strider emot den lag, som i min håg är, och griper mig fången uti syndenes lag, som är i mina lemmar.

24. Jag arme menniska,

Digitized by Google

ho skall lösa mig ifrå denna dödsens kropp?

25. Gudi tackar jag, genom JEsum Christum, wår HErra. Så tjenar jag nu Guds lag med hågen; men med köttet tjenar jag syndenes lag.

8. Capitlet.

Rätt wandel i Christo. Deß nytta. Hopp, tålamods ankar.

Så är nu intet fördömeligit i dem som äro i Christo JEsu, de som icke wandra efter köttet, utan efter Andan.

2. Ty Andans lag, som lif gifwer i Christo JEsu, hafwer gjort mig fri ifrå syndenes och dödsens lag.

3. **Ty det som lagen icke kunde åstadkomma, i det hon wardt förswagad af köttet, det gjorde Gud, sändandes sin Son i syndelig kötts liknelse, och fördömde syndena i köttet genom synd;**

4. På det den rättfärdighet, som lagen äskar, skulle warda fullbordad i oß, som icke wandrom efter köttet, utan efter Andan.

5. Ty de som köttslige äro, de äro köttsliga sinnade; men de som andelige äro, de äro andeliga sinnade.

6. Ty köttsens sinne är döden; men Andans sinne är lif och frid.

7. Ty köttsligit sinne är en fiendskap emot Gud; efter det är icke Guds lag underdånigt, icke kan det heller.

8. Men de som äro köttslige, kunna icke wara Gudi täcke.

9. Men J ären icke köttslige, utan andelige, om Guds Ande annars bor i eder; ty hwilken icke hafwer Christi Anda, han hörer icke honom till.

10. Men om Christus är i eder, så är wäl lekamenen död, för syndenes skull; men Anden är lifwet, för rättfärdighetenes skull.

11. Om nu hans Ande, som JEsum uppwäckte ifrå de döda, bor i eder, så skall ock den, som Christum uppwäckte ifrå de döda, göra edor dödeliga lekamen lefwande, för sin Andas skull, som i eder bor.

12. Så äre wi nu, käre bröder, skyldige, icke köttena, att wi skole lefwa efter köttet;

Digitized by Google

13. Ty om I lefwen efter köttet, så skolen I dö; men om I döden köttsens gerningar med andanom, så skolen I lefwa.

14. Ty alle de som drifwas af Guds Anda, de äro Guds barn.

15. Ty I hafwen icke fått träldomsens anda, åter till räddhåga; utan I hafwen fått utkorada barns Anda, i hwilkom wi rope: Abba, käre Fader.

16. Den samme Anden wittnar med wår anda, att wi äre Guds barn.

17. Äre wi nu barn, så äre wi ock arfwingar, nämliga Guds arfwingar, och Christi medarfwingar; om wi annars lidom med honom, att wi ock med honom komma mågom till härligheten.

18. Ty jag håller det så före, att denna tidsens wedermöda är icke lika emot den härlighet, som på oß uppenbaras skall.

19. Ty kreaturens högeliga åstundan wäntar efter, att Guds barn skola uppenbaras;

20. Efter kreaturen äro wanskelighetene underkastade emot sin wilja; men för hans skull, som dem underkastat hafwer, på en förhoppning.

21. Ty kreaturen skola ock warda fri af förgängelighetenes träldom, till Guds barnas härliga frihet.

22. Ty wi wete, att hwart och ett kreatur suckar och ängslas med oß, allt härtill.

23. Och icke de allenast; utan ock wi sjelfwe, som hafwom Andans förstling, suckom ock wid oß sjelfwa efter barnaskapet, och wäntom wår kropps förloßning.

24. Ty wi äre wäl salige wordne, dock i hoppet; men hoppet, om det synes, är det icke hopp; ty huru kan man hoppas det man ser?

25. Om wi nu hoppas det wi icke sem, så wänte wi det med tålamod.

26. Sammaledes hjelper ock Anden wåra skröplighet; ty wi wete icke hwad wi skolom bedja, såsom det bör sig; utan sjelfwer Anden manar godt för oß, med osägeliga suckan.

27. Men han, som skådar hjertan, han wet hwad

Digitized by Google

Andans sinne är; ty han manar för helgonen, efter Guds behag.

28. **Men wi wete att dem, som hafwa Gud kär, tjena all ting till det bästa,** de som efter uppsåtet äro kallade.

29. Ty hwilka han hafwer föresett, dem hafwer han ock beskärt, att de skulle wara hans Sons beläte like; på det han skall wara den förstfödde ibland många bröder.

30. Men dem som han hafwer beskärt, dem hafwer han ock kallat; och dem han hafwer kallat, dem hafwer han ock gjort rättfärdiga; men dem som han hafwer gjort rättfärdiga, dem hafwer han ock gjort härliga.

31. Hwad wilje wi nu säga härtill? **Är Gud för oß, ho kan wara emot oß?**

32. **Hwilken ock icke hafwer skonat sin egen Son, utan gifwit honom ut för oß alla; huru skulle han icke ock gifwa oß all ting med honom?**

33. **Hwilken will åklaga dem som Gud hafwer utkorat? Gud är den som rättfärdigar.**

34. **Hwilken är den som will fördöma? Christus är den som lidit hafwer döden; ja, han är ock den som uppwäckt är; den ock sitter på Guds högra hand, och manar godt för oß.**

35. Ho kan skilja oß ifrå Christi kärlek? Bedröfwelse eller ångest, eller förföljelse, eller hunger, eller nakenhet, eller farlighet, eller swärd?

36. Såsom skrifwet är: **För dina skull wardom wi dödade hela dagen; wi wardom hållne såsom slagtofår.**

37. Men i allt detta öfwerwinne wi genom honom, som oß älskat hafwer.

38. Ty jag är wiß derpå, att hwarken död, eller lif, eller Änglar, eller Förstadöme, eller wäldigheter, eller de ting som nu äro, eller de ting som tillkomma skola;

39. Eller höghet, eller djuphet, eller något annat kreatur, skall skilja oß ifrå Guds kärlek, som är i Christo JEsu, wårom HErra.

Digitized by Google

9. Capitlet.

Utkorelsen sker ej efter lekamlig förmån, men efter Guds nåd och ordning.

Jag säger sanningen i Christo, och ljuger icke, som mitt samwet bär mig der wittne till i dem Helga Anda,

2. Att jag hafwer ena stora sorg, och idkeliga pino i mitt hjerta.

3. Ty jag hafwer sjelfwer önskat mig bortkastad ifrå Christo, för mina bröders skull, som mig köttsliga skylde äro;

4. Hwilke äro af Israel, hwilkom barnaskapet tillhörer, och härligheten, och förbundet, och lagen, och Gudstjensten, och löften;

5. Hwilkas äro fäderna, der Christus af födder är, på köttsens wägnar; **hwilken är Gud öfwer all ting, lofwad ewinnerliga: Amen.**

6. Detta säger jag icke fördenskull, att Guds ord äro omintet worden; ty de äro icke alle Israeliter, som äro af Israel;

7. Icke äro de heller alle söner, att de äro Abrahams säd; **utan i Isaac skall dig kallas säden;**

8. Det är: Icke äro de Guds barn, som äro barn efter köttet, utan de som äro barn efter löftet, de warda räknade för säd.

9. Ty detta är löftesordet: **Jag skall komma i denna tiden; och Sara skall hafwa en son.**

10. Och icke allenast det; utan ock Rebecka wardt en gång hafwandes af Isaac, wårom fader.

11. Ty förr än barnen woro född, och hade hwarken godt eller ondt gjort (på det Guds uppsåt skulle blifwa ståndandes efter utkorelsen, icke för gerningarnas skull, utan af kallarens nåde),

12. Wardt denne sagdt: **Den större skall tjena dem mindre;**

13. Såsom skrifwet är: **Jacob älskade jag; men Esau hatade jag.**

14. Hwad wilje wi då säga? Är Gud orättfärdig? Bort det.

15. Ty han säger till Mosen: Hwilkom jag är nådelig, honom är jag nådelig; **och öfwer hwilken jag**

Digitized by Google

förbarmar mig, öfwer honom förbarmar jag mig.

16. Så står det nu icke till någors mans wilja eller lopp, utan till Guds barmhertighet.

17. Ty Skriften säger till Pharao: Dertill hafwer jag uppwäckt dig, att jag skall bewisa mina magt på dig; och att mitt Namn skall warda förkunnadt i all land.

18. Så förbarmar han nu sig öfwer hwem han will; och hwem han will, förhärdar han.

19. Så må du säga till mig: Hwad skyllar han då oß? Ho kan stå emot hans wilja?

20. O menniska, ho äst du som will träta med Gud? Icke säger det ting, som gjordt är, till sin mästare: Hwi hafwer du gjort mig sådana?

21. Hafwer icke en pottomakare magt att göra af en klimp ett kar till heder, och det andra till wanheder?

22. Derföre, då Gud wille låta se wredena, och kungöra sina magt, hafwer han med stor tålsamhet lidit wredsens kar, som äro tillredd till fördömelse;

23. På det han skulle kungöra sina härlighets rikedom på barmhertighetenes kar, som han hafwer tillredt till härlighet;

24. Hwilka han ock kallat hafwer, nämliga oß, icke allenast af Judomen, utan ock af Hedningomen;

25. Såsom han ock säger genom Oseas: **Det som icke war mitt folk, det skall jag kalla mitt folk; och den mig intet kär war, skall jag kalla min kära.**

26. **Och det skall ske, att der som hafwer warit sagdt till dem: I ären icke mitt folk; der skola de warda kallade lefwandes Guds barn.**

27. Men Esaias ropar för Israel: **Om talet på Israels barn än wore som sanden i hafwet, så skola dock de igenlefde warda salige.**

28. Ty han skall wäl låta förderfwa dem, och dock likwäl stilla det förderfwet till rättfärdighet; ty HErren skall stilla förderfwet på jordene.

29. Och såsom Esaias sade tillförene: Hade icke HErren Zebaoth igenlest

Digitized by Google

oß säd, då hade wi warit såsom Sodoma, och lika som Gomorra.

30. Hwad wille wi då säga? Det säge wi: Hedningarna, som icke farit hafwa efter rättfärdighetene, de hafwa fått rättfärdigheten; den rättfärdighet menar jag, som af trone kommer.

31. Men Israel, som for efter rättfärdighetenes lag, kom icke till rättfärdighetenes lag.

32. Hwarföre? Derföre att de icke sökte det af trone, utan såsom af lagens gerningar; ty de stötte sig på förtörnelsestenen;

33. Såsom skrifwet är: **Si, jag lägger i Zion en förtörnelsesten, och ena förargelseklippo; och hwar och en som tror på honom, skall icke komma på skam.**

10. Capitlet.

Hwi Juda förkastas. Lagens och trones rättfärdighet. Trones ursprung.

Bröder, mins hjertas begär och bön till Gud är för Israel, att de måtte warda salige;

2. Ty jag bär wittne med dem, att de hafwa nit om Gud; dock icke wisliga.

3. Ty de förstå icke Guds rättfärdighet; utan fara efter att upprätta sin egen rättfärdighet, och äro så icke Guds rättfärdighet undergifne.

4. **Ty Christus är lagens ände, till rättfärdighet hwarjom och enom som tror.**

5. Moses skrifwer om den rättfärdighet som kommer af lagen: **att hwilken menniska som det gör, hon lefwer deruti.**

6. Men den rättfärdighet, som är af trone, säger så: **Säg icke i ditt hjerta: Ho will fara upp i himmelen?** Det är, att hemta Christum härned.

7. **Eller, ho will fara ned i djupet?** Det är, att hemta Christum upp igen ifrån de döda.

8. Men hwad säger (Skriften)? **Ordet är hardt när dig, nämliga i dinom mun, och i ditt hjerta**; detta är, det ordet om trona, som wi predikom.

9. Ty om du bekänner med dinom mun JEsum, att han är HErren, och tror

Digitized by Google

i ditt hjerta, att Gud hafwer uppwäckt honom ifrå de döda, så warder du salig.

10. Ty med hjertans tro warder man rättfärdig, och med munsens bekännelse warder man salig.

11. Ty Skriften säger: **Hwar och en, som tror på honom, skall icke komma på skam.**

12. Det är ingen åtskilnad emellan Juda och Grek; ty en HErre är öfwer alla, riker öfwer alla dem som åkalla honom.

13. **Ty hwar och en, som åkallar HErrans namn, skall warda salig.**

14. Men huru skola de åkalla den de hafwa icke trott på? Och huru skola de tro honom, som de hafwa intet hört af? Och huru skola de höra, utan predikare?

15. Och huru skola de predika, utan de warda sände? Såsom skrifwet är: **O! huru ljuflige äro deras fötter, som frid förkunna, deras som godt förkunna.**

16. Men de äro icke alle Evangelio lydige; ty Esaias säger: **HErre, ho tror wår predikan?**

17. Så är tron af predikanen; men predikanen genom Guds ord.

18. Så säger jag nu: Hafwa de icke hört det? **Deras ljud är ju utgånget i all land, och deras ord till werldenes ändar.**

19. Men jag säger: Hafwer då Israel det icke fått weta? Den förste Moses säger: **Jag skall uppwäcka eder till nit med det folk, som icke är folk; och med ett galet folk skall jag reta eder.**

20. Dristar ock Esaias sig till, och säger: **Jag är funnen af dem, som intet sökte mig; och är worden uppenbar dem, som intet spordе efter mig.**

21. Men till Israel säger han: **Hela dagen hafwer jag uträckt mina händer till det otrogna och genstörtiga folket.**

11. Capitlet.

Framhärdan i trone. Utkorelsens grund.

Så säger jag nu: Hafwer då Gud bortkastat sitt folk? Bort det; ty

Digitized by Google

jag är ock en Israelit, af Abrahams säd, af Ben Jamins slägte.

2. Gud hafwer icke bortkastat sitt folk, som han hade föresett tillförene. Eller weten I icke hwad Skriften säger om Elias? huru han går fram för Gud emot Israel, och säger:

3. HErre, de hafwa dräpit dina Propheter, och hafwa slagit ned din altare; och jag är allena igenblifwen, och de fara efter mitt lif.

4. Men hwad säger honom Guds swar? Jag hafwer mig igenleft sjutusend män, som icke hafwa böjt sin knä för Baal.

5. Så är det ock i denna tiden med de igenlefda, efter nådenes utkorelse.

6. Är det nu af nåd, så är det icke af gerningom; annars wore nåd icke nåd. Är det ock af gerningom, så är det nu icke nåd; annars är gerning icke gerning.

7. Huru äret då? Det Israel söker, det får han icke; men utkorelsen får det; de andre äro förblindade;

8. Såsom skrifwet är: Gud hafwer gifwit dem en förbittrad anda; ögon, att de icke se skola, och öron, att de icke höra skola, allt härtilldags.

9. Och David säger: Låt deras bord wara en snara, och till bekajelse, och till förargelse, och dem till deras rätta lön.

10. Warde deras ögon förblindad, att de icke se; och böj deras rygg alltid.

11. Så säger jag nu: Hafwa de då fördenskull stött sig, att de skulle falla? Bort det; men af deras fall hände Hedningomen saligbet, på det att han dermed skulle uppwäcka dem till nit.

12. Är nu deras fall werldenes rikedom, och deras förminskelse är Hedningarnas rikedom; huru mycket mer deras fullhet?

13. Eder Hedningomen säger jag; efter det jag är Hedningarnas Apostel, prisar jag mitt ämbete;

14. Om jag kunde någorledes uppwäcka dem, som mitt kött äro, till nit, och göra några saliga af dem.

15. Ty om deras bortkastelse är werldenes förso-

Digitized by Google

ning, hwad blifwer då deras upptagelse annat än lif ifrå de döda?

16. Är förstlingen helig, så är ock wäl hele degen helig; och om roten är helig, så äro ock qwistarna helige.

17. Om nu några af qwistarna äro afbrutne, och du, som war ett wildoljoträ, blef der inympad igen, och äst worden delaktig af oljoträns rot och fetma;

18. Så beröm dig icke emot qwistarna. Om du berömmer dig, så bär ju icke du rotena, utan roten bär dig.

19. Så säger du då: Qwistarna äro afbrutne, på det jag skulle inympas.

20. Sant säger du; de äro afbrutne för otrones skull, men du äst ståndandes genom trona. War icke för stolt i ditt sinne, utan war i räddhåga.

21. Ty hafwer Gud de naturliga qwistar icke skonat, se till, att han icke heller skonar dig.

22. Så se nu här Guds godhet och stränghet; strängheten på dem som föllo, och godheten på dig, så framt du blifwer i godhetene; annars warder du ock afhuggen;

23. Och de inympas igen, om de icke blifwa otrone; ty Gud är mägtig åter inympa dem.

24. Ty äst du af ett naturligit wildoljoträ afhuggen, och förutan naturen inympad uti ett sannskyldigt oljoträ; huru mycket mer måga de, som naturliga qwistar äro, inympas uti sitt eget oljoträ?

25. Käre bröder, jag will icke förbölja eder denna hemlighet, på det I icke skolen högmodas wid eder sjelfwa, att blindheten är Israel endels wederfaren, tilldeß Hedningarnas fullhet inkommen är;

26. Och så warder hele Israel salig; såsom skrifwet är: **Af Zion skall den komma som fria skall, och afwända ogudaktigheten af Jacob.**

27. **Och detta är mitt Testament med dem, då jag borttager deras synder.**

28. Efter Evangelium håller jag dem för owänner, för edra skull; men

Digitized by Google

efter utkorelsen hafwer jag dem kär, för fädernas skull.

29. Ty Guds gåfwor och kallelse äro sådana, att han kan dem icke ångra.

30. Ty såsom ock J fordom icke trodden på Gud, och hafwen dock nu öfwer deras otro fått barmhertighet;

31. Så hafwa ock nu de icke welat tro på den barmhertighet, som eder wederfaren är, att dem måtte ock barmhertighet wederfaras.

32. **Ty Gud hafwer allt beslutit under otro, på det han skall förbarma sig öfwer alla.**

33. O! hwilken djuphet af den rikedom, som är både i Guds wisdom och kunskap; huru obegripelige äro hans domar, och oransakelige hans wägar.

34. Ty ho hafwer känt HErrans sinne? Eller ho hafwer warit hans rådgifware?

35. Eller ho hafwer gifwit honom något tillförene, det honom skall betaladt warda?

36. Ty af honom, och igenom honom, och i honom äro all ting; honom ware ära i ewighet: Amen.

12. Capitlet.

Förmaning till broderlig kärlek i allt umgänge.

Så förmanar jag nu eder, käre bröder, wid Guds barmhertighet, att J utgifwen edor lekamen till ett offer, som är lefwande, heligt och Gudi behageligit, edra skäliga Gudstjenst.

2. Och håller eder icke efter denna werldena; utan förwandler eder med edars sinnes förnyelse, att J mågen förfara, hwad Guds gode, behagelige och fullkomlige wilje är.

3. Ty jag säger, igenom den nåd som mig gifwen är, hwarjom och enom af eder, att ingen hålle mer af sig, än honom bör hålla; utan hålle sig så, att der är måtta med, efter som Gud hafwer utdelat hwarjom och enom trones mått.

4. Ty såsom wi uti en lekamen hafwe många lemmar, men alle lemmar hafwa icke allt samma ämbete;

5. Så äre wi nu många en lekamen i Christo, men

Digitized by Google

inbördes äre wi hwarannars lemmar;

6. Och hafwe åtskilliga gåfwor, efter den nåd som oß gifwen är. Hafwer någor Prophetiam, så ware hon ens med trone.

7. Hafwer någor ett ämbete, så akte han derpå; lärer någor, så akte han på lärona.

8. Förmanar någor, så akte han på förmaningen; gifwer någor, så gifwe uti enfaldighet; regerar någor, så regere med omsorg; gör någor barmhertighet, så göre det med frögd.

9. Kärleken ware utan skrymtan; hater det onda, blifwandes wid det godt är.

10. Warer hwar med annan wänlige, uti broderlig kärlek; den ene förekomme den andra med inbördes heder.

11. Warer icke tröge uti det I hafwen för händer; warer brinnande i Andanom; skicker eder efter tiden.

12. Warer glade i hoppet, tålige i bedröfwelse; håller på bedja.

13. Deler edart till de heligas nödtorft; herberger gerna.

14. Taler wäl om dem som gå efter edart argasta; taler wäl, och önsker dem icke ondt.

15. Glädjens med dem som glade äro, och gråter med dem som gråta;

16. Ens till sinnes med hwarannan. Håller icke mycket af eder sjelfwa, utan håller eder lika wid dem som ringa äro; håller eder icke sjelfwa för kloka.

17. Gören ingom ondt för ondt; winnlägger eder om det som ärligit är, inför hwar man.

18. Om möjeligit är, så mycket som till eder står, så hafwer frid med alla menniskor.

19. Hämnens eder icke sjelfwe, käre wänner; utan låter (Guds) wrede hafwa rum; ty det är skrifwet: **Min är hämnden, jag skall wedergälla**, säger HErren.

20. Om nu din owän hungrar, så gif honom mat; törster han, så gif honom dricka; när du det gör, så församlar du glödande kol på hans hufwud.

21. Låt dig icke öfwerwunnen warda af det on-

Digitized by Google

da; utan öfwerwinn det onda med det goda.

13. Capitlet.

Lefnad emot Öfwerheten, sin nästa och sig sjelf.

Hwar och en ware Öfwerhetene, som wäldet hafwer, underdånig; ty ingen Öfwerhet är, utan af Gudi; den Öfwerhet, som är, hon är skickad af Gudi.

2. Derföre, ho sig sätter emot Öfwerheten, han sätter sig emot Guds skickelse; men de som sätta sig deremot, de skola få en dom öfwer sig.

3. Ty de som wäldet hafwa, äro icke dem till rädd håga som wäl göra, utan dem som illa göra. Will du icke frukta för Öfwerheten, så gör det godt är, så får du pris af honom;

4. Ty han är Guds tjenare, dig till godo. Men gör du det ondt är, så må du rädas; ty han bär icke swärdet förgäfwes, utan han är Guds tjenare, en hämnare honom till straff, som illa gör.

5. Fördenskull måste man wara underdånig, icke allenast för straffets skull, utan ock för sammetets skull.

6. Derföre måsten I ock gifwa skatt; ty de äro Guds tjenare, som sådant skola föda.

7. Så gifwer nu hwarsom och enom det I pligtigeären; dem skatt, som skatt bör; dem tull, som tull bör; dem rädsel, som rädsel tillhörer; dem heder, som heder tillhörer.

8. Warer ingom något skyldige, utan att I älskens inbördes; ty den som älskar den andra, han hafwer fullbordat lagen.

9. Ty det som sagdt är: Du skall icke göra hor: Du skall icke dräpa: Du skall icke stjäla: Du skall icke bära falskt wittne: Du skall icke begära; och annat sådant bud, det beslutes i detta ordet: Du skall älska din nästa som dig sjelf.

10. Kärleken gör sin nästa intet ondt. Så är nu kärleken lagens fullbordan.

11. Och emedan wi sådant wete, nämliga tiden, att nu är stunden till att uppstå af sömnen; efter wår salighet är nu närmer, än då wi troddet;

Digitized by Google

12. Natten är framfaren, och dagen är kommen; derföre låter oß bortkasta mörkſens gerningar, och ikläda oß ljuſens wapen.

13. Låter oß ärliga wandra, såſom om dagen; icke i fråßeri och dryckenſkap; icke i kamrar och okyſkhet; icke i kif och nit;

14. Utan ikläder eder HErran JEſum Chriſtum; och fordrer köttet, dock icke till kättja.

14. Capitlet.

Förhållande emot de ſwaga i trone.

Den ſwaga i trone tager upp, och bekymrer icke ſamwetet.

2. Den ene tror, att han må allahanda äta; men den ſom ſwag är, han äter kål.

3. Den der äter, han förakte icke honom ſom icke äter, och den ſom icke äter, han döme icke honom ſom äter; ty Gud hafwer honom upptagit.

4. Ho äſt du, ſom dömer en annars tjenare? Sinom egnom herra ſtår han eller faller. Men han kan wäl warda ſtåndandes; ty Gud är wäl mägtig till att göra honom ſtåndande.

5. Den ene gör åtſkillnad emellan dag och dag; den andre håller alla dagar lika; hwar och en ware wiß i ſitt ſinne.

6. Hwilken ſom aktar någon dag, det gör han HErranom; och hwilken icke aktar någon dag, han gör det ock HErranom. Hwilken ſom äter, han äter HErranom; ty han tackar Gudi. Den der icke äter, han icke äter HErranom, och tackar Gudi.

7. Ty ingen af oß leſwer ſig ſjelfwom; och ingen dör ſig ſjelfwom.

8. Leſwe wi, ſå leſwe wi HErranom; dö wi, ſå dö wi HErranom; ehwad wi nu leſwe eller dö, ſå höre wi HErranom till.

9. Ty Chriſtus är derpå både död och uppſtånden, och åter leſwandes worden, att han ſkall wara HErre, både öfwer leſwande och döda.

10. Men du, hwi dömer du din broder? Eller du andre, hwi föraktar du din broder? Ty wi måſte alle ſtå framför Chriſti domſtol,

Digitized by Google

11. Såsom skrifwet står: **Så sant som jag lefwer, säger HErren, mig skola all knä böjas; och alla tungor skola bekänna Gud.**

12. Så måste nu hwar och en af oß göra Gudi räkenskap för sig sjelf.

13. Derföre, låt oß nu icke mera döma hwarannan; utan dömer heldre så, att ingen förtörnar sin broder, eller förargar.

14. Jag wet wäl, och är deß wiß i HErranom JEsu, att ingen ting äro af sig sjelf menlig; utan den som håller det för menligit, honom är det menligit.

15. Dock, om din broder warder bedröfwad öfwer din mat, så wandrar du allaredo icke efter kärleken. **Förderfwa icke, med din mat, den som Christus hafwer lidit döden före.**

16. Derföre flyr det så, att edart goda icke warder undergifwet menniskors förtal.

17. **Ty Guds rike är icke mat eller dryck, utan rättfärdighet, och frid, och fröjd i dem Helga Anda.**

18. Den deruti tjenar Christo, han är Gudi täck, och menniskomen bepröfwad.

19. Så låt oß nu fara efter det som till frids tjenar, och det som tjenar till förbättring inbördes.

20. Förderfwa icke, för mats skull, Guds werk. All ting äro wäl ren; men honom är det icke godt, som äter med sitt samwets förkränkelse.

21. Godt är dig, att du äter intet kött, eller dricker intet win; ej heller något der din broder stöter sig på, eller förargas, eller förswagas.

22. Hafwer du tron, så haf henne när dig sjelf för Gudi. Salig är den, som sig intet samwet gör om det han bepröfwar.

23. Men den som twifwelaktig är, äter han, så är han fördömd; ty han äter icke af tron; **ty allt det icke går af troue, det är synd.**

15. Capitlet.

Paulus förmanar till saktmodighet, tålamod, enighet. Lofwar sin ankomst.

Skole ock wi, som starke äre, draga deras skröp-

Digitized by Google

ligher, som swage äro, och icke täckas oß sjelfwom.

2. Så skicke sig hwar och en af oß, att han måtte täckas sin nästa till godo, till förbättring.

3. Ty ock Christus täcktes icke sig sjelfwom; utan såsom skrifwet står: **Deras försmädelser, som dig försmäda, hafwa fallit öfwer mig.**

4. Ty hwad som helst föreskrifwet är, det är skrifwet oß till lärdom; att wi, genom tålamod och Skriftenes tröst, skole hafwa en förhoppning.

5. Men Gud, som tålamod och tröstен gifwer, gifwe eder, att I åren inbördes ens till sinnes, efter Christum JEsum;

6. Att I med enom håg, och med enom mun, mågen prisa Gud, och wårs HErras JEsu Christi Fader.

7. Derföre, upptager hwar den andra, såsom ock Christus hafwer upptagit oß till Guds ära.

8. Men jag säger, att JEsus Christus war omskärelsens tjenare, för Guds sannings skull, till att fast göra de löften, som till fäderna skedde;

9. Men att Hedningarna skola ära Gud, för barmhertighetens skull; såsom skrifwet är: **Förden skull skall jag prisa dig iblaud Hedningarna, och sjunga dino Namne.**

10. Och åter säger han: **Glädjens, I Hedningar, med hans folk.**

11. Och ändå sedan: **Lofwer HErran alle Hedningar, och priser honom all folk.**

12. Och åter säger Esaias: **Det skall wara Jesse rot, och den som uppstå skall, att råda öfwer Hedningarna; på honom skola Hedningarna hoppas.**

13. Men Gud, som hoppet gifwer, uppfylle eder med alla fröjd och frid i trone, att I hafwen ett fullkommeligit hopp, genom dens Helga Andas kraft.

14. Mine bröder, jag wet wäl sjelf af eder, att I ären fulle af godhet, uppfyllde med all kunskap, förmående förmana hwar den andra.

15. Dock likwäl, bröder, hafwer jag skrifwit eder en-

Digitized by Google

dels dristeliga till, att kommat eder till sinnes, för den nåds skull, som mig gifwen är af Gudi;

16. Att jag skall wara JEsu Christi tjenare ibland Hedningarna, offrandes Guds Evangelium; att Hedningarne skola warda ett offer, Gudi anammeligit, helgadt genom den Helga Anda.

17. Derföre hafwer jag, der jag må berömma mig af, igenom Christum JEsum, i det Gudi tillhörer.

18. Ty jag dristar icke något tala, det icke Christus werkade igenom mig, till att göra Hedningarna lydaktiga, genom ord och gerningar;

19. Genom teckens och unders kraft, och genom Guds Andas kraft; så att ifrån Jerusalem, och de land deromkring ligga, allt intill Illyricum, hafwer jag uppfyllt med Christi Evangelium;

20. Och beflitat mig att predika Evangelium, der Christus icke ens hade warit nämnd, på det jag icke skulle bygga på ens annars grund;

21. Utan, såsom skrifwet står: **Dem som intet hafwer kungjordt warit om honom, de skola det se; och de som af honom intet hört hafwa, de skola det förstå.**

22. Det är ock saken, hwarföre jag ofta hafwer warit förhindrad att komma till eder.

23. Nu, efter jag icke mer rum hafwer i deßa landen, och hafwer dock i många år åstundat komma till eder;

24. Då jag reser ut i Hispanien, will jag komma till eder; ty jag hoppas att, då jag reser derigenom, skall jag få se eder, och sedan warda af eder hulpen dit att komma; dock att jag ju först någon lust hafwer haft af edor umgängelse.

25. Men nu far jag hädan till Jerusalem, till att göra dem heligom tjenst.

26. Ty de som bo uti Macedonien, och Achajen, hafwa belefwat göra någon undsättning dem fattigom heligom, som äro i Jerusalem.

27. Ty de hafwa så belefwat, och äro dem ock pligtige; fördenskull, att efter

Digitized by Google

de hafwa delat med Hedningarna sin andeliga ting, är tillbörligit, att de äro dem till tjenst med deras lekamliga ting.

28. Då jag nu beställt hafwer, och förseglat dem denna frukt, will jag komma tillbaka igen, och genom edar (stad) fara till Hispanien.

29. Men jag wet, när jag kommer till eder, warder jag kommandes med Christi Evangelii fullkomliga wälsignelse.

30. Men, käre bröder, jag förmanar eder genom wår HErra JEsum Christum, och igenom Andans kärlek, att J mig uti mitt arbete hjelpen, med edra böner för mig till Gud;

31. Att jag må frälst warda ifrå de otrogna i Judeen; och att min tjenst, som jag gör i Jerusalem, må anammelig warda dem heligom;

32. Att jag må med glädje komma till eder, genom Guds wilja, och wederqwicka mig med eder.

33. Men fridsens Gud ware med eder allom: Amen.

16. Capitlet.

Slutas med helsning, warning, tackságelse.

Jag befaller eder wåra syster Phebe, hwilken är i församlingenes tjenst i Kenchrea;

2. Att J henne undfången i HErranom, såsom helgon höfwes, och gören henne bistånd i all ärende, der hon eder behöfwer; ty hon hafwer mångom, och jemwäl mig sjelfwom, warit till godo.

3. Helser Priscilla, och Aqvila, mina hjelpare i Christo JEsu;

4. Hwilke för mitt lif hafwa wågat sin hals; dem tackar icke allenast jag, utan ock alla Hedningars församlingar.

5. Helser ock församlingena i deras hus; helser Epenetus, min älskeliga, hwilken war den första frukt i Achajen, i Christo.

6. Helser Maria, den der mycket arbete för oß haft hafwer.

7. Helser Andronicus, och Junia, mina fränder och medfångar, de der märkelige äro ibland Apostlar-

Digitized by Google

na; de der ock för mig woro i Christo.

8. Helser Amplia, min älskeliga i HErranom.

9. Helser Urbanus, wår hjelpare i Christo, och Stachis, min älskeliga.

10. Helser Apellen, den der bepröfwad är i Christo; helser dem som äro af Aristobuli hus.

11. Helser Herodion, min frända; helser dem som äro af Narcißi hus, i HErranom.

12. Helser Tryphena och Tryphosa, de der arbeta i HErranom; helser Persiden, mina älskeliga, som mycket arbetat hafwer i HErranom.

13. Helser Rufum, den utkorada i HErranom; och hans moder, och mina.

14. Helser Asyncritum, Phlegontem, Herman, Patroban, Hermen, och de bröder som med dem äro.

15. Helser Philologum, och Julian, Nereum, och hans syster, och Olympan, och all helgon när dem.

16. Helser eder inbördes med en helig kyß: helsa eder Christi församlingar.

17. Käre bröder, jag förmanar eder, att J hafwen uppseende på dem, som twist och förargelse åstadkomma, emot den lärdom som J hafwen lärt; och wiker ifrå dem.

18. Ty sådane tjena icke HErranom JEsu Christo, utan sinom buk; och igenom söt ord och smekande tal förföra deras hjerta, som menlöse äro.

19. Ty edar lydaktighet är utkommen till hwar man. Derföre fröjdar jag mig öfwer eder; **men jag will, att J ären wise på det goda, och enfaldige på det onda.**

20. Men fridsens Gud förträde Satanam under edra fötter snarliga. Wårs HErras JEsu Christi nåd ware med eder. Amen.

21. Helsar eder Timotheus, min medhjelpare, och Lucius, och Jason, och Sosipater, mine fränder;

22. Helsar jag Tertius eder, som bref wet skrifwit hafwer, i HErranom.

23. Helsar eder Gajus, min och hela församlingenes wärd, helsar eder Erastus, stadsens räntomästare, och Qwartus, brodren.

Digitized by Google

24. Wårs HErras JEsu Christi nåd ware med eder allom. Amen.

25. Men honom, som magt hafwer att stadfästa eder, efter mitt Evangelium, och predikan af JEsu Christo, efter hemlighetenes uppenbarelse, den af ewig tid härtill hafwer förtegad warit;

26. Men nu uppenbarad och kungjord, igenom Propheternas skrifter, af ewiga Guds befallning; på det tron skall få lydaktighet ibland alla Hedningar;

27. Gudi, som är allena wis, ware pris och ära, genom JEsum Christum, i ewighet: Amen.

Till de Romare, sänd ifrå Corintho, med Phebe, som i församlingenes tjenst war i Kenchrea.

S. Pauli Epistel den förra till de Corinthier.

1. Capitlet.

Säroträtor. Egen wishet. Rätt beröm.

Paulus, kallad till JEsu Christi Apostel, genom Guds wilja, och Sosthenes, broderen;

2. Guds församling, som är i Corintho, dem helgadom genom Christum JEsum, kalladom heligom; samt med allom dem, som åkalla wårs HErras JEsu Christi Namn, uti hwart och ett rum, deras och wårt.

3. Nåd ware eder, och frid af Gudi wårom Fader, och HErranom JEsu Christo.

4. Jag tackar min Gud alltid för edra skull, för den Guds nåd, som eder gifwen är genom Christum JEsum;

5. Att J uti all stycke rike wordne ären genom honom, i all ord, och all kunskap;

6. Såsom predikanen om Christo i eder kraftig worden är;

7. Så att eder icke fattas någon gåfwa, och wänten wårs HErras JEsu Christi uppenbarelse.

Digitized by Google

8. Hwilken eder ock stadfäster intill ändan, att I ostraffelige ären på wårs HErras JEsu Christi dag.

9. Ty Gud är trofast, genom hwilken I kallade ären till hans Sons JEsu Christi, wårs HErras, delaktighet.

10. Men, käre bröder, jag förmanar eder, wid wårs HErras JEsu Christi Namn, att I talen alle ett, och att ibland eder ingen tredrägt är; utan att I ären fullborda uti ett sinne och ene mening.

11. Ty mig är förekommet, mine bröder, om eder, med dem som tjena Chloe, att ibland eder äro trätor.

12. Men jag säger, som hwar och en af eder säger: Jag är Paulisk, jag är Apollisk, jag är Cephisk, och jag är Christisk.

13. Månn Christus wara söndrad? Månn Paulus wara korsfäst för eder? Eller ären I döpte i Pauli namn?

14. Jag tackar Gud, att jag ingen edra döpt hafwer, utan Crispum, och Gajum;

15. Att ingen kan säga, att jag hafwer i mitt namn döpt.

16. Deßlikes döpte jag Stephane husfolk; sedan wet jag icke, om jag någon annan döpt hafwer.

17. Ty Christus hafwer icke sändt mig till att döpa, utan till att förkunna Evangelium; icke med klokt tal, på det Christi kors icke skulle omintet warda.

18. Ty det tal om korset är en galenskap dem som förtappas; men oß, som salige wardom, är det en Guds kraft.

19. Ty skrifwet är: **Jag skall omintet göra de wisas wisdom, och de förståndigas förstånd skall jag förkasta.**

20. **Hwar äro de kloke? Hwar äro de Skriftlärde? Hwar äro denna werldenes wise?** Hafwer icke Gud denna werldenes wishet gjort till galenskap?

21. Ty efter werlden icke kunde genom sin wisdom känna Gud i hans wisdom, så täcktes Gudi med dåraktiga predikan frälsa dem som tro.

22. Efter det Judarna begära

Digitized by Google

begära tecken, och Grekerna söka efter wishet;

23. Men wi predike den korsfästa Christum, Judomen en förargelse, och Grekomen en galenskap.

24. Men dem samma, Judom och Grekom, som kallade äro, predike wi Christum, Guds kraft, och Guds wisdom.

25. Ty Guds galenskap är wisare än menniskor, och Guds swaghet är starkare än menniskor.

26. Käre bröder, ser på edor kallelse; icke många köttsliga wise, icke många mägtige, icke många ädlingar äro kallade.

27. Men det, som galet war för werldene, hafwer Gud utwalt, på det han skulle göra de wisa till skam; och det swagt war för werldene hafwer Gud utwalt, på det han skulle göra det till skam som starkt är.

28. Och det, som war oädla och föraktadt för werldene, hafwer Gud utwalt, och det intet är; på det han skulle göra det till intet, som något är;

29. På det intet kött skall kunna berömma sig för honom.

30. Af hwilkom I ock ären i Christo JEsu, **den oss af Gudi är gjord till wisdom, och till rättfärdighet, och till helgelse, och till förloßning;**

31. **På det,** som skrifwet står: **Den som berömmer sig, han berömme sig i HErranom.**

2. Capitlet.

Ordets enfaldighet öfwergår menniskodjupsinnighet.

Och jag, käre bröder, då jag kom till eder, kom jag icke med hög ord, eller hög wisdom, att förkunna eder Guds wittnesbörd.

2. Ty jag höll mig icke derföre, att jag något wiße ibland eder, utan JEsum Christum, och honom korsfästan.

3. Och jag war med eder i swaghet, och med räddhåga, och med mycket bäfwande.

4. Och mitt tal och min predikan war icke i konstelig ord, efter menniskors wisdom, utan uti Andans och kraftenes bewisning;

5. Att edor tro icke skall

Digitized by Google

stå på menniskors wisdom, utan på Guds kraft.

6. Men det wi tale om, är wisdom när de fullkomliga; dock icke denna werldenes, eller denna werldenes öfwerstars wisdom, hwilke förgås.

7. Men wi tale om den hemliga fördolda Guds wisdom, den Gud för werldenes begynnelse förskickat hafwer, till wåra härlighet;

8. Hwilken ingen af denna werldenes Förstar känt hafwer; ty om de den känt hade, så hade de aldrig korsfäst härlighetenes HErra;

9. Utan såsom skrifwet är: **Det intet öga sett hafwer, och intet öra hört, och uti ingen menniskos hjerta stiget är, det hafwer Gud beredt dem som honom älska.**

10. Men oss hafwer Gud det uppenbarat genom sin Anda; ty Anden utransakar all ting, ja, och Guds djuphet.

11. Ty hwilken menniska wet hwad i menniskone är, utan menniskones ande som är i henne? Så wet ock ingen hwad i Gudi är, utan Guds Ande.

12. Men wi hafwe icke fått denna werldenes anda, utan den Anda som är af Gudi, att wi weta kunne, hwad oss af Gudi gifwet är.

13. Hwilket wi ock tale, icke med sådana ord som menniskelig wisdom lärer, utan med sådana ord som den Helige Ande lärer; och dömom andeliga saker andeligen.

14. **Men den naturliga menniskan förnimmer intet af det Guds Anda tillhörer; ty det är honom en galenskap, och kan icke begripat; ty det måste andeliga dömas.**

15. Men den andelige dömer all ting, och warder af ingom dömd.

16. Ty ho hafwer känt HErrans sinne? Eller ho will underwisa honom? Men wi hafwe Christi sinne.

3. Capitlet.

Ordets plänta wärt. Guds tempel heligt.

Och jag, kåre bröder, kunde icke tala med eder, såsom med andeligom; utan såsom med kötteligom, såsom med barnom i Christo.

2. Mjölk hafwer jag

Digitized by Google

gifwit eder dricka, och icke mat; ty, I förmåtten det icke, ej heller ännu förmågen;

3. Fördenskull I ären ännu köttslige; ty medan ibland eder är nit, och kif, och twedrägt, ären I icke då köttslige, och wandren efter menniskosätt?

4. Ty då en säger: Jag är Paulisk, och den andre säger: Jag är Apollisk; ären I icke då köttslige?

5. Hw är nu Paulus, hw är Apollos, annat än tjenare, genom hwilka I hafwen anammat tron, och det som HErren hafwer hwar som och enom gifwit?

6. Jag hafwer plantat, Apollos hafwer wattnat; men Gud hafwer gifwit wärken.

7. Så är nu han intet som plantar; icke heller han som wattnar, utan Gud som wärken gifwer;

8. Men den som plantar, och den som wattnar, den ene är som den andre; men hwar och en skall få sin lön efter sitt arbete.

9. Ty wi äre Guds medhjelpare; I ären Guds åkerwerk, Guds byggning.

10. Jag, af Guds nåde, som mig gifwen är, hafwer lagt grundwalen, såsom en wis byggomästare, en annar bygger deruppå; men hwar och en se till, huru han bygger deruppå.

11. Ty en annan grund kan ingen lägga, än den som lagder är, hwilken är JEsus Christus.

12. Hwar nu någor bygger på denna grund, guld, silfwer, ädla stenar, trä, hö, strå;

13. Så warder hwars och ens werk uppenbart; ty dagen skall görat klart, hwilken i elden uppenbar warder; och hurudana hwars och ens werk är, det skall elden bepröfwa.

14. Warder någors werk bliswandes, som han deruppå byggt hafwer, så får han lön.

15. Men warder någors werk förbrändt, så warder han straffad; men han sjelfwer warder salig, dock såsom genom eld.

16. Weten I icke, att I ären Guds tempel, och att Guds Ande bor i eder?

17. Hwilken Guds tempel förderfwar, honom skall

Digitized by Google

Gud förderswa; ty Guds tempel är heligt, hwilket J ären.

18. Ingen bedrage sig sjelf. Hwilken ibland eder låter sig tycka att han är wis, han warde galen i denna werld, att han må warda wis.

19. **Ty denna werldenes wishet är galenskap för Gudi**; efter som skrifwet är: Han griper de wisa uti deras klokhet;

20. Och åter: HErren wet de wisas tankar, att de äro fåfängelige.

21. Så berömme sig ingen af menniskor; allt är det edart;

22. Ware sig Paulus, eller Apollos, ware sig Cephas, eller werlden, ware sig lifwet, eller döden, ware det nu är, eller det komma skall; allt är det edart.

23. Men J ären Christi, och Christus är Guds.

4. Capitlet.

Lärares wärde för Gud och för werlden. Fäder i Christo.

Der skall man hålla oß före, att wi äre Christi tjenare, och skaffare till Guds hemlighet.

2. Nu söker man intet ibland skaffarena annat, än att de finnas måga trogne.

3. Men mig är det en ringa ting, att jag warder dömd af eder, eller af menniskelig dag; dömer jag mig icke heller sjelf.

4. Jag wet intet med mig; dock derutinnan är jag icke rättfärdigad, men HErren är den mig dömer.

5. Derföre dömer icke förr än tid är, så länge att HErren kommer, hwilken ock skall låta komma det i ljuset, som i mörkrena förboldt är, och uppenbara hjertas anslag; och då warder hwarjom och enom pris af Gudi.

6. Men detta hafwer jag, käre bröder, uttydt på mig, och på Apollos, för edra skull, att J af oß lära måtten, att ingen hålle mer af sig, än som nu skrifwet är; på det J icke högmodens emot hwarannan för någors mans skull.

7. Ty ho framsätter dig? Eller hwad hafwer du, det du icke undfått hafwer? Hafwer du det undfått, hwi be-

Digitized by Google

römmer du dig då, lika som du det icke undfått hade?

8. I ären nu mätte, I ären nu rike wordne, I regneren utan oß; och gåfwe Gud att I regneraden, på det wi ock måtte regnera med eder.

9. Men mig tycker, att Gud hafwer utgifwit oß Apostlar för de aldraringasta, såsom de der dödenom äro ämnade; ty wi äre wordne ett widunder werldene, och Änglomen, och menniskomen.

10. Wi äre dårar, för Christi skull, men I ären kloke i Christo; wi swage, I starke; I härlige, wi föraktade.

11. Allt intill denna tid lide wi både hunger och törst, och äro nakne, och warde kindpustade, och hafwe intet wißt hemman;

12. Och arbetom, werkande med wåra egna händer. Då wi blifwe bannade, wälsigne wi; då wi blifwe förföljde, lide wi.

13. Då wi blifwe hädde, bedjes wi före; såsom werldenes affkrap äre wi wordne, hwars mans afhugg, till denna dag.

14. Detta skrifwer jag icke förbenskull, att jag will skämma eder; men jag förmanar eder, såsom min kära barn.

15. Ty om I än haden tiotusend tuktomästare i Christo, så hafwen I dock icke många fäder; jag hafwer födt eder i Christo JEsu, genom Evangelium.

16. Derföre förmanar jag eder: Warer mine efterföljare.

17. För samma saks skull hafwer jag sändt till eder Timotheum, hwilken är min käre son, och trogen i HErranom; att han skall draga eder till minnes mina wägar, som äro i Christo, såsom jag alleståds och i alla församlingar lärer.

18. Somlige af eder äro så uppblåste, lika som jag icke skulle komma till eder.

19. Men jag will innan en kort tid komma, om HErren will; och då skall jag röna, icke deras ord, som så uppblåste äro, utan kraft.

20. **Ty Guds rike står icke i ordom, utan i kraft.**

21. Hwad wiljen I? Skall jag komma med ris

Digitized by Google

till eder, eller med kärlek och saktmodigom anda?

5. Capitlet.

Boleri och all surdeg hannlyst.

Det går ett allmänneligit rykte, att boleri är ibland eder; och sådant boleri, der ock icke Hedningarne weta af säga, att en hafwer sins faders hustru.

2. Och I ären uppblåste, der I mycket heldre skullen hafwa sörjt; på det att den sådant bedrifwit hafwer, måtte utkastas ifrån eder.

3. Men jag, såsom den med kroppen frånwarandes är, dock med andan närwarandes, hafwer allaredo såsom närwarandes beslutit,

4. I wårs HErras JEsu Christi Namn, uti edor församling, med minom anda, och samt med wårs HErras JEsu Christi kraft,

5. Att den, som det så bedrifwit hafwer, skall gifwas Satane i wåld, till köttsens förderf; på det anden må salig blifwa på HErrans JEsu dag.

6. Edor berömmelse är icke god. Weten I icke, att litet surdeg försyrer hela degen?

7. Renser förden skull ut den gamla surdegen, att I mågen blifwa en ny deg, såsom I ock ären osyrade; ty wi hafwe ock ett Påskalamb, som är Christus, offrader för oß.

8. Derföre låter oß hålla Påska, icke uti den gamla surdegen, och icke uti ondskones och arghetenes surdeg, utan uti renhetenes och sanningenes osyrade deg.

9. Jag hafwer skrifwit eder till uti brefwena, att I intet skullen hafwa skaffa med bolare.

10. Det menar jag icke om denna werldenes bolare, eller om giriga, eller om röfware, eller om afgudadyrkare; annars måsten I rymma utu werlden.

11. Men nu hafwer jag skrifwit eder, att I skolen intet hafwa skaffa med dem, nämliga om några wore som kallas en broder, och är en bolare, en girig, en afgudadyrkare, en skändare, en drinkare, eller en röfware; med sådana skolen I ock icke äta.

12. Ty hwad kommer mig wid döma dem, som

Digitized by Google

ute äro? Dömen icke I dem, som inne äro?

13. Men dem, som ute äro, dömer Gud; driswer ock sjelfwe den ut ifrån eder, som onder är.

6. Capitlet.

Träta förbjudes. Fördömeliga laster. Paleris skam.

Gitter några edra, som något hafwer ute ståndandes med en annan, sig döma låta under de orättfärdiga, och icke heldre under de heliga?

2. Weten I icke, att de helige skola döma werlden? Skall nu werlden dömas af eder, ären I då icke gode nog till att döma de ringa saker?

3. Weten I icke, att wi skole döma Änglarna? Huru mycket mer timmelig ting?

4. Men I, när I hafwen några saker om timmelig ting, så tagen I dem som föraktade äro i församlingene, och sätten dem till domare.

5. Eder till blygd säger jag detta: Är der ju platt ingen wis iblandt eder, eller en som kan döma emellan sin broder och broder?

6. Utan den ene brodren träter med den andra, och dertill inför de otrogna.

7. Det är allaredo en brist med eder, att I gån med hwarannan till rätta; hwi låten I icke heldre göra eder orätt? Hwi låten I icke heldre göra eder skada?

8. Ja, I gören orätt och skada, och det brödromen.

9. Weten I icke, att de orättfärdige icke skola ärfwa Guds rike? Farer icke wille; hwarken bolare, eller afgudadyrkare, eller horkarlar, eller de weklingar, eller drängaskändare,

10. Eller tjufwar, eller girige, eller drinkare, eller hädare, eller röfware skola ärfwa Guds rike.

11. Och detta woren I somlige; men I ären aftwagne, I ären helgade, I ären rättfärdigade, genom HErrans JEsu Namn, och genom wår Guds Ande.

12. Jag hafwer magt till allt, men det är icke allt nyttigt; jag hafwer magt till allt, men ingen ting skall taga mig fången.

13. Maten till buken, och buken till maten; men

Digitized by Google

Gud skall både mat och buk till intet göra; men kroppen icke till boleri, utan HErranom, och HErren kroppenom.

14. Men Gud hafwer uppwäckt HErran; han skall också uppwäcka oß, genom sina kraft.

15. Weten I icke, att edre kroppar äro Christi lemmar? Skulle jag nu taga Christi lemmar, och göra der skökolemmar af? Bort det.

16. Eller weten I icke, att den sig håller till en skökо, han blifwer en kropp med henne? Ty de warda, säger han, tu uti ett kött.

17. Men den som håller sig till HErran, han är en Ande med honom.

18. Flyr boleri. All synd, som menniskan gör, är utan kroppen; men den som bedrifwer boleri, han syndar på sin egen kropp.

19. Eller weten I icke, att edar kropp är dens Helga Andas tempel, som är i eder, hwilken I hafwen af Gudi; och ären icke edre egne?

20. Ty I ären dyrt köpte. Derföre priser nu Gud uti edar kropp, och i edrom anda, hwilke Gudi tillhöra.

7. Capitlet.

Ägtenskapsreglor.

Nu, der I mig om skrefwen, swarar jag. Det är mannenom godt, att han intet befattar sig med hustru.

2. Dock likwäl, till att undfly boleri, hafwe hwar och en sina hustru, och hwar och en sin man.

3. Mannen skall låta få hustrune skyldig wälwilloghet, och sammalunda hustrun mannen.

4. Hustrun hafwer icke sjelf magt öfwer sin egen kropp, utan mannen; sammalunda mannen hafwer icke magt öfwer sin egen kropp, utan hustrun.

5. Drager eder icke undan för hwarannan, utan det sker med begges edra samtycko, till en tid, att I mågen hafwa tom till fasto och böner; och kommer så igen tillsammans, att djefwulen icke skall fresta eder för edor okyskhets skull.

6. Men sådant säger jag eder efter tillstädjelse, och icke efter bud;

7. Utan jag wille hel-

Digitized by Google

dre, att alla menniſkor woro ſåſom jag är; men hwar och en hafwer ſina egna gåfwo af Gudi, den ene ſå, den andre ſå.

8. Dem ogiftom och enkom säger jag: Godt är dem, om de bliſwa ſåſom ock jag.

9. Men kunna de icke hålla ſig, ſå gifte ſig; ty det är bättre gifta ſig, än brinna.

10. Men dem giftom bjuder icke jag, utan HErren: Huſtrun ſkilje ſig icke ifrå mannen.

11. Skiljes hon ock ifrå honom, ſå bliſwe ogift, eller förlike ſig med mannen igen; och mannen öfwergifwe icke huſtruna.

12. Dem androm säger jag, icke HErren: Om ſå är, att en broder hafwer ena otrogna huſtru, och hon hafwer wilja till att bo med honom, ſkilje då han icke henne ifrå ſig.

13. Och om en qwinna hafwer en otrogen man, och han hafwer wilja till att bliſwa när henne, ſkilje icke då honom ifrå ſig.

14. Ty den otrogne mannen är helgad genom huſtruna, och den otrogna huſtrun är helgad genom mannen; annars wordo edor barn oren, men nu äro de helig.

15. Om ock den otrogne will ſkiljas, ſå låt honom ſkiljas. En broder eller ſyſter är icke bunden till egendom i ſådana fallom; utan i frid hafwer Gud kallat oß.

16. Ty huru wetſt du, qwinna, om du kan göra mannen ſalig? Eller huru wetſt du, man, om du kan göra huſtruna ſaliga?

17. Dock ſåſom Gud hafwer hwarjom och enom utdelat, hwar och en, ſåſom HErren honom kallat hafwer, ſå wandre han. Och ſå ſtadgar jag i alla förſamlingar.

18. Är någon omſkoren kallad, han begäre icke förhud; är någor kallad i förhuden, han låte icke omſkära ſig.

19. Omſkärelſen är intet, och förhuden är intet, utan hålla Guds bud.

20. Hwar och en bliſwe uti den kallelſe, i hwilka han kallad är.

21. Äſt du kallad i träl-

dom, haf der ingen sorg om; dock kan du fri warda, så bruka det heldre.

22. Ty den som i trälldom kallad är i HErranom, han är HErrans fri; sammalunda ock den som kallad är i frihet, han är Christi egen worden.

23. I ären dyrt köpte; blifwer icke menniskors trälar.

24. Hwar och en, käre bröder, der han uti kallad är, der blifwe han uti när Gudi.

25. Men om jungfrur hafwer jag icke HErrans bud; utan jag säger mina mening, såsom den der barmhertighet fått hafwer af HErranom, till att wara trogen.

26. Så menar jag nu sådant wara godt, för den nöd som förhanden är, att menniskone skall godt wara så blifwa.

27. Äst du wid hustru bunden, begära icke skiljas wid henne; äst du ock utan hustru, så begära icke hustru.

28. Men gifter du dig, syndar du intet, och om en jungfru gifter sig, syndar hon intet; dock warda sådana lidande lekamlig bekymmer; men jag skonade eder gerna.

29. Men det säger jag: Käre bröder, tiden är kort. Öfwer detta: De som hustrur hafwa, ware såsom de inga hade;

30. Och de som gråta, såsom de intet greto; och de som fröjda sig, såsom de fröjdade sig intet; och de som köpa, såsom de behölle det intet;

31. Och de som bruka denna werldena, såsom de brukade icke; ty denna werldenes wäsende förgås.

32. Men jag wille gerna, att I woren utan omsorg. Den der ogift är, han aktar det HErranom tillhörer, huru han skall täckas HErranom.

33. Men den som gifter sig, han aktar hwad werldene tillhörer, att han skall behaga hustrune.

34. Och det är skilnad på en qwinna och en jungfru; den som ogift är, hon aktar det HErranom tillhörer, att hon skall blifwa helig både till kropp och till anda; men den som gifter sig, hon aktar det werldene

Digitized by Google

tillhörer, huru hon skall behaga mannenom.

35. Men detta säger jag till det som eder kan gagneligit wara, och icke att jag will kasta band på eder; utan på det I skolen efterfölja det ärligit är, och bliswa wid HErran, utan allt hinder.

36. Men om någor låter sig tycka, att det icke wäl skickar sig med hans jungfru, sedan hon wäl manwärt är, och det will icke annars wara, så göre som han will, han syndar intet; han låte henne gifta sig.

37. Men om en fäster sig fast före, efter han onödd är, och hafwer sin fria wilja, och beslutet detta i sitt hjerta, att låta sina jungfru så bliswa, han gör wäl.

38. Den nu utgifter henne, han gör wäl; men den icke utgifter henne, han gör bätter.

39. Hustrun är bunden till lagen, så länge hennes man lefwer; men när hennes man är afsomnad, är hon fri att gifwa sig enom androm, hwem hon will; dock att det sker i HErranom.

40. Men saligare är hon, om hon så bliswer, efter mitt sinne; jag menar, att jag ock hafwer Guds Anda.

8. Capitlet.

Afgudaoffer. Christelig frihet.

Men om afgudaoffer wete wi; ty wi hafwe alle förstånd. Förståndet uppblås; men kärleken förbättrar.

2. Om någor låter sig tycka, att han wet något, han wet ännu intet, huru honom bör weta.

3. Men den som älskar Gud, han är känd af honom.

4. Så wete wi nu om den mat, som offras afgudar, att afguden är intet i werldene, och att ingen Gud är, utan en.

5. Och ändock några äro, som kallas gudar, hwad det är i himmelen, eller på jordene; såsom många gudar, och många herrar äro;

6. Så hafwe wi dock allenast en Gud, Fadren, af hwilkom all ting äro, och wi uti honom; och en HErra, JEsum Christum, genom hwilken all ting äro, och wi genom honom.

Digitized by Google

7. Men hwar man hafwer icke förståndet; ty somlige göra sig ännu samwet om afgudarna, ätande det för afgudaoffer; och efter deras samwet är swagt, warder det dermed befläckadt.

8. Men maten främjar oß intet för Gudi. Äte wi, så warde wi intet bättre dermed; äte wi icke, så warde wi ock icke deß sämre.

9. Ser till likwäl, att denna edor frihet icke kommer dem till förargelse, som swage äro.

10. Ty om någor får se dig, du som förståndet hafwer, sitta och äta i afgudahus, warder då icke hans samwet, som swag är, draget dermed till att äta afgudaoffer?

11. Och så warder den swage brodren öfwer ditt förståud förtappad, den Christus hafwer lidit döden före.

12. När J således synden på bröderna, och sargen deras swaga samwet, då synden J på Christum.

13. Derföre, om maten förargar min broder, wille jag aldrig äta kött till ewig tid, på det jag icke skall wara minom broder till förargelse.

9. Capitlet.

Lärares reglor. Åhörares pligt.

Är jag icke en Apostel? Är jag icke fri? Hafwer jag icke sett wår HErra JEsum Christum? Ären icke J mitt werk i HErranom?

2. Är jag icke androm en Apostel, så är jag åtminstone edar Apostel; ty inseglet till mitt Apostlaämbete ären J, uti HErranom.

3. Dem, som mig fråga, är detta mitt swar:

4. Hafwe wi icke magt till att äta och dricka?

5. Hafwe wi icke magt att omföra med oß en hustru, som en syster är, såsom de andre Apostlar och HErrans bröder, och Cephas?

6. Eller hafwer jag och Barnabas allena icke magt sammaledes göra?

7. Ho tjenar till krig på sin egen sold någon tid? Ho planterar en wingård, och icke äter af hans frukt? Eller ho waktar en hjord,

Digitized by Google

och äter icke af hjordsens mjölk?

8. Männ jag tala sådant efter menniskosätt? Säger ock icke lagen detsamma?

9. Ty uti Mose lag är skrifwet: **Du skall icke binda munnen till på oxan, som tröskar.** Männ Gudi wara omsorg om oxar?

10. Säger han icke det allt för wåra skull? Ty för wåra skull är det skrifwet, att den som plöjer, han skall plöja på en förhoppning; och den som tröskar, han skall trösta på en förhoppning, att han må af sitt hopp delaktig warda.

11. Hafwe wi nu sått eder det andeligit är, synes eder det mycket wara, att wi uppskäre edor lekamliga ting?

12. Äro andre wordne delaktige i denna magten när eder, hwi icke mycket mer wi? Men wi hafwe sådana magt icke brukat; utan wi lidom allahanda, att wi icke något hinder göra skole Christi Evangelio.

13. Weten J icke, att de som offra, de hafwa sina näring af offret; och de som sköta altaret, de warda ock altaret åtnjutande?

14. **Så hafwer ock HErren skickat, att de, som förkunna Evangelium, skola ock hafwa sina näring af Evangelio.**

15. Men jag hafwer deß intet brukat. Jag skrifwer ock icke fördenskull derom, att så ske skall med mig; jag wore heldre död, än att någor skulle min berömmelse om intet göra.

16. Ty att jag förkunnar Evangelium, deraf må jag icke berömma mig; ty jag måste det göra, och we mig, om jag Evangelium icke förkunnar.

17. Gör jag det gerna, så warder mig lönt; men gör jag det nödigt, så är mig dock det ämbetet befaldt.

18. Hwad är då nu min lön? Nämliga att jag predikar Christi Evangelium, och gör det för intet; på det jag icke skall miß-bruka mina magt, som jag hafwer uti Evangelio.

19. Derföre, ändock jag är fri för hwar man, hafwer jag likwäl gjort mig till hwars mans tjenare, på det jag må winna deß flera.

Digitized by Google

20. Judomen är jag worden såsom en Jude, på det jag skall winna Judarna; dem, som under lagen äro, är jag worden lika som jag under lagen wore, på det jag skall winna dem, som under lagen äro.

21. Dem, som utan lag äro, är jag worden lika som jag utan lag wore; ändock jag icke är utan Guds lag, utan är i Christi lag; på det jag dem winna må, som utan lag äro.

22. Den swagom är jag swag worden, på det jag winna må de swaga; jag är hwarjom manne worden allahanda, på det jag skall ju några saliga göra.

23. Men sådant gör jag för Evangelii skull, på det jag skall warda deß delaktig.

24. Weten icke I, att de som löpa på wädjobanan, alle löpa de; men en får lönen? Löper så, att I fån det.

25. Ty hwar och en som kämpar, han hafwer återhåll i all ting; de deruppå, att de skola få en förgängelig krono, men wi en oförgängelig.

26. Men jag löper icke såsom till något owiß; så kämpar jag icke, såsom den som hugger i wädret;

27. Utan jag späker min lekamen, och underkufwar honom; på det jag icke predikar androm, och warder sjelfwer straffelig.

10. Capitlet.

Sacramenten gagna obotfärdigom ej. Frihets bruk.

Käre bröder, jag will icke dölja för eder, att wåre fäder woro alle under skyn, alle gingo de genom hafwet;

2. Och alle wordo de under Mose döpte, i skynom, och i hafwet;

3. Och hafwa alle enahanda andelig mat ätit;

4. Och alle enahanda andelig dryck druckit; ty de drucko af den andeliga klippan, som dem medföljde; hwilken klippa war Christus.

5. Men många af dem woro icke Gudi behagelige; ty de wordo nedersslagne i öknene.

6. Men detta är oß skedt till exempel, att wi icke skole hafwa begärelse till det ondt är, såsom de begärelse hade.

Digitized by Google

7. Varen icke heller afgudadyrkare, såsom somlige af dem, som skrifwet är: Folket satte sig ned att äta och dricka, och stodo upp till att leka.

8. Låter oß icke heller drifwa horeri, såsom somlige af dem besmittade sig med horeri; och föllo på en dag tre och tjugu tusend.

9. Låter oß ock icke fresta Christum, såsom somlige af dem frestade honom; och wordo dräpne af ormar.

10. Knorrer ock icke, såsom somlige af dem knorrade; och wordo dräpne af förderfwarenom.

11. Allt sådant wederfors dem till ett exempel; men det är oß skrifwet till en förwarning, på hwilka werldenes ände kommen är.

12. Derföre, den som låter sig tycka han står, han se till att han icke faller.

13. Eder hafwer ingen frestelse ännu påkommit, utan den menniſklig är; men Gud är trofast, som icke låter eder frestas öfwer edra förmågo; utan gör med frestelsen en utgång, så att I kunnen draga.

14. Derföre, mine kärreste, flyr ifwån afgudadyrkan.

15. Jag talar såsom med förståndigom; betrakter I hwad jag säger:

16. Wälsignelsens kalk, den wi wälsigne, är icke han Christi blods delaktighet? Det brödet, som wi bryte, är icke det Christi lekamens delaktighet?

17. Ty det är ett bröd; så äre wi många en lekamen, efter wi alle af eno bröde delaktige äre.

18. Ser på Israel efter köttet; de som äta offren, äro de icke delaktige af altaret?

19. Hwad skall jag då säga: Är afguden något? Eller är det något, som afgudom offras? Nej.

20. Men det säger jag, att hwad Hedningarna offra, det offra de djeflom, och icke Gudi. Nu will jag icke, att I skolen delaktige warda med djeflomen.

21. I kunnen icke dricka HErrans kalk, och djeflarnas kalk; I kunnen icke delaktige wara af HErrans bord, och djeflarnas bord.

22. Eller wilje wi reta

Digitized by Google

HErran? Männ wi wara starkare än han?

23. Jag hafwer magt till allt, men det är icke allt nyttigt; jag hafwer magt till allt, men det kommer icke allt till förbättring.

24. **Ingen söke sitt, utan annars bästa.**

25. Allt det falt är i köttboden, det äter, och fråger intet derefter för samwetets skull;

26. **Ty jorden är HErrans, och allt det derpå är.**

27. När nu en otrogen bjuder eder till gäst, och I wiljen gå till honom, så äter allt det eder förelägges, och fråger intet derefter för samwetets skull.

28. Men om då någor säger till eder: Detta är offradt afgudom, så äter icke, för hans skull som det underwiste, och för samwetets skull; ty jorden är HErrans, och allt det derpå är.

29. Samwetet, säger jag; icke ditt, utan dens andras. Ty hwarföre skulle jag låta döma mina frihet af ens annars samwet?

30. Ty om jag äter deraf med tacksägelse, hwi skulle jag då lastad warda för det jag tackar före?

31. Hwad I nu äten eller dricken, eller **hwad I gören, så gören allt Gudi till äro.**

32. Warer sådane, att I ingen förargen, hwarken Juda, eller Grek, eller Guds församling.

33. Såsom ock jag i all ting är allom till wilja, icke sökandes min, utan mångs man nytto, att de måga warda salige.

11. Capitlet.

Rätt sick i församlingen. Nattwardens rätta bruk.

Warer mine efterföljare, såsom ock jag Christi.

2. Käre bröder, jag prisar eder, att I tänken på mig i all stycke, och hållen det sätt, som jag eder föresatt hafwer.

3. Så will jag att I weta skolen, att Christus är hwars och ens mans hufwud; men mannen är qwinnones hufwud; men Gud är Christi hufwud.

4. Hwar och en man, som beder eller prophetérar, och hafwer något på

Digitized by Google

hufwudet, han skämmer sitt hufwud.

5. Men en qwinna, som beder eller propheterar med ohöljdt hufwud, hon skämmer sitt hufwud; ty det wore icke annars, än som hon wore rakad.

6. Will hon icke hölja sig, så skäre ock håret med af; nu, efter det står illa att henne är håret afskoret, eller afrakadt, så hölje sig.

7. Men mannen skall icke hölja sitt hufwud; ty han är Guds beläte och ära; men qwinnan är mansens ära.

8. Ty mannen är icke af qwinnone, utan qwinnan af mannenom.

9. Och mannen är icke skapad för qwinnones skull, utan qwinnan för mansens skull.

10. Derföre skall qwinnan hafwa ena magt på hufwudet, för Änglarnas skull.

11. Dock är hwarken mannen utan qwinnona, eller qwinnan utan mannen, i HErranom.

12. Ty såsom qwinnan är af mannenom, så är ock mannen genom qwinnona; men alltsammans af Gudi.

13. Dömer wid eder sjelfwa, om det är dägeligit att en qwinna beder Gud ohöljd?

14. Eller lärer icke naturen eder det, att enom man är wanheder, om han hafwer långt hår;

15. Men qwinnone är ära, att hon hafwer långt hår? Håret är henne gifwet till att skyla sig med.

16. Är der ock någor ibland eder, den i detta ärendet enträten är, han wete att wi hafwe icke den seden; och icke Guds församlingar heller.

17. Men detta måste jag befalla: Jag kan icke prisa, att I tillhopakommen, icke till förbättring, utan till förwärring.

18. I förstone, när I kommen tillhopa i församlingene, hörer jag att ibland eder är skiljaktighet; det jag ock wäl endels tror.

19. Ty ibland eder måste ju wara parti, på det de rättsinnige skola warda uppenbare ibland eder.

20. När I nu tillhopa-

Digitized by Google

kommen, så håller man då icke HErrans Nattward.

21. Ty då man skall hålla nattward, tager hwar och en sin egen nattward framföre åt; och den ene hungrar, den andre är drucken.

22. Hafwen I nu icke hus, der I uti äta eller dricka mågen? Eller förakten I Guds församling, och skämmen dem som intet hafwa? Hwad skall jag säga eder? Skall jag prisa eder? Häruti prisar jag eder intet.

23. Ty jag hafwer undfått af HErranom, det jag ock eder gifwit hafwer; ty HErren JEsus, i den natten då han förrådder wardt, tog han brödet;

24. Tackade, bröt det, och sade: Tager, äter; detta är min lekamen, som för eder brytes; detta görer till min åminnelse.

25. Sammalunda ock kalken, efter nattwarden, och sade: Denne kalk är det nya Testamentet i minom blod; detta görer, så ofta I dricken, till min åminnelse.

26. Ty så ofta I äten af detta bröd, och dricken af denna kalk, skolen I förkunna HErrans död, tilldeß han kommer.

27. Hwilken nu owärdeliga äter af detta bröd, eller dricker af HErrans kalk, han blifwer saker på HErrans lekamen och blod.

28. Men pröfwe menniskan sig sjelfwan, och äte så af det brödet, och dricke af den kalken.

29. Ty den owärdeliga äter och dricker, han äter och dricker sig sjelfwom domen, icke åtskiljandes HErrans lekamen.

30. Derföre äro ock många swage och kranke ibland eder, och en stor del sofwa.

31. Ty om wi sjelfwe dömde oß, så worde wi icke dömde.

32. Men då wi dömde warde, så warde wi näpste af HErranom; på det wi icke med werldene skole fördömde warda.

33. Derföre, mine kære bröder, när I tillhopa kommen till att äta, så bide den ene den andra.

34. Men hungrar någor,

Digitized by Google

han äte hemma; på det I icke tillhopakommen till fördömelse. Det andra will jag skicka, när jag kommer.

12. Capitlet.

Andeliga gåfwors tal, bruk.

Om de andeliga gåfwor will jag, kåre bröder, icke fördölja eder.

2. I weten, att I hafwen warit Hedningar, och gått till de stumma afgudar, efter som I förförde woren.

3. Derföre gör jag eder wetterligit, att ingen förbannar JEsum, som genom Guds Anda talar; och ingen kan kalla JEsum en HErra, utan genom den Helga Anda.

4. Gåfworna äro mångahanda; men Anden är en.

5. Och ämbeten äro mångahanda; men HErren är en;

6. Och krafterna äro mångahanda; men Gud är en, som allt werkar i allom.

7. Uti hwarjom och enom bewisa sig Andans gåfwor till gagns.

8. Dem ena warder gifwet af Andanom tala om wisdom; dem andra tala om förstånd, af samma Andanom;

9. Enom androm tron, af samma Andanom; enom androm helbregda gåfwa, af samma Andanom;

10. Enom androm underlig ting göra; enom androm prophetia; enom androm åtskilja andar; enom androm mångahanda tungomål; enom androm tungomåls uttydelse.

11. Men allt detta werkar den samme ene Anden, delandes hwarjom sitt, såsom honom täckes.

12. Ty såsom en lekamen är, och hafwer dock många lemmar; men alle lemmar af en lekamen, ändock de äro många, äro de dock en lekamen; sammalunda ock Christus.

13. Ty wi äre uti enom Anda alle döpte till en lekamen, ehwad wi äre Judar eller Greker, tjenare eller frie; och hafwe alle druckit till en Anda.

14. Ty lekamen är icke en lem, utan många.

15. När nu foten wille säga: Jag är icke hand, derföre är jag icke af lekamenom; skulle han förden-

Digitized by Google

skull icke wara af lekamenom?

16. Och om örat wille säga: Jag är icke öga, derföre är jag icke af lekamenom; skulle det fördenskull icke wara af lekamenom?

17. Om hele lekamen wore öga, hwar blefwe då hörslen? Wore han aller hörsel, hwar blefwe lukten?

18. Men nu hafwer Gud satt lemmarna hwar för sig särdeles uti lekamen, såsom han wille.

19. Om nu alle lemmar wore en lem, hwar blefwe då lekamen?

20. Men nu äro lemmarna många, och lekamen är en.

21. Ögat kan icke säga till handena: Jag behöfwer dig intet; eller hufwudet till fötterna: Jag behöfwer eder intet;

22. Utan mycket mer de kroppsens lemmar, som synas swagast wara, äro oß mest af nöden.

23. Och de wi hålle blygeliga wara, dem lägge wi mästa äron uppå; och de oß snöplige synas, dem pryde wi aldramest.

24. Ty de, som dägelige äro, behöfwa intet; men Gud hafwer så tillhopamängt lekamenen, och de lemmar, som något fattades, deß mer prydelse tillagt;

25. På det i lekamenen skall ingen skiljaktighet wara; utan alle lemmar skola den ene för den andra ens omsorg hafwa.

26. Och om en lem lider något, så lida alle lemmarna med; och om en lem warder härliga hållen, så fröjda sig alle lemmarna med.

27. Men J ären Christi lekamen och lemmar, hwar efter sin del.

28. Och Gud hafwer satt i församlingene först Apostlar, dernäst Prophéter, sedan lärare, sedan kraftwerkare, sedan helbregdo gåfwor, hjelpare, regerare, mångahanda tungomål.

29. Äro de alle Apostlar? Äro de alle Prophéter? Äro de alle lärare? Äro de alle kraftwerkare?

30. Hafwa de alle helbregda gåfwor? Tala de alle mång tungomål? Kunna de alle uttyda?

31. Men farer efter de yppersta gåfworna; och jag

Digitized by Google

will ännu wisa eder en kosteligare wäg.

13. Capitlet.

Kärlekens pris, art.

Om jag talade med menniskors och Änglars tungor, och hade icke kärleken, så wore jag en ljudande malm, eller en klingande bjellra.

2. Om jag kunde prophetera, och wißte all hemlighet, och allt förstånd, och hade alla tro, så att jag försatte berg, och hade icke kärleken, så wore jag intet.

3. Och om jag gåfwe alla mina ägodelar de fattiga, och läte min lekamen brinna, och hade icke kärleken, så wore det mig intet nyttigt.

4. Kärleken är tålig och mild; kärleken afundas intet; kärleken skalkas intet, han uppblåses icke;

5. Han skickar sig icke ohöfweliga; han söker icke sitt, han förtörnas icke, han tänker intet argt;

6. Han gläds icke öfwer orättfärdighet; men han fröjdar sig öfwer sanningen.

7. Han fördrager all ting, han tror all ting, han hoppas all ting, han lider all ting.

8. Kärleken wänder aldrig åter, ändock prophetierna skola återwända, och tungomålen skola afkomma, och förståndet skall återwända.

9. Ty wi förstå endels, och prophetere endels;

10. Men då det kommer som fullkomligit är, så wänder det åter som endels är.

11. Då jag war ett barn, talade jag som ett barn, och hade sinne som ett barn, och hade barnsliga tankar; men sedan jag wardt man, lade jag bort det barnsligit war.

12. Ty wi se nu genom en spegel, uti ett mörkt tal; men då ansigte emot ansigte. Nu känner jag endels; men då skall jag kännat, såsom jag ock känd är.

13. Men nu blifwer tron, hoppet, kärleken, deßa tre; men störst ibland dem är kärleken.

14. Capitlet.

Tungomåls uttydnings nytte.

Farer efter kärleken; winn lägger eder om andeliga

Digitized by Google

gåfwor; dock mest, att I propheteren.

2. Ty den som talar med tungomål, han talar icke menniskom, utan Gudi; ty ingen hörer dertill, utan han talar hemlighet i Andanom.

3. Men den som propheterar, han talar menniskomen till förbättring, och till förmanelse, och till tröst.

4. Den som talar med tungomål, han förbättrar sig sjelf; men den som propheterar, han förbättrar församlingen.

5. Jag wille wäl, att I alle tala kunden med tungomål; men mycket heldre, att I propheteraden; ty den som propheterar, han är större än den som med tungomål talar; utan han det utthyder, på det församlingen får någon förbättring.

6. Men nu, kåre bröder, om jag komme till eder, och talade med tungomål, hwad wore jag eder nyttig, utan jag talar med eder, antingen med uppenbarelse, eller med förstånd, eller med prophetia, eller med läro?

7. Hafwer sig dock så med de ting, som ljud göra ifrå sig, och dock intet lif hafwa, såsom en pipa eller en harpa; då de icke gifwa åtskiljeligit ljud ifrå sig, huru kan man weta, hwad pipadt eller harpadt är?

8. Så ock, om en basun gifwer en owiss röst, ho gör sig då redo till strids?

9. Så ock I, om I talen med tungomål, och icke talen det som förstås kan, huru skall man weta hwad taladt är? Ty I talen i wädret.

10. Så mångahanda slag är på rösterna i werldene, och ingen af dem är otydelig.

11. När jag nu icke wet utttydningen på rösten, blifwer jag honom, som talar, barbarisk; och den, som talar, blifwer för mig barbarisk.

12. Sammalunda ock I, medan I faren efter andeliga gåfwor, winnlägger eder om församlingenes bästa, att I mog hafwen.

13. Derföre, den som talar med tungomål, han bedje, att han må ock kunna det utttyda.

14. När jag nu beder med tungone, så beder min

ande; men mitt sinne är utan frukt.

15. Huru skall det då gå till? Nämliga så: Jag skall bedja i andanom, jag skall ock bedja med sinnet; jag skall sjunga i andanom, jag skall ock sjunga med sinnet.

16. När du nu välsignar i andanom, huru skall då den, som står i dens olärdas stad, swara dig Amen på din tacksägelse? efter han icke förstår hwad du säger.

17. Du säger wäl en god tacksägelse; men den andre warder deraf intet förbättrad.

18. Jag tackar min Gud, att jag talar mer med tungomål, än I alle.

19. Men jag will heldre tala i församlingene fem ord med mitt sinne, på det jag underwisa må andra, än ellest tiotusend ord med tungomål.

20. Kære bröder, warer icke barn i förståndet, utan warer barn i ondskone; men i förståndet warer fullkomlige.

21. I lagen är skrifwet: Jag will tala med andra tungor, och med andra läppar till detta folk, och de skola dock icke än så höra mig, säger HErren.

22. Så äro nu tungomålen för ett tecken, icke dem som tro, utan dem som icke tro; men prophetien är twärtemot, icke dem som otrogne äro, utan dem som trogne äro.

23. Hwar nu hela församlingen tillhopakomme på en stad, och talade alla med tungomål, och der kommo några olärde eller otrogne in, månde de icke skola säga, att I haden mist sinnet?

24. Hwar I nu alle propheterade, och der komme någor otrogen eller olärd in, han worde straffad af dem allom, och dömd af allom.

25. Och så worde det, som lönligt är i hans hjerta, uppenbart; och så fölle han på sitt ansigte, tillbade Gud, och bekände, att sannerliga wore Gud i eder.

26. Huru är det då, kære bröder? När I tillsammans kommen, så hafwer hwar och en af eder en Psalm; han hafwer lär-

Digitized by Google

dom, han hafwer tungomål, han hafwer uppenbarelse, han hafwer uttydelse; låter det allt ske till förbättring.

27. Hwar nu någor talar med tungomål, det göre han sjelf annar, eller på det mesta sjelf tredje, och då ymsom; och-en tyde det ut.

28. Är han icke en uttydare, så tige i församlingene; men tale wid sig sjelf, och till Gud.

29. Men Propheterna tale twå eller tre; och de andre döme derom.

30. Men hwar så händer, att dem, som sitter, warder något uppenbaradt, så tige den förste.

31. I mågen wäl alle prophetera, den ene efter den andra, på det alle måga lära, och alle warda förmanade.

32. Och Propheternas andar äro Prophetomen underdånige;

33. Ty Gud är icke oskickelighetenes, utan fridsens Gud, såsom uti alla de heligas församlingar.

34. Edra qwinnor tige uti församlingarna; ty dem är icke tillstadt att tala, utan att de äro underdåniga, såsom ock lagen säger.

35. Men wilja de något lära, så skola de fråga sina män hemma; det står icke qwinnor wäl, att de tala i församlingene.

36. Eller är Guds ord utkommet ifrån eder? Eller är det allena kommet till eder?

37. Der nu någor låter sig tycka att han är en Prophet, eller andelig, han besinne hwad jag skrifwer eder; ty det äro HErrans bud.

38. Men är någor oförståndig, han ware oförståndig.

39. Derföre, kære bröder, lägger eder winn om att I propheteren, och förmener icke att tala med tungomål.

40. Låter all ting ärliga och skickeliga tillgå.

15. Capitlet.

Köttsens uppståndelse, förwandling. Dödsens udd.

Kære bröder, jag minner eder på Evangelium, som jag eder förkunnat hafwer, hwilket I ock anammat

Digitized by Google

mat hafwen, i hwilko I ock stån;

2. Genom hwilket I ock salige warden, huruledes jag eder det förkunnade, om I hafwen det behållit; utan så är, att I förgäfwes trott hafwen.

3. Ty jag hafwer i förstone eder föregifwit, det jag ock undfått hafwer, att Christus är döder för wåra synder, efter Skrifterna;

4. Och att han är begrafwen; och att han uppstånden är på tredje dagen, efter Skrifterna;

5. Och att han wardt sedder af Cepha, sedan af de tolf.

6. Sedan wardt han sedder af mer än femhundrade bröder på en tid, af hwilkom ännu många lefwa, men mestedelen äro affomnade.

7. Derefter wardt han sedder af Jacobo; och sedan af alla Apostlarna.

8. På sistone efter allom wardt han ock sedder af mig, såsom af en den der otidig född är.

9. Ty jag är den ringaste ibland Apostlarna, så att jag är icke wärd kallas Apostel, derföre att jag hafwer förföljt Guds församling.

10. Men af Guds nåd är jag det jag är; och hans nåd hafwer icke fåfäng warit i mig, utan jag hafwer mer arbetat, än de alle; dock icke jag, utan Guds nåd, som i mig är.

11. Det ware nu jag, eller de, så predike wi, och så hafwen I trott.

12. Är nu Christus predikad för eder, att han är uppstånden ifrå de döda, hwarföre säga då somlige ibland eder, att de dödas uppståndelse är intet?

13. Är nu de dödas uppståndelse intet, så är ock Christus icke heller uppstånden.

14. Är Christus icke uppstånden, så är wår predikan fåfäng; så är ock eder tro fåfäng.

15. Och wi wardom funne falsk Guds wittne, att wi emot Gud wittnat hafwe, att han hafwer uppwäckt Christum; den han icke uppwäckt hafwer, om de döde icke uppstå.

16. Ty om de döde icke

uppstå, så är icke heller Christus uppstånden.

17. Är Christus icke uppstånden, så är edor tro fåfäng; och så ären I ännu uti edra synder.

18. Så äro ock de förtappade, som i Christo afsomnade äro.

19. Om wi allenast i detta lifwet hafwe hoppet till Christum, så äre wi uslast ibland alla menniskor.

20. Men nu är Christus uppstånden ifrå de döda, och worden förstlingen ibland dem som sofwa.

21. **Efter döden är genom en menniska, och genom en menniska de dödas uppståndelse.**

22. **Ty såsom alle dö uti Adam, så skola ock alle i Christo warda lefwande gjorde.**

23. Hwar och en uti sin egen ordning; förstlingen Christus, sedan de som Christo tillhöra uti hans tillkommelse.

24. Sedan änden, då han öfwerantwardar Gudi och Fadrenom riket; och aflägger all herradöme, och alla öfwerhet, och wäldighet.

25. Ty han måste regnera, tilldeß han lägger alla sina fiendar under sina fötter.

26. Den ytterste fienden döden skall warda borttagen.

27. Ty all ting hafwer han lagt under hans fötter; så, när han säger, att all ting honom undergifwen äro, är nog uppenbart, att han undantagen är, som honom all ting undergifwit hafwer.

28. Då nu all ting honom undergifwen äro, så warder ock då Sonen sjelf undergifwen honom, som honom all ting undergifwit hafwer; på det att Gud blifwer allt i allom.

29. Hwad göra de eljest, som sig döpa låta öfwer de döda? Om de döde ingalunda uppstå, hwi låta de sig då döpa öfwer de döda?

30 Och hwi stå wi alltid uti fara?

31. Wid wår berömmelse, som jag hafwer i Christo JEsu wårom HErra, dör jag hwar dag.

32. Hafwer jag efter menniskomening uti Epheso stridt med wilddjur, hwad

Digitized by Google

hjelper mig det, om de döde icke uppstå? Låt oß äta och dricka; ty i morgon måste wi dö.

33. Låter icke förföra eder; ondt snack förkränker goda seder.

34. Waker upp rätteliga, och synder icke; ty somlige weta intet af Gudi; till blygd säger jag eder detta.

35. Måtte nu någor säga: Huru skola de döde uppstå? Och med hurudana lekamen skola de komma?

36. Du dåre, det du sår, det får icke lif, utan det blifwer dödt.

37. Och det du sår, är ju icke den kroppen som warda skall, utan ett blott korn, nämliga hwete, eller annat sådant.

38. Men Gud gifwer thy en kropp, såsom han will, och hwarjo och eno af sädene sin egen kropp.

39. Icke är allt kött enahanda kött; utan menniskors kött är annat, annat är fäs, annat är fisks, och annat är fogels.

40. Och det äro himmelske kroppar, och jordiske kroppar; men en annor härlighet hafwa de himmelske, och en annor de jordiske.

41. En annor klarhet hafwer solen, och en annar klarhet hafwer månen, och en annor klarhet stjernorna; ty en stjerna går öfwer den andra i klarheten.

42. Sammaledes ock de dödas uppståndelse; det warder sådt förgängeligit, och skall uppstå oförgängeligit.

43. Det warder sådt i snöplighet, och skall uppstå i härlighet; det warder sådt i skröplighet, och skall uppstå uti kraft.

44. Det warder sådt ett naturligit lekamen, och skall uppstå ett andeligit lekamen. Man hafwer ett naturligit lekamen, man hafwer ock ett andeligit lekamen.

45. Såsom skrifwet är: Den första menniskan Adam är gjord till naturligit lif; och den ytterste Adam till andeligit lif.

46. Men den andelige lekamen är icke den förste, utan den naturlige; sedan den andelige.

47. Den första menniskan är af jordene jordisk;

Digitized by Google

den andra menniſkan är HErren af himmelen.

48. Hurudana den jordiſka är, ſådana äro ock de jordiſke; och hurudana den himmelſka är, ſådana äro ock de himmelſke.

49. Och ſom wi hafwe burit dens jordiſkas liknelſe, ſå ſkole wi ock bära dens himmelſkas liknelſe.

50. Men detta säger jag, käre bröder, att kött och blod kunna icke ärfwa Guds rike, och det förgängeliga ſkall icke ärfwa oförgängelighet.

51. Si, jag säger eder en hemlighet: Wi ſkole icke alla aſſofwa; men alle måſte wi förwandlade warda,

52. Uti en punkt, uti ett ögnablick, med ytterſta baſunen; ty baſunen ſkall ljuda, och de döde ſkola uppſtå oförgängelige, och wi ſkole förwandlade warda.

53. Ty detta förgängeliga måſte ikläda ſig oförgängelighet, och detta dödeliga måſte ikläda ſig odödelighet.

54. Men då detta förgängeliga ikläder ſig oförgängelighetena, och detta dödeliga ikläder ſig odödelighetena, ſå warder det ordet fullkomnadt, ſom ſkrifwet är: **Döden är uppſwolgen uti ſegren.**

55. **Du död, hwar är din udd? Du helwete, hwar är din ſeger?**

56. **Dödſens udd är ſynden; ſyndenes kraft är lagen.**

57. **Men Gudi ware tack, ſom oß ſegren gifwit hafwer, genom wår HErra JEſum Chriſtum.**

58. Derföre, mine käre bröder, warer faſte, owiklige, och rike uti HErrans werk alltid; efter det J weten, att edart arbete är icke fåfängt i HErranom.

16. Capitlet.

Förmaning till almoſor, beſtändighet. Chriſti kärlek.

Nu om den undſättning till de heliga, ſåſom jag i de förſamlingar uti Galatia befallt hafwer, ſå gören ock J.

2. Ju på den ena Sabbathen lägge hwar och en af eder när ſig ſjelf, och ſamke tillhopa hwad han åſtadkommer; på det, då jag kommer, icke ſkola då

Digitized by Google

först samlas samma undsättningar.

3. Men då jag kommen är, de som I då med edart bref dertill hafwa wilsen, dem will jag sända, att de framföra edra gåfwor till Jerusalem.

4. Om så behöfwes, att jag ock far dit, då måga de följa mig.

5. Men jag will komma till eder, när jag drager genom Macedonien; ty genom Macedonien skall jag draga.

6. Men när eder warder jag tilläfwentyrs töfwandes, eller ock öfwer wintren blifwandes, att I mig förfordra mågen, ehwart jag resandes warder.

7. Jag will intet nu se eder uti min framfärd; ty jag hoppas, att jag får någon tid dwäljas när eder, om HErren det tillstäder.

8. Men jag will blifwa i Epheso, intill Pingsdaga.

9. Ty mig är öppnad en stor och kraftig dörr; och många motståndare äro.

10. Om Timotheus kommer, så ser till att han är utan fara när eder; ty han werkar ock HErrans werk, såsom ock jag.

11. Så förakte nu ingen honom, utan fordrer honom i frid, att han må komma till mig; ty jag wäntar honom med bröderna.

12. Men om Apollo brodren weter, att jag ofta hafwer förmanat honom, att han skulle komma till eder med bröderna; men hans wilje war ingalunda på denna tid komma; dock warder han likwäl kommandes, då honom så belägeligit warder.

13. Waker, står i trone, bruker eder manliga, warer starke.

14. All edor ting låter ske i kärlekenom.

15. Jag förmanar eder, käre bröder, I kännen Stephane husfolk, att de äro förstlingen i Achaja, och att de hafwa skickat sig sjelfwa dem heligom till tjenst;

16. På det I ock sådana menniskor skolen underdånige wara, och hwarjom och enom, som medwerkar och arbetar.

17. Jag fröjdar mig af Stephane tillkommelse, och Fortunati, och Achaici; ty hwad mig fattades i eder, det hafwa de uppfyllt.

18. De hafwa ock wederqwickt min och edar anda. Så kännens nu wid sådana.

19. Eder helsa de församlingar uti Asia; helsa eder mycket i HErranom Aqvila och Priscilla, med den församling som är i deras hus.

20. Helsa eder alle bröderna; helser eder inbördes med en helig kyss.

21. Jag Paulus helsar eder med mine hand.

22. Hwilken HErran JEsum Christum icke hafwer kär, han ware Anathema, Maran Atha.

23. HErrans JEsu Christi nåd ware med eder.

24. Min kärlek ware med eder alla i Christo JEsu: Amen.

Den förra Epistel till de Corinthier, sänd af Philippis genom Stephanas, och Fortunatus, och Achaicus, och Timotheus.

S. Pauli Epistel den andra till de Corinthier.

1. Capitlet.

Pauli lidande, tröst, tålamod, sannfärdighet.

Paulus, JEsu Christi Apostel, genom Guds wilja, och brodren Timotheus, den Guds församling som är i Corintho, samt med all helgon som äro uti hela Achajen:

2. Nåd ware med eder, och frid af Gudi wårom Fader, och HErranom JEsu Christo.

3. Wälsignad ware Gud och wårs HErras JEsu Christi Fader, barmhertighetenes Fader, och all hugswalelses Gud;

4. Som oss hugswalar i all wår bedröfwelse, att wi ock hugswala kunne dem, som i allahanda bedröfwelse äro, med den hugswalelse, der Gud oss med hugswalar.

5. Ty såsom Christi lidande är mycket kommet öfwer oß, så kommer ock mycken hugswalelse öfwer oß genom Christum.

6. Men hwad wi hafwe bedröfwelse eller hugswalelse, så sker det eder till godo. Är det bedröfwelse, så sker det eder till hugswalelse och salighet; hwilken salighet är kraftig, om I liden tåleliga, i den måtton som wi lide; är det hugswalelse, så sker det ock eder till hugswalelse och salighet; är ock wårt hopp stadigt för eder;

7. Efter wi wete, att, såsom I ären delaktige i lidandet, så warden I ock delaktige i hugswalelsen.

8. Ty wi wilje icke fördölja eder, käre bröder, wår bedröfwelse, som oß wederfaren är uti Asien; ty wi woro förtungade öfwer måtton, och öfwer magten, så att wi ock twiflade om lifwet;

9. Och satte oß så före, att wi skulle wißerliga dö; det skedde förden skull, att wi ingen tröst skole sätta på oß sjelfwa, utan på Gud, som uppwäcker de döda;

10. Hwilken oß af slik död friat hafwer, och ännu dagliga friar; och hoppoms på honom, att han skall oß ännu härefter fria,

11. Genom edra böners hjelp för oß; på det att af många personer må ske mycken tack för oß, för den gåfwo som oß gifwen är.

12. Ty wår berömmelse är detta, nämliga wårt samwets wittnesbörd, att wi uti enfaldighet och Guds renhet, icke uti köttslig wishet, utan i Guds nåd, hafwe wandrat på werldene; men aldramest när eder.

13. Ty wi skrifwe eder intet annat, än det I läsen, och tillförene weten. Mig hoppas, att I skolen ock så befinna (oß) allt intill ändan;

14. Såsom I hafwen oß endels befunnit; ty wi äre edor berömmelse, såsom ock I ären wår berömmelse, på HErrans JEsu dag.

15. Och på den förtröstning wille jag kommit till eder tillförene, att jag måtte eder dubbelt wara till wilja;

16. Och genom eder fordenskap färdas till Ma-

Digitized by Google

cedonien, och ifrå Macedonien komma till eder igen, och af eder fordras till Judeen.

17. Då jag detta så tänkte, mände jag det göra af någon lössinnighet? Eller männ min anslag wara köttslig? Nej; utan när mig är ja ja, och nej är nej.

18. Men Gud är trofast, att wårt ord till eder är icke wordet ja och nej.

19. Ty Guds Son JEsus Christus, som ibland eder är predikad af oß, nämliga af mig, och Silvano, och Timotheo, hafwer icke warit ja och nej, utan det war ja i honom.

20. Ty all Guds tillsägelse äro ja i honom, och äro Amen i honom, Gudi till ära genom oß.

21. Men Gud är den oß stadfäster samt med eder i Christo, och hafwer smort oß;

22. Och förseglat oß, och gifwit uti wår hjerta Andans pant.

23. Jag kallar Gud till wittne på min själ, det jag icke ännu kom till Corinthum, det är skedt förden skull att jag skonade eder.

24. Icke att wi äre herrar öfwer eder på trones wägna, utan wi äre hjelpare till edor glädje; ty I stån i trone.

2. Capitlet.

En bannlyst aflöst. Pauli nit.

Men jag hafwer det betänkt med mig sjelf, att jag icke åter med ångest will komma till eder.

2. Ty om jag bedröfwar eder, ho är då den som fröjdar mig, utan den som warder af mig bedröfwad?

3. Och detsamma hafwer jag skrifwit eder, att, när jag komme till eder, jag icke skulle få sorg af dem, der jag heldre skulle få glädje af; efter jag hafwer den tröst till eder alla, att min fröjd är allas edra fröjd.

4. Ty jag skref eder till utistor bedröfwelse och hjertans ångest, med många tårar; icke på det I skullen bedröfwas, utan på det I skullen förstå den kärlek, som jag enkannerliga hafwer till eder.

Digitized by Google

5. Hwar nu någor hafwer bedröfwelse åstadkommit, den hafwer icke bedröfwat mig, utan endels; på det jag icke skall betunga eder alla.

6. Men det är nog, att den samme af mångom så straffad är;

7. Så att I nu deßmer twärtemot skolen öfwerse med honom, och hugswala honom, på det han icke skall uppsluken warda uti för mycken bedröfwelse.

8. Derföre förmanar jag eder, att I bewisen honom kärlek.

9. Ty derföre hafwer jag ock skrifwit eder till, att jag skulle bepröfwa eder, om I lydige ären i all ting.

10. Den I förlåten något, den förlåter ock jag; ty hwem ock jag förlåter något, det förlåter jag för edra skull, i Christi stad;

11. På det wi icke skole warda bedragna af Satana; ty oß är icke owetterligit, hwad han i sinnet hafwer.

12. Men då jag kom till Troadem, till att predika Christi Evangelium, och mig upplåten wardt en dörr i HErranom,

13. Hade jag ingen ro uti min anda, derföre att jag icke fann min broder Titum; utan gjorde der min afsked, och for till Macedonien.

14. Men Gudi ware lof, som alltid låter oß seger behålla i Christo, och uppenbarar lukten af sin kunskap genom oß allestädes.

15. Ty wi äre Gudi en god Christi lukt, både ibland dem som salige warda, också ibland dem som förtappade warda;

16. Deßom en döds lukt till döden, men dem androm lifsens lukt till lifs. Ho är nu här dogse till?

17. Ty wi äre icke såsom många, de der förfalska Guds ord; utan af renhet, och såsom af Gudi, tale wi för Gud i Christo.

3. Capitlet.

Pauli prisbref. Evangelii och lagsens ämbete.

Skole wi då åter begynna prisa oß sjelfwa? Eller behöfwe wi, såsom några andre, prisbref till

eder, eller ock prisbref ifrån eder?

2. I ären wårt bref, beskrifwet uti wår hjertan, hwilket kändt och läset warder af alla menniskor;

3. Efter I bewisen, att I ären Christi bref, beredt genom wår tjenst, och skrifwet icke med bläck, utan med lefwandes Guds Anda; icke i taflor af sten, utan i hjertans taflor af kött.

4. Men en sådana tröst hafwe wi till Gud, genom Christum;

5. Icke att wi beqwämlige äre af oß sjelfwom något tänka, såsom af oß sjelfwom; men äre wi till något beqwämlige, så är det af Gudi;

6. Hwilken ock oß beqwämliga gjort hafwer till att föra deß Nya Testamentsens ämbete; icke bokstaffens, utan Andans; ty bokstafwen dödar, men Anden gör lefwande.

7. Hade nu det ämbetet klarhet, som genom bokstafwen dödar, och i stenar utgrafwet är, så att Israels barn icke kunde se på Mose anstigte för hans anstigtes klarhets skull, den dock återwänder;

8. Hwi skulle icke mycket mer det ämbetet, som Anden gifwer, hafwa klarhet?

9. Ty om det ämbete, som fördömelse predikar, hafwer klarhet, mycket mer går det ämbete öfwer i klarhet, som rättfärdighet predikar.

10. Och dertillmed det som förklaradt wardt, war dock i denna måtton lika som intet förklaradt, emot denna öfwerswinneliga klarheten.

11. Ty hade det klarhet, som återwänder, mycket mer hafwer det klarhet, som waraktigt är.

12. Efter wi nu sådant hopp hafwe, äre wi mycket dristige;

13. Och göre icke såsom Moses, den ett täckelse hängde för sitt ansigte, så att Israels barn icke kunde se uppå deß ända, som återwänder;

14. Utan deras sinnen äro förstockade; ty allt intill denna dag blifwer samma täckelse oborttaget öfwer gamla Testamentet, när

de läsat, hwilket i Christo återwänder.

15. Men intill denna dag, då Moses läsen warder, hänger täckelset för deras hjerta.

16. Men om de omwände sig till HErran, så worde täckelset borttaget.

17. Ty HErren är en Ande; der nu HErrans Ande är, der är frihet.

18. Men nu skåde wi alle, såsom uti en spegel, HErrans klarhet med upptäckt ansigte; och wi warde förklarade uti samma belåte, ifrå den ena klarhetene till den andra, såsom af HErrans Anda.

4. Capitlet.

Pauli nits werkan, förföljelse, tröst.

Derföre, medan wi ett sådant ämbete hafwe, efter som oß barmhertighet wederfaren är, så warde wi icke försummelige;

2. Utan flym ock hemlig skam, och farom icke med skalkhet, förfalskom ej heller Guds ord, utan med uppenbara sanning bewisom oß wäl för alla menniskors sammet, i Guds åsyn.

3. Är nu wårt Evangelium förtäckt, så är det förtäckt för dem, som förtappade warda;

4. I hwilkom denna werldenes gud hafwer förblindat de otrognas sinnen, att dem icke skall lysa Evangelii ljus af Christi klarhet, hwilken Guds belåte är.

5. Ty wi predike icke oß sjelfwa, utan JEsum Christum, att han är HErren; men wi edre tjenare för JEsu skull.

6. Ty Gud är den som bød ljuset utu mörkret lysa, och lyste uti wår hjerta, att igenom oß måtte upplysning ske af Guds klarhets kunskap, i JEsu Christi ansigte.

7. Men wi hafwe deßa håfwor uti lerkar, på det att den stora kraften skall wara af Gudi, och icke af oß.

8. Wi warde allestäds trängde, men wi ängsles intet; wi bekymres, men wi gifwe oß icke öfwer.

9. Wi lide förföljelse, men wi warde icke öfwergifne; wi blifwe undertryckte, men wi förgås icke.

10. Wi omföre alltid HErrans JEsu död på

Digitized by Google

wår lekamen; på det att ock JEsu lif må på wår lekamen uppenbaradt warda.

11. Ty wi, som lefwe, wardom alltid öfwergifne i döden för JEsu skull; på det att ock JEsu lif skall uppenbart warda på wårt dödeliga kött.

12. Så är nu döden mägtig i oß, men lifwet i eder.

13. Efter wi hafwa den samma trones anda, som skrifwet är: **Jag tror, derföre talar jag**; så tro wi ock, derföre tale wi ock;

14. Wetandes, att den som hafwer uppwäckt HErran JEsum, han skall ock uppwäcka oß genom JEsum, och ställa oß med eder.

15. Ty det sker allt för edra skull; på det den öfwerflödiga wälgerning, der många tacka, skall rikeliga komma Gudi till pris.

16. Derföre förtröttes wi intet; utan ändock wår utwärtes menniska förgås, så warder dock den inwärtes förnyad dag frå dag.

17. Ty wår bedröfwelse, den dock timmelig och lätt är, föder i oß en ewig och öfwer alla mått wigtig härlighet;

18. Wi som icke se efter de ting som synas, utan de som icke synas; ty de ting, som synas, äro timmelig; men de, som icke synas, äro ewig.

5. Capitlet.

Jordisk, himmelsk hydda. Domen. Återlösning.

Men wi wete, att om denna hyddones wårt jordiska hus nederslaget warder, så hafwe wi ena byggning af Gudi byggd; ett hus, icke med händer gjordt, det ewigt är i himmelen.

2. Och öfwer detsamma sucke wi ock, efter wårt hemman som af himmelen är; och oß längtar, att wi dermed måge öfwerklädde warda;

3. Dock om wi klädde, och icke nakne finnes.

4. Ty medan wi äre uti denna hyddone, sucke wi, och äre betungade; efter wi wille icke afklädde, utan heldre öfwerklädde warda, på det att det dödeliga måtte uppswolget warda af lifwet.

5. Men den oß dertill bereder, är Gud, den oß

Digitized by Google

Andan till pant gifwit hafwer.

6. Så äre wi förden-skull wid goda tröst alltid, och wete, att så länge wi hafwe hemman uti lekamen, så äre wi icke hemma när HErranom.

7. Ty wi wandrom i trone, och se honom intet.

8. Men wi hafwe tröst, och hafwe mycket mer lust till att ute wandra ifrå lekamen, och hemma wara när HErranom.

9. Derföre, hwad wi äre hemma, eller ute wandrande, winnlägge wi oß ock, att wi måge honom täckas.

10. **Ty wi måste alle uppenbarade warda för Christi domstol; på det hwar och en skall få, efter som han handlat hafwer medan han lefde, ehwad det är godt eller ondt.**

11. Efter wi nu wete, att HErren är fruktandes, fare wi sakta med menniskorna, men Gudi äre wi uppenbare; jag hoppas, att wi ock äre uppenbare uti edor samwet.

12. Wi prise oß icke åter för eder, men wi gifwe eder tillfälle till att berömma eder af oß; på det I något hafwa skolen emot dem, som sig efter anseendet, och icke efter hjertat berömma.

13. Ty äre wi för strånge, så äre wi det Gudi; eller äre wi måttelige, så äre wi eder måttelige.

14. Ty Christi kärlek twingar oß så, efter wi det hålle, att om en är död för alla, så äro de alle döde;

15. **Och han är förden-skull död för alla, att de, som lefwa, skola icke nu lefwa sig sjelfwom, utan honom som för dem död och uppstånden är.**

16. Så känne wi nu ingen ifrå denna tid efter köttet; och om wi än hafwe känt Christum efter köttet, så känne wi honom dock nu intet mer.

17. Hwar nu någor är i Christo, så är han ett nytt kreatur; det gamla är förgånget, si, all ting äro ny worden.

18. Men alltsamman är af Gudi, den oß med sig sjelf försonat hafwer genom JEsum Christum, och gifwit oß ämbetet att predika samma försoning.

19. **Ty Gud war i Chri-**

Digitized by Google

sto, och försonade werlde-
na med sig sjelfwom, och
förebrådde dem intet de-
ras synder, och hafwer be-
skickat ibland oß försonin-
genes ord.

20. Så äre wi nu sänd-
ningabåd i Christi stad; ty
Gud förmanar genom oß.
Så bedje wi nu i Christi stad,
låter försona eder med Gud.

21. Ty den der af in-
gen synd wißte, honom
hafwer han för oß gjort
till synd; på det wi skulle
warda Guds rättfärdig-
het genom honom.

6. Capitlet.

Lef obrottslig, tålig. Fly Be-
lials rota.

Ja, wi såsom medhjelpare förmane eder, att I icke undfången Guds nåd fåfängt.

2. Ty han säger: Jag hafwer bönhört dig i be-
hagelig tid, och jag haf-
wer hulpit dig på salig-
hetenes dag; si, nu är den behageliga tiden, si, nu är salighetenes dag.

3. Låter oß ingom i någon måtto förargelse gifwa, på det wårt ämbete må ostraffadt blifwa;

4. Utan låter oß i all ting bewisa oß såsom Guds tjenare; i stort tålamod, i bedröfwelse, i nöd, i ångest;

5. I slag, i fängelse, i uppror, i arbete, i wako, i fasto;

6. I renlefnad, i förstånd, i långmodighet, i mildhet, i den Helga Anda, i oskrymtad kärlek;

7. I sanningenes ord, i Guds kraft, genom rättfärdighetenes wapen, till högra sidon, och till den wenstra;

8. Genom äro och smälek, genom ondt rykte och godt rykte; såsom bedragare, och dock sannfärdige;

9. Såsom okände, och dock kände; såsom de der dö, och si, wi lefwom; såsom näpste, och dock icke dräpne;

10. Såsom bedröfwade, och dock alltid glade; såsom fattige, och dock många rika görande; såsom intet hafwande, och dock all ting ägande.

11. O I Corinthier, wår mun hafwer öppnat sig till eder; wårt hjerta är gladt.

12. För wåra skull behöfwen I icke ängslas; men

Digitized by Google

att I ängslens, det gören I af en hjertelig mening.

13. Jag talar med eder såsom med min barn, att I ock så ställen eder emot mig, och warer ock så glade.

14. Drager icke uti främmande ok med de otrogna; ty hwad hafwer rättfärdigheten beställa med orättfärdighetene? Eller hwad delaktighet hafwer ljuset med mörkret?

15. Eller huru förlika sig Christus och Belial? Eller hwad del hafwer den trogne med dem otrogna?

16. Eller huru kommer Guds tempel öfwerens med afgudar? Ty I ären lefwandes Guds tempel, såsom Gud säger: **Jag will bo uti dem, och wandra uti dem; och jag will wara deras Gud, och de skola wara mitt folk.**

17. **Derföre går ut ifrå dem, och skiljens ifrå dem, säger HErren, och kommer intet wid det orent är; och så skall jag undfå eder;**

18. **Och wara edar Fader, och I skolen wara mine söner och döttrar, säger allswåldige HErren.**

7. Capitlet.

Helig lefnad. Pauli hugnad. Sorg efter Guds sinne.

Efter wi nu hafwe sådana löfte, mine käreste, så görom oß rena af all köttsens och andans besmittelse, fullbordande helgelsen i Guds räddhåga.

2. Fatter oß; wi hafwe ingom gjort skada, wi hafwe ingen bedragit, wi hafwe ingen beswikit.

3. Sådana säger jag icke till att fördöma eder; ty jag sade eder tillförene, att I ären i wår hjerta, till att dö och lefwa med eder.

4. Jag hafwer mycken tröst till eder; jag berömmer mig mycket af eder; jag är uppfyld med hugswalelse; jag är uti osägeliga glädje, i all wår bedröfwelse.

5. Ty när wi kommom uti Macedonien, då hade wårt kött ingen ro, utan allstädes worom wi uti bedröfwelse; utwärtes strid, inwärtes räddhåga.

6. Men Gud, som hugswalar dem som förtryckte äro, han hugswalade oß genom Titi tillkommelse.

Digitized by Google

7. Dock icke allenaſt genom hans tillkommelſe, utan jemwäl genom den hugſwalelſe han fått hade af eder; och förkunnade oß edra åſtundan, edar gråt, edart nit om mig, ſå att jag blef ändå yttermera glad.

8. Ty det jag bedröfwade eder med mitt bref, det ångrar mig intet; och om det än ångrade mig, dock, medan jag ſer att ſamma bref hafwer tilläfwentyrs en tid långt bedröfwat eder;

9. Så fröſdar jag mig nu icke deraf, att I worden bedröfwade, utan att I worden bedröfwade till bättring; ty I ären bedröfwade wordne efter Guds ſinne, ſå att I ingen ſkada lidit hafwen af oß i någor måtto.

10. **Ty den ſorg, ſom är efter Guds ſinne, hon kommer åſtad bättring till ſalighet, den man icke ångrar; men werldenes ſorg, hon kommer åſtad döden.**

11. Si, detſamma att I bedröfwade worden efter Guds ſinne, hwilken omſorg det hafwer gjort i eder; ja, ſannerliga, urſäkt, mißhag, räddhåga, åſtundan, nit, hämnd; ty I hafwen bewiſat i all ſtycker, att I rene ären uti den ſaken.

12. Derföre, ändock jag ſkref eder till, ſå är det likwäl icke ſkedt för hans ſkull, ſom ſkadan gjort hade; icke heller för hans ſkull, ſom ſkadan ſkedd war; utan förden ſkull, att wår flit till eder ſkulle uppenbar warda när eder för Gudi.

13. Derföre hafwe wi nu fått hugſwalelſe, deraf att I hugſwalade ären; dock än mycket mer hafwe wi gladt oß för Titi fröſds ſkull; ty hans ande wardt wederqwickt af allom eder.

14. Hwad jag hafwer berömt mig om eder för honom, det blyges mig intet; utan ſåſom wi all ting i ſanningen hafwe eder ſagt, ſå är ock wår berömmelſe för Tito ſann worden.

15. Och hans hjerta är öfwermåtton wäl till ſinnes om eder, då han tänker på allas edra lydno, huruledes I undfingen honom med räddhåga och bäfwan.

16. Jag fröſdar mig, att jag allt godt må förſe mig till eder.

Digitized by Google

8. Capitlet.

Almosors nytta, art. Titi berröm.

Jag gör eder kunnigt, käre bröder, om den Guds nåd, som gifwen är uti de församlingar som äro i Macedonien.

2. Ty deras glädje är osägelig, då de genom mycken bedröfwelse bepröfwade wordo; och ändock de ganska fattige woro, hafwa de likwäl rikeliga gifwit i all enfaldighet.

3. Ty de woro wälwiljoge efter allo sine magt, och öfwer sina magt; det betygar jag;

4. Bedjandes oß med mycken förmaning, att wi anamma wille wälgerningen, och tjenstenes delaktighet som skickad war till helgonen.

5. Och icke som wi hade hoppats; utan de gåfwo sig sjelfwa först HErranom, och sedan oß, genom Guds wilja;

6. Att wi måstom förmana Titum, att såsom han hade tillförene begynt, så skulle han ock nu fullfölja sådana godwiljoghet när eder.

7. Men såsom I uti all stycker rike ären i tro, och i ordom, och i förstånd, och i all flit, och i edar kärlek till oß, så flyr det så, att I ock i denna edor undsättning rike ären.

8. Icke så att jag bjuder eder något; utan efter andre så winnlägga sig, förröker ock jag edar kärlek, om han sannskyldig är.

9. **Ty I weten HErrans JEsu Christi godwiljoghet, att ändock han war rik, wardt han likwäl fattig för edra skull, på det I genom hans fattigdom skullen rike warda.**

10. Mitt råd gifwer jag häruti; ty det är eder nyttigt, efter I för ett år sedan haden begynt icke allenast göra, utan jemwäl wilja.

11. Fullföljer nu med gerningene, såsom I begynten; att, såsom wiljen war redebogen, så fullföljer ock af det I förmågen.

12. Ty då wiljen är först god, så är han tacknämlig, efter den del han hafwer, och icke efter det han icke hafwer.

13. Icke sker detta i den

Digitized by Google

mening, att andre skola hafwa nog, och I trång, utan att det skall gå lika till;

14. Att edar rikedom tjenar deras fattigdom i denna (dyra) tid, och deras rikedom hjelper edra fattigdom, på det lika tillgå skall;

15. Såsom skrifwet är: **Den der mycket samlade, han hade intet öfwerlöpse; och den der litet samlade, honom fattades intet.**

16. Men Gudi ware tack, som sådana flit gifwit hafwer uti Titi hjerta till eder.

17. Ty han tog den förmaning på sig; ja, sannerliga, han war så flitig, att han tog sig före sjelfwilsandes fara till eder.

18. Men wi hafwe sändt med honom en broder, den pris hafwer i Evangelio, i alla församlingar.

19. Och icke det allenast; utan han är ock skickad af församlingarna, till att wara wår följeslagare till denna undsättning, som beställes af oß, HErranom till äro, och edar goda wilja till pris.

20. Och förwarer, att oß ingen straffa kan för denna rika undsättnings skull, som af oß beställd warder;

21. Och ser derpå, att det redeliga tillgår, icke allenast för HErranom, utan ock för menniskom.

22. Och hafwe wi sändt med honom wår broder, den wi ofta bepröfwat hafwe i mång stycke, att han flitig är, och nu mycket mer flitig; och förse wi oß storliga till eder;

23. Ehwad det är för Titi skull, hwilken min stallbroder och medhjelpare är när eder, eller för wåra bröders skull, som äro församlingarnas Apostlar, och Christi ära.

24. Låter nu skina någon bewisning till edar kärlek, och wår berömmelse af eder, på dem; ja ock uppenbarliga för församlingarna.

9. Capitlet.

Glada gifware älskar Gud.

Om den undsättning, som sker helgonen, är icke behof att jag skrifwer eder till.

2. Ty jag wet edar godwilja, af hwilken jag berömmer mig ibland dem i Macedonien, att Achajen

Digitized by Google

war redo för ett år sedan; och edart efterdöme uppwäckte många.

3. Dock hafwer jag sändt deßa bröder, derföre att wår berömmelse om eder icke skall fåfäng wara uti detta ärende; och att J ären redo, såsom jag hafwer sagt om eder;

4. På det, om de af Macedonien med mig komma, och finna eder icke redo, att wi (jag will icke säga J) icke då skolen få en blygd af sådana berömmelse.

5. Syntes mig ock af nöden wara att förmana bröderna, att de först foro till eder, och tillredde den undsättning, som tillförene utlofwad war; att hon ligger redo, såsom en god undsättning, och icke som någor karghet.

6. Men det säger jag: Den som sparliga sår, han skall ock sparliga uppskära; och den som sår i wälsignelse, han skall ock uppskära i wälsignelse.

7. Hwar och en som han sjelf will; icke med olust, eller af twång; **ty en gladan gifware älskar Gud.**

8. Gud är mägtig så lagat, att allahanda nåd rikeliga blifwer i eder; att J uti all ting alltid nog hafwen, nog mägtige till alla goda gerningar;

9. Såsom skrifwet är: **Han hafwer utstrött, och gifwit de fattiga; hans rättfärdighet blifwer i ewig tid.**

10. Men den som räcker sädesmannenom det han sår, han skall ock räcka eder brödet till att äta, och skall föröka edra säd, och låta wäxa edra rättfärdighets frukt;

11. Att J rike blifwen i all ting, uti all enfaldighet, hwilken i oß werkar, att Gudi sker tack.

12. Ty denna undsättning icke allenast uppfyller den brist, som helgonen hafwa; utan jemwäl öfwerflödar dertill, att många tacka Gudi, de som denna hjelp wäl täckes;

13. Och prisa Gud för edor underdåniga bekännelse i Christi Evangelio, och för edra enfaldiga meddelan med dem och allom;

14. Och deßlikes i deras böner för eder; hwilka ock

Digitized by Google

längta efter eder, för den öfwerswinnande Guds nåd, som är i eder.

15. Men Gudi ware tack för sina osägeliga gåfwo.

10. Capitlet.

Ord och gerning. Pauli wapen.

Men jag Paulus förmanar eder, genom Christi saktmodighet och mildhet; jag som ringa är, när jag är när eder, men frånwarandes är jag dristig wid eder.

2. Men jag beder eder, att jag icke skall nödgas närwarandes handla dristeliga, och bruka den djerfhet, som man mig tillägger, emot några, som oss räkna såsom wi wandrade efter köttet.

3. Ty ändock wi wandre i köttet, likwäl stride wi icke efter köttet.

4. Ty wår krigswapen äro icke köttslig, utan mägtig för Gud, att nederslå fäste;

5. Med hwilko wi kullslå de anslag, och all höghet som sig upphäfwer emot Guds kunskap; och tillfångatage allt förnuft under Christi lydno;

6. Och äre redebogne att hämnas alla olydno, när edor lydnad fullbordad är.

7. Dömen I efter ansigtet? Om någor förlåter sig derpå att han hörer Christo till, han tänke det ock med sig sjelf, att, såsom han hörer Christo till, så höre ock wi Christo till.

8. Om jag ock något mer berömde mig om wåra magt, hwilka HErren oss gifwit hafwer, eder till förbättring, och icke till förderf, wille jag ändå icke blygas.

9. Men detta säger jag, på det I icke skolen tänka, att jag hade welat förskräcka eder med bref.

10. Ty brefwen, säga de, äro swär och stark; men lekamliga närwarelsen är swag, och orden föraktelig.

11. Den sådana är, han tänke, att sådana som wi äre med orden i brefwen frånwarande, så äre wi ock wäl med gerningen närwarande.

12. Ty wi töre icke sätta eller räkna oss ibland dem, som sig sjelfwa prisa; men efter de mäta sig wid sig sjelfwa, och hålla allena af sig sjelfwa, förstå de intet.

13. Men wi berömme oß icke öfwer måtton, utan allena efter reglones mått, med hwilko Gud hafwer oß afmätit ett mått till att hinna ock allt intill eder.

14. Ty wi förſträckom oß icke öfwer måtton, lika ſom wi icke hint hade intill eder; ty wi äre ju ock komne allt intill eder, med Chriſti Evangelio;

15. Icke berömmandes oß öfwer måtton af annars mans arbete; förhoppandes att ſke ſkall, då eder tro begynner wäxa uti eder, att wi efter wåra reglo wilje widare komma;

16. Och predika ock dem Evangelium, ſom bo utom eder, och icke berömma oß af det genom främmande reglo tillredt är.

17. Men den ſig berömmer, han berömme ſig i HErranom.

18. Ty den ſom loſwar ſig ſjelf, han är icke bepröfwad; utan den HErren loſwar.

11. Capitlet.

Pauli nit, lära, fara. Falſke Apoſtlar.

Jag wille, att I mig något litet lida willen uti min fåwitſko; dock I liden mig wäl.

2. Ty jag nitälſkar eder i Guds nit; ty jag hafwer fäſt eder enom man, på det jag ſkulle fly Chriſto en ren jungfru.

3. Men jag fruktar att tillväxwentyrs icke ſker, att ſåſom ormen beſwek Eva med ſin illfundighet, ſå warda ock edor ſinne förwänd ifrån enfaldigheten i Chriſto.

4. Ty om den, ſom till eder kommer, predikar eder en annan JEſum, den wi icke predikade; eller om I undfån en annan Anda, den I icke undfått hafwen; eller ett annat Evangelium, det I icke anammat hafwen, ſå liden I dem med rätto.

5. Ty jag håller mig icke ringare, än de höga Apoſtlar äro.

6. Och ändock jag är enfaldig i talet, ſå är jag dock icke enfaldig i förſtåndet; dock wi äre nog kände alleſtäds när eder.

7. Eller hafwer jag ſyndat, att jag hafwer förnedrat mig, på det I ſkullen upphöjde warda? Ty jag hafwer förkunnat eder Evangelium utan lön.

Digitized by Google

8. Andra församlingar hafwer jag beröfwat, och tagit lön af dem, der jag eder med tjente.

9. Och då jag war när eder, och mig fattades något, förtungade jag ingen; ty hwad mig fattades, uppfyllde de bröder, som komne woro af Macedonien; och i all ting höll jag mig, att jag ingom war till tunga; och will ännu så hålla mig.

10. Så wißt som Christi sanning är i mig, så skall denna berömmelse mig icke förtagen warda uti Achaje landsändar.

11. För hwad sak? Derföre, att jag icke älskar eder? Gud wet det.

12. Men det jag gör, det will jag ock göra, på det jag skall förtaga dem tillfällen, som tillfälle söka till att berömma sig, att de äro såsom wi;

13. Ty sådane falske Apostlar, och bedrägelige arbetare, taga sig uppå Christi Apostlars person.

14. Och det är ock icke under; ty ock sjelfwer Satan förskapar sig uti ljusens Ängel.

15. Derföre är icke under att hans tjenare ock så förskapa sig, lika som de der woro rättfärdighetenes predikare; hwilkas ände skall warda efter deras gerningar.

16. Åter säger jag, att ingen skall tänka att jag är fåwitsk; annars tager mig ock an såsom en fåwitsk man, att jag ock något litet må berömma mig.

17. Det jag nu talar, det talar jag icke såsom i HErranom, utan såsom i fåwitskhet, efter wi äre komne uti berömmelse.

18. Efter nu många berömma sig af köttet, will också jag berömma mig.

19. Ty I fördragen gerna de fåwitska, efter I ären sjelfwe wise.

20. I fördragen, om någor gör eder till trälar, om någor eder uppäter, om någor eder ifrå tager, om någor förhäfwer sig öfwer eder, om någor eder slår i ansigtet.

21. Det säger jag efter smälighet, såsom wi wore swage wordne. Hwad nu någor uppå dristar (jag talar i fåwitsko), derpå dristar jag ock.

22. De äro Ebreer, så

Digitized by Google

är jag ock; de äro Israeliter, jag ock; de äro Abrahams säd, jag ock.

23. De äro Christi tjenare (jag talar i fåwitsko), jag är fast mer; jag hafwer mer arbetat; jag hafwer mer hugg fått, jag hafwer oftare warit fången, ofta warit i dödsnöd.

24. Af Judomen hafwer jag fem resor fått fyratio slag, ett mindre.

25. Tre resor hafwer jag warit stupad med ris; ena resa stenad; tre resor hafwer jag warit i skeppsbrott; natt och dag hafwer jag warit i hafsens djup.

26. Jag hafwer ofta färdats; jag hafwer warit i farlighet i floder, i farlighet ibland mördare, i farlighet ibland Judarna, i farlighet ibland Hedningarna, i farlighet i städerna, i farlighet i öknene, i farlighet på hafwet, i farlighet ibland falska bröder;

27. I mödo och arbete, i mycken wako, i hunger och törst, i mycken fasto, i frost och nakenhet;

28. Förutan det som eljest påkommer, nämliga att jag dagliga öfwerlupen warder, och bär omsorg för alla församlingar.

29. Ho är swag, och jag warder icke swag? Ho förargas, och jag brinner icke?

30. Efter jag ju skall berömma mig, så will jag berömma mig af min swaghet.

31. Gud och wårs HErras JEsu Christi Fader, hwilkom ware pris i ewighet, wet att jag icke ljuger.

32. Landshöfdingen uti Damasco, på Konung Arete wägna, förwarade de Damascseners stad, och wille gripit mig;

33. Och jag wardt i en korg genom ett fenster öfwer muren nedersläppt, och undslapp hans händer.

12. Capitlet.

Pauli syn, berömm, förswar, fruktan wid återkomsten.

Mig är ju icke nyttigt att berömma mig; dock will jag nu komma till syner och HErrans uppenbarelser.

2. Jag känner en man i Christo för fjorton år. War han i lekamen, det wet jag icke, eller utan lekamen, wet jag ock icke; Gud

Digitized by Google

wet det. Den samme wardt uppryckt intill tredje himmelen.

3. Den samma mannen känner jag; om han i lekamen, eller utan lekamen war, det wet jag icke; Gud wet det.

4. Han wardt uppryckt till Paradis, och hörde outsägeliga ord, hwilka ingen menniska säga må.

5. Deraf will jag berömma mig; men af mig sjelf will jag intet berömma mig, utan af mine swagheter.

6. Och om jag wille berömma mig, så gjorde jag intet fåwitskliga; ty jag wille säga sanningen; men jag hafwer det likwäl fördrag, på det ingen skall högre akta mig, än som han ser på mig, eller hörer af mig.

7. Och på det att jag mig icke af de stora uppenbarelser förhäfwa skulle, wardt mig gifwen en påle i kötet, Satans Ängel, den mig kindpusta skulle, på det jag icke skulle förhäfwas öfwer måtton;

8. För hwilka sak jag bad tre resor HErran, att han skulle komma ifrå mig.

9. Och han sade till mig: Låt dig nöja åt mine nåd; ty min kraft är mägtig i de swaga. Derföre will jag aldrahelst berömma mig af mine swaghet, på det Christi kraft skall bo i mig.

10. Derföre är jag wid godt mod, i swaghet, i föraktelse, i nöd, i förföljelse, i ångest, för Christi skull; ty när jag swag är, så är jag stark.

11. Jag är fåwitsk worden med berömmelse; dertill hafwen I nödgat mig: ty jag skulle warda prisad af eder, efter det jag icke är ringare än någor af de höga Apostlar, ändock jag är intet.

12. Ty en Apostels tecken äro ju skedd ibland eder, med allt tålamod; med tecken, och under, och mägtiga gerningar.

13. Uti hwad del hafwen I warit ringare än de andra församlingar, annat än det, att jag sjelf intet hafwer warit eder till tunga? Förlåter mig den orätten.

14. Si, jag är redebo-

Digitized by Google

gen

gen tredje reſon komma till eder, och will intet heller betunga eder; ty jag ſöker icke edart, utan eder; derföre att barnen ſkola icke draga tillhopa föräldromen, utan föräldrarna barnomen.

15. Men jag will ganſka gerna utgifwa mig, och utgifwen warda för edra ſjälar; ändå I litet älſken mig, den dock ganſka mycket älſkar eder.

16. Men låter nu ſå wara, att jag intet hafwer betungat eder; likwäl, medan jag war liſtig, hafwer jag fångat eder med liſt.

17. Hafwer jag beſkattat eder med någrom, ſom jag hafwer ſändt till eder?

18. Jag bad Titum, och ſände med honom en broder. Hafwer ock Titus beſkattat eder? Hafwe wi icke wandrat uti enom anda? Hafwe wi icke wandrat i ſamma fotſpåret?

19. Åter, menen I att wi urſake oß för eder? Wi tale i Guds åſyn i Chriſto; men, mine käreſte, allt detta ſker eder till förbättring.

20. Ty jag fruktar att, då jag kommer, må ſke att jag finner eder icke ſåſom jag will, och I finnen icke mig ſom I wiljen; att der är i någon måtto trätor, nit, wrede, kif, förtal, örnataßlan, uppblåſning, uppror;

21. Att jag åter kommer, och min Gud betrycker mig när eder; och måſte ſörja öfwer många, ſom tillförene ſyndat hafwa, och icke hafwa gjort bot för deras orenlighet, ſköraktighet och otukt, ſom de bedrifwit hafwa.

13. Capitlet.

Obotfärdige hotas, rådas till bättring.

Kommer jag tredje gången till eder, ſå ſkola uti twå eller tre mäns mun alla ſaker beſtå.

2. Jag hafwer det ſagt eder tillförene, och ſäger eder det tillförene, ſåſom närwarandes, i den andra reſon; och ſkrifwer det nu frånwarandes, dem ſom tillförene ſyndat hafwa, och allom dem androm: Om jag åter kommer, ſkall jag intet ſkona;

3. Efter I ſöken att I en gång ſkolen förnimma honom, ſom i mig talar, nämliga Chriſtum, hwilken

Digitized by Google

när eder intet swag är, utan är mägtig ibland eder.

4. Ty ändock han wardt korsfäst i swagheten, så lefwer han likwäl i Guds kraft; och ändock wi ock äre swage i honom, så lefwe wi likwäl med honom, uti Guds kraft, när eder.

5. Försöker eder sjelfwa, om I ären i trone; bepröfwer eder sjelfwa. Eller kännen I eder icke sjelfwa, att JEsus Christus är uti eder? Utan så kunde wara, att I odugelige ären.

6. Men jag hoppas, att I wäl skolen känna, att wi icke odugelige ärom.

7. Och önskar jag af Gudi, att I intet ondt gören; icke på det wi skulle synas dugelige, utan att I skolen göra hwad redeligit är, och wi blifwe då som wi odugelige worom.

8. Ty wi kunnom intet emot sanningene, utan med sanningene.

9. Men wi fröjde oß, när wi swage äre, och I mägtige; och det samma önske wi ock, nämliga edor fullkomlighet.

10. Derföre skrifwer jag ock detta frånwarandes, på det, då jag är tillstädes, jag icke skall sträng wara, efter den magt som HErren hafwer mig gifwit till förbättring, och icke till förderf.

11. På sistone, käre bröder, fröjder eder; warer fullkomne, tröster eder, warer ens sinnade, warer fridsamme; så blifwer kärlekens och fridsens Gud när eder.

12. Helser eder inbördes med en helig kyß; helsa eder all helgon.

13. **Wårs HErras JEsu Christi nåd, och Guds kärlek, och den Helga Andas delaktighet ware med eder allom: Amen.**

Den andra Epistel till de Corinthier, sänd af Philippis i Macedonien, med Tito och Luca.

Digitized by Google

S. Pauli Epistel till de Galater.

1. Capitlet.

Pauli lära följes; är af Gudi.

Paulus Apostel, icke af menniskor, icke heller genom menniska, utan genom JEsum Christum, och Gud Fader, som honom uppwäckt hafwer ifrå de döda;

2. Och alle bröder, som när mig äro, de församlingar i Galatien:

3. Nåd ware med eder, och frid af Gud Fader, och wårom HErra JEsu Christo;

4. Som sig sjelf för wåra synder gifwit hafwer, på det han skulle uttaga oß ifrå denna närwarande onda werld, efter Guds och wårs Faders wilja;

5. Hwilkom ware pris ifrån ewighet till ewighet: Amen.

6. Mig förundrar, att J så snarliga låten eder afwända ifrå den, som eder kallat hafwer uti Christi nåd, till ett annat Evangelium.

7. Ändock intet annat är; utan att några äro de eder förwilla, och wilja förwända Christi Evangelium.

8. Men om ock wi, eller en Ängel af himmelen, annorlunda predikade Evangelium för eder, än wi eder predikat hafwe, han ware förbannad.

9. Såsom wi nu sadom, så säge wi än en tid: Om några wore den eder predikar Evangelium annorlunda, än J undfått hafwen, han ware förbannad.

10. Predikar jag nu menniskom eller Gudi till wilja? Eller söker jag täckas menniskom? Hade jag härtilldags welat täckas menniskom, så wore jag icke Christi tjenare.

11. Men jag gör eder wetterligit, käre bröder, att det Evangelium, som är predikadt af mig, är icke menniskligit.

12. Ty jag hafwer det icke fått af menniska, icke heller lärt; utan genom JEsu Christi uppenbarelse.

13. Ty J hafwen wäl hört min umgängelse for-

Digitized by Google

dom i Judaskapet, att jag öfvermåtton förföljde Guds församling, och förstörde henne;

14. Och wäxte till mer och mer i Judaskapet, utöfwer många mina likar i mitt slägte; och höll mig strängeliga wid fädernas stadgar.

15. Men då Gudi täcktes, som mig af mins moders lif afskiljt hafwer, och kallat mig genom sina nåd dertill,

16. Att han wille uppenbara sin Son genom mig, att jag skulle genom Evangelium förkunna honom ibland Hedningarna; straxt föll jag till, och befrågade mig intet derom med kött och blod;

17. Och kom icke heller till Jerusalem igen, till dem som woro Apostlar för mig; utan for bort i Arabien, och kom åter till Damascum.

18. Sedan efter tre år kom jag igen till Jerusalem, till att se Petrum; och blef när honom i femton dagar.

19. Men af de andra Apostlar såg jag ingen utan Jacobum, HErrans broder.

20. Men det jag skrifwer eder, si, Gud wet, att jag icke ljuger.

21. Derefter kom jag in uti de land, Syrien och Cilicien.

22. Men jag war okänd till ansigtet för de Christeliga församlingar i Judeen;

23. Utan de hade allenast hört, att den som fordom förföljde oß, han predikar nu trona, som han fordom förstörde.

24. Och de prisade Gud för mina skull.

2. Capitlet.

Pauli Apostlaskap. Petri skrymtan. Rätt rättfärdighet.

Sedan efter fjorton år for jag åter upp till Jerusalem med Barnaba, och tog Titum ock med mig.

2. Och for jag dit upp efter en uppenbarelse, och befrågade mig med dem om Evangelium, som jag förkunnar ibland Hedningarna; besynnerliga med dem, som för något woro räknade; på det jag icke skulle löpa fåfängt, eller redo lupit hafwa.

Digitized by Google

3. Men icke wardt heller Titus, som med mig war, nödgad till att låta omskära sig, ändock han war en Grek.

4. Ty då några falske bröder sig med inträngde, och med inkomne woro, till att bespeja wår frihet, som wi hafwe i Christo JEsu, på det de skulle komma oß i träldom;

5. Wekom wi för dem icke en stund till underdånighet; på det Evangelii sanning skulle blifwa beståndandes när eder.

6. Men af dem som något räknade woro, hurudana de fordom warit hade, det kommer mig intet wid; Gud aktar icke menniskones anseende; men de som något woro räknade, lärde mig intet;

7. Utan heldre twärtemot, då de sågo, att mig betrodt war Evangelium till förhuden, lika som Petro till omskärelsen;

8. (Ty den som med Petro war kraftig till Apostlaämbetet ibland omskärelsen, den hafwer ock med mig kraftig warit ibland Hedningarna;)

9. Och förnummo den nåd, som mig gifwen war, räckte Jacobus och Cephas, och Johannes, hwilke såsom pelare räknade woro, mig och Barnabe handena, och förenade sig med oß, så att wi skulle predika ibland Hedningarna, och de ibland omskärelsen;

10. Allenast att wi skulle tänka på de fattiga; hwilket jag också hafwer winnlagt mig att göra.

11. Men då Petrus kom till Antiochien, stod jag honom uppenbarliga emot; ty klagomål war kommen öfwer honom.

12. Ty förr än några woro komne ifrån Jacobo, åt han med Hedningarna; men då de kommo, undrog han sig, och skilde sig ifrå dem; ty han fruktade dem som woro af omskärelsen.

13. Och de andre Judar skrymtade ock med honom, så att Barnabas wardt ock bedragen till att skrymta med dem.

14. Men då jag såg, att de icke rätteliga wandrade efter Evangelii sanning, sade jag till Petrum uppenbarliga för allom: Me-

Digitized by Google

dan du, som äst en Jude, lefwer som en Hedning, och icke som en Jude, hwarföre twingar du då Hedningarna till att lefwa efter Judasättet?

15. Ändock wi af naturen äre Judar, och icke syndare af Hedningomen;

16. **Likwäl, efter wi wete, att menniskan icke warder rättfärdig genom lagsens gerningar, utan genom trona på JEsum Christum, så tro wi ock på Christum JEsum, att wi skole rättfärdige warda genom trona på Christum, och icke af lagsens gerningar; derföre att intet kött warder rättfärdigadt genom lagsens gerningar.**

17. Men skulle wi, som söke warda rättfärdige genom Christum, ock ännu sjelfwe finnas wara syndare, så wore Christus en syndatjenare. Bort det.

18. Ty om jag bygger det samma upp igen, som jag nederslagit hade, så gör jag mig sjelf till en öfwerträdare.

19. Men jag är genom lag död ifrå lagen, på det jag skall lefwa Gudi; jag är korsfäst med Christo,

20. **Men jag lefwer, dock icke nu jag, utan Christus lefwer i mig; ty det jag nu lefwer i köttet, det lefwer jag i Guds Sons tro, den mig älskat hafwer, och gifwit sig sjelf ut för mig.**

21. Jag bortkastar icke Guds nåd; **ty om rättfärdigheten kommer af lagen, så är Christus fåfängt död.**

3. Capitlet.

Tron, men icke lagen, rättfärdigar.

O I oförståndige Galater, ho hafwer kufst eder, att I icke skullen lyda sanningene? Hwilkom JEsus Christus för ögonen målad war, och nu ibland eder korsfäst är.

2. Detta will jag allenast weta af eder: Hafwen I undfått Andan genom lagsens gerningar, eller genom trones predikan?

3. Ären I så oförståndige? I hafwen begynt i Andanom; wiljen I nu lyktat i köttet?

4. Hafwen I då så mycket lidit fåfängt? Om det eljest fåfängt är.

Digitized by Google

5. Den som nu gifwer eder Andan, och gör sådana krafter ibland eder, gör han det genom lagens gerningar, eller genom trones predikan?

6. Såsom Abraham hafwer trott Gudi, och det är räknadt honom till rättfärdighet;

7. Så weten J ju nu, att de som äro af trone, de äro Abrahams barn.

8. Men Skriften hafwer sett framföre åt, att Gud gör Hedningarna rättfärdiga genom trona; derföre förkunnade hon Abrahe: **I dig skola alle Hedningar wälsignade warda.**

9. Så warda nu de, som af trone äro, wälsignade med den trogna Abraham.

10. Ty alle de som med lagens gerningar umgå, de äro under förbannelse; ty det är skrifwet: **Förbannad ware hwar och en, som icke blifwer wid allt det som skrifwet är i lagboken, så att han det gör.**

11. Men att ingen warder rättfärdig för Gudi genom lagen, är uppenbart; **ty den rättfärdige skall lefwa af (sine) tro.**

12. Men lagen är icke af trone; utan den menniska som så gör, hon lefwer deraf.

13. **Christus hafwer förloßat oß ifrå lagens förbannelse, då han wardt en förbannelse för oß; ty det är skrifwet: Förbannad är hwar och en, som hänger på träd;**

14. På det Abrahams wälsignelse komma skulle öfwer Hedningarna i Christo JEsu, och wi så undfå måtte Andans löfte genom trona.

15. Käre bröder, jag will tala efter menniskosätt: Man föraktar ju icke ene menniskos testamente, då det gilladt är; man lägger icke heller något dertill.

16. Nu är ju Abraham och hans säd löftet tillsagdt; han säger icke, uti säderna, såsom i mångom, utan, såsom uti enom, **uti dine säd, som är Christus.**

17. Men det säger jag: Det Testamentet, som tillförene af Gudi fast gjordt war på Christum, warder icke ogilladt, så att löftet

Digitized by Google

skulle omintet warda med lagen, hwilken gifwen war fyrahundrade och tretio år derefter.

18. Ty om arfwet förtjentes genom lagen, så worde det icke gifwet genom löftet; men Gud hafwer det Abraham genom löftet fri skänkt.

19. Hwad skall då lagen? Hon är kommen dertill för öfwerträdelsernas skull, tilldeß säden skulle komma, hwilko löftet skedt war, och är skickad af Änglarna uti Medlarens hand.

20. Men Medlaren är icke ens Medlare; men Gud är en.

21. Är då lagen emot Guds löften? Bort det; men om en lag wore gifwen, som kunde lefwande göra, så wore rättfärdigheten sannerliga af lagen;

22. **Men Skriften hafwer allt beslutit under synd, på det löftet skulle komma genom JEsu Christi tro, dem som tro.**

23. Men förr än tron kom, woro wi förwarade under lagen, och beslutne till den tro som uppenbaras skulle.

24. Så hafwer nu lagen warit wår tuktomästare till Christum, på det wi skole warda rättfärdige af trone.

25. Nu, sedan tron kommen är, äre wi icke länger under tuktomästaren.

26. **Ty I ären alle Guds barn, genom trona på Christum JEsum.**

27. **Ty I, så många som döpte ären till Christum, hafwen eder iklädt Christum.**

28. Här är icke Jude eller Grek, här är icke tjenare eller fri, här är icke man eller qwinna; alle ären I en i Christo JEsu.

29. Ären I nu Christi, så ären I ju Abrahams säd, och arfwingar efter löftet.

4. Capitlet.

En trogen fri från lagen. Lag och Evangelium skilde.

Men jag säger: Så länge arfwingen är barn, är ingen åtskilnad emellan honom och en tjenare; ändock han är herre öfwer alla ägodelarna;

2. Utan är under förmyndare och föreståndare,

Digitized by Google

intill den tiden som af fadrenom förelagd är.

3. Sammalunda ock wi, då wi worom barn, woro wi twingade under utwärtes stadgar.

4. **Men då tiden wardt fullkommen, sände Gud sin Son, föddan af qwinno, gjordan under lagen;**

5. **På det han skulle förloßa dem, som under lagen woro,** att wi skullom få barnaskapet.

6. Efter I nu ären söner, hafwer Gud sändt sins Sons Anda uti edor hjertan, hwilken ropar: Abba, käre Fader.

7. Så är här nu icke mer tjenare, utan son; är han son, så är han ock Guds arfwinge genom Christum.

8. Men den tid I intet kände Gud, tjenten I dem som af naturen icke äro gudar.

9. Men nu, medan I Gud känt hafwen, ja mycket mer kände ären af Gudi, hwi wänden I eder då om till de swaga och wedertorftiga stadgar igen, hwilkom I på nytt tjena willen?

10. I hållen dagar och månader, högtider och årstider.

11. Jag fruktar om eder, att jag tilläfwentyrs icke hafwer fåfängt arbetat på eder.

12. Warer såsom jag är, efter jag ock är såsom I. Käre bröder, jag beder eder, I hafwen mig intet emot gjort.

13. I weten, att jag genom köttsens swaghet i förstone predikade eder Ewangelium.

14. Och min frestelse, som jag led på köttsens wägnar, hafwen I intet föraktat, icke heller försmått; utan anammaden mig såsom en Guds Ängel; ja, såsom Christum JEsum.

15. Huru salige woren I då? Jag är edart wittne, att om det hade möjeligit warit, haden I edor ögon uttagit, och gifwit mig.

16. Är jag då nu worden edar owän, att jag säger eder sanningen?

17. De nitälska eder icke rätteliga, utan wilja draga eder ifrå mig, att I skolen nitälska dem.

18. Så är nu wäl godt nitälska, då det sker om det

godt är alltid, och icke allenaſt då jag tillſtädes är.

19. Min kära barn, hwilka jag på nytt föder med ångeſt, tilldeß Chriſtus kommer till ſtadga uti eder.

20. Jag wille wäl att jag nu wore när eder, och förwandla kunde mina röſt; ty jag wet härnäſt ingen råd med eder.

21. Säger mig, I ſom willen wara under lagen, haſwen I icke hört lagen?

22. Ty det är ſkrifwet, **att Abraham hade två ſöner; en af tjenſteqwinnone, den andra af den fria.**

23. Men den ſom war af tjenſteqwinnone, han war född efter köttet; men den af de frio, han war född genom löftet.

24. Hwilka ord betyda något; ty deßa äro de tu Teſtamenten, ett af det berg Sina, ſom föder till träldom, hwilket är Agar;

25. Ty Agar heter i Arabien det berg Sina, och ſträcker ſig emot Jeruſalem det nu är, och är icke fri med ſinom barnom.

26. Men det Jeruſalem ſom ofwantill är, det är den fria; hon är allas wår moder.

27. Ty det är ſkrifwet: **War glad, du ofruktſamma, du ſom intet föder; briſt ut och ropa, du ſom icke är hafwandes;** ty den enſamma haſwer flera barn, än den ſom man haſwer.

28. Men wi, käre bröder, äro löftſens barn efter Iſaac.

29. Men ſåſom den, ſom då född war efter köttet, förföljde honom ſom född war efter Andan, ſå går det ock nu.

30. Men hwad säger Skriften? **Drif ut tjenſteqwinnona med hennes ſon; ty tjenſteqwinnones ſon ſkall icke blifwa arfwinge med dens frios ſon.**

31. Så äro wi nu, käre bröder, icke tjenſteqwinnones söner, utan dens frios.

5. Capitlet.

Frihets bruk. Köttſens, Andans frukter.

Så bliſwer nu ſtåndande uti den frihet, med hwilko Chriſtus oß friat haſwer; och låter eder icke på nytt fångas under träldomſens ok.

Digitized by Google

2. Si, jag Paulus säger eder: Om I låten eder omskära, är eder Christus intet nyttig.

3. Men jag betygar åter hwarjom och enom som sig låter omskära, att han är pligtig till att hålla hela lagen.

4. I hafwen miſt Christum, I som genom lagen wilsen rättfärdige warda, och I ären fallne ifrå nådene.

5. Men wi wänte uti Andanom, genom trona, den rättfärdighet som man hoppas skall.

6. Ty i Christo JEſu är intet bewändt, hwarken omskärelse eller förhud, utan tron som werkar genom kärleken.

7. I lupen wäl; ho hafwer hindrat eder, att I icke skullen tro sanningene?

8. Sådana tillskyndelse är icke af honom, som eder kallat hafwer.

9. Litet af surdeg förſyrar hela degen.

10. Jag förser mig till eder i HErranom, att I tagen eder icke annat sinne; men den eder förwillar, han skall draga sin dom, eho han är.

11. Om jag ännu, käre bröder, predikar omskärelsen, hwi lider jag ännu förföljelse? Så wore korsens förargelse omintet worden.

12. Gåfwe Gud, att de ock afskorne worde, som eder bekymra.

13. Men, käre bröder, I ären kallade till frihet; allenast ser till, att I icke låten frihetena gifwa köttet tillfälle, utan genom kärleken tjener den ene dem andra.

14. Ty all lagen warder fullbordad uti ett ord; det är: **Älska din näſta, som dig ſjelf.**

15. Men om I med hwarannan biten och frätens, så ser till att I icke ymſom af hwarannan uppätne warden.

16. Men jag säger: Wandrer i Andanom, så fullkomnen I icke köttsens begärelse.

17. Ty köttet hafwer begärelse emot Andan, och Andan emot köttet; de samma äro emot hwartannat, så att I icke gören hwad I wilen.

Digitized by Google

18. Om I regerens af Andanom, så ären I icke under lagen.

19. Men köttsens gerningar äro uppenbara, som är hor, boleri, orenlighet, lösaktighet;

20. Afguderi, trolldom, owänskap, kif, nit, wrede, trätor, twedrägt, parti;

21. Afund, mord, dryckenskap, fråßeri, och sådant mer; der jag eder tillförene af sagt hafwer, och säger ännu tillförene, att de, som sådana göra, skola icke ärfwa Guds rike.

22. Men Andans frukt är kärlek, frögd, frid, långmodighet, mildhet, godhet, tro,

23. Saktmodighet, kyskhet; emot sådant är icke lagen.

24. Men de, som Christo tillhöra, korsfästa sitt kött, samt med lustar och begärelser.

25. Om wi nu lefwe i Andanom, så låter oß ock wandra i Andanom.

26. Låter oß icke begära fåfängelig pris, till att förtörna och hata hwarannan inbördes.

6. Capitlet.

Lef tälig, tacksam, from, ett nytt kreatur.

Käre bröder, om en menniska råkade falla i någon synd, I som andelige ären, upprätter honom med saktmodigom anda; och se uppå dig sjelf, att du icke ock frestad warder.

2. Inbördes drager hwarannars börda, och så fullborden I Christi lag.

3. Derföre, om någor låter sig tycka något wara, ändock han intet är, han bedrager sig sjelf.

4. Men hwar och en bepröfwe sin egen gerning, och så skall han allenast uti sig sjelf hafwa berömmelse, och icke uti androm.

5. Ty hwar och en skall draga sina börda.

6. **Den som underwisad warder med ordom, han dele allt godt med honom, som honom underwisar.**

7. Farer icke wille, Gud låter intet gäcka sig; ty hwad menniskan sår, det skall hon ock uppskära.

8. Den som sår i sitt kött, han skall af köttet uppskära förgängelighet; men

den som får i Andanom, han skall uppskära af Andanom ewinnerligit lif.

9. Och när wi göre godt, låt oß icke ledas wid; ty wi skole ock i sinom tid uppskära utan återwändo.

10. Medan wi nu tid hafwe, låt oß göra godt emot hwar man, men aldrameſt emot dem, som wåre medbröder äro i trone.

11. Ser huru stort bref jag eder tillskrifwit hafwer med min egen hand.

12. De som wilja täckas efter köttet, de nödga eder till omskärelsen, allenaſt fördenskull att de icke skola förfölſde warda med Christi kors.

13. Ty ock de samme, som låta omskära sig, hålla intet lagen; utan de wilja att J skolen låta omskära eder, på det de måga berömma sig af edart kött.

14. Men bort det, att jag af någon ting skulle berömma mig, utan af wårs HErras JEsu Christi kors; genom hwilken werlden är mig korsfäſt, och jag werldene.

15. **Ty i Christo JEsu gäller intet, hwarken omskärelse eller förhud, utan ett nytt kreatur.**

16. Och alle de som efter denna reglo wandra, öfwer dem ware frid och barmhertighet, och öfwer Guds Israel.

17. Ingen göre mig mer bekymmer; ty jag drager på min kropp wårs HErras JEsu tecken.

18. Wårs HErras JEsu Christi nåd ware med edrom anda, käre bröder: Amen.

Till de Galater, sänd af Rom.

S. Pauli Epistel till de Epheser.

1. Capitlet.

Utkorelsen. Andans kraft. Christi höghet.

Paulus, JEsu Christi Apostel, genom Guds wilja, dem heligom som uti Epheso äro, och trognom i JEsu Christo:

2. Nåd ware med eder, och frid af Gudi wårom

Digitized by Google

Fader, och HErranom JEsu Christo.

3. Wälsignad ware Gud och wårs HErras JEsu Christi Fader, den oß wälsignat hafwer med all andelig wälsignelse, i de himmelska ting, genom Christum;

4. Såsom han oß utwalt hafwer i honom, förr än werldenes grund lagder war, att wi skole wara helige och ostraffelige för honom uti kärleken;

5. Och hafwer tagit oß sig sjelfwom till barn, genom JEsum Christum, efter sins wiljas goda behag;

6. Sina härliga nåd till lof, genom hwilka han hafwer oß täcka gjort uti honom, som kärkommen är;

7. I hwilkom wi hafwom förloßning genom hans blod, syndernas förlåtelse, efter hans nåds rikedomar;

8. Af hwilka han oß rundeliga delaktiga gjort hafwer uti all wisdom och klokhet;

9. Och hafwer oß låtit få weta sins wiljas hemlighet, efter sitt goda behag, och hafwer det framhaft igenom honom;

10. Att det skulle predikadt warda, då tiden fullkomnad war; på det all ting skulle sammanfattad warda i Christo, både det i himmelen och på jordene är, genom den samma;

11. Genom hwilken wi ock komne äre till arfwedelen, beskärde efter hans uppsåt, som all ting werkar efter sin egen wiljas råd;

12. Att wi skole wara hans härlighet till lof, wi som tillförene hoppadoms på Christum;

13. Genom hwilken ock I hört hafwen sanningenes ord, som är edor saligheets Evangelium; uti hwilkom I ock, sedan I trodden, ären beseglade wordne med löftsens Helga Anda;

14. Hwilken wårt arfs pant är, till wår förloßning, att wi skulle warda hans egendom, hans härlighet till pris.

15. Derföre ock jag, efter jag hört hafwer af den tro, som i eder är till HErran JEsum, och edar kärlek till all helgon;

16. Wänder jag icke åter att tacka Gud för eder,

Digitized by Google

alltid tänkandes på eder i mina böner;

17. Att wårs HErras JEsu Christi Gud, härlighetenes Fader, wille gifwa eder wisdomsens och uppenbarelsens Anda, till sin kunskap;

18. Och upplysa edars förstånds ögon, att J förstå kunnen, hwad hopp han hafwer kallat eder uti, och huru rik hans arfs härlighet är uti helgonen;

19. Och huru öfwerswinnerliga stor hans kraft är till oß, som trom efter hans mäktiga starkhets werkan;

20. Hwilka han werkade i Christo, då han uppwäckte honom ifrå de döda, och satte honom på sin högra hand i himmelen;

21. Öfwer all Förstadöme, wälde, magt, Herradöme, och allt det som nämnas kan, icke allenast i denna werldene, utan ock i den tillkommande;

22. **Och hafwer all ting lagt under hans fötter, och hafwer satt honom församlingene till ett hufwud öfwer all ting;**

23. **Hwilken är hans kropp, och hans uppfyllelse, som allt i allom uppfyller.**

2. Capitlet.

Wi födas wredenes, men bliswo nådenes barn i Christo.

Och eder också, då J döde woren genom öfwerträdelser och synder;

2. Der J uti fordom wandraden, efter denna werldenes lopp, efter den Förstan, som magt hafwer i wädret, nämliga efter den andan, som nu werkar uti otrones barn;

3. Ibland hwilka wi ock alle fordom wandrat hafwe, uti wårt kötts begärelser, och gjordom hwad köttet och sinnet lyste; **och worom af naturen wredsens barn, såsom ock de andre.**

4. Men Gud, som är rik i barmhertigheten, för sin stora kärleks skull, der han oß med älskat hafwer;

5. Den tid wi ännu döde worom i synderna, hafwer han oß samt med Christo gjort lefwande; (genom nådena ären J frälste;)

6. Och hafwer samt

Digitized by Google

med honom uppwäckt oß, och samt med honom satt oß i det himmelska wäsendet i Christo JEsu;

7. På det han i tillkommande tid bewisa skulle sine nåds öfwerswinnerliga rikedom, genom sina mildhet öfwer oß, i Christo JEsu.

8. **Ty af nådene ären I frälste, genom trona; och det icke af eder, Guds gåfwa är det;**

9. **Icke af gerningar, på det ingen skall berömma sig.**

10. Ty wi äre hans werk, skapade i Christo JEsu till goda gerningar, till hwilka Gud oß tillförene beredt hafwer, att wi uti dem wandra skole.

11. Derföre, tänker derpå, att I som fordom efter köttet hafwen warit Hedningar, och worden kallade förhud af dem som kallas omskärelse efter köttet, den med handene sker;

12. Att I på den tid woren utan Christo, främmande och utan Israels borgareskap, och främmande ifrå löftsens Testament, intet hopp hafwande, och woren utan Gud i werldene.

13. Men nu, I som i Christo JEsu ären, och fordom fjerran woren, ären nu när wordne, genom Christi blod.

14. Ty han är wår frid, den af bådom hafwer gjort ett; och hafwer nederbrutit medelbalken, i det att han igenom sitt kött borttog owänskapen.

15. Nämliga lagen, som i budordom stod; på det han skulle af twåm skapa ena nya menniſko i sig sjelfwom, och frid göra;

16. Och att han skulle försona dem båda med Gudi uti en kropp, genom korset; och hafwer dödat owänskapen genom sig sjelf;

17. Och är kommen, och hafwer igenom Evangelium bådat eder frid, I som fjerran woren; så ock dem som när woro.

18. Ty genom honom hafwe wi både tillgång uti en Anda till Fadren.

19. Så ären I icke nu mera gäster och främmande, utan helga manna medborgare, och Guds husfolk;

20. Uppbyggde på A-

Digitized by Google

postlarnas och Propheternas grund, der JEsus Christus öfwerste hörnesten är;

21. På hwilken hela byggningen tillhopafogad wäxer till ett heligt tempel i HErranom;

22. På hwilkom ock I med uppbyggde warden, Gudi till ett hemman, genom Andan.

3. Capitlet.

Pauli ämbetes förmaning, bön.

För denna saks skull är jag Paulus Christi JEsu fånge för eder, Hedningar;

2. Om I eljest hört hafwen om Guds nåds ämbete, som mig gifwet är till eder;

3. Att denna hemlighet är mig genom uppenbarelse förkunnad, såsom jag tillförene med få ord skref;

4. Af hwilko, om I det läsen, I mågen märka mitt förstånd i Christi hemlighet;

5. Hwilket icke kunnigt gjordt är i förtiden menniskors barnom, såsom det nu uppenbaradt är hans heliga Apostlar och Propheter, genom Andan;

6. Nämliga att Hedningarna skola wara medarfwingar, och samma lekamens och hans löftes delaktige i Christo, genom Evangelium;

7. Hwilkets tjenare jag worden är, efter den gåfwo af Guds nåd, som mig gifwen är, efter hans krafts werkning.

8. Mig, som är den aldraringaste ibland all helgon, är denna nåd gifwen, att jag skall ibland Hedningarna förkunna de obegrundeliga Christi rikedomar;

9. Och i ljuset frambära för hwar man, hurudana delaktighet är i den hemlighet, som härtilldags i werldene hafwer fördold warit i Gudi, den all ting skapat hafwer genom JEsum Christum;

10. På det nu skulle kunnigt warda Förstadömen och Herradömen i himmelen, på församlingene, Guds margfaldeliga wishet;

11. Efter den försyn af werldenes begynnelse, hwilka han bewist hafwer i Christo JEsu wårom HErra;

12. Genom hwilken wi

Digitized by Google

hafwe dristighet och tillgång med all förtröstning, genom trona på honom.

13. Derföre beder jag, att J icke uppgifwens för mina bedröfwelsers skull, som jag lider för eder, hwilka äro eder till pris.

14. Fördenskull böjer jag min knä till wårs HErras JEsu Christi Fader;

15. Den der rätte Fadren är öfwer allt det Fader heter i himmelen och på jordene;

16. Att han wille gifwa eder kraft, efter sine härlighets rikedomar, att J starke warden genom hans Anda, till den inwärtes menniskan;

17. Att Christus må bo genom trona i edor hjerta, stadeliga rotade och grundade i kärlekenom;

18. Att J mågen begripa med all helgon, hwad bredden, och längden, och djupet, och höjden är;

19. Och dermed känna Christi kärlek, den all kunskap öfwergår; på det J mågen uppfyllde warda med allahanda Guds fullhet.

20. Men honom, som rikeliga förmår göra, öfwer allt det wi bedjom, eller tänkom, efter den kraft som werkar i oß;

21. Honom ware ära i församlingen, genom Christum JEsum, i allan tid, ifrån ewighet till ewighet: Amen.

4. Capitlet.

Enighet fordras. Lärare stickas. Christelig lefnad.

Så förmanar jag nu eder, jag fången i HErranom, att J wandren såsom tillbörligit är, i den kallelse, der J uti kallade ären;

2. Med alla ödmjukhet och saktmodighet; med tålamod, unddragandes den ene den andra i kärlekenom;

3. Winnläggandes eder att hålla Andans enhet genom fridsens band;

4. En kropp, och en Ande, såsom J ock kallade ären uti ett edars kallelses hopp;

5. En HErre, en tro, ett dop, en Gud, och allas wåra Fader;

6. Hwilken är öfwer eder alla, genom eder alla, och i eder alla.

7. Men hwarjom och enom af oß är gifwen nåd, efter Christi gåfwos mått.

Digitized by Google

8. Derföre säger han: **Han är uppstigen i höjden, och hafwer fört fängelset fånget, och hafwer gifwit menniskomen gåfwor.**

9. Men det han uppfaren är, hwad är det annat än han for först härned, uti de nederste jordenes rum?

10. Den der nederfor, han är ock den der uppfor öfwer alla himlar, på det han skulle all ting uppfylla.

11. Han hafwer ock somliga satt till Apostlar, somliga till Prophéter, somliga till Evangelister, somliga till herdar och lärare;

12. Att de helige skola skickelige wara till ämbetsens werk, genom hwilket Christi lekamen må uppbyggd warda;

13. Tilldeß att wi alle kommom till ena tro, och Guds Sons kunskap, och wardom en fullkommen man, den der är uti Christi fullbordiga ålders mått;

14. På det wi icke mer skolom wara barn, och låta oß beweka och omföras af allahanda lärdomswäder, genom menniskors skalkhet och illfundighet, med hwilka de falla till, att de måga bedraga oß.

15. Men warom rättsinnige i kärlekenom, och wäxom till i all stycke i honom, som hufwudet är, Christus;

16. Af hwilkom helo kroppen tillhopafogas, och en lem hänger intill den andra genom all ledamöten, der den ene tjenar den andra, efter det werk som hwar lem hafwer i sitt mått, och gör att kroppen wäxer sig sjelf till förbättring, genom kärleken.

17. Så säger jag nu, och betygar det i HErranom, att I icke mer wandren såsom de andre Hedningar wandra, i deras sinnes fåfänglighet;

18. Hwilkas förstånd förmörkradt är, och de bortkomne ifrå det lif som af Gudi är, genom den fåwitsko som i dem är, och genom deras hjertas blindhet;

19. Hwilke, sedan de wordo förstockade, gåfwo de sig sjelfwa uti otukt, till att bedrifwa all orenlighet, samt med girighet.

Digitized by Google

20. Men I haſwen icke ſå lärt Chriſtum;

21. Om I annars honom hört haſwen, och uti honom lärde ären, huru ett rättſinnigt wäſende är i JEſu.

22. Så lägger nu bort ifrån eder den gamla menniſkan, der I förra med umgingen, hwilken genom luſtar i willfarelſe ſig förderſwar;

23. Och förnyer eder i edar ſinnes Anda;

24. Och ikläder eder den nya menniſkona, den efter Gud ſkapad är, i ſannſkyldiga rättfärdighet och helighet.

25. Derföre, lägger bort lögnen, och taler ſanningen, hwar och en med ſin näſta; efter wi ärom inbördes lemmar;

26. Wredgens och ſynder icke; låter icke ſolena gå ned öfwer edra wrede.

27. Gifwer ock icke laſtarenom rum.

28. Den der ſtulit haſwer, han ſtjäle icke mer; utan heldre arbete med ſina händer det godt är; på det han något ſkall haſwa dela med den ſom nödtorftig är.

29. Intet ohöfwiſkt tal gånge utaf edar mun; utan det nyttigt är till förbättring, der det behöfwes; att det må dem, ſom det höra, till tacka wara.

30. Och bedröfwer icke Guds Helga Anda, der I med beſeglade ären till förloßningenes dag.

31. All bitterhet, och grymhet, och wrede, och rop, och hädelſe ware långt ifrån eder, ſamt med alla ondſko.

32. Men warer inbördes till hwarannan wänlige, godhjertige; och förlåter den ene dem andra, ſåſom ock Gud genom Chriſtum haſwer förlåtit eder.

5. Capitlet.

Trognas lefnad. Ägta folk.

Så warer nu Guds efterföljare, ſåſom älſkelig barn.

2. Och wandrer i kärlekenom, ſåſom ock Chriſtus haſwer älſkat oß, och utgifwit ſig ſjelf för oß, till gåfwo och offer, Gudi till en ſöt lukt.

3. Boleri och all ſlemhet, eller girighet låter ibland

Digitized by Google

eder icke ens nämnda warda, såsom helgon tillhörer;

4. Och slem ord, eller gäckeri, eller skämt som icke höfwes; utan heldre tacksägelse.

5. Ty I skolen weta, att ingen bolare, eller oren, eller giriger, hwilken är en afgudadyrkare, hafwer arfwedel uti Christi och Guds rike.

6. Låter eder ingen förföra med fåfäng ord; ty för sådana plägar Guds wrede komma öfwer otrones barn.

7. Derföre, warer icke deras stallbröder.

8. Ty I woren fordom mörker, men nu ären I ljus i HErranom; wandrer såsom ljusens barn.

9. Ty Andans frukt är uti all godhet, och rättfärdighet, och sanning.

10. Och pröfwer hwad HErranom täckt är.

11. Och hafwer ingen delaktighet med de onyttiga mörksens werk; utan straffer dem heldre.

12. Ty hwad hemliga af dem sker, det är ock skamligit att säga.

13. Men allt detta warder uppenbart, när det af ljuset straffadt warder; ty allt det uppenbart warder, det är ljus.

14. Derföre säger han: **Waka upp, du som sofwer, och statt upp ifrå de döda, så warder Christus dig upplysandes.**

15. Så ser nu till, huru I wandren wisliga; icke som de owise, utan som wise.

16. Och skicker eder efter tiden; ty tiden är ond.

17. Derföre, warer icke oförståndige, utan förståndige hwad HErrans wilje är.

18. Och dricker eder icke druckna af win, af hwilko ett oskickeligit wäsende kommer, utan uppfyllens af dem Helga Anda;

19. Talandes emellan eder i psalmer, och lofsånger, och andeliga wisor; sjungandes och spelandes HErranom uti edor hjerta;

20. Alltid tacksägandes Gudi och Fadrenom för hwar man, uti wårs HErras JEsu Christi Namn;

21. Ymsom underdånige, den ene dem andra, i Guds räddhåga.

22. Hustrurna ware sina

Digitized by Google

män underdåniga, såsom HErranom.

23. Ty mannen är hustruns hufwud, såsom ock Christus är församlingenes hufwud; och han är ock sins kropps helsa.

24. Såsom nu församlingen är underdånig Christo, så skola ock hustrurna uti all ting wara sina män underdåniga.

25. I män, älsker edra hustrur, såsom ock Christus älskade församlingen, och hafwer utgifwit sig sjelf för henne;

26. På det han henne helga skulle, och hafwer gjort henne rena i wattnsens bad, genom ordet;

27. På det han skulle beställa sig sjelf ena församling, den härlig är, den ingen fläck eller skrynko hafwer, eller annat sådant; utan att hon skulle wara helig och ostraffelig.

28. Så skola ock männerne älska sina hustrur, såsom sina egna kroppar. Den sina hustru älskar, han älskar sig sjelf.

29. Ty ingen hafwer någon tid hatat sitt eget kött; utan heldre föder och fordrar det, såsom ock HErren församlingen.

30. Ty wi äre ledamöter af hans kropp, af hans kött, och af hans benom.

31. Fördenskull skall menniskan öfwergifwa sin fader och moder, och blifwa wid sin hustru, och af twåm warder ett kött.

32. Denna hemlighet är stor; men jag talar om Christo och församlingen.

33. Dock ock I, hwar i sin stad, älske sina hustru, såsom sig sjelf; men hustrun hafwe mannen i wördning.

6. Capitlet.

Barns, fäders, tjenares, herrars pligt. Trognas wapen.

I barn, warer hörige edra föräldrar i HErranom; ty det är rättwist.

2. Hedra din fader och moder; hwilket är det första bud, som löfte med sig hafwer:

3. På det dig skall wäl gå, och du må blifwa länglifwad på jordene.

4. I fäder, reter icke edor barn till wrede, utan uppföder dem tukt och HErrans förmaning.

5. I tjenare, warer hö-

Digitized by Google

rige edrom lekamligom herrom, med räddhåga och bäfwan, i edor hjertas enfaldighet, såsom Christo;

6. Icke tjenande allena för ögonen, såsom menniskom till wilja; utan såsom Christi tjenare, görande det Gud will utaf hjertat.

7. Med wälwiljoghet låter eder tycka att I tjenen HErranom, och icke menniskom;

8. Wetande, att hwad godt hwar och en gör, det skall han igenfå af HErranom, ehwad han är tjenare eller fri.

9. Och I herrar, görer ock detsamma emot dem, och öfwergifwer trug; wetande, att ock edar HErre är i himmelen, och för honom är intet anseende till personen.

10. På det sista, käre bröder, warer starke i HErranom, och i hans starkhets magt.

11. Ikläder eder allt Guds harnesk, på det I mågen stå emot djefwulens listiga anlopp.

12. Ty wi hafwom icke strid emot kött och blod; utan emot Förstar och wäldiga, nämliga emot werldenes herrar, de som regera i denna werldenes mörker, emot de onda andar under himmelen.

13. Derföre, tager på eder allt Guds harnesk, att I mågen emotstå i den onda dagen, och all ting wäl uträtta, och beståndande blifwa.

14. Så står nu omgjordade kringom edra länder med sanningene, och iklädde rättfärdighetenes kräfweto;

15. Och fötterna skodde, att I mågen redo wara till fridsens Evangelium.

16. Men öfwer all ting tager trones sköld, med hwilkom I kunnen utsläcka all hins ondas glödande skott.

17. Och tager på eder saligheténes hjelm, och Andans swärd, som är Guds ord;

18. I all bön och åkallan, alltid bedjande i Andanom; och waker dertill, med all idkelighet, och bön för all helgon;

19. Och för mig, att mig måtte gifwet warda tala dristeliga med öppen mun, att jag måtte kun-

Digitized by Google

niga göra Evangelii hemlighet;

20. Hwilkets bådskap jag är i denna kedjon; på det jag deruti må fri tala, som mig bör tala.

21. Men på det I mågen ock weta, huru med oß tillstår, och hwad jag gör, skall Tychicus, min älskelige broder och trogne tjenare i HErranom, eder underwisa;

22. Hwilken jag derföre sände till eder, att I skolen få weta, huru med mig tillstår; och att han skulle trösta edor hjerta.

23. Frid ware bröderna, och kärlek med trone, af Gud Fader och HErranom JEsu Christo.

24. Nåd ware med allom, som wår HErra JEsum Christum rättsinneliga kär hafwa: Amen.

Sänd af Rom till de Epheser, med Tychico.

S. Pauli Epistel till de Philipper.

1. Capitlet.

Pauli fägnad och nit om Evangelio.

Paulus och Timotheus, JEsu Christi tjenare, allom heligom i Christo JEsu, som äro i Philippis, samt med Biskopar och tjenare:

2. Nåd ware med eder, och frid af Gudi, wårom Fader, och HErranom JEsu Christo.

3. Jag tackar min Gud, så ofta jag tänker på eder;

4. Hwilket jag alltid gör i alla mina böner för eder alla, och gör samma bön med glädje;

5. Att I åren delaktige wordne i Evangelio, ifrå första dagen intill nu;

6. Och förser mig detsamma, att den uti eder ett godt werk begynt hafwer, han skall det ock fullborda, intill JEsu Christi dag;

7. Såsom mig rätt är, att jag den meningen hafwer om eder alla; derföre att jag i minom bojom, i hwilkom jag förswarar och stad-

Digitized by Google

stadfäster Evangelium, hafwer eder i mitt hjerta, såsom de der alle med mig delaktige ären i nådene.

8. Ty Gud är mitt wittne, huru jag åstundar eder alla af hjertans grund i JEsu Christo;

9. Och beder, att edar kärlek ju mer och mer må rik warda i all kunskap, och i alla förstånd;

10. Att J mågen bepröfwa hwad bäst är; på det J mågen wara rene, och ingom till förargelse, intill Christi dag;

11. Uppfyllde med rättfärdighetenes frukt, hwilken genom JEsum Christum kommer, till Guds pris och lof.

12. Jag will, att J weta skolen, käre bröder, att det med mig skedt är, det är mer kommet Evangelio till framgång;

13. Så att mina bojor äro uppenbara wordna i Christo, öfwer hela Rådhuset, och när alla andra;

14. Och att många bröder i HErranom, styrkte af minom bojom, äro deß dristigare wordne till att tala ordet utan räddhåga.

15. Somlige predika ock Christum för afunds och trätos skull, och somlige uti en god mening.

16. De förre predika Christum af kif, och icke renliga, menandes dermed föröka bedröfwelsen till min fängelse;

17. Men de sednare af kärlek, wetandes att jag här ligger till Evangelii förswarelse.

18. Hwad äret då? Att ju Christus förkunnad warder, i hwad mått det ske kan, antingen af tillfälle, eller sannskyldeliga, deraf fröjdar jag mig, och jemwäl fröjda will.

19. Ty jag wet, att det kommer mig till salighet, genom edra bön, och JEsu Christi Andas tillhjelp;

20. Såsom jag wißerliga wäntar och förhoppas, att jag uti ingen ting skall till blygd komma; utan med all frihet, såsom alltid, så ock nu, mätte Christus afhållen warda i minom lekamen, ehwad det är genom lif, eller genom död.

21. Ty Christus är mitt lif, och döden är min winning.

Digitized by Google

22. Men efter det, att lefwa i köttet, tjenar mer till att göra frukt, så wet jag icke hwilket jag utwälja skall;

23. Ty både delarne ligga mig hårdt uppå. Jag ästundar skiljas hädan, och wara när Christo; hwilket ock mycket bättre wore.

24. Men det är mer nödtorftigt bliswa i köttet, för edra skull.

25. Och wet jag wißerliga, att jag skall bliswa, och med eder allom wara, eder till godo, och till trones fröjd;

26. På det I mågen storliga berömma eder af mig i Christo JEsu, genom min igenkommelse till eder.

27. Allenast wandrer såsom Christi Evangelio wärdt är, att, hwad jag heller kommer och får eder se, eller frånwarandes får höra om eder, att I bliswen ståndande uti enom anda och ene själ, samt med oß kämpande uti Evangelii tro.

28. Och uti ingen ting förskräcken eder för edra motståndare; hwilket dem är ett tecken till förtappelse, men eder till salighet, och det af Gudi.

29. Ty eder är gifwet för Christo, icke allenast att I tron på honom, utan jemwäl liden för hans skull;

30. Hafwande samma stridena, som I sågen i mig, och I nu hören om mig.

2. Capitlet.

Lef enig, ödmjuk, lydig. Timotheus. Epaphroditus.

Är nu några förmaning när eder i Christo, är några tröst i kärlekenom, är några Andans delaktighet, är några hjertelig kärlek och barmhertighet,

2. Så uppfyller mina glädje, att I ären ens till sinnes, lika kärlek hafwande, endrägtige, samhällige;

3. Att intet sker med kif eller fåfäng äro; utan med ödmjukhet räkne hwar den andra yppare än sig.

4. Ser icke hwar på sitt eget bästa, utan hwar och en på ens annars bästa.

5. Hwar och en ware så till sinnes, som ock Christus JEsus war;

6. Hwilken, ändå han war i Guds skepelse, räk-

Digitized by Google

nade han icke för rof Gudi jemlik wara;

7. Utan förnedrade sig sjelf, tagandes på sig en tjenares skepelse, och wardt lika som en annor menniska, och i åthäfwor funnen som en menniska;

8. Ödmjukade sig sjelf; wardt lydig intill döden, ja, intill korsens död.

9. Derföre hafwer ock Gud förhöjt honom, och gifwit honom ett Namn, det öfwer all namn är;

10. Att i JEsu Namn skola sig böja all knä, deras som i himmelen, på jordene, och under jordene äro;

11. Och alla tungor skola bekänna, att JEsus Christus är HErren, Gud Fader till ära.

12. Så, mine älskelige, som J alltid hafwen warit lydige, icke allenast i mine närwaro, utan ock nu mycket mer i mine frånwaro, skaffer med fruktan och bäfwan, att J salige warden.

13. Ty Gud är den som werkar i eder både wilja och gerning, efter sitt goda behag.

14. Görer all ting utan knorr och twekan;

15. På det J mågen wara oförtalade och rene, och Guds barn ostraffelige, midt ibland det wanartiga och wrånga slägtet; ibland hwilka lyser såsom ljus i werldene;

16. Att J blifwen wid lifsens ord, mig till en berömmelse på Christi dag, att jag icke fåfängt lupit, eller fåfängt arbetat hafwer.

17. Och om jag än offras öfwer edra tros offer och Gudstjenst, så gläder jag mig, och fröjdar mig med eder alla.

18. För det sammas skull skolen J ock glädjas, och skolen glädjas med mig.

19. Men jag hoppas i HErranom JEsu, att jag innan kort warder sändandes till eder Timotheum; att jag ock må warda wid ett godt mod, då jag förnimmer huru med eder tillstår.

20. Ty jag hafwer ingen, den som så alldeles lika med mig till sinnes är, den så hjerteliga omsorg hafwer för eder.

21. Ty de söka alle efter sitt eget, icke det Christo JEsu tillhörer.

Digitized by Google

22. Men I weten, att han bepröfwad är; ty såsom ett barn med fadrenom, hafwer han med mig tjent uti Evangelio.

23. Honom hoppas mig nu sända, det första jag hafwer besett min ärende.

24. Jag tröstar ock på HErran, att jag ock sjelf snart kommandes warder.

25. Mig hafwer ock synts nödtorftigt wara sända till eder Epaphroditum, broderen, min medhjelpare och medstridare, och edar Apostel, den ock mig uti mine nödtorft tjenar;

26. Efter han hade en åstundan till eder alla, och war storliga bekymrad deraf, att I sport haden honom krankan;

27. Som han ock wisserliga war dödssjuk; men Gud förbarmade sig öfwer honom; och icke allenast öfwer honom, utan ock öfwer mig, att jag icke skulle få sorg på sorg.

28. Jag hafwer nu sändt honom deß snarare, att I skolen få se honom, och deß gladare warda igen, och jag deß mindre sorg hafwa.

29. Så undfår nu honom i HErranom med alla glädje; och de sådana äro, dem hafwer i wördning:

30. Ty för Christi werks skull war han dödenom så när kommen, att han fögo tänkte på lifwet; på det han skulle tjena mig i edar stad.

3. Capitlet.

Lagens, trones rättfärdighet. Rätt, falsk wandel.

Ytterligare, mine bröder, fröjder eder i HErranom. Att jag eder ju allt detsamma skrifwer, det förtryter mig intet: men det gör eder deß wißare.

2. Wakter eder för de hundar, wakter eder för de onda arbetare, wakter eder för afskärelsen.

3. Ty wi äre omskärelsen, wi som tjene Gudi i Andanom, och berömmom oß af Christo JEsu, och sätte om icke tröst på köttet;

4. Ändock jag ock wäl må trösta på köttet. Hwar en annar sig tycka låter, att han må förtrösta sig på köttet, jag mycket mer;

5. Som på åttonde dagen omskoren är, en af Israels folk och BenJamins

Digitized by Google

slägte, en Ebree af Ebreer, efter lagen en Pharisee;

6. Efter nitet förföljandes församlingen, efter den rättfärdighet som är af lagen, ostraffelig.

7. Men det mig en winning war, det hafwer jag räknat för skada, för Christi skull.

8. Ja, jag räknar det allt för skada emot den öfwerswinnerliga mins HErras Christi JEsu kunskap; för hwilkens skull jag allt hafwer för skada räknat, och håller det för träck, på det jag må winna Christum;

9. Och warda funnen i honom, icke hafwandes mina rättfärdighet, som kommer af lagen, utan den som af Christi tro kommer; nemliga den rättfärdighet, som af Gudi kommer genom trona;

10. Till att känna honom, och hans uppståndelses kraft, och hans pinos delaktighet, lik worden hans död;

11. Om jag ock måtte komma emot honom i de dödas uppståndelse.

12. Icke att jag allaredo hafwer det fattat, eller allaredo fullkommen är; men jag far fast derefter, om jag det ock fatta må, som jag ock fattad är af Christo JEsu.

13. Käre bröder, jag kan icke säga, att jag ännu sjelf det fattat hafwer; men ett säger jag, jag förgäter det till rygga är, och sträcker mig till det som framman till är;

14. Jagandes efter målet som föresatt är, till den lön som förehålles ofwanefter, af Guds kallelse i Christo JEsu.

15. Så många wi nu fullkomne äre, warom så sinnade; och om I något annorlunda hålla skolen, så låter Gud eder det uppenbara.

16. Dock så, att wi uti det, der wi allaredo till komne äre, wandrom efter ena reglo, och äre ens sinnade.

17. Warer ock, käre bröder, mine efterföljare, och ser på dem som så wandra, som I oss för en efterdömelse hafwen.

18. Ty många wandra, af hwilkom jag eder ofta sagt hafwer, men nu säger

Digitized by Google

sag ock gråtandes, fiendar till Christi kors;

19. Hwilkas ände är förtappelse, och deras buk deras Gud, och deras ära till skam, de der akta hwad jordene tillhörer.

20. Men wår umgängelse är i himmelen, dädan wi ock wänte Frälsaren, HErran JEsum Christum;

21. Hwilken wår skröpeliga lekamen skall förklara; på det han skall göra honom lik med sinom förklarade lekamen, af den kraft der han med förmår sig all ting underlägga.

4. Capitlet.

Förmanas till dygd; tackas.

Så, mine käre och önskade bröder, min fröjd och min krona, bliswer så ståndande i HErranom, mine älskelige.

2. Evodiam förmanar jag, och Syntychen förmanar jag, att de äro ens till sinnes i HErranom.

3. Ja, jag beder ock dig, min rättsinniga make, war dem behjelpelig, som med mig öfwer Evangelium stridt hafwa, samt med Clement, och andra mina medarbetare, hwilkas namn äro uti lifsens bok.

4. Fröjder eder i HErranom alltid; och åter säger jag, fröjder eder.

5. Edor saktmodighet låter allom menniskom kunniga warda. HErren är när.

6. Hafwer ingen omsorg; utan edart begär ware kunnigt inför Gud, i all ting, med bön, åkallan, och tacksägelse.

7. Och Guds frid, som öfwergår allt förstånd, förware edor hjerta, och edart sinne, i Christo JEsu.

8. Ytterm:era, käre bröder, hwad sant är, hwad ärligit är, hwad rätt, hwad kyskt, hwad ljufligit, hwad wäl lyder; är någor dygd, och är något lof, tänker derefter.

9. Hwad J ock lärt, och undfått, och hört, och sett hafwen på mig, det görer; och så warder fridsens Gud med eder.

10. Men jag är storliga fröjdad i HErranom, att J åren åter komne dertill, att J hafwen omsorg om mig; ändock J wäl allestädes om-

Digitized by Google

sorg haft hafwen; men tiden sade icke så till.

11. Detta säger jag icke derföre, att mig något fattas; ty jag hafwer lärt, ibland dem jag umgår, låta mig nöja.

12. Jag kan låg wara, jag kan ock hög wara; alleständs och i all ting är jag skickelig, både mätt och hungrig wara, både nog hafwa och nöd lida.

13. All ting förmår jag genom Christum, som mig mägtigan gör.

14. Dock hafwen J rätt gjort, att J hafwen tagit eder min bedröfwelse till.

15. Weten J ock wäl, J Philipper, att af första Evangelii begynnelse, då jag drog utu Macedonien, ingen församling hafwer något delat med mig, efter räkenskap, i utgift och uppbörd, utan J allena;

16. Ty J sänden ena reso, och så andra, till mig i Thessalonica, till min nödtorft.

17. Icke att jag söker sådana skänker; utan söker derefter, att uti edar räkenskap skall en öfwerflödig frukt finnas.

18. Ty jag hafwer allt, och öfwerflödar, och är uppfylld, sedan jag undfick med Epaphroditus det som ifrån eder sändt war, en söt lukt, ett offer, Gudi täckt och anammeligit.

19. Men min Gud skall eder uppfylla alla edra nödtorft, efter sina rikedomar i härlighetene, genom Christum JEsum.

20. Men Gudi och wårom Fader ware pris af ewighet till ewighet: Amen.

21. Helser all helgon i Christo JEsu. Eder helsa de bröder, som med mig äro.

22. Eder helsa all helgon, enkannerliga de som äro utaf Kejsarens hus.

23. Wårs HErras JEsu Christi nåd ware med eder allom: Amen.

Skrifwen af Rom, med Epaphrodito.

Digitized by Google

S. Pauli Epistel till de Colosser.

1. Capitlet.

Gud tackas, bedes. Christus läres. Folket förmanas.

Paulus, JEsu Christi Apostel, genom Guds wilja, och Timotheus brodren,

2. De helgon, och trogna bröder i Christo, som äro i Colossen: Nåd ware med eder, och frid af Gudi wårom Fader, och HErranom JEsu Christo.

3. Wi tackom Gudi, och wårs HErras JEsu Christi Fader, och bedjom alltid för eder.

4. Ty wi hafwe sport edra tro i Christo JEsu, och (edar) kärlek till all helgon;

5. För det hopps skull, som eder är förwaradt i himmelen; af hwilket I tillförene hört hafwen, genom Evangelii sanna ord;

6. Som till eder kommet är, såsom ock i alla werldena, och är fruktsam, såsom ock i eder, ifrå den dag I hörden och förnummen Guds nåd i sanningene;

7. Som I ock lärt hafwen af Epaphra, wår älskeliga medtjenare, hwilken är en trogen Christi tjenare för eder;

8. Den ock oß underwist hafwer edar kärlek i Andanom.

9. Derföre ock wi, ifrå den dag wi det hördom, wände wi icke igen bedja för eder och önska, att I mågen uppfyllde warda med hans wiljas kunskap, uti all andelig wisdom och förstånd;

10. Att I mågen wandra wärdeliga HErranom till allt behag, och åren fruktsamme i alla goda gerningar, och wäxen till i Guds kunskap;

11. Och stärkte warden med allo kraft, efter hans härliga magt, uti allt tålamod och långmodighet, med glädje;

12. Och tacken Fadrenom, som oß hafwer beqwäma gjort till att delaktige wara i de heligas arfwedel i ljuset;

13. Hwilken oß uttagit

Digitized by Google

hafwer ifrå mörkrens wäldighet, och hafwer försatt oß uti sins älskeliga Sons rike;

14. I hwilkom wi hafwe förloßning genom hans blod, nämliga syndernas förlåtelse;

15. Hwilken är osynliga Guds beläte, förstfödder för all kreatur.

16. Ty genom honom äro all ting skapade, som i himmelen och på jordene äro, synliga och osynliga, ware sig thron, eller herrskap, eller Förstadöme, eller Ofwerhet; allt är skapadt genom honom, och till honom.

17. Och han är för alla, och all ting bestå i honom.

18. Och han är hufwudet till kroppen, nämliga till församlingena, hwilken är begynnelsen, förstfödd ifrå de döda, på det han i all ting skall hafwa föregången.

19. Ty behageligit hafwer warit (Fadrenom), att all fullhet skulle bo i honom;

20. Och att han genom honom all ting försona skulle med sig sjelf; tillfridsställandes, genom blodet på hans kors, både det på jordene och i himmelen är;

21. Och eder, som fordom woren främmande, och fiender med sinnet i onda gerningar;

22. Men nu hafwer han försonat eder med sins kötts lekamen, genom döden; på det han skulle ställa eder heliga, och ostraffeliga, och obesmittade, i sin åsyn;

23. Om I annars blifwen i trone, grundade, och faste, och orörlige ifrå det hopp, som i Evangelio är, hwilket I hört hafwen, och predikadt är för all kreatur, som under himmelen äro; hwilkets jag Paulus är en tjenare worden.

24. Nu fröjdar jag mig uti mitt lidande för eder, och uppfyller i mitt kött hwad som fattas i Christi lidande, för hans lekamen, som är församlingen;

25. Hwilkens tjenare jag worden är, efter Guds predikoämbete, det mig gifwet är ibland eder, att jag Guds ord rikeliga predika skall;

26. Nämliga den hemlighet, hwilken fördold hafwer warit ifrå werldenes

begynnelse, och ewig tid, men nu är uppenbar worden hans helgon;

27. Hwilkom Gud wille kunnigt göra, hwilken denna hemlighetenes härliga rikedom är ibland Hedningarna, hwilken är Christus uti eder, härlighetenes hopp;

28. Den wi förkunnom, förmanande hwar menniſka, och lärande hwar menniſka i all wisdom; på det wi ſkole ſtälla hwar menniſka fullbordada i Christo JEſu;

29. Der jag ock på arbetar och kämpar, efter hans werkan ſom krafteliga werkar i mig.

2. Capitlet.

Flyr falſk lära och lärare.

Så will jag att J weta ſkolen, hwilken kamp jag hafwer om eder, och om dem ſom äro i Laodicea, och om alla dem ſom nún perſon i köttet icke ſett hafwa;

2. På det deras hjerta måga få någon hugnad, och ſammanfogade warda i kärlekenom, till all rikedom uti fullkomligit förſtånd, till att kunna beſinna Guds hemlighet, både Fadrens och Chriſti;

3. Uti hwilkom fördolda ligga alla wisdoms och förſtånds håfwor.

4. Men detta säger jag, på det ingen ſkall bedraga eder med klok ord.

5. Ty ändock jag är ifrån eder efter köttet, är jag dock när eder i Andanom, fröjdar mig, och ſer edor ſkickelſe, och edar tros ſtadighet på Chriſtum.

6. Såſom J nu anammat hafwen HErran Chriſtum JEſum, ſå wandrer i honom;

7. Och warer rotade och uppbyggde i honom, och warer faſte i trone, ſåſom J lärde ären, och warer i henne rikeliga tackſamme.

8. Ser till, att eder icke några bortröfwar med Philoſophia och fåfängt bedrägeri, efter menniſkors ſtadgar, och efter werldenes ſtadgar, och icke efter Chriſtum;

9. **Ty i honom bor all Gudomſens fullhet lekamliga.**

10. Och J ären i honom fullkomne, hwilken är

hufwudet öfwer all Förstadöme och wäldighet;

11. I hwilkom I ock omskorne ären med den omskärelse, som sker utan händer, då I afladen syndakroppen i köttet, nämliga med Christi omskärelse;

12. I det att I med honom begrafne ären genom dopet; i hwilkom I ock uppståndne ären genom trona, den Gud werkar, hwilken honom uppwäckt hafwer ifrå de döda.

13. Han hafwer ock gjort eder lefwande med honom, då I döde woren i synderna, och uti edars kötts förhud; och hafwer förlåtit oß alla synder;

14. Och afplånat den handskrift, som oß emot war, hwilken af stadgarna kom, och war oß emot; och den hafwer han tagit oß af wägen, och naglat wid korset.

15. Och hafwer blottat Förstadömen, och wäldigheterna, och fört dem uppenbarliga, och gjort en härlig seger af dem, genom sig sjelf.

16. Så låter nu ingen göra eder sammet öfwer mat, eller dryck, eller öfwer bestämda helgedagar, eller nymånader, eller Sabbather;

17. Hwilket är skuggen af det som tillkommande war; men kroppen sjelf är i Christo.

18. Låter ingen taga eder lönen ifrå, den som wandrar efter egen godtycko i Änglaödmjukhet och andelighet, i de ting han aldrig sett hafwer, och är förgäfwes uppblåst i sitt köttsliga sinne;

19. Och håller sig icke wid hufwudet, af hwilko hele lekamenen genom leder och ledamot kraft får och tillsammans hänger, och tillwäxer i den förökelse som Gud gifwer.

20. Efter I nu döde ären med Christo, ifrå de werldsliga stadgar, hwi låten I eder då begripas med beskrefna stadgar, lika som I ännu lefden i werldene?

21. De der säga: Du skall icke komma wid det, icke smaka det, icke handtera det;

22. Hwilket dock allt förgås i brukningene, och

Digitized by Google

är efter menniskors bud och lärdom;

23. Hwilke hafwa wäl ett sken af wisdom, genom sjelftagen andelighet och ödmjukhet, och derigenom att de icke skona kroppen, och göra icke köttena deß äro till deß nödtorft.

3. Capitlet.

Fördömeliga laster. Christeliga dygder.

Om J nu ären uppståndne med Christo, så söker det ofwantill är, der Christus är sittandes på Guds högra hand.

2. Farer efter det som ofwantill är, icke efter det som på jordene är.

3. Ty J ären döde, och edart lif är fördoldt med Christo i Gudi.

4. Men när edart lif, Christus, uppenbarad warder, då warden ock J uppenbarade med honom i härligheten.

5. Så döder nu edra lemmar, som på jordene äro; boleri, orenlighet, lusta, ond begärelse och girighet, hwilken afgudadyrkan är;

6. För hwilka styckers skull Guds wrede kommer öfwer otrones barn;

7. Uti hwilka J ock fordom wandraden, då J deruti lefden.

8. Men lägger ock nu J bort alltsammans, wrede, grymhet, ondsko, försmädelse, skamlig ord, af edar mun.

9. Ljuger icke för hwarannan; afkläder eder den gamla menniskan med hans gerningar;

10. Och ikläder eder den nya, den der förnyas till hans kunskap och beläte, som honom skapat hafwer.

11. Der icke Grek och Jude är, omskärelse och förhud, Barbarisk och Scythisk, tjenare och fri, utan allt i allom Christus.

12. Så kläder eder nu såsom Guds utkorade, helgon och älskelige, uti hjertans barmhertighet, wänlighet, ödmjukhet, saktmodighet, långmodighet;

13. Och unddrager hwarannan, och förlåter hwarandrom, om någor hafwer någon klagomål emot den andra; såsom ock Christus eder förlåtit hafwer, så gören ock J.

14. Men öfwer allt detta

ikläder eder kärleken, hwilken är fullkomlighetenes band.

15. Och Guds frid regere i edor hjerta, till hwilken I ock kallade ären uti en lekamen; och warer tacksamme.

16. Låter Christi ord rikeliga bo uti eder med all wisdom; lärer och förmaner eder inbördes med Psalmer och loffånger, och andeliga wisor i nådene, och sjunger HErranom i edart hjerta.

17. Och allt det I gören med ord eller gerning, det görer allt i HErrans JEsu Namn; och tacker Gudi och Fadrenom genom honom.

18. I hustrur, warer edra män underdåniga, såsom tillbörligit är, i HErranom.

19. I män, älsker edra hustrur, och warer icke bittre emot dem.

20. I barn, warer edra föräldrar lydige i all ting; ty det täckes wäl HErranom.

21. I fäder, reter icke edor barn, på det de icke skola wara klenmodige.

22. I tjenare, warer lydige edra köttsliga herrar i all ting; icke med tjenst för ögonen, såsom menniskom till wilja, utan med hjertans enfaldighet, och med Gudsfruktan.

23. Allt hwad I gören, det görer af hjertat, såsom HErranom, och icke menniskom.

24. Och weter, att I af HErranom skolen få arfsens lön; ty I tjenen HErranom Christo.

25. Men den som orätt gör, han skall undfå hwad han orätt gjort hafwer; och warder intet anseende till personen.

4. Capitlet.

Förmanas till bön och förfigtighet.

I herrar, hwad lika och rätt är, det bewiser tjenaromen, wetande att I hafwen ock en HErra i himmelen.

2. Håller uppå bedja, och waker deruti med tacksägelse;

3. Bedjande också för oß, att Gud wille upplåta oß ordsens dörr, till att tala Christi hemlighet, för hwilket jag ock bunden är;

4. Att jag må det uppenbara, såsom mig bör att tala.

5. Wandrer wisliga med dem som utantill äro, och skicker eder efter tiden.

6. Edart tal ware alltid ljufligit, och med salt förmängdt, att I weten huru I skolen swara hwarjom och enom.

7. Huru med mig går, skall Tychicus, min älskelige broder, och trogne tjenare och medtjenare i HErranom, eder allt kungöra;

8. Hwilken jag hafwer till eder sändt, fördenskull att han skall få weta huru det hafwer sig med eder, och att han må hugswala edor hjerta;

9. Samt med Onesimo, minom trogna och älskeliga broder, hwilken en af eder är; de skola eder underwisa allt, huru här tillstår.

10. Helsar eder Aristarchus, min medfånge, och Marcus, Barnabe syßling, af hwilkom I hafwen fått några befallningar; kommer han till eder, så undfår honom;

11. Och Jesus, som kallas Justus, hwilke äro af omskärelsen; deße äro allena mine medhjelpare till Guds rike, de mig ock warit hafwa till hugnad;

12. Helsar eder ock Epaphras, den en af eder är, Christi tjenare, alltid arbetandes för eder i böner, på det I mågen blifwa ståndande fullkomlige, och uppfyllde i all Guds wilja.

13. Jag bär wittnesbörd med honom, att han hafwer mycken omsorg om eder, och dem i Laodicea, och dem i Hierapoli.

14. Helsar eder Lucas, läkaren, den älskelige, och Demas.

15. Helser de bröder i Laodicea, och Nympham, och den församling som i hans hus är.

16. Och då Epistelen är läsen när eder, så beställer att han warder ock läsen för den församling i Laodicea; och att I ock den Laodiska Epistelen läsen.

17. Och säger Archippo: Se på ämbetet, som du fått hafwer i HErranom, att du det uträttar.

18. Mina helsning med mine Pauli hand. Tän-

ker på mina bojor. Nåd ware med eder: Amen.

Skrifwen af Rom, med Tychico och Onesimo.

S. Pauli Epistel den förra till de Thessalonicer.

1. Capitlet.

Tackas. Ståndaktighet berömd.

Paulus, och Silvanus, och Timotheus, den församling i Thessalonica, uti Gud Fader, och HErranom JEsu Christo: Nåd ware med eder, och frid af Gudi wårom Fader, och HErranom JEsu Christo.

2. Wi tackom Gudi alltid för eder alla, och hafwom eder i åminnelse i wåra böner, utan återwändo;

3. Tänkandes på edart werk i trone, och på edart arbete i kärleken, och på edart tålamod i hoppet, hwilket är wår HErre, JEsus Christus, för Gudi och wårom Fader.

4. Ty, käre bröder, af Gudi älskade, wi wete huru J ären utwalde;

5. Att wårt Evangelium hafwer warit när eder, icke allenast med ordom, utan både i kraft, och i dem Helga Anda, och i fulla wißhet, såsom J weten hurudana wi worom när eder, för edra skull.

6. Och J ären wordne wåre efterföljare, och HErrans; och hafwen anammat ordet ibland mång bedröfwelse, med den Helga Andas frögd;

7. Så att J ären wordne en efterdömelse allom trognom uti Macedonia, och Achaja.

8. Ty af eder är HErrans ord utgånget icke allenast i Macedonia, och Achaja, utan ock i all rum är edor tro, som J hafwen till Gud, utkommen; så att oß är icke behof att säga något.

9. Ty de sjelfwe förkunna om eder, hurudana ingång wi hadom till eder; och huru J omwände worden till Gud ifrån afgudarna, till att tjena den lefwande och sanna Gud;

10. Och till att wänta

hans Son af himmelen, hwilken han uppwäckt hafwer ifrå de döda, JEsum, den oß frälsar ifrå den tillkommande wrede.

2. Capitlet.

Paulus predikar, anammas, hindras.

Käre bröder, J weten sjelfwe wår ingång till eder, att han war icke fåfäng;

2. Utan, såsom wi tillförene hade lidit, och försmädde warit uti Philippis, som J weten, worom wi ändå wid god tröst i wårom Gud, till att tala när eder Guds Evangelium, med mycken kämpning.

3. Ty wår förmaning war icke till willfarelse, icke heller till orenlighet, icke heller med list;

4. Utan, såsom wi af Gudi bepröfwade worom, att oß Evangelium betrodt är till att predika, så talom wi; icke såsom wi wille täckas menniskom, utan Gudi, den der pröfwar wår hjerta.

5. Ty wi hafwe icke umgått med smekligom ordom, såsom J weten, icke heller med tillfälle till girighet; Gud är deß wittne.

6. Hafwom icke heller sökt pris af menniskom, hwarken af eder, eller androm;

7. Ändock wi wäl hadom haft magt att förtunga eder, såsom Christi Apostlar; men wi worom milde när eder, lika som en amma fostrar sin barn.

8. Så hafwom wi hjertans lust haft till eder, att dela med eder icke allenast Guds Evangelium, utan ock wårt eget lif; ty J ären oß käre wordne.

9. J minnens wäl, käre bröder, wårt arbete och wår mödo; ty dag och natt arbetade wi, på det wi ingen af eder skulle förtunga; och predikadom ibland eder Guds Evangelium

10. Deß ären J wittne, och Gud, huru heliga, huru rättfärdeliga och osträffeliga wi umgingom med eder, som trodden;

11. Såsom J weten, att wi, såsom en fader sin barn, hafwe förmanat och tröstat hwar och en ibland eder;

12. Och betygat, att J

wärdeliga skullen wandra för Gudi, den eder kallat hafwer till sitt rike och härlighet.

13. För hwilket wi ock utan återwändo tackom Gudi, att, då I anammaden af oß det predikade ordet om Gud, anammaden I det icke såsom menniskors ord, utan, såsom det sannerliga är, som Guds ord, hwilken ock werkar i eder, som tron.

14. Ty I ären wordne, käre bröder, de Guds församlingars efterföljare, som uti Judeen äro, i Christo JEsu, att I detsamma lidit hafwen af edra egna fränder, som de af Judomen;

15. Hwilke ock HErran JEsum dräpo, och sina egna Propheter; och hafwa förföljt oß, och täckas icke Gudi, och allom menniskom äro de emot;

16. Förbjuda oß underwisa Hedningomen, dermed de skola salige warda, på det de skola fullkomna sina synder alltid; ty wreden är kommen öfwer dem intill ändan.

17. Men wi, käre bröder, sedan wi till någon tid hade mist eder efter ansigtet, och icke efter hjertat, hafwe wi deß mer hastat till att se edart ansigte, med stor begärelse.

18. Derföre hadom wi welat komma till eder (jag Paulus) två resor; och Satanas hafwer oß förhindrat.

19. Ty hwad är wårt hopp, eller fröjd, eller kronan till wår berömmelse? Ären ock icke I det, för wårom HErra JEsu Christo, i hans tillkommelse?

20. I ären ju wår pris och fröjd.

3. Capitlet.

Timotheus sänd, kommer igen. Bön om trones förkofring.

Derföre kundom wi icke länger hafwat fördrag; och oß syntes, att wi uti Athen allena skulle qware blifwa.

2. Och hafwe sändt Timotheum, wår broder, och Guds tjenare, och wår hjelpare i Evangelio Christi, till att styrka och trösta eder i edra tro;

3. På det ingen skulle låta wika sig uti denna be-

Digitized by Google

dröfwelse; ty I weten, att wi ärom dertill satte.

4. Ty när wi worom när eder, sade wi eder det tillförene, att wi måste lida bedröfwelse; såsom ock skedt är, och I weten.

5. Derföre kunde jag ock icke länger hafwat fördrag, utan sände åstad; på det jag skulle förfara edra tro, att tilläfwentyrs frestaren icke hade försökt eder, och wårt arbete hade då fåfängt wordit.

6. Men nu nyliga, sedan Timotheus kommen war till oß ifrån eder, och underwiste oß edra tro och kärlek; och att I alltid tänken på oß till det bästa, och åstunden att se oß, såsom ock wi eder;

7. Wordom wi, kåre bröder, hugswalade på eder, uti all wår bedröfwelse och nöd, genom edra tro.

8. Ty wi lefwe nu, efter I stån i HErranom.

9. Hwad tack kunne wi Gudi säga för eder, för all den glädje som wi hafwe af eder, för wår Gud?

10. Wi bedje dag och natt ganska mycket, att wi mågom se edart ansigte, och uppfylla det i edra tro fattas.

11. Men Gud sjelfwer, och wår Fader, och wår HErre JEsus Christus skicke wår wäg till eder.

12. Men HErren förökе eder, och låte kärleken öfwerflöda inbördes och till hwar man; såsom ock wi äre till eder;

13. Att edor hjerta måga styrkt, och ostraffelig blifwa i helighet, för Gudi och wårom Fader, uti wårs HErras JEsu Christi tillkommelse, med all hans helgon.

4. Capitlet.

Rätt wandel. Tröst af uppståndelsen.

Yttermera, kåre bröder, bedje wi eder, och förmane genom wår HErra JEsum, såsom I hafwen undfångit af oß, huru I wandra skolen, och täcкas Gudi, att I ju mer fullkomlige warden.

2. Ty I weten hwad bud wi gåfwom eder, genom HErran JEsum.

3. Ty detta är Guds wilje, edor helgelse, att I flyn boleri;

4. Och hwar och en af

Digitized by Google

eder wet behålla sitt fat i helgelse och äro;

5. Icke uti lustig begärelse, såsom Hedningar, de som af Gudi intet weta;

6. Och att ingen förtrycker eller swiker sin broder i någon handel; ty HErren är hämnaren öfwer allt detta; såsom wi ock eder tillförene sadom och betygadom.

7. Ty Gud hafwer icke kallat oß till orenlighet, utan till helgelse.

8. Den der nu föraktar, han föraktar icke någon menniſko, utan Gud, den sin Helga Anda hafwer gifwit i eder.

9. Men om broderlig kärlek görs icke behof att jag skrifwer eder; ty J ären sjelfwe lärde af Gudi, att J skolen älska eder inbördes.

10. Och det gören J ock på alla bröderna, som i hela Macedonien äro; men wi förmane eder, käre bröder, att J ju mer fullkomlige warden.

11. Och winnlägger eder, att J ären rolige, och sköter edor egen stycke; och arbeter med edra händer, såsom wi eder budit hafwe;

12. Att J hafwen eder ärliga med dem, som utantill äro, och att J deras intet betorfwen.

13. Men wi wilje icke dölja för eder, käre bröder, om dem som affomnade äro, att J icke sörjen såsom de andre, de der intet hopp hafwa.

14. Ty om wi tro, att JEsus är döder och uppstånden, så skall ock Gud dem, som affomnade äro, genom JEsum framhafwa med honom.

15. Ty detta säge wi eder, såsom HErrans ord, att wi, som lefwe och igenblifwe uti HErrans tillkommelse, skole icke förekomma dem som sofwa.

16. Ty sjelfwer HErren skall stiga ned af himmelen med härskri, och Ofwerängels röst, och med Guds basun; och de döde i Christo skola uppstå i förstone;

17. Derefter wi, som lefwe och igenblifwe, wardom tillika med dem borttagne i skyn emot HErran i wädret; och så skole wi blifwa när HErranom alltid.

18. Så tröster eder nu med deßa orden inbördes.

Digitized by Google

5. Capitlet.

Domedagen. Beredelse dertill.

Men om tider och stunder, käre bröder, är icke behof att skrifwa eder.

2. Ty J weten wäl, att HErrans dag skall komma såsom en tjuf om nattena.

3. Derför, när de warda säganде: Det är frid, och all ting utan fara, då skall dem hasteligit förderf öfwerkomma, likasom födslopinan qwinnone påkommer, som hafwandes är; och de skola icke kunna undfly.

4. Men J, käre bröder, ären icke uti mörkret, att den dagen såsom en tjuf skall få eder fatt.

5. Alle J ären ljusens barn, och dagsens barn; wi hörom icke nattene till, icke heller mörkret.

6. Så låter oß nu icke sofwa såsom de andre; utan låter oß waka och nyktre wara;

7. Ty de som sofwa, de sofwa om nattena; och de som druckne äro, de äro druckne om nattena.

8. Men wi, som dagen tillhöre, skole nyktre wara, iklädde trones och kärlekens kräfweto, och saligheténes hopp för en hjelm.

9. Ty Gud hafwer icke satt oß till wrede, utan att äga salighet, genom wår HErra JEsum Christum;

10. Den för oß död är; på det, ehwad wi wake eller sofwe, skole wi lefwa samt med honom.

11. Derföre förmaner eder inbördes, och uppbygger hwar den andra, såsom J ock gören.

12. Men wi bedje eder, käre bröder, att J kännen dem som arbeta ibland eder, och stå eder före i HErranom, och förmana eder;

13. Håller dem deß kärare, för deras werks skull; och warer fridsamme med dem.

14. Men wi bedje eder, käre bröder, förmaner de ofediga, tröster de klenmodiga, hjelper de swaga warer långmodige wid hwar man.

15. Ser till, att ingen wedergäller någrom ondt för ondt, utan alltid farer efter det goda inbördes, och med hwar man.

16. Warer alltid glade,

Digitized by Google

17. Bedjer utan återwändo.

18. Warer tacksamme i all ting; ty det är Guds wilje om eder, genom JEsum Christum.

19. Utsläcker icke Andan.

20. Förakter icke Prophetier.

21. **Men pröfwer all ting, och behåller det godt är.**

22. **Flyr allt det som ondt synes.**

23. Men sjelfwer fridsens Gud helge eder öfwer allt, att edar hele ande, och själ, och kropp, måtte wara behållen utan straff, i wårs HErras JEsu Christi tillkommelse.

24. Han är trofast, som eder kallat hafwer; den det ock wäl fullbordar.

25. Käre bröder, beder för oß.

26. Helser alla bröderna uti en helig kyß.

27. Jag beswär eder wid HErran, att J denna Epistelen läsa låten för alla helga bröderna.

28. Wårs HErras JEsu Christi nåd ware med eder: Amen.

Till de Thessalonicer den förra, skrifwen af Athen.

S. Pauli Epistel den andra till de Thessalonicer.

1. Capitlet.

Tackas, tröstas, bedes.

Paulus, och Silvanus, och Timotheus, den församling i Thessalonica, i Gudi wårom Fader, och HErranom JEsu Christo:

2. Nåd ware med eder, och frid af Gudi wårom Fader, och HErranom JEsu Christo.

3. Wi skole tacka Gudi alltid för eder, käre bröder, såsom tillbörligit är; ty edor tro förökas storliga, och allas edra kärlek öfwerflödar inbördes;

4. Så att wi sjelfwe berömme oß, i Guds församlingar, af edart tålamod och tro, uti alla edra förföljelser och bedröfwelser, som J liden;

Digitized by Google

5. Såsom ett bewis till Guds rättwisa dom; på det J mågen warda wärdige till Guds rike, för hwilket J ock liden;

6. Efter det är rättwist för Gudi gifwa dem bedröfwelse igen, som eder bedröfwa;

7. Men eder, som bedröfwens, rolighet med oß; då HErren JEsus uppenbar warder af himmelen, samt med sine krafts Änglar;

8. Och med eldslåga, till att hämnas öfwer dem som icke känna Gud, och öfwer dem som icke lydige äro wårs HErras JEsu Christi Evangelio;

9. Hwilke pino lida skola, det ewiga förderfwet, af HErrans ansigte, och af hans härliga magt;

10. Då han skall komma till att förklaras i sin helgon, och underlig warda i allom dem som tro; ty wårt wittnesbörd till eder om den dagen hafwen J trott.

11. Och förden skull bedje wi ock alltid för eder, att wår Gud wille göra eder wärdiga till denna kallelsen, och uppfylla allt godhetenes uppsåt, och trones werk i kraftene;

12. På det wårs HErras JEsu Christi Namn må prisadt warda på eder, och J på honom, efter wår Guds och HErrans JEsu Christi nåd.

2. Capitlet.

Antichristus. Gud utkorar, helgar, styrker.

Men wi bedje eder, kære bröder, för wårs HErras JEsu Christi tillkommelse, och för wåra församlings skull i honom,

2. Att J icke snarliga låten beweka eder ifrån edart sinne, icke heller förskräcka, hwarken genom anda, eller genom ord, eller genom bref, lika som det sändt wore af oß, såsom Christi dag för handen wore.

3. Låter ingen förföra eder i någon måtto; ty han kommer icke, utan tillförene sker affall, och uppenbar warder syndenes menniska, förtappelsens barn.

4. Hwilken är en motståndare, och upphäfwer sig öfwer allt det Gud eller Gudstjenst kallas; så att han sätter sig i

Digitized by Google

Guds tempel såsom en Gud, och gifwer sig före som han wore Gud.

5. Minnens J icke, att jag sade eder detta, då jag ännu war när eder?

6. Och hwad ännu hindrar, weten J, att han skall warda uppenbar i sin tid.

7. Ty han werkar allaredo ondskona hemliga; allenast den der nu hindrar, han måste komma af wägen.

8. Och så warder då den Onde uppenbar, hwilken HErren skall dräpa med sins munns Anda; och skall göra en ända med honom, genom sin tillkommelses uppenbarelse;

9. Hwilkens tillkommelse sker efter Satans werkan, med alla lögnaktiga krafter, och tecken, och under;

10. Och med all förförelse till orättfärdighet, ibland dem som förtappade warda; derföre, att de icke anammade kärleken till sanningena, att de måtte salige wordit.

11. Fördenskull skall Gud sända dem kraftig willfarelse, så att de skola tro lögnene;

12. På det de skola alle dömde warda, som icke hafwa trott sanningene, utan hafwa luft till orättfärdigheten.

13. Men wi skole alltid tacka Gudi för eder, kære bröder, älskade af HErranom, att Gud hafwer eder utwalt till saligbet af begynnelsen, genom Andans helgelse, och i sanningenes tro;

14. J hwilko han eder kallat hafwer genom wårt Evangelium, till wårs HErras JEsu Christi härliga egendom.

15. Så står nu, kære bröder, och håller eder wid de stadgar, som J lärt hafwen, ehwad det är skedt af wårt ord eller bref.

16. Men sjelfwer wår HErre, JEsus Christus, och Gud och wår Fader, den oß älskat hafwer, och gifwit en ewig tröst, och ett godt hopp genom nådena;

17. Han hugswale edor hjerta, och styrke eder uti all lärdom, och goda gerningar.

Digitized by Google

3. Capitlet.

Bed för ordets framgång. Fly oskick, ꝛc.

Yttermera, käre bröder, beder för oß, att HErrans ord må hafwa framgång, och prisadt warda, såsom ock när eder.

2. Och att wi mågom friade warda ifrå wanartiga och arga menniskor; ty tron är icke hwars mans.

3. Men HErren är trofast, den eder styrka skall, och bewara för det onda.

4. Men wi förse oß till eder i HErranom, att J gören och görande warden hwad wi eder budit hafwe.

5. Men HErren styre edart hjerta till Guds kärlek och till Christi tålamod.

6. Och bjudom wi eder, käre bröder, i wårs HErras JEsu Christi Namn, att J dragen eder ifrå hwar och en broder, som oskickeliga wandrar, och icke efter den stadga som han hafwer fått af oß.

7. Ty J weten sjelfwe, huru J skolen oß efterfölja; fördenskull wi hadom oß icke oskickeliga ibland eder;

8. Icke heller tagit bröd till gäfwes af någrom; utan med arbete och mödo, natt och dag, hafwe wi brukat oß, på det wi ingen af eder skulle wara till tunga;

9. Icke derföre, att wi deß icke magt hadom; utan att wi skulle gifwa oß sjelfwa eder till efterdömelse, att efterfölja oß.

10. Och då wi worom när eder, bödo wi eder sådant, att ho der icke wille arbeta, han skulle icke heller äta.

11. Ty wi höre, att somlige ibland eder umgås oskickeliga, och arbeta intet, utan drifwa fåfängo.

12. Men dem, som sådana äro, bjude wi och förmane, genom wår HErra JEsum Christum, att de arbeta med stillhet, och äta sitt eget bröd.

13. Men J, käre bröder, förtröttens icke göra det godt är.

14. Om nu någor icke wille lyda wårt ord, honom teckner upp i ett bref, och hafwer ingen umgängelse med honom, på det han skall blygas.

15. Dock håller honom icke

Digitized by Google

icke såsom en owän; utan förmaner honom såsom en broder.

16. Men sjelfwer fridsens HErre gifwe eder frid alltid, i allahanda mått. HErren ware med eder allom.

17. Helsning med mine Pauli hand, hwilket är tecknet i all bref. Så skrifwer jag.

18. Wårs HErras JEsu Christi nåd ware med eder allom: Amen.

Sänd af Athen.

S. Pauli Epistel den förra till Timotheum.

1. Capitlet.

Fablers, lagens, Evangelii art.

Paulus, JEsu Christi Apostel, efter Guds wår Frälsares och HErrans JEsu Christi befallning, den wårt hopp är,

2. Timotheo, minom rättsinniga son i trone: Nåd, barmhertighet, frid af Gudi wårom Fader, och af JEsu Christo wårom HErra.

3. Såsom jag bad dig, att du skulle blifwa qwar i Epheso, då jag for in i Macedonien, så gör ock; att du må bjuda somligom, att de ingen annan lärdom efterfölja;

4. Och ingen akt gifwa på fabler och slägtregister, de ingen ända hafwa, och åstadkomma spörsmål, mer än förbättring till Gud, i trone.

5. **Ty hufwudsumman af budet är kärleken af ett rent hjerta, och af ett godt sammwete, och af en oskrymtad tro;**

6. Ifrå hwilken somlige hafwa farit wille, och äro omwände till onyttigt qwaller;

7. Och wilja wara mästare i Skriften, och förstå icke hwad de säga, eller hwad de hålla.

8. Wi wete wäl att lagen är god, då man henne rätteliga brukar.

9. Wetandes, att dem rättfärdiga är ingen lag

satt; utan orättfärdigom, och olydigom, ogudaktigom, och syndarom, oheligom, och oandeligom, fadermördarom och modermördarom, mandråparom,

10. Bolarom, drängaskändarom, menniskotjufwom, ljugarom, menedarom; och hwad annat sådant är, det en helsosam lärdom emot faller.

11. Efter dens saliga Guds härliga Evangelium, hwilket mig betrodt är.

12. Och jag tackar wårom HErra Christo JEsu, som mig hafwer gjort mägtig, och räknat mig trogen, och satt i det ämbetet;

13. Jag, som tillförene war en försmädare, och en förföljare, och en wåldswerkare; men mig är barmhertighet wederfaren, ty jag hafwer det gjort owetandes, i otro.

14. Men wårs HErras nåd hafwer deß mer öfwerflödat, genom trona och kärleken, i Christo JEsu.

15. Det är ett fast ord, och i alla mått wäl wärdt att man det anamar, att Christus JEsus är kommen i werldena, till att frälsa syndare; ibland hwilka jag är den förnämligaste.

16. Men mig är wederfaren barmhertighet, på det JEsus Christus skulle på mig förnämligast bewisa alla långmodighet, dem till efterdöme, som på honom tro skulle till ewinnerligit lif.

17. Men Gudi, den ewiga Konungenom, oförgängligom, osynligom, allena wisom, ware pris och ära, i alla ewighet: Amen.

18. Detta budet befaller jag dig, min son Timothee, efter de förra prophetier om dig, att du brukar dig deruti som en god krigsman;

19. Hafwandes trona, och godt samwet; hwilket somlige hafwa bortdrifwit, och äro skeppsbrutne wordne i trone.

20. Af hwilkom är Hymeneus, och Alexander, hwilka jag Satane antwardat hafwer; på det de skulle lära icke mer försmäda.

Digitized by Google

2. Capitlet.

Bed för alla. Guds wilja. Qwinnoprydnad.

Så förmanar jag nu, att man för all ting hafwer böner, åkallan, förböner och tacksägelse, för alla menniskor;

2. För Konungar, och för alla Öfwerhet; på det wi måge lefwa uti ett roligit och stilla lefwerne, i all Gudaktighet och ärlighet.

3. Ty sådant är godt och tacknämligit för Gudi, wårom Frälsare;

4. Som will att alla menniskor skola frälste warda, och till sanningenes kunskap komma.

5. Ty det är en Gud, och en Medlare emellan Gud och menniskor, nämliga den menniskan Christus JEsus;

6. Hwilken sig sjelf gifwit hafwer för alla till återlösen, att sådant skulle i sin tid predikadt warda.

7. Der jag ock uti skickad är en Predikare och Apostel; jag säger sanningen i Christo, och ljuger icke, Hedningarnas lärare i trone och sanningene.

8. Så will jag nu, att männerna bedja i all rum, och upplyfta heliga händer, utan wrede och twekan.

9. Sammalunda ock, att qwinnorna pryda sig i höfweligom klädebonad, med blygaktighet och kyskhet; icke med flätadt hår, eller glud, eller perlor, eller kostelig klädnad;

10. Utan, såsom de qwinnor höfwes som gudaktighet bewisa, med goda gerningar.

11. En qwinna låte lära sig i stillhet, med all underdånighet.

12. Men qwinnone städer jag icke, att hon andra lärer, och icke heller råder öfwer mannen, utan ware i stillhet.

13. Ty Adam wardt först skapad, och sedan Eva.

14. Och Adam wardt icke bedragen; utan qwinnan wardt bedragen, och kom öfwerträdelsen åstad.

15. Men hon warder likwäl salig, genom barnsbörden, om hon blifwer i trone, och kärleken, och i helgelse, med kyskhet.

Digitized by Google

3. Capitlet.

Lärares egenskaper. Guds hemlighet.

Det är ju ett fast ord: Om någor begärar ett Biskopsämbete, han åstundar en god gerning.

2. Så skall nu en Biskop wara ostraffelig, ene hustrus man, wakande, nykter, sedig, gästgifware, läraktig;

3. Ingen drinkare, icke bitter, icke sniken efter slem winning; utan mild, icke trätosam, icke girig;

4. Den sitt hus wäl föreståt; den der lydig barn hafwer, med alla ärlighet.

5. Hwar nu någor icke kan förestå sitt eget hus, huru skall han förestå Guds församling?

6. Icke Nychristen; på det han icke skall uppblåsas, och falla i lastarens dom.

7. Han måste ock hafwa ett godt wittnesbörd af dem som utantill äro; på det han icke skall falla uti lastarens försmädelse och snaro.

8. Sammalunda ock tjenarena, skola ärlige wara, icke twetalige, icke drinkare, icke snikne efter slem winning;

9. Hållandes trones hemlighet med ett rent samwet.

10. Och de skola först försökas; och sedan skola de tjena, när ingen kan straffa dem.

11. Deras hustrur sammaledes, skola ock ärliga wara, icke förtalerskor; nyktra, trofasta i all ting.

12. Tjenarena skola wara ene hustrus män, de sin barn wäl förestå, och sin egen hus.

13. Ty de der wäl tjena, förwärfwa sig ett godt uppsteg, och mycken tröst i trone, som är i Christo JEsu.

14. Detta skrifwer jag dig, förhoppandes ske skola att jag kommer snart till dig;

15. Och om så hände att jag förtöfwar, att du må weta huruledes du umgå skall uti Guds hus, som är lefwandes Guds församling, en pelare, och sanningenes grundwal.

16. Och utan twifwel är Gudaktighetenes hemlighet stor: Gud är uppenbar worden i köttet, rättfärdi-

gad i Andanom, synt Anglomen, predikad Hedningomen, trodd i werldene, upptagen i härligheten.

4. Capitlet.

Antichristus. Rätt lärares öfning.

Men Anden säger klarliga, att i ytterstа tiderna skola somlige falla ifrå trone, hållande sig intill bedrägeliga andar och djeflalärdom;

2. Genom dem som med skrymteri tala lögn, och hafwa brändt tecken i sin samwet;

3. **Och förbjuda ägtenskap; bjuda skona maten, som Gud skapat hafwer till att taga med tacksägelse dem trognom, och dem som hafwa förstått sanningena.**

4. Ty allt det Gud skapat hafwer är godt, och intet bortkastandes, som med tacksägelse taget warder.

5. Ty det warder helgadt genom Guds ord och bönen.

6. När du sådant gifwer bröderna före, så blifwer du en god JEsu Christi tjenare; såsom du uppfödder äst i trones ordom, och god lärdom, med hwilken du alltid warit hafwer.

7. Men oandeliga och kärlingafabler låt fara; men öfwa dig sjelf till gudaktighet.

8. Ty lekamlig öfning är föga till nytto; men gudaktighet är nyttig till all ting, och hafwer löfte om detta lifwet, och det tillkommande.

9. Det är ju ett fast ord, och i alla mätto wäl wärdt att man det anammar.

10. Ty derpå arbete wi ock, och wardom försmädde, att wi hoppas på lefwandes Gud, som är alla menniskors Frälsare, men besynnerliga deras som tro.

11. Sådant bjud, och lär.

12. Ingen förakte din ungdom; utan war dem trognom en efterfyn, i ord, i umgängelse, i kärlek, i Andanom, i trone, i kyskhet.

13. Håll på att läsa, förmana, lära, tilldeß jag kommer.

14. Försumma icke den gåfwo, som i dig är, den dig gifwen är genom prophetien, med Presternas händers åläggning.

15. Detta akta; blif der-

Digitized by Google

uti; på det din förbättring må hwarjom manne uppenbar warda.

16. Haf akt på dig sjelfwan, och på lärdomen, blif i deßa stycker; ty om du så gör, frälsar du dig sjelfwan, och dem som dig höra.

5. Capitlet.

Rätt förmaning. Enkor. Prester.

Den gamla skall du icke hårdeliga straffa, utan förmana såsom en fader; de unga såsom bröder;

2. De gamla qwinnor såsom mödrar, de unga såsom systrar, med all kyskhet.

3. Hedra enkorna, de der rätta enkor äro.

4. Om någon enka haf-wer barn, eller barnabarn, sådana skola först lära wäl regera sitt eget hus, och göra såsom föräldrarna dem gjort hafwa; ty det är wäl gjordt, och Gudi tacknämligit.

5. Men det är en rätt enka, som ensam är, den sitt hopp sätter till Gud, och blifwer alltid i böner och åkallan, natt och dag.

6. Men den som lefwer i wällust, hon är lefwandes död.

7. Sådant bjud, att de äro ostraffeliga.

8. Hwar nu någor sina, besynnerliga sitt husfolk, icke försörjer, den hafwer försakat trona, och är argare än en Hedninge.

9. Låt inga enko utwäljas yngre än sextio år, den som hafwer warit ens mans hustru;

10. Och wittnesbörd hafwer om goda gerningar; om hon hafwer uppfödt barn, om hon hafwer herbergat, om hon hafwer twagit de heligas fötter, om hon hafwer hulpit de bedröfwada, om hon i alla goda gerningar hafwer idkelig warit.

11. Men de unga enkor låt fara; ty när de begynna kättjas emot Christum, så wilja de gifta sig;

12. Och hafwa sin dom, att de den första tron brutit hafwa.

13. Dertillmed äro de fåfänga, och lära löpa omkring i husen; ja, icke allenast fåfänga, utan ock sqwallerfulla, och förwetna, och tala det som icke borde.

14. Så will jag nu, att de unga enkor gifta sig,

Digitized by Google

föda barn, stå hus före, intet tillfälle gifwa motståndarenom till att tala illa.

15. Ty några hafwa allaredo wändt tillbaka efter Satanam.

16. Hwar nu någor trogen man eller qwinna hafwer enkor, han förförje dem, och låte icke församlingen förtungas; att det må dem tillräcka, som rätta enkor äro.

17. De Prester, som wäl förestå, skall man hålla wara dubbel heder wärda; mest de, som arbeta i ordet och lärdomen.

18. Ty Skriften säger: Du skall icke binda munnen till på oxan som tröskar; och: En arbetare är sin lön wärd.

19. Tillstäd ingen klagomål emot en Prest, utan med tu eller tre wittne.

20. De som synda, straffa för allom, att andre skola ock frukta.

21. Jag betygar för Gudi, och HErranom JEsu Christo, och för de utkorada Änglar, att du håller detta, utan egen godtycke, och gör intet efter wäld.

22. Lägg icke hastigt händerna på någon, och gör dig icke heller delaktig i annars mans synder; håll dig sjelfwan kysk.

23. Drick icke länger watten, utan bruka något fögo win, för din magas skull, och att du ofta sjuk är.

24. Somliga menniskors synder äro uppenbara, att man dem tillförene döma kan; men somliga warda sedan uppenbara.

25. Sammalunda äro ock somliga goda gerningar uppenbara, och de andra bliftwa ock intet fördolda.

6. Capitlet.

Trälar. Ordaträtor. Girighet. Trones kamp.

Trälarna, som under ok äro, skola hålla sina herrar alla äro wärda, på det Guds Namn och lärdom icke skall försmädd warda.

2. Men de som hafwa trogna herrar, de skola icke förakta dem, fördenskull de äro bröder; utan wara deß mer tjenstaktige, att de trogne, och älskade, och delaktige uti wälgerningene äro. Sådant lär, och förmana.

Digitized by Google

3. Ho der annars lärer, och icke blifwer wid wårs HErras JEsu Christi helsosamma ord, och wid den lärdom, som är om Gudaktigheten,

4. Han är förmörkrad, och wet intet; utan är sjuk i spörsmål och ordaträtor, af hwilkom födes afund, kif, förſmädelſe, onda miſstankar,

5. Onyttiga diſputeringar emellan de menniſkor, ſom i ſitt ſinne förderfwade äro, ifrå hwilka ſanningen är borttagen, de der mena att gudaktigheten är en winning. Drag dig ifrå ſådana.

6. **Men wara gudelig, och låta ſig nöja, är winning nog.**

7. **Ty wi hafwe intet fört in i werldena; derföre är det klart, att wi icke heller kunne något föra härut.**

8. **Utan då wi hafwe födo och kläder, ſå låtom oß dermed nöja.**

9. Men de ſom wilja rike warda, falla uti freſtelſe, och i ſnaro, och i mång dåraktig och ſkadelig begärelſe, de der ſänka menniſkorna uti förderf och förbömelſe.

10. **Ty girighet är en rot till allt ondt; till hwilka ſomlige hafwa haft luſt, och äro dermed wille farne ifrå trone, och hafwa gjort ſig ſjelfwa mycken bedröfwelſe.**

11. Men du, Guds menniſka, fly ſådant; far efter rättfärdigheten, Gudaktigheten, tron, kärleken, tålamod, ſaktmod.

12. Kämpa en god trones kamp; fatta ewinnerligit lif, till hwilket du ock kallad äſt, och bekänt hafwer en god bekännelſe för mång wittne.

13. Jag öjuder dig för Gudi, ſom allt ting gör lefwande, och för Chriſto JEſu, ſom under Pontio Pilato betygat hafwer en god bekännelſe,

14. Att du håller budet obeſmittadt, oſtraffelig, intill wårs HErras JEſu Chriſti uppenbarelſe.

15. Hwilka oß bete ſkall i ſin tid den ſalige och allena wäldige Konungen öfwer alla Konungar, och HErren öfwer alla Herrar;

16. Den der allena haf-

Digitized by Google

wer odödelighet; den der bor uti ett ljus der ingen till komma kan; den ingen menniſka ſett haſwer, icke heller ſe kan; honom ware ära och ewigt rike: Amen.

17. Bjud dem ſom rike äro i denna werld, att de icke äro ſtorſinte, icke heller ſätta ſitt hopp på de owiſſa rikedomar, utan på lefwande Gud, hwilken oß all ting rikeliga gifwer till att nyttja;

18. Att de göra wäl, och rike warda på goda gerningar, gerna gifwa, äro oförtrutne;

19. Sammanſamka ſig ſjelfwom en god grund framdeles, att de måga fatta ewinnerligit lif.

20. O Timothee, förwara det dig betrodt är; och fly oandelig och onyttig ord och trätor, ſom gå af falſkeliga berömd konſt;

21. Hwilka ſomlige föregifwa, och fara wille om trona. Näd ware med dig: Amen.

Sänd af Laodicea, hwilken är hufwudſtaden i Phrygia Pacatiana.

S. Pauli Epiſtel den andra till Timotheum.

1. Capitlet.

Timothei tro, gåfwa. Chriſti werk. Paulus fången. Oneſiphorus.

Paulus, JEſu Chriſti Apoſtel, genom Guds wilja, till att predika lifſens löfte, i Chriſto JEſu,

2. Minom kära ſon Timotheo: Näd, barmhertighet, frid af Gud Fader, och Chriſto JEſu wårom HErra.

3. Jag tackar Gudi, den jag tjenar ifrå mina förälldrar, uti ett rent ſamwet, att jag utan uppehåll haſwer din åminnelſe i mina böner, natt och dag.

4. Och mig längtar efter att ſe dig, när jag tänker på dina tårar; på det jag med glädje måtte uppfylld warda.

5. Och jag drager mig till minnes den oſkrymtade

Digitized by Google

tro som i dig är, den tillförene bodde uti dine fadermoder Loide, och i dine moder Evnica; är jag wiß att sammalunda ock i dig.

6. För hwilka saks skull jag förmanar dig, att du uppwäcker Guds gåfwo, som i dig är, genom mina händers påläggning.

7. Ty Gud hafwer icke gifwit oß räddhågans anda, utan kraftenes, och kärlekens, och tuktighetenes.

8. Derföre skäm dig icke wid wårs HErras wittnesbörd, icke heller wid mig, som är hans fånge; utan war delaktig uti Evangelii bedröfwelse, efter Guds kraft;

9. **Den oß frälsat hafwer, och kallat med en helig kallelse; icke efter wåra gerningar, utan efter sitt uppsåt, och nåd, den oß gifwen är i Christo JEsu, för ewig tid.**

10. Men nu är hon uppenbar worden genom wår Frälsares JEsu Christi uppenbarelse, den der döden borttagit hafwer, och lifwet och ett oförgängeligit wäsende framburit i ljuset, genom Evangelium;

11. Uti hwilket jag är satter till en predikare, och Apostel, och Hedningarnas lärare.

12. För hwilka saks skull jag ock detta lider, och skämmes dock intet; ty jag wet på hwem jag tror, och är wiß att han förmår förwara mitt betrodda gods intill den dagen.

13. Håll dig efter de helsosamma ords eftersyn, som du hört hafwer af mig, om trona och kärleken i Christo JEsu.

14. Detta goda betrodda godset bewara genom den Helga Anda, den uti oß bor.

15. Du wetst att alle de, som i Asien äro, hafwa wändt sig ifrå mig; ibland hwilka är Phygellus, och Hermogenes.

16. HErren gifwe Onesiphori huse barmhertighet; ty han hafwer ofta wederqwickt mig, och skämdes icke wid mina kedjo;

17. Utan, då han wai i Rom, sökte han flitteliga efter mig, och fann mig.

18. Gifwe honom HErren, att han finner barmhertighet när HErranom

Digitized by Google

på den dagen; och i huru mång stycke han mig till tjenst war i Epheso, wetst du bäst.

2. Capitlet.

Lid, warna, trösta, tro.

Så stärk dig nu, min son, genom nådena, som är i Christo JEsu.

2. Och hwad du af mig hört hafwer, genom mång wittne, det befalla trogna menniskor, som ock dugelige äro att lära andra.

3. Lid och umgäll, såsom en god JEsu Christi stridsman.

4. Ingen stridsman befattar sig med näringshandel; på det han skall täckas honom, som honom till en stridsman upptagit hafwer.

5. Hwar ock nu någor kämpar, han krönes icke, utan han redeliga kämpar.

6. Åkermannen, som åkren brukar, honom bör först få af fruktene.

7. Märk hwad jag säger; men HErren skall gifwa dig i all ting förstånd.

8. Tänk på JEsum Christum, som är uppstånden ifrå de döda, af Davids säd, efter mitt Evangelium,

9. Uti hwilket jag bedröfwelse lider, intill bojor, såsom en ogerningsman; men Guds ord är icke bundet.

10. Derföre lider jag det allt, för de utkoradas skull, att de skola ock få saligbet i Christo JEsu, med ewiga härlighet.

11. Det är ju ett fast ord: Dö wi med, så skole wi lefwa med;

12. Lide wi, så skole wi med regnera; om wi försake honom, så försakar ock han oß.

13. Tro wi honom icke, så blifwer han dock trofast; han kan icke neka sig sjelf.

14. Sådant förmana, och betyga för HErranom, att de icke träta om ord till ingen nytto, utan till att afwända dem som på höra.

15. Winnlägg dig att bewisa dig Gudi en beprösfwad och ostraffelig arbetare, som rätt delar sanningenes ord.

16. Men oandelig och onyttig ord kasta bort; ty det hjelper mycket till ogudaktighet.

17. Och deras tal fräter omkring sig, såsom kräf-

Digitized by Google

wetan; ibland hwilka är Hymeneus och Philetus;

18. De der om sanningen felat hafwa, sägande uppståndelsen redo skedd wara; och hafwa förwändt somliga menniskors tro.

19. Men den faste Guds grund blifwer ståndandes, och hafwer detta insegel: HErren känner sina; och hwar och en som åkallar Christi Namn, gånge ifrå orättfärdighetene.

20. Men uti ett stort hus äro icke allenast gyldene och silfwat, utan jemwäl träfat och lerfat; och somlig till heder, och somlig till wanheder.

21. Hwar nu någor renar sig ifrå sådant folk, han warder ett helgadt fat till heder, husherranom brukeligit, beredt till allt godt werk.

22. Fly ungdomsens lustar; men far efter rättfärdigheten, tron, kärleken, frid med allom dem, som af rent hjerta åkalla HErran.

23. Men förkasta dåraktig och öfwerdådig spörsmål, wetandes att de föda träto af sig.

24. Men HErrans tjenare skall icke wara trätosam, utan ljuflig wid hwar man, läraktig, den de onda lida kan;

25. Och med saktmodighet straffa dem som emot stå; om Gud en gång will gifwa dem bättring, till att förstå sanningen;

26. Och besinna sig ifrå djefwulens snaro, af hwilkom de fångne äro efter hans wilja.

3. Capitlet.

Jambres bröder. Gudelig lefnad. Den helga Skrift.

Men detta skall du weta, att uti ytterste dagarna tillstunda farliga tider.

2. Ty der warda kommande menniskor, som älska sig sjelfwa; girige, stortalige, högfärdige, försmädare, föräldromen olydige, otacksamme, ogudaktige,

3. Okärlige, hårdnackade, skändare, okyske, omilde, hatande det goda,

4. Förrädare, öfwerdådige, uppblåste, de der mer älska wällust än Gud;

5. Hafwandes ett sken till Gudaktighet; men deß

Digitized by Google

kraft förſaka de. Och fly ſådana.

6. Af dem äro de ſom löpa utu det ena huſet i det andra, och föra qwinnfolk fångna, ſom med ſynder betungade äro, och drifwas af mångahanda luſtar.

7. Alltid läras de, och kunna dock aldrig komma till ſanningenes kunſkap.

8. Men ſåſom Jannes och Jambres ſtodo emot Moſe, ſå ſtå ock deſſe emot ſanningene; det äro menniſkor, förderfwade i ſitt ſinne, odugelige till trona.

9. Men de ſkola icke länger hafwa framgång; ty deras galenſkap warder allom uppenbar, ſåſom ock de förras war.

10. Men du hafwer förnummit min lärdom, mitt ſätt, mitt uppſåt, mina tro, min långmodighet, min kärlek, mitt tålamod;

11. Mina förföljelſer, mina bedröfwelſer, ſom mig öfwergingo i Antiochien, Iconio, Lyſtris, hurudana förföljelſer jag der led; och af allt hafwer HErren förloßat mig.

12. Och alle, de der gudeliga wilja lefwa i Chriſto JEſu, måſte lida förföljelſe.

13. Men med onda menniſkor och bedragare warder det ju länger ju argare; de förföra, och warda förförde.

14. Men du, blif wid det du lärt hafwer, och det dig betrodt är, wetandes af hwem du det lärt hafwer.

15. Och efter du af barndom hafwer kunnat den Helga Skrift, kan hon dig underwiſa till ſalighet, genom trona på Chriſtum JEſum.

16. **Ty all Skrift af Gudi utgifwen är nyttig till lärdom, till ſtraff, till bättring, till tuktan i rättfärdighet;**

17. **Att en Guds menniſka ſkall wara fullbordad, till alla goda gerningar ſkickelig.**

4. Capitlet.

Predika ordet. Paulus offras, förlåtes, frias.

Så betygar jag nu för Gudi, och HErranom JEſu Chriſto, den der döma ſkall lefwande och döda, i ſin tillkommelſe, och i ſitt rike;

2. Predika ordet, håll

Digitized by Google

uppå i tid och i otid, straffa, truga, förmana, med all saktmodighet och lärdom.

3. Ty den tid skall komma, att de icke skola kunna lida helsosam lärdom; utan skola, efter sina egna lustar, samla sig lärare; **efter dem kliar i öronen;**

4. **Och skola wända sin öron ifrå sanningen, och wända sig till fabler.**

5. Men du, war waken i all ting, lid och umgäll; gör ens Evangelisk Predikares werk, uträtta ditt ämbete redeliga.

6. Ty jag offras nu, och tiden tillstundar att jag skall skiljas hädan.

7. Jag hafwer kämpat en god kamp, jag hafwer fullbordat loppet, jag hafwer hållit trona.

8. **Härefter är mig förwarad rättfärdighetenes krona, hwilka HErren mig gifwa skall på den dagen, den rättfärdige domaren; men icke mig allenast, utan ock allom dem som älska hans uppenbarelse.**

9. Winnlägg dig, att du kommer snarliga till mig.

10. Ty Demas hafwer öfwergifwit mig, och fått kärlek till denna werldena, och är faren till Thessalonica, Crescens till Galatien, Titus till Dalmatien.

11. Lucas är allena med mig. Tag Marcum till dig, och haf honom med dig; ty han är mig mycket nyttig till tjenst.

12. Tychicum hafwer jag sändt till Ephesum.

13. Den mantel, som jag tillbakalät i Troade när Carpus, haf med dig då du kommer, och böckerna, och enkannerliga de perganenten.

14. Alexander, koppar-smeden, hafwer mig mycket ondt bewist; HErren betale honom efter hans gerningar.

15. Tag ock du dig wara för honom; ty han hafwer swårliga ståndit emot wår ord.

16. Uti min första förswarelse stod ingen när mig, utan alle öfwergåfwo mig; det warde dem icke tillräknadt.

17. Men HErren stod med mig, och styrkte mig, på det genom mig skulle predikanen stadfäst warda,

Digitized by Google

och alle Hedningar höra skulle; och jag är friad af lejonets mun.

18. Men HErren skall förloßa mig af all ond gerning, och frälsa mig till sitt himmelska rike; hwilkom ware ära ifrån ewighet till ewighet: Amen.

19. Helsa Priscam, och Aqvilam, och Onesiphori husfolk.

20. Erastus blef i Corintho; men Trophimum lät jag qwar i Mileto sjuk.

21. Winnlägg dig, att du kommer för wintren. Dig helsar Eubulus, och Pudens, och Linus, och Claudia, och alle bröderna.

22. HErren JEsus Christus ware med din anda. Nåd ware med eder: Amen.

Den andra Epistelen till Timotheum, skrifwen af Rom, då Paulus åter hades fram för Kejsar Neronem.

S. Pauli Epistel till Titum.

1. Capitlet.

Paulus wald. Titus i Creta. Rätte och falske Lärare.

Paulus, Guds tjenare, men JEsu Christi Apostel, till att predika Guds utwaldom trona och sanningenes kunskap, hwilken till Gudaktighet förer,

2. I hoppet till ewinnerligit lif, det Gud, som icke ljuga kan, för ewig tid utlofwat hafwer;

3. Men i sinom tid hafwer han uppenbarat sitt ord genom predikan, den mig betrodd är, efter Guds wår Frälsares befallning;

4. Minom rättsinniga son Tito, efter begges wåra tro: Nåd, barmhertighet, frid af Gud Fader, och HErranom JEsu Christo, wårom Frälsare.

5. Fördenskull lät jag dig qwar i Creta, att hwad som ännu fattades, skulle du fullkomliga beställa, och besätta städerna här och der med Prester, såsom jag dig befallt hafwer;

6. Den som är ostraffelig, ene hustrus man, den

der trogen barn hafwer, oberyktad för öfwerflödighet och genstörtighet.

7. Ty en Biskop bör wara ostraffelig, såsom en Guds skaffare; icke ensinnig, icke sticken, ingen drinkare, icke bitter, icke snikken efter slem winning;

8. Utan gästgifware, och älskar det godt är; tuktig, rättwis, helig, kysk;

9. Och håller sig wid det ord, som wißt är och lära kan; på det han må mägtig wara att förmana genom helsosam lärdom, och öfwervinna dem som deremot säga.

10. Ty många äro genstörtige, onyttige sqwallrare, och bedragare, besynnerliga de af omskärelsen;

11. Hwilkom man måste tillstoppa munnen; de som hela husen förwända, och lära det intet doger, för slem winnings skull.

12. En af dem hafwer sagt, deras egen Prophet: De Greter äro alltid ljugare, ond djur, och late bukar.

13. Detta wittnesbörd är sant. Derföre straffa dem skarpeliga, att de äro rätte i trone;

14. Och icke akta på de Judiska fabler och menniskors bud, som sig draga ifrå sanningen.

15. Dem, som rene äro, äro all ting ren; men dem orenom och otrognom är intet rent, utan både deras sinne och samwet är orent.

16. De säga sig känna Gud, men med gerningarna neka de det; efter de äro styggelige för Gud, och olydige, och till alla goda gerningar odugelige.

2. Capitlet.

Hwart ståndts lefnad. Guds nåd.

Men tala du, såsom tillbörligit är, efter en helsosam lärdom;

2. De gamla, att de äro nyktre, ärlige, tuktige, rätte i trone, i kärlekenom, i tålamod;

3. De gamla qwinnor deßlikes, att de ställa sig såsom heligom höfwes, icke förtalerskor, icke drinkerskor, goda lärerskor;

4. Att de unga qwinnor lära tukt af dem, älska sina män, hafwa sin barn kär;

Digitized by Google

5. Wara sediga, kyska, husaktiga, fromma, sina män underdåniga; på det Guds ord icke skall försmädt warda.

6. Sammalunda förmana ock de unga män, att de äro tuktige.

7. Uti all ting ställ dig sjelf för en eftersyn till goda gerningar, med oförfalskad lärdom, med ärlighet;

8. Med helsosam och ostraffelig ord; på det han, som emot står, må blygas, intet ondt hafwandes det han om oß säga kan.

9. Tjenarena, att de äro sinom herrom underdånige, och uti all ting behagelige, icke genswarige;

10. Icke otrogne, utan alla goda trohet bewisande; på det de måga pryda Guds wår Frälsares lärdom i all stycke.

11. Ty Guds nåd, helsosam allom menniskom, är uppenbarad;

12. Och lärer oß, att wi skole försaka alla ogudaktighet och werldslig lusta, och lefwa tukteliga, rättfärdeliga, och gudeliga i denna werlden;

13. Och wänta det saliga hoppet, och den stora Guds och wår Frälsares JEsu Christi härliga uppenbarelse;

14. Den sig sjelf gaf för oß; på det han skulle förloßa oß ifrån all orättfärdighet, och rena oß sig sjelfwom ett folk till egendom, det sig om goda gerningar beslitar.

15. Sådant tala, och förmana, och straffa med fullt allwar. Låt ingen förakta dig.

3. Capitlet.

Otros, tros frukt. Fly kättare.

Förmana dem, att de äro Förstarna och Öfwerheten underdånige och lydige, redebogne till alla goda gerningar;

2. Om ingen illa tala, icke trätosamma; utan milde, bewisandes all saktmodighet till alla menniskor.

3. Ty wi worom ock fordom owise, ohörige, willfarande, tjenande begärelsom och mångahanda lustom, och wandradom i ondsko och afund, hätske, och hatadom hwarannan inbördes.

4. Men sedan Guds

Digitized by Google

wår Frälsares godhet och kärlek till menniskorna uppenbarades;

5. Icke för rättfärdighetenes gernings skull, som wi gjort hade, utan efter sina barmhertighet, gjorde han oß saliga, genom den nya födelsens bad, och den Heliga Andas förnyelse;

6. Hwilken han öfwer oß rikeliga utgjutit hafwer, genom wår Frälsare JEsum Christum;

7. På det wi skole rättfärdige warda genom hans nåd, och arfwingar blifwa till ewinnerligit lif, efter hoppet.

8. Det är ju ett fast ord; detta will jag att du lärer, såsom det der wißt är, att de, som Gudi trott hafwa, winnlägga sig i goda gerningar föregå; ty sådant är menniskomen godt och nyttigt.

9. Men dåraktig spörsmål, och slägtregister, och trätor, och kämpning om lagen förkasta; ty de äro onyttig och fåfäng.

10. Fly en kättersk menniſko, då han en gång och annan förmanad är;

11. Wetandes, att en sådana är förwänd, och syndar, såsom den sig sjelf fördömt hafwer.

12. Då jag till dig sänder Artheman, eller Tychicum, så skynda dig snart till mig till Nicopolis; ty jag hafwer satt mig före att blifwa der öfwer wintren.

13. Zenan, den lagkloka, och Apollo fordra med flit, att dem intet fattas.

14. Men låt ock dem, som wåre äro, lära i goda gerningar föregå der det behöfwes, att de icke äro ofruktsamme.

15. Helsa dig alla, som med mig äro. Helsa dem, som oß älska i trone. Nåd ware med eder allom: Amen.

Skrifwen af Nicopolis i Macedonien.

Digitized by Google

S. Pauli Epistel till Philemon.

1. Capitlet.

Förbön för Onesimo.

Paulus, Christi JEsu fånge, och Timotheus, brodren, dem älskeliga och wårom hjelpare Philemon;

2. Och de älskeliga Apphie, och Archippo, wår medstridare, och den församling som i ditt hus är:

3. Nåd ware med eder, och frid af Gudi wårom Fader, och HErranom JEsu Christo.

4. Jag tackar min Gud, och hafwer din åminnelse alltid i mina böner;

5. Efter jag hörer af din kärlek, och den tro som du hafwer till HErran JEsum, och emot all helgon;

6. Att din tro, som wi hafwe med hwarannan, må kraftig warda, genom kunskapen på allt godt, som I hafwen i Christo JEsu.

7. Ty wi hafwe stor glädje och hugnad af din kärlek, att helgonen äro hjerteliga wederqwickte af dig, kåre broder.

8. Derföre, ändock jag hafwer i Christo en stor tröst, till att bjuda dig det du bör göra;

9. Dock likwäl, för kärlekens skull, beder jag heldre, jag som en sådana är, nämliga den gamle Paulus, och ännu derutöfwer en JEsu Christi fånge.

10. Så förmanar jag dig, för min son Onesimo, den jag födde i minom bandom;

11. Den dig fordom onyttig war, men nu både dig och mig wäl nyttig är;

12. Hwilken jag nu igensändt hafwer; men anamma du honom, såsom mitt hjerta.

13. Jag hade welat behålla honom när mig, att han skulle tjent mig i din stad, uti Evangelii bandom;

14. Men jag wille intet göra utan ditt samtycke; på det ditt goda icke skulle wara nödgadt, utan sjelfwiljogt.

15. Men derföre tillåfwentyrs for han sin wäg till en tid, att du skulle få honom ewigan igen;

16. Icke nu såsom en

Digitized by Google

tjenare, utan mer än en tjenare; ja, såsom en älskelig broder, besynnerliga mig; huru mycket mer dig, både efter köttet, och efter HErran?

17. Hwar du nu håller mig för din medbroder, så anamma honom lika som mig.

18. Om han dig någon skada gjort hafwer, eller något skyldig är, det räkna mig till.

19. Jag Paulus hafwer detta skrifwit med mine hand, jag will betalat; att jag icke skall säga, att du dig sjelfwan mig pligtig äst.

20. Ja, käre broder, städ till att jag hafwer lust af dig i HErranom, wederqwick mitt hjerta i HErranom.

21. Jag hafwer skrifwit dig till, förtröstandes på dina lydaktighet, wetandes att du gör wäl mer, än jag säger.

22. Dermed bered mig herberge; ty jag hoppas att jag, med edra böners hjelp, eder gifwen warder.

23. Helsa dig Epaphras, min medfånge i Christo JEsu,

24. Marcus, Aristarchus, Demas, Lucas, mine hjelpare.

25. Wårs HErras JEsu Christi nåd ware med edar anda: Amen.

Sänd af Rom, med Onesimo tjenaren.

Den Epistel till de Ebreer.

1. Capitlet.

Christus sanner Gud, och högre än Änglarne.

Fordom talade Gud ofta, och i mångahanda mått, till fäderna, genom Propheterna.

2. På det ytterste i deßa dagar hafwer han talat till oß genom Sonen; hwilken han satt hafwer till arfwinga öfwer all ting; genom hwilken han ock werldena gjort hafwer;

3. Hwilken, efter han är hans härlighets sken, och hans wäsendes rätta beläte, och bär all ting med sitt kraftiga ord, och hafwer renßat wåra synder genom

Digitized by Google

sig sjelf, sitter han på Majestätsens högra sido i höjdene;

4. Så mycket bättre worden än Änglarne, som han för dem högre Namn ärft hafwer.

5. Ty till hwilken af Änglarna hafwer han någon tid sagt: **Du äst min Son, i dag hafwer jag födt dig?** Och åter: **Jag skall wara hans Fader, och han skall wara min Son?**

6. Och åter, då han införer den förstfödda i werldena, säger han: Och alle Guds Änglar skola tillbedja honom.

7. Men om Änglarna säger han: Han gör sina Änglar andar, och sina tjenare eldslåga.

8. Men till Sonen: Gud, din stol warar ifrån ewighet till ewighet; dins rikes spira är en rättwis spira.

9. Du hafwer älskat rättfärdighetena, och hatat orättfärdighetena; derföre hafwer Gud, din Gud, smort dig med glädjens oljo, mer än dina medbröder.

10. Och du, HErre, grundade jordena af begynnelsen, och himlarna äro dina händers werk.

11. De skola förgås, men du skall bliswa, och de skola alle föråldras såsom ett kläde;

12. Och såsom en klädnad skall du förwandla dem, och de warda förwandlade; men du bliswer densamme, och din år haswa ingen ända.

13. Men till hwilken af Änglarna hafwer han någon tid sagt: **Sätt dig på mina högra hand, tilldeß jag lägger dina fiendar dig till en fotapall?**

14. Äro de icke allesammans tjensteandar, utsände till tjenst, för deras skull som saligheten ärfwa skola?

2. Capitlet.

Nya Testamentsens lära. Christi höghet, mandom.

Derföre skole wi deß bätter taga wara på det oß sagdt är, att wi tillåfwentyrs icke förderfwas.

2. Ty wardt det ordet fast, som genom Änglarna taladt war; och all öfwerträdelse och olydighet hafwer fått sin rätta lön;

Digitized by Google

3. Huru skole wi undfly, om wi sådana salighet icke akte? Hwilken, sedan hon först predikad wardt af HErranom, är kommen in på oß, af dem som det hört hade;

4. Och Gud hafwer gifwit wittnesbörd dertill med tecken, under, och mångahanda krafter, och med den Helga Andas utskiftelse, efter hans wilja.

5. Ty han hafwer icke undergifwit Änglomen den tillkommande werldena, der wi om tale.

6. Men en betygar enstädz, och säger: Hwad är menniskan, att du tänker på honom, eller menniskones Son, att du söker honom?

7. Du hafwer en liten tid låtit honom öfwergifwen wara af Änglarna; med äro och pris hafwer du krönt honom, och satt honom öfwer dina händers werk.

8. All ting hafwer du lagt under hans fötter. I det han nu all ting hafwer honom underlagt, hafwer han intet undantagit, det honom icke underlagdt är. Dock se wi icke ännu all ting wara honom underlagd.

9. Men JEsum, som en liten tid hafwer öfwergifwen warit af Änglarna, se wi, för dödsens lidandes skull, krönt wara med äro och pris; på det han af Guds nåd skulle smaka döden för alla.

10. Ty det höfde honom, för hwilkens skull all ting äro, och genom hwilken all ting äro, den der mång barn till härlighet fört hade, att han deras salighets höfdinga skulle, genom lidande, fullkommen göra.

11. Efter den som helgar, och de som helgade warda, äro alle af enom; derföre skämmes han ock icke kalla dem bröder,

12. Sägandes: Jag will förkunna ditt Namn minom brödrom, och midt i församlingen prisa dig;

13. Och åter: Jag will sätta min tröst till honom; och åter: Si, jag och barnen, som Gud mig gifwit hafwer.

14. Efter barnen hafwa kött och blod, är ock han deß delaktig worden;

Digitized by Google

på det han skulle genom döden nederlägga honom, som döden i wåld hade, det är, djefwulen;

15. Och göra dem fri, som i allt sitt lefwerne, genom dödsens räddhåga, måste trälar wara.

16. Ty han tager ingenstäds på sig Änglarna, utan Abrahams säd tager han på sig.

17. Derföre måste han i all stycke wara bröderna lik; på det han skulle wara barmhertig, och en trogen öfwerste Prest för Gudi, att försona folkens synder.

18. Ty deraf att han wardt pint och frestad, kan han hjelpa dem som frestas.

3. Capitlet.

Christus mer än Mose. Blif stadig i hans lära.

Derföre, J helige bröder, som delaktige ären uti den himmelska kallelsen, akter på Apostelen, och öfwersta Presten, den wi bekännom, Christum JEsum;

2. Hwilken trogen är honom, som honom gjort hafwer, såsom ock Moses, i allt hans hus;

3. Så mycket större äro wärd än Moses, som han hafwer större äro, som huset byggde, än sjelfwa huset.

4. Ty hwart och ett hus bygges af någon; men Gud är den som all ting gjort hafwer.

5. Och Moses war trogen i allt hans hus, såsom en tjenare, de ting till wittnesbörd, som framdeles yppas skulle;

6. Men Christus, såsom en Son, i sitt hus; hwilket hus wi ärom, om wi annars förtröstningen, och hoppsens berömmelse intill ändan fast behålle.

7. Derföre, såsom den Helge Ande säger: J dag, om J fån höra hans röst,

8. Så förhärder icke edor hjerta; såsom skedde i wredene på frestelsedagen i öknene,

9. Då edre fäder frestade mig; de bepröfwade, och sågo min werk, i fyratio år.

10. Derföre wardt jag wred på detta slägtet, och sade: Alltid fara de wille med hjertat; men de wisste icke mina wägar;

11. Så att jag ock swor i mine wrede: De skola

Digitized by Google

icke komma uti mina roligh=het.

12. Ser till, käre brö=der, att tilläfwentyrs uti någon edra icke är ett argt och otroget hjerta, som trä=der ifrå lefwandes Gud;

13. Utan förmaner eder sjelfwa alla dagar, så läng=e det nämnes i dag; att ingen ibland eder blifwer förhärd, genom syndenes bedragelse.

14. Ty wi ärom delaktige wordne af Christo; om wi annars trona, som wi be=gynt hafwe, fast behålle in=till ändan.

15. Emedan det sägs: I dag, om I fån höra hans röst, så förhärder icke edor hjerta, såsom skedde i wredene.

16. Ty somlige, som henne hörde, förtörnade ho=nom; men icke alle, som farne woro utaf Egypten, genom Mosen.

17. Men hwilkom war han wred i fyratio år? War han icke dem som syndat hade, hwilkas kroppar för=föllo i öknene?

18. Men hwilkom swor han då, att de icke skulle komma in i hans roligh=het, utan dem otrognom?

19. Och wi sem, att de icke kunde ingå, för otro=nes skull.

4. Capitlet.

Skynda till bättring. Ordets kraft.

Så låt oß nu frukta, att wi icke försumme det löfte, som är att wi skole ingå i hans roligh=het; och att ibland oß icke några tillbakablifwer.

2. Ty det är ock oß för=kunnadt, så wäl som dem; men det halp dem intet att de hörde ordet; efter de, som hörde, satte der icke tro till.

3. Ty wi, som trom, ingåm i roligh=etena, som han sade: Såsom jag swor i mine wrede, de skola icke ingå i mina roligh=et; der dock de werk fullbordad wo=ro af werldenes begynnelse.

4. Ty han sade enstädes om den sjunde dagen allt=så: Och Gud hwilade på sjunde dagen af all sin werk;

5. Och åter nu här: De skola icke ingå i min roligh=et.

6. Efter det är ännu för

Digitized by Google

för handene, att somlige skola der ingå, och de som det i förstone bebådadt wardt, äro icke komne dertill, för otrons skull;

7. Lägger han åter en dag före, efter så lång tid, och säger genom David: I dag, såsom sagdt är, i dag, om I hören hans röst, så förhärder icke edor hjerta.

8. Ty om Josue hade kommit dem till roligher, hade han ingalunda om en annan dag sedan sagt.

9. Derföre står Guds folke en roligher tillbaka.

10. Ty den som ingången är uti hans roligher, han hafwer ock fått hwilo af sin werk, såsom Gud af sin.

11. Så winnläggom oß nu, att wi mågom inkomma uti denna roligheten, på det icke någor skall falla uti samma otros efterdömelse.

12. **Ty Guds ord är lefwandes och kraftigt, och skarpare än något tweeggadt swärd; och går igenom, tilldeß det åtskiljer själ och anda, och märg och ben; och är en domare öfwer tankar och hjertans uppsåt.**

13. **Och för honom är intet kreatur osynligit; utan all ting äro blott och uppenbar för hans ögon; om honom tale wi.**

14. Efter wi nu hafwe en stor öfwersta Prest, JEsum, Guds Son, som i himmelen faren är, så lät oß hålla bekännelsen.

15. Ty wi hafwe icke en öfwersta Prest, som icke kan warkunna sig öfwer wär swaghet, utan den som frestad är i all ting, lika som wi, dock utan synd.

16. Derföre lät oß trösteliga framgå till Nådastolen, att wi måge få barmhertighet, och finna nåd, på den tid oß hjelp behöfwes.

5. Capitlet.

Christi kallelse till Presterskapet.

Förty hwar och en öfwerste Prest, den af menniskom uttags, han warder satt för menniskorna i de ting som Gudi på röra, att han skall offra gåfwor och offer för synderna.

2. Den der kan warkunna sig öfwer dem, som fåkunnige äro och wille fara; efter han är ock sjelf belagd med swaghet.

Digitized by Google

3. Derföre måste han ock, såsom för folket, så ock för sig sjelf offra, för synder.

4. Och ingen tager sig sjelf äro, utan den som ock kallad warder af Gudi, lika som Aaron.

5. Så hafwer ock icke Christus gjort sig sjelf härligan, att han skulle warda öfwerste Prest; utan den som sade till honom: **Du äst min Son, i dag hafwer jag födt dig.**

6. Såsom han ock annorstädz säger: Du äst en Prest i ewig tid, efter Melchisedeks sätt.

7. **Och hafwer på sins kötts dagar offrat bön och åkallan, med starkt rop och tårar, till honom som honom frälsa kunde ifrå döden; och wardt bönhörd, derföre att han höll Gud i wördning.**

8. **Och ändå han war Guds Son, hafwer han dock af thy han led lärt lydno.**

9. **Och då han fullkommen wardt, blef han allom dem, som honom lyda, en orsak till ewig salighet;**

10. **Kallad af Gudi en öfwerste Prest, efter Melchisedeks sätt.**

11. Derom wi hade wäl mycket tala; men det är swårt, efter I ären så oförståndige;

12. Och I, som längesedan skulle warit lärare, behöfwen åter att man lärer eder de första bokstäfwerna af Guds ord, och att man gifwer eder mjölk, och icke stadig mat.

13. Ty hwem man ännu mjölk gifwa måste, han är oförfaren i rättfärdighetenes ord; ty han är ett barn.

14. Men dem, som fullkomne äro, tillhörer stadig mat, de som genom wanan öfwade äro i sinnen, till att åtskilja godt och ondt.

6. Capitlet.

Affalls fara. Hoppets, ordets kraft.

Derföre wilje wi låta bestå den lärdom, som lyder på begynnelsen till ett Christeligit lefwerne, och taga det före som till fullkomligheten drager; icke på nytt läggande grunden till bättring af döda gerningar, till trona på Gud;

Digitized by Google

2. Till döpelsen, till lärdom, till händers pålägg-ning, till de dödas upp-ståndelse, och till den ewiga domen.

3. Och det wilje wi göra, om Gud annars det tillstäder.

4. Ty det är omöjeligit att de, som en gång upplyste äro, och smakat hafwa den himmelska gåfwan, och delaktige wordne äro af den Helga Anda;

5. Och smakat hafwa det goda Guds ord, och den tillkommande werldenes kraft;

6. Om de affalla, och på nytt sig sjelfwom korsfästa Guds Son, och för spott hålla; att de skola igen förnyas till bättring.

7. Ty jorden, som indricker regnet som ofta kommer på henne, och bär dem beqwäma örter som henne bruka, hon får wälsignelse af Gud;

8. Men den törn och tistel bär, hon är odugelig, och närmast förbannelsen; hwilkens ändalykt är att hon skall brännas.

9. Men wi förse oß, J älskelige, till eder det bättre är, och det saligheten närmer är; ändock wi så talom.

10. Ty Gud är icke orättwis, att han förgäter edra gerning och arbete i kärlekenom, som J bewisat hafwen på hans Namn, då J tjenten helgonen, och ännu tjenen.

11. Men wi begäre, att hwar och en af eder den samma flit bewisar, till att hålla hoppet fast allt intill ändan;

12. Att J icke tröge bliswen, utan deras efterföljare, som genom trona och långmodighet få det arf, som utlofwadt är.

13. Ty när Gud lofwade Abrahe, då han ingen större hade der han wid swärja kunde, swor han wid sig sjelf,

14. Och sade: Sannerliga, jag will wälsigna dig, och föröka dig.

15. Och så, efter han i tålamod förbidde, fick han det som utlofwadt war.

16. Ty menniskorna swärja wid den der större är än de; och dem emellan bliswer en ände på alla

Digitized by Google

trätor, om det stadfäst blifwer med en ed.

17. Men då Gud wille rikeliga bewisa arfwingomen till löftet sins uppsåts fasthet, lade han der en ed uppå;

18. Att wi genom tu owikelig ting, i hwilkom omöjeligit är att Gud ljuga skulle, ena starka tröst hafwa skullom, wi som dertill flytt hafwe, att wi måtte få det hopp som tillbudet är;

19. Hwilket wi hålle, såsom ett säkert och fast wår själs ankare, det ock ingår intill det som innanför förlåten är;

20. Dit Förelöparen för oß ingången är, JEsus, en öfwerste Prest worden till ewig tid, efter Melchisedeks sätt.

7. Capitlet.

Christi Presterskap likt, olikt det Levitiska.

Denne Melchisedek war Konung i Salem, högsta Guds Prest; den Abrahe mötte, då han igenkom ifrå den Konungaslagtning, och wälsignade honom.

2. Hwilkom ock Abraham gaf tionde af all ting. Först uttolkas han rättwisones Konung; men sedan är han ock Salems Konung, det är, fridsens Konung;

3. Utan fader, utan moder, utan slägt; och hafwer hwarken begynnelse på dagarna, eller ända på lifwet; men han är lik worden wid Guds Son, och blifwer Prest i ewighet.

4. Men ser huru stor den är, som ock Abraham Patriarchen gaf tionde af bytet.

5. Men Levi söner, då de Presterskapet anamma, hafwa befallning taga tiond af folket, det är, af sina bröder, efter lagen; ändå de ock af Abrahams länder komne äro.

6. Men den, hwilkens slägte icke räknas ibland dem, han tog tiond af Abraham, och wälsignade honom som löftet hade.

7. Nu nekar det ingen, att det, som mindre är, tager wälsignelse af det som större är.

8. Och här taga de menniskor tiond, som dödelige

Digitized by Google

äro; men der han, som betygas om att han lefwer.

9. Och, om jag så säga skall, Levi, som tiondena plägar taga, wardt ock tiondad i Abraham;

10. Ty han war ändå i sins faders länder, då Melchisedek honom mötte.

11. Är nu fullkomlighet skedd genom det Levitiska Presterskapet; ty derunder fick folket lagen; hwad behöfde sägas, att en annar Prest uppkomma skulle, efter Melchisedeks sätt, och icke efter Aarons sätt?

12. Ty der Presterskapet förwandladt warder, der måste ock lagen förwandlas.

13. Ty den, som detta sägs om, är af ett annat slägte, af hwilko aldrig någor skötte altaret.

14. Ty det är ju uppenbart, att wår HErre är kommen af Juda slägte; till hwilkens slägte Moses intet talat hafwer om Presterskapet.

15. Och är det ännu klarare, medan en annar Prest efter Melchisedeks sätt uppkommer;

16. Hwilken icke är gjord efter köttslig budords lag, utan efter oändelig lifs kraft.

17. Ty han betygar: **Du äst en Prest ewinnerliga, efter Melchisedeks sätt.**

18. Ty dermed sker, att den förra lag afkommer, för hennes swaghets och onyttos skull.

19. Ty lagen kunde intet göra fullkomligit; och warder ett bättre hopp införd, genom hwilket wi nalkoms Gudi.

20. Och så mycket mer, att det icke skedde utan ed; ty de förre äro utan ed Prester wordne.

21. Men denne med ed, genom den som sade till honom: HErren swor, och det skall icke ångra honom: **Du äst en Prest ewinnerliga, efter Melchisedeks sätt.**

22. Så mycket bättre Testament hafwer JEsus uträttat.

23. Och de förre äro många Prester wordne, derföre att döden lät dem icke blifwa;

24. Men denne, efter han blifwer ewinnerliga,

Digitized by Google

hafwer ett oförgängeligit Presterskap;

25. **Hwarföre han ock kan ewinnerliga saliga göra dem, som genom honom komma till Gud, och lefwer alltid, och beder alltid för dem.**

26. Ty en sådana öfwerstа Prest höfdes oß hafwa, den der helig wore, oskyldig, obesmittad, skild ifrå syndare, och högre än himmelen;

27. Hwilken icke dageliga behöfde, såsom de andre öfwerste Prester, först för sina egna synder offra, och sedan för folkens synder; ty han gjorde det ena reso, då han sig sjelf offrade.

28. Ty lagen sätter menniskor till öfwerstа Prester, som swaghet hafwa; men edsens ord, som efter lagen sagdt är, det sätter Sonen ewig och fullkomlig.

8. Capitlet.

Det Nya Testamentet bättre än det Gamla.

Men summan af det wi tale är detta: Wi hafwom en sådana öfwerstа Prest, som sitter på högra handen på Majestätsens stol i himmelen;

2. Och är en skaffare öfwer de heliga häfwor, och öfwer det sannskyldiga tabernaklet, hwilket Gud upprest hafwer, och ingen menniska.

3. Ty hwar och en öfwerste Prest warder skickad till att offra gåfwor och offer; derföre är det af nöden, att denne ock något hafwer det han offra skall.

4. Hwar han nu wore på jordene, så wore han icke Prest, der Prester äro, de der efter lagen offra gåfwor.

5. Hwilke tjena eftersynene, och skugganom till de himmelska ting; såsom Mose af Gudi swaradt wardt, då han skulle fullkomna tabernaklet: Se till, sade han, att du gör allt efter den eftersyn, som dig wist är på berget.

6. Men nu hafwer han fått ett bättre ämbete, såsom han ens bättre Testaments Medlare är; det ock på bättre löfte satt är.

7. Ty om det förstа hade warit ostraffeligit, hade ingalunda wordit sökt rum till ett annat.

Digitized by Google

8. Ty han straffar dem, och säger: **Si, de dagar skola komma, säger HErren, att jag skall fullkomna öfwer Israels hus, och Juda hus, ett nytt Testament;**

9. Icke efter det Testamentet, som jag deras fäder gjorde, på den dag då jag tog dem wid deras hand, att utföra dem af Egypti land; efter de blefwo icke ståndande i mitt Testament, så hafwer jag ock giftwit dem utu mitt sinne, säger HErren.

10. Ty detta är det Testament, som jag will göra Israels huse, efter deßa dagar, säger HErren: **Jag will gifwa min lag uti deras sinne, och uti deras hjerta will jag skrifwa dem; och jag will wara deras Gud, och de skola wara mitt folk.**

11. Och skall ingen lära sin uästa, eller sin broder, och säga: Känn HErran; ty de skola alle känna mig, ifrå den minsta ibland dem, och till den största.

12. Ty jag warder förblidkad öfwer deras orättfärdigheter, och deras synder, och deras ondsko skall jag icke mer ihågkomma.

13. I det han säger: Ett nytt, föråldrade han det första; det nu åldrigt och gammalt är, det är hardt wid ändan.

9. Capitlet.

Gamla och Nya Tabernaklets offer.

Hade ock wäl det första sina rätter, och Gudstjenst, och utwärtes helighet.

2. Ty det främre tabernaklet war der uppsatt; uti hwilko woro ljusastakarne, och bordet, och skådobröden; och detta kallades det Helga.

3. Men bak den andra förlåten war det tabernaklet, som man kallade det Aldrahelgasta;

4. Hwilket hade det gyldene rökelsekaret, och Testamentsens ark, på alla sidor beslagen med guld; uti hwilko war det gyldene ämbar, der det himmelsbrödet uti war, och Aarons staf, som blomstrats hade, och Testamentsens taflor.

5. Men der ofwanuppå woro härligheternes Cherubim, som öfwerskyggde Nå-

Digitized by Google

dastolen; af hwilka stycker på denna tid icke besynnerliga är sägandes.

6. Då nu detta så beredt war, gingo Presterna alltid in i det främre tabernaklet, och uträttade Gudstjensten.

7. Men uti det andra gick allenast den öfwerste Presten, en tid om året; icke utan blod, den han offrade för sina egna, och för folkens synder;

8. Der den Helge Ande med betydde, att helighetenes wäg ändå icke uppenbar war, medan det första tabernaklet stod.

9. Hwilket war en liknelse i den tiden, i hwilkom gåfwor och offer offrades, och kunde icke göra honom fullkommen efter samwetet, som den Gudstjensten gjorde;

10. Allenast med mat och dryck, och mångahanda twagning, och utwärtes helighet, som pålagda woro intill bättringenes tid.

11. Men Christus är kommen, att han skall wara öfwerste Prest till det tillkommande goda, genom ett större och fullkomligare tabernakel, det med händer icke gjordt är, det är, det icke så bygdt är;

12. Icke heller genom bockablod, eller kalfwablod; utan han är genom sitt eget blod ena reso ingången uti det helga, och hafwer funnit en ewig förloßning.

13. Ty hafwer oxablod och bockablod, och strödd aska af kone, helgat de orena till köttslig renhet,

14. Huru mycket mer skall Christi blod, som hafwer sig sjelf obesmittad genom den Heliga Anda Gudi offrat, rena wårt samwet af de döda gerningar, till att tjena lefwandes Gud?

15. Derföre är han ock Nya Testamentsens Medlare; på det de, som kallade äro, skulle få deß ewiga arfsens löfte, i thy att hans död gick deremellan, till förloßning ifrå de öfwerträdelser, som under det förra Testamentet woro.

16. Ty hwar ett Testament är, måste ock hans död med wara, som Testamentet gjorde.

17. Ty Testamentet blifwer gildt genom döden; an-

Digitized by Google

nars hafwer det ännu ingen magt, så länge han lefwer som Testamentet gjorde.

18. Derföre war ock icke det första stiftadt utan blod.

19. Ty då Moses allo folkena föregifwit hade hwart och ett budord, efter lagen, tog han kalfwablod, och bockablod, med watten, och purpurull, och hyssop, och bestänkte bokena, och allt folket;

20. Och sade: Detta är Testamentsens blod, det Gud hafwer eder budit.

21. Och deßlikes tabernaklet, och all kärile, der Gudstjenst plägade med göras, bestänkte han sammalunda med blod.

22. Och warda mest all ting efter lagen ren gjord i blod; och utan blods utgjutelse sker ingen förlåtelse.

23. Så är nu af nöden, att de himmelska tings eftersyner skola med sådant renade warda; men de himmelska tingen måste bättre offer hafwa, än deßa woro.

24. Ty Christus är icke ingången i det helga, som med händer gjordt är, hwilket är en eftersyn till det sannskyldiga; utan in uti sjelfwa himmelen, på det han skall nu wara i Guds åsyn för oß.

25. Icke att han skall ofta offra sig, såsom öfwerste Presten gick hwart år in uti det heliga, med annars blod;

26. Eljest måste han skolat ofta lida, af werldenes begynnelse; men nu, på werldenes ändalykt, är han en gång uppenbarad, genom sitt eget offer, till att borttaga syndena.

27. Och såsom menniskomen är förelagdt en gång dö, men sedan domen;

28. Så är ock Christus ena reso offrad, till att borttaga mångs manns synder; men en annan gång skall han låta se sig, utan synd, dem som honom wänta till salighet.

10. Capitlet.

Levi offer swagt, Christi enda fullkomligt.

Ty lagen hafwer skuggan af det tillkommande goda, och icke sjelfwa warelsen. Årliga måste man offra alltid enahanda offer, och kan icke göra dem fullborda, som det offra.

Digitized by Google

2. Annars hade det återwändt offras; efter de, som så offra, hade sedan intet samwet haft af synder, när de hade ena reso warit rene gjorde;

3. Utan dermed sker en åminnelse på synderna hwart år.

4. Ty omöjeligit är genom oxablod och bockablod borttaga synder.

5. Derföre, då han kommer i werldena, säger han: Offer och gåfwor hafwer du icke welat, men kroppen hafwer du mig beredt.

6. Bränneoffer och syndoffer behaga dig icke.

7. Då sade jag: **Si, jag kommer; i bokene är skrifwet om mig, att jag skall göra din wilja, o Gud.**

8. Tillförene, då han sade: Offer och gåfwor, bränneoffer och syndoffer hafwer du icke welat; icke behaga de dig heller, hwilke efter lagen offras;

9. Då sade han: Si, jag kommer, till att göra, o Gud, din wilja. Der tager han det första bort, att han det andra insätta skall.

10. **I hwilkom wilja wi helgade ärom ena reso, genom JEsu Christi kropps offer.**

11. Och hwar och en Prest är insatt, att han dageliga skall sköta Gudstjensten, och ofta offra enahanda offer, hwilke aldrig kunna borttaga synder.

12. Men denne, då han hade offrat ett offer för synderna, det ewinnerliga gäller, sitter han på Guds högra hand;

13. Och wäntar nu, tilldeß hans owänner lagde warda honom till en fotapall.

14. **Ty med ett offer hafwer han ewinnerliga fullkomnat dem, som helige warda.**

15. Det betygar oß ock den Helge Ande; ty då han tillförene sagt hade:

16. **Det är det Testamentet som jag dem göra will, efter de dagar, säger HErren:** Jag will gifwa min lag i deras hjerta, och i deras sinne will jag skrifwa dem;

17. Och deras synder och orättfärdighet will jag icke mer ihågkomma.

18. Der nu sådana för-

Digitized by Google

låtelse är, der är icke mer offer för synder.

19. Efter wi nu hafwe, kåre bröder, frihet till att ingå uti det helga, genom JEsu blod;

20. Hwilken han oß bewedt hafwer till en ny och lefwande wäg, genom förlåten, det är, genom sitt kött;

21. Och hafwom en öfwerstа Prest öfwer Guds hus;

22. Så låt oß framgå med ett sannskyldigt hjerta, uti en fullkomlig tro, beständte i hjertan ifrån ett ondt samwet, och twagne om kroppen med rent watten.

23. Och låt oß hålla hoppsens bekännelse owiklіga; ty han är trofast, som det lofwat hafwer.

24. Och låt oß akta på oß inbördes, till att uppwäcka till kärlek och goda gerningar;

25. Icke öfwergifwandes wår församling, såsom somlige för sed hafwa; utan förmaner eder inbördes, och det deß mer, att I sen huru dagen nalkas.

26. Ty om wi sjelfwilsande syndom, sedan wi förstått hafwe sanningen, då står oß intet offer igen för synderna;

27. Utan en förskräckelig domsens förbidelse, och eldsens nit, som motståndarena förtära skall.

28. Ho som bryter Mosi lag, han måste dö utan barmhertighet, efter tu eller tre wittne.

29. Huru mycket större näpst, menen I, förtjenar den som Guds Son förtrampar, och Testamentsens blod såsom orent aktar, genom hwilket han helgad är, och försmädar nådenes Anda?

30. Ty wi kännom den som sade: **Hämnden är min; jag skall wedergälla, säger HErren**; och åter: HErren skall döma sitt folk.

31. **Det är gräseligit falla uti lefwandes Guds händer.**

32. Men kommer ihåg de framledna dagar, i hwilkom I upplyste woren, och stoden en stor törning i bedröfwelsen;

33. Endels, då I sjelfwe genom hädelse och be-

Digitized by Google

dröfwelse ett widunder worden; och endels, då I fällskap haden med dem, som det så går.

34. Ty I hafwen delaktige warit af de bedröfwelser, som af minom bosom gingo, och med frögd lidit edra ägodelars förstöfling, wetandes att I när eder sjelfwa bättre och blifwande ägodelar hafwen i himmelen.

35. Så kaster icke nu bort edra tröst, som en stor lön hafwer.

36. Ty tålamodet är eder behof; på det I mågen göra Guds wilja, och få det som lofwadt är.

37. Ty ännu en liten tid, så kommer den som komma skall, och fördröjer icke.

38. Men den rättfärdige skall lefwa af tron; och hwilken sig undandrager, han skall icke behaga mine själ.

39. Men wi ärom icke de som oß undandrage till förtappelse, utan af dem som tro, och frälsa själena.

11. Capitlet.

Trones kraft, exempel.

Men tron är en wiß förlåtelse på det som man hoppas, och intet twifla om det man icke ser.

2. Genom henne hafwa de gamle fått wittnesbörd.

3. Genom trona befinnom wi, att werlden är fullbordad genom Guds ord; så att allt det man ser, är wordet af intet.

4. Genom trona offrade Abel Gudi större offer än Cain; med hwilko han fick wittnesbörd att han war rättfärdig, då Gud gaf om hans gåfwor wittnesbörd; och genom henne talar han ännu, ändock han död är.

5. Genom trona wardt Enoch borttagen, så att han icke skulle se döden, och fans intet, derföre att Gud borttog honom; ty förr än han borttagen war, hade han fått wittnesbörd att han täcktes Gudi.

6. Ty utan trone är omöjeligit täckas Gudi. Ty den till Gud komma will, han måste tro att Gud är, och att han lönar dem som söka honom.

7. Genom trona ärade Noe Gud, och beredde arken, till sins hus saligbet, då han fick Guds befallning om de ting som icke

Digitized by Google

syntes; genom hwilken (ark) han fördömde werldena, och wardt den rättfärdighets arfwinge, som af trone är.

8. Genom trona wardt Abraham lydig, då han kallad wardt till att utgå i det land, som han få skulle till arfs; och for ut, och wiste icke hwart han komma skulle.

9. Genom trona war han en främling uti det landet honom lofwadt war, lika som uti ett främmande land, bodde uti tabernakel, med Isaac och Jacob, som medarfwingar woro till samma löfte;

10. Ty han wänte efter en stad, som grund hade; hwilkens byggomästare och skapare är Gud.

11. Genom trona fick ock Sara kraft till att afla, och födde öfwer sin ålders tid; ty hon höll honom trofastan, som det lofwat hade.

12. Derföre wordo ock af enom, som i den måtton död war, många födde, såsom stjernorna på himmelen, och som sanden är i hafsstrandene, den otalig är.

13. I trone äro deße alle döde, och hafwa dock intet fått af löftet; utan sett det fjerranefter, och trott deruppå och låtit sig nöja, bekännande sig wara gäster och främmande på jordene.

14. Ty de som sådant säga, gifwa tillkänna att de söka ett fädernesland.

15. Och om de hade det ment, der de utgångne woro, hade de wäl haft tid att wända tillbaka.

16. Men nu begära de ett bättre, det är, det himmelska. Derföre skämmes icke Gud kallas deras Gud; ty han hafwer beredt dem en stad.

17. Genom trona offrade Abraham Isaac, när han försökt wardt; och offrade enda sonen, då han hade fått löftet;

18. Om hwilken sagdt war: Uti Isaac skall dig din säd kallad warda;

19. Och tänkte, att Gud kunde ock wäl uppwäcka ifrå de döda; deraf tog han ock honom igen till en liknelse.

20. Genom trona wälsignade Isaac Jacob och Esau, om tillkommande ting.

21. Genom trona, då Jacob dödde, wälsignade han båda Josephs söner,

Digitized by Google

och tillbad det öfwerſta på hans ſpiro.

22. Genom trona, då Joſeph dö ſkulle, talade han om Iſraels barns utgång; och gaf befallning om ſin ben.

23. Genom trona wardt Moſes fördold, i tre månader, af ſina föräldrar, då han född war; derföre att de ſågo att han war ett dägeligit barn, och fruktade intet Konungens bud.

24. Genom trona, då Moſes war ſtor worden, nekade han ſig wara Pharaos dotterſon;

25. Och wille mycket heldre lida bedröfwelſe med Guds folk, än till en tid hafwa luſt i ſyndene;

26. Och höll Chriſti förſmädelſe för större rikedom, än de håfwor uti Egypten; ty han ſåg efter lönen.

27. Genom trona öfwergaf han Egypten, intet fruktandes Konungens wrede; ty han höll ſig wid den han icke ſåg, ſåſom han honom ſett hade.

28. Genom trona höll han Påſka, och blods utgjutelſe, på det han, ſom drap allt det förſtfödt war ſkulle intet komma wid dem.

29. Genom trona gingo de genom det röda hafwet, ſåſom på torra landet; hwilket de Egyptier ock förſökte, och drunknade.

30. Genom trona föllo muraren i Jericho, då man i ſju dagar omkring gångit hade.

31. Genom trona förgicks icke den ſkökan Rahab med de otrogna, då hon de ſpejare anammat hade med frid.

32. Och hwad ſkall jag mer ſäga? Tiden worde mig för ſtackot, när jag förtälja ſkulle om Gideon, om Barak, och Simſon, och Jephtha, och David, och Samuel, och Prophéterna;

33. Hwilke genom trona hafwa wunnit Konungarike, gjort rättfärdighet, fått löfte, igenſtoppat leſons mun;

34. Eldskraft utſläckt, ſwärdsegg undkommit, äro kraftige wordne af ſwaghetene, äro ſtarke wordne i ſtridene, hafwa nederlagt främmande härar.

35. Qwinnorna hafwa

Digitized by Google

igenfått sina döda utaf uppståndelsen; somlige wordo sönderslagne, och hafwa ingen förlossning welat anamma, på det de skulle få uppståndelsen, som bättre är.

36. Somlige hafwa lidit spott och hudflängning, och dertill bojor och fängelse;

37. Wordo stenade, sönderhuggne, genomstungne, döde för swärd; hafwa gångit i fårskinn och getskinn, fattige, trängde, bedröfwade;

38. Hwilkom werlden icke wärdig war; och hafwa gått elände i öknen, och i berg, och i skrefwor, och i jordkulor.

39. Alle deße hafwa genom trona fått wittnesbörd, och hafwa dock icke fått löftet;

40. Derföre att Gud hade föresett om oß något det bättre war; att de icke utan oß skulle fullkomnade warda.

12. Capitlet.

Lef tålig, fridsam, helig. Fly säkerhet och ordets förakt.

Efter wi nu hafwe om oß en så stor hop med wittne, låt oß aflägga syndena, som alltid låder wid oß och gör oß tröga, och låt oß med tålamod löpa i den kamp, som oß förelagd är;

2. Och se på JEsum, som trona begynt och fullkomnat hafwer; hwilken, då han måtte haft glädje, led korset, och aktade intet smäleken; och är sittandes på högra handen på Guds stol.

3. Tänker på honom, som af syndarom sådana gensägelse led emot sig; att J icke tröttens i edor sinne, gifwandes eder utöfwer.

4. Ty J hafwen icke ännu allt intill blods emot ståndit, kämpande emot syndene;

5. Och hafwen redo förgätit den tröst, som till eder talar, lika som till sin barn: **Min son, förakta icke HErrans aga; och gif dig icke utöfwer, då du näpses af honom.**

6. **Ty hwem HErren älskar, den agar han;** men han gißlar hwar och en son han anammar.

7. Hwar J nu liden agan, så bjuder sig Gud till eder, såsom till barn;

Digitized by Google

ty hwilken är den son, som hans fader icke agar?

8. Ären I utan aga, i hwilkom alle delaktige wordne äro, så ären I wägta, och icke barn.

9. Hafwe wi nu köttsliga fäder, som oß aga, och frukte dem; skole wi då icke mycket mer underdånige wara dem andeliga Fadrenom, att wi må lefwa?

10. Och de förre hafwa agat oß i några få dagar, efter som dem syntes; men denne till det som nyttigt är, att wi måge få hans helgelse.

11. All age synes nu icke wara till fröjd, utan till ångest; men sedan wedergäller han en fridsam rättfärdighetenes frukt dem, som deruti öfwade äro;

12. Derföre lyfter upp edra lata händer, och trötta knä;

13. Och stiger wiß steg med edra fötter; att icke någor haltar såsom en ofärdig, utan heldre helbregda warder.

14. Farer efter frid med allom, och efter helgelse, utan hwilken ingen får se HErran.

15. Och ser till, att ingen försummar Guds nåd; att icke uppwäxer någon bitter rot, och gör något hinder, och många måtte genom henne besmittade warda;

16. Att ingen ware en holare, eller ohelig, såsom Esau, hwilken för en måltid bortsålde sin förstfödslorätt.

17. Men I weten, att då han wille sedan med arfsrätt få wälsignelse, wardt han bortdrifwen; och war honom då intet rum till någon bot, ändock han med tårar derefter sökte.

18. Ty I ären icke gångne till det berget, der man på taga kunde, och med eld brann, eller till töcknene, och mörkret, och stormen;

19. Och basunsklanget, och till ordaröstен; hwilka de wedersakade som henne hörde, begärande att ordet skulle dem ju icke sagdt warda;

20. Ty de förmåtte icke lida det, som der sades: Om något djur kom wid berget, skulle det stenas, eller skjutas igenom;

21. Och så förskräckelig

Digitized by Google

war den synen, att Moses sade: Jag är förskräckt, och bäfwar;

22. Utan I ären komne till Sions berg, och till lefwandes Guds stad, det himmelska Jerusalem, och till den otaliga Änglaskaran.

23. Och till de förstföddas församling, som i himmelen äro beskrefne; och till Gud, som alla dömer, och till de fullkomliga rättfärdigas andar;

24. Och till Nya Testamentsens Medlare, JEsum, och till stänkelseblodet, som bättre talar än Abels blod.

25. Ser till, att I icke wedersaken honom som med eder talar; ty kunde icke de undfly, som wedersakade honom som talade på jordene, huru mycket mindre wi, om wi wedersake honom som af himmelen talar?

26. Hwilkens röst på den tid gjorde jordena bäfwande; men nu lofwar han, och säger: Ännu en tid skall jag göra bäfwande, icke allenast jordena, utan ock himmelen.

27. Det han säger: Ännu en tid, det gifwer tillkänna de tings förwandling, som bäfwa, såsom de der gjord äro; på det de ting blifwa skola, som obäfwande äro.

28. Derföre, efter wi få det rike som icke bäfwa kan, hafwe wi nåd, genom hwilka wi tjene Gudi, till att täckas honom med tuktighet och fruktan;

29. Ty wår Gud är en förtärande eld.

13. Capitlet.

Christelig lefnads reglor. Nåds önskan.

Blifwer faste i broderlig kärlek.

2. Förgäter icke att herberga; ty dermed hafwa somliga fått Änglar, owetandes, till herberges.

3. Tänker på dem som bundne äro, såsom medbundne; och på dem som bedröfwelse lida, såsom de der ock af lekamenen äro.

4. Ägtenskapet skall hållas ärligit ibland alla, och ägtenskaps säng obesmittad; men bolare och horkarlar skall Gud döma.

5. Umgängelsen ware utan girighet, och låter eder nöja med det I hafwen;

Digitized by Google

ty han sade: Jag skall icke öfwergifwa eller förlåta dig.

6. Så att wi dristeliga måge säga: HErren är min hjelpare, och jag will icke frukta; hwad kan en menniska göra mig?

7. Tänker på edra lärare, de eder Guds ord sagt hafwa, och efterföljer deras tro, skådande hwad ända deras umgängelse hade.

8. JEsus Christus i går och i dag, och han deßlikes i ewighet.

9. **Låter eder icke omföras med mångahanda och främmande lärdom;** ty det är godt att stadfästa hjertat med nådene, icke med maten; hwilken intet gagnat hafwer dem, som dermed umgått hafwa.

10. Wi hafwe ett altare, af hwilko de hafwa icke magt att äta, som tjena i tabernaklet.

11. Ty ehwad djurs blod, som öfwerste Presten, för syndene, inbär uti det heliga, deras kroppar uppbräntas utom lägret.

12. Derföre ock JEsus, på det han skulle helga folket med sitt eget blod, hafwer han lidit utom porten.

13. Så låt oß nu gå ut till honom utu lägret, och bära hans smälek.

14. Ty wi hafwe här ingen waraktig stad, utan wi sökom efter den tillkommande.

15. Så låt oß nu genom honom alltid offra Gudi lofoffer, det är, läpparnas frukt, de hans Namn bekänna.

16. Förgäter icke göra wäl, och meddela; ty sådana offer täckas Gudi.

17. **Warer edra lärare lydige, och följer dem; ty de waka öfwer edra själar, såsom de der räkenskap göra skola; på det de måga det göra med fröjd, och icke med suckan; ty det är eder icke nyttigt.**

18. Beder för oß; wår tröst är den att wi ett godt samwet hafwe, och winnlägge oß hafwa en god umgängelse när alla.

19. Men aldramest beder jag eder, att J sådant gören, att jag med det snaresta måtte komma till eder.

20. Men fridsens Gud, som igenförde hafwer ifrå de döda, den stora Fåraherdan, genom deß ewiga

Digitized by Google

Testamentsens blod, wår HErra JEsum;

21. Han göre eder skickeliga uti allt godt werk, till att göra sin wilja, och skaffe uti eder hwad honom täckeligit är, genom JEsum Christum; hwilkom ware ära af ewighet i ewighet: Amen.

22. Jag förmanar eder, käre bröder, tager förmanelsens ord till godo; ty jag hafwer eder med få ord tillskrifwit.

23. Weter, att brodren Timotheus lös är; med hwilkom, om han snart kommer, will jag se eder.

24. Helser alla edra lärare, och all helgon. Eder helsa bröderne uti Walland.

25. Nåd ware med eder allom: Amen.

Till de Ebreer, skrifwen af Walland, med Timotheo.

S. Petri den förra Epistel.

1. Capitlet.

Evangelii summa. Blif stadig i tro, hopp, kärlek.

Petrus, JEsu Christi Apostel, dem utkoradom främlingom, som bo här och der i Ponto, Galatien, Cappadocien, Asien, och Bithynien;

2. Efter Guds Faders förseyn, genom Andans helgelse, till lydnona och JEsu Christi blods stänkelse: Nåd och frid föröke sig i eder.

3. Wälsignad ware Gud, och wårs HErras JEsu Christi Fader, som oß för sin stora barmhertighet hafwer födt på nytt till ett lefwandes hopp, genom JEsu Christi uppståndelse ifrå de döda;

4. Till oförgängeligit, obesmittadt, och owanskeligit arf; hwilket i himmelen förwaradt är till eder,

5. Som med Guds magt bewarens genom trona till salighet, hwilken beredd är att hon skall uppenbar warda i den ytterste tiden;

6. I hwilkom I eder frösda skolen, I som nu en liten tid liden bedröfwelse,

Digitized by Google

i margahanda förſökelſe, hwar ſå behöfwes;

7. På det edor tro ſkall cättſinnig och mycket koſteligare befunnen warda, än det förgängeliga guld ſom pröfwas med eld, till lof, pris och äro, när Chriſtus JEſus bliſwer uppenbar.

8. Hwilken J älſken, ändock J icke ſen honom; den J ock nu tron uppå, och dock icke ſen; ſå ſkolen J frösda eder med oſägeliga och härliga glädje;

9. Och få edor tros ändalykt, nämliga ſjälarnas ſalighet.

10. Efter hwilken ſalighet Propheterna hafwa ſökt och ranſakat, ſom propheterat hafwa om den tillkommande nåd till eder;

11. Och hafwa ranſakat, på hwad eller hurudana tid Chriſti Ande utwiſte, den i dem war, och tillförene hade betygat de lidande ſom i Chriſto äro, och den härlighet ſom derefter följa ſkulle.

12. Hwilkom det ock uppenbaradt war; ty de hafwa icke ſig ſjelfwom, utan oß, dermed tjent; hwilke ſtycker eder nu förkunnad äro, genom dem ſom eder Evangelium predikat hafwa, genom den Helga Anda ſom ſändes af himmelen, hwilket Änglomen ock lyſter ſe.

13. Derföre, begjorder edor ſinnes länder, och warer nyktre, och ſätter fullkomligit hopp till den nåd ſom eder tillbuden warder, genom JEſu Chriſti uppenbarelſe,

14. Såſom lydaktig barn; och ſtäller eder icke ſåſom tillförene, då J uti fåwitſko leſden efter begärelſen;

15. Utan, efter honom, ſom eder kallat hafwer, och helig är, warer ock J helige uti all edor umgängelſe.

16. Ty det är ſkriſwet: **J ſkolen wara helige; ty jag är helig.**

17. Och efter J åkallen honom för en Fader, ſom dömer efter hwars och ens gerning, och hafwer intet anſeende till perſonen, ſå ſer till att J, uti detta edart elände, wandren i räddhåga.

18. Och weter, att J icke med förgängeligit ſilfwer eller guld igenlöſte ä-

Digitized by Google

ren ifrån edart fåfänga lefwerne, efter fädernas sätt;

19. Utan med Christi dyra blod, såsom med ett menlöst och obesmittadt lambs;

20. Hwilken wäl föreseedd war för werldenes begynnelse, men uppenbarad i de ytterste tiderna, för edra skull;

21. Som genom honom tron på Gud, den honom uppwäckt hafwer ifrå de döda, och gifwit honom härlighet; på det I skullen hafwa tro och hopp till Gud.

22. Och gören edra själar kyska, i sanningenes lydno genom Andan, till oskrymtad broderlig kärlek; älsker eder storliga inbördes af rent hjerta;

23. Såsom de, som födde äro på nytt; icke af någor förgängelig säd, utan af oförgängelig, som är, af lefwandes Guds ord, det ewinnerliga blifwer.

24. Ty allt kött är såsom gräs, och all menniskos härlighet såsom blomster på gräset; gräset är wisnadt, och blomstret är affallet;

25. Men HErrans ord blifwer ewinnerliga; och det är det ord, som predikadt är ibland eder.

2. Capitlet.

Christus en hörnsten och en stöteten. Undersåtares, tjenares pligt.

Så lägger nu bort alla ondsko, och allt swek, och skrymteri, och afund, och allt förtal;

2. Och åstunder förnuftenes mjölk, som intet swek wet, såsom nyfödd barn; på det att I uppwären af henne;

3. Om I annars hafwen smakat, att HErren är god;

4. Till hwilken I komne ären, såsom till den lefwande stenen, som af menniskom förkastad är, men när Gudi utkorad och kostelig.

5. I ock, såsom lefwande stenar, uppbygger eder till ett andeligit hus, och till ett heligt Presterskap, till att offra andelig offer, som Gudi äro tacknämlig, genom JEsum Christum.

6. Derföre häller ock Skriften: Si, jag lägger

Digitized by Google

i Zion en utwald kostelig hörnsten; och hwilken som tror på honom, han skall icke komma på skam.

7. Eder, som tron, är han kostelig; men dem som icke tro är stenen, som byggningsmännerna hafwa bortkastat, worden till en hörnsten;

8. Och en sten, der man stöter sig på, och en förargelseklippo dem som stöta sig på ordet, och tro icke derpå, der de till skickade woro.

9. Men I ären det utwalda slägtet, det Konungsliga Presterskapet, det heliga folket, och det egendomsfolket; att I skolen kungöra hans dygd, som eder kallat hafwer af mörkret till sitt underliga ljus.

10. I, som tillförene icke woren folk, ären nu Guds folk; och I, som tillförene icke haden fått barmhertighet, hafwen nu fått barmhertighet.

11. Käre bröder, jag förmanar eder, såsom främmande och elända, att I förwaren eder för köttsliga begärelser, hwilka strida emot själena;

12. Och förer en god umgängelse ibland Hedningarna; på det de, som pläga förtala eder såsom illgerningsmän, måga se edra goda gerningar, och prisa Gud, när det i dagsljuset kommer.

13. Warer underdånige all menniskklig ordning, för HErrans skull, ehwad det är Konungenom, såsom den öfwersta;

14. Eller befallningsmännerna, såsom de der sände äro af honom, de onda till straff, och de goda till pris.

15. Ty så är Guds wilje, att I med goda gerningar skolen igenstoppa munnen af de galna och oförståndiga menniskor;

16. Såsom de frie, och icke såsom I hafwen den frihet till att skyla ondskona med, utan såsom Guds tjenare.

17. Warer hedersamme emot hwar man; älsker bröderna, frukter Gud, ärer Konungen.

18. I tjenare, warer underdånige edrom herrom med all fruktan; icke allenast dem godom och sakt-

Digitized by Google

modigom, utan ock dem genwördigom.

19. Ty detta är nåd, om någor, för samwetets skull till Gud, fördrager bedröfwelse, och lider orätt.

20. Ty hwad pris är det, om I för edra miß-gerningar slagne warden, och liden? Men när I för wälgerningars skull liden, och hafwen tålamod, det är nåd för Gudi.

21. Ty dertillären I kallade, efter ock Christus led för oß, låtandes oß en efterdömelse, att I skolen efterfölja hans fotspår.

22. **Hwilken ingen synd gjort hade; och intet bedrägeri wardt funnet i hans mun.**

23. När han blef bannad, bannade han intet igen, och när han led, hotades han intet; utan ställde hämnden till den som rätt dömer;

24. **Hwilken wåra synder sjelf offrade i sin lekamen på träd; på det wi skulle wara döde syndene, och lefwa rättfärdighetene; genom hwilkens sår I ären helbregda wordne.**

25. **Ty I woren såsom willfarande får; men I ären nu omwände till herdan, och edra själars Biskop.**

3. Capitlet.

Hustrurs, mäns, andras pligt till att tro och lefwa.

Sammalunda hustrurna, ware sina män underdåniga; på det ock de, som icke tro på ordet, måga af hustrurnas umgängelse, utan ord, blifwa wunne;

2. När de förmärka edor kyska umgängelse med fruktan.

3. Hwilkas prydning icke skall wara utwärtes, med flätadt hår, eller kringhängande guld, eller i kostelig kläder;

4. Utan om den fördolda menniskan i hjertat är utan wank, med saktmodigom och stillom anda, det är kostligit för Gudi.

5. Ty i så mätto hafwa ock de helga qwinnor fordom prydt sig, de der satte sitt hopp till Gud, och woro sina män underdåniga;

6. Såsom Sara war lydig Abrahe, kallandes honom herra; hwilkens döttrar

Digitized by Google

I wordna ären, om I wäl gören, och ären icke så förfärade.

7. Sammaledes I män, bor när dem med förnuft, och giftwer det qwinliga kärlet, såsom det der swagast är, sina äro, såsom ock medarfwingom till liffens nåd; på det edra böner icke blifwa förhindrade.

8. Men på sistone, warer alle wid ett sinne, medlidande, broderlig kärlek hafwande till hwarannan, barmhertige, wänlige;

9. Icke wedergällande ondt för ondt, icke bannor för bannor; utan heldre twärtemot, wälsigner, wetandes att I ären dertill kallade, att I skolen ärfwa wälsignelse.

10. Ty den der will älska lifwet, och se goda dagar, han stille sina tungo ifrå det ondt är, och sina läppar, att de icke tala bedrägeri;

11. Wände sig ifrå det ondt är, och göre det godt är; söke efter friden, och fare honom efter.

12. Ty HErrans ögon äro öfwer de rättfärdiga, och hans öron till deras bön; men HErrans ansigte är öfwer dem som ondt göra.

13. Och ho är den som kan göra eder skada, om I faren efter det goda?

14. Ja, om I än något liden för rättfärdighetenes skull, ären I dock likwäl salige. Frukter eder intet för deras trug, icke heller förskräcker eder;

15. Utan helger HErran Gud uti edor hjerta. Warer ock alltid redebogne till att swara hwarjom och enom, som begärar skäl till det hopp som i eder är; och det med saktmodighet och fruktan.

16. Och hafwer ett godt samwet; på det de, som wilja förtala eder såsom ogerningsmän, skola komma på skam, att de förlastat hafwa edar goda umgängelse i Christo.

17. Ty det är bättre, om Guds wilje så är, att I för goda gerningar liden, än för onda.

18. Ty Christus led ock ena reso för syndernas skuli, rättfärdig för orättfärdiga, på det han skulle offra oß Gudi; och är dödad efter

köttet,

Digitized by Google

köttet, men lefwande gjord efter Andan.

19. I dem samma gick han ock bort, och predikade för andarna i fängelset;

20. Som fordom icke trodde, när Gud en gång bidde, och tålamod hade i Noe tid, då arken byggdes, i hwilkom få, det är, åtta själar, blefwo frälste genom wattnet;

21. Hwilket nu ock oß saliga gör i dopet, som genom hint betydt är (icke att köttsens smittor afläggas, utan att man hafwer ett godt samwet till Gud), genom JEsu Christi uppståndelse;

22. Hwilken är på Guds högra hand, uppfaren till himla; och honom äro Änglarna, och wäldigheterna, och krafterna underdåniga.

4. Capitlet.

Fly hedna laster. Lef Gudi, dygdig, tålig.

Medan nu Christus lidit hafwer i köttet för oß, så skolen I ock wäpna eder med det samma sinnet; ty den der lider i köttet, han wänder åter af synden;

2. På det han den tiden, som tillbaka är i köttet, icke lefwa skall efter menniskolusta, utan efter Guds wilja.

3. Ty det är nog att wi, i förliden tid, hafwe wårt lefwerne förslitit efter Hedningarnas wilja, då wi wandrade i lösaktighet, i begärelse, i dryckenskap, i fråßeri, i swalg, och grufweliga afgudadyrkan.

4. Och det synes dem sällsynt wara, att I icke löpen med dem uti samma slemma oskickeliga wäsende, och försmäden;

5. Hwilke skola göra räkenskap honom, som redo är döma lefwande och döda.

6. Ty dertill är ock Ewangelium predikadt för de döda, att de skola dömde warda efter menniskor i köttet, men i Andanom lefwa Gudi.

7. Men nu tillstundar änden på all ting. Så warer nu nyktre, och wakande till att bedja.

8. Men öfwer all ting hafwer ju en brinnande kärlek inbördes; ty kärleken skyler ock all öfwerträdelse.

9. Warer inbördes hwarannars herbergare, utan allt knorr.

Digitized by Google

10. Och warer tjenstaktige inbördes, hwar och en med den gåfwo som han hafwer fått, såsom gode den margfaldeliga Guds nåds skaffare.

11. Om någor talar, han tale såsom Guds ord; om någor hafwer ett ämbete, han tjene såsom af den förmågo, som Gud gifwer; på det Gud blifwer ärad i all ting genom JEsum Christum, hwilkom ware ära och wåld ewinnerliga: Amen.

12. Mine käreste, förundrer eder icke på den hetta, som eder wederfars (den eder wederfars, att I skolen försökte warda), såsom eder hände något nytt;

13. Utan glädjens heldre, att I liden med Christo; på det I ock fröjdas och glädjas mågen uti hans härlighets uppenbarelse.

14. Salige ären I, om I för Christi Namns skull blifwen försmädde; ty Anden, som är härlighetenes och Guds Ande, hwilas på eder; när dem blifwer han försmädd, men när eder bepriſad.

15. Ingen ibland eder lide såsom en mördare, tjuf, illgerningsman, eller som den der träder in i ens annars ämbete.

16. Men lider han såsom en Christen, skämme sig intet; utan prise Gud för den delen.

17. Ty tiden är, att domen skall begynnas på Guds hus; begynnes det på oß, hwad blifwer då deras ändalykt, som icke tro Guds Evangelio?

18. Och blifwer den rättfärdige med plats salig, hwar blifwer då den ogudaktige och syndaren?

19. Derföre, de der lida efter Guds wilja, de skola befalla honom sina själar, såsom enom trofastom Skapare, med goda gerningar.

5. Capitlet.

Preſter, åhörare ꝛc. ware ödmjuke, nyktre, bedje.

Presterna, som äro ibland eder, förmanar jag, som ock är en Preſt, och wittne till Christi pino, och delaktig i den härlighet som uppenbaras skall:

2. Föder Guds hjord, som är ibland eder, och hafwer akt på honom, icke

Digitized by Google

nödige, utan sjelfwiljande, icke för slem winnings skull, utan af en god wilja;

3. Icke heller såsom herrar öfwer sitt folk; utan warer hjordenom till efterdömelse.

4. Och sedan, då öfwerste Herden uppenbar warder, skolen I undfå härlighetenes owanskeliga krono.

5. Sammalunda I unge, warer dem gamlom underdånige. Warer alle inbördes hwarannan underdånige, och håller eder hårdt wid ödmjukhetena; ty Gud står emot de högfärdiga, men de ödmjuka gifwer han nåd.

6. Så ödmjuker eder nu under Guds mägtiga hand, på det han eder upphöjer i sinom tid.

7. Alla edra omsorg kaster på honom; ty han hafwer omsorg om eder.

8. Warer nyktre, och waker; ty edar fiende, djefwulen, går omkring såsom ären ett rytande lejon, och söker hwem han uppsluka må.

9. Står honom emot, stadige i trone; och weter, att samma wedermöda wederfars edra bröder i werldene.

10. Men Gud, som all nåd kommer af, den eder kallat hafwer till sin ewiga härlighet i Christo JEsu, han fullborde eder, som en liten tid liden, styrke, stödje och stadfäste;

11. Honom ware ära, och magt ewinnerliga: Amen.

12. Med edar trogna broder Silvanus, som jag menar, hafwer jag eder tillskrifwit med få ord, förmanandes och betygandes, att detta är den rätta Guds nåd, som I uti stån.

13. Helsar eder den församling i Babylonien, utwald lika med eder; och min son Marcus.

14. Helser eder inbördes med kärlekens kyss. Frid ware med eder allom, som ären i Christo JEsu. Amen.

Digitized by Google

S. Petri den andra Epistel.

1. Capitlet.

Tron wisas i lefnad. Skriftenes ursprung.

Simon Petrus, JEsu Christi tjenare och Apostel, dem som med oß lika dyrbara tro fått hafwa i rättfärdighetene, som wår Gud gifwer, och Frälsaren JEsus Christus:

2. Nåd och frid förökе sig i eder, genom Guds och wårs HErras JEsu Christi kunskap.

3. Efter det allahanda af hans Gudoms kraft, hwad som till lif och Gudaktighet tjenar, oß skänkt är, genom hans kunskap, som oß hafwer kallat genom (sina) härlighet och dygd;

4. Genom hwilka oß de dyra och aldrastörsta löfte gifne äro; nämliga att I derigenom mågen blifwa delaktige af Guds natur, om I flyn werldenes förgängeliga lusta;

5. Så lägger eder nu derom alla winning, att I uti edra tro låten finnas dygd, och i dygdene beskedelighet;

6. I beskedelighetene måttelighet, i måttelighetene tålamod, i tålamodet Gudaktighet;

7. I Gudaktighetene broderlig kärlek, i broderlig kärlek allmännelig kärlek.

8. Ty när deßa stycker äro rikeliga när eder, så låta de eder icke finnas fåfänga, eller utan frukt i wårs HErras JEsu Christi kunskap.

9. Men hwilken denna icke hafwer, han är blind, och ser intet, och hafwer förgätit, att han war ren gjord af de synder, som han förra hade.

10. Derföre, käre bröder, lägger eder heldre winning om att I gören eder kallelse och utkorelse fast; ty om I det gören, så fallen I icke någon tid.

11. Ty i så måtto blifwer eder rikeliga gifwen ingången i wårs HErras och Frälsares JEsu Christi ewiga rike.

12. Derföre will jag icke hafwa fördrag att förmana eder alltid härom, ändock

Digitized by Google

I det weten, och ären stadfäste i denna närwarandes sanning.

13. Ty jag menar det wara tillbörligit, så länge jag är i denna hyddo, att uppwäcka och förmana eder.

14. Ty jag wet att jag skall snarliga aflägga denna mina hyddo, såsom ock wår HErre JEsus Christus hafwer mig kungjort.

15. Men jag will winnlägga mig att I, efter min död, skolen behålla detta i åminnelse.

16. Ty wi hafwe icke efterföljt några kloka fabler, då wi kungjordom eder wårs HErras JEsu Christi kraft och tillkommelse, utan wi hafwe sjelfwe sett hans härlighet.

17. Då han fick af Gud Fader äro och pris, genom ena röst som till honom skedde af den stora härligheten, så lydandes: **Denne är min älskelige Son, i hwilkom jag hafwer ett godt behag.**

18. Och denna röst hörde wi komma af himmelen, då wi worom med honom på det helga berget.

19. Wi hafwom ett fast prophetiskt ord; och I gören wäl att I akten derpå, lika som på ett ljus som skin uti ett mörkt rum, så länge det dagas, och morgonstjernan uppgår i edor hjerta.

20. Och det skolen I först weta, att ingen prophetia i Skriftene sker af egen utläggning.

21. Ty ingen prophetia är ännu framkommen af menniskowilja; utan de helga Guds menniskor hafwa talat, rörde af dem Helga Anda.

2. Capitlet.

Falska Propheters lön, art.

Men falske Propheter woro ock ibland folket, som ock ibland eder warda skola falske lärare; hwilke med ibland införa skola förderfwelig partier, och förneka HErran, som dem köpt hafwer; och skola föra öfwer sig sjelfwa en hastig fördömelse.

2. Och många skola efterfölja deras förderf; genom hwilka sanningenes wäg blifwer försmädd;

3. Och uti girighet, med diktad ord, skola de handla med eder; hwilkom domen

nu längesedan icke sen är, och deras fördömelse sofwer icke.

4. Ty hafwer Gud icke skonat Änglomen som syndade, utan hafwer dem med mörkrens kedjor nederkastat till helwetes, öfwerantwardandes till att förwaras till domen;

5. Och hafwer icke skonat den förra werldene, utan bewarat Noe, rättfärdighetenes Predikare, sjelf åttonde, och lät floden gå öfwer de ogudaktigas werld;

6. Och hafwer gjort de städer Sodoma och Gomorra till aska, omstört och fördömt dem; och satt för ett efterdömelse dem ogudaktigom, som sedan komma skulle;

7. Och hafwer frälst den rättfärdiga Lot, som war plågad af skamliga menniskor, genom deras skörakktiga umgängelse;

8. Ty efter han war rättfärdig, och bodde ibland dem, och måste dock sådana se och höra, plågade de dageligen den rättfärdiga själena med sina onda gerningar.

9. HErren kan frälsa de gudaktiga utaf frestelsen, men behålla de orättfärdiga till domedag, till att pinas;

10. Men aldramest dem som wandra efter köttet, uti orenom lusta, och försmå herrskapet, öfwerdådige, ensinnade, och intet rädas förfsmäda wäldigheterna;

11. Ändock Änglarna, som i kraftene och starkhetene större äro, icke draga kunna den försmädeliga domen emot sig, af HErranom.

12. Men de äro såsom de oförnuftiga djur, som af naturen dertill födda äro, att de skola fångna och slagtade warda; försmäda det de intet förstå, och skola uti sitt förderfweliga wäsende förgås;

13. Och få orättfärdighetenes lön. De hållat för wälluft, att de lefwa i timmeliga kräselighet; de äro slemheter och skamfläckar; präla af edra gåfwor, slösa med edart;

14. Hafwa ögonen full med horeri, låta icke förmena sig syndena, och locka till sig de ostadiga själar; hafwa sin hjerta genomöf-

wad i girighet; förbannadt folk;

15. Öfvergifwa rätta wägen, och gå wille, och efterfölja Balaams, Bosors sons wäg, hwilken älskade wrånghetenes lön.

16. Men han blef straffad för sin wrånghet; det stumma arbetesdjuret talade med menniskoröst, och förtog Prophetens galenskap.

17. De äro källor utan watten, och molnskyr som af wädret drifwas; hwilkom förwaradt är ett swart mörker till ewig tid.

18. Ty de tala stolt ord, som äro fåfäng; och igenom otukt locka dem till köttslig lusta, som rättsliga undsluppne woro, och ännu wandra i willfarelse;

19. Och lofwa dem frihet, ändock de sjelfwe äro förderfwelsens tjenare; ty af hwem någor öfwerwunnen warder, hans tjenare är han worden.

20. Ty sedan de, genom HErrans och Frälsarens JEsu Christi kunskap, undflytt hafwa werldenes orenlighet, och hafwa åter bewefwat sig deruti och äro öfwerwunne, är dem det ytterste wärre wordet än det förste.

21. Och hade dem bättre warit intet förståndit rättfärdighetenes wäg, än, sedan de förstodo, wända sig ifrå det helga budet, som de anammat hade.

22. Dem är wederfaret det som för ett sant ordspråk plägar sägas: Hunden går åter till sina spyo; och swinet, som twaget är, fölar sig åter i träcken.

3. Capitlet.

Domsens wißhet. Werldenes ände. Wår beredelse.

Detta är nu den andra Epistelen, som jag skrifwer eder till, mine käreste, i hwilko jag uppwäcker och förmanar edart rena sinne;

2. Att J ihågkommen de ord, som tillförene sagd äro af de heliga Propheter; och deßlikes wårt bud, wi som ärom HErrans och Frälsarens Apostlar.

3. Och weter det i förstone, att i ytterste dagarna warda kommande bespottare, som wandra efter sin egen lusta;

4. Och säga: Hwar är

nu det löfte om hans tillkommelse? Ty ifrå den dag fäderne äro affomnade, blifwer allt såsom det af kreaturens begynnelse warit hafwer.

5. Men sjelfwiljande wilja de icke weta, att himlarna hafwa ock warit i förtiden, och jorden af wattnet, och i wattnena bestånd haft, genom Guds ord.

6. Likwäl wardt på den tid werlden, genom de samma, med flodene förderfwad.

7. Sammalunda ock nu himlarna och jorden warda genom hans ord sparde, att de skola warda eldenom förwarade till domedag, då de ogudaktiga menniskor fördömas skola.

8. Men ett skall eder icke fördoldt wara, mine käreste, att en dag för HErranom är såsom tusende år, och tusende år såsom en dag.

9. HErren fördröjer intet sitt löfte, såsom somlige mena det wara fördröjelse; men han hafwer tålamod med oß, och will icke att några skola förgås, utan att hwar och en wänder sig till bättring.

10. Men HErrans dag warder kommandes såsom en tjuf om natten; och då skola himlarna med en stor hastighet förgås, och elementen skola försmälta af hetta, och jorden med de werk, som derpå äro, skola afbrännas.

11. Efter nu allt detta skall förgås, hurudana bör eder då wara, uti helig umgängelse och Gudaktighet?

12. Så att J wänten och åstunden efter Guds dags tillkommelse; i hwilkom himlarna af eld förgås skola, och elementen försmälta af hetta.

13. Men nya himlar och en ny jord wäntom wi, efter hans löfte, der rättfärdighet uti bor.

14. Derföre, mine käreste, medan J detta wänten, så lägger eder winning om att J obesmittade och ostraffelige för honom finnas mågen i frid.

15. Och wårs HErras JEsu Christi tålamod räkner för edra salighet; såsom ock wår käre broder, Paulus, efter den wishet som honom gifwen är, hafwer skrifwit eder till;

Digitized by Google

16. Såsom han ock i all bref talar om sådana stycker; ibland hwilka något är som är swårt till förstå, det de olärde och lösaktige förwärra, såsom ock andra skrifter, till sin egen förtappelse.

17. Men I, mine käreste, medan I weten det tillförene, så förwarer eder, att I icke förförde warden genom de ogudaktigas willfarelse, samt med dem, och fallen ifrån edor egen stadighet;

18. Utan wäxer i nådene, och wårs HErras och Frälsares JEsu Christi kunskap. Honom ware ära, nu och till ewig tid: Amen.

S. Johannis den första Epistel.

1. Capitlet.

Ordet wißt. Guds gemenskap. JEsu blod.

Det som war af begynnelsen, det wi hafwe hört, det wi hafwe sett med wår ögon, det wi hafwe beskådat, och wåra händer handterat hafwa, af liffens ord;

2. Och lifwet är uppenbaradt, och wi hafwe sett, och wittnom, och kungörom eder det ewiga lifwet, hwilket war när Fadren, och är oß uppenbaradt;

3. Hwad wi hafwe sett och hört, det förkunnom wi eder, på det ock I skolen hafwa sällskap med oß, och wårt sällskap skall wara med Fadrenom, och hans Son JEsu Christo.

4. Och detta skrifwe wi eder, på det edor glädje skall wara fullkommen.

5. Och det är bebådelsen, som wi hafwe hört af honom, och förkunnom eder, att Gud är ett ljus, och intet mörker är i honom.

6. Om wi säge oß hafwa sällskap med honom, och wandrom i mörkret, då ljugom wi, och görom icke sanningen.

7. Men wandrom wi i ljuset, såsom han är i ljuset, då hafwe wi sällskap inbördes, och JEsu Chri-

Digitized by Google

sti, hans Sons, blod renar oß af alla synder.

8. Säge wi, att wi hafwe ingen synd, då bedrage wi oß sjelfwa, och sanningen är icke i oß.

9. Men om wi bekänne wåra synder, han är trofast och rättwis, att han förlåter oß synderna, och renar oß af alla orättfärdighet.

10. Men säge wi, att wi hafwe intet syndat, då göre wi honom till ljugare, och hans ord är icke i oß.

2. Capitlet.

JEsu försoning. Guds kännedom. Antichristi lära.

Min barn, detta skrifwer jag eder, att I skolen icke synda; och om någor syndar, då hafwe wi en förswarare när Fadrenom, JEsum Christum, den rättfärdig är.

2. Och han är försoningen för wåra synder; icke allenast för wåra, utan ock för hela werldenes.

3. Och derpå wete wi att wi kännom honom, om wi hålle hans bud.

4. Den der säger: Jag känner honom, och håller icke hans bud, han är en ljugare, och i honom är icke sanningen.

5. Men den som håller hans ord, i honom är sannerliga Guds kärlek fullkomligen; och derpå wete wi att wi ärom i honom.

6. Den der säger sig blifwa i honom, han skall ock wandra såsom han wandrade.

7. Bröder, jag skrifwer eder intet nytt bud, utan det gamla budet, som I haft hafwen af begynnelsen. Det gamla budet är det ord, som I hafwen hört af begynnelsen.

8. Åter skrifwer jag eder ett nytt bud, det sant är i honom, och i eder; ty mörkret är förgånget, och det sanna ljuset lyser nu.

9. Den som säger sig wara i ljuset, och hatar sin broder, han är ännu i mörkret.

10. Den der älskar sin broder, han blifwer i ljuset, och ingen förargelse är i honom.

11. Men den som hatar sin broder, han är i mörkret, och wandrar i mörkret, och wet icke hwart

han går; ty mörkret hafwer förblindat hans ögon.

12. Jag skrifwer eder, kära barn, att eder skola synderna förlåtna warda, för hans Namns skull.

13. Jag skrifwer eder, I fäder; ty I hafwen känt honom, som är af begynnelsen. Jag skrifwer eder, I ynglingar; ty I hafwen öfwerwunnit den onda.

14. Jag skrifwer eder, I barn; ty I hafwen känt Fadren. Jag hafwer skrifwit eder, I fäder; ty I hafwen känt honom, som är af begynnelsen. Jag hafwer skrifwit eder, I ynglingar; ty I ären starke; och Guds ord blifwer i eder, och hafwen öfwerwunnit den onda.

15. Älsker icke werldena, icke heller de ting i werldene äro. Den der älskar werldena, i honom är icke Fadrens kärlek.

16. Ty allt det som är i werldene, nämliga köttsens begärelse, och ögonens begärelse, och högfärdigt lefwerne, det är icke af Fadrenom, utan af werldene.

17. Och werlden förgås, och hennes lusta; men den som gör Guds wilja, han blifwer ewinnerliga.

18. Kära barn, nu är den ytterste tiden, och såsom I hafwen hört, att Antichrist skall komma, ja, nu äro allaredo många Antichrister wordne; och deraf wete wi att den ytterste tiden är nu.

19. De äro utgångne af oß, men de woro icke af oß. Hade de warit af oß, då hade de ju blifwit när oß; men på det de skulle blifwa uppenbare, att de äro icke alle af oß.

20. Men I hafwen smörjelse af dem Heliga, och weten allt.

21. Jag hafwer icke skrifwit till eder, såsom till dem der icke weta sanningen; utan såsom till dem som henne weta, och att all lögn icke är af sanningene.

22. Ho är en ljugare, utan den som nekar, att JEsus är Christus? Den är Antichrist, som nekar Fadren och Sonen.

23. Hwar och en som nekar Sonen, han hafwer icke heller Fadren.

Digitized by Google

24. Hwad I nu hört hafwen af begynnelsen, det blifwe i eder; om det blifwer i eder, som I hört hafwen af begynnelsen, så skolen ock I blifwa i Sonenom och Fadrenom.

25. Och detta är det löfte, som han oß lofwat hafwer, ewinnerligit lif.

26. Detta hafwer jag skrifwit till eder, om dem som förföra eder.

27. Och den smörjelse, som I hafwen fått af honom, blifwer i eder, och I behöfwen icke att någor lärer eder; utan såsom smörjelsen lärer eder om all ting, så är det sant, och icke lögn; och som hon hafwer lärt eder, så blifwer i henne.

28. Och nu, kära barn, blifwer i honom, att när han uppenbarad warder, måge wi hafwa förtröstning, och icke komma på skam för honom i hans tillkommelse.

29. Om I weten att han är rättfärdig, så skolen I ock det weta, att hwar och en som rätt gör, han är född af honom.

3. Capitlet.

Guds barns ära, pligt. Broderlig kärlek.

Ser till hurudana kärlek Fadren hafwer bewist oß, att wi kallas Guds barn; fördenskull känner intet werlden eder, ty hon känner intet honom.

2. Mine käreste, wi äre nu Guds barn, och det är icke än uppenbaradt hwad wi warda skole; men det wete wi, när han blifwer uppenbar, då wardom wi honom like; ty wi få se honom såsom han är.

3. Och hwar och en som hafwer detta hopp i honom, han renar sig, såsom han ock ren är.

4. Hwar och en som gör synd, han gör ock orätt, och synd är orätt.

5. **Och I weten att han war uppenbarad, på det han skulle borttaga wåra synder; och ingen synd är i honom.**

6. Hwar och en som blifwer i honom, han syndar icke; hwar och en som syndar, han hafwer icke sett honom, icke heller känt honom.

Digitized by Google

7. Kära barn, låter ingen bedraga eder. Den som gör rätt, han är rättfärdig, såsom ock han rättfärdig är.

8. Den der gör synd, han är af djefwulen; ty djefwulen syndar af begynnelsen; **och förden skull uppenbarades Guds Son, att han skulle nederslå djefwulens gerningar.**

9. Hwar och en, som född är af Gudi, han gör icke synd, ty hans säd blifwer i honom; och han kan icke synda, ty han är född af Gudi.

10. Derpå känner man, hwilke Guds barn, eller hwilke djefwulens barn äro; hwar och en som icke gör rätt, han är icke af Gudi, och den som icke älskar sin broder.

11. Ty detta är det budskap, som I hafwen hört af begynnelsen, att wi skole älskas inbördes;

12. Icke såsom Cain, som war af dem onda, och slog sin broder ihjäl. Och för hwars skull slog han honom ihjäl? Ty hans gerningar woro onda, men hans broders gerningar rättfärdiga.

13. Förundrer icke, mine bröder, om werlden hatar eder.

14. Wi wete, att wi ärom förde ifrå döden till lifwet; ty wi älskom bröderna. Den der icke älskar brodren, han blifwer i dödenom.

15. Hwar och en som hatar sin broder, han är en mandråpare; och I weten, att hwar och en mandråpare hafwer icke ewinnerligit lif blifwandes i sig.

16. Derpå kännom wi Guds kärlek, att han hafwer låtit sitt lif för oß; och skolom ock wi låta wårt lif för bröderna.

17. Den som hafwer denna werlds gods, och ser sin broder wara nödställd, och sluter sitt hjerta till för honom, huru blifwer Guds kärlek i honom?

18. Min barn, älskoms icke med ordom, eller med tungone, utan med gerning och sanning.

19. Deraf wete wi, att wi ärom af sanningene, och kunnom stilla wår hjerta för honom;

20. Att om wårt hjerta fördömer oß, då är Gud

Digitized by Google

större än wårt hjerta, och wet all ting.

21. Mine käreste, om wårt hjerta fördömer oß icke, då hafwe wi en förtröstning till Gud;

22. Att wi få af honom allt det wi bedje; ty wi hållom hans bud, och görom det honom luſt är.

23. Och detta är hans bud, att wi skolom tro på hans Sons, JEſu Christi Namn; och älska oß inbördes, såsom han oß budit hafwer.

24. Och den der håller hans bud, han blifwer i honom, och han i honom; och deraf wete wi, att han blifwer i oß, af Andanom som han oß gifwit hafwer.

4. Capitlet.

Pröfwa läran. Lef i kärlek.

Mine käreste, I skolen icke tro hwar och en anda, utan pröfwer andarna, om de äro af Gudi; ty många falske Propheter äro utgångne i werldena.

2. Derpå skolen I känna Guds Anda: hwar och en ande, som bekänner att JEſus Christus är kommen i köttet, han är af Gudi.

3. Och hwar och en ande, som icke bekänner att JEſus Christus är kommen i köttet, han är icke af Gudi; och det är Antichriſts (ande), af hwilkom I hafwen hört att han skulle komma, och är nu allaredo i werldene.

4. Kära barn, I ären af Gudi, och hafwen öfwerwunnit dem; ty den som är i eder, han är större än den som är i werldene.

5. De äro af werldene; derföre tala de af werldene, och werlden hörer dem.

6. Wi ärom af Gudi. Den som känner Gud, han hörer oß; den som icke är af Gudi, han hörer oß intet. Deraf känne wi sanningenes Anda, och willones anda.

7. Mine käreste, älskom oß inbördes; ty kärleken är af Gudi, och hwar och en som älskar, han är född af Gudi, och känner Gud.

8. Den som icke älskar, han känner icke Gud; ty Gud är kärleken.

9. Derpå är Guds kärlek till oß uppenbar worden, att Gud hafwer sändt sin enda Son i werldena,

att wi skolom lefwa genom honom.

10. Deruti står kärleken, icke det wi hafwom älskat Gud, men det han hafwer älskat oß, och sändt sin Son till en försoning för wåra synder.

11. Mine käreste, hafwer Gud så älskat oß, så skolom ock wi älskas inbördes.

12. Ingen hafwer någon tid sett Gud; om wi älskoms inbördes, så blifwer Gud i oß, och hans kärlek är fullkommen i oß.

13. Derpå kännom wi, att wi blifwom i honom, och han i oß, att han hafwer gifwit oß af sinom Anda.

14. Och wi sågom och betygom, att Fadren hafwer sändt Sonen, werldene till en Frälsare.

15. Hwar och en som bekänner, att JEsus är Guds Son, i honom blifwer Gud, och han i Gudi.

16. Och wi hafwe känt och trott den kärlek, som Gud hafwer till oß. Gud är kärleken; och den som blifwer i kärlekenom, han blifwer i Gudi, och Gud i honom.

17. Derpå är kärleken fullkommen med oß, att wi mågom hafwa en förtröstning på domedag; ty såsom han är, så ärom ock wi i denna werld.

18. Räddhåge är icke i kärlekenom; utan fullkommelig kärlek utdrifwer räddhågan; ty räddhågan hafwer pino, men den der rädes, han är icke fullkommen i kärlekenom.

19. Älskom honom, ty han hafwer först älskat oß.

20. Om någor säger: Jag älskar Gud, och hatar sin broder, han är en ljugare. Ty den der icke älskar sin broder, som han ser, huru kan han älska Gud, som han icke ser?

21. Och detta budet hafwe wi af honom, att den der älskar Gud, han skall ock älska sin broder.

5. Capitlet.

Trones kraft, wittnen. Bönen. Nya födelsen.

Hwar och en som tror, att JEsus är Christus, han är född af Gudi; och hwar och en som älskar honom som födde, han älskar ock den som födder är af honom.

Digitized by Google

2. Derpå wete wi, att wi älskom Guds barn, när wi älskom Gud, och hållom hans bud.

3. Ty det är kärleken till Gud, att wi hållom hans bud; och hans bud äro icke swår.

4. Ty allt det som är födt af Gudi, det öfwerwinner werldena; och denne är segren, som öfwerwinner werldena, wår tro.

5. Men ho är den som öfwerwinner werldena, utan den som tror, att JEsus är Guds Son?

6. Denne är den som kommer med watten och blod, JEsus Christus, icke med watten allena, utan med watten och blod; och Anden är den som betygar, att Anden är sanningen.

7. Ty tre äro som wittna i himmelen, Fadren, Ordet och den Helge Ande; och de tre äro ett.

8. Och tre äro de som wittna på jordene, Anden, Wattnet och Blodet; och de tre äro till ett.

9. Hwar wi nu anamme menniskors wittnesbörd, Guds wittnesbörd är större; ty detta är Guds wittnesbörd, som han wittnade om sin Son:

10. Den der tror på Guds Son, han hafwer wittnesbörd i sig sjelfwom; den der icke tror Gudi, han gör honom till en ljugare; ty han icke trodde det wittnesbörd, som Gud wittnade om sin Son.

11. Och det är wittnesbördet, att Gud oß gifwit hafwer det ewiga lifwet; och det lifwet är i hans Son.

12. Den Sonen hafwer, han hafwer lifwet; den icke hafwer Guds Son, han hafwer icke lifwet.

13. Detta hafwer jag skrifwit eder, som tron i Guds Sons Namn, på det J skolen weta, att J hafwen ewinnerligit lif, och på det J skolen tro i Guds Sons Namn.

14. Och detta är den förtröstning, som wi hafwe till honom, att, om wi bedje något efter hans wilja, så hörer han oß.

15. Och efter wi wete, att han hörer oß, ehwad wi bedje, så wete wi att wi de böner hafwe, som wi hafwom bedit af honom.

16. Hwar nu någor ser sin broder synda någon synd icke till döds, han må bedja, så skall han gifwa dem lifwet, som synda icke till döds. Det är en synd till döds; för sådana säger jag icke att någor bedja skall.

17. All orätt är synd; är ock somlig synd icke till döds.

18. Wi wete, att den af Gudi född är, han syndar icke; utan den som född är af Gudi, han förwarar sig, och den onde kommer icke wid honom.

19. Wi wete, att wi ärom af Gudi, och hela werlden är stadd i det onda.

20. Men wi wete, att Guds Son är kommen, och hafwer gifwit oß sinne, att wi kännom den Sanna, och ärom i dem Sanna, i hans Son JEsu Christo; **denne är sanner Gud, och det ewiga lifwet.**

21. **Kära barn, wakter eder för afgudarna: Amen.**

S. Johannis den andra Epistel.

1. Capitlet.

Helsas, förmanas till kärlek, warnas för falska Lärare.

Den äldste den utwalda Frune, och hennes barn, hwilken jag älskar i sanningen; och icke jag allenast, utan ock alle som sanningen känt hafwa;

2. För sanningens skull, som i oß blifwer, och med oß wara skall i ewighet.

3. Nåd, barmhertighet, frid af Gud Fader, och af HErranom JEsu Christo, Fadrens Son, i sanningene, och i kärlekenom, ware med eder.

4. Jag är mycket glad, att jag hafwer funnit ibland din barn de der wandra i sanningene; såsom wi budet af Fadrenom fått hafwe.

5. Och nu beder jag dig, Fru; icke skrifwer jag dig såsom ett nytt bud, utan det wi hadom af begynnelsen, att wi skolom älska oß inbördes.

6. Och detta är kärleken, att wi wandrom efter hans bud. Detta är budet, som

I hört haftwen af begynnelsen, att I wandren deruti.

7. Ty många bedragare äro inkomne i werldena, de som icke bekänna JEsum Christum kommen wara i köttet; denne är bedragaren, och Antichrist.

8. Ser eder wäl före, att wi icke borttappom det wi arbetat haftwom, utan att wi fåm full lön.

9. Hwar och en som öfwerträder, och icke blifwer i Christi lärdom, han haftwer ingen Gud; den der blifwer i Christi lärdom, han haftwer både Fadren och Sonen.

10. Kommer någor till eder, och icke haftwer denna lärdomen med sig, undfår honom icke i hus, och helser honom icke heller;

11. Ty den honom helsar, han är delaktig i hans onda gerningar.

12. Jag haftwer wäl mycket att skrifwa eder, dock wille jag icke med papper eller bläck; utan jag hoppas att komma till eder, och muntliga tala med eder, på det wår glädje skall wara fullkommen.

13. Helsa dig dine utwalda systers barn: Amen.

S. Johannis den tredje Epistel.

1. Capitlet.

Gajus. Diotrephes. Demetrius.

Den äldste dem älskeliga Gajo, den jag älskar i sanningene.

2. Min älskelige, jag önskar i all stycker att dig wäl går, och du helbregda äst, såsom dine själ wäl går.

3. Men jag war mycket glad, då bröderne kommo, och bäro wittnesbörd om dine sanning, såsom du wandrar i sanningene.

4. Jag haftwer ingen större fröjd än den, att jag hörer min barn wandra i sanningene.

5. Min käreste, du gör troliga hwad som helst du gör emot bröderna, och de främmande;

6. Som om din kärlek betygat haftwa inför församlingen; och du haftwer

wäl gjort, att du hafwer dem affordrat wärdeliga för Gudi.

7. Ty de äro utfarne för hans Namns skull, och hafwa intet tagit af Hedningarna.

8. Så skole wi nu sådana undfå, på det wi sanningenes medhjelpare warda mågom.

9. Jag hafwer skrifwit församlingene; men Diotrephes, som ibland dem will afhållen wara, anammar oß intet.

10. Derföre, när jag kommer, will jag kungöra hans gerningar som han gör, och sqwallrar emot oß med ondom ordom, och låter sig icke dermed nöja; sjelf anammar han icke bröderna, och förmenar dem som det göra wilja, och driswer dem ut af församlingene.

11. Min käreste, efterfölj icke det ondt är, utan det godt är; den der wäl gör, han är af Gudi, och den der illa gör, han ser icke Gud.

12. Demetrius hafwer wittnesbörd af hwar man, och af sjelfwa sanningene; och wi wittnom ock, och I weten, att wårt wittnesbörd sant är.

13. Jag hade mycket till att skrifwa; men jag wille icke med bläck och penna skrifwa dig till.

14. Men jag hoppas snarliga få se dig, så wilje wi muntliga tala med hwarannan.

15. Frid ware med dig. Wännerna helsa dig. Helsa du wännerna, hwar wid sitt namn.

S. Jacobs Epistel.

1. Capitlet.

Korsets nytta. Rättwishet. Synds och goda gåfwors ursprung. Hör, gör ordet.

Jacobus, Guds och HErrans JEsu Christi tjenare, dem tolf slägtom, som äro här och der förskingrade, helso.

2. Mine bröder, håller det för all glädje, när I fallen i mångahanda frestelse;

3. Och weten, att edor

tros bepröfwelse gör tålamod.

4. Men låter tålamodet hafwa ett fullbordadt werk; på det I skolen wara fullkomne och hele, och intet fel hafwa.

5. Hwar nu någrom ibland eder fattas wisdom, han bedje af Gudi, den der gifwer enfaldeliga allom, och förwiter icke; och han skall honom gifwen warda.

6. Men han bedje i trone, intet twiflandes; ty den der twiflar, han är såsom haffens wåg, som af wädret drifs och föres.

7. Sådana menniska tänke icke, att hon får något af HErranom.

8. En man, som twiflar, är ostadig i alla sina wägar.

9. Men en broder, som ringa är, berömme sig af sin upphöjelse;

10. Och den som rik är, af sin förnedring; ty såsom blomstret af gräset skall han förgås.

11. Solen går upp med hetta, och gräset förwißnar, och blomstret faller af, och deß sköna fägring förgås; så skall ock den rike förwißna uti sina wägar.

12. Salig är den man, som tåleliga lider frestelse; ty då han bepröfwad är, skall han få lifsens krono, den Gud lofwat hafwer dem som honom älska.

13. Ingen säge, då han frestad warder, att han af Gudi frestad warder; ty Gud frestas icke af ondt, han frestar ock ingen;

14. Utan hwar och en warder frestad, då han af sin egen begärelse dragen och lockad warder.

15. Derefter, sedan begärelsen hafwer aflat, föder hon synden; men då synden är fullbordad, föder hon döden.

16. Farer icke wille, mine käre bröder.

17. All god gåfwa, och all fullkomlig gåfwa kommer ofwanefter, ifrå ljusens Fader; när hwilkom ingen förwandling är, eller ljus och mörkers omskiftelse.

18. Han hafwer oß födt efter sin wilja, genom sanningenes ord, på det wi skulle wara förstlingen af hans kreatur.

19. Derföre, mine käre bröder, hwar och en menniska ware snar till att hö-

ra, och sen till att tala, och sen till wrede.

20. Ty mansens wrede gör icke det rätt är för Gudi.

21. Lägger fördenskull bort alla orenlighet, och alla ondsko, och anammer ordet med saktmodighet, som i eder plantadt är, det edra själar kan saliga göra.

22. Men warer ordets görare, och icke allenast hörare, bedragandes eder sjelfwa.

23. Ty der någor är allenast ordsens hörare, och icke görare, han är lik den man, som sitt lekamliga ansigte skådar i en spegel;

24. Ty då han sig beskådat hafwer, går han derifrån, och förgäter strax hurudana han war.

25. Men den der skådar uti frihetenes fullkomliga lag, och blifwer deruti, och är icke en glömsker hörare, utan en görare, den samme warder salig uti sin gerning.

26. Hwar nu någor ibland eder låter sig tycka att han tjenar Gudi, och icke styrer sina tungo, utan bedrager sitt hjerta, hans Gudstjenst är fåfäng.

27. Detta är för Gudi och Fadren en ren och obesmittad Gudstjenst, söka faderlös och moderlös barn, och enkor, uti deras bedröfwelse, och behålla sig obesmittad af werldene.

2. Capitlet.

Personers anseende. Lefwande, död tro.

Mine bröder, håller det icke derföre, att tron på JEsum Christum, wår HErra till härligheterna, kan lida personers anseende.

2. Ty om uti edra församling komme en man med en guldring, och med en härlig klädnad; komme ock en fattig man i snöplig klädnad;

3. Och J sågen på den som hafwer de härliga kläden, och saden till honom: Sitt här wäl; och dem fattiga saden J: Statt der, eller, sitt här wid mina fötter;

4. Och betänken det icke rätt, utan warden domare, och gören en ond åtskilnad;

5. Hörer till, mine kära bröder: Hafwer icke Gud utwalt de fattiga i denna werldene; de der rike woro

Digitized by Google

på trona, och arfwingar till riket, som han lofwat hade dem, som honom älska?

6. Men I hafwen föraktat den fattiga. Förtrycka icke de rike eder med wåld, och draga eder fram för rätten?

7. Försmäda icke de det goda namnet, der I af nämnde ären?

8. Fullborden I den Konungsliga lagen efter Skriften: Älska din nästa, såsom dig sjelf, så gören I wäl.

9. Men sen I efter personen, då synden I, och warden straffade af lagen, såsom öfwerträdare.

10. Ty om några håller hela lagen, och syndar på ett, han är saker till allt.

11. Ty den som sade: Du skall icke göra hor, han hafwer ock sagt: Du skall icke dräpa. Hwar du nu icke gör hor, och dräper likwäl, äst du lagens öfwerträdare.

12. Så taler, och så görer, som de der skola genom frihetenes lag dömde warda.

13. Ty dom utan barmhertighet skall honom öfwergå, som barmhertighet icke gjort hafwer; och barmhertigheten berömmer sig emot domen.

14. Hwad hjelper det, mine bröder, om några säger sig hafwa trona, och hafwer dock icke gerningarna? Kan ock tron göra honom salig?

15. Om en broder eller syster wore nakot, och fattades dagelig föda;

16. Och några edra sade till dem: Går i frid, wärmer eder, och mätter eder; och gifwen dem likwäl intet hwad lekamen behöfwer, hwad hulpe dem det?

17. Så ock tron, då hon icke hafwer gerningarna, är hon död i sig sjelf.

18. Nu måtte några säga: Du hafwer trona, och jag hafwer gerningarna; wisa mig dina tro med dina gerningar, så will jag ock wisa dig mina tro med mina gerningar.

19. Du tror, att en Gud är; der gör du rätt uti; djeflarna tro det ock, och bäfwa.

20. Will du, fåfänge-

Digitized by Google

liga menniſka, weta att tron utan gerningar är död?

21. Wardt icke Abraham, wår fader, af gerningarna rättfärdigad, då han fin ſon Iſaac offrade på altaret?

22. Ser du, att tron hafwer medwerkat i hans gerningar, och att tron är fullkommen worden af gerningarna?

23. Och Skriften är fullkomnad, ſom ſäger: Abraham trodde Gudi, och det wardt honom räknadt till rättfärdighet, och wardt kallad Guds wän.

24. Sen I nu, att af gerningarna rättfärdigas menniſkan, och icke af trone allena?

25. Sammalunda ock den ſkökan Rahab, wardt hon icke af gerningom rättfärdigad, då hon undfick ſändningabåden, och ſläppte dem en annan wäg ut?

26. Derföre, ſåſom kroppen utan anda är död, ſå är ock tron utan gerningar död.

3. Capitlet.

Tungans ſtyrſel. Jordiſk, himmelſk wishet.

Mine bröder, farer icke hwar man efter att wara lärare; wetande att wi deß större dom fåm.

2. Ty i många ſtycke fele wi alle; men den der icke felar uti ett ord, han är en fullkommen man, och kan regera hela lekamen med betſel.

3. Si, wi läggom häſtomen betſel i munnen, att de ſkola lyda oß, och omkaſtom deras hela kropp.

4. Si ock ſkeppen, ehuru ſtor de äro, och af ſtarkt wäder drifwas, warda de dock likwäl omwänd med ett litet roder, ehwart rodermannen will.

5. Så är ock tungan en klen lem, och kommer ſtor ting åſtad; ſi en liten eld, huru ſtor ſkog han upptänder.

6. Och tungan är ock en eld, en werld full med orätt. Så är ock tungan ibland wåra lemmar, och beſmittar hela lekamen, och upptänder all wår umgän-

Digitized by Google

gelse, då hon upptänd är af helwete.

7. Ty all natur, både djurs, och foglars, och ormars, och deras som i hafwet äro, warder tam, och är tamd af menniskors natur;

8. Men tungan kan ingen menniska tämja, det oroliga onda, full med dödelig förgift.

9. Med henne prise wi Gud, och Fadren; och med henne bannom wi menniskorna, som äro skapade efter Guds liknelse.

10. Af samma mun går pris och bannor. Det bör icke, mine bröder, så wara.

11. Icke gifwer en källa af ett hål både sött och bäskt watten?

12. Icke kan fikonaträt, mine bröder, bära oljo, eller winträt fikon? Så kan ock ingen källa salt och sött watten gifwa.

13. Ho är wis och klok ibland eder, han bewise med sin goda umgängelse sina gerningar, uti saktmodighet och wisdom.

14. Om I hafwen bittert nit och träto uti edart hjerta, berömmer eder icke, och ljuger icke emot sanningen.

15. Ty den wisdom är icke ofwanefter kommen, utan är jordisk, menniskelig och djefwulsk.

16. Ty hwar nit och träta är, der är ostadighet och allt ondt.

17. Men den wisdom, som ofwanefter är, han är först kysk, och sedan fridsam, saktmodig, låter säga sig, full med barmhertighet och goda frukter, opartisk, oskrymtelig.

18. Men rättfärdighetenes frukt warder sådd i frid, dem som frid hålla.

4. Capitlet.

Bönhörelses hinder och befordran.

Hwadan äro örlig och krig ibland eder? Äro de icke deraf, af edrom begärelsom, som strida i edra lemmar?

2. I begären, och fån intet; I hafwen afund och nit, och kunnen intet winna; I striden och örligen, och hafwen intet, derföre att I intet bedjen.

3. I bedjen, och fån intet; ty I bedjen illa, näm-

Digitized by Google

nämliga att I det uti edra wällust förtära skolen.

4. I horkarlar och horkonor, weten I icke, att werldenes wänskap är Guds owänskap? Ho som werldenes wän will wara, han warder Guds owän.

5. Menen I att Skriften säger fäfängt: Anden, som bor uti eder, begärar emot hatet?

6. Men han gifwer rikeliga nåd. Ty Skriften säger: Gud står emot de högfärdiga; men dem ödmjukom gifwer han nåd.

7. Så warer nu Gudi underdånige; står emot djefwulen, så flyr han ifrån eder.

8. Nalkens Gudi, så nalkas han eder. Renen edra händer, I syndare, och reuser edor hjerta, I ostadige.

9. Warer elände, och sörjer, och gråter; edart löje wände sig i gråt, och gladjen i sorg.

10. Förnedrer eder för HErranom, så skall han eder upphöja.

11. Förtaler icke hwarannan, käre bröder; den som förtalar sin broder, och dömer sin broder, han förtalar lagen, och dömer lagen; men dömer du lagen, så äst du icke lagens gerare, utan domare.

12. Ty en är laggifwaren, som kan saliggöra, och fördöma; ho äst du, som dömer en annan?

13. Nu wäl, I som sägen: I dag, eller i morgon wilje wi gå uti den eller den staden, och wilje der ligga ett år, och handla, och winna;

14. Och weten icke hwad i morgon ske kan; ty hwad är edart lif? Ett damb äret, som en liten tid warar, och sedan förswinner.

15. För det I säga skullen: Om HErren will, och wi lefwe, så wilje wi göra det eller det.

16. Men nu berömmen I eder i edart högmod. All sådana berömmelse är ond.

17. Den der kan göra godt, och gör icke, honom ar det synd.

5. Capitlet.

Rikedoms bruk. Tålamods nytta. Bönens kraft.

Nu wäl, I rike, gråter, och tjuter öfwer edor

Digitized by Google

uselhet, som eder öfwerkomma skall.

2. Edre rikedomar äro förruttnade; edor kläder äro uppäten af mal.

3. Edart guld och silfwer är förrostadt, och deras rost skall wara eder till wittnesbörd, och skall uppäta edart kött såsom en eld. I hafwen församlat eder ägodelar i ytterste dagarna.

4. Si, arbetarenas lön, som edart land afbergat hafwa, hwilken I dem swikliga ifrå haft hafwen, ropar; och deras rop, som afbergade, är inkommet i HErrans Zebaoths öron.

5. I hafwen lefwat i kräseligbet på jordene, och haft edra wällust, och uppfödt edor hjerta, såsom på en slagtedag.

6. I hafwen dömt och dödat den rättfärdiga, och han hafwer eder intet emotståndit.

7. Så warer nu tålige, käre bröder, intill HErrans tillkommelse. Si, åkermannen wäntar efter den kostelige jordenes frukt, tåleliga bidandes, så länge han får ett morgonregn och aftonregn.

8. Så warer ock I tålige, och styrker edor hjerta; ty HErrans tillkommelse är när.

9. Sucker icke, käre bröder, emot hwarannan, på det I icke warden fördömde. Si, domaren är för dörrene.

10. Tager, mine bröder, Propheterna för efterdömelse, till bedröfwelse och tålamod, hwilke talat hafwa i HErrans Namn.

11. Si, wi hålle dem salige, som lidit hafwa. Jobs tålamod hafwen I hört, och HErrans ända hafwen I sett; ty HErren är barmhertig, och en förbarmare.

12. Öfwer all ting, mine bröder, swärjer icke, hwarken wid himmelen, eller wid jordena, eller någon annan ed. Men edor ord skola wara, Ja, ja, Nej, nej; på det I icke skolen falla uti skrymteri.

13. Lider någor ibland eder bedröfwelse; han bedje. Är någor wid godt mod; han sjunge psalmer.

14. Är någor sjuk ibland eder, han kalle till sig Presterna i församlingene,

Digitized by Google

och låte dem bedja öfwer sig, och smörja med oljo uti HErrans Namn.

15. Och trones bön skall hjelpa den sjuka, och HErren upprättar honom; och om han är stadd i synder, warda de honom förlåtna.

16. Bekänner inbördes synderna, den ens dem andra, och beder för eder inbördes, att I helbregda warden; ty ens rättfärdigs mans bön förmår mycket, der hon allwar är.

17. Elias war en menniska såsom wi, och han bad ena bön, att det icke skulle regna; och det regnade ock intet på jordena, i tre år och sex månader.

18. Och bad åter, och himmelen gaf regn, och jorden bar sin frukt.

19. Käre bröder, om någor ibland eder fore will ifrå sanningen, och någor omwände honom;

20. Han skall weta, att den der omwänder en syndare af hans wägars willo, han frälsar ena själ ifrå döden, och skyler all öfwerträdelse.

S. Jude Epistel.

1. Capitlet.

Otrognas lära, straff. Mose kropp. Enochs prophetia.

Judas, JEsu Christi tjenare, men Jacobs broder, dem kalladom, som i Gud Fader helgade äro, och i JEsu Christo behållne:

2. Mycken barmhertighet, och frid, och kärlek ware med eder.

3. Mine käreste, efter det jag tog mig före skrifwa eder till om allas wåra saligbet, syntes mig behöfwas förmana eder med skrifwelse, att I kämpa måtten för trona, som ena reso helgonen föregifwen war.

4. Ty det äro några menniskor med ibland inkomna, om hwilka fordom skrifwet war till detta straff: De äro ogudaktige, och draga wår Guds näd till lösaktighet, och neka Gud, som allena är HErre, och wår HErra JEsum Christum.

Digitized by Google

5. Men jag will minna eder uppå, att J en tid detta skolen weta, att då HErren hade utfört folket af Egypten, sedan förgjorde han dem, som icke trodde.

6. Och de Änglar, som icke behöllo sin förstadöme, utan öfwergåfwo sin hemman, dem förwarade han med ewiga bojor i mörkret, till den stora dagsens dom.

7. Såsom ock Sodoma och Gomorra, och de städer deromkring, hwilke, i samma mått som de i skörhet syndat hade, och hafwa gångit efter främmande kött, de äro satte för ett efterdömelse, och lida ewig elds pino;

8. Sammalunda ock dessе drömmare, som besmitta kötet, förakta herrskapet, och försmäda majestätet.

9. Men Michael, den Öfwerängelen, då han trätte med djefwulen, och disputerade med honom om Mose kropp, torde han icke utsäga försmädelsens dom, utan sade: HErren straffe dig.

10. Men dessе försmäda, der de intet af weta; och hwad de af naturen som annor oskälig djur weta, deruti förderfwa de sig.

11. We dem; ty de gå i Cains wäg, och falla i Balaams willfarelse för löns skull, och förgås i Chore uppror.

12. Dessе skamfläckar slösa af edra gåfwor utan fruktan, och föda sig sjelfwa; de äro skyar utan watten, som drifwas omkring af wädret; skallot, ofruktsam trä, twå resor död, och med rotter uppryckt.

13. Hafsens wilda wågor, som sin egen skam utskumma; willfarande stjernor, hwilkom det swarta mörkret förwaradt är i ewighet.

14. Hafwer ock Enoch, den sjunde ifrån Adam, propheterat tillförene om dessa, och sagt: Si, HErren kommer med mång tusend helgon;

15. Till att sitta dom öfwer alla, och straffa alla dem som ogudaktige äro, för alla deras ogudaktiga gerningar, med hwilka de hafwa illa gjort; och för allt det hårda, som de ogudaktige syndare emot honom talat hafwa.

Digitized by Google

16. Deße knorra och klaga alltid, och wandra efter sin egen lusta; och deras mun talar stolt ord, och akta på personer för nyttos skull.

17. Men J, mine käreste, drager eder till minnes de ord, som tillförene hafwa eder sagd warit af wårs HErras JEsu Christi Apostlar;

18. Att de sade eder: Uti ytterste dagarna skola komma bespottare, de der gå skola efter sin egen ogudaktiga begärelse.

19. Deße äro de, som parti göra, köttslige, icke hafwandes Andan.

20. Men J, mine käreste, uppbygger eder sjelfwa på edra aldraheligaste tro, genom den Helga Anda, och beder;

21. Och behåller eder i Guds kärlek, och wänter efter wårs HErras JEsu Christi barmhertighet till ewigt lif.

22. Och håller denna åtskilnad, att J förbarmen eder öfwer somliga;

23. Men somliga görer med fruktan saliga, och rycker dem utur elden; hatande den besmittada köttsens kjortel.

24. Men honom, som förmår förwara eder utan synd, och ställa eder för sitt härlighets ansigte ostraffeliga, med fröjd;

25. Allena wisom Gudi, wårom Frälsare, ware ära, och majestät, och wälde, och magt, nu och i alla ewighet: Amen.

S. Johannis Theologi Uppenbarelse.

1. Capitlet.

Johannes helsar församlingarna; ser, hör JEsum; befalles skrifwa.

Detta är JEsu Christi uppenbarelse, den Gud hafwer gifwit honom, till att förkunna sinom tjenarom, hwad innan kort tid ske skall; och hafwer betecknat och sändt, med sin Ängel, till sin tjenare Johannem;

Digitized by Google

2. Hwilken betygat hafwer Guds ord och wittnesbörd om JEsu Christo, hwad han sett hade.

3. Salig är den som läs, och hörer denna Propheties ord, och håller det deruti skrifwet är; ty tiden är när.

4. Johannes de sju församlingar i Asien: Nåd ware med eder, och frid af honom som är, och som war, och som komma skall, och af de sju Andar, som för hans stol äro;

5. Och af JEsu Christo, som är ett troget wittne, förstfödder ifrå de döda, och en Förste öfwer Konungarna på jordene; den oß älskat hafwer, och twagit oß af wåra synder med sitt blod;

6. Och gjort oß till Konungar och Prester för Gudi, och sinom Fader; honom ware ära och wälde, ifrån ewighet till ewighet: Amen.

7. Si, han kommer, med skyn, och all ögon skola se honom, och de honom stungit hafwa; och all slägte på jordene skola jämra sig; ja, Amen.

8. Jag är A och O, begynnelsen och änden, säger HErren, som är, som war, och som komma skall, den Allsmägtige.

9. Jag Johannes, edar broder, och delaktig i bedröfwelsen, och i riket, och i JEsu Christi tålamod, war på den ön Patmos, för Guds ords skull, och för JEsu Christi wittnesbörds skull.

10. Jag war i andanom, på en Söndag, och hörde efter mig en stor röst, såsom en basun,

11. Sägandes: Jag är A och O, den förste och den siste; hwad du ser, det skrif uti en bok, och sänd till de församlingar, som äro i Asien, i Epheso, och i Smirnen, och i Pergame, och i Thyatira, och i Sardis, och i Philadelphia, och Laodicea.

12. Och jag wände mig om till att se efter rösten, som med mig talade; och som jag mig wände, såg jag sju gyldene ljusastakar.

13. Och midt ibland de sju gyldene ljusastakar en, som lik war menniskones Son, klädd i en sid kjor-

Digitized by Google

tel, och begjordad kring om bröstet med ett gyldene bälte.

14. Men hans hufvud och hans hår war hwitt, som en hwit ull, och såsom snö; och hans ögon woro såsom en eldslåge.

15. Och hans fötter woro såsom glödande meßing i ugnen, och hans röst såsom en dön af mycket watten.

16. Och han hade i sine högra hand sju stjernor, och af hans mun utgick ett skarpt tweeggadt swärd; och hans ansigte sken såsom klara solen.

17. Och då jag såg honom, föll jag till hans fötter, såsom jag hade warit död; och han lade sin högra hand på mig, och sade till mig: War icke förfärad; jag är den förste och den siste;

18. Och den lefwande, och jag war död; och si, jag är lefwandes, ifrån ewighet till ewighet: Amen; och hafwer nycklarna till helwetet och döden.

19. Så skrif nu hwad du sett hafwer, och hwad nu är, och hwad härefter ske skall;

20. Hemligheten af de sju stjernor, som du sett hafwer i mine högra hand, och de sju gyldene ljusastakar: de sju stjernor äro de sju församlingars Änglar, och de sju ljusastakar, som du sett hafwer, äro de sju församlingar.

2. Capitlet.

Om Ängelen i Epheso, Pergamen, Smirnen, Thyatira.

Och skrif den församlings Ängel i Ephesо: Detta säger han, som hafwer sju stjernor i sine högra hand, den der wandrar midtibland de sju gyldene ljusastakar:

2. Jag wet dina gerningar, och ditt arbete, och ditt tålamod, och att du icke må lida de onda, och hafwer försökt dem' som säga att de äro Apostlar, och äro dock icke, och hafwer befunnit dem ljugare.

3. Och du lider och hafwer tålamod, och arbetar för mitt Namns skull, och är icke trött worden.

4. Men jag hafwer emot dig, att du den första din kärlek öfwergifwit hafwer.

5. Betänk derföre, hwaraf du fallen äst, och bättra dig, och gör de första ger-

Digitized by Google

ningarna; hwar det icke sker, då warder jag dig snarliga kommandes, och skall bortstöta din ljusastaka af sitt rum, utan du bättrar dig.

6. Men detta hafwer du, att du hatar de Nicolaiters werk, hwilka jag ock hatar.

7. Den der öra hafwer, han höre hwad Anden säger församlingarna: Den der winner, honom will jag gifwa äta af lifsens trä, som är i Guds Paradis.

8. Och skrif den församlings Ängel i Smirnen: Detta säger den förste och den siste, den död war, och är lefwandes worden:

9. Jag wet dina gerningar och din bedröfwelse, och din fattigdom (men du äst rik), och hädelse af dem som sig säga wara Judar, och äro icke, utan äro Satans hop.

10. Frukta intet för något, som du lida skall; si, djefwulen skall kasta några af eder i fängelse, på det I skolen försökte warda, och hafwa bedröfwelse i tio dagar. War trofast intill döden, så skall jag gifwa dig lifsens krono.

11. Den der öra hafwer, han höre hwad Anden säger församlingarna. Den der winner, han skall ingen skada få at den andra döden.

12. Och skrif den församlings Ängel i Pergamen: Detta säger han, som hafwer det skarpa tweeggade swärdet:

13. Jag wet dina gerningar, och hwar du bor, att der Satans säte är, och du håller mitt Namn, och hafwer icke nekat mina tro; och i de dagar är Antipas, mitt trogna wittne, dödader när eder, der Satan bor.

14. Men jag hafwer något litet emot dig; ty du hafwer der dem, som hålla Balaams lärdom, hwilken lärde genom Balak åstadkomma förargelse för Israels barn, till att äta af det afgudom offradt war, och bedrifwa boleri;

15. Så hafwer du ock dem, som hålla de Nicolaiters lärdom, hwilket jag hatar.

16. Bättra dig; annars skall jag dig snarliga komma, och skall strida med dem, med mins muns swärd.

Digitized by Google

17. Den der öra hafwer, han höre hwad Anden säger församlingarna: Den der winner, honom will jag gifwa äta af det förbolda manna, och will gifwa honom ett godt wittnesbörd, och med det wittnesbörd ett nytt namn beskrifwet, det ingen känner, utan den det får.

18. Och skrif den församlings Ängel i Thyatira: Detta säger Guds Son, som ögon hafwer såsom eldslåge, och hans fötter lika som meßing:

19. Jag wet dina gerningar, och din kärlek, och dina tjenst, och dina tro, och ditt tålamod, och dina gerningar, de sista flera än de första.

20. Men jag hafwer något litet emot dig, att du tillstädjer den qwinnan Jesabel, som säger att hon är en Prophetißa, lära och bedraga mina tjenare, bedrifwa boleri, och äta af det afgudom offradt är.

21. Och jag hafwer gifwit henne tid, att hon skulle bättra sig af sitt boleri; och hon hafwer intet bättrat sig.

22. Si, jag skall lägga henne i sängena; och de som med henne hor bedrifwa, skola komma uti aldrastörsta bedröfwelse, om de icke bättra sig af sina gerningar.

23. Och hennes barn skall jag dräpa; **och alla församlingar skola weta, att jag är den som ransakar njurar och hjerta; och skall gifwa hwarjom och enom af eder efter hans gerningar.**

24. Men eder säger jag, och androm som i Thyatira ären, som icke hafwa sådana lärdom, och icke hafwa förstått Satans djuphet, såsom de säga: Jag skall icke lägga på eder några andra bördo.

25. Dock hwad I hafwen, det håller, så länge jag kommer.

26. Och den der winner, och håller min werk intill ändan, honom skall jag gifwa magt öfwer Hedningarna;

27. Och han skall regera dem med jernris, och han skall sönderkroßa dem såsom en pottomakares käril;

28. Såsom jag ock fått hafwer af minom Fader,

Digitized by Google

och will gifwa honom morgonstjernona.

29. Den der öra hafwer, han höre hwad Anden säger församlingarna.

3. Capitlet.

Om Ängelen i Sardis, Philadelphia, Laodicea. Christus för dörren.

Skrif ock församlingenes Ängel i Sardis: Detta säger den, som hafwer de sju Guds Andar, och de sju stjernor: Jag wet dina gerningar; ty du hafwer namnet att du lefwer, och äst död.

2. War waken, och stärk det andra, som dö will; ty jag hafwer icke befunnit dina gerningar fullkomliga för Gudi.

3. Så tänk nu på hwad du fått och hört hafwer, och håll det, och bättra dig; äst du icke waken, så skall jag komma till dig, som en tjuf plägar komma, och du skall icke weta, på hwad stund jag kommer till dig.

4. Du hafwer ock få namn i Sardis, som sin kläder icke besmittat hafwa, och de skola wandra med mig i hwit kläder, ty de äro deß wärde.

5. Den som winner, han skall kläddes warda med hwit kläder; och jag skall icke utskrapa hans namn af lifsens bok; och jag skall wederkänna hans namn för min Fader, och för hans Änglar.

6. Den der öra hafwer, han höre hwad Anden säger församlingarna.

7. Skrif ock den församlings Ängel i Philadelphia: Detta säger den Helige, och den Sannfärdige, som hafwer Davids nyckel, den der upplåter, och ingen menniska igenlåter; den der igenlåter, och ingen menniska upplåter:

8. Jag wet dina gerningar; si, jag hafwer gifwit för dig en öppen dörr, och ingen kan låta henne igen; ty du hafwer liten kraft, och du hafwer hållit min ord, och hafwer icke nekat mitt Namn.

9. Si, jag will gifwa dig utu Satans hop, de sig säga wara Judar, och äro icke, utan ljuga; si, jag will drifwa dem dertill, att de skola komma, och

Digitized by Google

till bedja för dina fötter, och skola weta, att jag hafwer älskat dig.

10. Efter du hafwer hållit mitt tålamods ord, skall jag ock bewara dig för frestelsens stund, hwilken tillstundar allo werldene, till att fresta dem som bo på jordene.

11. Si, jag kommer snarliga; håll det du hafwer, att ingen tager dina krono.

12. Den der winner, honom will jag göra till en pelare uti mins Guds tempel, och han skall icke mer utgå; och jag skall skrifwa på honom mins Guds Namn, och mins Guds stads, deß nya Jerusalems, namn, som nederkommer af himmelen ifrå min Gud, och mitt nya Namn.

13. Den der öra hafwer, han höre hwad Anden säger församlingarna.

14. Skrif ock den församlings Ängel i Laodicea: Detta säger Amen, det trogna och sannfärdiga wittnet, begynnelsen till Guds kreatur:

15. Jag wet dina gerningar, att du äst hwarken kall eller warm; jag wille att du wore antingen kall eller warm.

16. Men efter du äst ljum, och hwarken kall eller warm, skall jag dig utspy utu min mun.

17. Ty du säger: Jag är rik, och hafwer nog, och behöfwer intet; och wetst icke att du äst elände, och jämmerlig, fattig, och blind, och nakot.

18. Jag råder dig att du köper guld af mig, det genomeldadt och bepröfwadt är, att du må blifwa rik; och hwit kläder, som du må kläda dig uti, på det dine nakenhets blygd icke skall synas; och smörj din ögon med ögnasalwo, att du må få se.

19. De jag älskar, dem agar jag och näpser. Så war nu flitig, och bättra dig.

20. Si, jag står för dörrene och klappar; den der hörer mina röst, och upplåter dörrena, till honom skall jag ingå, och hålla nattward med henom, och han med mig.

21. Den der winner, honom skall jag sitta låta

Digitized by Google

med mig på min stol, såsom ock jag wunnit hafwer, och är sittandes worden med minom Fader på hans stol.

22. Den der öra hafwer, han höre hwad Anden säger församlingarna.

4. Capitlet.

Majestätsens thron. Tjugufyra äldste. Fyra djur. Guds lof.

Sedan såg jag, och si, en dörr wardt upplåten i himmelen; och den första rösten, som jag hörde, såsom en basun, med mig tala, sade: Stig här upp; jag will wisa dig, hwad ske skall härefter.

2. Och strax war jag i Andanom; och si, en stol wardt satt i himmelen, och på stolen satt en.

3. Och den der satt, han war påseende såsom den stenen jaspis, och sardis; och en regnbåge war om stolen, påseendes såsom en smaragd.

4. Och kringom stolen woro fyra och tjugu stolar; och på de stolar såto fyra och tjugu äldste, klädde med hwit kläder, och på deras hufwud woro gyldene kronor.

5. Och af stolenom utgingo ljungeld, tordön och röster; och sju eldslampor brunno för stolen, hwilka äro de sju Guds Andar.

6. Och framför stolen war såsom ett glashaf, likt wid christall; och midt i stolen, och kringom stolen, fyra djur full med ögon, både före och bak.

7. Och det första djuret war likt ett lejon; och det andra djuret likt enom kalf; och det tredje djuret hade ett ansigte såsom en menniska; och det fjerde djuret likt enom flygande örn.

8. Och de fyra djur hade hwartdera sex wingar allt omkring, och de woro innantill full med ögon, och hade ingen ro dag eller natt, och sade: **Helig, Helig, Helig är HErren Gud allsmägtig, som war, och som är, och som komma skall.**

9. Och då de djuren gåfwo honom pris, och äro, och tack, som satt på stolen, den der lefwer ifrån ewighet till ewighet,

10. Föllo de fyra och tjugu äldste framför honom, som satt på stolen, och tillbådo den der lefwer ifrån ewighet till ewighet; och ka-

Digitized by Google

ſtade ſina kronor för ſtolen, och ſade:

11. HErre, du äſt wärdig taga pris, och äro, och kraft; ty du haſwer ſkapat all ting, och för din wiljas ſkull haſwa de warelſe, och äro ſkapt.

5. Capitlet.

Lejonet af Juda uppbryter boken, prisas.

Och jag ſåg i hans högra hand, ſom ſatt på ſtolen, ena bok ſkrifwen innan och utan, beſeglad med ſju inſegel.

2. Och jag ſåg en ſtark Ängel, ſom predikade med höga röſt: Ho är wärdig upplåta bokena, och uppbryta hennes inſegel?

3. Och ingen i himmelen, eller på jordene, eller under jordene, kunde upplåta bokena, och icke heller ſe på henne.

4. Och jag gret ſwårliga, att ingen wardt funnen wärdig till att upplåta bokena, och läſa henne, eller ſe på henne.

5. Och en af de äldſta ſade till mig: Gråt icke. Si, lejonet af Juda ſlägte, Davids rot, haſwer wunnit till att upplåta bokena, och uppbryta hennes ſju inſegel.

6. Och jag ſåg, och ſi, midt i ſtolen, och ibland de fyra djuren, och midt ibland de äldſta ſtod ett Lamb, ſåſom det hade ſlagtadt warit, och hade ſju horn, och ſju ögon, hwilka äro de ſju Guds Andar ſände i all land.

7. Och det kom, och tog bokena utaf hans högra hand, ſom ſatt på ſtolen.

8. Och då det hade tagit bokena, föllo de fyra djur, och de fyra och tjugu äldſte framför Lambet, haſwande hwar och en harpor och gyldene ſkålar fulla med rökwerk, hwilket är de heligas böner;

9. Och ſöngo en ny ſång, och ſade: Du äſt wärdig att taga bokena, och upplåta hennes inſegel; ty du äſt dödad, och haſwer igenlöſt oß Gudi med ditt blod, af allahanda ſlägte och tungomål, och folk och Hedningar;

10. Och haſwer gjort oß wårom Gudi till Konungar och Preſter; och wi ſkole regnera på jordene.

Digitized by Google

11. Och jag såg, och hörde en röst af många Änglar, kringom stolen, och kringom djuren, och kringom de äldsta, och talet på dem war mång sinom tusende tusend;

12. Sägande med höga röst: Lambet, som dödadt är, det är wärdigt att hafwa kraft, och rikedom, och wisdom, och starkhet, och äro, och pris, och lof.

13. Och all kreatur, som i himmelen äro, och de på jordene, och de under jordene, och i hafwet, och allt det uti dem är, hörde jag säga till honom, som satt på stolen, och till Lambet: Lof, och ära, och pris, och kraft, ifrån ewighet till ewighet.

14. Och de fyra djuren sade: Amen; och de fyra och tjugu äldste föllo ned (på sin ansigte), och tillbådo honom, som lefwer ifrån ewighet till ewighet.

6. Capitlet.

Fyra insegel. Fyra ryttare. Själarnes rop. Jordbäfning.

Och jag såg, att Lambet uppbröt ett af inseglen, och jag hörde ett af de fyra djuren säga, såsom med tordönsröst: Kom, och se.

2. Och jag såg, och si, en hwit häst; och den derpå satt, hade en båga, och honom wardt gifwen en krona; och han for ut till att winna, och få seger.

3. Och då det uppbröt det andra inseglet, hörde jag det andra djuret säga: Kom, och se.

4. Och der utgick en annar häst, röd; och honom, som derpå satt, wardt gifwet att han skulle borttaga friden af jordene, och att de skulle slå sig ihjäl inbördes; och honom wardt gifwet ett stort swärd.

5. Och då det uppbröt det tredje inseglet, hörde jag det tredje djuret säga: Kom, och se. Och jag såg, och si, en swart häst; och den der satt på honom, hade ena wågskål i sine hand.

6. Och jag hörde ena röst midt ibland de fyra djur, sägandes: Ett mått hwete om en penning, och tre mått bjugg om en penning; och oljone och winet gör ingen skada.

7. Och då det uppbröt

Digitized by Google

det fjerde inseglet, hörde jag deß fjerde djurſens röſt ſäga: Kom, och ſe.

8. Och jag ſåg, och ſi, en black häſt; och den ſom på honom ſatt, hans namn war döden, och helwetet följde honom efter; och dem wardt magt giſwen öfwer fjerde parten på jordene, att döda med ſwärd, och med hunger, och med döden af de wilddjur på jordene äro.

9. Och då det uppbröt det femte inseglet, ſåg jag, under altaret, deras ſjälar, ſom dödade woro för Guds ords ſkull, och för det wittnesbörds ſkull, ſom de hade;

10. Och de ropade med höga röſt, och ſade: HErre, du ſom äſt helig och ſannfärdig, huru länge dömer du icke, och hämnas icke wårt blod på dem, ſom bo på jordene?

11. Och dem wardt giſwet hwarjom och enom ett ſidt hwitt kläde; och till dem wardt ſagdt, att de ſkulle ännu hwilas en liten tid, tilldeß talet bleſwe fullt af deras medtjenare och bröder, de der ock ſkola dödade warda, ſåſom ock de.

12. Och jag ſåg, att det uppbröt det ſjette inseglet; och ſi, då wardt en ſtor jordbäfning, och ſolen wardt ſwart ſom en härſäck, och månen wardt alltſammans ſåſom blod.

13. Och ſtjernorna föllo af himmelen ned på jordena, ſåſom fikonaträt ſin fikon nederſläpper, då det riſtes af ſtort wäder.

14. Och himmelen gick bort, ſåſom en tillſlagen bok; och all berg och öar wordo rörd af ſitt rum.

15. Och Konungarna på jordene, och de öfwerſte, och rike, och höfwitsmän, och wäldige, och alle tjenare, och alle frie fördolde ſig uti jordkulor, och i bergſkrefwor;

16. Och ſade till berg och klippor: Faller öfwer oß, och ſkyler oß för hans anſigte, ſom ſitter på ſtolen, och för Lambſens wrede.

17. Ty den ſtore hans wredes dag är kommen; och ho kan beſtå?

7. Capitlet.

Guds tjenare tecknas. Deras kläder, tal, loſſång.

Sedan ſåg jag fyra Änglar ſtå på fyra jorde-

Digitized by Google

nes hörn, hållande fyra jordenes wäder, att intet wäder skulle blåsa på jordena, eller på hafwet, eller på något trä.

2. Och jag såg en annan Ängel uppstiga ifrå solens uppgång; han hade lefwandes Guds insegel, och ropade med höga röst till de fyra Änglar, hwilkom gifwet war skada göra jordene och hafwena;

3. Och sade: Gören icke jordene skada, eller hafwena, eller trän, så länge wi med insegel tecknom wår Guds tjenare på deras anlete.

4. Och jag hörde talet på dem, som tecknade woro, hundrade fyra och fyratio tusend, som tecknade woro, af all Israels barnas slägter:

5. Af Juda slägte tolftusend tecknade; af Rubens slägte tolftusend tecknade; af Gads slägte tolftusend tecknade;

6. Af Assers slägte tolftusend tecknade; af Nephthali slägte tolftusend tecknade; af Manasse slägte tolftusend tecknade;

7. Af Simeons slägte tolftusend tecknade; af Levi slägte tolftusend tecknade; af Isaschars slägte tolftusend tecknade;

8. Af Zabulons slägte tolftusend tecknade; af Josephs slägte tolftusend tecknade; af BenJamins slägte tolftusend tecknade.

9. Sedan såg jag, och si, en stor skare, den ingen räkna kunde, af allom Hedningom, och slägtom, och folkom, och tungomålom, ståndande för stolen, och för Lambena, klädd i sid hwit kläder, och palmer i deras händer;

10. Och de ropade med höga röst, och sade: Salighet honom, som sitter på stolen, wårom Gudi och Lambena.

11. Och alle Änglar stodo kringom stolen, och om de äldsta, och om de fyra djuren, och föllo på sin ansigte framför stolen, och tillbådo Gud;

12. Och sade: Amen, lof, och ära, och wishet, och tack, och pris, och kraft, och starkhet ware wårom Gud, ifrån ewighet till ewighet: Amen.

13. Och en af de äldsta swarade, och sade till mig: Ho äro dessе, som uti de si-

Digitized by Google

da hwita kläder klädde äro? Och hwadan äro de komne?

14. Och jag sade till honom: HErre, du wetst det. Och han sade till mig: Deße äro de som komne äro utu stor bedröfwelse, och hafwa twagit sin kläder, och gjort dem hwit i Lambsens blod.

15. Derföre äro de för Guds stol, och tjena honom dag och natt uti hans tempel; och den på stolen sitter, skall bo öfwer dem.

16. De skola intet mer hungra, eller törsta; icke heller skall solen falla på dem, icke heller någon hette;

17. Ty Lambet, som midt i stolen är, skall regera dem, och leda dem till lefwande wattukällor; och Gud skall aftorka alla tårar af deras ögon.

8. Capitlet.

Sjunde inseglet brytes. Fyra Änglar basuna

Och då det uppbröt det sjunde inseglet, wardt en tysta i himmelen wid en half stund.

2. Och jag såg sju Änglar stå för Gud, och dem wordo gifne sju basuner.

3. Och en annar Ängel kom, och stod för altaret, och hade ett gyldene rökelsekar; och honom wardt gifwet mycket rökwerk, på det han skulle gifwa till all helgons böner på gyldene altaret, som är för stolenom.

4. Och rökwerksens rök, af helgonens böner, gick upp af Ängelens hand för Gud.

5. Och Ängelen tog rökelsekaret, och uppfyllde det med eld af altaret, och kastade ned på jordena; och der skedde tordön, röster, och ljungeld, och jordbäfning.

6. Och de sju Änglar, med de sju basuner, skickade sig till att basuna.

7. Och den förste Ängelen basunade; och wardt ett hagel och eld, bemängdt med blod, och det wardt kastadt på jordena; och tredjeparten af trän wardt uppbränd, och allt grönt gräs brann upp.

8. Och den andre Ängelen basunade; och uti hafwet wardt kastadt såsom ett stort brinnande berg; och tredjeparten af hafwet wardt blod.

9. Och tredjeparten af de lefwande kreatur, som i hafwet woro, blefwo döde; och

Digitized by Google

tredjeparten af skeppen förgingos.

10. Och den tredje Ängelen basunade; och en stor stjerna föll ned af himmelen, brinnandes som ett bloß; och föll uti tredjeparten af älfverna, och uti wattukällorna.

11. Och stjernones namn kallas malört; och tredjeparten wändes i malört, och många menniskor blefwo döda af wattnet, som förbittradt wardt.

12. Och den fjerde Ängelen basunade; och tredjeparten af solene wardt slagen, och tredjeparten af månan, och tredjeparten af stjernorna; så att tredjeparten af dem wardt förmörkrad, och tredjedelen af dagen intet skina kunde, och af nattene sammalunda.

13. Och jag såg, och hörde en Ängel, som flög midt igenom himmelen, och sade med höga röst: We, we, we dem som bo på jordene, för de andra röster af de tre Änglars basuner, som ännu basuna skola.

9. Capitlet.

Femte och sjette Ängelen basuna, deras we.

Och den femte Ängelen basunade; och jag såg ena stjerno falla af himmelen på jordena; och honom wardt gifwen nyckelen till afgrundens brunn.

2. Och han upplät afgrundens brunn, och der uppgick en rök, såsom af en stor ugn; och solen och wädret wordo förmörkrad af brunsens rök.

3. Och utu röken kommo gräshoppor på jordena; och dem wardt gifwen magt såsom scorpioner på jordene magt hafwa.

4. Och wardt sagdt till dem, att de icke skulle göra gräset på jordene skada, icke heller något det grönt war, icke heller något trä; utan allena menniskorna, de som icke hade Guds tecken i sin anlete.

5. Och dem wardt gifwet, att de icke skulle döda dem; utan att de skulle qwälja dem i fem månader; och deras qwal war såsom qwal af scorpion, då han hafwer stungit menniskorna.

Digitized by Google

6. Och i de dagar skola menniskorna söka efter döden, och skola icke finna honom; och de skola begära dö, och döden skall fly ifrå dem.

7. Och de gräshoppor äro lika de hästar, som till krigs beredde äro, och på deras hufwud såsom kronor gulde lika, och deras ansigte såsom menniskors ansigte.

8. Och de hade hår såsom qwinnohår, och deras tänder woro såsom lejons;

9. Och hade pansar såsom jernpansar, och bullret af deras wingar såsom wagnsbuller, der många hästar löpa till krigs;

10. Och hade stjertar såsom scorpioner, och gaddar woro i deras stjertar; och deras magt war till att qwälja menniskorna i fem månader.

11. Och hade öfwer sig en Konung, en Ängel af afgrunden, hwilkens namn på Ebreisko heter Abaddon, på Grekisko Apollyon.

12. Ett We är framfaret, och si, här komma ännu tu annor We efter.

13. Och den sjette Ängelen basunade, och jag hörde ena röst af de fyra hörn af det gyldene altaret, som är för Guds ögon;

14. Och sade till den sjette Ängelen, som basunen hade: Lös de fyra Änglar, som bundne äro uti den stora älfwen Euphrates.

15. Och de fyra Änglar wordo löse, hwilke beredde woro till ena stund, till en dag, till en månad, och till ett år, att de skulle döda tredjeparten af menniskorna.

16. Och talet på det resigtyget war mång sinom tusende tusend, och jag hörde deras tal.

17. Och så såg jag ock hästarna i synene, och de som såto på dem, de hade glödande, gula, och swafwelspansar; och hufwuden på hästarna woro såsom lejonahufwud; och af deras mun utgick eld, och rök, och swafwel.

18. Af deßa tre plågor wardt dödad tredjeparten af menniskorna, af elden, och röken, och swaflet, som utaf deras mun gick.

19. Ty deras magt war i deras mun, och i deras stjertar; och stjertarne woro

Digitized by Google

ormom like, och hade hufwud, der de skada med gjorde.

20. Och woro ännu menniskor, som icke woro dödade af dessa plågor, och icke bättrade sig af sina händers werk; att de icke tillbådo djefwulskap, och afgudar af guld, silfwer, koppar, sten och trä, de der hwarken se kunna, eller höra, eller gå;

21. Och icke gjorde bot för sitt mord, trolldom, skörhet och tjufweri.

10. Capitlet.

Ängelen klädd med skyn. Sju tordön. Boken uppätes.

Och jag såg en annan stark Ängel nederkomma af himmelen; han war klädd med en sky, och en regnbåge öfwer hans hufwud, och hans ansigte såsom solen, och hans fötter såsom eldspelare.

2. Och han hade i sine hand en öppen bok; och han satte sin högra fot på hafwet, och den wänstra på jordena.

3. Och ropade med höga röst, som ett rytande lejon. Och då han ropade, talade sju tordöner sina röster.

4. Och då de sju tordöner talat hade sina röster, wille jag skrifwit dem; då hörde jag ena röst af himmelen säga till mig: Besegla det de sju tordöner talat hafwa, och skrif det intet.

5. Och Ängelen, som jag såg stå på hafwet och på jordene, hof sina hand upp till himmelen,

6. Och swor wid honom, som lefwer ifrån ewighet till ewighet, den der himmelen skapat hafwer och hwad deruti är, och jordena och hwad deruti är, och hafwet och hwad deruti är, att ingen tid skall wara mer.

7. Utan i de dagar, då den sjunde Ängelens röst höres, då han warder basunandes, då skall Guds hemlighet fullkomnad warda, såsom han förkunnat hade genom sina tjenare Propheterna.

8. Och jag hörde åter ena röst af himmelen tala med mig, och säga: Gack, och tag den öppna bokena af Ängelens hand, som står på hafwet och på jordene.

Digitized by Google

9. Och jag gick till Ängelen, och sade till honom: Få mig bokena; och han sade till mig: Tag, och ät upp henne, och hon skall rifwa dig i buken, men i din mun skall hon wara söt som hannog.

10. Och jag tog bokena af Ängelens hand, och åt henne upp, och hon wardt i min mun söt som hannog; och då jag hade ätit henne, ref hon mig i buken.

11. Och han sade till mig: Du måste åter prophetera folkom, Hedningom, och tungomålom, och många Konungom.

11. Capitlet.

Templet mälet. Wittnen prophetera, dräpas, stå upp. Sjunde basun.

Och mig wardt fången en rö sasom en käpp, och mig wardt sagdt: Statt upp, och mät Guds tempel och altare, och de som tillbedja derinne.

2. Men den inra choren af templet kasta ut, och mät honom intet; ty han är gifwen Hedningomen, och de skola förtrampa den heliga staden, i två och fyratio månader.

3. Och jag skall gifwa tu minom wittnom, och de skola prophetera i tusende, tuhundrade och sextio dagar, klädde i säckar.

4. Deße äro tu oljoträ, och tu bloß, ståndande för jorderikets Gud.

5. Och hwar någor wille göra dem skada, så går elden utaf deras mun, och förtärer deras fiendar; och hwar någor wille göra dem ondt, så måste han dödas.

6. Deße hafwa magt till att igenlycka himmelen, att intet regnar uti de dagar då de prophetera; och hafwa magt öfwer wattnet, att förwända det i blod, och slå jordena med allahanda plågo, så ofta de wilja

7. Och då de hafwa lyktat sitt wittnesbörd, skall det wilddjuret, som uppstiger af afgrunden, hålla ena strid med dem, och skall öfwerwinna dem, och döda dem.

8. Och deras lekamen skola blifwa liggande på gatorna i den stora staden, som heter andeliga Sodo-

Digitized by Google

ma och Egypten, der wår HErre korsfäst är.

9. Och skola några af folken och slägterna, och tungomålen, och af Hedningarna, se deras lekamen i tre dagar och en half, och skola icke willja tillstädja deras lekamen läggas i grafwar.

10. Och de på jordene bo, skola fröjda sig öfwer dem, och skola glädjas, och sända hwarandrom gåfwor; ty dese twå Propheter twingade dem som bo på jordene.

11. Och efter tre dagar och en half kom lifsens Ande af Gudi uti dem, och de stodo på sina fötter; och en stor förskräckelse föll på dem som sågo dem.

12. Och de hörde en hög röst af himmelen säga till dem: Stiger hit upp. Och de stego upp i himmelen uti en sky, och deras owänner sågo dem.

13. Och i samma stunden wardt en stor jordbäfning, och tionde delen af staden föll ned; och blefwo i jordbäfningen dödade sjutusend menniskors namn; och de andre wordo förfärade, och gåfwo Gud i himmelen pris.

14. Det andra We gick öfwer; och si, det tredje We kommer snart.

15. Och den sjunde Ängelen basunade, och i himmelen hördes höga röster, de der sade: Denna werldenes rike äro wordne wårs HErras och hans Christs, och han skall regnera af ewighet till ewighet.

16. Och de fyra och tjugu äldste, som för Gudi på sina stolar såto, föllo på sin ansigte, och tillbådo Gud;

17. Och sade: Wi tackom dig, HErre, allsmägtig Gud, du som äst, och warit hafwer, och tillkommande äst; ty du hafwer tagit dina stora kraft, och regnerat;

18. Och Hedningarna äro wrede wordne; och din wrede är kommen, och de dödas tid, att de skola dömas, och att du skall löna dina tjenare Propheterna, och helgonen, och dem som frukta ditt Namn, små och stora, och förderfwa dem som jordena förderfwat hafwa.

Digitized by Google

19. Och Guds tempel wardt upplåtet i himmelen, och hans Testaments ark wardt sedd i hans tempel; och der skedde ljungeld och röster, och tordöner, och jordbäfning, och stort hagel.

12. Capitlet.

Hafwande qwinna. Röd drake. Michaels strid, seger.

Och i himmelen syntes ett stort tecken: en qwinna beklädd med solene, och månen under hennes fötter, och på hennes hufwud en krona af tolf stjernor.

2. Och hon war hafwandes, ropade, och pintes med barn, och hade stort qwal till att föda.

3. Och så syntes ett annat tecken i himmelen; och si, en stor röd drake, som hade sju hufwud och tio horn, och på hans hufwud sju kronor.

4. Och hans stjert drog tredjeparten af himmelens stjernor, och kastade dem ned på jordena; och draken stod för qwinnone som föda skulle, på det, när hon födt hade, skulle han uppäta hennes barn.

5. Och hon födde ett swenbarn, som regera skulle alla Hedningar med jernris; och hennes barn wardt borttaget till Gud, och till hans stol.

6. Och qwinnan flydde uti öknena, der hon rum hade, beredt af Gudi, att hon der föda skulle, i tusende, tuhundrade och sextio dagar.

7. Och det wardt en stor strid i himmelen; Michael och hans Änglar stridde med drakan, och draken stridde och hans Änglar;

8. Och de wunno intet; och deras rum wardt icke mer funnet i himmelen.

9. Och den store draken, den gamle ormen, den der heter djefwul och Satanas, wardt utkastad, den der bedrager hela werldena; och han wardt kastad på jordena, och hans änglar wordo ock bortkastade med honom.

10. Och jag hörde en stor röst, som sade i himmelen: Nu är wår Guds salighet, och kraft, och rike, och magt hans Christs worden, efter wåra bröders åklagare är förkastad, den

Digitized by Google

dem åklagade för Gud, dag och natt.

11. Och de wunno honom för Lambsens blods skull, och för deß wittnesbörds ords skull; och de hafwa icke älskat sitt lif allt intill döden.

12. Derföre gläds jens, I himlar, och de som bo i dem. We dem som bo på jordene, och på hafwet; ty djefwulen stiger ned till eder, och hafwer en stor wrede, wetandes att han icke lång tid hafwer.

13. Och då draken såg att han förkastad war på jordena, förföljde han qwinnona, som swenbarnet födt hade.

14. Och qwinnone wordo gifne twå wingar, såsom af en stor örn; att hon skulle flyga uti öknena uti sitt rum, der hon födes en tid, och twå tider, och en half tid, ifrån ormens ansigte.

15. Och ormen sputade utu sin mun watten, såsom en ström, efter qwinnona; på det han skulle fördränka henne.

16. Men jorden halp qwinnone, och upplät sin mun, och uppswalg strömmen, som draken af sin mun utsputat hade.

17. Och draken wardt wred på qwinnona, och gick bort, att han skulle örliga med de andra af hennes säd, de som hålla Guds bud, och hafwa JEsu Christi wittnesbörd.

18. Och han stod på hafsens sand.

13. Capitlet.

Ett djur häder, förföljer. Ett annat gifwer thy anda.

Och jag såg ett wilddjur uppstiga utu hafwet, det hade sju hufwud och tio horn, och på deß horn tio kronor, och på deß hufwud hädelsens namn.

2. Och wilddjuret, som jag såg, det war likt enom pardel, och deß fötter såsom björnafötter, och deß mun såsom lejons mun; och draken gaf thy sina kraft, och sin stol, och stora magt.

3. Och jag såg ett af hans hufwud såsom sargadt till döds, och deß dödssår war igenläkt, och hela jorden förundrade sig på wilddjuret;

4. Och de tillbådo draken,

Digitized by Google

kan, som wilddjurena hade magt gifwit; och tillbådo wilddjuret, sägande: Ho är wilddjuret lik, eller ho förmå strida emot thy?

5. Och thy wardt gifwen en mun, till att tala stor ting och hädelse; och thy wardt gifwen magt till att bruka sig i twå och fyratio månader.

6. Och det upplyfte sin mun, till att tala hädelse emot Gud, till att häda hans Namn och hans tabernakel, och dem som bo i himmelen; och thy wardt medgifwet strida med helgonen, och winna dem.

7. Och thy wardt gifwen magt öfwer all slägter, och tungomål, och Hedningar.

8. Och alle de som på jordene bo, tillbådo det, **hwilkas namn icke skrifna äro i Lambsens lifs bok, hwilket dödadt är ifrå werldenes begynnelse.**

9. Den der öra hafwer, han höre.

10. Den der leder i fängelse, han skall gå i fängelse; den der dräper med swärd, han måste dödas med swärd. Här är de heligas tålamod och tro.

11. Och jag såg ett annat wilddjur uppstiga utu jordene; och det hade tu horn lika som Lambet; och det talade som draken.

12. Och det gör alla deß första wilddjurets magt, i deß åsyn; och det kommer jordena, och dem derpå bo, till att tillbedja det första wilddjuret, hwilkets dödssår igenläkt war.

13. Och det gör stor tecken, så att det ock låter eld falla ned af himmelen på jordena, i menniskors åsyn.

14. Och det bedrager dem som bo på jordene, för de teckens skull, som thy gifna äro att göra för wilddjuret; sägandes till dem som bo på jordene, att de skola göra wilddjurena, som sargadt war af swärd, och war lefwande wordet, ett beläte.

15. Och thy wardt gifwet, att det skull gifwa wilddjurets beläte anda, och att wilddjurets beläte skulle tala, och så beställat, att hwilke som helst icke tillbådo wilddjurets beläte, skulle dödas.

Digitized by Google

16. Och det lät allom, små och stora, rika och fattiga, fria och tjenare, taga wedertecken uti deras högra hand, eller på deras anlete;

17. Att ingen skall må köpa, eller sälja, utan den der hafwer wedertecknet, eller wilddjurets namn, eller dess namns tal.

18. Här är wisdomen: Den der förstånd hafwer, han räkne wilddjurets tal; ty det är ens menniskos tal, och dess tal är sexhundrad sextio och sex.

14. Capitlet.

Lambet på Sion. Ewigt Evangelium. Babels fall.

Och jag såg, och si, ett Lamb stod på Sions berg, och med thy hundrade fyra och fyratio tusend; de hade dess Faders Namn beskrifwet på sin anlete.

2. Och jag hörde ena röst af himmelen, såsom af ett stort watten; och såsom en röst af en stor tordön; och rösten, som jag hörde, war såsom harpolekares, de der lekte på sina harpor.

3. Och de sjöngo såsom en ny sång för stolen, och för de fyra djuren, och för de äldste; och ingen kunde lära den sången, utan de hundrade fyra och fyratio tusend, som köpte äro af jordene.

4. Dessa äro de, som med qwinnor icke besmittade äro, ty de äro jungfrur; dessa äro de som följa Lambet, ehwart det går; dessa äro köpte ifrå menniskorna, till en förstling Gudi, och Lambena.

5. Och i deras mun är intet swek funnet; ty de äro utan smitto, för Guds stol.

6. Och jag såg en annan Ängel flyga midt igenom himmelen; han hade ett ewigt Evangelium, det han förkunna skulle dem på jordene bo, och allom Hedningom, och slägtom, och tungomålom, och folkom.

7. Och sade med höga röst: Frukter Gud, och giffwer honom äro; ty stunden är kommen till hans dom; och tillbeder honom, som hafwer gjort himmel och jord, hafwet och wattnakällorna.

8. Och en annar Ängel följde efter, och sade: Fallen, fallen är den store staden Babylon; ty han hafwer

wer dricka gifwit allom Hedningom af wredenes win, sins boleris.

9. Och tredje Ängelen följde dem, och sade med höga röst: Hwar någor tillbeder wilddjuret, och deß beläte, och tager deß wedertecken på sitt anlete, eller på sin hand;

10. Han skall ock dricka af Guds wredes win, det inskänkt och klart är i hans wredes kalk; och han skall warda plågad med eld och swafwel, i heliga Änglars åsyn, och i Lambsens åsyn.

11. Och röken af deras plågo skall uppstiga af ewighet till ewighet; och de hafwa hwarken dag eller natt ro, som tillbedja wilddjuret och deß beläte, och der någor tagit hafwer deß namns wedertecken.

12. Här är de heligas tålamod; här äro de som hålla Guds bud och JEsu tro.

13. Och jag hörde ena röst af himmelen säga till mig: Skrif: Salige äro de döde, som i HErranom dö, härefter; ja, Anden säger, att de skola hwila sig ifrå sitt arbete; ty deras gerningar följa dem efter.

14. Och jag såg, och si en hwit sky; och på skyon sittiande, som lik war menniskones Son, och hade på sitt hufwud en guldkrono, och i hans hand en hwaß lia.

15. Och en annan Ängel kom utu templet, och ropade med höga röst till den, som satt på skyon: Hugg till med din lia, och skär; ty tiden är dig kommen, att du skall skära; ty säden på jordene är torr worden.

16. Och han, som satt på skyn, högg till med sin lia på jordena, och jorden wardt afskoren.

17. Och en annar Ängel kom utu templet, som i himmelen är, den ock en hwaß lia hade.

18. Och en annar Ängel kom utur altaret, den magt hade öfwer elden; och ropade med höga röst till honom, som hade den hwaßa lian, och sade: Hugg till med din hwaßa lia, och skär upp winqwistarna på jordene; ty hennes winbär äro mogen.

19. Och Ängelen högg till med sin skarpa lia på

Digitized by Google

jordene; och skar upp vingårdarna på jordene, och kastade dem uti Guds vredes stora press.

20. Och wardt pressen trampad utom staden; och blodet gick ut af pressen, allt intill hästen på hästarna, utöfwer tusende sex hundrad stadier wägs.

15. Capitlet.

Sju yttersta plågor. Guds lof och wredes kalk.

Och jag såg ett annat tecken i himmelen, stort och underligit: sju änglar, som hade sju de yttersta plågor; ty med dem är fullkommad Guds wrede.

2. Och jag såg såsom ett glashaf, leblandadt med eld, och dem stå på samma glashaf, som segar wunnit hade på wilddjuret, och dess belåte, och wedertecken, och på dess namns tal; och de hade Guds harpor.

3. Och de sjöngo Mose, Guds tjenares, sång, och Lambsens sång, sägande: Stor och underlig äro din werk, HErre Gud allswåldig; rättfärdige och sanne äro dine wägar, du helgonens Konung.

4. Ho skulle icke frukta dig, HErre, och prisa ditt Namn? Ty du äst allena helig, och alle Hedningar skola komma och tillbedja i din åsyn; ty dine domar äro uppenbare wordne.

5. Sedan såg jag, och si, wittnesbördsens tabernakels tempel wardt öppnadt i himmelen;

6. Och gingo derut af templet de sju änglar, som de sju plågor hade, klädde uti rent, hwitt linkläde, och omgjordade kringom bröstet med gyldene hälte.

7. Och ett af de fyra djuren gaf de sju änglar sju gyldene skålar, fulla med Guds wrede, den der lefwer af ewighet till ewighet.

8. Och templet wardt uppfyld med rök af Guds härlighet, och af hans kraft; och ingen kunde gå in i templet, tilldess de sju plågor, som de sju änglar hade, fullkommade wordo.

16. Capitlet.

Sju änglar utgjuta deras skålar.

Och jag hörde ena stora röst uti templet; den sade till de sju änglar: Går,

och utgjuter de Guds wredes skålar på jordena.

2. Och den förste Ängelen gick åstad, och göt sina skål ut på jordena; och det wardt ett ondt och skadeligit sår på menniskomen, som wilddjurets wedertecken hade, och på dem som tillbådo deß beläte.

3. Och den andre Ängelen göt ut sina skål i hafwet; och det wardt såsom ens döds mans blod, och allt det lif hade i hafwet blef dödt.

4. Och den tredje Ängelen göt ut sina skål i älfwena, och i wattukällorna; och det wardt blod.

5. Och jag hörde en Ängel säga: Rättfärdig äst du, HErre, som äst, och warit hafwer, och helig, att du detta dömt hafwer.

6. Ty de hafwa utgjutit helgonens och Propheternas blod, och blod hafwer du ock gifwit dem drieka; ty de äro deß wärde.

7. Och jag hörde en annan Ängel säga af altaret: Ja, HErre Gud allswåldig, sanne och rätte äro dine domar.

8. Och den fjerde Ängelen göt ut sina skål i solena; och honom wardt gifwet att plåga menniskorna med hetta af eld.

9. Och menniskorna wordo brinnande uti en stor hetta; och de hädde Guds Namn, som magten hade öfwer deßa plågor; och gjorde inga syndabättring, att de måtte gifwit honom äro.

10. Och den femte Ängelen göt ut sina skål på wilddjurets stol; och deß rike wardt förmörkradt, och de sönderbeto sina tungor, för wärks skull;

11. Och hädde Gud i himmelen, för sin wärk och sin fårs skull; och bättrade sig intet af sina gerningar.

12. Och den sjette Ängelen göt ut sina skål på den stora älfwena Euphrates; och deß watten borttorkades; på det wägen skulle beredas för de Konungar östanefter.

13. Och jag såg utu drakans mun, och utu wilddjurets mun, och utu den falska Prophetens mun, utgå tre orena andar, såsom paddor.

14. Och det äro djefwulsens andar, som tecken

göra, och utgå till Konungarna på hela jordene, att församla dem till strids på den stora allsvåldiga Guds dag.

15. Si, jag kommer, som tjufwen plägar komma; salig är den som vakar, och förwarar sin kläder, att han icke går naken, och de få se hans skam.

16. Och han församlade dem på ett rum, det heter på Ebreisko Armageddon.

17. Och den sjunde Ängelen göt ut sina skål i wädret; och gick en stor röst utaf himmelens tempel ifrå stolen, som sade: Det är gjordt.

18. Och det wardt röster, och tordön, och ljungeld, och stor jordbäfning, sådana, att deß like icke warit hade, sedan menniskorna på jordene warit hade, sådana jordbäfning, så stor.

19. Och den store staden wardt i tre delar, och Hedningarnas städer föllo; och den store Babylon kom i åminnelse för Gudi, att han wille gifwa honom kalken af sine grymma wredes win.

20. Och alle öar flydde, och bergen funnos intet.

21. Och stort hagel, såsom en centener, kom ned af himmelen på menniskorna; och menniskorna hädde Gud, för den stora plågo af haglet; ty deß plåga war ganska stor.

17. Capitlet.

Skökan på wilddjuret. Lambets segr.

Och kom en af de sju Änglar, som hade de sju skålar, och talade med mig, och sade till mig: Kom, jag will wisa dig den stora skökones fördömelse, som sitter på mycken watten;

2. Med hwilka Konungarna på jordene bolat hafwa; och de der på jordene bo, äro druckne wordne af hennes boleris win.

3. Och han förde mig i Andanom uti öknena; och jag såg qwinnona sitta på ett rosenfärgo wilddjur, det war fullt med hädelsenamn, och hade sju hufwud och tio horn.

4. Och qwinnan war klädd med purpur och rosenfärgo, och öfwergyld med guld, och ädla stenar, och perlor; och hade en gyldene kalk i sine hand, full med

Digitized by Google

styggelse, och sins boleris orenlighet.

5. Och på hennes panne stod skrifvet det namn: Hemlighet; den store Babylon moder till boleri, och till styggelse på jordene.

6. Och jag såg qwinnona druckna af helgonens blod, och af deras blod, som JEsu wittne woro; och jag förundrade mig storliga, då jag såg henne.

7. Och Ängelen sade till mig: Hwi förundrar du dig? Jag will säga dig hemligheten om denna qwinnone, och om wilddjuret, som bär henne, och hafwer sju hufwud och tio horn.

8. Wilddjuret, som du hafwer sett, hafwer warit, och är icke; och det skall åter uppkomma utaf afgrunden, och skall gå uti fördömelse; och de, som på jordene bo, skola förundra sig, hwilkas namn icke skrifna äro i lifsens bok, ifrå werldenes begynnelse, då de se wilddjuret, som hafwer warit, och som icke är, ändock det är.

9. Och här är sinnet, der wisdom tillhörer: de sju hufwud äro sju berg, der qwinnan sitter uppå, och det äro sju Konungar.

10. Fem äro fallne, en är, och den andre är icke ännu kommen; och när han kommer, skall han icke länge blifwa.

11. Och wilddjuret, som hafwer warit, och icke är, den är den åttonde, och han är utaf de sju, och han går uti fördömelse.

12. Och de tio horn, som du sett hafwer, äro tio Konungar, som ännu icke hafwa fått rike, utan skola, såsom Konungar, på en stund få mागt med wilddjuret.

13. Dese hafwa alle ett råd, och skola gifwa wilddjuret sina magt och kraft.

14. De skola strida med Lambet, och Lambet skall winna dem; ty det är Herren öfwer alla herrar, och en Konung öfwer alla Konungar; och med thy äre de utkallade och utkorade, och trogne.

15. Och han sade till mig: Wattnet, som du såg, der skökan sitter på, är folk och skarar, och Hedningar, och tungomål.

16. Och de tio horn,

Digitized by Google

som du sett hafwer på wilddjuret, skola hata skökona, och lägga henne öde och naken; och de skola uppäta hennes kött, och bränna henne upp i eld.

17. Ty Gud hafwer gifwit dem i hjertat, att de skola göra det honom behagar, och göra alle ena mening, att de skulle gifwa wilddjurena riket, tilldeß Guds ord warda fullkomnad.

18. Och qwinnan, som du sett hafwer, är den store staden, som rike hafwer öfwer jordenes Konungar.

18. Capitlet.

Babels fall. De ogudaktige klaga. De fromme fröjdas.

Och sedan såg jag en annan Ängel komma neder af himmelen, den store magt hade; och jorden wardt upplyst af hans klarhet.

2. Och han ropade med magt och höga röst, sägandes: Fallen, fallen är den store Babylon, och är worden djeflaboning, och alla orena andars behåll, och alla orena och ohyggeliga foglars behåll.

3. Ty alle Hedningar hafwa druckit af wredenes win hennes boleris, och Konungarne på jordene hafwa bolat med henne, och köpmännerne på jordene äro rike wordne af hennes stora wällust.

4. Och jag hörde ena andra röst af himmelen, som sade: I mitt folk, går ut ifrå henne, att I icke delaktige warden i hennes synder, och att I icke fån något af hennes plågor.

5. Ty hennes synder räcka allt upp i himmelen, och Gud hafwer dragit till minnes hennes orättfärdigheter.

6. Betaler henne, såsom hon hafwer betalat eder, och gören henne dubbelt efter hennes gerningar; och med samma kälk, som hon hafwer inskänkt eder, inskänker henne dubbelt.

7. Så mycket hon sig hafwer härliga hållit och i wällust warit, så mycket inskänker henne pino och gråt; ty hon säger i sitt hjerta: Jag sitter, och är en Drottning, och icke enka, och hafwer ingen sorg.

8. Derföre skola hen-

ues plågor komma på en dag, död, gråt, och hunger; och hon skall warda uppbränd i eld; ty HErren Gud är stark, som henne dömna skall.

9. Och jordenes Konungar skola gråta henne, och beklaga sig öfwer henne, de som med henne bolat, och i wällust lefwat hafwa, då de få se röken af hennes brand;

10. Och skola stå långt ifrå, för hennes plågos räddhågas skull, och säga: We, we den stora staden Babylon, den starka staden; ty uti en stund är din dom kommen.

11. Och köpmännerna på jordene skola gråta och förja öfwer henne, att ingen köper deras waror mer:

12. Guld, och silfwer, och ädla stenar, och perlor, och silke, och purpur, och skarlakan, och allt Thyinenträ, och all käril af elphenben, och all käril af kosteligit trä, och af koppar, och jern, och marmor,

13. Och canel, och timian, och salwo, och rökelse, och win, och olja, och semlor, och hwete, och boskap, och får, och hästar, och wagnar, och kroppar, och menniskors själar.

14. Och de äple, som din själ begärar, äro bortkomna ifrå dig, och allt det fett och härligit war, är förgånget ifrå dig, och du skall icke nu finnat härefter.

15. Köpmännerna, som sådana waror pläga hafwa, och äro rike wordne af honom, skola stå långt ifrå, för räddhågas skull af hans plågo, gråta och förja;

16. Och säga: We, we den stora staden, som med silke och purpur, och skarlakan beklädd war, och öfwergyld med guld, och ädla stenar, och perlor;

17. Ty uti ene stund äro förödde sådana rikedomar; och alle skeppare, och alle de som på skeppen wistas, och sjömän, och de som till sjös handla, stodo långt ifrå;

18. Och ropade, då de sågo röken af hans brand, sägande: Hwar är denne stora stadsens like?

19. Och de kastade mull på sin hufwud, och ropade, gråtande och förjande, och

sade: We, we den stora staden, i hwilkom alle äro rike wordne, som i hafvet hafwa haft sin skepp af hans waror; ty uti en stund är han öde worden.

20. Fröjda dig öfwer honom, himmel, och I helige Apostlar, och Prophetar; ty Gud hafwer dömt edar dom på honom.

21. Och en stark Ängel tog upp en stor sten som en qwarnsten, och kastade i hafwet, och sade: Med sådana hastighet skall förkastad warda den store staden Babylon, och han skall icke nu mer warda funnen.

22. Och harpares, och sångares, och pipares, och basuners röst skall icke mer hörd warda i dig; och alle handtwerksmän, ehwad handtwerk det är, skola icke mer warda funne i dig; och qwarnqröst skall icke mer höras i dig.

23. Och ljus och ljusastaka skall icke mer lysa i dig; och brudgummes och bruds röst skall icke mer hörd warda i dig; ty dine köpmän woro Förstar på jordene; ty i dinom trolldom hafwa alle Hedningar wille farit;

24. Och i honom wardt funnen Propheternas och helgonens blod, och allas deras som dräpne äro på jordene.

19. Capitlet.

Babels fall. Lambsens bröllop. Djuret dödadt.

Sedan hörde jag såsom en stor röst af en stor skara i himmelen, som sade: Halleluja; salighet och pris, ära och kraft ware HErranom wårom Gudi.

2. Ty hans domar äro sanne och rätte; ty han hafwer dömt den stora skökan, den med sitt boleri hafwer förderfwat jordena; och hafwer hämnat sina tjenares blod utu hennes hand.

3. Och åter sade de: Halleluja; och röken gick upp af ewighet till ewighet.

4. Och de fyra och tjugu äldste, och de fyra djur, föllo neder och tillbådo Gud, som satt på stolen, och sade: Amen, Halleluja.

5. Och en röst gick af stolen, och sade: Lofwer wår Gud, I alle hans tjenare,

Digitized by Google

och I som frukten honom, både små och store.

6. Och jag hörde ena röst såsom af en stor skara, och såsom en röst af mycket watten, och såsom en röst af stor tordön, säga: Halleluja; ty wår HErre, allsmägtig Gud, hafwer intagit riket.

7. Låt oß glädjas och fröjdas, och gifwa honom äro; ty Lambsens bröllop är kommet, och deß hustru hafwer sig tillredt.

8. Och henne wardt gifwet att kläda sig uti rent och skinnande silke; men silket är helgonens rättfärdighet.

9. Och han sade till mig: Skrif: Salige äro de, som kallade äro till Lambsens bröllop. Och han sade till mig: Deßa äro sanna Guds ord.

10. Och jag föll för hans fötter, att tillbedja honom; och han sade till mig: Se till, att du det icke gör; ty jag är din och dina bröders medtjenare, som JEsu wittnesbörd hafwa. Tillbed Gud; ty JEsu wittnesbörd är Prophetiæ Ande.

11. Och jag såg himmelen öppen; och si en hwit häst; och den som satt på honom, han het Trofast och Sannfärdig; och han dömer och strider med rättfärdighet.

12. Och hans ögon såsom eldslåga, och på hans hufwud många kronor; och hade ett namn skrifwet, det ingen kände, utan han sjelfwer.

13. Och han war klädd i ett kläde, som med blod bestänkt war; och hans namn heter: Guds Ord;

14. Och honom efterföljde den här, som i himmelen är, med hwita hästar, klädde uti hwitt och rent silke.

15. Och utu hans mun utgick ett skarpt tweeggadt swärd, att han dermed skall slå Hedningarna; och han skall regera dem med jernris; och han trampar allsmägtig Guds grymmo wredes winpress.

16. Och han hafwer på sin kläder, och på sine länd ett namn, skrifwet alltså: Konung öfwer alla konungar, och HErre öfwer alla herrar.

Digitized by Google

17. Och jag såg en Ängel stå i solene, och han ropade med höga röst, och sade till alla foglar, som flögo under himmelen: Kommer, och församlens till den stora Guds Nattward;

18. Att I skolen äta Konungarnas kött, och höfwitsmännernas kött, och de starkas kött, och hästars kött, och deras som sitta på dem, och allas deras kött som fri och trälar äro, och både små och stora.

19. Och jag såg wilddjuret, och jordenes Konungar, och deras härar församlada, till att hålla ena strid med honom som satt på hästen, och med hans här.

20. Och wilddjuret wardt fånget, och med thy den falske Propheten, som tecken gjorde för thy, med hwilko han bedrog dem, som togo wilddjursens wedertecken, och dem som tillbådo deß beläte; deße twå wordo lefwande kastade uti en brinnande sjö, som bramm med swafwel.

21. Och de andre wordo dräpne med hans swärd, som satt på hästen, det utu hans mun gick; och alle foglar wordo mättade af hans kött.

20. Capitlet.

Draken bindes, löses, dödas. Domen. Uppståndelsen.

Och jag såg en Ängel nederkomma af himmelen; han hade nyckelen till afgrunden, och ena stora kedjo i sine hand.

2. Och han grep drakan, den gamla ormen, som är djefwulen och Satan, och band honom i tusende år;

3. Och kastade honom uti afgrunden, och lät återom honom, och beseglade der ofwan uppå, att han icke mer bedraga skulle Hedningarna, tilldeß fullkomnad wordo tusende år; och sedan måste han löös warda till någon liten tid.

4. Och jag såg stolar, och de såto på dem, och dem wardt gifwen dom; och deras själar, som halshuggne woro för JEsu wittnesbörd, och för Guds ords skull; och de der icke tillbådo wilddjuret eller deß beläte; ej heller togo deß wedertecken på sin anlete, eller

Digitized by Google

eller i sina händer; och de lefde, och regnerade med Christo i tusende år.

5. Men de andre döde fingo icke lif igen, tilldeß tusende år fullkomnad wordo; denna är den första uppståndelsen.

6. **Salig och helig är den som del hafwer uti första uppståndelsen; öfwer dem hafwer den andre döden ingen magt;** utan de warda Guds och Christi Prester, och skola regnera med honom i tusende år.

7. Och då tusende år fullkomnad äro, warder Satanas lös utu sitt fängelse.

8. Och han skall utgå, till att bedraga Hedningarna, som äro på fyra jordenes parter, Gog och Magog, på det han skall församla dem i strid; hwilkas tal är såsom sanden i hafwet.

9. Och de gåfwo sig upp på jordenes bredhet, och kringhwärfde helgonens lägre, och den älskeliga staden; och neder af himmelen for eld af Gudi, och förtärde dem.

10. Och djefwulen, som dem bedragit hade, wardt kastad uti den brinnande sjön, och swaflet, der både wilddjuret och den falske Propheten skola plågas, dag och natt, ifrån ewighet till ewighet.

11. Och jag såg en stor hwit stol, och en sitta på honom, för hwilkens ansigte flydde jord och himmel, och dem wardt intet rum funnet.

12. Och jag såg de döda, stora och små, stå i Guds åsyn, och böckerna wordo upplåtne; och en annor bok wardt upplåten, som är lifsens; och de döde wordo dömde, efter som skrifwet war i böckerna, efter deras gerningar.

13. Och hafwet gaf igen de döda, som deruti woro; och döden och helwetet gåfwo igen de döda, som uti dem woro; och det blef dömdt om hwar och en, efter deras gerningar.

14. Och döden och helwetet wordo kastade uti den brinnande sjön; denne är den andre döden.

15. Och den der icke wardt funnen skrifwen i lif-

Digitized by Google

sens bok, han wardt kastad i den brinnande sjön.

21. Capitlet.

Det Nya Jerusalems härlighet.

Och jag såg en ny himmel och en ny jord; ty den första himmelen och den första jorden förgingos; och hafwet är icke mer.

2. Och jag, Johannes, såg den helga staden, det nya Jerusalem, nederkomma af himmelen, ifrå Gudi, tillredd såsom en prydd brud till sin man.

3. Och jag hörde ena stora röst af himmelen säga: Si Guds tabernakel ibland menniskorna, och han skall bo med dem; och de skola wara hans folk, och sjelfwer Gud med dem skall wara deras Gud.

4. Och Gud skall aftorka alla tårar af deras ögon, och ingen död skall sedan wara; icke heller gråt, icke heller rop, icke heller någon wärk warder mer; ty det första är förgånget.

5. Och den der satt på stolen sade: Si, jag gör all ting ny. Och han sade till mig: Skrif; ty deßa ord äro wiß och sann.

6. Och han sade till mig: Det är gjordt. Jag är A och O, begynnelsen och änden; jag skall gifwa honom, som törstar, af lefwande wattnens källo förgäfwes.

7. Den som winner, han skall allt detta få äga; och jag skall wara honom hans Gud, och han skall wara min son.

8. Men dem räddom, och otrognom, och grufligom, och mandråparom, och bolarom, och trollkarlom, och afgudadyrkarom, och allom lögnaktigom, deras del skall wara uti den sjön, som brinner med eld och swafwel; hwilket är den andre döden:

9. Och till mig kom en af de sju Änglar, som hade sju skålar fulla med de sju ytterста plågor; och han talade med mig, och sade: Kom, och jag will wisa dig brudena, Lambsens hustru.

10. Och han förde mig i Andanom på ett stort och högt berg, och wiste mig den stora staden, det helga Jerusalem, nederkomma af himmelen ifrå Gud;

11. Och hade Guds härlighet; och hans ljus war

Digitized by Google

lika som den aldraädlaste stenen, en klar jaspis.

12. Och han hade en stor och hög mur, den der tolf portar hade, och i portarna tolf Änglar, och inskrifna namn, hwilka äro de tolf Israels söners slägters namn.

13. Östantill tre portar, nordantill tre portar, sunnantill tre portar, westantill tre portar.

14. Och stadsmuren hade tolf grundwalar, och i dem de tolf Lambsens Apostlars namn.

15. Och den som talade med mig hade ena gyldene rö, der han med mäla skulle staden, och hans portar, och hans mur.

16. Och staden ligger fyrkant, och hans längd är så stor som bredden; och han mälte staden med rön, tolf tusend stadier; och hans längd, och bredd, och höjd äro lika.

17. Och han mälte hans mur, hundrade fyra och fyratio alnar, efter ens menniskos mått, som Ängelen hade.

18. Och hans murs byggning war af jaspis; men sjelfwa staden af klart guld, lik wid rent glas.

19. Och stadsmurens grundwalar woro pryddde med all dyrbar sten; förste grundwalen war en jaspis, den andre en saphir, den tredje en chalcedonier, den fjerde en smaragd;

20. Den femte en sardonix, den sjette en sardis, den sjunde en chrysolith, den åttonde en beryll, den nionde en topazier, den tionde en chrysopras, den ellofte en hyacinth, den tolfte en amethist.

21. Och de tolf portar woro tolf perlor, hwar för sig; och hwar port war af ene perlo; och stadsens gator woro klart guld, såsom genomskinande glas.

22. Och jag såg der intet tempel uti; ty HErren, allswäldig Gud, är templet deruti, och Lambet.

23. Och staden behöfwer icke sol eller måna, att de skola lysa deruti; ty Guds härlighet upplyser honom, och hans ljus är Lambet.

24. Och Hedningarna, som salige warda, skola wandra i hans ljus; och

Digitized by Google

Konungarna på jordene skola föra sina härlighet och ära in uti honom.

25. Och hans portar låtas intet till om dagen; ty der warder ingen natt.

26. Och de skola föra Hedningarnas härlighet och ära in uti honom.

27. Der skall intet inkomma, som besmitteligit är, eller det styggelse gör och lögn, utan de som skrifne äro i Lambsens lefwande bok.

22. Capitlet.

Liffens ström, trä. JEsu ankomst till domen.

Och han wiste mig ena klara älf, med lefwande watten, klar som christall, den gick ifrå Guds stol och Lambsens.

2. Midt uppå hans gator, och på båda sidor wid älfwena, stod liffens trä, bärandes tolffald frukt, och bar sina frukt alla månader; och löfwen af trät tjente till Hedningarnas helbregdo.

3. Och intet förbannadt skall wara mer; utan Guds och Lambsens stol skall blifwa deruti, och hans tjenare skola honom tjena.

4. Och de skola se hans ansigte, och hans Namn skall wara på deras anleten.

5. Och natt blifwer icke mer der, och de behöfwa icke ljus, icke heller solenes ljus; ty HErren Gud upplyser dem, och de skola regnera ifrån ewighet till ewighet.

6. Och han sade till mig: Deßa ord äro wiß och sann; och HErren, de helga Propheters Gud, sände sin Ängel, att wisa sina tjenare hwad ske skall innan kort tid.

7. Och si, jag kommer snarliga; salig är den som håller prophetiens ord i deßo bok.

8. Och jag är Johannes, som hörde och såg detta; och sedan jag hade det hört och sett, föll jag ned att tillbedja för Ängelens fötter, som mig detta wiste.

9. Och han sade till mig: Se till, att du gör det icke; ty jag är din medtjenare, och dina bröders, Propheternas, och deras som hålla denna boks ord; tillbed Gud.

Digitized by Google

10. Och han ſade till mig: Beſegla icke denna propheties ord i deßo bok; ty tiden är när.

11. Den ſom onder är, han ware ännu onder; och den ſom oren är, han ware ännu oren; men den ſom from är, han warde ännu frommare; och den helig är, warde ännu heligare.

12. Och ſi, jag kommer ſnart, och min lön med mig, till att wedergälla hwarjom och enom ſåſom hans gerning är.

13. Jag är A och O, begynnelſen och änden, den förſte och den ſiſte.

14. Salige äro de ſom hålla hans bud, på det deras magt ſkall wara i lifſens trä, och ingå genom portarna i ſtaden.

15. Ty utantill äro hundar, och trollkarlar, och bolare, och mandråpare, och afgudadyrkare, och alle de ſom älſka och göra lögnen.

16. Jag, JEſus, ſände min Ängel, att han ſkulle betyga eder detta i förſamlingarna: Jag är Davids rot och ſlägte, en klar morgonſtjerna.

17. Och Anden och bruden ſäga: Kom. Och den det hörer, han ſäge: Kom. Och den der törſter, han komme; och den der will, han tage lifſens watten för intet.

18. Men jag betygar hwar och en, ſom hörer propheties ord i deßo bok: Ho ſom lägger något härtill, på honom ſkall Gud lägga de plågor, ſom ſkrefne äro i denna bok.

19. Och om någor tager något ifrå denna boks propheties ord, hans del ſkall Gud borttaga utu lifſens bok, och utu den helga ſtaden, och utu det ſom ſkrifwet är i denna bok.

20. Det ſäger han, ſom wittnesbörd bär härtill: Ja, jag kommer ſnart: Amen. Ja, kom, HErre JEſu.

21. Wårs HErras JEſu Chriſti nåd ware med eder allom: Amen.

Ände på S. Johannis Uppenbarelſe.

Digitized by Google

Digitized by Google